

Ян Гиу

Световно
известният
исторически
епос

РИЦАРЯТ ТАМПЛИЕР

Кралство в края на пътя

ЯН ГИУ
РИЦАРЯТ ТАМПЛИЕР:
КРАЛІСТВО В КРАЯ НА ПЪТЯ

Превод: Румен Руменов, Гертана Панкова, Иван Руменов

chitanka.info

Любовта на Арн и Сесилия оцелява независимо от времето и разстоянието. След двадесет години, прекарани в Светите земи в битка за една обречена кауза, рицарят тамплиер се завръща у дома, за да се ожени най-сетне за любимата си и да помогне за мира и обединението на враждуващите благороднически родове. Най-близкият му приятел е крал, а негов наместник е чичото на Арн. Но те имат други планове за тамплиера и любимата му. На фона на хаоса в страната Арн и Сесилия поемат риска да повярват, че любовта е по-силна от политиката и враждите между родовете.

Рицарят тамплиер носи от Йерусалим знания и култура, които са предвестник на едно ново време за Европа. Но той усеща, че дебне война — въпрос на време е вражески род да поиска да си възвърна трона с помощта на съюзници отвън. Използвайки военния си опит и знания, Арн трябва да създаде и обучи армия, готова да се изправи срещу тях. И да положи основите на едно обединено кралство.

Знаменитата трилогия на Ян Гиу е преведена в десетки страни и е продадена в милионни тиражи. Неслучайно е определяна като най-значимото произведение в жанра на историческия роман през XXI век. Това е блестящо повествование, разказващо за събития отпреди девет века, за възвишени идеали, силни чувства и разтърсващи интриги. По трилогията е заснета най-скъпата кинопродукция, правена в Европа.

*Ние, силните, сме длъжни да понасяме
немощите на слабите и не на себе си да
угаждаме:*

*всеки от нас е длъжен да угажда на
ближния в доброто, за назидание.*

Послание към
римляните 15:1-2

I.

В лето Господне 1192-о по времето точно преди месата на Св. Ескил, когато настъпваха белите нощи, а работата по засаждането на ряпа скоро щеше да започне, силна буря се изви над Западна Готаланд. Бурята продължи три дни и три нощи и превърна светлия, многообещаващ сезон в есен.

На третата нощ след полунощната меса повечето от братята в манастира Варнхем си спяха спокойно с убеждението, че молитвите им ги предпазват от силите на мрака, а бурята скоро щеше да отшуми. Точно по това време, навън в преддверието брат Пиетро си помисли, че се е сепнал в съня си от някакъв въображаем шум. Беше се събудил и седнал в леглото, без да разбира какво е чул. Извън стените на манастира и здравата дъбова порта на преддверието се чуваше единствено виенето на бурята и плющенето на дъжда по керемидите и короните на високите ясенови дървета.

Но той го чу отново. Сякаш железен юмрук тропаше по портата.

Ужасен, той се изтърколи от леглото, грабна броеницата си и замърмори една молитва, която не си спомняше особено добре, но която щеше да го защити от злите сили, после отиде до свода при портата и се заслуша в мрака. Тогава се чуха повторно трите потропвания и на брат Пиетро не му остана нищо друго освен да се опита да се провикне през портата, че непознатият трябва да каже името си. Той се провикна на латински, тъй като този език притежаваше най-голяма сила срещу злото, а брат Пиетро беше и прекалено сънен, за да може да каже нещо на особено мелодичния простонароден език, който се говореше отвъд стените на манастира.

— Кой иде по Божиите пътеки в тази нощ? — извика той с уста, допряна плътно до ключалката.

— Един Божий раб с добри намерения и благородна мисия — отвърна странникът на чист латински.

Това успокои брат Пиетро и той се помъчи известно време с тежката дръжка от черно ковано желязо, докато откряне портата.

Навън стоеше непознат, облечен с дълга до земята кожена наметка с качулка, която да го пази от дъжда. Непознатият в миг бутна портата с такава сила, на каквата брат Пиетро никога не би могъл да се противопостави, и влезе на сухо под свода, като в същото време избута монаха пред себе си.

— Бог да те благослови, едно много дълго пътуване стигна до своя край. Но нека не говорим тук в тъмното, донеси светилника си от преддверието, непознат братко мой — каза странникът.

Брат Пиетро направи каквото му беше казано, вече спокоен, че странникът говори църковен език и освен това знае, че в преддверието има светилник. Там той се засуети край последния пламък в огнището преди да успее да запали един фитил, който пхна в светилника. Когато отново отиде под свода пред преддверието, светлината, която се отразяваше от варосаните стени, освети и него, и непознатия. Странникът свали от себе си кожената наметка, която носеше, за да се пази от дъжда, и я изтръска. Брат Пиетро несъзнателно затаи дъх, щом зърна бялата туника и червения кръст. От времето, което беше прекарал в Рим, той знаеше много добре какво вижда пред себе си. Един рицар тамплиер бе дошъл във Варнхем.

— Казвам се Арн Готски и няма защо да се боиш от мен, братко, защото аз съм отраснал тук във Варнхем и оттук поех навремето към Светите земи. Ала теб не те познавам, как се казваш, братко?

— Аз съм брат Пиетро дьо Сиена и съм тук само от две години.

— Значи си нов във Варнхем. Затова ти се занимаваш с портата, когато никой друг не иска да го прави. Кажи ми веднага, жив ли е отец Хенри?

— Не, той почина преди четири години.

— Бог да го прости — изрече рицарят тамплиер, прекръсти се и наведе глава.

— Жив ли е брат Гилберт? — попита рицарят тамплиер, когато отново вдигна поглед.

— Да, братко, той е стар човек вече, но има още много сила.

— Това не ме учудва. Как се казва новият ни игумен?

— Името му е отец Гийом дьо Бурж, той дойде при нас преди три години.

— Има почти два часа до утринната молитва, но въпреки това би ли го събудил, за да му кажеш, че Арн Готски е пристигнал във

Варнхем? — попита рицарят тамплиер, а в погледа му сякаш просветна раздразнение.

— По-скоро не, братко. Отец Гийом настоява, че сънят е дар от Бога, за който сме длъжни да се грижим добре — отговори неспокойно брат Пиетро и се сви от притеснение при мисълта да събуди отец Гийом за нещо, което вероятно не беше особено важно.

— Разбирам, но отиди тогава и вместо него събуди брат Гилберт и му кажи, че ученикът му Арн Готски чака в преддверието — каза рицарят тамплиер с приятелски, но въпреки това заповеднически тон.

— Брат Гилберт също може да се разсърди... Не мога да напусна поста си при преддверието в тази зловеща нощ — опита да се измъкне брат Пиетро.

— О, не! — засмя се рицарят тамплиер. — Първо, съвсем спокойно можеш да оставиш поста в ръцете на един Божии рицар, посилен заместник не би могъл да си намериш. Второ, кълна се, че ще събудиш стария мечок Гилберт с добра новина. И така! Върви, аз ще те чакам тук и ще поема поста ти, доколкото ми е възможно, обещавам ти.

Рицарят тамплиер изрече заповедта си по начин, който не търпеше противоречие. Брат Пиетро кимна мълчаливо и изчезна през свода в малкия двор, който представляваше последното място, където човек спира, преди да влезе през една нова дъбова порта в самия манастир.

Не след дълго вратата, разделяща същинската част на манастира и двора към преддверието, се отвори с трясък и един познат глас проехтя под белия свод. Брат Гилберт идваше по коридора с широки крачки и факла, намазана с катран, в ръка. Той не изглеждаше така грамаден, както преди, вече не приличаше на великан. Когато съзря странника долу при портата, той вдигна факлата, за да вижда по-добре. После я предаде на брат Пиетро, пристъпи напред и прегърна непознатия, без нито един от тях да продума още дълго време.

— Мислех, че си загинал при Тивериада, скъпи мой Арн — каза брат Гилберт накрая на френски. — Отец Хенри също мислеше така и затова ние изрекохме много ненужни молитви за твоята душа.

— Не са били толкова ненужни, щом мога да ти благодаря още през този живот, братко — отвърна Арн Готски.

В следващия момент сякаш и двамата нямаха какво повече да си кажат и трябваше да положат усилия да се овладеят, за да не стават неподобаващо емоционални. На брат Пиетро му хрумна, че двамата сигурно са били много близки.

— За да се помолиш на гроба на майка си, госпожа Сигрид, ли си дошъл? — попита брат Гилберт накрая с тон, сякаш говореше на обикновен пътник.

— Да, разбира се, че за това съм дошъл — отговори рицарят тамплиер със същия тон. — Но също така имам и много друга работа тук във Варнхем и първо искам да те помоля да ми помогнеш за някои дребни неща, които е най-добре да бъдат свършени преди да се заема със сериозните проблеми.

— Знаеш, че ще ти помогна за всичко, само кажи какво е и се захващаме с него.

— С мен има двацет мъже и десет каруци, които ме чакат навън в дъжда. Много от мъжете не могат просто така да стъпят в манастира. Има също и десет тежко натоварени каруци, от които първите три ще бъде по-добре да влязат зад стените на манастира — отговори бързо рицарят тамплиер, сякаш говореше за неща от ежедневието, въпреки че каруци с товар, който би трябвало да се пази зад стените на манастира, означаваше нещо важно.

Без да отговори, едрият брат Гилберт грабна факлата от ръцете на по-младия си брат и излезе под дъжда през портата. Навън, подредени в редица, чакаха десет кални каруци, които изглежда бяха имали тежко пътуване. Хванали юздите, седяха смръщени, присвити мъже, които даваха вид, че нямат намерение да пътуват по-нататък.

Когато ги видя, брат Гилберт се засмя, поклати глава с усмивка, извика по-младия монах и започна да раздава заповеди все едно, че беше рицар тамплиер, а не монах от цистерцианския орден.

Отне им по-малко от час да организират нещата за посетителите. Едно от многото правила във Варнхем гласеше, че този, който пристига в нощта, трябва да бъде приет с такава гостоприемност, все едно е самият Господ. Това беше правило, което брат Гилберт си повтаряше от време на време, отначало като на шега, но все по-развеселено, когато чу от рицаря тамплиер, че точно пушена шунка може би няма да е най-подходящата гощавка за добре дошъл. Затова

пък брат Пиетро изобщо не разбра какво е толкова забавно в това, че пушената шунка не подхожда на случая.

Междувременно целият хоспис на Варнхем стоеше празен и черен пред стените на манастира, защото малко пътуващи бяха дошли в лошото време през последните дни, и гостите скоро бяха и настанени, и нагостени.

След това брат Гилберт и Арн Готски разтвориха голямата, тежка порта към манастира, за да може трите каруци, които трябваше да се пазят зад стените, да се вкарат в двора до работилниците, воловете да се разпрегнат и да се приберат за през нощта.

Когато свършиха с това, дъждът започна да намалява, а в черните облаци се виждаха ясни, светли ивици. Времето беше на път да се оправи. Все още оставаше около час до утринната молитва.

Брат Гилберт стигна преди госта си до църквата и отключи портата. Двамата влязоха вътре без да си кажат и дума.

Арн застана мълчаливо до съда за светена вода точно зад портата. Той свали широката си кожена наметка и я остави на пода, посочи с въпросителен поглед към водата в съда, който нямаше никакъв капак, и получи утвърдително кимване от по-възрастния си брат. Арн извади меч си, потопа пръстите си в светената вода и прокара три от тях по повърхността му, преди да го прибере обратно в ножницата. Той взе отново от светената вода и докосна челото си, двете си рамена и сърцето. След това двамата тръгнаха един до друг по пътеката, водеща до олтара, към мястото, което брат Гилберт посочи, там паднаха на колене и се молиха в пълна тишина, чак докато не чуха братята да идват за утринната молитва. Никой от тях не каза нищо. Арн познаваше манастирските правила за мълчаливите часове през денонощието толкова добре, колкото всеки друг монах.

Когато се събраха за молитвата, бурята вече беше утихнала и в първите слънчеви лъчи се чуваше птича песен.

Отец Гийом дьо Бурж влезе пръв от редицата монаси през страничното крило на църквата. Двамата молеци се изправиха, поклониха му се тихо и той отвърна на поклона им. Но в същия момент той забеляза рицарския меч и вдигна поглед нагоре в израз на неодобрение. Брат Гилберт посочи тамплиерския червен кръст на Арн и съда за светена вода долу при портата и тогава отец Гийом кимна с усмивка на облекчение, че е разбрал.

Когато утринната молитва започна, брат Гилберт обясни на своя странстващ приятел на тайния манастирски език на знаците, че новият игумен е много стриктен относно правилата за мълчание.

По време на службата, в която Арн Готски взе участие както всички останали, защото знаеше псалмите, той местеше подозрително поглед от брат на брат. Сега в църквата влизаше все повече светлина и всеки можеше да види лицето на другия. Една трета от мъжете познаха рицаря тамплиер и предпазливо отвърнаха на кимването му за поздрав. Но повечето му бяха напълно непознати.

Когато утринната молитва свърши и процесията от монаси се насочи към колонадата, отец Гийом се приближи и направи знак на брат Гилберт, че иска след закуската да говори и с двамата в парлаториума, стаята, в която разговорите са разрешени, а те се поклониха в знак на съгласие.

Арн и брат Гилберт излязоха все така мълчаливи през портата на църквата, минаха край двора с работилниците и се насочиха към оградените пасища за коне. Утринното слънце вече искреше червено на небето, а песента на птиците звучеше от всички посоки. Най-накрая отново щеше да настъпи един красив летен ден.

Когато стигнаха при конете, двамата братя веднага тръгнаха към пасищата, където бяха жребците. Рицарят тамплиер хвана с две ръце най-горната гредка и с един-единствен скок се прехвърли през оградата, а след това с подчертана скромност даде знак на брат Гилберт да направи същото. Но той само поклати усмихнат глава и се покатери през оградата бавно и внимателно както правеха повечето хора. В другия край на пасището стояха в очакване десет скупчени жребца, които сякаш още не бяха решили как да възприемат мъжа в бяло.

— Е, мой скъпи Арн — поде брат Гилберт, като без предупреждение наруши правилото за пазене на мълчание до след закуска — научи ли се най-сетне да говориш на езика на конете?

Арн му отправи дълъг, изпитателен поглед, преди да кимне бавно и многозначително. После подсвири така, че конете в другия край наостриха уши. И ето че той им извика тихо точно на техния език:

— В името на Милостивия и Всеопрощаващия, елате вие, синове на вятъра, при своите братя и закрилници!

Конете веднага се подчиниха и ушите им щръкнаха право нагоре. Един силен, бял кон тръгна към тях и не след дълго останалите го

последваха, а когато размаха опашка и се засили в тръс, всички други коне направиха същото и пристигнаха в галоп, от който земята се разтресе.

— В името на Месията, Бог да го благослови, наистина си се научил на езика на конете там далеч отвъд морските територии — прошепна брат Гилберт на арабски.

— Така е — отвърна Арн на същия език и разгърна бялата си наметка, за да спре прииждащите жребци. — Изглежда, че ти още помниш езика, който аз всъщност навремето смятах, че е езикът на конете, а не този на неверниците.

Двамата яхнаха по един жребец, въпреки че на брат Гилберт му се наложи да заведе своя до оградата, за да има достатъчна опора, преди да се качи на него. Така те яздиха из пасището без седла, хванали се леко само с лявата ръка за гривата на коня.

Арн се чудеше дали и сега положението беше толкова лошо, тъй като вестготите като някои от последните мъже на света все още не осъзнаваха стойността на тези коне, а брат Гилберт потвърди с въздишка, че е така. В повечето други части на цистерцианския свят конете представляваха най-добрата стока. Но не и тук горе, в Скандинавския север. Дотук още не беше стигнало дори и изкуството да се сражаваш на кон. Затова тези коне не струваха повече, а по-скоро по-малко от конете на вестготите.

Арн се изуми и попита дали сънародниците му продължават да са на мнение, че конната армия не може да бъде използвана в случай на война. Брат Гилберт отново потвърди с въздишка, че нещата стояха точно така. Скандинавците яздят до мястото на сражението, слизат от конете, завързват ги и после се втурват едни срещу други с яростни удари в най-близката ливада.

В следващия момент брат Гилберт вече не можеше да се сдържи да не зададе всички онези въпроси, които повече от всичко беше искал да зададе още от първия миг, в който зърна своя, както си мислеше, изгубен син да стои в преддверието, подгизнал от дъжда и целия в кал от дългото пътуване. Арн започна своя предълъг разказ.

Младият, непорочен Арн Магнусон, който навремето беше напуснал Варнхем, за да се бие в Свещената война до смърт или

докато изминат онези двадесет години, което обикновено беше едно и също, вече го нямаше. Нямаше никакъв непорочен рицар Пърсифал, който се е завърнал от войната.

Брат Гилберт разбра това почти веднага, когато започна разговорът с отец Гийом навън под колонадата. Беше настъпила изключително красива сутрин, без облаци и вятър и поради това отец Гийом беше извел своя необичаен гост и брат Гилберт навън на мястото за разговори при каменните пейки под колонадата, вместо да ги извика в парлаториума. Така те седяха практически стъпили върху гроба на отец Хенри, тъй като останките му и счупеният му печат лежаха именно тук, точно както той беше пожелал на смъртния си одър. Срещата им започна с молитва за вечен покой на отец Хенри.

Брат Гилберт наблюдаваше старателно Арн, когато той започна да разказва за задачите си на отец Гийом. Последният слушаше внимателно и приветливо и както винаги с леко пренебрежение като към някой, който знаеше по-малко от него. Безспорно отец Гийом беше изкусен теолог, но не можеше да прозре намеренията на един рицар тамплиер, помисли си брат Гилберт, който скоро разбра какво целеше Арн.

По лицето на Арн имаше ясни следи, че той не е бил от братята, които служат на върховната власт посредством писане и смятане. Със сигурност беше прекарал повечето време в Светите земи на седлото, с копие и меч в ръка. Едва сега брат Гилберт забеляза черната ивица в долния край на наметалото на Арн, която показваше, че той има ранг на чуждестранен гражданин сред останалите рицари тамплиери и следователно може да се занимава и с война, и с търговия. Каквото и да целеше, вероятно скоро щеше да накара младия и по-неопитен отец Гийом да се съгласи, без изобщо да осъзнае какво прави.

Първо, Арн отговори на въпроса за какво е дошъл във Варнхем, като обясни, че е тук, за да направи дарение в размер на не по-малко от десет кюлчета злато. Та нали Варнхем е мястото, където братята с Божията помощ го бяха отгледали и десет кюлчета злато всъщност никак не са малко, за да изрази благодарността си. Освен това той би искал бъдещият му гроб да бъде до този на майка му, вътре в църквата под пътеката, водеща до олтара.

Пред тези добронамерени, християнски предложения младият отец Гийом определено стана толкова сговорчив, колкото брат Гилберт

предполагаше, че Арн цели. Още по-добре стана, когато Арн се извини и отиде до волските каруци, вкарани в двора на манастира, и се върна с тежка, звънтяща кожена торба, която връчи на отец Гийом с голямо уважение и дълбок поклон.

Очевидно на отец Гийом му беше трудно да устои на изкушението да отвори кожената торба и да започне да брои златните кюлчета.

Тогава Арн направи следващата си стъпка. Той поговори известно време за красивите коне във Варнхем, за това колко е тъжно, че неговите роднини в тези северни земи не осъзнаваха истинската стойност на тези животни, и за големия, достоен за похвала труд, който неговият стар приятел брат Гийом е полагал, без да бъде възнаграден за това, в продължение на много години, докато се е грижел за конете и облагородяването на породата им. Арн прибави, че голям брой неуморни работници в Божиите лозя са получили своята награда късно, имайки предвид труда, който са положили, докато други, които противоположно на тях са се захванали по-късно с работата, са получили възнаграждение с много по-малко усилия. Когато отец Гийом се замисли сериозно над този добре познат пример за това как човешката представа за справедливост често се различава от Божия промисъл, Арн предложи да купи всички коне във Варнхем и то на много добра цена. Така, прибави той бързо, преди отец Гийом да е успял да се съвземе от изненадата, Варнхем най-накрая ще бъде възнаграден за този тежък труд. А освен това ще може и да се освободи от дейност, която не носи приходи тук, в Скандинавския север, всичко това с едно-единствено решение.

На това място Арн замълча и изчака, преди да продължи, точно до момента, в който изглеждаше, че отец Гийом е готов да го засипе с благодарности.

Възможно беше да има малък проблем с такава голяма сделка, подхвърли Арн бързо. Тъй като, за да има кой да се грижи за конете, купувачът се нуждае от опитна ръка, а тя се намира именно във Варнхем и представлява брат Гилберт. От друга страна, ами ако най-важното занимание на брат Гилберт изчезне заедно с конете...?

Отец Гийом веднага предложи брат Гилберт да придружи закупената стока, за да помага поне за известно време, не, за колкото време е необходимо, на купувача. Арн кимна замислено като на много

разумно мнение по въпроса, а брат Гилберт, който в този момент внимателно наблюдаваше лицето му, не можеше да открие и най-малък знак, който да разкрива, дали това наистина е било намерението на Арн. Той изглеждаше така, сякаш просто е приел предложението на мъдрия отец Гийом след кратък размисъл. След това Арн предложи да се погрижат документите около дарението да бъдат написани и подпечатани още същия ден, тъй като и без това двете страни бяха се събрали заедно.

Когато отец Гийом моментално се съгласи дори и с това, Арн протегна ръце в знак на благодарност и облекчение и помоли и двамата за малко информация от такъв вид, какъвто може да бъде получен само от църковните служители, за това как стоят в действителност нещата в родината му.

Защото, както той обясни набързо, вече беше получил сведения на пазара в Льодьосе за това кой е кралят, кой — ярлът и коя е кралицата. Знаеше също и че от дълго време в страната цари мир. Но отговор на въпроса дали този мир между готи и свеи ще се задържи в бъдеще можеше да се получи само от църковните служители, тъй като единствено те знаеха дълбоката истина.

Отец Гийом изглеждаше доволен от мисълта, че дълбоката истина е достояние единствено на църковните служители, и кимна одобрително в съгласие, но въпреки това не беше сигурен каква точно информация иска Арн. Арн му помогна с един кратък, но много сериозен въпрос, който той изрече тихо, без да променя изражението си.

— В крайна сметка ще има ли отново война в страната ни, защо и кога?

Двамата монаси смръщиха чела и се замислиха, а след това брат Гилберт отговори пръв, с позволението на отец Гийом, че докато крал Кнут Ериксон и неговият ярл Биргер Бруса държат властта в ръцете си, няма опасност от война. В такъв случай въпросът е какво ще стане след крал Кнут.

— И тогава би имало голям риск от нови войни — въздъхна отец Гийом.

Той разказа, че на църковния събор в Линшьопинг миналата година новият архиепископ Петър ясно е показал на църковните служители. Той бил наследник на рода на Сверкерите и получил

палиума си от датския епископ Абсалон в Лунд, а самият Абсалон плетял интриги срещу рода на Ерик и искал да върне Сверкерите да властват над готите и свеите. Имало също и средство за постигане на тази цел, за което крал Кнут Ериксон със сигурност знаел толкова малко, колкото и за това, че новият му архиепископ е човек на датчаните и Сверкерите. У епископ Абсалон имало писмо от благословената игуменка Рикиса, което тя успяла да напише на смъртния си одър и в което описвала как кралицата на крал Кнут Сесилия Бланка е положила обет за безбрачие и вечно служение на Бога. А крал Кнут по-късно отвежда Сесилия Бланка от „Божия дом“ и я прави своя кралица, след което тя му ражда четири сина и две дъщери...

— Може да се твърди, че децата на краля са незаконни и нямат право да наследят короната — обобщи Арн набързо. — Светият отец в Рим изказал ли се е по въпроса?

Не, защото тъкмо тогава на власт дошъл нов папа, който приел името Целестин III и все още не се знаело нищо за мнението на Светия престол по въпроса за законните и незаконни готаландски престолонаследници. Със сигурност имало по-важни проблеми, с които възкаченият на Светия престол трябвало веднага да се заеме.

А ако нито един от синовете на крал Кнут не може да го наследи, каза Арн по-скоро като констатация, отколкото като въпрос, архиепископ Петър, а вероятно и други епископи, ще предложат, без това да е изненада, някой от рода на Сверкерите за нов крал.

Двамата монаси кимнаха мрачно в знак на потвърждение. Арн поседя замислен известно време, после се изправи с изражение, сякаш е пропъдил тези дребни притеснения от ума си, благодари за важните сведения и предложи да се отправят към скрипториума, стаята за преписване на ръкописи, за да претеглят внимателно златото и да напишат и подпечатат документите за дарението.

Отец Гийом, който от известно време си мислеше, че разговорът се е насочил към една съвсем незначителна и безинтересна тема, веднага прие предложението.

* * *

Когато на следващата сутрин странната колона от тежки волски коли, заобиколени с леки и бързи сарацински коне, напусна манастира Варнхем на път към Скара, брат Гилберт се намираше сред новозакупената стока. По този начин самият той иронично определяше внезапната промяна в живота си. Арн го беше закупил със същата лекота, с която беше закупил и гроба си, всичките коне, а също и всички седла и юзди, произведени във Варнхем. Дори и да беше протестираше, брат Гилберт нямаше да промени нещата, тъй като отец Гийом изглежда беше заслепен от златото, с което Арн плащаше. Вместо да изчака края на живота си на спокойствие във Варнхем, брат Гилберт яздеше редом с непознати мъже към непознато място и това много му харесваше. Той не знаеше какви бяха намеренията на Арн, но не смяташе, че е купил всички тези коне само за да му радват очите.

Сарацинските ездачи край колоната — това, че бяха сарацини, не беше тайна за брат Гилберт — изглеждаха по детски очаровани от възможността да продължат дългото си пътуване на кон и това беше разбираемо, особено когато можеха да яздят такива първокласни коне. На брат Гилберт му хрумна, че свети Бернар се беше пошегувал от небето със своя послушник, който навремето отчаян, че никой не иска да купува конете на Варнхем, в безсилието си беше изкрещял, че можеше да дойдат поне сарацински купувачи. Сега тези нечакани сарацини, които разговаряха и се шегуваха на висок глас, яздеха от всичките му страни. На волските коли седяха мъже, които говореха на други езици. Брат Гилберт все още не беше успял да разбере какви са и откъде идват.

Уви, имаше сериозен повод за притеснение, защото стореното от Арн беше един вид измама, която незрелият и неопитен отец Гийом не успя да прозре, заслепен от цялото това злато. Един рицар тамплиер не можеше да притежава повече от един монах във Варнхем. Рицар тамплиер, който се е издал, че има макар и една-единствена златна монета, трябваше моментално да остави бялото си наметало и потънал в срам да напусне тамплиерския орден.

Брат Гилберт реши, че е по-добре неприятната работа да се свърши рано, отколкото късно, както всеки рицар тамплиер беше научен да мисли, пришпори жребеца си и се изравни с Арн, който яздеше близо до колоната, и постави въпроса без увъртания.

Арн обаче изглежда не прие проблема толкова навътре, а само се усмихна, обърна расовия си жребец, който идваше от страните отвъд морето, но беше от порода, която брат Гилберт не познаваше, и се понесе в галоп към една от последните коли в колоната, скочи в нея и затърси нещо в товара.

Веднага след това той се върна с подгизнало кожено руло и го подаде мълчешком на брат Гилберт, който го разтвори едновременно любопитен и разтревожен. То представляваше документ на три езика, подписан от главата на ордена на рицарите тамплиери Жерар дьо Ридфор. В него пишеше, че след двайсетгодишна служба като временен член Арн Готски напуска мястото си в тамплиерския орден, освободен от самия глава на ордена, но вследствие на всички онези дела, които е извършил в името на ордена, има правото да носи бялото наметало, когато си поиска, със същите привилегии, които е имал преди да напусне ордена.

— Както виждаш, скъпи мой братко Гилберт — рече Арн, като взе свитъка, нави го на руло и внимателно го пхна в кожения калъф, — аз хем съм рицар тамплиер, хем не съм. И честно казано не намирам за грешно този, който толкова дълго е служил на червения кръст, от време на време да се възползва от закрилата му.

Отначало на брат Гилберт не му беше съвсем ясно какво има предвид Арн с това. Но като поюздиха още малко, Арн започна да разказва за пътуването си към дома и тогава думите за закрилата на червения кръст станаха по-разбираеми.

Арн беше купил, пленил или наел на работа мъжете, които яздеха с тях в колоната, по пътищата из отвъдморските страни, където всеки беше станал враг на всеки и където мюсюлманин, който служи на християнин, беше изложен на също толкова голям риск, колкото християнин, който служи на мюсюлманин. Да си намериш работна ръка и да събереш група мъже, от които можеш да имаш голяма полза, ако изминаваш целия път до Западна Готаланд, не беше трудно.

Проблемът бил да си намериш подходящ кораб, въпреки че в лицето на норвежеца Харалд от Остин (или Ойстенсон, както се казваше) той разполагал с капитан, който вероятно щял да се справи с повечето неща. Та когато Арн открил множество кораби на тамплиерския орден в пристанището Сен Жан д'Акр, които не разполагали нито с екипаж, нито с товар след всички онези големи

поражения за християните, бързо му хрумнала идея. Ако човек просто превозва скъп товар, но има малко екипаж, който да може да се бие, пътуването през Средиземно море се превръща в истински кошмар. Но не и ако корабът е с платната и цветовете на тамплиерския орден, както се оказало. Самият Арн не бил единственият на борда, който носел бяло наметало на рицар тамплиер. Щом се появявал непознат кораб, за да потърси евентуална плячка, всички на борда се загръщали с бяло наметало. Само веднъж попаднали на пирати, които били достатъчно неразумни да ги нападнат; това се случило в тесния пролив по пътя от Средиземно море към Атлантическия океан. Благодарение на Божията закрила и сръчността на капитана Харалд Ойстенсон накрая се измъкнали невредими оттам.

А нагоре по бреговете на Португалия и Франция червеният кръст на рицарите тамплиери бил толкова познат, че нямало от какво да се страхуват, докато не отминали Англия и не наближили Скандинавските страни. В Лъодьосе едва неколцина знаели какво е това непознато платно, което се носи нагоре по река Гота.

Когато Арн свърши разказа си за дългото пътуване по море, вероятно защото брат Гилберт накрая беше показал признаци на нетърпение, те продължиха да яздят в мълчание за известно време, сякаш Арн очакваше следващия въпрос.

Брат Гилберт изучаваше лицето на приятеля си от време на време, когато си мислеше, че той не го вижда. Монахът не откри нищо, което да го изненада, във външния вид на Арн. Ако някой го беше помолил да познае как би изглеждал Арн, ако противно на здравия разум действително оцелее двайсет години като рицар тамплиер в страните отвъд морето, той щеше да познае, че Арн би изглеждал точно така. Руса брада, която още не беше започнала да посивява, но беше загубила блясъка си. Естествено, всички рицари тамплиери бяха с бради. Къса коса, което също беше ясно от само себе си. Бели белези по ръцете и по цялото лице, следи от стрели и мечове и може би от удар с бравда над едната вежда, което правеше погледа на това око малко суров. Приблизително по този начин щеше да го опише. Войната в страните отвъд морето не беше празненство.

Ала в душата на Арн се таеше безпокойство, което не можеше да се улови така лесно с поглед. Той беше казал още миналия ден, че смята, че е изпълнил дълга си в Свещената война и няма от какво да се

оплаква. Но сега, когато беше на един ден път разстояние от дома и освен това носеше цяло богатство със себе си, което в интерес на истината беше необичаен начин за завръщане на един рицар тамплиер, би трябвало да е по-щастлив, по-жизнерадостен и пълен с вълнуващи планове. Вместо това у него се усещаше огромна несигурност, почти страх, ако тази дума беше подходяща да се използва за един рицар тамплиер. Имаше още много за разбиране и за питане.

— Откъде се сдоби с такова голямо количество злато? — попита брат Гилберт настойчиво, тъкмо когато бяха отминали Скара без да влизат в града и той почувства, че трябва да възобнови разговора.

— Ако отговоря на въпроса ти точно сега, вероятно няма да ми повярваш, скъпи Гилберт — отвърна Арн и в същото време заби поглед в земята пред себе си. — Или още по-лошо, ще си помислиш, че съм извършил подлост, а появата на такава мисъл у теб, дори и за миг, ще натъжи и двамата ни. Повярвай ми. Това богатство не е придобито по нечестен начин. Ще ти разкажа всичко, когато имаме достатъчно време за това, защото е дълга история.

— Разбира се, че ти вярвам, но никога повече не ме моли за това — отвърна брат Гилберт кисело. — Ти и аз никога не сме се лъгали зад стените на манастира, а извън тях смятам, че е естествено да си говорим като рицари тамплиери, каквито сме били.

— И аз искам да е точно така. Никога повече няма да повторя молбата си да ми повярваш — каза Арн почти шепнешком, все още с поглед в земята.

— Е, тогава ще те попитам за нещо по-просто — рече брат Гилберт с по-висок глас и по-весел тон. — Сега яздим към Арнес, стопанството на баща ти, нали така? Добре, ти пристигаш с нелош товар, в това число коне от отвъдморските страни и един монах, който си купил във Варнхем, не, не спори с мен! Аз също влизам в покупката ти, признавам, че не съм свикнал с това, но така стоят нещата в момента. Купил си също и други мъже, вероятно при по-тежки преговори от този, който проведе с отец Гийом, но те ще бъдат използвани с някаква цел, точно както и аз. Ще ми кажеш ли нещо за всичко това? Между другото, какви са останалите хора тук?

— Двама от тях, тези, които яздят вляво от теб, са лекари от Дамаск — отговори Арн без никакво колебание. — Двамата, които седят във волските коли най-отзад, са дезертьори от армията на крал Ричард Лъвското сърце, стрелец с лък и стрелец с арбалет. За норвежеца Харалд Ристенсон Ойстенсон вече ти разказах. Двамата във волската кола точно зад нас са арменски търговци на оръжие и занаятчии от Дамаск, а иначе виждаш най-вече крепостни селяни и дезертьори от двете враждуващи страни. Всички ми служат, с изключение на Харалд, защото в най-трудния за тях момент им направих предложение, на което трудно можеха да откажат. Отговорих ли на въпроса, който всъщност искаше да ми зададеш?

— Да, и то подробно — отговори брат Гилберт замислено. — Имаш намерение да градиш нещо голямо. Ще ми кажеш ли какво искаш всички ние да изградим?

— Мир — отвърна Арн решително.

Брат Гилберт беше толкова изненадан от отговора, че дълго време не можа да попита нищо повече.

* * *

Когато колоната наближи църквата във Форшхем през втория ден от пътуването, лятото се беше завърнало с цялата си сила. Трудно беше човек да си представи, че цялата околност се е тресяла от бурята и вятъра само преди няколко дни. Дърветата и други боклуци, нападали по пътища и дворове, вече бяха разчистени. В полетата кипеше работа по засаждането на ряпата.

Тъй като в страната от дълго време цареше мир, нямаше никакви въоръжени стражи, които да яздят нагоре-надолу по пътищата, и никой не безпокоеше тръгналите на път, въпреки че отдалече си личеше, че много от тях бяха чужденци. Хората, които работеха на полето, изправяха гърбове за кратко и наблюдаваха с любопитство волските коли и ездачите на игривите коне, но после се захващаха отново с работата си.

Щом стигнаха до църквата във Форшхем, Арн изведе цялата колона от коли на хълма при двора на църквата и направи знак за почивка. Когато всички слязоха, той отиде при мюсюлманите, които

обичайно стояха настрана, и им каза, че има още много време до следобедната молитва, но християните ще се помолят тук известно време. После покани двамата арменски братя заедно с Харалд и брат Гилберт да влязат в църквата. Точно когато се приближиха до портата, свещеникът излезе забързано от жилището си и им извика да не стъпват в Божия дом без ред. Той дотича, застана пред украсената старовремска порта на дървената църква и им препречи пътя, като разпери треперещите си ръце.

Тогава Арн спокойно каза кой е, че е син на господаря Магнус от Арнес и че всички от групата му са добри християни, които искат след дългото пътуване да изкажат благодарностите си пред олтара и също така да оставят дар за църквата. Свещеникът, който досега изглежда не беше забелязал, че един от непознатите беше монах от цистерцианския орден с бяло расо, а други двама носеха големи червени кръстове като гербове, моментално ги пусна вътре. Той отключи непохватно портата на църквата и им се извини.

Затова пък Арн не беше стигнал далеч по пътеката, водеща до олтара, когато свещеникът го настигна, побутна меча му и каза нещо на странна смесица от латински и простонароден език за това, че мечът е поругаване на Божия дом. Брат Гилберт го отпрати с ръка като муха и обясни, че на хълбока на Арн виси благословен меч, меч на рицар тамплиер, единственият, който някога е бил внесен точно в църквата във Форшхем.

Християните коленичиха пред олтара, запалиха няколко свещи от единствената, която гореше там, и изрекоха молитвите си. Те оставиха също така сребро на олтара, което веднага успокои нервния свещеник зад тях.

След малко Арн помоли да бъде оставен насаме с Бог и всички изпълниха молбата му без да му противоречат, излязоха навън и затвориха вратата на църквата.

Арн се моли дълго за подкрепа и напътствие. Често го беше правил. Но никога преди не беше почувствал нещо или видял някакъв знак, че Дева Мария му отговаря.

Независимо от постоянната липса на отговор обаче, той никога не беше изпитвал съмнение. Хората изпълваха земята точно както Господ бе предопределил. Сигурно във всеки един момент Господ и светиите чуваха хиляди молитви и ако трябваше да отделят време, за

да отговарят на всяка една от тях, щеше да настъпи объркване. Колко ли много обикновени молитви изричаха те всеки миг — за успешен лов, сполука, за да се сдобият със син, за да продължат земния си живот?

И колко хиляди пъти Арн се беше молил на Дева Мария да закриля Сесилия и детето им? Колко пъти се беше молил за успех в битка? И преди всяко нападение в Светите земи, когато всички с бели наметала яхваха конете и заставаха коляно до коляно, за да се впуснат към смъртта или към победата, Дева Мария се беше вслушвала в тези молитви. Почти всички молитви бяха с егоистична цел.

Но този път Арн се помоли на Дева Мария да го напътства и съветва в това, което той можеше и щеше да направи с цялата тази сила, която водеше вкъщи, да не пропадне и да се превърне в алчен човек, да не бъде изкушен от самочувствието, че е воин, който умее повече от сънародниците си, да не отидат напразно всичкото това злато и цялото това знание, които притежаваше в момента.

И в този момент, за първи път, Дева Мария отговори на моления се Арн така, че той можеше да чуе гласа ѝ в себе си и да я види в светлината, която проблесна ослепително в лицето му от един от малките, високи прозорци на дървената църква. Това не беше чудо, защото много хора можеха да свидетелстват за получен отговор на молитви. Но на Арн му се случваше за първи път и той вече знаеше със сигурност какво трябва да направи, защото Дева Мария сама му беше казала.

Имаше само още две почивки по пътя от църквата на Форшхем нагоре към крепостта Арнес. По средата на пътя групата спря за кратка почивка, защото беше дошло време за молитвата на мюсюлманите. Християните пък легнаха да спят.

Арн от своя страна излезе на една горска поляна и остави Божията светлина да струи през крехките, светлозелени букови листа върху покритото му с белези лице. За първи път през дългото си пътуване почувства душевен покой, защото най-накрая беше разбрал с каква цел Господ бе запазил живота му толкова дълго.

Това беше най-важното, решаващото. Точно в този момент той не позволи на следващото най-важно нещо да го разсейва.

Преди известно време из Западна Готаланд се носеше странен слух. Някакъв внушителен чужд кораб бил забелязан първо край Льодьосе по река Гота и после чак горе при Тролския водопад. Мъже от чужди страни се опитвали да издърпат кораба нагоре по водопада с помощта на много волове и наети впрегатни животни. Но накрая били принудени да се откажат и да се спуснат надолу по реката до пазара в Льодьосе.

Никой не можеше да разбере смисъла в това да се опитваш да изтеглиш подобен кораб в езерото Венерн. Част от норвежките стражи в крепостта Арнес смятаха, че корабът със сигурност е имал работа в норвежката част на Венерн, че кралят на Норвегия Свере неведнъж е предприемал най-необичайни военни ходове, като е пристигал на кораб там, където никой не би очаквал. Но понастоящем в Норвегия не се водеше война, макар и да не цареше пълен мир.

Също така никой не можеше да каже със сигурност, че това е боен кораб, защото слухът твърдеше, че големите, наклонени платна на кораба носели знака на червен кръст, който бил толкова голям, че човек можел да го види отдалече, преди да е видял нещо друго. Никой кораб от Севера не носеше такъв знак, това поне беше сигурно.

Няколко дни хората наблюдаваха спокойните, затоплени от лятното слънце води на Венерн от високата кула в Арнес, чак докато не настъпи тридневната буря. Но през цялото време не се появи никакъв кораб и тъй като в Западна Готаланд царуваше мир, скоро всички се върнаха към обичайните си занимания и закъснялото засаждане на ряпа.

Един мъж въпреки не се умори да седи горе на кулата и да измъчва сълзящите си старчески очи с това да наблюдава проблясващата на слънцето водна повърхност. Това беше господарят на Арнес, който щеше да бъде такъв до живот, Магнус Фолкесон. Преди три лета той беше получил удар и оттогава не можеше да говори разбираемо и лявата му страна беше парализирана от лицето до пръстите на краката. Той си живееше горе в кулата с няколко слуги, сякаш се срамуваше да се покаже сред хората. Или може би защото на най-големия му син Ескил не му се нравеше да гледа как на баща му се

присмиват зад гърба. Въпреки всичко старецът седеше горе всеки ден така, че всички в Арнес да могат да го видят. Вятърът скубеше сплъстените му, бели коси, но търпението му изглеждаше безкрайно. Честно казано, хората ги беше малко срам от това, което старецът си мислеше, че вижда там горе.

Всички, които му се подиграваха, щяха да съжаляват за присмехулството си. Господарят Магнус беше получил вест. Оказа се, че е дочакал чудо, пратено от Дева Мария. Именно той, от високото си място с широка гледка пръв видя какво се случва.

Трима слуги дотичаха по все още мокрия и кален път, водещ от Форшхем до Арнес. Те викаха силно и жестикулираха. Всеки от тримата гореше от нетърпение да стигне пръв, защото беднякът, който донесеше важни новини, щеше да получи сребърна монета.

Когато стъпиха на дългия, люшкащ се дървен мост, който свързваше блатистата местност със самата крепост, единият от тях, който беше малко по-едър и по-силен от другите двама, препъна първо единия, а после и другия, за да пристигне пръв, задъхан и със зачервено лице, оставил другите двама да накуцват далеч зад него.

Мъжете от крепостта ги бяха видели още преди да са стъпили на моста и бяха извикали Свейн, началника на стражите, който посрещна с властно изражение първия бегач при портата на крепостта, хвана младежа за врата точно когато той се опитваше да се шмугне покрай него в крепостта, принуди го да падне на колене в една локва, хвана го здраво с желязната си ръкавица и поиска обяснение. Не го получи лесно, може би защото хватката му причиняваше такава болка, че младежът само се жалваше, или пък защото другите двама, които вече го бяха настигнали, доброволно се хвърлиха на колене и се опитваха един през друг да разкажат какво са видели.

Тогава началникът на стражите Свейн им удари по една плесница, за да млъкнат и тримата, и ги разпита един по един. Накрая се сдоби с по-смислена информация относно какво бяха видели. Колона от много воители и тежки волски коли се приближавала към Арнес по пътя от Форшхем. Не били Сверкери, нито пък били от род, свързан с този на Сверкерите, но още по-малко били от рода на Фолкунгите или от рода на Ерик. Идвали от чужди страни.

Настана суматоха от надуване на рогове и стражи, които тичаха към оборите, където конярите вече бяха започнали да оседлават конете.

Изпратиха слуги да събудят господаря Ескил, който по това време на деня се беше отдал на своята господарска дрямка, а други при рова долу на моста да помогнат за вдигането му, за да не могат чуждоземните да влязат в Арнес, преди хората там да са установили дали те са приятели или врагове.

Скоро господарят Ескил седеше на коня си заедно с десет стражи при вдигнатия мост пред крепостта Арнес и наблюдаваше напрегнато другия край на блатистата местност, където скоро щяха да се появят чуждоземните. Беше късен следобед и затова слънцето светеше в очите на мъжете, събрани пред Арнес, тъй като началото на моста беше в южна посока. Когато чуждоземните се появиха на другия край, на воините им беше трудно да ги видят срещу светлината. Един каза, че виждал монаси, друг, че били чуждоземни воители.

Странните пътници изглежда известно време се чудеха какво да предприемат, когато откриха, че мостът е вдигнат, а от другата страна са се събрали мъже в пълно бойно снаряжение. Накрая един конник с бяло наметало и бяла туника с червен кръст тръгна сам внимателно към вдигнатия подвижен мост.

Господарят Ескил и воините му чакаха в напрегнато мълчание брадясалият, гологлав конник да се приближи. Някой прошепна, че странникът язди кон, който изглежда особено жалък. Двама от стражите слязоха от конете си, за да могат да опънат лъковете си.

В този момент се случи това, което впоследствие мнозина щяха да наричат чудо. Старият господар Магнус извика нещо от високата кула и там се намериха хора, които можеха да се закълнат, че той ясно е произнесъл словата „Слава на Господ, че изгубеният син се завърна от Светите земи“.

Ескил беше на друго мнение. Както обясни по-късно, той разбрал всичко в мига, в който чул един от стражите да говори за жалък кон. Той имал както хубави, така и неприятни спомени от младостта си, свързани с това кои видове коне се смятали за жалки или предназначени за жени и какви били хората, които яздени такива коне.

С глас, който на някои се стори треперещ и слаб, господарят Ескил заповяда да спуснат подвижния мост за непознатия конник. Наложил му се да повтори заповедта си преди да му се подчинят.

След това господарят Ескил слезе от коня си и коленичи, за да се помоли пред скърцащия подвижен мост, който скоро беше спуснат и

всички бяха заслепени от слънцето. Конят на облечения в бяло ездач сякаш затанцува по моста много преди той да бъде напълно закрепен за земята. Ездачът се хвърли от коня си с движение, което никой не бе виждал дотогава, дотича бързо и също коленичи пред господаря Ескил. Двамата се прегърнаха и по лицето на господаря Ескил потекоха сълзи.

Дали това беше двойно чудо или просто чудо, можеше да се спори впоследствие. Не се знаеше дали точно в този момент старият господар Магнус горе на кулата възвърна разсъдъка си. Но едно беше сигурно — Арн Магнусон, за когото по това време се разказваше само в сагите, се беше завърнал след дълги години, прекарани в Светите земи.

* * *

На този ден в Арнес настана голяма врява и суматоха. Когато стопанката Ерика Йоаршдотер излезе, за да почерпи гостите с бира за добре дошли, и съзря Арн и Ескил да идват през двора, прегърнати през рамо, тя изпусна всичко, което носеше, и се затича към тях с разтворени обятия. Арн пусна брат си Ескил, застана на колене, за да посрещне подобаващо мащехата си, и след това беше почти премазан, когато тя се хвърли на врата му и го разцелува така невъзмутимо, както само една майка би могла. За всеки беше очевидно, че завърналият се воин не е свикнал с такива обичаи.

Колите се завлачиха със скърцане и скрибуцане по двора, тежки сандъци и множество оръжия бяха разтоварени и прибрани в кулата. Пред стените на крепостта припряно беше издигнат палатков лагер от корабни платна и чуждоземни килими, а много ръце, готови да служат, помогнаха да се направи ограда с врата за всичките коне на Арн. Няколко телета бяха заклани, а готвачите накладоха огньовете си. Скоро около Арнес се понесе многообещаващ мирис на очакваната вечеря.

След като Арн поздрави всички стражи, някои от които не бяха склонни да превият коляно пред него, той изведнъж попита за баща си, а лицето му беше така напрегнато, все едно че очакваше скръбна вест. Ескил рязко отвърна, че баща им вече не бил с ума си и стоял горе в кулата. Арн веднага се отправи с широки крачки към кулата, а бялото

му наметало с червен кръст се развяваше като платно и всеки, който се изпречеше на пътя му, мигом се отдръпваше оттам.

Той откри баща си горе при дясната бойница в лошо състояние, но с щастлив израз на лицето. Баща му стоеше до стената заедно с един слуга, който подпираше парализираната му страна, и с груба тояга в здравата си ръка.

Арн бързо наведе глава, целуна здравата ръка на баща си и го прегърна. Баща му беше слаб като дете, здравата му ръка беше също толкова тънка, колкото болната, и миришеше неприятно. Арн остана така без да знае какво да каже, когато баща му с огромни усилия и набръчкано чело се наведе право към него и прошепна:

— Божиите ангели... ще се веселят... а угоеното теле... ще бъде заклано.

Арн чу думите съвсем отчетливо, а те бяха и напълно разбираеми, защото така ясно насочваха към разказа от Светото писание за завръщането на блудния син. Следователно всички приказки, че баща му е изгубил разсъдък си, бяха пълни глупости. Облекчен, Арн го вдигна на ръце и започна да обикаля площадката на бойницата, за да разбере как баща му живее там горе. Когато видя тъмната стаичка, нещата се оказаха по-лоши, отколкото се беше страхувал. Той смръщи вежди заради киселата миризма на урина и недоядена храна, обърна се рязко и тръгна към стълбището, като в същото време говореше на баща си като на напълно здрав човек, което никой не беше правил от много години, и му каза, че господарят на Арнес в никакъв случай няма да стои в кочина оттук нататък.

По тесните вити стълби надолу Арн срещна Ескил, който се качваше бавно, тъй като стълбището не беше правено за едри мъже с коремче. Налагаше се Ескил да се обърне с недоволно мърморене и да започне да слиза пред Арн, който носеше баща им като вързоп на едното си рамо и изреждаше какво трябва да бъде направено.

Навън на двора Арн хвана баща си на ръце, защото би било недостойно да продължи да го носи като наръч сено, а Ескил заповяда на слугите да занесат маси, пухени дюшеци и столове с изсечени драконови елементи в помещението на по-малката готварница при стената отляво, което се използваше само за големи празненства. Арн изкрещя, че стаята на баща му в кулата трябва да бъде излъскана от

горе до долу, и много изненадани погледи проследиха пътя на тримата господари през целия двор.

Столтът с драконови елементи веднага се появи в готварницата и Арн настани внимателно баща си на него, клекна пред него, хвана лицето му с двете си ръце, погледна го в очите и му каза, че много добре знае, че говори на човек, който разбира всичко така добре, както и преди. Ескил стоеше мълчаливо зад него без да казва нищо.

Уви, старият господар Магнус изглеждаше толкова развълнуван и дишането му беше толкова тежко, че имаше опасност да получи нов удар. Арн пусна лицето на баща си, изправи се, мина с широки крачки край объркания си по-голям брат и излезе на двора, където заповяда нещо на език, който никой не може да разбере.

Моментално дойдоха двама мъже от многото чуждоземци в свитата на Арн. И двамата носеха тъмни наметала и парче син плат, омотано около главите им, единият беше млад, другият — стар, а очите им бяха гарваново черни.

— Тези двама мъже — каза Арн колебливо на брат си, а също така и на баща си, — се казват... Авраам и Йосиф. Те са ми приятели от Светите земи. И двамата са опитни лечители.

Той обясни нещо на неразбираем език на мъжете с гарваново черни очи, които кимнаха, че са го разбрали, и внимателно, но без прекалено благоговееене, започнаха да преглеждат господаря Магнус. Погледнаха зениците му, слушаха дишането и ударите на сърцето му, чукнаха дясното му коляно с една малка тояга така, че кракът веднага отскочи, после направиха същото няколко пъти и с левия крак, като причиниха само леко потръпване, от което бяха особено заинтригувани, и накрая се заеха да вдигат и пускат слабата му лява ръка няколко пъти, докато през цялото време си шепнеха нещо един на друг.

Ескил, който стоеше зад Арн, се чувстваше изолиран и объркан от това да гледа как двама страници се отнасят с господаря на Арнес така, сякаш преглеждат най-обикновен слуга. Но Арн му направи знак, че всичко е наред, и шепнешком проведе кратък разговор на чуждия език, след което двамата лечители се измъкнаха навън с дълбоки поклони, отправени към Ескил.

— Авраам и Йосиф имат добри новини — рече Арн, когато с Ескил останаха сами. — Точно сега баща ни е прекалено изморен, но

утре ще започнат лечението му. С Божията помощ той отново ще може и да ходи, и да говори.

Ескил не отговори. Сякаш първоначалната голяма радост от срещата с Арн беше отминала и той се срамуваше да бъде в ролята на сина, който не се е грижил достатъчно за баща си. Арн изглежда изпитателно брат си и изглежда разбра скритите му чувства. Изведнъж той разтвори ръце и двамата се прегърнаха. Останаха така дълго, без да продумат. Накрая Ескил, който изглежда се притесняваше от тишината повече отколкото Арн, измърмори, че на гости му е дошъл един слаб и малък брат.

Арн отвърна развеселено, че на него му се струва, че Ескил не е позволил гладът да прекрачи прага на Арнес, но и ни най-малко не се е изродил в техния родоначалник — кралския наместник Фолке Дебелия. Ескил избухна в смях и разтърси с престорено възмущение по-малкия си брат, а Арн не се възпротиви и се смя заедно с него.

Когато смехът им утихна, Арн заведе брат си при баща им, който седеше на своя любим стол с драконова резба напълно неподвижно с увиснала лява ръка. Арн коленичи и придърпа Ескил плътно до себе си така, че главите им се опряха една в друга. После заговори със съвсем обикновен тон, а не като на някой, който не е с ума си:

— Знам, че чуваш и разбираш всичко както преди, скъпи татко. Няма нужда да ми отговаряш сега, защото, ако се напругаш прекалено много, ще стане по-лошо. Но от утре ще започне лечението ти и аз ще седя при теб и ще ти разказвам за всичко, което се случи в Светите земи. Аз и Ескил те оставяме, за да може той да ми разкаже какво е станало у дома, защото има толкова много неща, които съм нетърпелив да узная.

С тези думи двамата братя се изправиха, поклониха се на баща си както преди и им се стори, че виждат лека усмивка на лицето му подобно на отблясък на огън, който далеч не е угаснал.

Когато излязоха от готварницата, Ескил хвана един забързан слуга и му нареди господарят Магнус да получи легло, вода и гърне в готварницата, която да бъде украсена с върбови клонки.

По двора се щураха различни хора и слуги, заети с всякакви задачи преди неочакваното празненство за добре дошли, което по най-бърз начин трябваше да бъде организирано по-добре от всеки друг обикновен празник в Арнес. Но тези, които попаднаха в близост до

двамата братя от рода на Фолкунгите, които вървяха рамо до рамо към портата, се отдръпваше почти ужасени. Говореше се, че Ескил е най-богатият човек в цяла Западна Готаланд и всички разбираха, че трябва да се страхуват от силата на златото и среброто, макар че господарят Ескил сам по себе си изкушаваше повечето хора да му се присмиват, отколкото да се страхуват от него. Сега обаче до него вървеше брат му, изчезналият воин Арн, който сагите представяха като много по-висок и по-широкоплещест отколкото беше в действителност. Въпреки това всички виждаха походката му, лицето му, покрито с белези, начина, по който носеше меча и ризницата си все едно че бяха обикновени дрехи, всички разбираха, че в Арнес може би е пристигнала другата сила, силата на меча, от която повечето разумни хора се страхуваха много повече, отколкото от тази на среброто.

Ескил и Арн излязоха през портата и слязоха до палатковия лагер, който се довършваше от всички онези непознати мъже от свитата на Арн. Той обясни, че трябва да поздравят само свободните мъже, без слугите му. Пръв покани да дойде при тях Харалд Ойстенсон и разказа на Ескил, че двамата са другари по оръжие от почти петнадесет години. Щом чу норвежкото име, Ескил смръщи чело, сякаш се опитваше да си спомни нещо. После попита Харалд дали случайно няма роднина в Норвегия със същото име и когато Харалд потвърди и каза, че този човек е негов дядо, а баща му се казва Ойстен Моилас, Ескил кимна замислено. Той побърза да покани Харалд на тържествената вечеря в голямата зала и също така подчерта, че няма да липсва скандинавска бира в голямо количество, нещо, което смяташе, че ще зарадва един приятел, идващ отдалеч. Харалд засия и зареди толкова мили думи, почти благословии, и бързо изостави темата за роднините си.

След това поздравиха стария монах брат Гилберт, чиито коси бяха съвсем побелели, а голото му теме свидетелстваше, че вече нямаше нужда да се занимава с монашеското обръсване на част от главата. Арн разказа накратко, че отец Гийом от Варнхем е освободил брат Гилберт за времето, през което ще работи за Арнес. Ескил се изненада, когато се ръкува с монаха и усети една здрава и силна десница като на ковач.

В свитата на Арн нямаше повече мъже, които говорят норвежки, и скоро на Ескил му стана трудно да разбира непознатите имена, които

Арн избърборваше пред кланящите се мъже на език, който в ушите на Ескил звучеше ту като френски, ту като нещо съвсем различно.

Затова пък Арн имаше голямо желание да му покаже двама братя, които бяха с тъмна кожа, но и двамата носеха златен кръст на врата си. Казваха се Марк и Яков Вахтиян, поясни Арн и добави, че те ще бъдат от голяма полза както в строенето като цяло, така и в търговията.

Мисълта за добри търговци ободри Ескил, но иначе той вече беше започнал да се дразни сред тези чужденци, чийто език не можеше да разбира, но подозираше, че може доста добре да разчете израженията на лицата им. Извади си заключението, че те казват неща за огромния му корем, които не са особено почтителни.

Изглежда Арн скоро също забеляза смущението на Ескил, заради което отпрати всички мъже, насъбрали се около тях, и поведе брат си обратно към двора на крепостта. Когато влязоха през портата, Арн изведнъж стана сериозен и помоли в най-скоро време двамата да се срещнат насаме горе, в стаята за водене на сметки в кулата, за да проведат разговор, предназначен само за техните уши. Но преди това той имал да свърши нещо съвсем дребно и обикновено, което би било досадно да се забрави преди празненство. Ескил кимна леко притеснен и се запъти към кулата.

Арн се отправи с широки крачки към голямата готварница, построена от тухли, които още стояха на мястото, където той като млад ги беше нареждал, със задоволство забеляза, че тук-там бяха поправяни и подсилвани и изобщо не се рушаха.

Както очакваше, вътре откри Ерика Йоаршдотер, облечена с дълга кожена престилка върху обикновена, кафява ленена рокля, но в пълно бойно снаряжение като командир на конница в битка сред слугините и готвачките. Когато го видя, тя бързо остави настрана голяма тава с печени кореноплоди и за втори път се хвърли на врата му. Този път той се остави в ръцете ѝ без да се срамува, тъй като в готварницата имаше само жени.

— Знаеш ли, скъпи мой, Арн — рече Ерика на своето трудноразбираемо произношение, чиито звуци излизаха колкото през устата, толкова и през носа, и който Арн отдавна не беше чувал — че когато дойде тук навремето, благодарих на светата Дева, че е

изпратила един ангел в Арнес. А ето те сега отново тук, в бяла мантия и туника със знака на нашия Отец, като истински Божи ангел воин!

— Какво вижда човек и какво вижда Господ невинаги е едно и също — промърмори смутено Арн. — Ти и аз имаме много да си разказваме и ще го направим, бъди сигурна. Но точно сега ме чака брат ми и само ще те помоля за една малка услуга тази вечер.

Ерика плесна доволно с ръце и каза нещо за каквато и да е вечерна услуга по безсрамен начин, който Арн мислеше, че не е разбрал както трябва, но който накара другите жени да избухнат в зле прикрит кикот по средата на цялата суматоха в кухнята. Арн не обърна внимание на думите ѝ, макар и да беше разбрал само половината от тях, и бързо помоли на по-скромната гощавка навън при палатките да има козе месо, телешко и еленско, но не и свинско, било то от дива свиня, или от по-угоените, питомни видове. Тъй като нареждането му отначало им се стори непонятно, той побърза да добави, че в Светите земи, откъдето идваха гостите му, няма свинско месо и всички те по всяка вероятност с удоволствие биха предпочели козе. Той помоли също освен бира да се погрижат на масата да има и голямо количество прясна вода за пиене.

Изглежда за Ерика Йоаршдотер това искане беше странно. Тя постоя неподвижно, замислена, с бузи, зачервени от топлината в кухнята, и така задъхана от цялото бързане, че гърдите ѝ се вдигаха и спускаха от учестеното дишане. Така или иначе тя обеща, че ще се погрижи всичко да е както Арн пожела и се забърза нататък, за да нареди да бъдат заколени още животни и да повика нови готвачи.

Арн закрачи към кулата, чиято долна порта сега се охраняваше от двама стражи, които стояха като вкаменени, втренчили очи в бялата му мантия и туниката, докато се приближаваше към тях. Но Арн от много години насам се беше научил да приема за даденост такъв поглед на мъже, които виждат един рицар тамплиер да идва към тях.

Той намери нетърпеливия си брат горе в стаята за водене на сметки и без обяснение откопча бялата си мантия, свали туниката си и старателно ги сгъна както повеляваше свещеното правило. Остави ги внимателно на един стол, седна и помоли Ескил с жест също да седне.

— Ти си станал мъж, свикнал да командва — измърмори Ескил хем на шега, хем с раздразнение.

— Да, дълго съм давал заповеди по време на война и сега трябва да свикна с мира — отвърна Арн, прекръсти се и като че отправи кратка молитва за себе си, преди да продължи. — Ти си моят обичен по-голям брат. Аз съм твоят обичен по-малък брат. Нашето приятелство е неразруσιμο, и двамата много си липсвахме един на друг. Не съм дошъл у дома, за да заповядвам, дошъл съм, за да служа.

— Все още звучиш като някой датчанин, когато говориш, или може би по-скоро като датски свещеник. Не мисля да преувеличаваме относително служенето, та ти си мой брат — отговори Ескил с шеговито подчертан жест на гостоприемство.

— Най-накрая настъпи мигът, от който се страхувах най-много и за който мислех през целия път към дома — продължи Арн с ненарушима сериозност, сякаш искаше да покаже, че не приема предложението за шеги точно сега. Ескил веднага се съобрази с това.

— Знам, че приятелят ни от детинство Кнут е крал, че братът на баща ни Биргер Бруса е ярл и че от дълги години в кралството цари мир. Така, сега за нещата, които не знам...

— Та ти знаеш най-важното, но как си успял да получиш тази информация по време на дългото си пътуване? — прекъсна го Ескил като че от чисто любопитство.

— Идвам от Варнхем — отвърна твърдо Арн. — Първо мислехме да преплаваме цялото разстояние до мостовете тук отвън, но не успяхме да минем покрай Тролския водопад, защото корабът ни беше прекалено голям...

— Значи ти си бил този, който пристигнал с кораба с кръст на платната!

— Да, това е кораб на тамплиерския орден, който може да превозва голям товар. Със сигурност ще ни бъде от полза. Нека говорим за това по-късно. И така, бяхме принудени да поемем по пътя от Льодьосе и тогава реших, че би било разумно да спрем във Варнхем. Оттам получих сведенията и взех със себе си моя приятел брат Гилберт и конете, които видях в заграждението. Да се върнем на моя въпрос. Жива ли е Сесилия Алготсдотер?

Ескил се втренчи изненадано в по-малкия си брат, който действително изглеждаше, че се измъчва до бога в очакване на отговора, хванал здраво масата с двете си покрити с белези ръце и напрегнал цялото си тяло като преди бой с камшик. Когато Ескил се

съвзе от изненадата си след този неочакван въпрос в момент, в който имаше толкова много важни неща, за които да се говори, първо избухна в смях. Но изгарящият поглед на Арн моментално го накара да прикрие устата си с ръка, да се прокашля и бързо да стане сериозен.

— Първото нещо, за което ме питаш, е Сесилия Алготсдотер?

— Имам и други въпроси, които са също толкова важни, но първо този.

— Е, добре тогава — въздъхна Ескил, позабави отговора си и се усмихна по начин, който накара Арн да се върне към спомените си за Биргер Бруса от младостта. — Е, добре тогава... Сесилия Алготсдотер е жива.

— Омъжена ли е, положила ли е обет в манастира?

— Не е омъжена и е иконом в манастира Рисеберя.

— Следователно не е дала обет, грижи се за сметките на манастира. Е, къде се намира Рисеберя?

— На три дни път с кон оттук, но не бива да яздиш натам — подразни се Ескил.

— Защо не? Врагове ли има там?

— Не, със сигурност няма. Но кралица Бланка беше там известно време и сега е на път към Нес, който е кралският замък...

— Не забравяй, че съм бил там!

— Разбира се, така е. Когато Кнут уби Карл Сверкершон, това е нещо, което човек не бива да забравя, но често го прави. При всички случаи в момента кралица Бланка е на път към Нес и съм убеден, че и Сесилия е с нея. Те двете са неразделни въпреки всички пречки. Не, успокой се сега и не ме зяпай така!

— Спокоен съм! Напълно спокоен.

— О, да, виждам. Слушай сега по-нататък. След два дни ще отида на съвета в Нес, за да се срещна с краля, ярла и една дузина епископи. Наистина мисля, че всички в Нес ще се радват, ако дойдеш с мен.

Арн беше паднал на колене и сключил ръцете си за молитва и Ескил реши, че няма защо да го прекъсва, макар и да се чувстваше неловко при тези постоянни коленичения. Вместо това той се изправи замислено, все едно оценяваше някаква идея, кимна сам на себе си и тихо се измъкна към стълбището, което водеше надолу към

оръжейната зала. Можеше да донесе това, което си беше намислил, и по-късно, но вече беше решил.

Когато се върна обратно, пухтейки по стълбите, без това да пречи на Арн, той отново седна, за да изчака, докато не реши, че реденето на молитви е продължило повече от достатъчно, и се покашля.

Арн мигновено се изправи с блеснали от щастие очи, което на Ескил се стори повече от допустимо детинско. Освен това той смяташе, че това ухилено изражение на лицето на Арн не се връзва с образа на мъж, облечен в скъпа ризница от главата до петите и подсилени със стомана обувки със златни шпори.

— Погледни! — каза Ескил и подаде на Арн една туника. — Щом се налага да носиш дрехи на воин, тогава при всички случаи тези са цветовете, които би трябвало да почиташ отсега нататък.

Арн разгъна туниката без да казва нищо и разгледа изправения над три бързея лъв, символ на рода на Фолкунгите, след което кимна одобрително сякаш на себе си и с рязко движение облече дрехата. Ескил стана от мястото си със синя мантия в ръце и заобиколи масата. Той погледна за миг Арн сериозно в очите. После сложи фолкунгската мантия на раменете му.

— Още веднъж добре дошъл. Не само в Арнес, но и при нашите цветове — каза той.

Когато Ескил поиска да прегърне в знак на потвърждение брат си, чието място в рода и право на наследство беше възобновил така лесно, Арн отново коленичи за молитва. Ескил въздъхна, но забеляза как Арн умело отметна мантията от лявата си страна така, че мечът да не се омотае в нея. Все едно, че във всеки момент беше готов да се изправи с изваден меч.

Този път Арн не се забави толкова много в молитвата си и когато се изправи, той беше този, който прегърна Ескил.

— Помня закона за пилигримите и поклонниците, осъзнавам какво стори за мен. Давам ти клетвата си на рицар тамплиер, че винаги ще почитам тези цветове — рече Арн.

— Що се отнася до мен, можеш да ми дадеш клетвата си като член на рода на Фолкунгите, по-скоро като такъв — отвърна Ескил.

— Да, сега вече мога да го направя! — засмя се Арн и разпери с две ръце фолкунгската мантия сякаш имитираше граблива птица, при което и двамата братя се разсмяха.

— А сега вече би трябвало да е дошло време, по дяволите, за първата бира от толкова дълго между двама братя, облечени със сини цветове! — изрева силно Ескил, но веднага съжали, щом видя как Арн потръпна при тези неблагочестиви думи. За да навакса забавянето, Ескил стана и отиде до една бойница с лице към двора и извика нещо, което Арн не можа да чуе, но предположи, че се отнася за бирата.

— Нека се върнем на следващия ми въпрос. Прости егоизма ми при положение, че може да има други важни неща както за страната ни, така и за Арнес, но въпреки всичко ето следващия ми въпрос — каза Арн. — Когато заминах на поклонение, Сесилия Алготсдотер очакваше дете от мен...

Сякаш Арн не смееше да довърши въпроса си. Ескил, който знаеше, че така или иначе имаше да му съобщава добри новини, се забави с отговора си под предлог, че гърлото му е съвсем пресъхнало, за да говори за това, преди да си е получил бирата. Той се изправи нетърпеливо, отиде още веднъж до бойницата и извика нещото, което Арн сега със сигурност разбра, че се отнася за бира. Нямаше нужда да го прави. В долния край на витите стълби вече се чуваше шум от забързани боси крака. Не след дълго пред двамата братя вече стояха две големи дървени халби, покрити с пяна, а слугинята, която ги беше донесла, изчезна като дух.

Братята вдигнаха наздравица. Ескил пи много по-дълго време и по-мъжки от Арн, което не изненада никой от тях.

— Сега ще ти кажа как стоят нещата — каза Ескил и се приближи към масата, вдигна коляното си и постави халвата на него. — О, да, ставаше въпрос за сина ти, да...

— Синът ми! — прекъсна го Арн.

— Да. Твоят син. Казва се Магнус. Израсна при брата на дядо си Биргер Бруса. Не е взел твоята фамилия, нито пък фамилията Биргерсон. Нарича се Магнус Монешьолд и на щита на герба му до нашия лъв има луна. Признат е за член на рода от съвета, с което става истински Фолкунг. Той знае, че е твой син, и започна да се упражнява, за да стане най-изкусният стрелец с лък в цяла Източна Готаланд, когато чул, че ти си нещо изключително. Какво още искаш да знаеш за него?

— Откъде може да знае за стрелбата ми с лък, знае ли също и коя е майка му? — запита Арн колкото разтревожен, толкова и

развълнуван.

— За теб, скъпи братко, се пеят песни и се разказват саги. Част от тях идват от съвета на всички готи, онзи път, когато победи в двубоя с как му беше името?

— Емунд Улвбане.

— Да, точно така. А и монасите са разказвали това-онова като случая, в който си повел двадесет хиляди рицари тамплиери към блестяща победа при Планината на прасетата, където стотици хиляди неверници са паднали под мечовете ви, да не говорим за...

— Планината на прасетата! В Светите земи?

Изведнъж Арн избухна в смях и не може да се спре. Повтаряше си думите „Планината на прасетата“ и се заливаше от смях, вдигна халбата си към Ескил и се опита да пие по мъжки, но в следващия момент се задави. Когато избърса устата си, се замисли и лицето му засия.

— Монжисар^[1] — каза той. — Това сражение се състоя при Монжисар и ние бяхме четиристотин души срещу пет хиляди сарацини.

— Е, и това не е зле — усмихна се Ескил. — Било е истина, а да поразкрасиш истината в песни и саги не е грешно. Но докъде бяхме стигнали? А, да! Магнус знае от сагите кой си и поради това постоянно се упражнява да стреля с лък. Това е едното нещо. Другото е, че той познава майка си Сесилия. Двамата се разбират доста добре.

— Къде живее той?

— В Биелбо при Биргер Бруса. Той израсна при Биргер и Бригада. Да, всъщност ти не познаваш Бригада, тя е дъщеря на крал Харалд Гиле и все още говори като норвежка, също както ти говориш като датчанин. И тъй, той живее от много години в Биелбо като техен син и така се възприема. Понастоящем се води млечен брат на Биргер, затова е и луната на щита вместо лилията на Биргер. Какво още искаш да знаеш?

— Разбирам, че си очаквал да започна да задавам въпроси в друга насока. Но надявам се да ми простиш. Първо видях теб, после баща ни Магнус и нямаше нужда да питам за това, което се намираше най-близо до мен и беше очевидно. Но през всички войни, преди всеки удар се молах за Сесилия и детето, което не познавах. По време на дългото пътуване по море нямаше почти нищо друго, за което да

мисля. Разкажи ми сега за себе си, за семейството си, за татко и Ерика Йоаршдотер.

— Добре казано, скъпи мой братко — отбеляза Ескил и млясна шеговито с уста, когато отдели устните си от ръба на халбата, все едно че беше най-хубавото вино на света. — Добре си служиш с думите и май ще намериш приложение на този дар, когато се наложи да придумваш дузината епископи в кралския съвет. Но не забравяй, че аз съм твой брат и ние винаги сме си били близки, да даде Бог така и да си остане. Мен никога няма да ме мотаеш, а просто ще ми говориш като на човека, който в действителност съм — твоят брат!

Арн вдигна халбата си в знак на съгласие.

След това Ескил му разказа много накратко, което оправда с факта, че след толкова много години има толкова много неща за казване, че ако иска да бъде изчерпателен, това би отнело цяла нощ. Щели да имат предостатъчно време, щом свършела вечерната гощавка.

За себе си каза, че имал само един син, Торгилс, който бил на 17 години и яздел като паж, за да се учи от кралската стража. Ескил имал и две дъщери, Беата и Сигрид, които били щастливо омъжени в Свеаланд за мъже от рода на Бланка, но още не били родили синове. Самият той нямало от какво да се оплаква. Господ го подкрепял. Бил член на кралския съвет и отговарял за цялата търговия с чужбина. В момента говорел местния диалект на Любек и два пъти ходил до там, за да сключи договор с Хенрик Лъва от Захсен. От земите на свеите и готите корабите отплавали, натоварени с желязо, вълна, кожи и масло, но най-вече със сушена риба, която хората ловели и приготвяли в Норвегия. От Любек донасяли стомана, подправки и платове, златисти и сребристи конци и сребърни звонкови монети като заплащане за сушената риба. Чрез тази търговия страната получавала немалка печалба, а делът на Ескил не бил за подценяване, тъй като той самият уреждал сделката точно с тази сушена риба между Норвегия, двете части на Готаланд, Свеаланд и Любек. Сега Арнес със сигурност разполагал с двойно по-голямо богатство, отколкото когато Арн заминал.

Ескил ставаше нетърпелив, когато разказваше за сделките си. Той беше свикнал слушателите бързо да се отегчават и да искат да сменят темата. Но този път, когато продължи да се хвали по-дълго от обикновено, без да бъде прекъснат, той се зарадва и учуди, че брат му

изглеждаше толкова заинтересован, все едно разбираше всичко за търговията. Той стана почти подозрителен към вниманието на Арн и затова му зададе няколко въпроса, за да разбере дали Арн действително следеше мисълта му или просто си седеше и си мислеше за нещо друго, като в същото време умело се правеше, че го слуша.

Арн обаче си спомни как веднъж, точно когато яздели към съвета на всички готи, който завърши така неблагоприятно за воините от страна на Сверкерите, но така успешно за Фолкунгите, бяха обсъждали именно идеята, че сушената риба от Лофотен в Норвегия би трябвало да се пренася в големи количества. Ето че идеята била осъществена.

Арн смяташе, че това е една чудесна новина. Също така намираще за много умно да получават заплащането за сушената риба в чисто сребро, а не в нещо, което има стойност само за суетните. И все пак той се запита доколко добра сделка може да бъде това да доставят желязо в Любек, а на връщане да пренасят стомана вместо да произвеждат стоманата от това желязо, с което вече разполагаха?

Ескил много се радваше на неочакваното разбиране, проявено от брат му, което той изобщо не беше показал, когато отпътува за Светите земи, макар и двамата да се бяха научили на ум и разум от майка им Сигрид. Междувременно бирата на Ескил свърши и той отново стана, отиде до бойницата и извика заповедта си, докато зад гърба му Арн преля повече от половината от своята бира на по-жадния си брат.

Този път двете нови халби се появиха светкавично, защото една прислужница беше останала да чака долу при портата на кулата.

Докато пиеха от новата бира, полупълната халба на Ескил беше отнесена без той да забележи, при което Арн се почувства по младежки доволен, че не беше разкрит, и двамата загубиха нишката на това, което трябваше да бъде доразказано. Всеки виждаше положението на другия и се опитваше да заговори пръв.

— Баща ни и Ерика Йоаршдотер... — започна Ескил.

— Наясно си, че възнамерявам да се оженя за Сесилия! — каза Арн в същото време.

— Не ти решаващ! — отсече Ескил, но веднага съжали и махна с ръка, сякаш искаше да прогони собствените си думи.

— Защо не? — попита тихо Арн.

Ескил въздъхна. Нямаше как да избегне въпроса на брат си, колкото и да му се искаше да отложи както него, така и много други

неща за следващия ден.

— Сега, когато се завърна у дома, Бог да благослови завръщането ти, за което не можем да изразим радостта си, картите на масата се промениха изцяло — отговори бързо и леко приглушено Ескил, като че говореше за сделки със сушена риба. — Съветът на родовете решава, но доколкото познавам нашия Биргер Бруса, той ще каже, че трябва да делиш семейното ложе с Ингрид Улве. Тя е дъщеря на Суне Сик и следователно Карл Сверкершон ѝ е дядо по бащина линия, т.е. крал Карл.

— Нима трябва да се ожена за жена, в убийството на чийто чичо участвах! — избухна Арн.

— Точно това е идеята, раните и враждите ще бъдат изличени в името на мира и това става по-скоро с помощта на брачното ложе, отколкото с меч. Така мислим ние. В мирно време слабините на мъжа са по-силни от меча му. Затова Ингрид Улве.

— А ако в такъв случай предпочета меча?

— Не мисля, че някой ще иска да влезе в бой с теб, нито пък ти вероятно. Синът ти Магнус също е на възраст за женене, както и тя. Сигурно ще е някой от вас, но зависи и от това колко сребро ще е необходимо. Не, не се тревожи за това, братко, ние от Арнес ще отговаряме за издръжката на булката.

— Сам ще се погрижа за издръжката. Не бях се замислял за нещо прекомерно голямо освен Форшвик, за който навремето се бяхме споразумели на годеща ми със Сесилия. Споразуменията трябва да се спазват — отвърна тихо и бързо Арн, без и за миг да покаже какво изпитва, въпреки че брат му при всички случаи трябваше да е разбрал.

— Ако ме молиш за Форшвик, едва ли ще ти кажа „не“. На първата ни вечер отново заедно не мога да ти откажа нещо, което искаш от мен — продължи Ескил със същия тон, с който биха си говорили двама познати търговци. — Но въпреки всичко бих искал да те помоля да изчакаш с подобно желание до след първия ни ден и първата ни вечер заедно след толкова много години.

Арн не отговори, а изглежда обмисляше въпроса. Изведнъж рязко се изправи и извади три ключа, които носеше на кожена връв около врата си, и се насочи към трите доста тежки сандъка, които първи бяха донесени от колите му в кулата. Когато ги отвори припряно

един след друг, силна, златиста светлина изпълни помещението, в което слънчевите лъчи проникваха през отвора на лявата бойница.

Ескил бавно стана от мястото си и заобиколи масата с халбата в ръка. И за радост, и за изненада на Арн, погледът на брат му не изразяваше алчност, докато гледаше златото.

— Знаеш ли колко е? — попита Ескил все едно, че продължаваше да говори за сушена риба.

— Не, не и по нашия начин на пресмятане — отговори Арн. — Приблизително тридесет хиляди безанти или златни динари според франкския начин на пресмятане. Може би това прави три хиляди кюлча по нашия.

— И не са придобити незаконно?

— Не, не са.

— Тогава можеш да си купиш цяла Дания.

— Нямам такова намерение. Ще си купя нещо по-добро.

Арн бавно затвори трите сандъка, заключи ги и после хвърли трите ключа покрай Ескил така, че те се плъзнаха по масата, но се спряха точно пред мястото на Ескил. След това бавно се върна на стола си и покани с ръка брат си отново да седне. Ескил го направи, потънал в замислено мълчание.

— Имам три сандъка и три идеи — рече Арн, когато пийнаха от бирата и вдигнаха халбите един към друг. — Трите ми идеи са прости. Ще разкажа за тях, както и за всичко останало, когато ни се отвори повече време. Но първо искам да построя каменна църква във Форшхем с най-красивите гравюри върху камък, които могат да се направят в Западна Готаланд. После, или по-точно едновременно с това, тъй като всички камъни трябва да бъдат донесени от едно и също място, бих искал да укрепя Арнес така, че никой в целия Скандинавски север да не може да я превземе. Знам как се прави, а мъжете, които пътуват с мен, знаят много други неща, които на хората тук не са им известни. А третият сандък, който остане накрая, с радост ще поделя с брат си... след като закупя Форшвик, разбира се.

— При такъв богат мъж на роднините на Сесилия Алготсдотер ще им е доста трудно да дадат подходяща зестра, баща ѝ между другото почина, той се парализира и ослепя от преяждане миналата Коледа.

— Бог да го прости. Но на Сесилия ѝ трябва зестра, голяма само колкото стойността на Форшвик.

— Тя и за толкова няма пари — отвърна Ескил, този път с лека усмивка, която подсказваше, че може би не беше пресметнал всяка монета в тази сделка.

— Съвсем сигурно е, че има. За Форшвик няма нужда да плаща повече от четири-пет кюлчета злато и аз знам също толкова добре, колкото и ти, откъде би могла да получи една такава дребна сума — каза бързо Арн.

Ескил не можеше повече да се сдържа и избухна в гръмогласен смях, при което бирата се разля от халбата му.

— Моят брат! Моят брат, истинският ми брат! — изсумтя той и отново отпи от бирата си, преди да продължи. — Мислех, че в Арнес е пристигнал воин, ала ти си си търговец досущ като мен. Трябва да пием по този повод!

— Приличам на теб, защото съм ти брат — отвърна Арн, когато свали халбата си, след като само се беше престорил, че пие. — Но аз съм и рицар тамплиер. Ние, рицарите тамплиери, правим много сделки там, където се разменят най-странните стоки, можем да сключваме такива сделки и със самия дявол, дори и със скандинавци!

Ескил продължи да се смее на всичко и реши, че има нужда от нова бира, но веднага промени мнението си, когато погледна през отвора на бойницата на запад към гаснещото слънце.

— Май няма да се получи хубаво празненство без нас двамата — промърмори той.

Арн се съгласи с кимване и каза, че с удоволствие ще прекара известно време в банята и също така ще повика този от мъжете си, които си служи най-добре с бръснача. Загърнат във фолкунгска мантия, човек не може да си позволи да смърди така, както в тамплиерска. Сега беше започнал нов живот и в интерес на истината той не бе започнал никак зле.

* * *

За братята Марк и Яков Вахтиян пристигането в Арнес беше голяма мъка. Те никога не бяха виждали по-окаяна крепост и Марк,

който беше по-шеговито настроеният от двамата, беше казал, че мъж като граф Раймонд от Триполи щеше да превземе такава крепост за по-кратко време, отколкото е необходимо, за да спреш войници и коне по време на марш. Яков беше възразил без следа от усмивка на лицето си, че мъж като Саладин вероятно щеше направо да я подмине на коня си, защото изобщо нямаше да разбере, че това е крепост. Ако голямото и важно дело, за което господарят Арн им беше говорил, се състоеше в това да направят едно солидно укрепление от тази съборетина, то наистина щеше да представлява тежък труд по-скоро за тялото, отколкото за ума.

Разбира се, в действителност те нямаха голям избор, когато господарят Арн ги спаси от затрудненото им положение след падането на Йерусалим. Тази вълна от победно опиянение, която заля Дамаск, скоро направи живота в града непоносим за християните, колкото и добри занаятчии и търговци да бяха. А по време на бягството си към Сен Жан д'Акр срещнаха безброй пъти християни, които знаеха, че тези братя са служили на неверниците. Ограбиха им и всичките вещи, които носеха със себе си, и макар че бяха успели да се доберат чак до последния християнски град в кралство Йерусалим, сигурно нямаше да мине много време преди някой отново да ги разпознае. В най-лошия случай щяха да свършат на бесилото или на кладата. В същото време дивите тюрки опустошаваха родината им Армения и пътуването натам щеше да бъде също толкова опасно, колкото и към Сен Жан д'Акр.

Този път, когато отчаяно бяха застанали край пътя и бяха отпратили последните си молитви към Божията майка и Свети Себастиан за чудотворно спасение, дълбоко в себе си изобщо не бяха вярвали, че то може да се случи.

В този момент на безнадеждност господарят Арн ги беше открил. Той пристигна с малка свита от Дамаск, яздейки невероятно спокоен, въпреки че местността гъмжеше от сарацински разбойници, с убеждението, че бялата тамплиерска мантия щеше да го защити от всяко зло. Арн веднага ги позна, защото ги знаеше от техните магазини и работилници в Дамаск, което точно тогава изглеждаше и непонятно, защото никой рицар тамплиер не биваше да се връща жив от Дамаск.

Без да губи време, Арн им беше предложил закрилата си срещу това да му служат за период не по-кратък от пет години и освен това да го придружат до родината му на север.

Братята нямаха голям избор. Господарят Арн от своя страна по никакъв начин не ги беше карал да очакват друго, освен тежко и опасно пътуване и трудна, в началото дори мръсна, работа при пристигането. Въпреки това нищетата, която видяха в тази забравена от Бога северна страна беше по-лоша, отколкото можеха да си представят и в най-мрачните си и измъчени от морска болест моменти.

Точно сега нямаха ни най-малка възможност да нарушат споразумението. Следователно ги очакваха четири години усилия, потиснатост и мръсотия, ако можеха да изключат годината, която отне пътуването. В тази връзка договорът им не беше съвсем ясен.

В палатковия лагер пред ниската, ронеща се стена беше въведен известен ред. За да бъде по-лесно, лагерът беше разделен на две части — едната за мюсюлманите, другата за християните. Несъмнено всички те бяха делили тесния кораб в продължение на повече от година, но тъй като часовете за молитва бяха различни, нощем наставаше голямо препъване, когато мюсюлманите ставаха да се молят, а християните спяха, и обратното.

Горе от крепостта млади жени бяха донесли големи наръчи козя кожа, които гостите първоначално приеха с голяма радост, защото вече знаеха, че нощите в Скандинавския север са студени. Някой обаче скоро забеляза, че топло предложените им кози кожи бяха пълни с въшки, и смеейки се едни на други за неблагочестивите думи и неблагодарни подмятания, вярващи и неверници застанаха рамо до рамо, за да изтупат въшките от кожените завивки.

Странно беше как младите жени, някои от които много красиви, идваха при непознатите мъже без да се срамуват, гологлави и с оголени ръце. Един от английските стрелци с лък беше ощипал на шега млада, червенокоса жена по дупето, но тя въобще не изглеждаше ужасена, а просто ловко и пъргаво като газела се изплъзна от грубите ръце, които се протягаха след нея.

След това двамата лекари неверници изкрещяха нещо на стрелеца на език, който той изобщо не разбра. Братята Вахтиян с преголямо удоволствие му преведоха и казаха, че са на същото мнение и всички в лагера бързо се съгласиха, че в една толкова чужда и странна страна човек трябва да бъде внимателен отначало, особено с жените, докато не разбере какво е добро и лошо или законно и незаконно. Ако въобще този див народ имаше някакви закони.

Вечерта, точно преди времето за молитва, господарят Арн слезе сам до лагера. Отначало никой не го позна, защото изглеждаше много по-дребен. Той беше свалил тамплиерската мантия и туниката и вместо това носеше сини, леко избелели дрехи, които висяха отпуснато около тялото му. Освен това беше обръснал брадата си и сега кожата на лицето му беше кафеникава по средата и бледа по краищата, което го правеше да изглежда хем като мъж, хем като момче, въпреки че белезите от войната личаха повече, отколкото когато беше с брада.

Независимо от това господарят Арн събра всички мъже със същата самоувереност както през времето на цялото пътуване и те веднага мълчаливо застанаха около него. Той им заговори както обикновено първо на сарацински език, от който повечето християни не разбираха много.

— В името на Всеопрощаващия, скъпи братя — започна той — всички вие сте мои гости, вярващи и неверници, и изминахте дълъг път заедно с мен, за да градите мир и щастие — нещо, което го нямаше в страните отвъд морето. Сега се намирате в чужда страна с много обичаи, които биха наранили честта ви. Затова тази вечер след молитвата ще има две празненства, едно тук, сред палатките, и едно горе, в къщата. Там горе ще има много храни и питиета, за които Пророкът, благословен да е, е изразил неодобрението си. Тук долу нищо нечисто няма да бъде поднесено в чиниите ви, имате думата ми на емир. Когато храната ви бъде поднесена, ще я благословите в името на Този, който вижда и чува всичко, и спокойно ще ѝ се насладите.

Както винаги, господарят Арн повтори почти същото на езика на франките, но с правилното наименование на Бог и без да споменава за пророк. Марк и Яков, които говореха и арабски, и четири-пет други езика, се подсмихнаха съзаклятнически един на друг, когато, както обикновено, чуха едно малко по-различно представяне на нещата на езика на франките.

След това господарят Арн помоли да дотъркалят едно буре с вино, извика християните при себе си и всички се поклониха един на друг, преди да се разделят и всеки да отиде на подходящото празненство.

Процесията от гостите християни тръгна нагоре към голямата зала и по средата на пътя беше посрещната от шест въоръжени мъже, които ги наобиколиха като почетна стража.

На портата към мрачната, плашеща постройка с прераснала по покрива трева ги чакаше една жена в лъскави, червени дрехи, които нищо чудно да бяха донесени от отвъдморските страни. Тя носеше златен колан със сини камъни и синя мантия на раменете си като тази, която Арн беше наметнал. На главата си беше сложила малка шапчица с връзки, но тя изобщо не покриваше дългата ѝ коса, която висеше на гърба ѝ, сплетена на дебела плитка.

Жената вдигна в двете си ръце един самун хляб, извика една прислужница със съд, чието съдържание никой не може да види, и произнесе благословия.

Господарят Арн се обърна и преведе, че всички бяха добре дошли в Божието име и че този, който влиза, трябва първо да докосне хляба с дясната си ръка и после да бръкне с пръст на тази ръка в съда със сол.

За Харалд Ойстенсон, който вървеше пръв от гостите християни, все още облечен с черната си туника на рицар тамплиер и черно наметало, този обичай не беше непознат. Марк и Яков, които вървяха след своя приятел „Аралд д’Ойстин“, както понякога на шега произнасяха името му на франкски без той да се засяга от това, направиха същото, но прошепнаха престорено сериозно към опашката след тях, че солта изгаряла като огън и може би била омагьосана. Затова тези, които идваха след тях, бръкваха с пръст в солта много набързо и внимателно.

Но щом влязоха в дългата зала, братята Вахтиян бяха връхлетени от чувство за омагьосаност. Вътре почти нямаше прозорци и щеше да е съвсем тъмно, ако не бяха големият огън от цепеници в далечния край на стаята, катранените факли, които пламтяха в железните поставки по стените, и восъчните свещи на дългата маса, разположена по протежение на една от стените. Ноздрите им се изпълниха с мирис на пушек, катран и силна миризма на печено.

Господарят Арн разположи гостите си християни по средата на дългата маса и после отиде от другата ѝ страна и се настани далече в дясно на нещо, което приличаше на езически трон с драконови глави и непознати виещи се елементи, подобни на змии. Пред него седна жената, която ги посрещна със сол, а от другата ѝ страна беше мъжът, който приличаше на бъчва и беше по-големият брат на господаря Арн,

а оттам и мъжът, когото или ще подиграваш, или ще превърнеш в свой враг.

Когато гостите християни и техните домакини се настаниха, дойдоха дванадесет мъже в същите сини туники като тези на господаря Арн и брат му и седнаха от двете страни на масата след почетните места и гостите. Горната половина на масата остана празна, тук очевидно се събираха два пъти повече гости.

Господарят Арн каза молитвата преди ядене на латински, така че само едрият, стар монах можеше да я избърбори заедно с него, докато всички останали седяха с прилежно наведени глави и склучени ръце. След като господарят Арн и монахът изпяха на два гласа една кратка благословия от Псалтира, жената се изправи между двамата братя и плесна силно три пъти с ръце.

Тогава двойната врата в далечния край на залата се разтвори и една странна процесия влезе вътре: най-напред един ред девойки със сресани коси и бели ленени рокли, които по-скоро показваха, отколкото скриваха тяхната привлекателност, всички с горящи катранени факли в ръце. Следваха ги мъже и жени също в бели дрехи, с тежки съдове с бира и големи димящи подноси с месо, риба, зеленчуци и различни видове кореноплоди, една част от които гостите можеха да разпознаят, но също и такива, които бяха непознати за тях.

Господарят Арн раздаде големи стъклени чаши, които бяха по-безформени от чашите в страните отвъд морето; той отдавна знаеше кой каква трябваше да получи. На брат Гилберт му беше дадена чаша като тези на братята Вахтиян и моряка Тангуи. Самият господар Арн взе една чаша, която постави пред мястото си с прекалено явно движение, докато се шегуваше на езика на франките, че това било за защита от магии в скандинавската бира. Тогава норвежецът запротестира на висок глас, преструвайки се на ядосан, и жадно сграбчи халбата, която се пенеше пред него, но господарят Арн го спря с едно махване на ръка. Очевидно беше, че още никой не биваше да започва да яде или да пие, макар че молитвата вече беше казана и благословията беше изпята над храната.

Ето че дойде ред на това, което всички очакваха, и воините в долния край на масата вдигнаха голяма врява. В залата беше внесен отвратителен рог, направен от рога на добитък, със сребърен обков и този странен предмет също беше пълен с бира. Занесоха го на дебелия

брат на господаря Арн, който го държеше високо, докато говореше нещо, което накара воините да започнат да тропат по масата със свити юмруци така, че халбите с бира заподскачаха.

След това той връчи с бавно и тържествено движение рога на господаря Арн, който, изглежда смутен, го пое и каза нещо, което накара всички в залата, които разбираха скандинавски, да избухнат в смях. Той се опита да пресуши целия рог, но очевидно мамеше, тъй като по-голямата част от бирата се стичаше по туниката му. Когато отдели устни от рога, се престори, че залита, и се подпря на ръба на масата, като в същото време с трепереща ръка подаде рога на брат си. Тази измама беше посрещната с гръмогласни изблици на смях от страна на скандинавските воини на масата.

Церемонията още не беше свършила, защото никой не посегна към яденето. Един прислужник отново напълни рога и го подаде на брата на господаря Арн, който го вдигна над главата си, каза нещо, което вероятно беше благородно и съдържателно, защото беше посрещнато с одобрително мърморене, и погълна цялото количество бира, без да разлее и капка, с такава лекота, с каквата един пияница изпива чаша вино. Въодушевлението в залата отново нарасна и всички мъже, които имаха халби пред себе си ги вдигнаха, благословиха ги и започнаха да пият като зверове. Харалд Ойстенсон пръв тропна празната си дървена халба на масата, изправи се и поговори малко по един напевен, ритмичен начин, който много се хареса на останалите.

Господарят Арн предложи вино на тези, които искаше да спаси от ужаса на бирата, както каза не на шега и преведе за пиещите вино какво бе казал приятелят му Харалд в своя стих. На езика на франките то звучеше горе-долу така:

„Рядко бирата е така вкусна, както за воина, на когото дълго време е липсвала. Дълго бе пътуването. А още по-дълго чакането. Сега сред роднини и приятели не по-зле от Тор ще се напием.“

Господарят Арн обясни, че Тор представлявал бог, който според сагата замалко да изпие цялото море, когато искал да впечатли великаните. За съжаление това било само началото на рецитирането, което следвало, и господарят Арн предполагаше, че едва ли щеше да може да превежда всичко, още повече, че щеше да става все по-трудно и да се слуша, и да се разбира.

Нови количества бира бяха донесени от млади момичета, които с лекота тичаха боси и подносителите с месо, риба, хляб и зеленчуци се струпваха като вражеска войска на голямата маса. Братята Вахтиян веднага се нахвърлиха всеки върху своето прасенце, високият монах също като моряка Тангуи си взе от съомгите, от които се вдигаше пара, когато ги поднесоха на една дъска. Английските стрелци с лък отрупаха чиниите си с големи парчета телешки бут, докато господарят Арн си взе скромно парче съомга и с дългата си, остра кама си отрязва част от бузата на глава от печено прасе, която изневиделица тупна точно пред очите на братята Вахтиян.

В първия момент и двамата гледаха ужасено прасешката глава, която се случи да сочи със зурлата право към тях. Яков несъзнателно се дръпна назад, а пък Марк се наведе напред, подпрян на лактите си, и започна да говори на прасето, при което скоро всички, които разбираха езика на франките, се запревиваха от смях.

Марк каза, че предполага, че господарят Свиня вероятно принадлежи по-скоро на тази страна и едва ли на отвъдморските страни, но със сигурност беше по-добре да се озове при арменските братя, отколкото навън в палатките, където имаше голям риск господарят Свиня да не бъде посрещнат с такива големи почести.

При мисълта какво би станало, ако тази глава се занесеше на мюсюлманите, Марк и Яков се заляха от смях, а още повече се разсмяха всички, говорещи езика на франките, защото точно тогава се разнесе молитвеното пеене долу от палатките, разпънати в тази странна страна, където слънцето залязваше много късно. Дори и господарят Арн се подсмихна при мисълта за свинска глава, сервирана по средата на мюсюлманската вечерна молитва, но само размаха ръка, за да избегне темата, когато брат му се поинтересува какво е толкова смешно.

— Аллах е велики... — изсумтя Марк на арабски и вдигна чашата си към господаря Арн, но миг по-късно се задави от нов изблик на смях и заля с вино домакина си, който без ни най-малко раздразнение му сипа наново.

Не след дълго господарят Арн и жената до него внимателно отместиха чиниите си, избърсаха камите си и ги запаसाха в коланите си. Братът на господаря Арн изяде още няколко големи парчета месо преди да стори същото. След това и тримата на почетните места се

отдадоха само на пиене — двама от тях бавно, а третият като воините, норвежеца и стрелците от Англия Джон Лъка и Атълстън Арбалета, които се оказа, че пият бира със същото темпо като варварите.

Ставаше все по-шумно и по-шумно. Англичаните и норвежецът се преместиха без да се притесняват при скандинавските воини и така се започна голяма борба за честта кой ще може най-бързо да изгълта цяла халба бира на един дъх. Изглеждаше, че норвежецът и англичаните се представяха добре в това скандинавско състезание. Арн се наведе към останалите си четирима гости, които говореха езика на франките, и им обясни, че това беше добре за репутацията поне на няколко мъже от отвъдморските страни, защото скандинавците ценяха уменията да се напиваш бързо също толкова много, колкото уменията да си служиш с меч и щит. Не можеше да им каже защо нещата стояха така, а само сви рамене като за нещо, което чисто и просто нямаше как да се разбере.

Когато първият от мъжете задряма, повръщайки на пода, домакинята стана и без излишно да бърза, с весело изражение на лицето си взе довиждане с господаря Арн, когото целуна по бузата за негово очевидно смущение, с брата на Арн и с говорещите езика на франките гости, които на този етап бяха единствените с изключение на домакините в състояние да отговорят, когато им се заговори.

После господарят Арн им предложи още вино и им обясни, че трябва да поседят още малко, докато всички, пили бира, паднат пияни под масата. Затова пък, продължи той, като хвърли бърз поглед към долния край на масата, всичко щеше да стане след някой и друг час, горе-долу при изгрева на първите слънчеви лъчи.

* * *

Щом слънцето изгря над Арнес и песента на червенокрилия дрозд утихна, Арн застана сам на върха на кулата и се унесе в спомени за пейзажа от детството си. Той си спомни как е преследвал елени и диви прасета нагоре по хълма Кинекуле заедно със слуги, за чиито имена трябваше да си напегне паметта. Мислеше си как бе дошъл, яздейки красив жребец от отвъдморските страни, който се казваше Шимал, но никога нямаше да му бъде толкова скъп, колкото Шамсин, и

как баща му и брат му се шегуваха с окаения кон, който според тях не ставал за нищо.

Но най-много от всичко мечтаеше за Сесилия. Виждаше пред себе си как двамата с нея яздеха нагоре по Кинекуле една пролет, когато тя носеше широко, зелено наметало, тогава, когато той щеше да изкаже любовта си, но не беше в състояние да каже нищо, преди светата Дева да му изпрати думите от „Песен на песните“, тези думи, които той носеше в съзнанието си през всичките години на войната.

Светата Дева наистина беше чула молитвите му и се беше смилила над вярата му и надеждата, която никога не изгуби. Сега оставаше по-малко от седмица за сбъдването на този копнеж, след два дни щеше да тръгне на път към Нес, където Сесилия може би вече се намираше, без да осъзнава, че той е толкова близо до нея.

Той потръпна като че от страх при тази мисъл. Сякаш блянят му беше станал прекалено голям, сякаш повече не можеше да го контролира.

Долу на двора почти не се виждаха хора и цареше тишина. Тук-там някой слуга отиваше да почисти повръщаното и пикнята по смърчовите дърва до портата на къщата. Няколко души се появили запъхтани, като влачеха, псувайки, един страж с увиснали крайници, който щеше да им се стори мъртъв, ако не знаеха, че е бил на голямо празненство в Арнес.

Когато пълният кръг на слънцето се показва над хоризонта на изток, откъм палатковия лагер логично прозвуча викът за молитва.

Отначало Арн въобще не реагира, защото викът за молитва от толкова дълго време беше станал нещо обичайно за слуха му, че той всъщност не го и чу. Но когато погледна нагоре към Кинекуле и църквата в Хюсабю, той осъзна, че това беше първият изгрев над Арнес, който някога е бил посрещан по такъв начин. Арн се опита да си припомни дали в Светия Коран беше установено изключение при надаване вика за молитва. Може би ако човек се намираше във вражеска страна, ако водеше война и врагът щеше да завземе позицията на вярващите, които са отстъпили, щом са го чули?

Нещо подобно ставаше сега. Когато всички пристигнаха във Форшвик, всеки можеше да надава вик за молитва, когато си поиска, но ако това продължеше дълго в Арнес, сигурно щеше да стане трудно да се отговаря уклончиво на въпросите и с думи прости да се обяснява,

че в Светите земи любовта към Бог е поела по необясними пътища в човешкото съзнание. Вероятно нямаше да е достатъчно и обяснението, че тези мъже са роби, и затова не могат да бъдат смятани за врагове повече от конете и козите.

Скоро молитвите там долу щяха да свършат, време беше да се захващат с работата за деня. Арн почувства как кръвта пулсираше в слепоочията му, когато слезе по тесните, вити стълби на кулата.

Долу в лагера се оказа, без това ни най-малко да изненада Арн, че всички, които са почивали през нощта в палатките на правоверните, бяха станали, а в палатките на християните всички все още спяха, при това някой хъркаше толкова силно, че беше непонятно как другарите му до него понасяха неприятния шум. Правоверните бяха навили килимчетата, върху които се молеха, и бяха сложили на огъня вода, за да си сварят сутрешното кафе. Двамата лекари първи го видяха да идва, изправиха се веднага и го поздравиха с „мир тебе“.

— Мир и на вас, Ибрахим Абд ал-Малик и Ибн Ибрахим Юсуф, вие, които тук, в земите на неверниците, трябва да носите имената Авраам и Йосиф — отвърна на поздрава им Арн и се поклони. — Надявам се, че храната в моя дом е била вкусна?

— Агнешкото беше тлъсто и вкусно, а водата — много студена и прясна — отговори по-възрастният от двамата.

— Радвам се — отвърна Арн. — Тогава е време за работа, съберете братята!

Скоро странна процесия от непознати мъже, които сочеха, жестикулираха и спореха, обиколи стените на Арнес. Ако за нещо се съгласяха веднага, то друго трябваше да се проучи, преди да стигнат до определено мнение. Изискваше се голяма прецизност, за да се построи крепост, която да не може да бъде превзета при атака на неприятели. Почвата край стените трябваше да бъде проверена чрез пробни изкопи, имаше много за измерване и пресмятане, а и многото водни пътища около Арнес трябваше да бъдат измерени и старателно проучени, за да може да се вземе решение как да бъдат направени новите ровове. Мочурищата, които разделяха крепостта, разположена на провлака, от вътрешността на страната, бяха голямо преимущество и беше важно да не се пресушават или неволно да се прокопават. По вида на почвата можеше да се съди, че би било невъзможно да се довлачат обсадни кули или катапулти, всичко по-тежко неминуемо щеше да потъне в

блатистата почва. Важна част от защитата на крепостта следователно беше самата природа, такава, каквато Този, който вижда и чува всичко, я беше създал.

Когато Арн реши, че е обяснил достатъчно добре своите идеи и желания, нещата, които майсторите строители тепърва щяха да изпробват и изчисляват, той заведе двамата лекари при малката готварница, където беше настанен баща му, и по пътя им втълпи, че тук на север те се казваха Йосиф и Авраам и нищо друго. В края на краищата имената бяха същите както в Библията, така и в Светия Коран, само произношението се различаваше. Двамата лекари кимнаха мълчаливо, че са разбрали или че са приели това.

Както очакваше, баща му вече беше буден, когато влязоха в помещението му. Господарят Магнус се опита да се надигне на здравия лакът, но той поддаде и Арн се завтече да му помогне.

— Изкарай тези страници навън за малко, трябва да се изпикая — рече господарят Магнус и душата на Арн се изпълни по-скоро с радост от това, че чува баща си да говори членоразделно, отколкото с възмущение от грубия начин, по който ги поздрави за добро утро. Той помоли лекарите да излязат за малко и после по нареждане на баща си намери гърнето и непохватно му помогна да се справи с неудобството.

Когато свършиха, Арн вдигна баща си на стола с драконовите орнаменти и помоли лекарите отново да влязат. Те подновиха прегледа от предния ден и от време на време съобщаваха неща на Арн, които той превеждаше, макар и да премълчаваше повечето изискани фрази и подобрени любезности, с които арабският език понякога прекаляваше.

Господарят Магнус беше сполетян от последствията на това, че в мозъка му се беше образувал съсирек. Щом това състояние не беше довело до моментална смърт, което можеше да се случи, значи имаше надежда. Някои неща се бяха оправили напълно, други почти, а трети така добре, че почти не се забелязваха. Нямаше нищо общо със загуба на разсъдък, само невежите си мислеха така.

Това, от което се нуждаеше господарят Магнус, освен определени подсилващи билки, които тепърва трябваше да се приготвят и сварят заедно, бяха доброжелателни молитви и много упражнения. Парализираните мускули трябваше да се раздвижат един след друг и човек трябваше да се въоръжи с голямо търпение. А що се

отнасяше до речта, имаше само едно упражнение и то беше говоренето, това беше най-лесното.

Затова пък в никакъв случай човек не биваше да се крие засрамен в тъмното и да спре да говори и да се движи. Тогава болката ставаше по-голяма.

Юсуф, по-младият от двамата лечители, излезе за малко и се върна с кръгъл камък с големината на половин стиснат юмрук, който даде на Арн. Той му обясни, че в рамките на седмица уважаемият баща на господаря Ал Гути ще се научи да прехвърля камъка със слабата си лява ръка над коляното в здравата си дясна ръка. Всеки път, когато не успее, трябва да взима камъка със здравата си ръка, да го слага обратно в болната и да започва отначало. Човек не трябва да се предава. С воля и молитви може да се постигне много. След една седмица ще започне следващото упражнение. Най-важни са упражненията и волята, подсилващите билки са на второ място.

Това беше всичко. Двамата лекари се поклониха първо на Арн, после на баща му и си отидоха без да кажат нищо друго.

Арн сложи камъка в лявата ръка на баща си и отново му обясни упражнението. Господарят Магнус се опита да го направи, но веднага изпусна камъка. Арн го върна в ръката му. Баща му пак изпусна камъка и изсъска злобно нещо, от което Арн разбра само думата чуждоземни.

— Не говори така, татко, кажи го още веднъж с ясни думи, знам, че можеш, както знам, че разбираш всичко, което казвам — каза Арн и погледна баща си сериозно в очите.

— Няма... полза... да слушаш... чуждоземци — изрече баща му с усилие, от което главата му леко се разтресе.

— Тук грешиш, татко — отвърна Арн. — Ти сам го доказва току-що. Те казаха, че можеш да възобновиш говора си. А ти проговори, сега и двамата знаем, че те бяха прави. Тези мъже са сред най-добрите лечители, които съм срещал в Светите земи. И двамата са служили на рицарите тамплиери, затова са тук с мен.

Този път господарят Магнус не отговори, но кимна в знак на съгласие, че е оборил сам себе си, за първи път от три години.

Арн сложи обратно камъка в лявата ръка на баща си и му каза почти заповеднически, че той трябва да се упражнява, както бяха препоръчали лекарите. Господарят Магнус направи вял опит, но после

сграбчи камъка с дясната си ръка, вдигна го точно над пода и го пусна. Арн го вдигна със смях и го постави на коляното на баща си.

— Кажи ми какво би искал да знаеш за Светите земи, за да ти разкажа, татко — каза Арн и се премести на колене пред него, за да бъдат лицата им по-близо.

— Така... не може... да седиш дълго време — промълви господарят Магнус с усилие, но и с усмивка, леко крива, тъй като единият ъгъл на устата му висеше.

— Коленете ми са станали много по-твърди, отколкото си мислиш, татко, благодарение на молитвите — рече му Арн. — Един Божий воин трябва и много да се моли в Светите земи. Но кажи ми сега какво би искал да ти разкажа, за да започна.

— Защо загубихме... Йерусалим? — попита господарят Магнус и в същия миг придвижи камъка на половината разстояние до здравата си ръка, преди да го изпусне.

Арн внимателно върна камъка в болната ръка на баща си и каза, че ще му разкаже как Йерусалим бе изгубен. Но само при условие, че баща му се упражнява с камъка, докато го слуша.

За Арн не беше трудно да започне разказа си. За нищо друго, свързано с неведомите пътища Божии, не беше размишлявал толкова, колкото по въпроса защо християните бяха наказани със загубата на Йерусалим и Божии гроб.

Заради греховете ни. Сега отговорът му стана ясен. И така той разказа надълго и нашироко за греховете, за един патриарх на Светия град Йерусалим, който убил с отрова двама епископи, за една развратна кралица-майка, която провъзгласявала ту единия, ту другия от своите новопристигнали любовници от Париж за главнокомандващ на християнската армия, за алчни мъже, които казвали, че се бият в името на Бога, но само грабели, крадели, убивали и опожарявали, за да могат, щом кесията се напълнела, да се върнат обратно у дома с, както си въобразявали, опрощение на греховете.

От време на време, докато описваше прегрешенията на християните с най-ужасните примери, за които се сещаше, Арн взимаше камъка и го слагаше отново в лявата ръка на баща си.

Но когато списъкът от грехове взе да се повтаря, баща му размаха нетърпеливо здравата си ръка, за да сложи край на мъчението. После си пое дълбоко дъх и се приготви за нов въпрос.

— Къде беше ти... сине мой... когато Йерусалим падна?

Арн се сепна при този въпрос, тъй като беше започнал да се дразни, докато си мислеше за зли мъже като патриарх Ераклий, мъже, които изпращаха други на смърт като свой първи каприз или от суета като главата на рицарския орден на тамплиерите Жерар дьо Ридфор или мошениците, поставени за командири на армията като женкаря Ги дьо Лузинян.

След това отговори, както си беше самата истина, че е бил в Дамаск като заложник на враговете. Йерусалим не бе паднал след храбра битка при стените на града, Йерусалим бе изгубен в безумно сражение край Тивериада, където цялата армия християни бе поведена към смъртта от глупци и развратници, които не знаеха нищо за войната. Малцина пленници бяха оцелели, а от рицарите тамплиери — само двама.

— Ти... се върна все пак... богат? — възрази господарят Магнус.

— Да, така е, татко. Върнах се у дома и то богат, по-богат от Ескил. Но това е защото бях приятел на сарацинския крал — отвърна честно Арн, но веднага съжали, когато видя как очите на баща му засвяткаха от гняв.

В този момент господарят Магнус премести с едно движение камъка от лявата в дясната си ръка и бързо го върна в болната, за да може да вдигне здравата и да прокълне един син, който беше предател, а оттам и богат.

— Не, не, изобщо не беше така — излъга Арн бързо, за да го успокои. — Просто исках да видя, че можеш да преместиш камъка от едната ръка в другата. Гневът ти дава неподозирана сила, прости ми този малък номер!

Господарят Магнус мигновено се успокои. После погледна изненадан надолу към камъка, който вече лежеше обратно в болната му ръка. Усмихна се и кимна.

[1] Mont Gisar — на шведски означава прасета, оттам и подвеждането с „Планината на прасетата“. — Б.пр. ↑

II.

Ескил не беше в особено добро настроение и това му личеше, макар и вероятно да правеше каквото можеше, за да не го показва. Не само щеше да му се наложи да язди до каменоломната и обратно, което щеше да отнеме цял горещ летен ден и голяма част от вечерта. Той имаше и усещането, че не е господар в собствения си дом, какъвто беше свикнал да бъде от много години.

Скелетата вече бяха издигнати по продължение на стената на Арнес и хора, които бяха включени в работата, без да бъдат попитани, донасяха още дървен материал от гората. Като че ли Арн до голяма степен се беше превърнал в чужденец. Изглежда не разбираше, че по-малкият брат не можеше да застава на мястото на по-големия, нито пък защо един Фолкунг от кралския съвет трябваше да пътува заедно с добре въоръжен отряд, независимо че в кралството цареше мир.

Зад тях яздеха десет души в пълно бойно снаряжение и по подобие на Арн в нетърпимо нагорещени ризници под мантиите. Самият Ескил се беше облякъл като за лов или празненство, с къса мантия и шапка с пера. Старият монах яздеше в своето монашеско расо от дебел, бял вълнен плат, което сигурно правеше пътуването трудно за него, дори и той с нищо да не го показваше. Затова пък изглежда се забавляваше, защото беше принуден да подвие расото до коленете така, че голите му прасци да бъдат на показ. Също като Арн и той яздеше един от чуждестранните, по-дребни и неспокойни коне.

При първите склонове на хълма Кинекуле те навлязоха в приятен сенчест участък под високите букове. Ескил веднага се почувства в по-добро настроение и си помисли, че беше време да заговори за това кое е разумно и кое не в този строеж. През дългите години на търговия се беше научил, че не е разумно да спориш дори и за дреболии с някого, на когато му е прекалено горещо или е много жаден, или е в лошо настроение. В прохладата под дърветата щеше да мине по-добре. Той пришпори коня си, за да се изравни с Арн, чиито мисли изглежда се

носеха надалеч, със сигурност много по-надалеч от някакви си каменоломни.

— Сигурно си яздил и в по-горещи летни дни от този? — започна Ескил невинно.

— Да — отвърна Арн, който очевидно се беше откъснал от съвсем други мисли. — В Светите земи лятната жегата понякога беше толкова голяма, че никой не можеше да стъпи бос на земята, без да се опари. В сравнение с това да яздиш в тази прохлада е като да си в райските долини.

— Въпреки това ти упорито си сложи ризница, все едно че отново ще влизаш в бой?

— Станало ми е навик от преди повече от двадесет години, вероятно ще замръзна, ако яздя облечен като теб, братко — отговори му Арн.

— Да, сигурно е така — рече Ескил, който беше насочил разговора в желаната посока. — Ти май не си виждал друго освен война, откакто ни напусна като млад?

— Така е — съгласи се Арн замислено. — Почти чудо е, че яздя в такава красива страна, в такава прохлада, без бежанци и опожарени къщи край пътищата, без всеки миг да се вирам в гората или през рамото си за вражески сили. Трудно ми е дори само да ти опиша какво е чувството.

— Както и на мен ми е трудно да ти опиша какво е усещането след петнадесет години мир. Когато Кнут стана крал, а Биргер Бруса ярл, в кралството ни настъпи мир, който продължава и до днес. Би трябвало да го вземеш предвид.

— Дааа? — каза Арн въпросително и погледна брат си, защото усети, че този разговор нямаше да бъде за слънце и горещина.

— Този твой строеж ни причинява големи разходи — поясни Ескил. — Имам предвид, може да изглежда неразумно да харчиш толкова много пари, за да се подготвяш за война, когато времената са мирни.

— Що се отнася до разходите, нося заплащането със себе си под формата на три сандъка злато — бързо отвърна Арн.

— Но всички тези камъни, които ще вземем, вместо да продадем, сами по себе си са голям разход, военен разход в мирно време.

— Обясни ми по-ясно — рече Арн.

— Имам предвид... факт е, че притежаваме всичките каменоломни. Следователно няма нужда да заплащаме каменния материал, който ще използваш. Но през тези мирни години се строят множество каменни църкви из цяла Западна Готаланд. А и голяма част от необходимия строителен материал идва от нашите каменоломни...

— И ако вземем камъни за собствения си строеж, губим печалбата, така ли?

— Да, нали по такъв начин се изчислява в търговията.

— Вярно е. Но ако не притежавахме тези каменоломни, щях да платя за камъните при всички случаи. Сега не ни се налага да правим този разход. Това също трябва да влезе в сметката.

— Въпреки това си остава въпросът дали е разумно да се изхарчи цяло състояние, за да се строи нещо, свързано с война, когато цари мир — въздъхна Ескил, недоволен, че по изключение не постига голям успех с разясненията си за това как всичко в живота можеше да бъде изчислено в пари.

— Първо, няма да строим нещо, свързано с войната, а с мира. Когато има война, човек няма нито време, нито средства да строи.

— Ами ако не настъпи война — упорстваше Ескил, — няма ли тогава всички тези усилия и разходи да са били ненужни?

— Не — отсече Арн. — Защото, второ, никой не знае какво ще стане в бъдещето.

— Както и ти самият, колкото и да разбираш от всичко, свързано с войната.

— Това е съвсем вярно. Затова най-разумното е да се подсигуриш, докато имаш време и докато цари мир. Ако искаш мир, готви се за война. Знаеш ли какво би било най-голямото щастие, което този строеж ще донесе? Това, че никоя чуждоземна армия никога няма да си направи лагер пред стените на Арнес. Тогава ще сме си свършили работата добре.

Ескил не беше съвсем убеден и стана неспокоен. Ако човек можеше със сигурност да погледне в бъдещето и да види, че времето на войните бе отминало, едно укрепление от вида, който Арн си представяше, нямаше да си струва цялото това усилие и всички тези пари.

А ако се съдеше по положението в кралството, времето на войните беше отминало. По-дълъг мир от този при управлението на

крал Кнут не беше имало преди, доколкото паметта на сагите достигаше назад във времето. Ескил осъзна, че в момента не броеше войната за средство в борбата за власт. Той виждаше по-скоро властта, породена от събирането на правилните синове и дъщери в правилното брачно ложе, и богатството, което идваше от търговия с чужди страни, като щит срещу войната. Та кой би искал да унищожи търговията си? Среброто беше по-силно от меча, а мъже, женени за жени от съответните родове, вадеха неохотно меча едни срещу други.

По този хитър начин се бяха опитали да подредят нещата при управлението на крал Кнут. Но никой не можеше да е напълно сигурен, защото никой не можеше да види в бъдещето.

— Колко здрава можем да направим крепостта Арнес? — попита той след дългото си отнасяне в мисли.

— Достатъчно здрава, че никой да не може да я превземе — отговори Арн с такава увереност, все едно това беше изконна истина. — Можем да укрепим Арнес така добре, че да събира зад стените си хиляди Фолкунги и слуги за повече от една година. И най-силният не би могъл да издържи без големи мъки една толкова дълга обсада пред стените на крепостта. Помисли си само за студа през зимата, дъжда през есента и мокрия сняг и калта през пролетта.

— А какво ще ядем и пием през цялото това време! — възкликна Ескил с ужасено изражение, което изкуши Арн да се усмихне широко.

— Боя се, че бирата ще е свършила още след първия месец — каза Арн. — И към края вероятно ще трябва да живеем на хляб и вода все едно изкупуваме греховете си в манастир. Но вода ще имаме зад стените на крепостта, ако направим няколко нови кладенеца. А ечемикът и пшеницата, както и сушената риба, и пушеното месо, имат преимуществото, че могат да се съхраняват дълго време в големи количества. Ще трябва обаче да построим нови хамбари от камък, който да държи влагата далече. Да се построят такива складове е също толкова важно, колкото да се построят здрави стени. В такъв случай, ако се водят точни сметки за това с какво разполагаме и с какво не, е възможно дори да си варим нова бира.

Ескил веднага се почувства облекчен след последните думи на Арн за възможността да си правят бира. Недоверието му започна да преминава в учудване и той заразително с нарастващ интерес как се провежда война в кралството на франките, в Светите земи, в Саксония

и в други страни с по-голямо население и повече богатство от Скандинавския север. Отговорът на Арн го въведе в един изцяло нов свят, където армиите в по-голямата си част се състояха от конници и където огромни дървени стенобитни машини хвърляха каменни блокове по стени, двойно по-високи и по-дебели от стените на Арнес. Накрая Ескил стана толкова нетърпелив с въпросите си, че спряха за почивка. Арн разчисти нападалите листа и клонки по земята край един дебел дънер на бук и я заравни с обувката си, подсилена със стомана. Той помоли Ескил да седне на един от дебелия корени на дървото и извика монаха, който дойде с мълчалив поклон и седна до Ескил.

— Моят брат е търговец, който иска да създава мир с помощта на среброто. Сега ще му разкажем как същото може да се направи със стомана и камък — обясни Арн, извади камата си и с острието ѝ започна да рисува по равната, кафява земя една крепост.

Крепостта, която нарисува, се казваше Бофор и се намираше в Лисабон, северната част на кралство Йерусалим. Била е обсаждана повече от двадесет пъти за по-кратко или по-дълго време и няколко пъти от най-страшните сарацински главнокомандващи. Но никой не беше успял да я превземе, дори и великият Нур ал-Дин, който веднъж завел десет хиляди воители и издържал година и половина. И Арн, и монахът бяха ходили в тази крепост и си я спомняха добре. Помагаха си взаимно да си припомнят и най-дребните детайли, докато Арн рисуваше с камата си. Обясниха всичко на смени, като започнаха с най-важното. То беше самото местоположение: или високо на хълм като Бофор, или сред вода като Арнес. Но колкото и добро да беше разположението за водене на отбранителна война, трябваше да има достъп до вода зад стените на крепостта, не извор отвън, който можеше да бъде открит и отцепен от враговете.

След водата и доброто местоположение идваше възможността да се поддържа достатъчно голям запас от храна, най-вече жито и фураж за конете. Чак след това човек можеше да се замисли за укрепяването на стените и рововете, които щяха да попречат на враговете да издигнат обсадни кули или да докарат катапулти, които да хвърлят камъни и нечистотии през стените. Следващото най-важно беше разположението на кулите и отбранителните позиции, за да може с възможно най-малък брой стрелци да се покрие всяко кътче по продължение на стените.

Арн нарисува кули, които излизаха извън очертанията на стените във всички посоки и обясни, че от такива кули може да се стреля по продължение на стените, а не само право навън. По този начин броят на стрелците горе на стените можеше да се намали до неколцина, което беше голямо преимущество. По-добри места за стрелба и по-малко стрелци, това беше важно. На това място Ескил ги прекъсна, въпреки че се опасяваше да не излезе глупав, щом не разбираше какво е преимущество да имаш по-малко стрелци, което за Арн и монаха изглежда беше нещо естествено. Какво печели човек, като намали силите си горе на крепостните стени?

Издръжливост, обясни му Арн. Една обсада не беше като тридневен празненство. Искаше се да си издръжлив, да не позволяваш на умората да те лиши от бдителност. Тези, които обсаждаха една крепост, искаха накрая да я завземат с щурм, ако не станеше с преговори. Обсаждащите можеха да си изберат който и да е момент, след един ден, след една седмица, след един месец, на сутринта, през нощта или посред бял ден. Изведнъж се появяваха едновременно от всички страни с щурмови стълби, опрени на стените, и ако са били достатъчно внимателни да не издават намеренията си, защитниците на крепостта са напълно изненадани.

Това беше решаващият момент. Тогава тази една трета от защитниците, които се намират на стените, ще са били на пост само няколко часа. А две трети ще са отпочинали или ще спят. Когато се вдигнеше тревога, нямаше да минат повече от няколко минути преди всички отпочинали да са заели местата си за стрелба. Ако това се упражнеше няколко пъти, отбранителната сила на крепостта щеше да нарасне от една трета до максимум за същото време, за което нападателите щяха да донесат щурмовите си стълби. Следователно сънят беше важна част от защитата. С така въведения ред се печелеха и много места за спане, тъй като една трета от защитниците винаги се намираше на стените на крепостта. В замяна, щом приключе смяната си, получаваха затоплено място за спане.

Но да се върнем на крепостта Бофор. Тя беше, разбира се, една от най-силните в света, но пък се намираше в страна, където се налагаше да се защитава от най-силните войски. Би отнело десет години, за да се построи такава крепост в Арнес и би коствало много допълнителна работа без полза. Или, както Арн поясни с

многозначителен поглед, отправен към Ескил, ненужно много сребро. Такава война като в Светите земи, с такива войски нямаше да започне в близост до Арнес.

Арн изтри с крака си рисунката на Бофор и започна да рисува Арнес такава, каквато щеше да стане, със стена, която заграждаше повече от двойно по-голямо пространство, отколкото в момента. Цялата външна част на провлака щеше да бъде укрепена, а там, където преминаваше в мочурище, щеше да бъде направена нова порта, само че по-високо в стената. В такъв случай трябваше да се построи и също толкова висок подстъп от камък и пръст с ров между стената и края на моста от другата страна. Така никой нямаше да може да докара стенобойни машини до портата, защото колкото и здрава да я направеха, тя все щеше да е по-слаба от каменните стени. Порта на нивото на земното равнище като настоящата би била равнозначна на това да поканиш враговете на празненство по случай бързата им победата.

Ако всичко това се направеше както трябва, увери го Арн, той щеше да бъде в състояние с по-малко от двеста души зад стените на крепостта да защитава Арнес срещу която и да е северна армия.

Тогаваш Ескил го попита за опасността от пожари и монахът и Арн кимнаха, че това беше един умен въпрос. Арн направи нова рисунка и описа как дворните площи зад стените щяха да бъдат облицовани с камъни и всички торфени покриви щяха да бъдат заменени с покриви от плочи. Всичко, което можеше да гори, щеше да бъде подменено с камък или в случай на обсада покрито с волски кожи, които непрекъснато щяха да се поддържат влажни.

Дотук това беше отбранителната страна на нещата, продължи Арн възбудено, като видя, че действително е приковал интереса на Ескил. Но тъй като Ескил не разбра какво имаше предвид, Арн трябваше да прекъсне обясненията си и да обсъди плана с монаха. Разбраха се да кажат, че това е тази част от защитата, когато не се предприемат действия, човек просто се защитава.

Другата част беше сам да нападнеш. Това се правеше най-вече с помощта на конница и то много преди враговете да са започнали обсада. А да докараш войска за обсада пред Арнес си беше голямо и изискващо време начинание. По пътя натам вражеският отряд през цялото време щеше да бъде нападан от конници, по-бързи от техните

собствени и това щеше да намали както желанието за битка на враговете, така и силите им. Когато изминеше около седмица от началото на обсадата и вниманието на враговете отслабнеше, портата на крепостта щеше изведнъж да се отвори и конници в пълно бойно снаряжение да се втурнат навън и да отнемат в пъти повече животи, отколкото са загубили. Арн прокарваше дълбоки линии с камата в земята.

Ескил се увличаше все повече и повече в разказа за това как различни войни се водеха в други страни освен скандинавските. Той тълкуваше мисълта на Арн, разсъждаваше, все едно, че това, което вече се беше случвало по света, рано или късно щеше да се случи и в Западна Готаланд. Следователно най-добре би било човек да научи новите неща и да се сдобие с тази сила преди враговете си. Но как щеше да бъде направено всичко това, като изключим строенето? Арн му отговори, че първото необходимо нещо бяха познанията. Той самият, както и много от пътуващите с него гости, притежаваха тези познания.

Второто нещо бяха парите. По начина, по който бяха устроени войните по света, най-силен беше този, който имаше най-много пари. Една конна армия не живееше само на въздух или вяра, макар и двете да бяха необходими, а на запаси, които трябваше да се купят, и оръжия, които също трябваше да се купят. Войната в новите времена беше повече търговска сделка, отколкото желание на роднини да защитават живота и собствеността на роднини. Зад всеки мъж в пълно бойно снаряжение и ризница стояха сто души, които отглеждаха житото, караха волските коли, горяха дървени въглища за ковачниците, ковяха оръжия и доспехи, пренасяха ги през моретата, строяха корабите и ги управляваха, подковаваха конете и ги хранеха, а зад всичко това стояха пари.

Войната вече не представляваше два селски рода, които се разправяха за чест или за това кой ще се нарича крал и кой ярл. Беше сделка и то най-голямата на света.

Този, който направеше тази сделка с достатъчно ум, пари и знания, щеше да си купи победата в случай на война. Или още по-добре щеше да си купи мир. Защото този, който се подсигури достатъчно добре, нямаше да бъде нападнат.

Ескил беше толкова поразен от внезапното прозрение, че той самият и търговските му ходове можеха да бъдат от двойно по-голямо значение за една война, отколкото всичките му стражи взети заедно, че замлъкна. Монахът и Арн вероятно разбраха неправилно секването на въпросите му, решиха, че се е уморил от лекцията, и веднага се приготвиха да се върнат на конете.

Този ден те посетиха три каменоломни, преди Арн и монахът да намерят това, което търсеха, в четвъртата, която беше изцяло от пясъчник и беше започната отскоро. Там имаше малко каменоделци, но затова пък цял запас от вече изсечени каменни блокове, които още не бяха продадени.

Арн обясни, че така печелят много време. Често пъти пясъчникът можеше да се окаже прекалено мек, особено ако се използваше за стени, изложени на ударите на тежки стенобойни машини. Но в Арнес нямаше нужда да се подготвят за такъв вид атака, тъй като на територията на провлака земята свършваше рязко нагоре при самите стени и там нямаше как да бъдат разположени стенобойни машини. А на изток към рова и подвижния мост почвата беше прекалено мека и потъваше. Следователно пясъчникът щеше да е подходящ за целта.

При това той имаше преимуществото, че се сечеше лесно и се изглаждаше по-бързо от варовика, да не говорим за гранита, и освен това тук вече имаше запас, който можеше да се оползотвори при строенето без повече забавяне. Това беше добре. Да избереш подходящия вид камък можеше да спести повече от година време за работа по строежа, така че като се вземеше всичко под внимание, пясъчникът със сигурност беше подходящият камък.

Ескил не възрази и в очите на Арн изглеждаше неочаквано сговорчив, когато се съгласи с всички решения, засягащи каква работа трябваше да се свърши при каменоломната и къде и как щяха да бъдат доведени нови каменоделци.

Затова пък той се оплака от силна жажда и погледна по особен начин брат Гилберт, когато той приятелски му подаде кожен мях с топла вода.

* * *

Следващото пътуване, което извършиха заедно, беше съвсем малко по-дълго, само два дни от Арнес до Нес, разположен на остров Висинг в езерото Ветерн. За Арн обаче това беше най-дългото пътуване в живота му.

Или, както той по-скоро го възприемаше, краят на едно пътуване, което продължаваше почти през целия му живот.

Той й беше дал тържествена клетва, че докато диша и докато сърцето му бие, ще направи всичко възможно, за да се върне. Той се беше заклел и в току-що осветения си тамплиерски меч и това бе клетва, която никога нямаше да наруши.

Със сигурност можеше да се усмихне на себе си, ако се опиташе да си се представи навремето, седемнадесетгодишен и небелязан от войната нито телом, нито духом. Беше се държал така глупаво, както само един невежа можеше да се държи. По същия начин човек можеше да се усмихне със смесени чувства, ако се опиташе да си представи един такъв младеж, един Пърсифал, както брат Гилберт би го нарекъл, с горящ поглед да се заклева, че ще преживее двадесетгодишна война в отвъдморските страни. Отгоре на всичко като рицар тамплиер. Това беше невъзможна мечта.

Но точно сега човек не можеше просто да се усмихне на тази невъзможна мечта, защото тя беше на път да се сбъдне. През тези двадесет години той се беше молил всеки ден, е, може би не всеки ден в периодите на военни походи или продължителни боеве, по време на които мечът ставаше по-важен от молитвата, но почти всеки ден се беше молил на Божията майка да държи закрилящата си десница над Сесилия и детето им, което не беше виждал. И Тя го беше направила. А беше почти сигурно, че не го беше направила без някаква цел.

Погледнато по този начин, който беше единственият логичен начин да се гледа на нещата, колкото и човек да си напруга ума, Арн не биваше да се страхува от нищо на този свят. Такава бе Нейната света воля, отново да ги събере заедно. Това щеше да се случи сега, следователно за какво имаше да се безпокои?

За много неща, така се оказа, когато се помъчи да си представи как би протекло всичко. Той обичаше една седемнадесетгодишна девойка, която се казваше Сесилия Алготсдотер, и тогава, както и сега, изразът, че обича човешко същество, не подобаваше да излиза от устата на един Фолкунг и отгоре на всичко граничеше с подигравка с

любовта към Бога. Тя също беше обичала един седемнадесетгодишен младеж, един различен Арн Магнусон от този, който той беше сега.

А какви бяха те сега? На него му се бяха случили много неща през тези двадесет години война. Също толкова много, само че от различен характер, сигурно се бяха случили и на нея през тези двадесет години изкупление в манастира „Божия дом“, подчинена на игуменка, за която му бяха разправяли, че била отвратителна жена.

Щяха ли изобщо да се познаят?

Той се опита да сравни мъжа, който представляваше сега, с момчето, което е било на седемнадесет години. Очевидно разликата в тялото беше голяма. Докато като млад вероятно е имал красиво лице, то сега със сигурност не беше особено красив. Половината от лявата му вежда заедно с бузата и слепоочието представляваха един голям, бял белег, получен в часа на голямото поражение при Хатин, мястото на вечен позор и проклетия. По останалата част от лицето си имаше не по-малко, а може би дори повече от двадесет бели белега най-вече от стрели. Нямаше ли една жена от приветливия и мирен манастирски свят на Дева Мария да обърне гръб с отвращение на такова лице и на убеждението в това, което лицето говореше за мъжа?

Щеше ли наистина да я познае? Да, беше убеден, че щеше да го направи. Той се успокояваше с това, че неговата мащеха Ерика Йоаршдотер беше само с няколко години по-възрастна от Сесилия и той я беше познал веднага, както и тя него още отдалече.

Но най-много се безпокоеше за това какво щеше да ѝ каже, когато се срещнат. Сякаш съзнанието му се заключваше, щом се опиташе да измисли красиви думи за първоначален поздрав. За това трябваше да потърси утеха и съвет от светата Дева.

Пътуваха нагоре по река Тидан, срещу течението и с осем гребци. Арн седеше самотен на носа и се взираше надолу в тъмните води, където виждаше образа на покритото си с белези лице. В средата на плоскодънния речен кораб, който прекарваше целия си живот нагоре-надолу по тази река, стояха конете им. Арн беше убедил Ескил, че за това пътуване не бяха нужни стражи, защото той самият и Харалд носеха със себе си пълното си бойно снаряжение, лъковете си и много стрели. Няколко стражи скандинавци нямаше да са от кой знае какво значение, а само щяха ненужно да заемат място.

Ескил го пробуди от мечтанията му, като внезапно сложи ръка на рамото му. Когато Арн потръпна от докосването, Ескил добре се посмя, че това му бил стражът, който бдително щял да наблюдава от носа. Той му подаде парче пушена шунка, което Арн отказа.

— Приятно е да се пътува по реката през един красив летен ден — рече Ескил.

— Да — съгласи се Арн и се загледа във върбите и елшите, чиито клони се влачеха по слабото течение — дълго мечтах за това, без да знам дали някога ще мога да го видя отново.

— Дойде време да поговорим за някои лоши работи — каза Ескил и седна тежко на мястото за гребеца до Арн. — Наистина е тъжно да се разказват такива неща...

— По-добре да го кажеш сега, отколкото по-късно, при всички случаи трябва да се каже — каза Арн и се изправи от полулегналото си положение върху перилото на кораба.

— Ти и аз имахме брат. Имаме две сестри, които вече са омъжени, но брат ни, който се казваше Кнут, бе убит от един датчанин, когато беше на 18 години.

— Тогава нека за първи път да се помолим заедно за душата му — предложи Арн.

Ескил въздъхна, но се присъедини. Молиха се много по-дълго, отколкото Ескил намираше за необходимо.

— Кой го уби и защо? — запита Арн, когато вдигна поглед. На лицето му бяха изписани много по-малко скръб и гняв, отколкото Ескил очакваше.

— Датчанинът се казва Еббе Сунесон. Беше по време на ергенски гуляй, когато една от сестрите ни щеше да се омъжва, случи се в Арнес.

— Значи сестра ни се е омъжила в род на Сверкери и датчани? — попита Арн безизразно.

— Да, Кристина е съпруга на Конрад Педерсон в района на Роскиле.

— Но как е станало? Как може шега на ергенски гуляй да завърши със смърт.

— Сам знаеш, че обстановката може да се разгорещи... Имало е много бира, както и друг път, младият Еббе Сунесон се перчел какъв майстор на меча бил и смятал, че никой не би дръзнал да размени

няколко удара с него. По принцип, който говори така при буре с бира, мами по-често самия себе си, отколкото другите. Но в случая с този Еббе било различно, той се оказал наистина добър с меча. Сега е част от стражата на датския крал.

— А този, който се е оставил да бъде подлъган, е бил нашият Кнут ли?

— Да, Кнут не ставал за двубой с меч, той бил като мен или като баща ни, но не така добър като теб.

— Е, кажи ми какво е станало. Стига се до рани и синини, щом си играеш с този, който си служи с меча по-добре от теб, на празненство. Но чак до смърт?

— Първо, Еббе отрязал едното ухо на Кнут и предизвикал голям смях с това. Вероятно Кнут е можел да се откаже след първото проливане на кръв. Но Еббе така му се подигравал, че се вдигал все повече и повече смях, и Кнут нападнал разярен...

— Веднага бил убит. Разбирам как е станало — каза Арн с повече мъка, отколкото гняв в гласа си. — Ако Бог повели, един ден Еббе Сунесон ще се срещне с меча на брата на Кнут, в противен случай не. Не смятам да търся отмъщение по собствена воля. Но и вие ли не сте отмъстили на убиеца? Сигурно сте поискали голямо обезщетение в такъв случай.

— Не, въздържахме се от искане на обезщетение — отговори Ескил засрамено. — Не беше лесно, но и обратното беше също толкова трудно. Еббе Сунесон е от рода на Белите, от който нашата сестра Кристина щеше да стане част на следващия ден. Родът на Белите е най-могъщият в Дания след кралския. Архиепископът Абсалон в Лунд е от този род.

— Сватбата не е била никак весела — каза спокойно Арн все едно, че говореше за времето.

— Не, изобщо не беше — съгласи се Ескил. — Всички гости датчани потеглиха на юг на следващия ден, за да довършат тържеството у дома си. Ние погребяхме Кнут във Форшхем и един ден по-късно баща ни получи удара, мисля, че от скръб.

— Скъпо е трябвало да платим като зестра за хитрината да се сродим с този род на Белите — измърмори Арн и се загледа в тъмните води на реката. — Какви още неприятни неща има да ми разкажеш?

Ескил смяташе, че има повече нещастия, за които да поговорят. Но дълго се колебаеше и на Арн му се наложи да го подкани още веднъж да разкаже за лошото по-добре сега, отколкото да отлага.

Другото злочесто събитие беше свързано с Катарина Алготсдотер, сестрата на Сесилия, съпруга на Ескил и майка на две вече омъжени дъщери и син Торгилс, когото може би скоро щяха да срещнат в кралската крепост Нес.

Катарина изобщо не била лоша съпруга, нито пък лоша майка. Със сигурност била по-добра отколкото можело да се очаква, тъй като била позната като лукава жена и интригантка.

Ескил споделил брачното ложе с Катарина по-скоро в името на честта, отколкото заради зестра и власт. Алгот Полсон, бащата на Сесилия и Катарина, бил сключил договор за брак между Сесилия и Арн. Но когато този договор бил нарушен с това, че Арн и Сесилия си навлекли наказанието на църквата и двадесетгодишно изкупление, Алгот настоял за компенсация, за което бил в правото си.

При това положение, спасяването на честта на Фолкунгите било само едната част от сделката. Другата представлявала каменоломни и гори, както и дълъг отрязък от брега по продължение на Ветерн под формата на зестра. Вероятно Ескил беше прозрял по-добре от другите преимуществото на тази част от сделката, защото сега той можеше да взима решенията относно търговията, извършвана по море в цяла Западна Готаланд.

А каменоломните без съмнение носели много сребро във време, когато се строели такъв голям брой църкви в цялата страна. Много сребро, но само ако човек не пилеел каменния материал за собствени строежи, добави Ескил в неуспешен опит да се пошегува. На лицето на Арн не се появи и следа от усмивка.

На Ескил никак не му било лесно да възнагради Катарина с подарък и ключове от къщата след първата им брачна нощ, след всичкото зло, което тя причинила на Арн и Сесилия, като тичала да доносници на игуменката Рикиса. Въпреки това по такъв начин можел най-лесно да оправи нещата. Никой нямало да може да каже за Фолкунгите, че нарушавали обещанията си и сключените споразумения.

Дълги години Катарина била мила съпруга и изпълнявала всичките си задължения. Но когато изминали петнадесет години,

извършила най-големия от всички грехове.

Ескил, разбира се, прекарвал много време в Нес или Източен Арос, а също така и чак долу във Висби и Любек и Катарина използвала все по-често това време като съпруга, лишена от съпруг, за такива видове развлечения, които едва ли можеха да се изкупят с покаяние. Един от стражите ѝ правел компания нощем.

Когато Ескил за първи път научил за това, провел строг, сериозен разговор с Катарина и ѝ обяснил, че ако пак се заговорило за подобно прегрешение в неговия дом, имало опасност от голямо нещастие за всички тях. Строгите думи на закона по отношение на прелюбодеянието били само част от неприятностите. Най-лошо щяло да бъде децата им да останат без майка.

Отначало изглеждало, че Катарина си е взела бележка. Но не след дълго отново започнали слуховете и Ескил забелязал това не само в Арнес, но и по ядосаните изражения на членове на кралския съвет. Тогава той направил това, което повелявала честта, но решението не било никак лесно, а изпълнено със скръб.

Стражът Свейн сторил каквото му било заповядано. Една нощ, когато Ескил бил при краля в Нес, макар и в отделна стая и измъчван от кошмари, Свейн и още двама от подчинените влезли в готварницата, където, както всички в Арнес знаели, двамата прелюбодейци се срещали.

Те не убили Катарина, а само мъжа, с когото тя съгрешавала. Кървавите чаршафи били занесени на съвета, за да бъде оневинен прегрешилият. Катарина била заведена в манастира „Божия дом“, където дала обет. В случая, що се отнася до среброто, това била най-лесната част. Ескил дарил толкова, колкото сметнал за необходимо на „Божия дом“, а Катарина оставила всичко, което притежавала, на рода на Фолкунгите, когато дала обета. Това била цената, която трябвало да се плати, за да остане жива.

След тези разкрития пътуването дълго време беше потискащо. Харалд Ойстенсон седеше самотен на кърмата при кормчията, защото сметна, че не беше редно да се намесва в разговора на двамата братя горе на носа. Ясно можеше да се види и от това голямо разстояние, че е изпълнен с много мъка.

Мястото за почивка се намираше в подножието на планината Аскеберя и старото място за провеждане на родовия съвет, където реката Тидан правеше рязък завой на юг. И други малки кораби, които приличаха на техния, дълги и с плоско дъно, но с по-тежък товар, вече лежаха, издърпани наполовина на брега, и когато собственикът, господарят Ескил от рода на Фолкунгите, слезе от кораба си, сред гребците и хората наоколо настана голямо суетене. По-обикновените хора светкавично бяха изхвърлени от продълговатата постройка и няколко жени се втурнаха да чистят, докато грижещият се за мястото за почивка, който се казваше Гурмунд и беше освободен слуга, донесе бира за господаря Ескил.

Арн и Харалд Ойстенсон взеха лъковете и колчаните си със стрели, занесоха сено в един от оборите и си направиха мишена, преди да отидат да се упражняват. Харалд се шегуваше, че за единственото упражнение, което можеха да правят през едногодишното им пътуване по море, им трябваша врагове на близко разстояние, но ето че с Божията помощ отново имаха възможност да се подготвят по-добре. Арн само отвърна лаконично, че упражняването е дълг, тъй като е богохулство да вярваш, че светата Дева винаги ще помага на лентяите. Само тези, които работят усърдно върху стрелбата си, заслужават да стрелят добре.

Няколко момченца се бяха промъкнали, за да видят как двамата мъже, които, разбира се, те не познаваха, можеха да си служат с лък и стрели. Но скоро се затичаха обратно към стопанството и запъхтяно заразказваха, че тези стрелци са най-добрите на света. Тогава някои от свободните мъже се промъкнаха крадешком по посока на стрелците и скоро видяха със собствените си очи, че това беше така. И Фолкунгът, и воинът с червена норвежка риза си служеха с лъка и стрелите така, както никой друг.

Когато настъпи вечерта и господарите се събраха за вечеря, бързо стана ясно, че непознатият воин с фолкунгска мантия е братът на господаря Ескил, и не след дълго слухът обиколи цялата околност Аскеберя. Мъж от сагите се беше завърнал в Западна Готаланд. Човекът с мантията на Фолкунг не можеше да бъде никой друг освен

Арн Магнусон, когото описваха в толкова много песни. Хората в къщите и по дворовете шушукаха за и против. Със сигурност не можеше да бъде никой друг.

Няколко от най-малките синове на домакина се втурнаха безразсъдно в продълговатата къща, застанаха до вратата и извикаха на Арн да каже името си. Такава наглост можеше да им коства кожата на гърбовете им и домакинът Гурмунд, който седеше вътре на масата на господарите, стана разярен, за да накаже калпазаните, като в същото време се извиняваше на господаря си Ескил.

Арн обаче го спря и сам отиде при момчетата, хвана ги шеговито за вратовете и ги изведе на двора. Там той застана на едно коляно, погледна ги престорено строго и ги помоли да повторят въпроса си, ако смеят.

— Ти ли си... господарят Арн Магнусон? — изпъхтя най-дръзкото момче и в следващия момент затвори очи все едно очакваше да получи плесница.

— Да, аз съм Арн Магнусон — отговори Арн, като внимаваше повече да не гледа строго. Въпреки това момчетата все още изглеждаха малко уплашени, докато очите им шареха от белезите по лицето му до меча със златистия кръст на ножницата и на дръжката, който висеше до крака му.

— Искаме да ти служим! — рече най-смелото от тях, същото, което беше зададо първия въпрос, когато най-накрая се престаши да мисли, че не го грози нито удар с камшик, нито строго мъмрене от страна на воина.

Арн се разсмя и им обясни, че за това трябва да почакаят няколко години. Но ако се упражняват прилежно с дървени мечове и лъкове, може би няма да е толкова невъзможно.

По-малкото от двете момчета също събра смелост и помоли господарят Арн да им покаже меча си. Арн се изправи и се поколеба за миг, преди да извади с рязко движение меча от ножницата. Двете момчета се задъхаха, когато лъскавата стомана просветна на светлината на вечерното слънце. Както всички момчета, те веднага разбраха, че това е съвсем различен вид меч от тези, които имаха стражите и господарите. Този беше по-дълъг и по-тесен, но без ни най-малка следа от огън или неравност по острието. Вдъхващи ужас бяха и

драконовите орнаменти или тайните знаци от искрящото злато, гравирани в горната част на острието.

Арн хвана ръката на по-голямото момче и внимателно притисна показалеца му към ръба на острието и го помръдна съвсем леко. Веднага се появи капка кръв на върха на пръста. Арн пъкна показалеца на момчето в устата му, прибра магическия меч в ножницата, потупа момчетата по главата и им обясни, че такива остри мечове очакват всички, които започнат да му служат. Но също така ги чака и тежка работа. Да го потърсят след пет години, ако все още имат желание.

После ги поздрави с поклон, сякаш вече бяха станали негови стражи, обърна се и тръгна с големи крачки и развяваща се мантия обратно към вечерята. Двете момчета стояха и гледаха като омагьосани лъва, символ на Фолкунгския род, на гърба на Арн, без да смеят да помръднат, докато той не затвори вратата на продълговатата къща след себе си.

Когато влезе в къщата, Арн беше в толкова добро настроение, че Ескил замърмори как не можел да разбере по какъв начин техният разговор по време на пътуването този ден е довел до такава радост. Арн веднага стана сериозен, седна на масата точно срещу Ескил, хвърли учуден поглед към дървения съд с ечемична каша, мазнина и месо, който стоеше пред него, премести го настрана и сложи покритата си с белези ръка върху тази на Ескил.

— Ескил, братко мой — каза той. — Трябва да разбереш нещо за мен и Харалд. Дълги години яздехме, придружавани от Смъртта. По време на утринната молитва със скъпите ни братя рицари никога не знаехме кои от нас ще липсват на вечернята. Видях много от братята ми да умират, а също и много, които бяха по-добри от мен. Видях главите на някои от най-добрите братя отсечени и набодени на копия в подножието на стените на Бофор, крепостта, за която ти разказахме вчера. Мъката оставям за времето за молитва, не си мисли, че няма да се моля усърдно, след като заспиш. Не си мисли, че приех леко това, което ми разказа.

— Войната в Светите земи ти е създала особени навици — измърмори Ескил, но въпреки това бе обзет от внезапно любопитство. — Имаше ли много рицари тамплиери по-добри от теб, братко?

— Да — отговори Арн сериозно. — Харалд ми е свидетел, питай него.

— Аха, какво ще кажеш за това, Харалд? — попита Ескил.

— Че хем е истина, хем не е — отвърна Харалд, като вдигна поглед от подноса с каша и плуващи мазнина и месо, към които той бе проявил по-голяма благосклонност от Арн. — Когато отидох в Светите земи, мислех, че аз съм воин, защото от четиринадесет години не бях правил нищо друго освен да воювам и смятах, че съм сред най-силните с меча. Тази заблуда ми коства множество синини. Рицарите тамплиери са воители, каквито никога не бях виждал и никога не бях си представял, един рицар тамплиер се равнява на пет обикновени мъже казваха сарацините. И за това съм съгласен с тях. Но истина е също така и това, че някои рицари тамплиери стоят високо над всички останали и носещият името Арн Готски, твойт брат, е един от тях. В Скандинавския север няма майстор на меча, който може да се мери с Арн, кълна се в Света Богородица!

— Не осквернявай Света Богородица! — изрече строго Арн. — Спомни си майстори на меча като Ги дьо Каркасон, Серж дьо Ливурн и най-вече Ерне дьо Навар.

— Да, помня ги всичките — отвърна Харалд невъзмутимо. — Ти би трябвало също така да си спомниш разговора ни, че щом слезем от кораба на скандинавска земя, аз вече не съм ти сержант, нито пък ти мой господар, който може да ми заповядва, а съм норвежкият ти брат. А на теб, Ескил, с радост ще ти кажа, че имената, които Арн спомена, бяха имена на изключителни майстори на меча. Но всички те сега са мъртви, а Арн не.

— Това не се дължи на меча, копие и коня — каза Арн и погледна надолу към масата. — Дева Мария държа закрилящата си, милостива десница над мен, защото е имала нещо предвид.

— Живите рицари са по-добри от мъртвите — каза Ескил кратко с тон, който показваше, че смята дискусията за завършена. — А ечемичната каша с мас май не подхожда на нашия рицар?

Арн призна, че по принцип не отказва Божиите дарове на маса, но също така му е трудно да преглътне течна свинска мас. Независимо, че осъзнава, че такава храна затопля доста добре през скандинавската зима. Ескил изпитваше непонятно удоволствие от това, че брат му капризничи за храната дори и днес, както сам каза. Ескил веднага нареди на един от мъжете, които седяха на масата на гребците от

другата страна на огъня в залата, да отиде да донесе малко арнеска шунка и няколко пушени наденици от Лъодьосе.

След като вечерята свърши и най-накрая всеки беше получил храна според вкуса си, Ескил отиде до огъня и взе един въглен с ръка. Като се върна на масата, той почисти остатъците от храна с лакътя си и бързо и лесно начерта върху нея с въглена пътя от Лъодьосе долу при река Гота, нагоре през Венерн покрай Арнес и право до устието на река Тидан, където пътуването им беше започнало. Сега се движеха по Тидан към Форшвик на брега на езерото Ветерн, от чиято друга страна пътуването продължаваше през езерото Борен и нататък към Линшьопинг. Оттам излизаха други линии, които водеха както нагоре към Свеаланд, така и на юг към Висабю и Любек. Ескил обясни гордо, че това беше гръбнакът на неговото кралство на търговията. Той владееше цялата водна територия от Лъодьосе до Линшьопинг, всички лодки бяха негови, речните кораби, както и по-големите и по-кръгли кораби, които плаваха през Венерн и Ветерн, а също и сандъците, които се намираха при Тролския водопад в река Гота. Над петстотин мъже, повечето освободени слуги, управляваха корабите му по тези направления. Само при най-суровите зими с обилен снеговалеж можеше да се случи търговията да замре за няколко седмици.

Арн и Харалд бяха следили мълчаливо и внимателно линиите, които Ескил начерта с въглена, и кимнаха в знак на съгласие. И двамата честно заявиха, че не е шега работа да можеш да свържеш Западно море и Норвегия с Източното езеро и Любек. По този начин човек можеше да води датските сили за носа.

Тези думи развалиха настроението на Ескил и въодушевлението и самоувереността му го напуснаха. Какво имаха предвид с това и какво знаеха за датчаните?

Арн разказа, че когато плавали по продължение на ютландския бряг, минали през пролива Лимфьорд. Влезли в него, за да може Арн да се помоли и да дари злато на манастира Витскьол, където бил прекарал около десет години от детството си. Във Витскьол нямало как да не научат едно и да видят друго. Дания била голяма сила, обединена първоначално под властта на крал Валдемар, а впоследствие на сина му Кнут. Датските воители приличали повече на франкските и саксонските, отколкото на скандинавските, а силата, която Дания притежавала и която така лесно се забелязвала, нямало да остане

неизползвана. Тя щяла да нараства и то най-вероятно за сметка на германските страни.

От Норвегия пък можело да се плава до Лъодьосе на река Гота, без да бъдеш хванат от датчани и принуден да платиш данък. Но да изпратиш търговски кораб в посока юг от Лъодьосе по пътя между датските острови към Саксия и Любек не бивало да се прави без да се платят големите мита. А човек не бива да вдига голям шум за митата, защото по-силният скоро ще използва средствата на войната, за да наложи волята си.

Ескил слабо възрази, че човек винаги можел да се сроди с датчаните чрез брак, за да са спокойни, но Харалд и Арн се разсмяха толкова невъзпитано на това изказване, че Ескил се засегна и дълго време се мусеше.

— Аз и Харалд сме си говорили за един начин, по който да засилиш търговията си, и мисля, че точно сега той ще ти оправи настроението — рече Арн. — От сърце подкрепяме търговската ти дейност, единодушни сме, че си организирай всичко по най-добрия начин, така че чуй идеята ни. В Лъодьосе се намира нашият кораб, който Харалд, норвежкият кормчия, може да преведе през което и да е море. Нашето предложение е Харалд да прекара този кораб срещу добро заплащане в сребро по пътя между Лафутен и Лъодьосе. Имай предвид, че това е кораб, който побра три коня и две дузини мъже с всичките необходими провизии и фураж заедно с десет волски коли, пълни със стока, която докарахме от Лъодьосе. Сега пресметни всичко това в количество сушена риба от Лафутен и ще стигнеш до заключението, че две подобни пътувания през лятото всяка година ще удвоят приходите ти от сушена риба.

— Ха, ти все пак си спомняш, че говорих за сушената риба — възкликна Ескил обнадеждено.

— Все още си спомням онази разходка на коне до съвета на всички готи при Аксевала, когато бяхме съвсем млади, ти и аз — отвърна Арн. — Тогава ти ми разказа как смяташ да опиташ с помощта на норвежките ни роднини да докараваш треска от Лафутен. Помня, че веднага се сетихме за четиридесетдневния пост преди Великден и аз в същия момент схванах, че това е добра идея. Като момче, идващо от манастир, каквото бях тогава, вече бях изял доста кабалао. Сушената

риба днес не е по-евтина от преди. Ще се отрази добре на търговията ти.

— Наистина и двамата сме синове на майка ни Сигрид — каза Ескил разчувствано и размахна ръка да донесат още бира. — Тя беше тази, която първа разбра нещата, за които ние си говорим сега. Баща ни е човек, достоен за уважение, но без нея той нямаше да натрупа такова голямо богатство.

— Тук си напълно прав — отвърна Арн и премести бирата, която поставиха пред него, към Харалд.

— Та ти, Харалд, искаш да работиш за нас като кормчия на чуждестранния кораб? И възнамеряваш да плаваш около Норвегия за треска? — попита Ескил сериозно, след като изгълта значително количество от новата бира.

— Точно така. Споразумели сме се с Арн — отговори Харалд.

— Виждам, че си си взел нова туника — отбеляза Ескил.

— Сред твоите стражи в Арнес има няколко норвежци, както сам знаеш. Когато са на служба при теб, всички те носят сини цветове и почти не използват дрехите, с които са дошли. От един от тях си купих тази туника с цветовете на рода на Биркебените и с нея се чувствам по-добре, отколкото с цветовете, които винаги носех в Светите земи — отвърна Харалд с известна гордост.

— Две кръстосани стрели в златисто на червен фон — промърмори Ескил замислено.

— Отива ми още повече, защото лъкът е най-силното ми оръжие, а да нося тези цветове е мое право — увери го Харалд. — Биркебените използваха най-много лъка и стрелите в битката, а в Норвегия нямах равен в стрелбата с лък. В Светите земи не бях по-зле.

— Не, естествено, че не — каза Ескил. — Биркебените разчитаха много на силата на лъка и оттам дойде по-голямата част от победата. Ти замина за Светите земи в най-тежките времена. Една година по-късно дойде Свере Мунсон от Фарьорските острови. Биргер Бруса и крал Кнут го снабдиха с оръжие, мъже и сребро. После вие победихте и сега Свере е крал. Но ти знаеш всичко това, нали?

— Да, и затова исках да придружа твоя брат до Нес, за да благодаря на крал Кнут и ярл Биргер, които ни подкрепиха.

— Никой няма да ти отнеме това право — измърмори Ескил угрижено. — А ти иначе си син на Ойстен Моилас, нали?

— Да, точно така. Баща ми загина пред стените на Тьонсберг при Ре. Аз бях там, съвсем млад. Избягах от отмъстителите в Светите земи, сега се завръщам с нашите цветове.

Ескил кимна и отпи от бирата си, обмисли видимо много старателно казаното дотук, преди да реши накъде да насочи разговора. Другите двама видяха, че той не иска да бъде прекъсван, и изчакаха.

— Щом си син на Ойстен Моилас, можеш да предявиш правото си за норвежката корона — каза Ескил с тона, който използваше при уговаряне на сделки. — Ти си наш приятел, също като Свере, и това е хубаво. Но ти имаш избор. Можеш да избираш между това да подкрепиш бунтовниците и да станеш крал или да умреш. Или това да доплаваш до крал Свере с писмено разрешение от ярла и крал Кнут и да му се закълнеш във вярност. Така стоят нещата и няма средно положение.

— А в такъв случай кога ще стана ваш враг? — избърза с въпроса си Харалд, преди да е успял да помисли какво означава тази нова информация.

— В никакъв случай няма да се превърнеш в наш враг, надявам се — отговори Ескил със същия бърз тон. — Или ще загинеш в борбата срещу крал Свере и тогава няма да можеш да ни бъдеш кой знае какъв враг, или ще победиш. Тогава все още ще си наш приятел.

Харалд се изправи, взе халбата си с две ръце, изпи я до дъно и със замах я удари в масата така, че пепелта от начертаното кралство на търговията на Ескил се разлетя във всички посоки. След това вдигна дланите си към братята Фолкунги в знак да не го спират, посочи главата си и тръгна към вратата, като уви червената си мантия поплътено около себе си. Когато отвори вратата, светлата лятна нощ ги заслепи и се чу песента на славей.

— Какво му втълпи в главата на нашия приятел Харалд? — попита Арн, смръщил чело.

— Както се научих от теб за краткото време, прекарано заедно, братко. По-добре кажи сега това, което трябва да бъде казано. Ти какво мислиш по въпроса?

— Най-разумно за Харалд би било да даде клетва за вярност на крал Свере още при първото си пътуване — отговори Арн. — Един крал няма да се отнесе неблагодарно към сина на паднал герой, който е стоял на същата страна като самия него. Най-добре за Норвегия, за

Западна Готаланд и за нас, Фолкунгите, ще бъде Харалд и Свере да постигнат споразумение.

— И аз така мисля — каза Ескил. — Но мъже, усетили изкушението на кралската корона, невинаги действат по най-разумния начин. Ами ако Харалд се присъедини към бунтовниците?

— Тогава онзи Свере ще се сдобие с противник, по-страшен от всички останали в Норвегия — каза Арн спокойно. — Но същото важи и в обратния случай. Ако се присъедини към Свере, Свере сигурно ще получи такава голяма сила, че войната за короната ще бъде преустановена. Познавам Харалд добре от много години война рамо до рамо. Разбираемо е, ако на някой му се завърти главата, когато без предупреждение узнае, че може да стане крал. Това би станало също и с теб или с мен. Но утре, когато е размислил, по-скоро ще предпочете да бъде наш кормчия, отколкото да преследва норвежката корона през огън и дъжд от стрели.

Арн се изправи и вдигна ръка в знак, че отказва предложението на Ескил за още бира, взе няколко овчи кожи, поклони се за лека нощ на брат си и излезе в лятната нощ. Отново се чу славеят и студената утринна светлина заслепи Ескил, преди вратата да се затвори и той да протегне ръка за още бира. Арн затвори очи и задиша дълбоко, когато се пренесе в летните нощи от детството си. Носеше се силен мирис на елша и бреза, а мъглата приличаше на танц на елфи долу над реката. Не се виждаше жив човек наоколо.

Арн се загърна с неподплатената си мантия, пресече двора и влезе в ограденото пасище, за да остане сам със себе си. В мъглата изведнъж се изправи черен бик. Арн си помисли, че в мъгла човек лесно преценява грешно както разстоянието, така и размера.

Бикът започна да рови с предното си копито и да сумти срещу него. Несигурен какво да предприеме, Арн извади меча си и бавно продължи пътя си към отсрещната страна на пасището. Той погледна през рамо и видя, че бикът още по-диво рита туйките трева една след друга, и си помисли, че би било неприятно да обяснява на брат си как е отказал бирата, само за да излезе навън и да отсече предния крак на един от бикове на двора.

Но той стигна до оградата от другата страна на пасището без да бъде нападат от бика и скоро се разположи под една висока върба, която спускаше най-долните си клони в реката. Славеите пееха от

всички страни наоколо. Тук, далеч на север, те звучаха различно, сякаш свежият, хладен въздух ги правеше по-гласовити.

Арн се помоли за душата на непознатия си брат Кнут, който загинал заради младежката си дързост и желанието на един датски благородник да го убие, за да се почувства истински воин. Той се помоли греховете на датския благородник да бъдат простени от Господ, както и от братята на убития, и той самият да не бъде обхванат от жажда за отмъщение.

Помоли се и за здравето на баща си, то да се възвърне, за Ескил, за дъщерите и сина Торгилс на Ескил и за всички онези сестри, които не познаваше и вече бяха омъжени. Помоли се за Катарина, злобната сестра на Сесилия, да се смири за греховете си и да потърси опрощение. Накрая отправи много дълга молитва към Божията майка да го дари с ясни слова преди предстоящата среща и да не позволи нищо лошо да се случи на Сесилия и сина им Магнус, преди всички те да бъдат събрани с благословията на църквата.

Когато свърши с молитвите си, яркото слънце се издигна над мъглата. Тогава Арн се замисли над голямата милост, с която бе дарен, за това, че животът му бе пощаден, въпреки че отдавна щеше да е стиснал юмруци до бяло под немилостивото слънце в Светите земи.

Божията майка се беше смилила над него повече, отколкото той заслужаваше. В замяна му беше поставила задача и той ѝ обеща, че няма да се провали. С всички сили щеше да се труди, за да изпълни нейната воля, която чувстваше като най-съкровената си тайна от мига, в който Тя му се яви в църквата във Форшхем.

Арн се загърна в овчите кожи, пое дълбоко въздух и легна между корените на върбата, които се протягаха като за прегръдка. Често пъти беше спал така на полето, потънал в здрав сън след молитви, но с наострено ухо, за да не бъде изненадан от неприятели.

По стар навик той се пробуди внезапно, без да знае защо, и безшумно извади меча си, изправи се тихо, докато разтриваше ръцете си и внимателно се оглеждаше наоколо. Оказа се дива свиня майка с осем раирани прасенца след себе си, които вървяха по брега на реката с леко шумолене. Арн седна тихо на земята и ги наблюдава, стараяйки се да не хвърля ярки отблясъци с дръжката на меча си.

Следващата сутрин поеха на път малко по-късно от очакваното. Лошото настроение на Ескил и зачервените му очи имаха връзка с това. Гребяха право на юг в продължение на много часове и в условия на по-тежък труд за гребците, тъй като реката се стесни и се превърна по-скоро в поток. По средата на деня, когато стигнаха до Тидантелет, откъдето корабът щеше да бъде издърпан от волове и хора до езерото Браксенбулет, настроението беше най-лошо. Наложиха се да почака малко, защото мъжете влекачи дойдоха с кораб от другата посока и самите те и воловете трябваше да си починат, преди отново да се впрегнат в работа.

По пътя си бяха срещнали няколко товарни лодки и две лежаха преди тях в очакване да дойде редът им за изтегляне. Настана известно негодувание сред хората от лодките, когато кормчията им слезе на брега и заповяда две от чакащите лодки да освободят мястото. Сърдитите думи бързо заглъхнаха, когато самият Ескил се показа. Та нали всички те работеха за него и всички лодки бяха негови.

Ескил, Арн и Харалд свалиха конете си и поеха с известна преднина по волската пътека от страната на покрития с дънери път за кораба. Арн се чудеше дали Ескил е правил изчисления да изкопае канал вместо да поддържа волове и хора за тегленето на кораби. Ескил смяташе, че разходите щяха да са еднакви, защото в такъв случай каналът трябваше да се продължи на юг, тъй като височината на пада беше прекалено голяма на това място. А с канал, който е удължен на юг, щеше да се увеличи времето за пътуване и следователно щяха в крайна сметка да имат загуба в сравнение с това да запазят този влек за кораби. През зимата, когато всички превозни средства се теглеха с шейни, този участък беше също толкова лесно проходим както замръзналата река. Зимно време на по-малките лодки слагаха шини под плоските им дъна и тогава те можеха да бъдат теглени като шейни по целия речен път.

В началото на кратката си разходка на коне те срещнаха мъжете влекачи, които се задаваха с тежък кораб, натоварен с желязо от Норданскуп според Ескил. Бяха на най-високото място и затова Ескил

избърза напред и им извика, че никой не трябва да пуска това, което държи в ръцете си, за да поздравява господаря си.

Тримата спряха конете си и се изместиха встрани, за да направят място на воловете и водачите им, които вървяха първи в колоната. Арн забеляза, че влекачите се справят добре с работата си, че всички бяха обути с груби, цели кожени обувки и че никой не хвърля лукави погледи, обичайни за робите, към тримата господари на коне. Напротив, някои от тях пуснаха въжетата с една ръка, поздравиха ги и се помолиха Дева Мария да благослови господаря Ескил.

— Всички те са свободни — отговори Ескил на въпросителния поглед на Арн. — Една част купих и освободих в замяна на това да работят за мен, други просто взех на работа срещу заплащане и всички работят усърдно както с тегленето, така и на полетата, които стопанисват под аренда. Това е добра сделка.

— За теб или за тях? — почуди се Арн с едва доловима нотка на присмех в гласа си.

— И за двете страни — отвърна Ескил, без да го е грижа за тона на брат му. — Вярно е, че този търговски път ми донесе доста пари. Вярно е също така, че тези мъже и техните деца щяха да живеят много по-зле без тази работа. Може би човек трябва да се роди крепостник, за да разбере радостта им от това теглене на кораби.

— Може би да — каза Арн. — Имаш ли и други места за изтегляне на кораби като това тук?

— Още едно от другата страна на Ветерн, след езерото Бурен. Но това не е много, като имаш предвид, че плаваме или гребем през целия път между Льодьосе и Линшьопинг — отговори Ескил очевидно доволен от начина, по който беше организиран всичко това.

Успяха да наваксат закъснението от сутринта, когато навлязоха в езерото Браксенбулет и се насочиха на север. Вятърът идваше от посока югозапад и те можеха да разгърнат платната и да се спуснат по течението на следващата река, която водеше към езерото Викен, като по този начин облекчиха гребците. По водите на Викен отново се движеха с добра скорост.

Пристигнаха във Форшвик рано вечерта и цялото закъснение от сутринта се стопи благодарение на попытния вятър.

Форшвик лежеше като остров между Викен и Ботеншьон, който всъщност беше част от Ветерн. От едната страна на Форшвик бързеят

беше силен и широк, а от другата устието беше по-тясно и по-дълбоко и там се въртяха две воденични колела. Къщите бяха построени в четириъгълна форма и като цяло бяха малки и ниски, с изключение на продълговатата постройка по продължение на брега на Ботеншъон. Всичко беше направено от посивял дървен материал, а покривите бяха покрити с торф и трева. Редица обори се простираше на север покрай брега.

Влязоха с лодката при мостовете откъм Викен. Там вече имаше една подобна лодка, която група носачи товареха с каруци, които идваха от другата страна на езерото. Ескил обясни накратко, че корабите във Ветерн са по-големи и се движат само между Форшвик и Вадстена или в района на Му, където се присъединяват лодките от Линшъопинг. Да, а има, разбира се, и два по-малки и по-бързи кораба, които плават между Форшвик и кралския остров Висинг.

Арн искаше веднага да оседлае коня си и да поязди, за да разгледа наоколо, но Ескил сметна, че не е прилично да показват пренебрежение към стопаните на крепостта по такъв начин. Та те са Фолкунги в края на краищата. Арн се съгласи с това, те заведоха конете в двора и ги завързаха при една ограда и корито с вода. Вече бяха причинили голямо тичане и суетене из двора, когато хората разбраха, че не кой да е им е дошъл на гости.

Стопанката замалко щеше да се препъне от вълнение, докато тичаше да ги посрещне с бира, а Ескил се пошегува, че би предпочел бирата да се излее в него, а не върху него. Той и Харалд веднага я изпиха по мъжки, докато Арн както винаги не оказа големи почести на предложената му бира.

Стопанката на къщата, с накривена шапчица и плахи думи, които се застъпваха, се опита да обясни, че тъй като стопанинът бил във Ветерн, за да прибере улова от пъстърва, а тя самата не била очаквала гости, а и било рано вечерта, и тъй като в голямата готварница перяли и още няколко обяснения, та щели да се забавят с вечерята за гостите.

Ескил се понамръщи, но Арн бързо поясни, че така било още по-добре, защото и тримата възнамерявали да пояздят из имота на Форшвик. След няколко часа щели да се върнат.

Стопанката направи реверанс с облекчение и не забеляза неудоволствието в погледа на Ескил. Той отиде неохотно при коня си и стегна подпругата пуфтейки, преди да заобиколи с коня коритото с

вода, за да може по-лесно да стъпи на него с единия крак и тежко да се преметне на седлото.

Арн и Харалд вече бяха готови с работата около седлата, Арн хвърли многозначителен поглед към Харалд и плесна двата коня, за да минат с бавен тръс, но без ездачи покрай Ескил. Когато той обезпокоено вдигна поглед към конете с празни седла, Арн и Харалд се появиха тичешком изотзад и се хвърлиха със скок във въздуха, приземиха се с ръце, хванати за задните части на конете, а в следващия миг паднаха право на седлата и веднага пришпориха конете, както правеха всички рицари тамплиери, когато имаше тревога. Ескил ни най-малко не се развесели.

Първо пое на юг. Извън четириъгълния двор на стопанството се намираше насаждение с коноп, където светлото на цвят растение вече беше израсло нагоре по стълбчетата на височина колкото човешки ръст. После продължиха към бързея и моста, където имаше ябълкова градина с току-що цъфнали дървета, приличащи на сняг, нападал по земята.

След моста над бързея пред тях се ширнаха обработваемите площи на Форшвик. Най-близкото поле стоеше незасято и там за своя изненада те видяха как четири момчета на коне се упражняваха да себият с дървени пики и щитове един срещу друг. Момчетата бяха така съсредоточени в играта си, че не забелязаха тримата непознати господа, които пристигнаха в тръс и спряха в края на полето, за да ги наблюдават с голямо удоволствие за известно време, докато не бъдат разкрити.

— От нашия род са, и четиримата са Фолкунги — поясни Ескил, когато вдигна ръка и повика при себе си четиримата млади конника, които веднага пристигнаха в галоп, скочиха от конете, хванаха ги за юздите и пристъпиха напред, за да коленичат пред Ескил.

— Какви са пък тези чуждоземни маниери, мислех, че вие се готвите да заемете място в кралската стража или при Биргер Бруса, или при мен самия — поздрави ги Ескил весело.

— Това е новият начин, така се упражняват всички в двора на крал Валдемар в Дания, сам го видях — отговори най-голямото момче, като хвърли бърз поглед към Ескил.

— Възнамеряваме да станем рицари! — обясни смело едно от по-малките момчета в случай, че Ескил не е разбрал.

— Ооо? Вече не е достатъчно да станеш воин, така ли? — попита Арн, наклони се леко напред от седлото и погледна строго момчето, което току-що беше говорило на Ескил като на стар познат, който нищо не разбира. — Каж ми тогава, какво прави един рицар?

— Един рицар... — започна момчето, но мигом стана несигурно поради развеселеността на норвежкия воин, която той напразно се опитваше да прикрие, като сложи ръка на челото и очите си.

— Не обръщай внимание на норвежеца, малки мой приятелю, защото той нищо не знае — каза Арн приветливо, без следа от присмех. — Вместо това ме осветли! Какво прави един рицар?

— Един рицар язди с копие и щит в ръка, защитава девойки при нужда, убива силите на мрака или дракона като Св. Юриан и е начело на защитата на страната във време на размирици — отговори момчето сега съвсем сигурно в себе си и погледна Арн право в очите. — Най-видни от всички рицари по света са рицарите тамплиери в Светите земи — добави то все едно искаше още по-убедително да покаже, че знае за какво говори.

— Разбирам — отвърна Арн. — Нека Дева Мария да държи закрилящата си десница над вас, докато се упражнявате за такова добро нещо, а сега да не ви пречим повече.

— Дева Мария? Ние се молим на Св. Юриан, който е закрилник на рицарите — рече момчето дръзко и още по-убедено, че именно то познава темата на разговор.

— Е, да, така е, много се молят и на Св. Георги — каза Арн и обърна коня си, за да гледа към Форшвик. — Аз обаче споменах Дева Мария, защото точно Тя е висша закрилница на рицарите тамплиери.

Когато тримата мъже се отдалечиха на известно разстояние, им стана неудържимо смешно. Но момчетата не чуха силния им смях, защото с голяма сериозност и възобновен плам тръгнаха един срещу друг с конете и късите си дървени копия, с протегнати голи ръце, все едно нападаха със сарацински мечове.

Привечер, когато се върнаха във Форшвик, вече бяха видели това, което трябваше. На север започваше Тиведен, гората, която според старите поверия нямаше край. Там имаше неизмеримо количество дървени въглища и дървесина и то на близко разстояние. На юг по продължение на брега на Ветерн се намираха пасища, които щяха да стигнат за пет пъти повече добитък и коне, отколкото имаше в

момента във Форшвик. Но нивите с жито и лалета бяха неплодородни и песъчливи, а къщите — западнали и проядени от влагата.

Ескил заяви по същество, че е искал Арн да разгледа Форшвик преди да вземат решение. Един син на Арнес би трябвало да притежава по-хубави стопанства от това и затова Ескил веднага предложи някое от стопанствата Хьонсетер или Хелекис на склоновете на хълма Кинекуле от страната на Венерн. Така щяха да имат съседни стопанства за взаимно радост.

Арн обаче упорито държеше на Форшвик. Той призна, че имало много повече да се построи и подобри, отколкото бил очаквал. Но това било въпрос само на време и усилен труд. Хубавото на Форшвик било водната енергия, която щяла да задвижва чукове в ковачниците, духала и мелници. И към това се прибавяло и нещо много важно, за което Ескил сам вече се бил сетил. Форшвик представляваше центърът на търговския път на Ескил, затова той поставяше Фолкунги за стопани на имота, а не хора с по-ниско положение. Този, който управляваше Форшвик, притежаваше кама, с която можеше да среже цялото въже. Затова никой не беше по-подходящ на това място от един брат от Арнес. Това беше едното, което да се вземе предвид.

Другото беше постоянният поток от товарни кораби и в двете посоки между Льодьосе и Линшьопинг. Защото ако Арн можеше да даде съвет, то в скоро време във Форшвик трябваше да започнат да се чуват ударите в големи ковачници. Ако желязото от Норданскуг пристигаше с лодки от Линшьопинг, стомана и ковани оръжия щяха да продължават по пътя към Арнес, а палешници към Льодьосе. Ако от Арнес и Кинекуле пристигаше пясъчник, лодките можеха да продължат към Линшьопинг или да се върнат обратно в Арнес с хоросан. А ако сандъците идваха пълни с несмляно жито от Линшьопинг, щяха да продължават нататък пълни с брашно. Имаше какво още да се каже. Но накратко това бяха идеите на Арн. А той водеше със себе си и много чуждестранни занаятчии, не всички в Арнес бяха строители на крепости. Тук във Форшвик скоро щеше да може да се произвеждат куп нови неща, на които всички щяха да се радват. А и щяха да могат да продават с добра печалба, добави Арн с такова натъртване, че Ескил избухна в смях.

На вечерята стопанинът и стопанката седяха, както повеляваше традицията, на почетните места заедно с тримата знатни госта Ескил,

Харалд и Арн. Четирите момчета със синини по лицата и по пръстите седяха далеч в долния край на масата. Те знаеха достатъчно много за традициите и обичаите, за да разберат, че воинът, който им беше задал по детски глупавия въпрос за рицарството, не беше обикновен воин-страшилище, защото седеше до баща им на почетното място. Сега те си спомниха също, че и той като господаря Ескил носеше символа на фолкунгския лъв на гърба на мантията си, а воините не правеха това. Кой ли беше в такъв случай този знатен мъж от техния род, който се държеше с господаря Ескил като с близък приятел?

Стопаните на къщата Ерлинг и Елен, които бяха родители на три от момчетата, мечтаещи да станат рицари, предизвикаха голям шум и суетене около гостите си на почетните места. Вече два пъти Ерлинг беше вдигал наздравица за господаря Ескил. На третия път той се изчерви и каза нещо, заеквайки, както понякога му се случваше, с което прикани всички да пият за здравето на господаря Арн Магнусон.

Лошо предчувствие беше започнало да се надига в гърдите на едно от четирите момчета, Суне Фолкесон, което беше доведено дете във Форшвик и беше говорило най-дръзко за това какво е да си рицар и към кого отправят молитвите си рицарите.

А когато домакиният Ерлинг продължи речта си с думите да благодарят на светата Дева, защото един Божи рицар тамплиер се е завърнал след много години в Светите земи, в залата настана пълна тишина. Младият Суне Фолкесон поиска земята да се отвори под него и да го погълне. Господарят Ескил забеляза всеобщото колебание, размахна настоятелно ръце, хвана здраво с многозначителен жест халбата си и я вдигна към брат си Арн. Всички пиха в пълно мълчание.

Разговорите след наздравицата не вървяха и всички погледи бяха насочени към Арн, който не знаеше как да се държи и гледаше надолу към масата. Ескил не закъсня да се възползва от момента, в който вече беше възприел правилото на Арн, че неприятните и важните неща трябва да се казват по-добре рано, отколкото късно.

Той се изправи, вдигна ненужно ръка, за да се възцари тишина, и след това каза съвсем кратко:

— Арн, моят брат, е новият господар на Форшвик, всичките му имоти, цялата риболовна територия заедно с всички прилежащи гори, както и обитателите на крепостта. Вие, приятели мои Ерлинг и Елен, естествено, не оставате без дял, тъй като ви каня да се преместите в

Хьонсетер на Кинекуле, където не е по-зле, а напротив. Арендата ще е същата като във Форшвик, независимо че земите на Хьонсетер раждат повече. В присъствието на свидетелите ви предлагам и на двамата тази торба с пръст от Хьонсетер.

При това той извади две кожени торби, суети се малко, докато скрие едната и даде другата в ръцете на Ерлинг и Елен, като първо се наложи да им покаже как четири ръце трябва да се хванат, за да приемат един дар като две.

Ерлинг и Елен седяха известно време със зачервени бузи. Сякаш им се беше случило чудо. Но мислите на Ерлинг скоро се оживиха и той изръмжа да донесат още бира.

Младият Суне Фолкесон реши, че е седял достатъчно дълго със сведен поглед, което не подобаваше на един мъж. Ако човек е сгазил лука, нямаше никаква полза да седи и да се преструва, че нищо не се е случило, разсъждаваше той, после се изправи решително заобиколи масата, за да отиде право до почетните места, където коленичи пред господаря Арн.

Настойникът му Ерлинг се изправи наполовина, за да го изпъди, но беше спрял от това, че Арн вдигна предупредително ръка.

— Е? — каза Арн приятелски на младото коленичило момче. — Какво имаш да ми казваш този път, приятелю?

— Че не мога да направя нищо друго, освен да съжалявам за глупавите си думи към теб, господарю. Но аз не знаех кой си, мислех, че си страж...

В този момент младият Суне замалко да си отхапе езика, когато твърде късно осъзна, че вместо да изглади нещата, влошаваше положението. Да наричаш Арн Магнусон страж!

— Не си казал нищо глупаво, приятелю — отвърна Арн сериозно. — Това, което каза за рицаря, не беше грешно, може би малко кратко. Но не забравяй, че ти си Фолкунг, който говори на друг Фолкунг, така че се изправи и ме погледни в очите!

Суне веднага направи каквото му казаха и когато видя отблизо покритото с белези лице на воина, си помисли, че беше странно колко са нежни очите на Арн.

— Ти каза, че искаш да станеш рицар, държиш ли на думите си? — попита Арн.

— Да, господарю Арн, тази мечта ми е по-скъпа от самия живот!
— отговори Суне Фолкесон толкова чувствено, че на Арн му стана трудно да се държи напълно сериозно.

— Аха — каза той, като се хвана за челото, — в такъв случай се боя, че ще станеш рицар с прекалено кратък живот, а от такива нямаме полза. Затова предложението ми е следното. Остани тук във Форшвик при мен като твой нов настойник и учител. И аз ще те направя рицар. Това предложение важи и за доведения ти брат Сигфрид. Ще говоря по въпроса с баща ти, който седи до мен. Помисли си през нощта. Помоли Дева Мария или Св. Юриан за напътствие и ми кажи отговора си утре.

— Мога да ти отговоря още сега, господарю Арн! — възкликна младият Суне Фолкесон.

Но тогава Арн вдигна предупредително пръстта си.

— Казах да ми дадеш отговор утре след една нощ молитви. Не казвай нищо друго. Да се подчиняваш и да се молиш е първото, което желаещият да стане рицар трябва да научи.

Арн погледна с престорена строгост момчето, което моментално се поклони и се отдалечи заднишком, пак се поклони преди да се обърне и да се стрелне обратно към братята си в долния край на масата. Усмехнат, Арн видя с крайчеца на окото си колко развълнувано започнаха да си говорят.

Помисли си, че Дева Мария го подкрепяше във всичко, което му беше казала да направи. Вече беше намерил първите си двама ученици.

Нека Дева Мария го подкрепя и в най-важното от всичко, това, което сега беше невероятно близо, на по-малко от една нощ и един ден разстояние.

* * *

По средата на кралския остров Висинг, само на един хвърлей разстояние от пътеката за ездачи между Нес на юг и пристанището за лодки на север, растяха най-красивите лилии в синьо и жълто, като цветовете на рода на Ерик. Единствено кралица Сесилия Бланка имаше право да бере от този дар Божи, поставен под строга заплаха от бой с пръчки или нещо по-лошо за този, който дръзне да бере за себе си.

В тази посока яздеха кралицата с най-скъпата ѝ приятелка на света, Сесилия Роса, както винаги я наричаха в кралския замък вместо Сесилия Алготсдотер. Зад тях на известно разстояние яздеха две придворни дами. Напоследък не водеха стражи със себе си, тъй като в страната цареше мир от по-дълго време, отколкото можеха да си спомнят някога да е имало, а и във Висинг имаше само хора на краля.

Затова пък никоя от двете скъпи приятелки не се интересуваха особено много от лилии в този летен ден. Това беше така, защото и двете разбираха от войната за власт по-добре от повечето мъже в кралството и имаха да обсъждат важни въпроси. Решение, което вземеха помежду си, можеше да се окаже съдбоносно за това дали ще има война или мир в кралството. Имаха тази власт и го знаеха и двете. На следващия ден, когато на кралския съвет дойде архиепископът със своята свита от епископи, щеше да бъде съобщено окончателното решение.

Те слезоха край самия път, близо до долината с лилии, завързаха конете и се настаниха на няколко плоски каменни плочи с рунически надпис, поставени да служат като място за почивка на кралицата. Сесилия Бланка отпрати двете придворни дами и строго им посочи към лилиите.

До последния момент Сесилия Роса се беше държала настрана от настоящите и в последно време все по-резки заповеди на ярла. Биргер Бруса изискваше от нея да даде обет и да влезе в неговия манастир Рисеберя, за да стане игуменка. Беше я уверил, че в момента, в който даде обета, тя ще има пълната власт над всичко в Рисеберя, свързано както с духовното, така и с материалното.

Епископите щели да се съгласят с това и най-вече новият игумен във Варнхем, отец Гийом, който имал власт над Рисеберя, бързо щял да се предаде. Отец Гийом бил човек, който следвал Божията воля, ако и в същото време да видел злато и нови, зелени гори.

Така стояха нещата. Ако дадеше обет, веднага щеше да стане игуменка в Рисеберя. Но в това отношение намеренията на ярла в действителност не бяха благочестиви. Ставаше въпрос за власт и за война или мир. С все по-голяма упоритост през последните години Биргер Бруса си беше изградил мнението, че клетвата на една игуменка има същата сила като нейната изповед и завещание.

Злата майка Рикиса, която в продължение на много години тормозеше и Сесилия Бланка, и Сесилия Роса в манастира „Божия дом“, се беше заклела лъжливо на смъртния си одър. В изповедта си беше казала, че Сесилия Бланка е дала обет през една от последните си години на пребиваване в „Божия дом“.

Така всички деца на крал Кнут Ериксон щяха да се окажат родени незаконно. Най-големият син Ерик изобщо нямаше да може да наследи короната, ако хората повярват на тази лъжа.

Ако сега Сесилия Роса се издигнеше в игуменка, нейната клетва, че кралицата никога не е давала обет, а е била като останалите сестри фамилиарес в „Божия дом“, възелът щеше да се развърже. Така мислеше Биргер Бруса. Ярлът имаше и добри намерения зад това желание. Въпреки че Сесилия Роса не може да се омъжи за Арн Магнусон, както беше планирано и обещано, а вместо това също като него беше осъдена на двадесет години изкупление, ярлът никога не я бе изоставил. Той взе при себе си сина ѝ Магнус, който беше роден извънбрачно в „Божия дом“, да се грижи за него отначало като за свой собствен син, после като за по-млад брат, и не само го отгледа в Биелбо, а и го направи член на родовете в съвета. По този начин той беше направил много, за да смекчи мъките на Сесилия Роса по времето на Рикиса. Той я беше подкрепил и ѝ беше помогнал, все едно че и тя като сина си беше приета в рода на Фолкунгите, независимо че беше само една клета жена, изкупваща греха си. Сега беше дошло време да се разплатят.

Трудно беше да се възрази срещу мъдростта в тези ясни мисли, с това и двете Сесилии винаги бяха единомисленици. Сесилия Роса беше успяла да изкаже само едно възражение пред ярла. Тя смяташе, че тъй като тя и Арн се бяха заклели във вярност един на друг и в това, че след като изкупят прегрешението си, ще довършат прекъснатото както от слухове, така и от строги закони, тя не можеше да даде обет в манастира. Това би означавало да измени на обещанието си. Това би означавало да потъпче клетвата на Арн Магнусон.

През първите години след изтичането на покаянието Биргер Бруса, макар и с мърморене, се беше съгласил с това възражение. Той я беше уверявал много пъти, че и той желае и се моли Арн Магнусон да се върне у дома невредим, защото кралството им имаше голяма нужда

от такъв воин. Такъв мъж би трябвало да се направи главнокомандващ в кралския съвет, още повече защото е Фолкунг.

Но сега бяха изминали повече от четири години след края на покаянието и никой не знаеше нищо за Арн след голямата му победа в Светите земи, за което отец Хенри им беше разказал. Християните бяха изгубили Йерусалим и стотици хиляди християнски воители бяха загинали без да се знаят имената им. Сесилия Роса и за миг не беше изгубила надеждата си, всяка вечер беше отправяла едни и същи молитви към Дева Мария за скорошното завръщане на Арн.

Уви, както за търпението, така и за надеждата си имаше граница. Да отиде на следващия ден пред съвета, пред краля, ярла, главнокомандващия, ковчезника, архиепископа и другите епископи и да каже, че не може да приеме възвишеното призвание да стане игуменка, тъй като земната любов е по-силна? Не, трудно беше да си представи такъв начин на поведение. По-лесно обаче беше да си представи какъв шум щеше да се вдигне. Любовта не беше най-важното от всичко. По-важна беше борбата за власт и въпросът за това дали в кралството ще има война или мир. Сесилия Роса никога преди не беше изказвала тази своя мисъл така ясно и обезсърчено както сега. Сесилия Бланка я хвана утешително за ръка и те поседяха унили и смълчани.

— За мен щеше да бъде по-лесно — каза кралицата накрая. — Аз не съм като теб, никога не съм обичала някого повече от себе си или от теб. Завиждам ти за това, защото бих искала да разбера какво е чувството. Но не ти завиждам за избора, който трябва да направиш сега.

— Дори и крал Кнут ли не обичаш? — попита Сесилия Роса, макар че знаеше отговора.

— Общо взето двамата живеем добре, родих му дъщеря и четири сина, които оцеляха, и два, които починаха. Това беше голяма мъка, а и две от ражданията бяха опасни, както знаеш. Но нямам за какво наистина да се оплаквам. Не забравяй, че ти самата си имала възможността да изживееш любовта и се сдоби с чудесен син в лицето на Магнус. Животът ти можеше да бъде много по-лош.

— Да — съгласи се Сесилия Роса. — Помисли си само, ако войната срещу рода на Сверкерите беше завършила по друг начин и ние двете бяхме останали завинаги в „Божия дом“. Имаш право.

Неблагодарно е човек да се оплаква от трудностите си, щом не са големи от нашите. А и ние винаги ще имаме нашето приятелство, дори и ако скоро си сложа расото на монахиня и кръст на врата.

— Искаш ли за последен път да се помолим на Дева Мария за чудотворно избавление? — попита кралица Сесилия Бланка. Но Сесилия Роса само погледна в земята и тихо поклати глава. Сякаш въпреки всичко беше сложила край на молитвите си.

Трима ездаци се приближаваха с бавен ход от мостовете в северна посока, но двете Сесилии не обърнаха внимание на това, защото имаше много конници, които идваха да изчакат събранието на съвета.

Двете придворни дами тъкмо се връщаха от поляната с лилии със скутове, пълни с най-красивите цветя, които те със смях подадоха на кралицата и нейната приятелка. И двете получиха повече цветя, отколкото можеха да носят. Тогава кралица Бланка, както я наричаха през повечето време, заповяда бързо да се донесат кошници, за да поставят спокойно лилиите в тях. Те лесно увяхваха, ако човек ги държеше прекалено дълго в скута си, все едно искаха да избягат от пленничеството при хората. Когато се разпореди, кралицата хвърли незаинтересован поглед към тримата ездаци, които вече бяха дошли съвсем близо. Това бяха ковчежникът господарят Ескил, някакъв норвежец и един Фолкунг.

Изведнъж тя застина от едно странно чувство, което после така и нямаше да може да обясни. Беше като повей на вятъра или знамение от светата Дева. Кралицата внимателно побутна с лакът Сесилия Роса, която беше обърната с гръб и гледаше придворните дами, които идваха с кошниците за цветя.

Когато Сесилия Роса се обърна, в първия момент видя Ескил, когото познаваше добре. В следващия миг видя Арн Магнусон.

Той слезе от коня си и тръгна бавно към нея. Тя изпусна всички лилии на земята и направи несигурна стъпка встрани, като че внимаваше да не ги настъпи.

Тя хвана ръцете му, които той протягаше към нея, но не смееше да каже нищо. Той също изглеждаше напълно онемял, опита се да раздвижи устата си, но нито една дума не излезе от устните му. Те паднаха на колене, както се държаха за ръце.

— Молих се на светата Дева за този момент през всички тези години — промълви несигурно той накрая. — Правеше ли същото и ти, обична моя Сесилия?

Тя кимна, вгледа се в покритото му с белези лице и се изпълни със силно състрадание към невъобразимите изпитания, които се криеха зад всички тези бели линии.

— Тогава нека да благодарим на светата Дева за това, че никога не ни изостави, а ние никога не изгубихме надежда — прошепна Арн.

Те сведоха глава в молитва към Дева Мария, която толкова ясно им беше показала, че надеждата никога не бива да се губи и че любовта наистина е по-силна от борбата за власт, по-силна е от всичко.

III.

Този ден в кралската крепост Нес щеше да бъде запомнен като деня на голямата олелия. Човек рядко можеше да види Биргер Бруса толкова ядосан. Той, който беше познат с това, че дори и в най-напрегнатите разговори винаги говореше с нисък глас, сега вдигаше такава врява, че се чуваше из цялата крепост.

Разбира се, това не започна в момента, в който Арн Магнусон влезе на кон в Нес, придружен от брат си Ескил, кралица Бланка и Сесилия Роса. Отначало имаше прегръдки и прочувствени думи. И ярлът, и кралят приветстваха Арн със сълзи в очите и благодарствени слова към Дева Мария. Бързо беше донесено бяло рейнско вино и всички говореха един през друг. Изглеждаше, че ще бъде истински ден на радостта.

Уви, в един миг всичко се промени, щом Арн си позволи да каже няколко думи за предстоящата си сватба със Сесилия Роса.

В първия момент ярлът реагира така, както хората бяха свикнали да прави. Веднага стана студен и понижи тон и после предложи приятелски, макар и под формата на заповед, кралят да се оттегли в по-малката съвещателна зала, за да обсъдят нещо важно, а с него да дойдат Арн и ковчежникът Ескил.

По-малката съвещателна зала се намиреше на предпоследния етаж в източната кула на крепостта. Там стояха само резбованият дървен стол на краля с трите корони, столът на ярла с фолкунгския лъв, столът на архиепископа с кръста и по-малки дървени столове с кожени седалки, както и голяма дъбова маса с печат, восък, пергаменти и принадлежности за писане. Варосаните каменни стени на залата бяха съвсем студени.

Кралят седна спокойно на големия си стол, поставен под една от отворените амбразури, за да пада светлината върху главата му. Ярлът обикаляше разпалено из стаята. Арн и Ескил бяха седнали на по-малките столове. Ярлът беше облечен в чуждестранни дрехи в лъщящо сиво и черно, на краката си носеше обувки с дълъг нос от червена и

златиста кожа, а фолкунгската му мантия с кожа от хермелин се развяваше зад него, докато ходеше напред-назад, за да усмири гнева си. Кралят, който като ярла беше пуснал доста голямо коремче, откакто Арн не ги беше виждал от много, много време, седеше видимо спокоен и изчакаше. Съвсем беше оплешивял.

— Любов! — изръмжа внезапно ярлът високо, което показваше, че изобщо не беше успял да се успокои. — Любовта е за безделници и мекушавци, блатни птици и шутове, девици и слуги! Но за мъжете любовта е пратена от дявола, една мечта за глупците, която предизвиква по-голямо нещастие от всяка друга мечта, измамно дъно на морето, дърво, паднало напреко на пътеката в гората, майка на убийства и интриги, баща на предателства и лъжи! И ти, Арн Магнусон, се завръщаш у дома, претендирайки за това след всички тези години! Любов! Когато благоденствието на кралството е заложено на карта. Когато твоят род и твоят крал имат нужда от подкрепата ти, ти ни обръщаш гръб. И подобно безсрамие обясняваш с това, че ти като някакъв шут си се заразил с тази болест за деца и малоумни!

Ярлът млъкна и започна да обикаля стаята, скърцайки със зъби. Арн седеше със скръстени ръце, леко наклонен назад, но с неподвижно лице. Ескил погледна навън през една от амбразурите към светлия, спокоен летен ден, а на крал Кнут изглежда му беше интересно да разглежда ръцете си.

— Няма нужда да ми отговаряш, приятелю! — с подновени сили изрева ярлът към Арн. — Скоро архиепископът ще е тук с цялата си свита епископи. Той е коварен човек и член на рода на Сверкерите, а страхливците около него не смеят и да гъкнат. Той е човек, който би искал да върне рода на Сверкерите на трона, а най-голямото му оръжие са писма както от папата в Рим, така и от интриганта Абсалон от Лунд. Трябва да се справим със ситуацията сега, за да си спестим по-нататъшни неприятности. Ти можеш да ни помогнеш в това, но се инадиш. Защото главата ти се е замаяла от любов! Та това си е подигравка с всички нас. Колко войни и колко мъртви роднини, колко пожари очакват страната ни, само защото главата ти се е замаяла от любов? Сега вече държа да ми отговориш.

В гнева си ярлът дръпна мантията от гърба си и я хвърли на стола си преди да седне. Изглежда се ядосваше още повече от

собствените си думи, вероятно и той го осъзна сега и се опита да се върне към нормалното си състояние.

— Положил съм клетва — каза Арн с преднамерено нисък глас, с какъвто си спомняше, че самият Биргер Бруса говори по принцип. — Заклел съм се в честта си и в мечата си, който е меч на рицар тамплиер и е посветен на светата Дева, че ще оцелея през периода на изкупление, че ще се върна при Сесилия и че аз и тя ще изпълним това, което вече сме си обещали един на друг. Такава клетва не се разваля колкото и да се гневиш, скъпи мой чичо, или колкото и неподходящо за интригите си да го намираш. Клетвата си е клетва. А светата клетва е още по-силна.

— Една клетва не е никаква клетва! — извика Биргер Бруса, който очевидно светкавично беше завладян от гнева си отново. — Едно дете се заклева да свали луната. Какво е това? Детски приказки, които са неприсъщи на действителния живот. Ти беше едно хлапе, сега си мъж и то воин. Както времето лекува раните, така то ни дарява и с разум и ни прави различни от тези, които сме били като деца, и това си е късмет. Някой от тук присъстващите ще застане ли зад всички неща, които вероятно сме обещавали като неразумни хлапета? Една клетва не е никаква клетва, ако самият живот поставя препятствия на пътя ѝ. А ти стоиш пред голямо препятствие, Бог ми е свидетел!

— Не бях никакво дете, когато дадох тази клетва — отвърна Арн. — И всеки ден по времето на една война, толкова дълга, че вие въобще не можете да си представите, съм повтарял клетвата в молитвите си към Дева Мария. И Тя ги е чула, щом съм тук.

— Но в края на краищата ти носиш фолкунгска мантия! — изкрещя ярлът със зачервено лице. — Една фолкунгска мантия трябва да се носи с чест пред рода! Между другото, като си помисля за това, как е станало? С какво право ти, един покаяващ се в продължение на двадесет години, който е загубил честта си и родовата си принадлежност, си наметнал фолкунгска мантия на раменете си!

— Аз го направих — намеси се Ескил малко плахо, когато се видя, че Арн не желае да отвърща на обидата. — На мястото на баща ми аз съм главата на рода в Западна Готаланд. Аз и никой друг смених тамплиерската мантия на Арн с нашата. Аз го приех отново с пълни права в нашия род.

— Стореното-сторено в такъв случай — измърмори Биргер Бруса и като че ли щеше да се върне в нормалното си състояние. Но вместо това рязко се изправи и започна отново ядните си обиколки. Останалите в стаята размениха предпазливи погледи, кралят сви рамене. Той също никога не беше виждал Биргер Бруса да се държи по такъв начин.

— Толкова по-добре, щом сега носиш нашата мантия! — изръмжа изведнъж Биргер Бруса и посочи обвинително Арн. — Толкова по-добре! Защото тази мантия предполага не само закрила от враговете, право да носиш меч където си поискаш и право да яздиш със стражите. Тя носи със себе си дълг, твоя проклет или благословен дълг, както ти си избереш, да правиш това, което е най-добро за нашия род.

— Доколкото то не противоречи на Божията воля или на свещена клетва — отвърна спокойно Арн. — Във всички останали случаи ще направя всичко по силите си, за да нося с достойнство цветовете ни.

— Тогава ще ни се подчиняваш, иначе можеш спокойно отново да си сложиш бялата мантия!

— Аз, разбира се, съм запазил правото си да нося мантията на рицар тамплиер — каза Арн и направи кратка пауза, както Биргер Бруса, когото си спомняше, би направил, преди да продължи. — Но не е за препоръчване. Като рицар тамплиер аз не се подчинявам на никой ярл или крал на света, на никой епископ или патриарх, а само на самия Бог Отец.

Биргер Бруса се закова по средата на гневната си обиколката, погледна изпитателно Арн все едно, че търсеше присмех или презрение в думите му, после продължи, седна и си пое дълбоко дъх няколко пъти.

— Започваме отначало — каза той тихо, сякаш най-накрая беше обуздал гнева си. — Започваме отначало и нека сега спокойно да разгледаме положението. Дъщерята на Суне Сик Ингрид Улве вече е достатъчно голяма да се омъжи. Говорил съм със Суне и той също като мен смята, че е разумно Ингрид Улве да стане още една брънка от веригата, която ковим, за да държим войната омотана в нея. Ти, Арн, си вторият по възраст син на главата на рода и освен това мъж, за когото се пеят песни и се разказват саги. Ти си добър кандидат за женене. По два начина ще попречим на Сверкерите и групата епископи да намерят

причина за нова война. Единият е Сесилия Алготсдотер, която ни е голяма длъжница, Бог ми е свидетел, да приеме възвишеното призвание и да стане игуменка в моя манастир Рисеберя. Тя знае как стоят нещата с изповедта и завещанието на лукавата майка Рикиса за това, че кралица Бланка била дала обет по време на тежкото си пребиваване в „Божия дом“. Сесилия твърди, че е готова да се закълне в това и всички ние ѝ вярваме. Нали разбираш всичко това?

— Да, всичко разбирам — отговори Арн. — Но имам възражения, които ще запазя, докато чуя другия начин.

— Другият? — изненада се Биргер Бруса, който не беше свикнал някой така спокойно да казва, че има възражения срещу него, когато той се е изказал по най-добрия начин.

— Да — каза Арн. — Нали по два начина щяхме да оплетем Сверкерите в мрежата на мира с нашите хитри капани. Единият беше да направим Сесилия игуменка, което обаче е по-скоро работа на църквата, а не наша. А другият?

— Някой с високо положение в рода да се ожени за Ингрид Улве! — отговори Биргер Бруса и пролича, че отново му е станало трудно да сдържа гнева си.

— Тогава ще кажа какво мисля — рече Арн. — Вие правите Сесилия игуменка на Рисеберя, въпреки че по право това е дело на църквата и цистерцианците. Мислите си също, че действително ще успеете с това и вие ще се окажете умните. Майка Сесилия, току-що призната игуменка, се заклева пред архиепископа, тъй като според правилата трябва да го направи пред него. Архиепископът е поставен пред сложен въпрос за разрешаване. Може да го направи по два начина. Може да поиска доказателство от Сесилия, като я накара да носи нагорещено желязо с голи ръце или да върви боса по него — Божие свидетелство, че думите ѝ са истина, щом нажеженото до червено желязо не я наранява. Или може да опише случая в Рим. Ако е лукавият интригант, за когото го представяте, ще избере второто, защото с нагорещеното желязо човек никога не може да е сигурен какво ще стане. А ако уведоми Рим за случая, той ще постави нещата така, че да изглежда, че новата игуменка се е клела лъжливо. С това той няма да има никакъв проблем. Папата веднага ще отлъчи Сесилия. Следователно няма да сте спечелили нищо, а ще сте загубили много.

— Не можеш да знаеш дали събитията ще протекат толкова лошо — възрази Биргер Бруса с обичайния си, спокоен тон.

— Не — съгласи се Арн. — Никой не може да знае. Просто смятам, че познавам пътищата към папата по-добре от теб, братко, и затова предположението ми е по-вярно от твоето. Но не мога да знам със сигурност, нито пък ти.

— Не, никой от двамата ни не може да знае. И ако не изпробваме тази хитрост, също никога няма да узнаем. Стрелата никога няма да попадне в целта, ако не посмеееш да опънеш тетивата.

— Така е. Но има очевидна голяма опасност да навредим. Що се отнася до Ингрид Улве, пожелавам ви успех с вашите брачни планове. Но аз съм дал думата си, че ще се ожения за Сесилия Алготсдотер.

— Вземи Ингрид Улве за своя съпруга и си се лигави колкото си искаш с тази твоя Сесилия! — изрева Биргер Бруса. — Всички правим така. Този, с когото трябва да живееш под един покрив, е едно, този, от когото трябва да имаш деца, е същото. Но какво правиш отделно си е за забавление, това, което ти с глупава упоритост наричаш любов, и то си е друго нещо. Да не мислиш, че аз и Бригида се обичахме, когато беше сключен договор за годежа ни! Бригида беше по-възрастна от мен и страшно грозна, помислих си аз тогава. Тя не беше новооткъснат цвят на шипка, а вдовица на крал Магнус. Въпреки това живяхме добре и отгледахме много синове, а това, което наричаш любов, идва с времето. Трябва да направиш като всички нас! Може и да си велик воин и да се пеят песни за теб, макар и да си само един от тези, които загубиха Светите земи! Но сега си у дома при нас и тук трябва да се подчиняваш на правилата и да се държиш като хората! Още повече, че трябва да станеш истински Фолкунг!

— Това значи, че в такъв случай ще трябва да се примиря със съвета на чичо ми да съгреша с една игуменка — отвърна Арн с леко възмущение. — Веднъж вече аз и Сесилия бяхме наказани за плътско прегрешение и смятам, че един неизкупим грях като този да правя любов в храстите с игуменка е особено лош съвет.

В този момент Биргер Бруса осъзна, че гневът му му е изиграл лоша шега и за първи път от времето на младостта си е говорил като глупак. Съветът Арн да държи игуменка за любовница наистина беше най-неразумното нещо, което беше казвал в преговори, които беше свикнал винаги да печели.

— Ами ти, Кнут, кралю мой и приятел от детството? — продължи Арн, за да освободи Биргер Бруса от собствения му капан. — Какво е твоето мнение? Спомням си, че веднъж ми обеща Сесилия, само и само да те придружа по пътя, който завърши със смъртта на крал Карл Сверкершон. Виждам, че все още носиш на врата си кръста, който взе от убития. Е, какво смяташ ти?

— Не смятам, че е работа на краля да изказва мнението си за или против — отговори несигурно Кнут. — Това, за което си говорите с Биргер така разпалено, е в рамките на вашия род и би било неправилно кралят да се намесва в неща, засягащи бракове в други родове.

— Но ти ми даде думата си — настоя студено Арн.

— Така ли? Не мога да си спомня — каза кралят изненадано.

— Не си ли спомняш онзи път, когато ти ме убеждаваше да те придружа до Нес, когато щяхме да прекараме малкия черен кораб през лед и вода в нощта?

— Да, а ти ми беше приятел. Застана на моя страна, когато се появи опасността, никога няма да го забравя.

— Тогава си спомняш също, че първо щяхме да стреляме с лък и ако те победях, получавах Сесилия. И аз те победих. Имам думата на крал.

Крал Кнут въздъхна и подръпна рядката си посивяла брада, докато размишляваше.

— Беше отдавна и ми е трудно да си спомня какви точно са били думите ми — започна той колебливо. — Но тъй като тогава, а и много години след това, не бях крал, естествено не може да си имал думата на крал...

— Въпреки всичко имам думата на кралския син Кнут Ериксон, думата на моя приятел — възрази Арн.

— Бях много млад също като теб — продължи кралят с по-уверен тон. — Затова можем да кажем като нашия ярл, че е било все едно момче да обещае да свали луната. Но не това е определящото. Както казах, кралят трябва да внимава да не се намесва в делата на друг род. Това е ваш проблем, на Фолкунгите. Но трябва да знаеш още нещо. Сега съм твой крал, тогава не бях. Сега не трябва да питаш какво кралят може да направи за теб, а по-скоро какво ти можеш да направиш за краля.

— Какво мога да направя за краля? — попита мигновено Арн.

— Ожени се за Ингрид Улве и освободи Сесилия Алготсдотер от клетвата и обещанията, за да може да стане наша игуменка в Рисеберя — отговори също толкова бързо кралят.

— Това е невъзможно. Дали сме клетва пред светата Дева. Какво друго мога да направя?

Кралят се поколеба и погледна Биргер Бруса, но той само вдигна поглед нагоре в знак, че кръгът отново се е затворил и са се върнали там, откъдето са започнали.

— Можеш ли да ми се закълнеш във вярност? — попита кралят, сякаш беше сменил темата.

— Вече го направих, когато и двамата бяхме млади. Аз държа на думите си, дори и ти да не го правиш — отвърна Арн.

След този отговор кралят се усмихна за първи път през целия спор и кимна, все едно смяташе, че стрелата на Арн е попаднала в целта.

— Когато още не бях крал, нямаше как да ми се закълнеш във вярност като на крал и там е разликата. Сега съм крал — каза той подчертано бавно.

— Чичо ми и брат ми заклели ли са се? — попита Арн и останалите трима в стаята кимнаха утвърдително.

Арн се изправи без повече приказки, извади меча си и коленичи пред крал Кнут. Постави меча с острие, забито в каменния под пред себе си, и го хвана с двете си ръце, след като се прекръсти.

— Аз, Арн Магнусон, се заклевам, докато си крал мой и на всички Фолкунги, да бъда верен на теб, Кнут Ериксон, в... *auxilium et consilium* — каза той без да се колебае, докато не стигна до последните думи на латински. После се изправи, прибра меча в ножницата и се върна на мястото си.

— Какво означаваха последните думи на чужд език? — попита кралят.

— Нещо, в което един рицар се заклева, не мога да го кажа на нашия език, но има същата стойност на църковния език — отвърна Арн и сви леко рамене. — *Auxilium* е едното, в което ти се заклех, означава помощ... или подкрепа... или моя меч, сигурно и така може да се каже.

— Точно сега кралят няма нужда от твоя меч, а от слабините ти — измърмори Биргер Бруса. — При условие, че не разсъждаваш с тях!

— добави той по-злобно.

Арн се престори, че не го е чул, и видя в очите на краля, своя приятел от детството, че в момента беше точно така.

— Consilium е другото нещо, което един рицар обещава на своя крал — продължи Арн. — Означава, че съм се заклел винаги да ти помагам с правдиви съвети доколкото мога.

— Добре — рече крал Кнут. — Дай ми тогава един съвет веднага. Архиепископ Петър ми натяква, че трябва да изкупя греха си за убийството на Карл Сверкершон. Не знам доколко думите му са породени от истинска вяра и доколко просто от желание да създава неприятности. Сега иска като знак на помирение да изпратя кръстоносен поход до Светите земи. По този въпрос трябва да имаш мнение, нали си водил войни там повече от двадесет години?

— Да, наистина водих — каза Арн. — Построй манастир, дари злато и гори, издигни църква, купи реликви от Рим за катедралата на архиепископа. Кое и да е от тези неща или в краен случай всичко, е по-добро от кръстоносен поход. Ако изпратиш членове на рода на Фолкунгите и този на Ерик в Светите земи, всички ще бъдат заклани като добичета и няма да има никакъв смисъл от това, а само много скръб.

— И твърдиш, че го знаеш със сигурност? — чудеше се кралят. — Смелостта в сърцата ни няма ли да е достатъчна, вярата ни няма ли да е достатъчно силна, а мечовете ни достатъчно остри?

— Не! — отсече Арн.

Отчаяно мълчание се спусна над залата за съвещания.

Докато от залата за съвещания в източната кула се чуваше най-голяма врява, кралица Бланка и Сесилия Роса се качиха високо горе в западната кула, за да се отърват от всичките въпросителни погледи. Тъй като през амбразуриите се чуваше тътенът от гласа на Биргер Бруса, на всички в Нес им стана ясно, че довечера ги чакат повече спорове и враждебност, отколкото весело настроение, въпреки че малцина разбираха за какво всъщност е цялата разправа.

На двете Сесилии пък въобще не им беше трудно да се досетят. Рядко проявяваната ярост от страна на Биргер Бруса се дължеше на факта, че Арн Магнусон му се противопоставяше. Така Арн даваше да

се разбере, че ще държи на клетвата си, а Биргер Бруса настояваше той да се откаже от нея, за да може Сесилия Роса да влезе в манастира Рисеберя, да бъде ръкоположена в игуменка и след това да се отплати, както беше длъжна, за направените ѝ услуги.

Така стояха нещата вътре в залата за съвещания, беше ясно като бял ден.

Двете се опитаха да слушат разговора, но чуваха ясно само когато Биргер Бруса вземеше думата и когато периодически изревеше нещо презрително относно любовта.

Сесилия Роса беше като парализирана, не можеше да мисли. Това, което през всички тези години ѝ се струваше като невъзможна мечта, се беше превърнало в реалност, беше толкова истинско, колкото това, че тя живееше и дишаше. Но в замяна тази действителност се превърна в мечта. Арн се намираше там, на разстояние по-малко от полет на стрела. Беше реално, но в същото време невероятно. Мислите ѝ се въртяха в кръг след кръг, който тя не можеше да разчупи.

Кралица Бланка разсъждаваше съвсем трезво. Тя знаеше, че беше крайно време да се вземе решение.

— Ела! — каза тя на Сесилия Роса и я хвана за ръка. — Ела да слезем по стълбите, да пийнем бяло вино и да решим какво ще правим. Няма смисъл да стоим тук и да слушаме препирните на мъжете.

— Виж! — възкликна Сесилия Роса и посочи през отвора като в полусън. — Архиепископът и свитата му идват.

В горния край на пътя от северното пристанище насам проблясваше кръстът на архиепископа със своите допълнителни сребърни лъчи, носен от ездач начело на процесията. Зад този ездач се виждаха множеството цветове по мантиите на епископите, но и на всички стражи, с които те яздеха, повечето бяха с червени мантии, което означаваше, че архиепископът беше от рода на Сверкерите.

— Дааа! — каза Сесилия Бланка. — Видях, че идват, и в миг ми хрумна как ще наредим нещата, преди мъжете да са разбрали какво е станало. Ела с мен!

Тя завлече Сесилия Бланка един етаж по-надолу, извика да донесат вино и решително бутна приятелката си в една купчина чуждестранни възглавници и пухени завивки върху едно от леглата. Те се настаниха удобно без да казват нищо, Сесилия Роса все още изглеждаше по-скоро заспала, отколкото будна.

— Сега трябва да се стегнеш, моя приятелко, и двете трябва да го направим — каза кралицата твърдо. — Трябва да помислим, да вземем решение и преди всичко да направим нещо.

— Как може ярлът да се изправя срещу волята на Дева Мария? Чисто и просто не го разбирам — отвърна тихо Сесилия Роса, сякаш изобщо не беше чула думите на скъпата си приятелка за разумни мисли и бързи решения.

— Такива са мъжете! — изсумтя кралицата. — Ако плановите на Господ и Неговите светци съвпадат с техните, всичко е наред. Ако ли идеите им за власт се отклоняват, сигурно си мислят, че Господ трябва бавно да ги следва. Такива са си. Но сега времето ни е малко, трябва да се съвземеш и двете да поразсъждаваме трезво!

— Ще се опитам — промълви Сесилия Роса, пое дълбоко въздух и затвори очи. — Наистина ще се опитам, обещавам ти. Но разбери, че не е толкова лесно. Точно в мига, в който след всички тези години за първи път бях обзета от съмнение, Дева Мария доведе Арн при мен. Какво цели с това? Не е ли странно?

— О, да, повече от странно — бързо се съгласи Сесилия Бланка. — Когато седяхме край долината с лилиите, ти преживяваше твоето нещастие, а аз моето щастие. Ти щеше да се откажеш от мечтата си заради мен, в името на нашето приятелство. Бях тъжна, но не и изненадана, че ти се примиряваше с нещастията заради нашето приятелство.

— Ти би направила същото за мен — каза Сесилия Роса отнесено.

— Събуди се, скъпа приятелко! — настоя кралицата. — Та това е сега, случва се точно сега. Сега аз трябва, точно както Дева Мария ни показва, да направя същото за теб. Няма да ходиш при монашеската роба и кръста, ще отидеш в брачното ложе с Арн Магнусон и колкото по-скоро, толкова по-добре!

— Но какво можем да направим, когато мъжете така се карат за това? — чудеше се Сесилия Роса отчаяно.

— Спри да се колебаеш, не ти прилича! Бъди себе си, скъпа Сесилия — каза кралицата нетърпеливо. — Сега ще помислим, ще действаме, но повече няма да мечтаем. Спомняш ли си онзи път в „Божия дом“, когато използвахме изповедта като оръжие?

— Дааа... — отговори бавно Сесилия Роса. — Ами да! Когато вложихме послание в нашата изповед и горчиво се разкаяхме за лошите си помисли, свързани с неподобаващо за християни отмъщение, и как сме щели да насъскаме Фолкунгите, ярлът и кралят, ако не се отнасят с нас по-добре. Тези стрели попаднаха в целта точно, отколкото въобще бяхме очаквали!

— Точно така! — съгласи се кралицата, окуражена от това да види как Сесилия Роса изглежда внезапно се беше пробудила. — Днес ще направим същото. Архиепископът скоро ще бъде в палатката си и ще се прави на равен с хората преди срещата на съвета. Нали се преструва, че показва любовта си и към най-дребното Божие създание. И който и да е може да отиде при него, да целуне епископския му пръстен и да се изповяда. Това важи също и за една кралица и една икономка в Рисеберя...

— Какво послание ще вложим в изповедта си този път? — запита развълнувано Сесилия Роса със светнали очи и порозовели бузи.

— Аз ще разкажа как се измъчвам пред избора да изпратя най-скъпата си приятелка в манастир само за собствена изгода, за правото децата ми да наследят короната. То си е истина освен това. Дали ти би станала в такъв случай игуменка по други причини освен в името на възвишеното признание? Пред този въпрос се измъчвам и с удоволствие ще го изповядам. И после идва твой ред и ти...

— Не, не казвай нищо! Остави ме първо сама да помисля. Разбира се! Ще се изповядам как съм станала свидетел на чудото, че Дева Мария слушаше моите молитви и тези на Арн в продължение на двадесет години и го върна невредим. И как свещената му клетва е на път да бъде изпълнена... как с това Дева Мария ни показва колко силна може да бъде любовта, как надеждата никога не трябва да се губи... и как се чувствам раздвоена, защото ме молят да изпълня земните си дългове, като отида в манастир вместо да приема дара на Дева Мария. Всичко това също е истина, нали, и аз като теб ще оскверня съвсем малко изповедта, като го кажа. Тези думи достатъчни ли ще са, как мислиш?

— Напълно — увери я кралицата. — Мисля, че нашият високоуважаван архиепископ бързо ще си припомни Божиите слова за

чудото на любовта. Той ще стане силен защитник на любовта между теб и Арн, която ти ни най-малко няма да оскверниш, защото...

— Иначе всички ще станем участници в един голям грях, като отхвърлим волята на Дева Мария, която тя така ясно и недвусмислено ни показва! — засмя се Сесилия Роса.

И двете бяха много възбудени и говореха една през друга. Заедно с това Сесилия Бланка измисли нови планове как да направят вечерята по такъв начин, че повече да няма приказки за пращане в манастир. Сесилия Роса се изуми и изчерви, когато чу за тези хитрини. Но в следващия момент се сетиха, че нямат време за губене, хванаха се за ръце и се затичаха като млади момичета надолу по витите стълби на кулата към съвсем честната изповед, която щеше да направи на пух и прах плановите на всички мъже. Когато излязоха навън на двора обаче, си наложиха моментално да спрат, да наведат глави и да тръгнат скромно и сериозно към палатката на архиепископа пред стените на крепостта.

* * *

Голямата караница в залата за съвещания в източната кула беше престанала и беше преминала в дълъг разговор вследствие на тежките думи на Арн за невъзможността да се изпрати кръстоносен поход от двете Готаланд и Свеаланд. Както кралят, така и ярлът бяха засегнати от лаконичния му начин да отговори с „не“ на въпроса за способностите на скандинавските мъже. Накараха Арн да изясни нещата и всички слушаха хем с внимание, хем с боязън това, което той им разказа.

Арн започна с това, че за да си възвърнат Светите земи от ръцете на сарацините сега след падането на Йерусалим, е нужна армия от не по-малко от шест хиляди души. А такава голяма армия трябва да се снабдява с храна и вода, следователно през цялото време трябва да е в движение, за да плячкосва нужното по пътя си. При това положение хората не биха оцелели без силна конница, което вече правеше участието на скандинавски воители невъзможно. А шест хиляди души е такъв огромен брой, той би обхванал всеки способен да се бие мъж както в двете Готаланд, така и в Свеаланд.

Ами ако човек просто направеше каквото повелява църквата, ако изпълнеше своя дълг към Бога и съдействаше доколкото може, ако съберяха с труд възможно най-голям брой мъже, какво би означавало това?

Десет хиляди пехотинци, заяви Арн. А ако крал Кнут след много увещания и заплахи успееше да убеди всеки един от увещаваните, че Господ наистина иска всеки скандинавец, който може да си служи с меч или поне с вила за сено, да отпътува за Йерусалим в името на спасението, ако успееше да убеди цялото население, как щяха да пътуват тогава?

Щяха да пътуват с кораби, естествено. По пътя нагоре към Англия точно преди бреговете на Дания корабът на Арн се беше натъкнал на датска кръстоносна армия от около петдесет кораба и три или четири хиляди мъже на борда, но без коне. Арн и Харалд бяха единомисленици, че всички тези мъже бяха тръгнали на заклане и че щяха да предизвикат още повече смут, отколкото да помогнат с нещо, ако изобщо стигнеха в добро състояние.

Но нека да помислим, продължи Арн, когато видя, че останалите са се заслушали все едно, че все още очакват повече аргументи как крал Кнут би могъл да отплава с приблизително същата военна сила. А тогава какво би станало при пристигането им в Светите земи? Хмм, единственото място, където нови кръстоносци биха могли да отидат, беше градът Сен Жан д'Акр, последната християнска крепост в кралство Йерусалим, в която сега имаше голямо стълпотворение. Щяха ли да бъдат приети с благодарност няколко хиляди скандинавци без конница? Не, това би означавало само още гърла за хранене. И как биха могли да помогнат в християнската армия? Вероятно като тичат до конницата и пазят с щитовете си конете на рицарите. Но скандинавците не биха могли да бъдат значима войска част, защото са прекалено малко на брой, за да сформират собствена армия. А и не разбираха езика на франките, за да бъдат от съществена полза в християнската армия.

Нямаше просто да отидат на сигурна смърт, щяха да отидат на ненужна, безславна смърт. Този, който загинеше, нямаше да умре блажено с твърдото убеждение, че смъртта в Светите земи води до опрощение на греховете и към рай.

Биргер Бруса се опита да възрази няколко пъти, но от предишната му ярост не беше останала и следа. Той отново говореше тихо и често се усмихваше, като с лекота балансираше халбата си с бира на едно от разтворените си колена.

— Кнут и аз не сме свикнали да мислим за себе си като за агнета, тръгнали на заколение — каза той. — В началото на борбата за кралската корона, годините след твоето заминаване, победихме Сверкерите във всички боеве с изключение на един. Последното сражение беше пред стените на Биелбо и победата ни беше голяма, независимо че враговете бяха двойно повече от нас. Оттогава в кралството цари мир. Ние бяхме повече от три хиляди Фолкунги и хора от рода на Ерик рамо до рамо с роднините ни, фланг до фланг. Това е огромна сила. А ти въпреки това смяташ, че сме били като агнета. Трудно ми е да си го представя. Какво би станало, ако тази сила, която участваше в сражението пред Биелбо край кървавите долини, стъпи на брега на Светите земи?

— Сигурно там и ще си остане — отвърна Арн. — Противникът ще е на кон, следователно не можем да отидем да се бием с него, не можем да избираме време и място на битката. Слънцето през лятото взема жертви също както стрелите, дъждът и гъстата, червеникава кал през зимата ни потапят в море от безнадеждност и болести. Врагът се появява внезапно изотзад, яхнал бързи коне, стотици мъже умират, а също толкова са ранени, и след това врагът си е отишъл. А ние си стоим там. На следващия ден ще е същото. Никой от нас няма да може да нанесе и един удар с меч, преди всички да загинем.

— Но щом идват на кон — размишляваше Биргер Бруса, — тогава ние пък ще ги нападнем със стрели и копия. Човек на кон има да внимава за двойно повече неща, падне ли, ще бъде посечен, продължи ли към копията, ще бъде пронизан.

Арн пое дълбоко дъх, стана и тръгна право към тежката дъбова маса в средата на стаята, премести принадлежностите за писане, печата и пергаментите и зарисува с показалец в праха.

Ако войската се намираше на равно поле с добра видимост във всички посоки, врагът ще извършва само малки нападения, защото слънцето и жаждата ще свършат останалото. Ако войската не се движи, ще загине. Ако се движи, трябва да го прави проточена по дължина и тогава идва бързата атака срещу фронта или тила.

Сарацинските рицари яздят съвсем близо, пускат две-три стрели, от които почти всички попадат в целта, и изчезват. След всяка такава атака остават мъртви и ранени, за които другите трябва да се погрижат.

Освен това и сарацините имат силна конница, въоръжена с дълги копия, точно като християните. Един неопитен скандинавец със сигурност би изкушил сарацините да използват и това оръжие.

Арн описва как небето изведнъж притъмнява от голям облак прах, как хората скоро чуват, че земята се тресе, и не различават нищо през целия този прахоляк, преди конницата да ги е врѣхлетила с пълна сила, право сред пехотинците, да е пробила своя път без съпротива през войската, която е разсечена на две, да се е обърнала, да се е сформирала наново и пак да е нападнала. Арн завърши с това, че три хиляди души пехотинци в Светите земи биха загинали за по-кратко време от това, през което те спорят и разговарят в тази стая, и се върна обратно на мястото си.

— Мисля си за няколко неща, като те слушам да разказваш това, приятелю — рече Биргер Бруса. — Проявяваш голяма честност, признавам. Приемам разказа ти за истина. При това ти ни предпазваш от огромно безразсъдство.

— Надявам се, че е така — каза Арн. — Заклех се на нашия крал в аихилум и това не е нещо, с което се отнасям несериозно.

— Неее — отвърна Биргер Бруса с насмешлива усмивка, която всички разпознаха като част от истинската му природа, — ти не се отнасяш несериозно към думите си. От това ние не само се чувстваме неудобно, но и точно сега имаме полза. Затова утре на съвета ще зарадваме нашия архиепископ и надеждата му за нов манастир в... уф, ти къде смяташ да е, Кнут?

— В Юлита — отговори кралят. — Трябва да е в Свеаланд, където Божият глас се чува най-слабо, и така групата на епископите би била най-доволна.

— Значи ще е Юлита, сигурно в такъв случай ще можем да си отдъхнем малко от приказките за кръстоносен поход — заключи Биргер Бруса. — Засега това е решението. За в бъдеще остава един друг по-сложен въпрос. Ако сарацините биха могли така лесно да ни победят, могат ли и франките да го направят? А англичаните? А саксите?

— И датчаните — добави Арн. — Ако се сблъскаме с някои от тях на тяхна територия. Но нашата страна се намира далеч в края на света, не е толкова просто да се стигне с голям военен кораб чак дотук. Сарацините никога няма да дойдат, нито пък франките или англичаните, или нормандците. Но за саксонците и датчаните не е толкова сигурно.

— Трябва да помислим пак — каза Биргер Бруса и погледна изпитателно към крал Кнут, който кимна замислено в знак на съгласие. — Времената се менят по света и ние се поучихме от това що се отнася до търговията и имавме голяма полза от тези знания. Но ако искаме да оцелеем и да процъфтяваме като кралство в новото време...

— Имаме да научим много нови неща! — довърши кралят мислите на Биргер Бруса точно както се очакваше, когато вторият се спря в края на думите си.

— Арн! Приятелю мой от детството, ти, който навремето ми помогна за короната — продължи разпалено кралят. — Искаш ли да заемеш място в нашия съвет, искаш ли да станеш наш главнокомандващ?

Арн стана и се поклони на царя и после на ярла в знак, че веднага приема волята на краля, както се е заклел да прави. Тогава Биргер Бруса отиде при него, прегърна го и го потупа здраво по гърба.

— Божия благословия е, че отново си сред нас, Арн, мой скъпи племеннико. Аз съм мъж, който рядко се обяснява или се извинява. Точно затова никак не ми е лесно. Но думите ми към теб днес в определена част от разговора ни ме карат да съжалявам за тях.

— Да — отвърна Арн. — Изненада ме. Не такъв си спомнях най-мъдрият от всички мъже в нашия род, този, от когото всички се опитвахме да се учим.

— Добре, че имаше малко свидетели днес — усмихна се Биргер Бруса, — и че това бяха най-близките ми роднини, почти мои собствени синове и кралят, моя приятел. Иначе щеше да навреди на репутацията ми. Що се отнася до Сесилия Алготсдотер...

Той се усмихна и забави думите си, за да накара Арн да възрази, но Арн го изчака вместо да изказва възраженията си.

— Що се отнася до Сесилия, хрумна ми нещо по-умно от това, което казах по-рано — продължи той. — Срещни се с нея, говори с нея, съгреши с нея, ако си си го наумил. Но остави да мине малко

време, изпитай любовта си и позволи и на нея да стори същото. След това отново ще обсъдим въпроса, но не след прекалено дълго време. Приемаш ли предложението ми?

Арн наново се поклони на чичо си и на краля, а лицето му не издаваше нито болка, нито нетърпение.

— Добре! — рече кралят. — В такъв случай утре на срещата на съвета няма да споменаваме нищо по въпроса за игуменка на Рисеберя, все едно съвсем сме забравили за него. Вместо това ще наврем в очите на епископите новия манастир Юлита и така ще го успокоим. Радвам се, че бурята отмина, Арн. Радвам се и да те видя в съвета като нашия нов главнокомандващ. И така! Остави ме да поговоря малко насаме с моя ярл, който трябва да бъде постегнат от своя крал. Без свидетели.

Арн и Ескил се изправиха, поклониха се на краля и на ярла и излязоха на тъмното стълбище. Долу на двора вече бяха сложени маси и издигнати палатки, в които се поднасяше бира и вино. Ескил хвана Арн под ръка и с решителни крачки се отправи към едно от местата за сервиране, докато Арн въздишаше и мърмореше за това постоянно блискане с бира, само че недоволството му очевидно беше престорено и това накара Ескил да се усмихне.

— Добре е все пак, че си в състояние да се шегуваш след такава буря — каза той. — А що се отнася до бирата може би ще промениш мнението си, защото тук в Нес поднасят бира от Любек.

Щом се приближиха до една палатка за бира, всички хора се отдръпнаха настрана, шепнещи и сочещи с пръст, за да им направят път като вълна, надигаща се пред лодка. Ескил изглежда не забеляза това.

Когато Арн опита от саксонската бира, моментално се съгласи, че това е съвсем различна напитка от тези, които досега с по-големи или по-малки мъки се беше насилвал да пие. Тази беше по-тъмна, пенлива и с много по-силен вкус на хмел отколкото на хвойна. Ескил го предупреди, че освен това тази бира по-бързо замайва главата и той трябва да внимава да не стане неконтролируем и да започне да се перчи и да вади меч. Отначало се засмяха съвсем малко на тази шега, но после започнаха да се смеят все повече и се прегърнаха с облекчение, че бурята, както изглеждаше, наистина беше отминала.

След това Ескил поразмишлява върху начина, по който Биргер Бруса беше говорил в началото на срещата им в залата за съвещания.

Двамата братя си блъскаха главите какво може да се крие зад такава неочаквана липса на самоконтрол. Ескил смяташе, че са се появили множество противоречиви чувства наведнъж, повече отколкото дори мъж като Биргер Бруса би могъл да понесе. Та ярлът сигурно е бил истински щастлив да види Арн жив у дома. Но в същото време той толкова много години е премислял въпроса как Сесилия Роса — Ескил направи отклонение, за да обясни как Сесилия се е сдобила с този прякор — би могла да стане противовес на лъжите на лукавата майка Рикиса относно обета на кралицата. Според Ескил радост и разочарование едновременно не бяха добра комбинация, а по-скоро като да смесиш бяло вино и бира в една и съща чаша.

Арн каза, че компромисът е много по-добър от поражението, но тъй като Ескил не разбра думата, двамата стигнаха до това, че половина спечелено е по-добре от пълна загуба. Щеше да бъде трудно да се удължи чакането и жадуването за Сесилия. Непоносимо пък щеше да бъде без половинчатата победа както за Арн, така и за Биргер Бруса. Братята бяха прекъснати от един от свещениците на архиепископа, който си пробиваше път към тях през всичките празнично облечени, оживено бърбрещи и пиещи мъже и жени.

Свещеникът изглеждаше надут и беше вирнал нос във въздуха така, че Ескил и Арн не се сдържаха да си разменят гримаси. Като малко и съвсем несполучливо отмъщение, свещеникът произнесе съобщението си на латински. Негово високопреосвещенство архиепископът искал да говори с Арнус Магнусонус веднага.

Арн се усмихна на забавното изкривяване на името му и веднага отговори на същия език, че щом негово преосвещенство го вика, то той незабавно ще се появи, но по неизбежни причини трябва да мине по обиколен път през дисагите си. На Ескил прошепна, че му мирише на гнило, и Ескил кимна в знак на съгласие, но потупа Арн леко по гърба за кураж и му смигна.

— В края на краищата нали вече си се борил със свещеници преди, скъпи братко — прошепна той.

Арн кимна и му намигна обратно, хвана тържествено свещеника под ръка и тръгна към кралските конюшни.

Когато Арн си взе писмото за освобождаване от главата на Ордена на рицарите тамплиери, за което подозираше, че машинациите на архиепископа можеха да се отнасят, той изрече на глас едно свое

предположение за какво ли може да става въпрос. Но свещеникът не разбра какво имаше предвид, защото въпреки всичко не владееше така добре църковния език във всекидневната реч, колкото се преструваше с нос, вирнат във въздуха до палатката за бира.

Арн трябваше да почака пред палатката, докато тези вътре свършеха със своите дела, и когато един навъсен мъж с мантия на Сверкер излезе, друг свещеник бързо повика Арн да влезе.

Вътре архиепископ Петър беше седнал на стол с висока облегалка и изсечен кръст, а пред него на земята лежеше архиепископският кръст от злато със своите сребърни лъчи. До архиепископа седеше още един свещеник. Арн мигом се приближи, застана на едно коляно и целуна пръстена на архиепископа, изчака благословията и след нея се изправи. На другия свещеник се поклони.

Архиепископът се наведе усмихнат към своя по-нисшестоящ събрат и каза високо на латински, както винаги убеден, че само църковните служители разбират своя език, че това може да се окаже също както забавен, така и облагородяващ разговор.

— Любовта е удивителна — пошегува се другият свещеник. — Особено, когато върви ръка за ръка с благородното поръчение на светата Дева!

С това и двамата високопоставени много се забавляваха. Не обръщаха внимание на Арн, все едно още не го бяха видели.

Арн беше виждал този начин на поведение твърде често у властимащите мъже, за да се остави да бъде засегнат. Затова пък се тревожеше, че тези двамата, които говореха на пълен с грешки латински с особен скандинавски акцент, приемаха за дадено, че той не разбира какво казват. Трябваше бързо да реши как да се отнесе към това — с хитрост или с достойнство. Ако чуеше прекалено много, щеше да е твърде късно. Той се прекръсти, замисли се и когато архиепископът с усмивка като че беше чул нова шега се наведе към по-нисшия по сан духовник, Арн се прокашля и каза няколко думи, предназначени за предупреждение.

— Ваши превъзходителства, моля да ме извините, ако прекъсвам по средата несъмнено много интересната ви дискусия — каза той и веднага прикова вниманието им, смесено с изумление. — Но наистина е като балсам за сетивата ми да чуя отново език, който владее, и в който всяка дума носи ясен смисъл.

— Ти говориш църковния език като свещеник! — възкликна архиепископът с разширени от изненада очи и презрението му, че това е още един невеж посетител, се изпари.

— Да, защото аз съм църковен възпитаник, ваши превъзходителства — отвърна Арн с поклон и подаде писмото, защото предполагаше, че повикването при архиепископа беше заради него, заради въпроса дали беше дезертьор или не, дали беше човек на църквата, или на светската власт.

Двамата епископи наведоха заедно глави и затърсиха из текстовете, докато намерят латинския превод от френски и арабски, който бавно и някак тържествено прочетоха със запъвания, след което с нещо като благоговение попипаха печата на главата на Ордена на рицарите тамплиери, който изобразяваше двама братя на един кон. Когато архиепископът накрая вдигна поглед към Арн и внезапно осъзна, че той все още стои прав пред него, повика бързо да му донесат стол и един свещеник с учудено изражение го направи.

— Наистина се радвам да те видя отново в нашата страна, господарю Арн Готски — каза архиепископът приятелски, като че ли разговаряше с някой равен на него.

— За мен е благословия да бъда у дома — отвърна Арн. — По същия начин изпитвам чувство на облекчение да говоря на църковния език и да си върна свободния поток на мисли, асоциации, които се носят като птици из въздуха вместо да лаят по земята като костенурки. Щом се опитам да говоря на майчиния си език, усещам, че сякаш имам парче дърво вместо език в устата си. Радостта ми става още по-голяма от това, че съм повикан за тази аудиенция, макар че с удоволствие бих се възползвал и от привилегията да бъда представен и на двама ви.

Архиепископът го представи веднага на епископ Стенар от Вексьо, при което Арн отиде и целуна и неговия пръстен, преди отново да седне на стола си.

— Какво означава това, че си Божи рицар тамплиер, но в същото време носиш фолкунгска мантия с лъв? — попита архиепископът заинтригувано. Изглежда сега разговорът беше тръгнал в съвсем различна посока от тази, която двамата епископа планираха отначало.

— Това е сложен въпрос, поне на пръв поглед, ваше преосвещенство — започна Арн. — Както става ясно от документа,

който ви представих, аз оставам завинаги брат в нашия орден, макар че службата ми във войсковите части да беше ограничена във времето в периода на тези двадесет години, които бяха свързани с изкуплението на греховете ми. Но аз си запазвам също така правото да слагам мантията си, когато пожелае, което също е пояснено писмено от главата на ордена.

— Като рицар тамплиер... човек не дава ли някакъв монашески обет? — почуди се архиепископът с рязко, озадачено смръщване на челото.

— Естествено, всички рицари тамплиери дават обет за бедност, подчинение и целомъдрие — отговори Арн. — Но както става ясно от изменение ред четвърти до ред пети в документа, аз се освобождавам от този обет, в момента, в който ограничената ми във времето служба приключи.

Двамата епископи отново завряха нос в пергамента, потърсиха мястото, което Арн посочи, отново го прочетоха със запъвания, оживиха се и кимнаха утвърдително. Те изглеждаха и много облекчени, което на Арн му се стори необяснимо.

— Значи ти сега си свободен както да имаш собственост, така и да сключиш брак — констатира архиепископът с доволна въздишка, нави внимателно пергамента и го връчи обратно на Арн, който го прие с поклон и го прибра в овалния кожен калъф.

— Кажете ми само, ако си сложиш своята бяла мантия, право, което безспорно притежаваш, на кого ще се подчиняваш тогава? — попита архиепископът. — Чувал съм да казват, че рицарите тамплиери не се подчиняват на никого, наистина ли е така?

— Не, но има зрънце истина във вашето предположение, ваше преосвещенство — отговори Арн с устни, наслаждаващи се на този език, който следваше и най-малкото загатване на мисълта. — Като рицар тамплиер се подчинявам, тъй като съм със статут на господар, на главата на църквата в Йерусалим и главата на нашия орден и както всички останали на папата в Рим. Но в отсъствие на най-високопоставените братя и това на папата, не се подчинявам на никого, следователно е вярно това, което ваше преосвещенство предположи. С фолкунгската мантия, която нося сега, се подчинявам, разбира се, на краля на свейте и готите, както и на рода ми, както повелява традицията у нас.

— В момента, в който наметнеш бялата си мантия отново, ти би станал не достижим за заповедите на всички нас тук на север — обобщи архиепископът. — Това е особено специфично положение.

— Прекрасна мисъл, ваше преосвещенство. Но за мен като истински християнин би било напълно несвойствено обратно в родината си да избягам от вашата юрисдикция, като наметна бели одежди, както се казва в гръцките митове.

— Ти си верен първо на Божието царство и после на рода си, така ли? — запита архиепископът благо, но с лукаво изражение.

— Подобен дуализъм е съвсем грешно схващане на разликата между духовното и светското, нищо не може да бъде по-важно от законите на нашия Небесен отец — отговори Арн уклончиво, леко притеснен от глупавия въпрос.

— Изказваш се със завидно красноречие, Арн Готски — похвали го архиепископът, но в същото време слушаше към какво Стенар от Вексъо шепнешком искаше да насочи вниманието му и кимна утвърдително.

— Този разговор се проточи както поради приятния му тон, така и поради неочакваното съдържание — продължи архиепископът. — Но времето изтича, навън стоят и чакат други души, затова да се върнем на главния въпрос. Период на изкупление ти беше наложен, тъй като ти си прелюбодействал с годеницата си Сесилия Алготсдотер. Нали така?

— Така е — отговори Арн. — И аз отслужих този период с чест и достойнство до последния ден в Божиата армия в Светите земи. Това, което искам да кажа с тези думи, разбира се, по никакъв начин не носи внушението, че съм бил мъж без грехове, а само, че съм се пречистил от греха, който доведе до наказанието ми.

— Ние също смятаме така — рече архиепископът някак припряно. — Но любовта ти към тази Сесилия е останала жива и силна през цялото това време, както и нейната любов към теб сега гори със същия ярък пламък, нали?

— Във всекидневните ми молитви към светата Дева беше така, ваше превъзходителство — отговори Арн предпазливо и се разтревожи, че най-съкровенията му тайни бяха познати на този прост и груб архиепископ.

— И всеки ден си се молил на светата Дева да закриля теб, любовта на живота ти Сесилия и вашето дете, което се е родило навремето вследствие на греховната ви връзка? — продължи архиепископът.

— Така е — отвърна Арн. — Доколкото разбирам със скромния си ум, светата Дева е слушала молитвите ми, оставила се е да я склоня, върнала ме е невредим от бойното поле при моята любима точно както аз се бях заклеял да опитам да направя, ако не ми бъде писано да умра блажено като рицар тамплиер.

— Точно това трябва да се разгледа в определена дълбочина — каза архиепископът. — В продължение на двадесет години, всеки ден ти си можел да загинеш, за да влезеш в рая, което е изключително право на рицарите тамплиери. Но въпреки това ти се завръщаш невредим в родната си страна. Не би ли трябвало това да е Божие доказателство за голямата милост, която се дава на теб и на Сесилия Алготсдотер? — попита архиепископът бавно и приятелски.

— Земната любов между мъж и жена със сигурност има своето място в земния живот на човека, както Светото писание многократно посочва, и не е задължително да бъде в конфликт с любовта ни към Господ — отговори Арн уклончиво, защото не разбираше целта на новата насока, която разговорът пое.

— Несъмнено така смятам и аз — призна доволно архиепископът. — В тази донякъде варварска част на Божието царство на земята, в този далечен край, хората имат склонността да не зачитат това ясно посочено им от Господа чудо. Тук свещеният и благословен от Бога брак се сключва по съвсем различни причини от любовта, нали така?

— Безспорно имаме такава традиция — съгласи се Арн. — Впрочем убеден съм и вярвам, че Сесилия Алготсдотер и аз самият бяхме удостоени с милостта на чудото на любовта. Сигурен съм също така, че светата Дева, която по този начин позволи светлината на лицето ѝ да ни огрее, иска да ни каже нещо с това.

— Вярa, надежда, любов — промърмори архиепископът замислено. — Този, който никога не изменя на вярата си, този, който никога не губи надеждата си в милостта на светата Дева, ще бъде възнаграден. Според мен това Тя иска да покаже на всички нас. Не смяташ ли така и ти, Арн Готски?

— Далеч съм от мисълта да разбирам чудото, което се случи на двама ни, по начин различен от този на ваше преосвещенство — призна Арн, сега още по-разтревожен от тайнствените знания на архиепископа и добронамереността, която излъчваше.

— Тогава според нас... — каза архиепископът проточено, погледна епископ Стенар, който сериозно се беше замислил и му кимна за потвърждение, — според нас би било тежък грях да се противопоставим на Божията воля, която Божията Майка и сам Господ ни показаха в този случай. Ела, синко, нека те благословя!

Арн отново стана и падна на колене пред архиепископа, който повика един от свещениците си да донесе сребърния съд със светена вода.

— В името на Отца и Сина и света Богородица благославям теб, Арн Готски, който бе удостоен с Божията милост, който съзря едно чудо на любовта за назидание на всички нас на земята. Нека Божието лице те огрява със светлината си, нека отсега нататък Дева Мария винаги да те подкрепя и нека ти и твоята любима Сесилия скоро да получите Божията награда, за която и двамата, изпълнени с пламенна вяра, жадувате толкова отдавна. Амин!

По време на благославянето архиепископът докосна челото, раменете и сърцето на Арн със светената вода. Зашеметен и объркан, Арн излезе на дневна светлина, която силно го заслепи, защото слънцето се намираше ниско на запад.

По пътя обратно към двора на крепостта, където той се почувства по-сигурен, като видя брат си все още да стои до палатката за бира, Арн размишляваше толкова съсредоточено, колкото му беше възможно, какво му се беше случило.

Той не виждаше милостивата ръка на Дева Мария зад случилото се, макар че то определено беше според волята ѝ. Вместо това той виждаше човешка воля и намерения, но не разбираше как са съчетани, също както не разбираше как един обикновен скандинавски епископ може да знае толкова много за съкровените му тайни, тези на Сесилия и Дева Мария.

Той не срещна Сесилия преди голямото празненство по случай съвета в залата на крепостта, където точно след залез-слънце се събраха стотици гости. Празненствата по случай събиранията на съвета бяха най-хубавите в кралската крепост след коледните.

По заповед на кралица Бланка до напречния край на голямата кралска маса беше издигната колиба от клони, което накара жените, които влизаха в залата, да сочат натам, да си шепнат и весело да се кикотят.

Залата се пълнеше по определен ред, според който гостите с пониско положение влизаха първи и заемаха всички места на масите, които се намираха в далечния край на кралската маса. Този начин на подреждане можеше да предизвика много мърморене, но придворните на краля старателно поддържаха реда така, че никой да не заема по-предно място от това, което му се полага.

След това идваха гостите с място на кралската маса, които винаги носеха най-пъстроцветните одежди и всички вече седнали протягаха шии, за да видят тяхната пищност. Или за да мрънкат, че някой съсед или неприятел е бил удостоен с незаслужената чест да бъде гост на кралската маса.

Арн беше сред тези гости, както и Харалд, който се оплака на приятеля си, че още не е получил аудиенция нито при ярла, нито при краля, все едно норвежките приятели не са достатъчно достойни. Арн прошепна, че за това си има причини, които нямат нищо общо с достойнството на Харалд, но това е спорен и сложен въпрос, който би отнел много време.

Последни влязоха кралската двойка със златни корони и ярлът, който също носеше корона. Кралят и кралицата бяха облечени с най-прекрасните чуждестранни дрехи, които искряха в цветовете на дъгата, и всички те носеха сини мантии с кожи от хермелин, дори и тримата млади сина на краля, които вървяха, разговаряйки помежду си, като на обикновено събиране на гости.

Когато кралската двойка се настани, дойде свитата на архиепископа, чиито дрехи не отстъпваха на кралските по пищност. Архиепископът първо благослови кралското семейство и после седна на масата заедно с всички останали епископи.

Арн съзря Сесилия в далечината и се опита да привлече погледа ѝ, но тя сякаш се беше скрила сред придворните дами, до които седеше, и не смееше да погледне в негова посока.

Когато всички места се заеха, с изключение на двете до напречната част на кралската маса, които бяха отрупани с клонки като за камуфлаж, кралицата внезапно се изправи и вдигна две клонки

високо над главата си, едната от бреза, другата от офика. В залата веднага настана оживено, изпълнено с очакване мърморене и кралицата тръгна с двете клонки, които тя с престорена шеговитост или с престорена сериозност подаваше ту на един, ту на друг, само за да дръпне ръката си в мига, в който някой протегне своята. Всички се забавляваха на това представление и започнаха бурни предположения как ще завърши този спектакъл.

Когато кралицата се спря при Сесилия Роса, която изчервена сведе поглед към масата, залата разбра поне половината истина и весели викове и пожелания за благополучие заваляха към Сесилия, която пое с наведена глава брезовото клонче и последва кралицата към украсените с клонки места.

Отново се надигна пълно с очакване буботене, когато кралицата вдигна клонката от офика високо над главата си и бавно тръгна към кралската маса. В момента, в който тя се спря до мястото на Арн, същия този Арн, когото всички знаеха заради славата му, макар че малцина бяха успели да се здрависат с него, бурни ръкопляскания проехтяха между каменните стени, украсени единствено със знамена на рода на Ерик със златисти корони на син фон.

Арн се двоумеше как да постъпи. Но кралица Бланка му изсъска бързо да вземе клонката и да я последва, преди да е станало прекалено късно. Той стана и я последва.

Кралица Бланка заведе Арн при неговата любима Сесилия и тогава в залата настана такава радостна врява, че нито викът на краля, нито този на ярла можеха да бъдат чути.

Когато Арн с несигурна усмивка и разтуптяно като пред битка сърце седна до Сесилия, гостите в залата удариха с ръце по масите и се вдигна такъв голям шум, че мигът, в който кралят или ярлът трябваше да направят нещо, дойде и отлетя с бързината на птица, след което шумът бавно заглъхна и гостите зашушукаха в очакване по-скоро на вечерята, отколкото на изненадата, на която току-що бяха станали свидетели.

Ярлът седеше със стиснати юмруци и изглеждаше все едно възнамерява да стане от мястото си, но беше изпреварен от архиепископа, който протегна двете си ръце, за да въдвори тишина, постигна го и извади белия си палиум — свещения знак на висшето му

достойнство, закрепил го на гърба и гърдите си и тръгна към долния край на масата, където седяха Арн и Сесилия.

Той се спря при тях и положи дясната си ръка върху рамото на Сесилия, а лявата — върху рамото на Арн.

— Погледнете Божието чудо на любовта! — извика той високо и тогава в залата се възцари пълна тишина, защото това, което се случваше тук, беше нещо съвсем ново. — Тези влюбени наистина са били удостоени с милостта на светата Дева, тези влюбени са създадени един за друг, защото светата Дева ни го показва съвсем ясно. Гodeжът им се състоя преди много години, така че това, което ще стане тази вечер, е само негово потвърждение. Но когато дойде време за сватбата, обещавам ви, че този, който ще благослови двама ви в църквата, няма да е с по-нисък сан от архиепископ.

Амин!

Архиепископът се върна с достойнство, бавно и доволно, на мястото си. По пътя размени съзаклятническа усмивка с кралицата, избегна да поглежда краля или ярла в очите, свали палиума си, седна и веднага започна да говори за нещо с епископа, който седеше най-близо до него. Държеше се сякаш всичко беше решено.

Така си беше. Никоя жена, която архиепископът вече е благословил в признатия от Бога съюз между мъж и жена, не можеше да стане игуменка. Каквото Бог е съчетал, човек не може да разделя. Ярлът седеше побелял от яд под мантията си с фолкунгския лъв, единственият знак, който можеше да се появява в залата на крепостта освен трите корони.

Изведнъж той се изправи разгневено, преобърна бирата, която беше поставена пред него, и излезе с големи крачки от залата.

IV.

Още на другия ден след като той бе отплавал за замъка Нес, Форшвик вече имаше нов и твърде строг господар. Никой тук не бе очаквал да го види отново толкова скоро.

При завръщането си Арн едва продума на Ерлинг и Елен. Не каза нищо за случилото се в Нес, нито защо се бе върнал така бързо. Захвана се авторитетно с управлението на имението.

Красивият летен покой, който цареше над Западна Готаланд само няколко седмици преди окончателното прибиране на сеното, бързо премина в трескава подготовка за зимата. Дървени трупи набавяха обикновено зиме, когато бе възможно да се превозват с шейни, а дървото бе толкова сухо, че пееше под ударите на брадвите.

Като хапна набързо след ненадейното си завръщане, Арн веднага свали ризницата и красивите сини господарски одежди и отново облече обикновени кожени дрехи. Запази обаче меча, запасан на хълбок, като знак за положението си. Свика всички мъже от имението, които не бяха заети с претоварването на стоките от корабите на речните лодки. Привика и петимата воители от стражата, както и двамата кандидат рицари Суне и Сигфрид.

Всички учудено наблюдаваха как Арн поваля дървета, служейки си вещо с брадвата и как води воловете по-добре от всеки друг. Или как накара не само петимата воители да се трепят като крепостни, а и Суне, и Сигфрид, които освен че бяха доста млади за подобна тежка работа, бяха и Фолкунги, за които се предполагаше, че трябва да усвояват добрите маниери и да въртят меча, а не да се убиват от работа като крепостни селяни.

На следващия ден, след като изненадата от тези необичайни прийоми отмина, някои започнаха да надигат глас. Торбен, най-възрастният от воините на Форшвик, заяви на всеослушание това, което всички си мислеха, а именно, че е срам за един воин да върши тежката работа, подобно на някой крепостен.

Като чу това, Арн се изправи, остави брадвата, с която работеше, изтри с показалец потта от челото си, но дълго време не продума.

— Чудесно — каза накрая. — След по-малко от половин час искам да ви видя въоръжени и по конете в средата на двора. И горко на този, който закъснее!

Изненадани, мъжете оставиха инструментите и ругаейки се отправиха към казармата. Междувременно Арн отсече дървото, разпореди да натоварят двата големи дънера на волската кола и я докара във фермата, като преди това показва на останалите кои дървета да отсекаят или обелят.

Суне и Сигфрид трябваше да останат на сечището, но любопитството им надделя над желанието да се подчинят на господаря Арн. Изчакаха да измине половин час, върнаха се скришом в имението и се качиха в една от плевните, откъдето можеха да наблюдават двора през едно кръгло прозорче. Никога нямаше да забравят спектакъла, който им предстоеше да видят.

Яхнали конете си, воините се бяха построили в каре зад Торбен. Бяха намръщени, но и по-изплашени отколкото биха искали да изглеждат. Никой от тях не проронваше и дума.

Господарят Арн излезе от конюшната върху един от конете си, които бе довел от отвъдморските земи. Обиколи два пъти в галоп двора и огледа строго петимата воини преди да завие и да спре точно пред Торбен. Бе облякъл плетена желязна ризница, но не носеше шлем. В едната си ръка държеше бял щит с червен кръст, при вида на който тръпки побиха двамата млади зрители.

Вместо меч господарят Арн държеше дебел боров клон, с който удари по голия си прасец, сякаш за да изпробва здравината му, без да откъсва поглед от воините.

— Счетохте за недостойно да работите на сечището — каза той. — Предпочитате да играете ролята на стражи, което смятате за недостойно. Нека бъде по вашему. Този, който ме свали от седлото, ще бъде свободен, а онзи, когото аз сваля, ще трябва да се върне да сече дървата.

Не каза нищо повече. Конят му отскочи встрани и приближавайки една от плевните, промени рязко посоката и тръгна обратно. Направи няколко крачки назад и внезапно се втурна напред. На Суне и Сигфрид, които наблюдаваха как конят на господаря Арн

танцува, всичко това им се стори като някакъв магически фокус. Не бяха виждали някой да язди по този начин, но ето че сега това ставаше пред очите им.

Арн така внезапно врхлетя върху воините, че най-близко стоящият дори не намери време да вдигне щита си преди да понесе силния страничен удар, който го накара да се превие от болка. Без да полага повече усилия, Арн само едва го бутна и той падна на земята. В следващия миг Арн се отдръпна, за да избегне удара на Торбен, който се бе появил зад гърба му с насочен меч.

Преди Торбен да успее да се обърне, Арн бе вече зад него и го избути от седлото. После пришпори коня си в галоп и профуча между двамата от най-младите воители, които се скриха зад щитовете си. Внезапно смени посоката, подплашвайки конете на воините, които се изправиха на задните си крака и се върнаха в нормалното си положение едва след като Арн застана зад тях. Удари единия воин по шлема, а другия по ръката, с която държеше меча.

Без да им обръща повече внимание, Арн се впусна към петия, последен воин. Вдигна тоягата си сякаш щеше да удари много силно. Противникът му вдигна щита си, за да избегне удара, но атаката дойде от другата страна и той бе изхвърлен с такава сила от седлото, че се просна по гръб на земята, далеч зад коня си.

Суне и Сигфрид забравиха, че се крият. С ококорени очи се надвесиха толкова напред през кръглото прозорче, че за малко да паднат. Всичко стана толкова мигновено, че те не успяха да проследят случилото се.

Шепнешком се опитаха да си обяснят нещата. Господарят Арн си играеше със страховитите воители на Форшвик като с малки котенца. Всеки би стигнал до подобно заключение.

— Ето в това се състои работата, която приляга на един воин — каза Арн на стражите, едни — проснати или седнали на земята, други — все още превити от болка върху седлата. — Ако желаете да бъдете истински воители — продължи той, — хващайте оръжието и скачайте на седлата, за да започнем отново нашата малка игра.

За миг задържа тихомълком погледа си върху тях. Никой не помръдна. Арн поклати глава в знак, че това, което вижда, само потвърждава мислите му.

— Добре тогава, хайде всички да продължим работата си в гората — каза той. — В продължение на два или три дни, до идването на господаря Ескил и моя приятел Харалд, ще сечем борове. Този от вас, от когото остана доволен, ще може да избира дали да остане във Форшвик или да постъпи в гвардията на Арнес. Този, който избере да остане тук, няма да бъде вече така лесно побеждаван, както се случи с вас днес.

Без повече обяснения Арн обърна коня си и го поведе право към конюшната. Суне и Сигфрид се възползваха от момента, за да се измъкнат незабелязано от наблюдателния си пост и да хукнат към сечището преди да бъдат открити. Запъхтяха се силно, но това не им попречи да коментират видяното. Стори им се, че господарят Арн току-що бе отворил пред тях врата, водеща към света на рицарите. Спектакълът като че ли приближи сбъдването на най-хубавите им мечти. Кой младеж от Фолкунгите не би дал няколко години от живота си, за да постигне и половината от това, на което бяха станали свидетели?

Нито единият, нито другият показва с нещо, че е видял случилото се преди малко, когато Арн и петимата воители се върнаха на сечището, облечени в работни дрехи. И единият, и другият се надпреварваха в усърдието си добре да работят и изобщо не попитаха какво се е случило в двора.

Когато вечерта двамата млади Фолкунги се прибраха в колибата си от клони в короната на един от високите ясени до двора, те дълго не можаха да заспят, въпреки умората и изтощените тела. Продължиха с опитите да си обяснят видяното следобед: кон, движещ се по такъв бърз и непредвидим начин, като птица, подчинявайки се на господаря си, който сякаш го направляваше с мисълта си, а не с краката, юздите и шпорите. Ездачът и конят сякаш бяха едно цяло и приличаха на легендарно животно. Ако господарят Арн държеше меч в ръката си, той би убил и петимата си противници така лесно, както и току-що хваналата се на въдицата риба. Само при мисълта за това може да те побият тръпки, а да не говорим, ако си в кожата на един обикновен воин от стражата!

Чудесно бе обаче да се видиш в сънищата си като бъдещ рицар, на който господарят Арн да е учител. И ако нещо липсваше на Суне и

Сигфрид, когато умората надви възбудата, не бяха, разбира се, сънищата.

През трите дни на тежък труд натрупаха доста внушителен куп дървен материал близо до двора. Не се знаеше за какво може да послужи, а и никой не се осмеляваше да попита господаря Арн, който мълчеше и работеше повече от всички други.

На третия ден Ескил и Харалд, норвежеца, се върнаха от Нес и от този момент петимата воители на Форшвик бяха освободени от тежката работа. Арн им обяви, че който желае да отиде да служи в Източен Арос, трябва да е готов да тръгне още същия ден, а който предпочита да остане тук под негово командване и усилено да се обучава на военно изкуство, да излезе пред другите. Нито един от петимата мъже не шавна при тези думи и никой не избра да остане във Форшвик.

Тези, които щяха да се качат на кораба, за да отпътуват към Арнес и Кинекун, започнаха трескаво да се приготвят. Ерлинг и Елен, които отиваха в едно по-добро стопанство заедно със синовете си и някои от хората си, направиха последен опит да разговарят със Сигфрид и Суне, за да се убедят, че те наистина искат да напуснат баща и майка на толкова крехка възраст. Ерлинг се намръщи, като разбра, че са били карани да работят като крепостни, но установи с почуда, че подобно оскърябление само бе усилило желанието на момчетата да служат на господаря Арн. Оставаше им все пак още малко време да променят мнението си, защото бе взето решение Сигфрид и Суне да придружат братята си, баща си и майка си при довеждането на коне във Форшвик, задача, която също се понара на двете момчета, защото предположиха, че не става въпрос за обикновени яздитни животни.

След като бирата за добре дошли бе изпита, Ескил, брат му и норвежеца се усамотиха на брега на езерото, показвайки по този начин, че искат да разговарят насаме. Никой не ги обезпокои, освен когато Ескил нареди да им донесат още за пиене.

Полушеговито Ескил изрази първо съжалението си, че трябва да пие в компанията на един брат, облечен в дрехи на крепостен и който излъчва подобна миризма. Арн отговори, че миризмата на пот не се

дължи на безделие, нито на трапезни подвизи, а е следствие на тежък, благословен от Бога труд. Колкото до облеклото му, трябва да се знае, че крепостните, които носят запасан тамплиерски меч, не са никак многобройни. Но тъй като имат по-важни теми за разговор, той само уточни, че ако е работил толкова здраво през последните дни, то е защото се е старал да не мисли за други неща, някои от които не може напълно да разбере.

Това бе самата истина. Не беше лесно да се разбере на каква постановка бе станал сцена замъкът Нес. Единственото, в което почти нямаше съмнение, бе, че кралицата е вътре в играта.

Веднага след вечерята тя бе повикала Арн да дойде при нея, подчертавайки, че е за нещо много важно. Той можеше единствено да се подчини.

Пресрещна я при залез-слънце на крепостната стена между източната и западната кули на Нес. Срещата бе кратка, защото не би трябвало да виждат кралицата сама по крепостните стени в компанията на ерген, а още по-сериозно би било, ако пътищата им се пресекат на някое по-прикрито място. Тя поиска от Арн да тръгне незабавно и да изчака във Форшвик края на съвета. За момента той има многобройни врагове в Нес, без да се взимат предвид злите езици. Трябваше най-вече да се внимава идеята за възможна тайна среща между него и Сесилия да не усъмни никого. Подобна мълва би провалила всичко.

Сватбата ще се състои, го беше уверила кралицата, и то веднага щом изтекат трите седмици, предшестваци Еньовден, през които всякакви женитби са забранени. До тогава Арн и Сесилия не трябваше да се виждат на друго място освен в бащиния ѝ дом в Хюсабю и то в присъствието на свидетели, беше побързала тя да добави към останалите си предупреждения, защото не бяха никак малко тези, които смятаха, че тази сватба ще предизвика нещастия, между които война, и трябва да бъде възпрепятствана с всички средства.

Арн сподели с Ескил и Харалд голямото безпокойство, в което го бяха хвърлили думите на кралицата. Нямаше никакво съмнение, че тя говори сериозно и че съветите ѝ са благоразумни. Въпреки това не му бе никак лесно да си тръгне така бързо.

Бе дори изтъкнал назначаването му за главнокомандващ в кралския съвет като причина да не напуска Нес. Тогава кралицата с

кисела усмивка бе отбелязала, че няма защо да го е грижа за това, тъй като Биргер Бруса се бе заклел никога да не бъде редом с Арн Магнусон, когото обвиняваше, че не е удържал на думата си.

Арн счете за необходимо да информира кралицата за сключеното споразумение в залата на съвета. Бе обещал да изчака известно време преди да вземе решение, което пък не съответстваше с това още същата вечер да бъде заедно с годеницата си под един балдахин от горска шума. Бе уверил кралицата, че е мъж, който не отстъпва от думата си, че не е взел никакво участие в случилото се по време на вечерята и че нищо не е разбрал от това. Тя отклони тези му думи, отбелязвайки, че когато дойде моментът, той ще знае защо се връща, но сега това не търпи отлагане. Преди да се отдалечи, тя обеща да обясни всичко на Ескил и с махване на ръка отново отклони отговора на въпросите, които Арн се готвеше да ѝ зададе. Той ѝ се довери както за последното, така и за останалите неща.

Ескил кимна с глава. Той също се бе доверил на думата на кралицата. Тя дойде при него сутринта на втория ден, за да му каже, че брат му вече е напуснал Нес и ще го чака във Форшвик. Когато Ескил възрази относно отсъствието на Арн от съвета, кралицата и на него му отговори, че идеята да му бъде оказана честта на главнокомандващ бе отхвърлена в момента, в който кралският наместник се бе заклел, че това ще стане само през трупа му.

Впрочем заседанието на съвета бе протекло много добре и архиепископът никак не се бе учудил, че не става въпрос за избор на нова игуменка в Рисеберя. Бе направо щастлив да научи от устата на краля, че последният ще дари земи и гори, за да бъде изграден нов манастир в Юлита в Свеаланд.

Ако се свържеха двата края на всички тези сведения, би могло да се заключи, че кралицата е в съучастие с архиепископа. Според Арн това обясняваше защо той знаеше неща, свързани с него и Сесилия, неизвестни за всички други. Единствено кралицата бе скроила тази интрига. Арн не бе в течение на нищо. Никога не би приел да се подиграват така с краля, кралския наместник и брат му.

Ескил не се съмняваше, че и Арн, също като него, не знаеше нищо за това, което се кроеше зад гърба им.

За сметка на това бе трудно да се разбере кое е накарало кралицата да постъпи така против собствените си интереси. Защото

ако Сесилия Роса наистина се омъжи за Арн, щеше да отпадне всякаква възможност тя да свидетелства срещу покойната майка Рикиса и никой не би потвърдил под клетва, че Ерик, синът на кралицата, един ден ще наследи короната. Кралят би го счел за предателство.

Арн обаче прецени, че не бива да съди строго двете Сесилии, след като не се знаеше точно с каква цел бяха действали. Не можеше да достигне до никакво заключение от своя страна, въпреки че по време на цялата вечеря бе до своята Сесилия. Доста прекалено любопитни уши дебнеха наоколо, гълчавата бе невъобразима и те разговаряха на съвсем странични теми. Той бе подробно осведомен затова какво върши един иконом, или по-скоро икономка, както самият той вметна като поправка, в един манастир и за сърдечното приятелство, което бе сближило двете жени по време на голямото им изпитание в „Божия дом“. Но относно интригите, които те може би крояха, не успя нищо да разбере.

— Може би е нещо съвсем просто и невинно — отбеляза Харалд, който от дълго време не бе взимал думата. — Мъжете винаги са склонни да подозират заговори и двойни игри, когато се случи нещо неочаквано. По тази причина са възникнали и съмненията за лукави действия от страна на кралицата и архиепископа. Последният не бе ли се включил открито в играта, прокарвайки пътя към сватбата на Сесилия? Кой би могъл да твърди, че не го е направил от приятелски чувства? Ако тези две жени са се познавали и заедно са страдали в продължение на толкова години, странно ли е, че са толкова близки? Не би ли направил същото и за Арн? А Арн не би ли направил подобна жертва за своя приятел? Какво ли не би направил човек, разбирайки, че щастието на приятел е застрашено?

Ескил се съгласи, че тези разсъждения са много мъдри, но важат единствено за мъжете. От двете жени не би могло да се очаква подобно поведение.

Макар че не владееше така добре северния говор като събеседниците си, Арн отбеляза, че думата „мъдър“ изобщо не подхожда в случая, освен ако се подразбира като „хитър“, тъй като поведението на двете Сесилии бе действително особено *хитро*. В течение само на един ден, те с лекота се бяха подиграли с всички мъже — с краля, с кралския наместник, с Ескил и със самия него. Въпросът

е друг. Могат ли жените да бъдат *верни в приятелството* както мъжете и да пренебрегнат егоизма си?

Харалд Ойстенсон изрази мнение, че е възможно и то най-вече когато две жени така много са страдали заедно. Другите двама не бяха толкова категорични по този въпрос. Рано или късно разковничето в тази история щеше да стане ясно и за момента е безполезно да се губят в догадки.

Един много по-важен въпрос тормозеше Ескил. Отговорността по организиране празненството на сватбата в Арнес, тъй като никъде другаде не би могло да се състои, щеше да падне върху него. Но ако го направи, ще си докара неприятел в лицето на Биргер Бруса, а ако откаже, ще обиди собствения си брат.

И когато Ескил представи кратко и ясно дилемата, настъпи кратко мълчание.

— Много добре разбирам трудността на положението. Никога няма да бъдеш мой враг, независимо от решението ти — каза накрая Арн. — Ясно е, че пътуването на Сесилия от Хюсабю до Форшвик ще бъде по-дълго, но бихме могли да направим необходимите приготовления.

— Не! — дрезгаво извика Ескил. — Никога не би избрал Ингрид Улве за съпруга, дори и такова да е желанието на чичо ни. Нищо не ще може да ти попречи да се събереш със Сесилия. Не ме интересува вече да разбере защо, стига ми да знам, че е така. Нищо няма да бъде направено скришом, сякаш е нещо срамно. Сватбата ще се състои в Арнес както подобава — с музика и с много поканени гости и роднини до трето коляно!

След като тази трудност бе отстранена, разговорът стана по-приятен и те с жар разискваха какво предстои да се направи през следващите седмици. Харалд бе получил документ с печата на краля и с този на кралския наместник, с който му се нареждаше да се яви пред краля на Норвегия Свере. Трябваше да снабди с необходимото кораба, който го чакаше в Льодьосе, и да осигури екипаж, защото скоро трябваше да предприеме първото си пътуване за набавяне на сушена риба преди есенните бури да направят мисията опасна. Щеше да се облагодетелства, и той също, от печалбата на двете летни обиколки, които предвиждаше да осъществи.

— Ако Харалд има нужда от хора — каза Арн, — в Арнес ще се намерят петима норвежци, които ще се съгласят да пътуват с него, още повече, че има и разрешително от краля. А във Форшвик има петима воители, които нямат никакво намерение да останат на служба и са в състояние да заместят норвежците.

Впрочем, Арн също имаше нужда от крепостни от Арнес за строежа си и се помъчи да си спомни имената на двамата най-добри зидари от своята младост. Ескил дълго мисли и каза, че единият от тях вече без съмнение е покойник, а другият, чието име е Гур, е още жив, но много стар, за да работи, дори и да са му осигурени безплатна храна и подслон. Синът му обаче, Гуре, се справя добре, също като него някога, със строежите от камък или от дърво. Има, между другото, още няколко крепостни, натоварени със зидарска работа, но не си спомня имената им.

Арн обяви, че половината от чужденците в Арнес ще заминат за Форшвик, понеже не са добри каменоделци и там биха били полезни.

Когато всички бе решено, Ескил зададе на Арн един по-деликатен въпрос относно единствения си син Торгилс.

Ескил би искал той да стане богат и благоразумен делови човек като самия него. Добре разбираше обаче, че няма да е така. На седемнадесет години Торгилс бе вече член на кралската гвардия, а най-голямото му желание бе да може да си служи с лъка и меча като чичо си. Срещу това никой нищо не можеше да направи.

Бащата се тревожеше, защото който тръгне по този път, го очаква по-скорошна смърт за разлика от предпочелия търговията и сметките. През много неспокойни нощи Ескил бе виждал насън любимия си син стъпкан от коне, насечен от мечове, прободен от копия. Младите обаче трудно разбираха този вид родителски притеснения.

— Какво искаш да ме питаш по този повод? — запита Арн.

— Въпросът ми е лесен за формулиране, но труден за произнасяне — каза Ескил. — Торгилс все още не знае, че си се върнал. Знае всички съчинени за теб саги и има моменти, когато виждам, че обръща повече внимание на легендите, които се носят за теб, отколкото на собствения си баща.

— Сигурно не е точно така — отговори Арн. — Младите често мечтаят повече за меча отколкото за сметките и ние не бива да ги

лишаваме от подобна възможност, но пък за сметка на това, можем да ги ориентираме в правилната посока. Но да се върнем на въпроса.

— Понастоящем Торгилс е в Биелбо заедно с Ерик, големия син на краля, и с Магнус — каза тихо Ескил. — Там са, за да гуляят и да се надстрелват един друг с лъкове. Ето защо никой от тях не беше в Нес.

— Знам — прекъсна го Арн. — Вече говорих за това със Сесилия. Но какъв е въпросът ти?

— Ще приемеш ли да вземеш Торгилс за ученик? — бързо изрече Ескил. — Понеже си казах, че му трябва най-добрият учител.

— Да! — отново го прекъсна Арн. — Искаше ми се дори аз да те попитам, но се опасявах, че няма да ти се понрави. Кажи на Торгилс да дойде тук и аз ще го направя такъв, какъвто не би могъл да стане в кралската гвардия. Нали и Сигфрид Ерлингсон, и Суне Фолкесон са под моята опека?

Ескил наведе с облекчение глава, погледна към отдавна празната си халба, но промени намерението си, сещайки се изведнъж за друго нещо.

— Ти имаш намерение да създадеш фолкунгска конница! — възкликна той с озарено от широка усмивка лице.

— Настина така смятам — съгласи се Арн, поглеждайки Харалд с крайчеца на окото. — И ще ти кажа нещо, което никой не бива да чува, но ако не с моя приятел Харалд, с кого другиго бих могъл да бъда наистина откровен? Ако успея да намеря мъже, достатъчно млади, за да учат, бих могъл да създам тук, във Форшвик, конница, способна да се противопостави с гордо чело на тази и на франките, и на сарацините. Но имам предвид единствено Фолкунги, тъй като не желая тази сила да излезе извън рода ни. Торгилс е особено необходим, защото той ще е бъдещият господар на Арнес. Именно той един ден ще отправи надолу поглед от високите си укрепени стени към армията на Сверкерите. И в този ден той трябва да знае как да спечели победата. Не забравяй, Ескил, единствено Фолкунги!

— А хората на Ерик? — попита предпазливо Ескил. — Нали и те са наши братя?

— За момента са, а и самият аз се заклех във вярност на крал Кнут — каза сериозно Арн. — Но да не предреждаме бъдещето. Хората на Ерик и Сверкерите биха могли лесно да се съюзят срещу нас по причини, които днес не можем да предположим. Едно е сигурно.

Ако направим от Арнес един наистина укрепен град и ако Господ и нашият труд ни позволят да разполагаме със собствена конница, никой ни би могъл да ни устои. А щом никой не може да ни устои, ще избегнем войната или пък тя ще бъде съвсем кратка и властта ще бъде в ръцете ни. Ето сега моят приятел Харалд чу това, което може да знае само истински другар. Попитай го и той ще ти каже, че имам право!

— Вярно е това, което казва Арн — отговори Харалд на въпросителния поглед на Ескил. — Той направи от мене воин, въпреки че може би бях попрехвърлил възрастта, когато постъпих на служба при него. Той научи нашите ескадрони, тази дума, означаваща група от конници може би не ти е известна, да водят битката както отпред, когато са в атака, така и отзад, когато отстъпват. Пак Арн и мъже като него обучаваха последователно стрелците, сапъорите и пехотинците, леката и тежка конница, учителите по фехтовка и оръжейните майстори. Ако дори само един род от северните страни придобие знанието на тези тамплиери, то той ще държи и властта независимо дали ще са Биркебени, Фолкунги, Ерики или Сверкери. Повярвай ми, Ескил, защото съм го виждал с очите си. Всичко, което ти казах, е самата истина. Имаш думата на сина на краля на Норвегия.

* * *

Кралица Бланка не остави миг покой на съпруга си преди да постигне своето. Кралят отбеляза с въздишка, че мирът, който цареше навсякъде в Нес, бе изгубил много от стойността си след тридневните събрания на съвета. Но каквито и да бяха възраженията му, тя намери най-малко два аргумента, които да му противопостави.

Най-напред той заяви, че е голяма чест за неомъжена жена като Сесилия да разполага с ескорт от повече от дузина кралски гвардейци. Кралицата отговори на това с довода, че нищо не ѝ пречи да предложи личната си охрана, тъй като всички знаеха, че Сесилия Роса е най-скъпата ѝ приятелка. Кой би могъл да възрази срещу това?

Кралят упорито настояваше, че е прекалено сама жена да бъде придружавана от толкова въоръжени мъже. С това щяха само да покажат опасенията си от някакво злощастие.

Кралицата възрази, че никой ескорт не е достатъчно силен, когато става дума за безопасността ѝ. Нищо по-лошо не би могло да сполети страната, ако на Сесилия се случи нещастие по време на опасното пътуване, което бе принудена да предприеме. Кралят, отново с въздишка, отбеляза, че смъртта на Сесилия не би причинила повече зло отколкото решението ѝ да се омъжи.

Веднага обаче съжали за думите си, тъй като кралицата със строг глас изреди всички нещастия, които ще се стоварят върху кралството, ако Сесилия бъде убита или ранена. За начало Фолкунгите ще се разделят на два лагера с Ескил и Арн Магнусон от едната страна и Биргер Бруса и клонът на Биелбо от другата. А каква ли позиция би заел Магнус Монешьолд, който е син на Арн, но е осиновен от Биргер Бруса? И ако Фолкунгите престанат да подкрепят короната, какво ще стане с властта в тази страна?

Кралят се съгласи, говорейки ласкаво, а не с обикновено сухия тон между съпрузи, че идеята за конфликт между Фолкунгите е истински кошмар. Семейството му и той ще бъдат въввлечени в борба, която не само би направила несигурно възкачването на сина му на трона, но би разклатила короната на собствената му глава. И понеже не му бе никак трудно да го прави, когато бяха сами, той прие, че тя има право. Впрочем дали този конфликт вече не съществуваше? Биргер Бруса си бе тръгнал наистина бесен за Биелбо, изричайки доста тежки думи по отношение на Арн и Ескил.

Кралицата отбеляза, че времето лекува всички рани. Важното е Сесилия Роса да може да пристигне жива и здрава, за да стане съпруга на Арн. Щом Божията воля се прояви ясно и никой няма да може нещо да промени, всички тези безпокойства ще отшумят. Но ако не стане така или, още по-зле, ако нещо се случи на Сесилия Роса преди венчавката, те ще се сдобият с един безмилостен враг в лицето на Арн.

На краля не му бе трудно да приеме, че това би била най-голямата злочестина. В един свят, в който много неща се уреждат с острието на меч, добре е да имаш на своя страна мъже като Арн Магнусон. Наистина трябва да се съжاليا, че в изблик на ярост, което не му приляга, Биргер Бруса се закле да се откаже от длъжността на кралски наместник, ако Арн поеме поста на главнокомандващ кралските войски. Както и да се погледне на този въпрос, болката остава, също като при болен зъб.

— Единственото спасение е да се извади болния зъб и то колкото се може по-скоро — заключи кралицата с тон, който подсказваше, че не очаква той да продължи.

Сесилия Роса изживя следващите седмици с чувството, че е лишена не само от свободата си, но и от волята си, сякаш бе обрулен лист, понесен от водите на буен поток. Не ѝ се позволяваше дори да отива сама, когато ѝ се прииска и както го бе правила много пъти преди това, от Нес до манастира Рисеберя.

Сега трябваше задължително да бъде придружена от дузина конни стражи с цялото им снаряжение и пътуването отне цели два дни повече отколкото обикновено. Ако би могла сама да вземе решение, тя би се качила на кораб до Амеберг на север и оттам би продължила през езерото Амеленген и през останалите, чак до Йостансъ, след което щеше да ѝ достатъчен само още един ден езда, за да стигне в Рисеберя.

С подобен ескорт обаче бе невъзможно това да стане и трябваше да продължат по суша още от Амеберг.

При нормално положение, тя би поискала да я придружават един или двама мъже, които би могла да командва. Сега като че ли някакво опиянение бе обхванало мъжете от кралската гвардия, които без смущение говореха за нея, въпреки че бе неотлъчно близо до тях. Наричаха я наивна женичка, питаха се един друг кое ще е най-добро за сигурността ѝ, доколко би могла да понесе несгодите, чия компания би избрала, когато настъпи нощта. Пътуването се проточваше и поради това, че командирът заповядваше да се изпращат напред разузнавачи, които да огледат тази или онази част на гората или отсрещния бряг на някой брод, преди да го прекосят. Така пътуването до Рисеберя отне повече от четири дни.

Отначало Сесилия Роса се бе опитала да запушва ушите си, да търси убежище в мечтите си за щастие или в благодарствените молитви, които отравяше към светата Дева. Още на втория ден обаче разбра, че я третират като стока, макар и ценна. Затова отиде при Адалвард, командира на отряда. Обясни му, че безброй пъти вече е минавала по този път и само веднъж се е натъкнала на бандити, които я бяха пуснали да мине, без да ѝ сторят никакво зло, след като им бе казала, че идва от един манастир и носи единствено документи и

сребърни монети, които принадлежат на Църквата. Младите разбойници изобщо не били въоръжени и въобще не я били уплашили. Защо в такъв случай една кралска гвардия, гордо развяла знамето с трите корони, всяващо ужас у повечето бандити, тръпне от страх при всеки завой на пътя?

Адалвард ѝ отговори сухо, че една монахиня сигурно знае неща, които не са му известни, но за момента целта е да излязат живи от горите около Тиведен и отговорността е негова.

Тъй като отговорът не я задоволи, Сесилия Роса се опита да зададе въпроса си по различни начини, но не получи друг отговор. Адалвард все повтаряше, че най-важното е да се бди над сигурността ѝ. Вторият ден от пътуването бе към края си, когато кортежът достигна до една ферма, достатъчно голяма, за да се подслонят една жена, дузината гвардейци и конете им.

Обитателите на фермата бяха изгонени, оръжията събрани и прибрани в пекарната, бе освободена и кухнята, където Сесилия Роса се настаня сама. Уплашени крепостни, охранявани от гвардейците, дойдоха да ѝ донесат вечерята и малко бира, а през нощта двама мъже стояха на пост пред вратата ѝ.

Тези двама часови обаче като че ли повече пречеха, защото никой не ѝ донесе нощно гърне. Когато излезе, за да задоволи естествената нужда, която не можеше повече да сдържа, двамата мъже така се уплашиха от възможността да я изгубят от поглед, че без никакво притеснение тръгнаха да я придружат дори до мястото, където една жена трябва да е скрита от мъжки погледи. А тъй като тя бе чакала последния момент, за да излезе навън, не ѝ остана време за дълги преговори. Задоволи се само да ги помоли да се обърнат, когато потрябва.

На следващия ден, след като бяха изминали известно разстояние, тя отново дойде при Адалвард и се оплака, че е третирана като крепостна, която водят към бесилото. Тези ѝ думи направиха по-силно впечатление от предишните ѝ въпроси. Той се извини, отбелязвайки, че отговарят за нея с живота си.

В първия момент тя не взе на сериозно думите му и ги отдаде на мъжкото му самохвалство. Огледа скришом лицето на мъжа. То носеше отпечатъка на всички сезони и бе набраздено от белезите на

стари рани от стрели или мечове. Изражението му бе крайно сериозно, без и най-малката следа от тщеславие или суетност.

— Наистина ли носите такава отговорност за мен? Да не би да съм товар сребро? — попита тя след кратко мълчание.

— По-лошо — отговори той сухо. — Ще бъда опозорен, ако не опазя товар сребро и ще загубя службата си при краля. А във вашия случай става въпрос за живота ни. Кралят ни го каза лично.

Тя усети тръпки по цялото си тяло, въпреки лятната горещина. Отражението на слънцето във водата на езерото, покрай което минаваха, ѝ подеждаше като заплаха, шумоленето на буковите листа ѝ нашепваше за тайните сили на злото, които се спотайват в горските дебри, боровете ѝ се сториха тролове, готови всеки миг да протегнат към нея сякаш не клони, а ръце. Мъжете, които яздеха до нея намръщени и зорки, не забелязваха красотата на този летен ден, не чуваха радостните трели на птичките. В ушите им звучеше смъртната присъда и виждаха брадвата на палача.

Измина доста време преди Сесилия Роса да се осмели отново да заговори Адалвард. Най-напред се помъчи да помисли върху това, което ставаше и напълно ѝ се изплъзваше. Отиваше да отпразнува венчавката си с Арн, защото светата Дева бе чула молитвата ѝ и бе отстъпила. Такава бе самата истина и разумът нищо не можеше да промени.

От каква друга защита имаше нужда, за да отиде в Рисеберя, след като светата Дева простираше над нея добрите си ръце-закрилници?

Сесилия добре разбираше, че подобен религиозен аргумент никак не би впечатлил мъж като Адалвард. Той се подчиняваше преди всичко на заповедите на краля и чак след това, евентуално, на Божията воля, докато други правеха всичко възможно да задоволят тази воля, когато я отгатваха. Ето защо Сесилия се оставяше на течението да я носи като обрулен лист. В какъв щастлив свят биха живели хората, ако всеки винаги постъпва по този начин!

Но като че ли не бе и точно така. Само добротата на човешкото същество и желанието му да следва пътя, начертан от Господ, не обясняваха защо в момента е заобиколена от дванадесет въоръжени мъже. Съществуваше сигурно някаква опасност, за която тя не знаеше, но която на тези страхуващи се за живота ѝ мъже несъмнено бе известна. Напусна мястото си в центъра на кортежа и отново се

приблужи до Адалвард. Не се притесни от суматохата, която предизвика сред мъжете от ескорта ѝ, които трябваше да я пазят от всички страни. Искаше всичко да узнае и бе решена да принуди предводителя им да ѝ разкрие тайните си.

— Много мислих върху това, което ми каза, Адалвард. Сигурно отговаряте за мен с живота си. Несъмнено аз би трябвало да проявя повече благодарност и да бъда по-малко опърничава. Моля те да ме извиниш.

— Няма какво да се извинявате, госпожо. Заклели сме се да изпълняваме до последния си дъх заповедите на краля и за момента изобщо не сме за оплакване — отговори Адалвард.

— За мен в това пътуване нямаше нищо необикновено, докато ти не ми сподели важността на мисията ви. Държа да знаеш, че за мен е голяма чест да бъда заобиколена от толкова храбри мъже като вас, ако възникне някаква опасност — продължи Сесилия.

— Всички ние сме членове на кралската гвардия — отвърна Адалвард. — Вярно е, че някои са от гвардията на кралицата, това е не по-малко достойно — добави той с лека усмивка, първата от началото на пътуването.

— Виждаш, че яздя като мъж, обкрачила коня — допълни Сесилия. — Това не те ли учудва?

— Да — отговори Адалвард. — Наистина не разбирам как го постигате, госпожо, тъй като въпреки това запазвате женската стойка на седлото. А не съм и се сетил да ви погледна по-отблизо, когато яхвате коня.

— Често трябва да пътувам на кон за нуждите на моя манастир, може би дори повече от един кралски гвардеец — продължи Сесилия сякаш разговорът бе съвсем невинен. — Уших си рокля от две части, за всеки крак по една. Освен това нося и престилка. Така стойката ми е на жена, но яздя като мъж. Трябва да знаеш, че ако опасността, за която говориш, ни върхлети, аз ще съумея да избягам много по-бързо, отколкото биха го направили повечето от защитниците ми със своите тежки коне. Ако искате да ме защитите от някоя атака, не бива да стоим на едно място, а да побегнем в галоп.

Сесилия като че ли най-накрая каза нещо, което накара Адалвард да погледне на нея като на мислещо същество, а не като на купчина сребърни монети. Оттегли се, след като вежливо я помоли да го

извини, и отиде при хората си. Обясни им разпалено нещо, размахвайки силно ръце. Тези, на които бе говорил, се отправиха назад към края на кортежа, за да съобщят новината.

Когато се върна при Сесилия, той изглеждаше доволен и склонен да говори, за разлика от началото на пътуването. Сесилия усети, че почвата е подготвена за това, което искаше да попита.

— Кажи ми, Адалвард, верни мой пазителю, ти, който си човек от кралския двор и знае много повече от една бедна манастирска послушница, защо аз, която съм член на скромния род Поле, съм прицелна точка за хора с лоши намерения?

— Бедна ли?! — възкликна Адалвард, поглеждайки я изпитателно, за да разбере шегува ли се или не. — Това може би е вярно за момента, но когато станете съпруга на един Фолкунг, ще ви принадлежи една трета от богатството му. Скоро ще бъдете богата, госпожо. Ако някой успее да ви отвлече, ще може лесно да получи голям откуп. Подобно нещо вече се е случвало, въпреки че аз лично не познавам някой, останал жив след подобен пазарлък. Сигурното е, че такива неща са се случвали.

— Фактът, че ме ескортират мъже като вас, наистина ми вдъхва дълбоко чувство за сигурност — отговори Сесилия, въпреки че остана наполовина удовлетворена от чутото. — Има обаче и друго, нали? Подобна силна охрана не е необходима за защита от почти невъоръжени бандити. Достатъчно би било те да видят цвета на знамето ни и трите корони.

— Напълно вярно, госпожо — отвърна Адалвард, без този път да продължи по темата. — Аз съм част от семейството на краля и от това на баща му, свети Ерик. По-големите ми братя поеха грижата за фермите ни, а аз имах възможността да вляза в кралската гвардия. Не мога от нищо да се оплача. Когато човек е от рода Ерик знае много добре какво е борбата за властта. Вашият живот, госпожо, е част от това.

— Не разбирам много от мъжките работи — смирено отговори Сесилия. — Ето защо съм още по-щастлива да бъда съпроводжана от човек, който би могъл да ми обясни това, което на нас, живеещите в манастир, убягва. Защо моят живот или моята смърт би имала нещо общо с борбата за властта?

Моля те да ми го обясниш, Адалвард!

— Не мога да ви кажа нещо различно от това, което вие рано или късно ще научите — отвърна Адалвард, поласкан, че от него се очаква да каже истината. — Ако бяхте станала, както трябваше, игуменка, аз никога не бих могъл така свободно да разговарям с вас. Ако бяхте приела, вашето свидетелстване би позволило на най-големия кралски син да наследи короната. Това вие вече го знаете, нали?

— Да. Защо обаче Сверкерите ще ми желаят злото, ако не свидетелствам?

— Ако бъдем избити — вие, госпожо, аз самият и моите хора, всички ще обвинят Сверкерите за извършители, дори и да не е така — добави Адалвард, притеснен от неочаквания обрат на разговора и от мисълта, че се е оставил да бъде въввлечен в нежелана посока.

— Не биха ли поискали, в такъв случай, да бъде убит например Арн Магнусон? — попита Сесилия, без гласът ѝ да трепне.

— Да, разбира се. На всички е известно, че ние, Ериките, само ще спечелим от неговата смърт. Тогава вие ще станете игуменка, веднага щом мъката и самотата ви подтикнат да влезете в манастира. Заклевам се обаче, че това не влиза в намеренията ни, защото би означавало да нарушим съюза между Ерики и Фолкунги, скрепен с множество тържествени клетви. Ако нашите два рода се скарат, ние съвсем скоро ще изгубим властта в полза на Сверкерите.

— Така че Сверкерите имат интерес Арн Магнусон да бъде убит и да направят така, че убийството да бъде приписано на Ериките — невъзмутимо допълни мисълта му Сесилия.

— Без съмнение — каза Адалвард усмихвайки се. — Те биха спечелили много от смъртта на Арн Магнусон, приписвайки на нас убийството му. Кого обаче биха могли да изпратят в Арнес или във Форшвик да изпълни подобна задача? Один, единственият способен да стане невидим? Или Тор, чийто чук кара целия свят да трепери? Не, никой не би се осмелил предумишлено да убие Арн Магнусон, госпожо, можете да бъдете сигурна.

Адалвард се развесели от думите си относно Один и Тор. На Сесилия шегата ѝ се стори доста нечестива, но пък ѝ достави душевно облекчение.

Спокойствието на пътуването бе нарушено един-единствен път. След Йостансъо излязоха от гората, за да прекосят една по-открита местност с разпръснати тук-там ферми. В един момент се натъкнаха на

стадо овце, спускащо се бегом от едно възвишение. След него тичаха четирима овчари с развети кафяви пелерини и с криваци в ръце, опитвайки се да съберат подплашените животни.

Адалвард веднага изпрати четирима от хората си с извадени мечове към тях и овчарите мигом се хвърлиха по лице на земята с разтворени ръце и крака, като същевременно се опитваха да видят с крайчеца на очите си накъде отиват животните им.

Докато четиримата гвардейци преследваха овчарите, останалите осем стесниха кръга около Сесилия с извадени мечове. Колкото до Адалвард, той застана начело, обяснявайки кратко на Сесилия, че човек не може да бъде сигурен в нищо и че смъртта може да дебне навсякъде. Но овчарите се оказаха наистина такива и не се наложи да ги убиват без нужда. Струваше им доста усилия да съберат отново стадото, но това бе всичко.

Когато най-после пристигна в Рисеберя, Сесилия веднага се затвори в стаята си и дълго остана там, с ръка върху едно от сметалата, вдишвайки миризмата на пергамент и мастило. Сметките, сред които толкова дълго бе живяла, бяха обсебили живота ѝ. Те представляваха реалния свят, докато Арн Магнусон бе част от света на мечтите.

Сбогуването бе мъчително и обляно в сълзи. Двете млади жени от рода на Сверкерите, които бяха дошли да потърсят убежище в Рисеберя и го бяха получили въпреки несъгласието на Биргер Бруса, плакаха много повече от другите. Бяха много близки със Сесилия, която ги бе учила на шивачество, градинарство и счетоводство. Сега оставаха без покровителството на икономката, а мечтата им тя да стане игуменка нямаше да се осъществи.

Сесилия ги успокои, доколкото можа, и ги увери, че няма да престане да се интересува от това какво се случва в Рисеберя. Обеща даже лично да ги посещава от време на време, което ще е и най-доброто, за да се увери с очите си.

Тези ѝ думи обаче не постигнаха желанния ефект. Двете девойки изразиха съмнение, че светската власт ще може да упражнява волята си в Рисеберя. Наложил се да остане един ден допълнително в манастира и често да вика при себе си Хелена и Рикиса, както се наричаха двете девойки.

Показа им многократно и съвсем точно какво трябва да правят, в коя преградка да съхраняват сметките за плащане, къде да слагат

сборните писма до епископите и до управителите, отговарящи за данъка и арендата. Междувременно им разказа с повече подробности за живота си в манастира, където почти всички девойки, които се обучаваха, бяха от неприятелски семейства. Описа тежките несгоди, които двете с кралица Бланка бяха изтърпели в очакване на по-добри дни. Не пропусна да спомене за благородната и мъдра възрастна жена от старо кралско потекло, която накара тези послушнички да разберат, че не бива да избират неприятелите си толкова рано в живота.

Сесилия усети дълбоко в себе си чувството, че прилича на мъдрата Хелена Стенкилдотер, защото бе способна сега да изпитва огромна нежност към девойки от рода на Сверкерите, които на всичкото отгоре носят омразните имена Хелена и Рикиса. Предупреди ги да не се изкушат да дават обет преди наистина да почувстват призванието и ги призова никога да не губят надежда. Увери ги, че дори бедните момичета, принудени да потърсят убежище в някой неприятелски манастир, може да бъдат призовани в светския живот по-бързо, отколкото са си представяли, и че те винаги ще присъстват в мислите ѝ.

Останала сама след дългото съвещание, Сесилия можа най-после да си вземе сбогом със света, в който бе живяла до сега. Взе със себе си сметалото, което сама бе направила и с което смяташе най-добре. Разполагаше също така и с кон, седло, зимно наметало, подплатено с кучешка кожа и топли кожени ботуши, както и дрехите, с които бе в момента. А в Нес може би я очакваха и няколко празнични тоалета.

Като по-млади Бланка и Сесилия имаха еднакви фигури, но след седемте бременности на кралицата и вследствие изобилието на кралската трапеза, сега само Роса можеше да облече някогашните дрехи. Пазеше няколко рокли, които най-добрата ѝ приятелка не можеше повече да носи. Бе скътала и сребро, спечелено след наложеното ѝ наказание, за времето когато бе икономка на Рисеберя. Извади парите, претегли ги на ръка и вписа в сметната книга сумата, която ѝ се полагаше.

В този момент си даде сметка колко малко знае за това какво притежава. Открай време бе убедена, че рано или късно ще положи обет, бе свикнала с мисълта, че е бедна. Ето защо знаеше много повече за финансовото състояние на манастира отколкото за своето собствено.

След смъртта си баща ѝ Алгот остави само две момичета — Сесилия и Катарина, които да го наследят. На Сесилия се даваше едната половина от фамилните ферми около Хюсабю и Кинекуле, другата — на Катарина. Последната, която сега изкупваше греховете си в „Божия дом“, се бе отказала от земните блага. Кому в такъв случай се падаше нейната част от наследството? На Сесилия или на „Божия дом“? Господарка на колко ферми около Хюсабю би била тя в единия или в другия случай?

Сумата в сребро, която държеше в ръката си, би стигнала за покупката на хубава пелерина. Имаше една такава, дори още по-хубава, с цветовете на Фолкунгите, върху която тя работеше вече в продължение на три години. Бе подплатена с кожа от куница, лъвът бе избродиран със златни и сребърни нишки от Любек, а устата му и езика — с червена прежда. Нямаше наметало в кралството с толкова великолепни цветове. Това бе най-красивото нещо, което бе сътворила през годините, прекарани в манастира, но така и не успя да скрие мечтата, която хранеше по този повод — да положи един ден това наметало на раменете на Арн Магнусон.

Тя чудесно знаеше, че подобна дреха струва колкото една ферма заедно с крепостните и добитъка. Наметалото обаче принадлежеше на манастира Рисеберя, въпреки че го бе избродирала със собствените си ръце. Дълго време остана замислена с перото в ръка, преди да преодолее колебанието си. След това написа разписка за дълг от петнадесет сребърни монети, размаха листа, докато изсъхне мастилото и я сложи на мястото ѝ в преградката.

Накрая отиде в студената стая, взе наметалото, допря го до бузата си, вдъхна острата миризма, способна повече да прогони молците, отколкото да събуди нежни мечти, сгъна го и го отнесе със себе си.

По време на прощалната литургия получи причастие.

За младия Суне Фолкесон, както и за доведения му брат Сигфрид, препускането с кон от Арнес до Форшвик означаваше сбъдването на най-лудите им мечти. Всеки яздеше по един от отвъдморските коне. Конят на Суне бе мишосив, а този на Сигфрид — светлдорест. Господарят Арн старателно бе подбрал двата жребеца

преди да ги даде на момчетата. Обясни им кратко и със сериозен тон, че и двете животни са млади също както новите си собственици и че важното е да остарееят заедно. Сега се полага началото на едно приятелство, което трябва да продължи завинаги. Единствено смъртта може да е причина за раздяла с един отвъдморски кон. За разлика от възрастните в Западна Готаланд, двамата младежи сами бяха разбрали, че тези животни са бленувани създания.

Подобно на повечето момчета на тяхната възраст от семейства с герб върху щита, двамата яздеха откакто се бяха научили да ходят. За тях ездата бе нещо толкова обикновено като например дишането или пиенето на вода.

Сега обаче трябваше да започнат от самото начало. Щом боднеха с шпорите тези бързи бегачи, както правеха със северните коне, те се втурваха напред с така скорост, че брулещият насрещен вятър караше очите им да сълзят и развяваше далеч зад тях дългите им младежки коси. Докато северният кон направи три стъпки встрани, отвъдморският вихрогон вече е направил десет. Това даваше на ездача усещането, че се плъзга по водна повърхност. Той не чувстваше движението, а само констатираше, че вече не се намира на същото място. Конят от страната на готите поемаше право напред, а тези жребци се носеха странично или косо, сякаш напредваха играейки си. Също както когато си в лодка по средата на бързея и тук най-малкото грешно движение би могло да има непредвидими последици. Откриваха се хиляди нови възможности и двете момчета трябваше да свикнат с тях, ако искат един ден да си съперничат с господаря Арн.

От време на време Суне и Сигфрид хвърляха поглед към чужденците. Говореха на език, който те изобщо не разбираха. Някои от тях, с много тъмни очи, бяха толкова добри ездачи колкото и самият господар Арн. Напредваха сигурни в себе си през гъстия лес, осеян с повалени от бурята в началото на лятото дървета. Други обаче, също като Суне и Сигфрид, трябваше да се концентрират и много да внимават върху седлото.

Бяха общо тринадесет ездачи. В Арнес господарят Ескил подари на всеки поизбеляло синьо наметало от тези, които бяха носили с брат му на млади години и които вече не обличаха. Трима мъже развяваха високо цветовете на Фолкунгите, с господаря Арн начело.

Колкото до чужденците, те бяха увили около телата си няколко слоя различни тъкани, а на главите си носеха големи тюрбани или странни островърхи шапки, опасани в долния край с ивици от плат. Тези с шапките бяха най-добрите ездаци. Бяха въоръжени с чудновато извити мечове, лъкове и колчани. Бяха се разгърнали в широк кръг, в който водеха и конете без ездаци. Не стана ясно как, но след един час се видя как тези свободни коне следваха и най-малките промени в посоката, указана от господаря Арн.

Конвойт се бе упътил през гората към Форшвик. Цяло чудо бе как господарят Арн се ориентираше при липсата на какъвто и да е път. Достатъчно му бе да поглежда от време на време към слънцето. В края на деня се озоваха при брода Утервадет на река Тидан, точно над мястото, където се провеждаше събранието на Аскеберя. Когато буковата гора се поразреди, те видяха пред себе си реката, която се виеше под яркото слънце. Приближаха я точно до мястото, където конете можеха лесно да я прекосят.

Вечерта, приближавайки Аскеберя, те минаха в близост до множество лодки, идващи от Арнес, в които пътуваха някои от чужденците, непожелали да изминат пътя на кон. Товарът, който носеха, изглежда бе толкова ценен, че отказваха да се отделят от него. Седяха нащрек върху сандъци, обвити във влакнести кожи. Суне помисли, че в тях има злато или сребро, но Сигфрид не бе убеден в това. Според него толкова ценни неща би трябвало да се съхраняват на сигурно място в Арнес. И двамата се съгласиха, че в края на краищата ще разберат какво е съдържанието им след като конвойт пристигне във Форшвик.

В Аскеберя свалиха товара от конете, наметнаха ги с чулове и ги напоиха. Господарят Арн дойде при Суне и Сигфрид, за да им покаже какви грижи да полагат отсега нататък за конете си. Трябва да почистят опашките и гривите от сламки, да ги огледат и да ги погледят по цялото тяло, внимателно да прегледат копитата, за да се убедят, че по тях няма вклинили се камъчета или части от корени. Едновременно с това е нужно да говорят на другаря си, тъй като колкото по-силно бъде това приятелство, толкова по-добре ще могат да работят заедно. Приятелството има първенство пред заповедите, които могат да се дават с краката или с ръцете. Остава им да научат още много неща, но след това вече ще бъдат не само много по-бързи в надбягванията от

който и да е ездач от северните страни, но и ще могат да се движат назад и встрани, което пък никой от роднините или от приятелите им може да прави. Необходимо е обаче да се въоръжат с голямо търпение.

Лодките не спряха да пристигат през цялата вечер и до късно през нощта и Гурмунд, съдържателят на странноприемницата, се потруди доста, докато осигури на всички напитки и постеля.

Час преди да започне молитвата, Арн взе лъка си, опъна тетивата му, препаса колчан стрели и тръгна да се упражнява. Не спазваше вече начина на живот, който повеляваше строгия правилник и на който се бе подчинявал години наред, та едва си спомняше как е било преди това. Вече не беше тамплиер и скоро щеше да склочи благословения от Бога съюз между мъжа и жената. Но правилникът не допускаше леността, нито високомерието. Тренировките по владение на оръжието бяха задължителни, за да бъде винаги готов да се яви в служба на Бога, щом възникне опасност. Не трябваше да позволява на мисълта, че е най-добър в боя, да го накара да си ги спести.

Намери сламения сноп, който Харалд и той бяха използвали за мишена по време на предходното им минаване през Аскеберя и се спусна надолу към реката в търсене на подходящо спокойно място. Забеляза Суне и Сигфрид да се прокрадват зад гърба му с наивната надежда, че един тамплиер няма да ги усети. В първия момент реши да се направи, че не ги е видял, както в деня, когато го наблюдаваха как дава суров урок на стражите от Форшвик. Промени обаче намерението си, ускори крачка, скри се зад един голям дъб и хвана двете момчета за тила в момента, в който минаваха покрай него по следите му.

Строго ги предупреди повече да не шпионират тайно рицар като него. Както сигурно вече са дочули, брат му Ескил би предпочел с тях да има още дванадесет въоръжени мъже. Говори се също, че повече от един властник на драго сърце би изпратил убийци с цел да се попречи на сватбата му със Сесилия. Ето защо не биха могли да изберат неподходящ момент да следват скришом когото и да е. Засрамени, момчетата наведоха глави и помолиха за извинение. Скоро обаче възвърнаха ентусиазма си и предложиха на учителя си да му помогнат като събират стрелите след всеки изстрел.

Арн се опита да си придаде строг вид, но трудно му се отдаде да остане сериозен. Посочи им един сух дънер и им поръча да закрепят

мишената на него. Те се учудиха от голямото разстояние, но веднага се подчиниха.

Щом се върнаха, седнаха на една покрита с мъх скала, целите в очакване. Арн нагласи първата стрела на тетивата на лъка си, прицели се към мишената и ги уведоми, че от подобно разстояние ги е усетил как го следват. След това пушна една след друга пет стрели и им поръча да отидат да ги донесат обратно.

Стрелите бяха забити толкова близо една до друга, че Сигфрид, който първи пристигна до мишената, успя да ги изтръгне с една ръка. После коленичи, вперил невярващ поглед в петте стрели. Суне срещна погледа му и само поклати глава. Нямаше нужда от никакви приказки.

Арн стреля пет пъти, а Суне и Сигфрид изтичваха за стрелите, изтръгвайки ги, с едно изключение, с една ръка. Радостната възбуда на двете момчета бавно премина в обезсърчено мълчание. И двамата си помислиха, че ако ще трябва по този начин да боравят с лъка и стрелите, за да станат рицари, то нито единият, нито другият би осъществил мечтата си. Арн забеляза промяната в настроението им и веднага се досети за причината.

— Няма да ви карам да стреляте с моя лък — каза им той с равнодушен тон, когато му донесоха за пети път стрелите. — Той е изработен лично за мен, а не за вас. Когато се върнем във Форшвик, ще накарам да ви направят ваши собствени, както и мечове, и щитове. Колкото до конете, вече имате такива, но трябва да разберете, че сте в началото на дълго обучение.

— Много дълго — поправи го Суне тихо и с наведена глава. — Никой никога няма да успее да стреля като теб, господарю Арн.

— Никой в тази страна не е способен на това — добави Сигфрид.

— И двамата се лъжете — каза Арн. — Харалд, моят норвежки приятел, стреля също както мен, а скоро ще се запознаете и с един монах, който го прави може би още по-добре или, при всички случаи, го правеше някога. Не съществува пределна точка, когато искаш да научиш нещо, освен ако сам не си я поставиш. Гледайки ме как стрелям, вие чисто и просто отдалечихте тази точка малко повече от там, от където сте смятали, че се намира. Обратното впрочем би било жалко, защото аз съм този, който трябва да ви обучи на това изкуство.

След тези последни думи, свързани с ролята му на учител на тези две момчета, Арн избухна в смях, а по лицата на двамата се появи

нещо като лека усмивка.

— Който по-усърдно се упражнява, той и най-добре ще стреля, това е толкова просто — продължи той. — Аз самият започнах като помалък от вас и ако ми се е случвало да пропусна някой и друг ден, то е защото съм бил на война, където впрочем пак съм тренирал, но по различен начин. Никой не се е родил рицар. Можеш да станеш такъв само след много труд, което намирам за съвсем справедливо. Вие двамата готови ли сте все още да се трудите толкова усилено колкото е необходимо?

Двете момчета леко кимнаха, но погледите им останаха вперени в земята.

— Отлично — каза Арн. — Мога да ви гарантирам, че работа съвсем няма да ви липсва. На първо време, във Форшвик, тя ще се състои в упражняване на строителния занаят, а не на бойните умения. Но след като всичко бъде готово, вие ще трябва всеки ден да посвещавате доста часове на меча, копиецо, щита, ездата и ковачницата. Вечер, по време на молитвата, ще бъдете капнали от умора, но за сметка на това ще спите непробудно.

Отправи им окуражителна усмивка, за да компенсира до известна степен сериозността на думите си, напълно обективни впрочем, относно дългия път към рицарството. По-кратък изобщо не съществуваше. Изпитваше някакво особено благоразположение към двамата младежи, сякаш виждаше в тях образа на момчето преминало някога през трудната школа на брат Гилберт.

— Към кого рицарят отправя молитвите си вечер и към кого да отправяме ние нашите? — попита Сигфрид.

— Въпросът ти е особено прозорлив, Сигфрид, — отговори Арн колебливо. — Кой светия може да чуе молитвите и на двама ви и да им посвети най-много време? Колкото до мен, аз отправям молитвите си към светата Дева. Служа ѝ и нося герба ѝ вече повече от двадесет години. Вие споменахте свети Георги. Той е покровителят на светските рицари и е най-подходящ във вашия случай. По-лесно ми е обаче да ви кажа какво да искате в молитвите си, а то е *fortitude* и *sapientia*. Те са в основата на рицарската добродетел. *Fortitude* означава сила и смелост едновременно, а *sapientia* — мъдрост и смирение. Нито едното, нито другото няма да ви бъде дадено без усилия от ваша страна. Щом ги поискате в молитвите си в края на един изпълнен с усилена работа ден,

ще си припомните онова, за което сте си дали толкова труд. А сега бягайте в леглата си и се помолете на свети Георги.

Младежите веднага се подчиниха. Арн ги проследи замислено с поглед да се отдалечават безшумно в здрача. В края на пътя се намира едно ново кралство, помисли си той, могъщо кралство, в което цари толкова сигурен мир, че никой няма да има интерес да воюва срещу него. И тези две момчета ще са може би първите мъже на това ново кралство.

Събра стрелите си, прибра ги в колчана и го метна през рамо. Остави тетивата опънати на лъка и се отправи надолу към реката, към онова красиво и благодатно за молитви място, което бе открил при предишното си идване в Аскеберя.

Не взимаше насериозно слуховете, носещи се в Арнес, според които враговете с хитрост искаха да се доберат до властта, плащайки на наемни убийци. Подобни разсъждения не бяха впрочем съвсем лишени от смисъл, си каза той, улавяйки се, че прибягва до говора на франките, когато иска да мисли с по-голяма яснота. Ако в дъното на всичко е Биргер Бруса, то наистина наемникът би спечелил много пари. Една братоубийствена война между Фолкунги само би подпомогнала Сверкерите в усилията им да си възвърнат короната. Подобна идея обаче би могла да се роди в главите на стратезите от кръчмата, опиянени от бира и вино. Едно е да правиш проекти, друго е да ги доведеш до добър край. Да предположим, че в този момент, на здрачаване, към Аскеберя приближава убиец. Къде би потърсил най-напред? Да предположим и че същият този убиец успее да го открие тук, на това място, при падането на нощта. Би ли успял обаче да се промъкне толкова близо до него, че да го прободее с меч или нож? И ако все пак успее да го направи под прикритието на нощта, би ли могъл да разчита, че ще намери един невъоръжен спящ тамплиер?

Божията майка го е закриляла във всичко досега и не би позволила да бъде подло убит точно сега в Западна Готаланд. Дала му е най-големите дарове на земното съществуване, но не безусловно, защото в същото време му е отредила най-великото от делата, което би могла да повери на някой от своите рицари. И не става дума само за църквата, обречена на Бог, която той ще трябва да изгради, за да докаже, че Той е тук и няма защо да бъде търсен с кървави войни в

далечни страни. Поставила му е още по-благородната задача да осигури мира.

Откри мястото, където можеше да си почине и да се помоли. Вече се бе спуснал краткият летен здрач. Няколко седмици по-късно, на Еньовден, здрачаването ще продължава едва половин час. Нямаше вятър и във въздуха бавно се настаняваха ароматите на нощта. Един славей се гушеше в близкия гъсталак и песента му изпълни за момент цялата му душа. Никога досега не бе изпитвал подобен покой. Изглежда светата Дева искаше по този начин да му покаже, че небесното щастие може да господства и при земното съществуване. В момента бе способен да усети нейната воля и нейната безкрайна благодат във всяко събитие, голямо или малко. Баща му бе на път да възстанови жизнените си сили и скоро щеше отново да може да ходи.

Ибрахим и Юсуф бяха преместили господаря Магнус в голямата стая на кулата веднага след като бе добре почистена и с помощта на няколко крепостни изградиха нещо като мост с перила от двете страни, по който болният да може да се придвижва, опирайки се на ръцете си. С всеки изминал ден ставаше все по-очевидно, че той скоро ще може да се движи без чужда помощ. Бе възвърнал и част от доброто си настроение и бе заявил, че ще проходи отново по случай сватбата на сина си. Със старческа походка може би, но при всички случаи на собствените си крака. До празника Еньовден щеше да държи в тайна оздравяването си, за да могат всички присъстващи на сватбата да се уверят с очите си в благотворното влияние на медицината. Говорът му също много се бе подобрил след ежедневните упражнения и бе оставил зад себе си отчаянието, което в началото бе негов постоянен спътник. Преди категорично отказваше да подхвърля от едната в другата си ръка малкото обло камъче, а сега го правеше толкова усърдно, че се налагаше от време на време Ибрахим и Юсуф да го възпират, за да не прекали.

Бе споделил с Арн чувството си, че животът се възвръща и в тялото, и в душата му. Знаеше, че и дума не може да става за някакво чудо, каквото и да разправяха хората. Това бе негово лично дело, плод на силната му воля и, би могло да се каже, на молитвите му, без да се изключват уменията на двамата чужденци. Те бяха обикновени хора, а не светци или магьосници, въпреки странното им облекло и неразбираемия език, на който говореха. Тогава Арн бе разкрил пред

баща си, че тези двама мъже, чиито имена бяха Ибрахим и Юсуф, в действителност са сарацини. След като чу това, господарят Магнус бе потънал в дълго мълчание и Арн бе съжалил, че му е казал истината. Накрая баща му бе казал, че знанието прави живота по-добър, независимо дали идва от близо или от далеч. Бе го изпитал с тялото си. Злословенето от страна на хората на Църквата по отношение на тези сарацини нямаше никаква тежест срещу думите на собствения му син за тях. Кой друг впрочем би могъл да се произнесе по въпроса с потвърдо убеждение? Този, който е бил свещеник във Форшвик или епископ в Източен Арос? Или този, който е водил война със сарацините в продължение на двадесет години?

Арн се бе възползвал от случая, за да добави, че във всички места на Ордена на тамплиерите има вещи в медицината сарацини, защото са най-добри в тази област и че това, което е добро за святата Божия армия, трябва да е същото и за хората от Западна Готаланд. След тези му думи баща му бе изпаднал в добро настроение и бе веднага помолил Арн да го придружи до най-високото място на крепостната стена, за да може да види строителната площадка. Арн бе изпитал опасение да не би това излизане на баща му да се окаже преждевременно. А освен това не би желал той да оцени строителните работи като ненужни и да им се противопостави след като вече разсъждаваше трезво. При вида на голямата и красива стена, която вече бе придобила форма около външните части на крепостта от страната на езерото с перспективата да обгради изцяло Арнес, той бе занемял от радост и гордост. Самият той бе направил известни подобрения на тези укрепления в младостта си и често след това бе съжалявал, че не е могъл да ги направи още по-добри. Арн подробно му бе обяснил как ще изглежда всичко, след като работите приключат, и го бе уверил, че никой враг няма да може повече да заплашва Фолкунгите. Баща му горещо бе одобрил всичко това.

Единственото нещо, което не се бе харесало на Арн по време на това кратко посещение, бе настроението на Ерика. След като бе научил за съдбата на своя непознат брат, той бе разговарял за това с Ерика с цялата печал, която подобаваше. Тя обаче много го бе наскърбила, мислейки повече за отмъщението, отколкото за мъката. Бе заявила, и това бе най-лошото, голямата си благодарност към светата Дева, че е довела в Арнес един воин на Господа като него, за да се считат дните

на този презрян Еббе Сунесон вече преброени. Защото законът е недвусмислен. Ако Арн поиска двубой, за да измие честта на семейството, Еббе не би могъл да откаже. Ерика бе изпаднала в толкова възбудено състояние, че се смееше и плачеше едновременно, говорейки за това какво ще почувства Еббе Сунесон, когато се види принуден да извади меч срещу по-големия брат на жертвата си и усети приближаването на собствената си смърт. Арн не бе успял да я успокои и ѝ бе предложил да се помоли за душата на Кнут. Тя бе приела, без обаче да се успокои напълно.

Тази греховна склонност у Ерика го натъжи и през цялата дълга нощ на брега на реката той се моли преди всичко тя да се разкае и да ѝ бъде простено.

Пътуваха сякаш към дълбините на мрака. Братята Вахтиян напредваха по реката с чувството, че напускат света на хората и се приближават до неназовимото. Редките обиталища, близо до които минаваха, ставаха все по-примитивни, а по бреговете на реката заедно тичаха добитък и деца, до такава степен подивели, че трудно се различаваха едни от други.

Ужасното място, където трябваше да прекарат нощта, гъмжеше от мръсни космати мъже, крещящи на някакъв напевен неразбираем език и пиещи като животни, преди да се сбият помежду си или да се свлекат и заспят на пода. Всички онези, които идваха отвъд морето, си построиха лагер, за да не спят в къщата и с отвращение отказаха донесената от крепостните храна. С настъпването на нощта верните на Пророка, също като християните, помолиха небето да се смили над тях.

На сутринта измина много време преди да тръгнат на път, защото капитаните бяха принудени да издирват хората от екипажа в най-неочаквани места, където ги бе съборил сънят. Гневни, със зачервени очи, смърдящи на урина и повръщано, те най-накрая заеха местата си на греблата, спешени до тях като добитък. Слънцето бе вече високо. Господарят Арн и конниците с него имаха сигурно няколко часа преднина.

Късно същата вечер лодката им акостира до понтоните на Форшвик. Разтоварването започна на часа и братята Вахтиян бяха

напълно погълнати от грижата да опазят нещата си, та не можаха още на момента да съзерцават нещастieto си.

Съгласиха се обаче, че би могло и да е по-лошо, когато Арн ги събра в двора сред дървените къщи с покриви от трева. Всички наоколо бяха трезви и почти чисти. Най-малкото не смърдяха като гребците.

— В името на добрия и милостив Господ, който е Господ на всички ни дори и да Му се молим по различен начин, ви поздравявам с добре дошли в дома ми — каза им Арн на арабски, както винаги го бе правил, и продължи. — Вие достигнахте целта на пътуването си. Нека преди всичко да благодарим на Господ, че ни доведе до тук живи и здрави.

Арн сведе глава и всички го последваха. Изчака ги да вдигнат глави в знак, че молитвата е свършила.

— Зная, че това, което виждате, никак не ви впечатлява — заговори отново той. — Пред нас са четири години работа преди уговорения завършек и можете да бъдете сигурни, че никой няма да познае това място в края на този период. Няма да строим укрепен град, а ще направим един кервансарай, едно средище на оживена търговия. Няма да издигаме стени като в Арнес, а ще градим ковачници, пещи за тухли и стъкло, работилници за седла, филц, керамика и тъкани. Не може всичко да се направи наведнъж. Първо трябва да си построим покрив и да осигурим същата чистота като отвъд морето. После ще се захванем едно по едно с другите неща по ред, който сметем за най-добър. В северните страни зимите са съвсем различни от това, което сте виждали до сега. Когато дойде студът и първият сняг, аз съм сигурен, че никой от вас няма да ме проклина, дори и тайно, за това, че съм ви карал през първите седмици да се претрепвате от работа като роби. Верните на Пророка, мир на душата му, ще бъдат възнаградени за усиления си труд след по-малко от шест месеца с идването на първия сняг.

Както обикновено, Арн повтори думите си и на езика на франките преди да се отправи към двамата производители на филц Айбар и Бюлент и да ги отведе в малката постройка на брега.

— Някои ще имат късмета да не се потят по строежите — измърмори Яков Вахтиян. — Какво да направим, за да се откачим и ние?

— Ще успеем, не се тормози — отговори невъзмутимо Марк, повеждайки брат си за ръка, за да разгледат по-отблизо мястото, на което щяха да работят през следващите няколко години.

Тъй като проявяваха интерес към всичко, което можеше да бъде построено или произведено, те обиколиха цял Форшвик и скоро намериха доста теми за разговор. Съдейки по количеството наскоро подготвен дървен строителен материал, струпан на различни места, както и по този, който все още пристигаше от близката гора, те заключиха, че става въпрос за няколко сгради. А когато видяха купищата камъни, както и буретата с вар и пясък, разбраха, че те ще бъдат различни от вече съществуващите. Ще изглеждат сигурно като голямата дървена постройка в Арнес, на която единият преден връх на покрива е от камък, а в дъното ѝ има огромно огнище от същия материал. Запалвайки в него буен огън, би могло спокойно да се посрещне суровата зима, както прецени Марк. Тук, за разлика от отвъд морето, дърва никога няма да липсват.

Предположенията им прекъсна господарят Арн, който се приближи към тях с широки стъпки, прегърна ги през раменете и им каза, че съвсем скоро ще се захванат с това, на което са най-способни, а именно в измислянето и направата на сечива и инструменти. Но преди това държеше да ги запознае с проектите си. Имаше доволен и уверен вид сякаш това изгубено на край света място бе вече прекрасен и процъфтяващ кервансарай.

Отведе ги първо до двата водопада и им обясни, че може да се осигури толкова енергия, колкото душа ти иска, защото водата, за разлика от вятъра, никога не секва.

Близо до по-малкия водопад се въртяха две водни колела. Арн покани двамата мъже в мелницата и им показва как тази въртяща се сила може да се предаде на мелничните камъни.

— И това е само началото — рече той. — Можем, ако пожелаем, да построим десет подобни колела, а дори и по-големи. Те, разбира се, ще се въртят по-бавно, но чрез създадената от тях сила ще може например да мелим варовик и да правим вар и хоросан. Бихме могли да използваме и колела с по-малки размери, които съответно ще имат и по-малка мощ, но за сметка на това ще се въртят по-бързо. Ето върху какво искам да започнете да мислите.

Тръгна пред тях, за да ги изведе от мелницата и с все същия ентусиазъм им показва мястото до големия водопад, където смяташе да изгради тухлен склад за храни, през който по специална вада да тече студена вода, преди да се влее в реката. По протежение на същата тази река предвиждаше да бъде прокопан канал, покрай който да се подредят работилниците и който да поема и неизразходвана енергия. Хидравличната енергия ще задвижва и ковашкия мех, и ковашкия чук. За да се избегне пренасянето на гориво във всички посоки, най-добре ще да е работилницата на двамата братя да се разположи в близост до ковачницата и фабриката за стъкло. Когато Марк му възрази, че трудно би могъл да си представи нови машини сред грохота на ковашките мехове и чукове, господарят Арн се съгласи с усмивка, че не е взел предвид подобно вредно влияние, но пък през зимата сигурно добре ще им идва топлината от тези дейности.

И те двамата обаче, също като Ибрахим, лекаря, ще трябва да започнат с нещо съвсем различно. През дъждовната есен и още повече през зимата ще е трудно да се поддържа чистотата и на местата, и на хората, ако още отсега не се започне с производството на сапун. Виждайки обидените физиономии на двамата арменци, Арн се извини и обясни с усмивка, че в северните страни е непознато дори името на този продукт и който държи да е чист през зимата, използва дървесна пепел, смесена с лой. Друга възможност е да се извлича маслото от северните борове, както правят в Ливан с кедрите, и той вече е дал разпореждания да бъде събран обилният сок от няколко растящи наблизко дървета.

Арн прекрати веселите си обяснения, след като видя смръщените лица на двамата братя. Би могло, разбира се, тежката и мръсна работа по събирането на дървесния сок да бъде свършена от някои от неговите хора, но след като течността бъде в тенджерата, важните господа арменци би трябвало вече да склонят сами да свършат работата.

Впрочем, като начало, Марк и Яков биха могли да изпълнят по-добре от всеки и една друга задача — да тръгнат по брега на езерото и да съберат водните растения, чиято пепел след изгарянето им може да се използва при производството на стъклена каша, твърде необходима с оглед предстоящата зима.

Научавайки за какви дейности, достойни за изпълнение единствено от роби, смяташе да ги използва, братята Вахтиян като че ли онемяха от изумление. Поради това Арн се впусна в дълги обяснения, които в същото време бяха и начин да се извини:

— Едно толкова просто нещо като филца например, е непознато в страните от Севера. Затова единствено Айбар и Бюлент, двамата турци, които произвеждат тази материя, се захванаха с работата, за която са тук. И въпреки че основното количество от готовия филц ще бъде отделено за евентуално военно приложение, останалото ще е добро дошло през зимата. Трябва добре да се разбере, че всичко онова, което е очевидно в отвъдморските страни, тука не е. Същото се отнася и за сапуна, ценен не само от верните на Пророка, мир на душата му, а и от тамошните християни. Във всяко начинание има начало и всеки трябва да приема дори и най-недостойните задачи. Едва след това ще дойде редът на истинската работа, достойна да бъде наречена така, а именно изработването на арбалети, остренето на стрели за големите бойни лъкове, изковаването на мечове и шлемове, изтеглянето на железни жици и изпичането на гърнчарски и стъклени изделия. Впрочем — добави той усмихнато, — който няма да участва в изпълнението на тези скромни задачи, ще трябва да се включи в строителните работи.

Тази последна забележка бързо убеди двамата братя. Единият от тях обаче помоли за позволение всеки път, когато имат време и желание, да мислят по въпроса за хидравличната енергия и нейното приложение.

Това бе добро предзнаменование. Арн се отдели от тях и се забърза към останалите, за да сподели и с тях препоръките си. Двамата братя се възползваха от това, за да слязат до мелницата с цел да огледат колелата и осите, на които те се въртяха, мислейки едновременно с това на глас. Защо не дъскорезница, се запитаха. В тези страни от Севера сечта и дялането на дърветата се правеше с брадва. Защо пък това да не се прави с трион? Енергия за целта не липсваше, както бе отбелязал господарят Арн. По какъв начин обаче енергията да достигне до трионите? Сложна задача, но съвсем по вкуса на двамата братя. Веднага се отправиха да потърсят пергамент и мастило. Идеите им придобиваха по-голяма яснота когато ги видяха черно на бяло.

V.

При завръщането си в Хюсабю Сесилия съвсем скоро усети, че не е добре дошла. Членовете на собственото ѝ семейство, също както Биргер Бруса, предпочитаха да си бе останала в манастира. Не се бе отказала от своята част от наследството и смяташе, че ѝ се падаха най-малко пет от десетте ферми около Хюсабю. Близките ѝ поглеждаха тайно към частта на Катарина подобно на котараци, обикалящи около чиния с гореща каша. Целият въпрос се състоеше в това да се разбере дали Катарина се бе отказала от нея, влизайки в манастира, и дали в такъв случай тя се пада на обителта, на Сесилия или на роднините ѝ от мъжки пол.

Хюсабю бе кралска собственост още от времето на крал Олаф^[1]. Родът Поле му бяха арендатори вече повече от сто години и си правеха в него семейни угощения. Гледаха обаче и винаги да има достатъчно провизии в случай на ненадейно кралско посещение.

За братовчед ѝ Поле Йонсон и за по-малките ѝ братя Алгот и Стуре връщането на Сесилия бе толкова голямо разочарование, че дори не можеха да го прикрият. Никак не ѝ бе трудно да отгатне причината, поради която я посрещнаха не приветливо и я заговаряха само при крайна необходимост, а когато разговаряха помежду си, мигом млъкваха, щом тя се приближеше. Разбираше отлично, че тази сватба щеше да им струва скъпо. В случая законът и обичаите бяха учудващо прости — колкото е по-богат съпругът, толкова зестрата е по-голяма. А пък бе много трудно да си представиш по-богата партия в цяла Западна Готаланд от един син на Арнес. Така поне си мислеше Сесилия, без да има точна представа какво би наследил Арн след смъртта на Магнус.

Самата тя имаше подходяща причина да не засяга въпроса за зестрата си пред зле разположените към нея роднини. Ако трябваше да се стигне до конфликт, по-добре би било той да бъде отложен за деня, в който законният настойник на Арн, без съмнение Ескил, ще дойде да

уреди всичко, което ще е необходимо за така важния ден. Затова реши да остави на роднините си грижата за разговорите с Ескил.

Последният бе вече изпратил Суом, старата крепостна, известна като отлична шивачка, да ушие сватбената рокля. Двете със Сесилия бързо се сприятелиха и заедно изживяха хубави моменти при боравенето с иглите, конците и хурките, както и пред тъкачния стан.

Суом знаеше съвсем малко за живота в манастирите. Владееше обаче някои умения, които пък в тях не се практикуват. Двете имаше какво да научат една от друга и това спестяваше на Сесилия мрачната компания на братята Поле.

Ескил пристигна в уречения ден с десетина свои въоръжени стражи. Набързо изпи бирата за добре дошъл, след което заяви, че няма намерение да прекара нощта тук и че трябва да се захванат със сериозните неща, без да губят време в пиене.

Братята Поле не посмяха да му противоречат, но почервеняха от обида при отказа му да погуляят заедно.

Ескил още повече влоши нещата, като подчерта, че Сесилия трябва да присъства на обсъжданията и да изрази мнението си. Това означаваше да се ограничи ролята на Поле Йонсон, законният настойник на булката, а Ескил не можеше да не го знае.

Братята Поле влязоха мълчаливо в голямата зала и седнаха на почетните места. За да посмекчи тягостната атмосфера, Ескил хвана Сесилия за ръка и ѝ каза на ухо да не се притеснява от това, което ще чуе, и да се държи съвсем спокойно. Не му стигна времето да ѝ обясни подробности за сделката, преди да напреднат доста навътре в сумрачната зала, по стените на която все още стояха надписите с древноскандинавски букви и висяха далеч нехристиянски идоли.

Все така мълчаливи, братята Поле седнаха на единия край на масата. Сесилия зае мястото си до тях. Ескил се настани на другия край срещу тях. Безмълвните крепостни, които отново поднесоха бира, изглежда разбираха, че тази среща не е никак по вкуса на господарите им.

— Е, добре, да се уточним най-напред за деня на сватбата — подхвана Ескил, изтривайки бирата от устните си, сякаш в темата нямаше нищо дразнещо.

— Обичаят е да не се коментира деня, преди да се постигне съгласие по всичко останало — изсумтя Поле Йонсон и при мисълта

какво ще последва лицето му стана яркочервено, пулсиращите му вени набраздиха челото му и тялото му се обтегна като струна от голямото напрежение.

— Както желаш. Бихме могли на първо време да обсъдим зестрата — отговори Ескил.

— Половината от наследството на вуйчо ми Алгот се пада на Сесилия и тя ще го даде като зестра — каза Поле Йонсон, видял се принуден да даде отговор.

— Съвсем не! — възрази Ескил. — Като бивш съпруг на Катарина аз най-добре знам, че тя влезе в „Божия дом“ още когато баща ѝ беше жив. Това стана през есента, а чак на Коледа Алгот се напи, сби се и намери смъртта си. На всички ни е известно това тъжно събитие, мир на праха му. Цялото наследство на Алгот, а именно десетте ферми, ѝ се падат. Тях тя ще принесе като зестра.

— В такъв случай, според теб, наследството на Катарина не отива в полза на манастира, така ли? — попита Поле Йонсон, опитвайки се да се измъкне от положението.

— Не — отвърна Ескил. — Дал съм на „Божия дом“ много повече, отколкото би могло да се иска за влизането на Катарина в тази свята общност.

— Ти искаш всички ни да изгониш! — извика Поле Йонсон, стискайки юмруци. — Поставяш доста тежко условие за човек, който иска да се сроди със семейството ни. Не забравяй, че аз съм този, който решава, тъй като съм законният настойник на Сесилия. И ако продължаваш да предявяваш подобни изисквания, аз съм в правото си да реша да сложа край на всичко.

Думите бяха изречени. Тримата братя въздъхнаха с облекчение и по нищо не пролича какво се бяха договорили през изтеклата седмица.

Ескил дори не трепна и запази трудно поносимо мълчание преди отново да заговори благо и приятелски.

— Ако нарушиш обещанието за женитба, колкото и отдавнашно да е то, ставаш причина за отвличане и няма да видиш залеза на слънцето, скъпи родственико — започна той. — Това няма да е добро начало за една такава сватба. Но аз не съм толкова неотстъпчив. Предпочитам да постигнем съгласие без да се пролива кръв и да си останем приятели, както го изисква съюзът между Сесилия Алготсдотер и брат ми. Да кажем, че тя ще даде като зестра петте

съседни на Арнес и на Венерн ферми. Вие си запазвате петте останали и оставате арендатори на краля на Хюсабю. Удовлетворява ли ви това предложение?

Нямаше как тримата братя да откажат.

— В замяна на това, че се отказваме от тези пет ферми, ще бъда може би по-взискателен относно парите и ще поискам дванадесет монети чисто злато освен земите — продължи спокойно Ескил сякаш говореше баналности и в същото време поръча да му донесат още бира. При все това поисканото не бе никак малко. Дванадесет монети чисто злато представляваше сума, каквато всички ферми на семейство Поле не биха стигнали, за да бъде събрана. Осигуряването ѝ доста би затруднило дори значително по-богати семейства. Тримата братя смаяно погледнаха Ескил, чудейки се дали той е изгубил разсъдъка си или пък те своя.

— Свърших бирата — каза Ескил с широка усмивка, посочвайки празната си халба точно в момента, в който Поле Йонсон се готвеше свадливо да отговори. Освен че се разсея, трябваше и да изчака Ескил да бъде обслужен. Колкото до Сесилия, тя имаше време да помисли, че това прекъсване може би ще се окаже решаващо за спасението ѝ.

— Почакай! Трябва нещо да ти обясня преди да отговориш, скъпи родственико — задъхано каза Ескил, щом Поле Йонсон отвори уста. — Тези дванадесет златни монети няма вие да ги давате, а Сесилия ще ги плати от джоба си.

Мозъкът на Поле Йонсон отново спря да функционира в критичния момент. Яростта, която едва не го накара да вдигне ръка срещу Ескил или да каже непоправими неща, се смени със смайване и го остави със зяпнала уста.

— Ако Сесилия може да плати такава значителна сума като дванадесет златни монети, то аз вече нищо не мога да разбера — каза той, насилвайки се да говори вежливо. — Не виждам как тя би могла да го направи.

— Какво не разбираш, скъпи родственико? — поиска да разбере Ескил, поставяйки халбата върху коляното си.

— В сравнение с вас, Фолкунгите, нашето семейство е доста по-бедно — отвърна Поле Йонсон. — И ако Сесилия може да плати дванадесет златни монети, което е най-голямата зестра, за която всеки

от нас някога е чувал, не разбирам защо на всяка цена ти трябва пет от нашите ферми.

— За нас това е добра сделка, тъй като ще притежаваме земите по брега на Венерн — без да бърза отговори Ескил. — Добра е също и за вас, семейство Поле, ако малко се замислиш. Няма да бъдеш изцяло лишен. След тази сватба ще можеш да носиш меч из цяла Западна Готаланд, понеже в качеството си на законен настойник на Сесилия ще бъдеш и Фолкунг по сватова линия. Ще можеш да разменяш твоя зелен плащ срещу нашия. Този, който посегне на някой от твоите коне или на тези на братята ти, ще си има работа с нас. Този, който вдигне меч срещу теб, няма да види залеза на слънцето. Ще бъдеш свързан с нас чрез кръвта и чрез честта. Никога не го забравяй!

Това, което Ескил каза, бе неоспоримо. Умът на Поле и братята му обаче беше толкова помрачен от тази финансова загуба, че изобщо не можеха да помислят за преимуществата, които би им дал съюзът с Фолкунгите. След сватбената нощ животът им би се променил, но те не отделиха миг дори да помислят върху това.

Слисани, Поле и братята му се огънаха пред исканията на Ескил.

Сесилия получаваше Форшвик като сватбен подарък от съпруга си. Щеше да го притежава до края на дните си с възможността да го завещае на своите наследници. Би могла също да живее там сама или пък заедно с Арн, ако пожелае да го приюти, както отбеляза Ескил, поглеждайки закачливо към нея.

Решиха, че сватбата ще трае три дни. В петъка след Еньовден той в компанията на няколко младежи, а тя — на няколко девойки тържествено ще се сбогуват съответно с ергенския и моминския живот, в съботата ще се извърши поискването на младоженката и отвеждането ѝ до сватбеното ложе и в неделята тя ще се причести по време на литургията в църквата на Форшхем.

Четирима младежи яздеха към мястото на празника. Дори и отдалеч си личеше, че не бяха каквито и да е. Конете им бяха украсени в синьо, трима от тях носеха туники с герба на Фолкунгите върху мрежестите ризници, а последният високо развяваше знамето с трите корони. Бе летен ден в разгара на сенокоса, което обясняваше защо наметалата им бяха навити зад седлата. При по-внимателно взирание би

могло да се види, че наметалото на четвъртия конник бе подплатено с хермелинова кожа. И тъй като това явно не беше самият крал, то трябваше да е синът му, ярл Ерик. Боята върху щитовете, закачени отляво на седлата зад тях, беше още съвсем прясна. Златното и синьото около лъва и короните блестяха. Зад тях следваха четирима кралски гвардейци и няколко коня с натоварени самари.

Представляваха наистина една прекрасна гледка с тези искрящи цветове и охранени животни. Подобен кортеж обаче не предвещаваше нищо добро за селянина от страната на готите, защото ако тези конници решеха да прекарат нощта у него, то почти нямаше да остане бира в бъчвите му, а хамбарите му доста щяха да се поизпразнят. Ериците и Фолкунгите държаха в действителност властта в кралството и никой не можеше да се противопостави на волята им.

Най-млад от четиримата бе седемнадесетгодишният Торгилс, синът на Ескил Магнусон от Арнес, а най-възрастен — Магнус Монешьолд, синът на Арн Магнусон. Четвъртият, яздец редом с Ерик, бе Фолке Йонсон, син на Йон, лагман^[2] на Източна Готаланд.

Бяха най-добрите приятели на света. Ходеха винаги заедно на лов, заедно се стараеха да усъвършенстват владееенето на оръжията. Току-що бяха прекарали заедно десет дни в Нес в очакване да станат готови дрехите им за сватбата и щитовете им да бъдат пребоядисани. По няколко часа на ден бяха отделяли за двубоите с копия върху коне, тъй като това, което ги очакваше, изобщо не бе детска игра.

На Магнус Монешьолд щеше да му е много мъчно, ако не беше получил разрешение да тръгне за Форшвик. Когато Биргер Бруса се върна в Биелбо след заседанието на съвета и ядосано изръмжа, че този негодник Арн Магнусон се е върнал, изпита силно желание да се метне на седлото и да отиде при баща си. Почти веднага обаче промени решението си, сещайки се, че не може да се яви пред Арн Магнусон без да е облякъл най-хубавите си дрехи, да е лъснал до блясък оръжията си и да е напълно сигурен в отличното владееене на стрелбата с лък. Още от съвсем малък бе закърмен с легендите, описващи баща му като най-добрият сред стрелците.

Сега, когато приближаваше Форшвик, за да придружи баща си на последната му ергенска вечер, призна пред себе си, че е доста

притеснен. Другите пускаха шеги от рода на тези, че той ще да е от малцината, видели баща си да се търкаля пьян под масата в навечерието на сватбения си ден, нещо, което никак не му се понрави, и им даде да разберат, че подобни насмешки не са по вкуса му. Колкото до младоженката, тя не е някаква цивреща глезла, а собствената му майка, една благородна, уважавана от всички жена. Тази сватба щеше да възстанови доброто им име и нямаше да има място за никакви подигравки.

Ерик, вторият след краля, отбеляза, че между приятели и далеч от чужди любопитни уши, човек може да се шегува с всичко. Уважи обаче желанието на Магнус и повече не повдигна темата. Той, разбира се, носеше титлата ярл, но Магнус Монешьолд си оставаше старшият по възраст и най-добрият при боравене с оръжието. Можеше освен това да проявява такава проникателност, сякаш бе истински син на Биргер Бруса.

Всички с нетърпение очакваха срещата с Арн Магнусон, за чиято голяма известност бяха чували, но никой от тях не го бе все още виждал.

Първите хора от Форшвик, които забелязаха, бяха работещите на полето, които косяха и трупаха сеното на копи. Когато блестящият с цветовете си кортеж се приближи, всички те се изправиха, подредиха се в редица и коленичиха в знак на поздрав към втория след краля. Продължиха работата си едва след като той им разпореди.

Необичайна гледка ги изненада в една незасята нива, съседна на Форшвик. Две момчета се упражняваха в езда под надзора на двама чужденци на зряла възраст. Яздеха съвсем близо едно до друго и по високата команда на единия от чужденците с тъмна кожа, със светкавична скорост правеха резки обръщания наляво и надясно, спираха внезапно, изправяха конете на задните им крака, завъртаха се на място, за да поемат в обратната посока, набирайки все по-голяма скорост и променяйки едновременно с това посоката на движение. Спектакълът наистина бе необикновен. Впрочем, и конете също имаха чуждестранен вид. Ерик и хората му скоро бяха забелязани от четиримата конника и единият от чужденците, изваждайки тънък меч със силен вик предупреди другия, който направи същото към момчетата, подканяйки да се прикрият. Последва кратък момент на объркване, през който чужденците като че ли се подготвяха да

атакуват, а момчетата напразно протестираха, защото не успяха да накарат някой да ги чуе.

Ярл Ерик, приятелите му и хората от охраната застанаха неподвижни на едно място с ръце върху дръжките на мечовете. Ако трябваше да вярват на очите си, положението наистина бе изключително странно — двама души да се готвят да нападнат осем. Преди да имат време да преценят какво да предприемат, едното от момчетата пришпори коня си от другия край на нивата и се понесе към тях с такава скорост, че им бе трудно да повярват на това, което виждат. За миг то беше вече пред тях, рязко спря коня си и се поклони.

— Простете, ярл Ерик, на нашите чуждестранни наставници, които ви взеха за неприятели — каза задъхано то. — Аз съм Суне Фолкесон, ученик на господаря Арл във Форшвик. Моят брат, когото виждате там, е Сигфрид Ерлингсон.

— Знам кой си. Познавах баща ти още когато бях на твоите години — отговори Ерик. — А сега, след като ни посрещна, ни заведи при учителя си.

Младият Суне живо кимна с глава, накара коня си с един подскок да се обърне и ги поведе в лек галоп, давайки знак на Сигфрид и наставниците им, че няма никаква опасност. Чужденците направиха поклон и се отправиха с конете си към Форшвик.

Когато четиримата младежи минаваха по моста над водопада, следвани от охраната, двете момчета и чужденците, отвред се чуваха удари на чукове и брадви, както и грохотът на една работеща с пълна сила ковачница. Видяха крепостни да превозват с каруци дървен строителен материал, независимо че бе средата на лятото, да трупат закуп тухли и камъни и да носят във всички посоки тежки торби с хоросан. Всички бяха толкова заети, че нямаха време дори да погледнат към новодошлите.

Те прекосиха двора, заобиколен отвсякъде с постройки, без никой да се упъти насреща им и излязоха от другата страна, където се строяха две нови ниски къщи, както и други две, но още по-малки. Хората от Форшвик, които не бяха отишли да косят, изглежда се трудеха на това място. Около предния връх на покрива на най-отдалечената къща бе издигнато скеле и се поставяха последните камъни. Едва след като заобиколиха тази стена, посетителите станаха обект на любопитството, което очакваха да събудят доста по-рано.

Един мъж в кожени и изцапани с хоросан дрехи слезе от скелето с два големи гъвкави скока. Другите му направиха път, докато той попиваше потта от челото си, хвърляйки същевременно далеч от себе си мистрията и внимателно оглеждайки един по един гостите. Щом погледът му се спря на Магнус Монешьолд, той кимна с глава сякаш за да потвърди това, което мислеше. Отправи се право към него и му протегна ръка. Никой не помръдваше, а наоколо се възцари пълна тишина.

Магнус усети как му се зави свят, когато тази ръка на воин, изцапана с хоросан, се протегна към него и с чувство на боязън погледна към покритото с белези лице на този мъж. Приятелите му стояха безмълвни, почти толкова слисани, колкото и той самият.

— Щом баща ти ти протяга ръка, смятам, че трябва да я поемеш — каза Арн широко усмихнат и отново изтри потта от челото си.

Магнус Монешьолд бързо скочи от коня, стисна протегнатата бащина ръка, коленичи и само за миг се поколеба, преди да се хвърли в прегръдката на тези широко отворени изцапани ръце.

Приятелите му също слязоха от конете и предадоха юздите на хората от фермата, които като че ли излязоха от вцепенението си и дотичаха от всички страни. Един след друг младежите любезно поздравиха този господар Арн, който нямаше нищо общо с образа, който си бяха изградили за него.

После всеки се захвана, не без суетене, с това, което трябваше да свърши. Едни отведоха конете, други носеха бира, вино, хляб и сол, докато Арн и гостите му се настаняваха на трапезата в голямата зала, за да се освежат.

— Очаквах ви за утре — обясни Арн, посочвайки весело покритите си с хоросан дрехи. — Получих известие от Нес, с което ме уведомяват, че вие сте четиримата младежи, които ще ме предвождат на празника, и аз горещо ви благодаря за оказаното ми уважение.

— За нас е чест да бъдем редом с Арн Магнусон на последната му ергенска вечер — отговори ярл Ерик с бърз поклон, но и с изражение, което изобщо не прилягаше на това, което току-що бе ще казал, след което последва кратко мълчание.

— Идвате в доста неподходящ за посещение момент — поднови разговора Арл, оглеждайки ги един по един, след като лесно разгада причината за смутеното им мълчание. — Искам да ви уведомя, че ще

тръгнем незабавно и че ще спрем в Аскеберя, за да бъдем утре рано в Арнес — допълни той, очаквайки, не без известно лукавство, да види изумлението им.

— Никак не е уместно да тръгваш така прибързано, татко — отговори Магнус, леко ядосан. — Тези робски одежди и този хоросан в косите ти са доста далеч от това, което подобава в подобен случай.

— И аз съм на същото мнение — увери го Арн, давайки си вид, че не е обърнал внимание на укора, отправен му от собствения му син. — Ето защо си помислих, че ще приемете да хапнете набързо от малкото, което днес Форшвик може да предложи, докато аз се преоблека.

И без да дочака отговора на гостите си, той стана, поклони им се и излезе, оставяйки ги объркани, с изписано, сякаш издялано в камък, разочарование по лицата.

Арн реши изобщо да не губи време след като излезе от залата. Знаеше, че колкото по-скоро се метнат на седлата и напуснат Форшвик, толкова по-добре. Събра всичките си хора и набързо, с авторитетен тон им каза какво очаква от тях до завръщането си заедно със своята съпруга след по-малко от седмица. После нареди на Суне и Сигфрид да подготвят коня му Ибн Аназа и да покрият гърба му, както вече това бе направено с конете на гостите. Суне се подвоуми за момент, след което отбеляза, че Форшвик няма покривало с герба на Фолкунгите. Тогава Арн се отправи към една от новите постройки, за да вземе бяло наметало, донесе едно и го даде на момчетата. После заповяда да почерпят с бира хората от охраната на гостите, накара да доведат сарацина, който най-добре си служеше с бръснача и поръча да донесат топла вода в банята.

В голямата зала на Ерик и приятелите му сервираха пушено месо, хляб и бира. Донесоха и вино, но те се въздържаха да пият от него.

Доброто настроение от пътуването бе отлетяло. Почти не говореха, тъй като никой не желаше да подклажда притесненията на Магнус Монешьолд. В това да намериш баща си със зидарска мистрия в ръка нямаше нищо за завиждане.

— Баща ти е толкова пъргав, колкото и всеки от нас. Видяхте ли го как само с два скока слезе от онова скеле? — каза Торгилс Ескилсон в опит да сложи балсам в раните му.

— Този, който носи толкова белези по лицето и ръцете си, той сигурно е водил много тежки битки — допълни Фолке Йонсон.

Магнус Монешьолд не отговори нищо и само сведе, въздъхвайки, очи над бирата си, сякаш не смееше да срещне погледите на приятелите си. После почти шепнешком отбеляза, че може би не е толкова странно тези, които бяха загубили Светите земи, да носят подобни белези. Разочарованието му обаче се оказа заразително и твърде скоро останалите го споделиха.

— Въпреки всичко именно той е предизвикал някога на двубой Емунд Улбане по време на събранието на готите. Пощадил е живота на този берсерк^[3], но е отрязал ръката му — се опита да напомни Торгилс.

— Бил е млад колкото нас сега и не е държал в ръка мистрия — измърмори Магнус.

След това приятелите му не споменаха повече Арн Магнусон. Все по-притеснени, заговориха за добрите вкусови качества на пушеното месо, за подходящото за пътуване време, но скоро и този разговор замря.

Не измина и час, когато един съвсем друг Арн Магнусон отново прекрачи прага на голямата зала. Очевидно идваше направо от банята. Лицето му бе розово, а русите му коси, които преди малко представляваха една сплъстена маса от хоросан и земя, сега бяха чисти, добре сресани и грациозно падаха на раменете му. Бе гладко избръснат, а белезите му сега изглеждаха по-бели, отколкото когато го видяха за първи път.

Не това обаче го бе най-много променило. Плетената му ризница не бе тукашна и блестеше като сребро. Прилягаше така добре към тялото му сякаш бе от плат. Бе обут в метални обувки, каквито никой от четиримата приятели бе виждал досега, а на токовете им блестяха златни шпори. Върху ризницата носеше туника с герба на Фолкунгите. На хълбока му висеше дълъг и тънък меч в черна ножница с гравирани върху нея златен кръст. През лявото си рамо бе праметнал верижка с висящ на нея бляскав шлем.

— Конете ни очакват на двора — уведоми ги кратко, давайки им знак с ръка да станат и да го последват.

Роби държаха пет коня за юздите, а воините от охраната бяха вече по седлата недалеч от тях. Арн не се обърна, за да провери дали

четиримата младежи го следват, а директно се отправя към един черен кон със сребриста грива. Метна се с един скок на седлото, докато животното правеше полукръг и поемаше в лек тръс.

Щом излезе от двора, той накара коня си да се обърне назад с танцова стъпка, извади дългия си меч, който проблесна на слънцето и извика на някакъв непознат език нещо, което бе посрещнато с бурен и весел смях от многобройните чужденци.

— Който прибързано решава, рискува скоро сам да се опровергае — каза Торгилс на Магнус със сведущ вид, докато бързаха да яхнат конете, за да догонят Арн.

Сега Магнус имаше точно толкова слисан вид след току-що видяното, колкото и когато за първи път видя баща си. Мъжът, който в момента препускаше с коня си в кръг пред него, нямаше нищо общо с онзи, който го бе посрещнал с мистрия в ръка.

Четиримата младежи пришпориха конете си и се подредиха редом до Арн, точно както трябва да яздят рождени братя. Тогава забелязаха, че конят му не е покрит само с бяло наметало. От двете страни на тъмночерната му задница блестеше по един голям червен кръст, същият като на щита. И въпреки че никога през живота се не бяха виждали тамплиер, веднага решиха, че Арн е точно такъв.

Дълго време яздиха в неловко мълчание, а и Арн не показваше желание да поведе някакъв разговор, за да ги извади от това тягостно положение. Той добре бе разбрал причината за физиономията, които бяха направили, заварвайки го *да се трепе като роб*, както те биха се изразили на своя говор. Самият той бе отишъл в „Школата на живота“ на твърде крехка възраст, че бе далеч от каквото и да е високомерие. Затова сега му беше трудно да приеме мисълта, че не би се различавал от тези млади мъже, ако бе израснал извън стените на манастира заедно с Ескил.

Имаше без съмнение и хора на Църквата, позволяващи си високомерно поведение, подобно на това на франките в двора на Йерусалим и на богаташите в Дамаск, Триполи или Александрия. Навсякъде задоволените се отнасят с презрение към труда, благодарение на който обаче светът съществува. Не можеше да си обясни поради каква причина Господ е създал хората такива, каквито са, но нещата стояха точно така и той знаеше, че не е в състояние да промени каквото и да било. Лично той не правеше никаква разлика

между мистрията и меча, защото в очите на Господ това без съмнение бе едно и също.

В това време Магнус се приближи до него и, стараейки се да прозвучи изискано, му зададе въпрос относно този дълъг и блестящ меч, който всички видяха, когато се сбогува с хората от Форшвик.

— Подай ми меча си, вземи моя и ще ти обясня — каза Арн, изтегляйки с рязък жест оръжието си, вследствие на което то ярко проблесна, и му го подаде, като го държеше за острието в ръката с желязната ръкавица. — Внимавай да не се порежеш, остър е — добави той.

Когато синът му му даде в замяна своя изработен в Севера меч, Арн замахна няколко пъти с него във въздуха и кимна, усмихвайки се, с глава.

— Изковават, както винаги, желязото с наслагване на слоевете — каза той с въздишка, преди да обясни основното. Призна, че мечът на Магнус е много хубав и лесно се държи в ръка, но е твърде къс, ако трябва да се използва от седлото, и онагледил казаното с кос удар надолу. Освен това, първо, желязото е доста меко, за да пробие новите плетени ризници и, второ, мечът лесно може да остане забучен в щита на противника. Острието няма необходимите режещи качества и само след няколко удара по оръжието или щита на сражаващия се отсреща няма да става за нищо. Добави с чувство за хумор, че с подобен меч трябва много бързо да се прибереш вкъщи и добре да го наточиш.

Магнус също замахна няколко пъти във въздуха с меча на баща си, а после много внимателно прокара пръст по острието му. Въпреки това се поряза. Като понечи да върне оръжието, погледът му бе привлечен от дълъг надпис с непознати златни букви и попита за значението му — дали е само за украса или за подобряване на бойните качества.

— И двете — отговори Арн. — Това е едновременно поздрав от един приятел и благословия. Някой ден ще ти кажа какво означава.

Слънцето наближаваше зенита си и Арн изненада младите си придружители, като протегна ръка зад седлото, развърза наметалото си и го метна на раменете си. На учудените им погледи отвърна, че ако искат да се предпазят от жегата, трябва да направят като него. След кратко колебание всичко го направиха освен Ерик, чието наметало бе с

хермелинова подплата. Именно той бе целият плувнал в пот, когато пристигнаха в Аскеберя през късния следобед.

В деня на последната моминска нощ в Хюсабю кралската ферма се превърна в истински укрепен лагер. Такова поне бе впечатлението на Сесилия. Непрестанният тропот на конски копита, острият звън на оръжията и силните мъжки гласове навсякъде наоколо силно я потискаха. От Арнес бяха дошли дузина воители, а още толкова въоръжени мъже пристигнаха от подчинените му села. Около Хюсабю направиха кръг от палатки, групи конници претърсиха дъбовите гори наоколо, изпратиха разузнавачи във всички посоки. Нищо не биваше да се случи на младоженката, преди тя да се озове в сватбеното ложе.

Последните седмици преди Еньовден, когато Сесилия бе един вид гостенка на самата себе си, тя прекарваше дните в тъкачната работилница заедно със старата Суом. Породилото се помежду им приятелство бе нещо необичайно за отношенията между господарска дъщеря и крепостна. Суом правеше чудеса на своя тъкачен стан. Образите на слънцето и луната, на тържествуващата младоженка и на църквите оживяваха под пръстите ѝ. Сесилия бе донесла от боите, които правеше в Рисеберя, както и ленени и вълнени конци. Суом заяви, че никога не е виждала по-красиви цветове и че онова, което бе вече изтъкала, щеше да е много по-хубаво, ако е разполагала с такива бои от самото начало. Сесилия ѝ показва как се получават разноцветни багри при варенето на смес от растения. От своя страна Суом я научи как да вмества фигури в тъканта. И понеже имаха да си показват много прекрасни неща, те доста късно се захванаха с основното — сватбената рокля на Сесилия. В сватбения кортеж младоженката трябваше задължително да бъде облечена в цветовете на семейството си, преди да избере други. Сесилия бе сигурна, че станала един път съпруга на Арн, ще носи мантия с цветовете на Фолкунгите. В съзнанието ѝ трайно се бе запечатал споменът от синия цвят поради прекараните дълги години в „Божия дом“. Двете с кралица Бланка се противопоставяха на неприятелките си, връзвайки сини панделки на ръцете си. А в деня, в който кралят и неговият наместник дойдоха за Бланка, за да я направят кралица, последният направи жест, който все още топлеше душата ѝ.

Бяха я довели в приюта на манастира и там злата Рикиса бе разкъсала синята ѝ панделка. Тя едва не избухна в плач от обида и безсилие. Тогава наместникът положи на раменете ѝ собственото си наметало на Фолкунг, давайки ѝ по този защитата, с която всеки трябва да се съобразява. От този ден нататък тя винаги се обличаше в синьо, а не в зелено, какъвто беше цветът на рода Поле.

Суом изслуша емоционалния разказ без да прояви голям интерес. Заяви припряно, че никога не я е привличал както манастирски живот, така и белият Исус Христос, защото вярата ѝ е друга. Сесилия остана вцепенена, като научи, че тази възрастна жена не беше християнка. Не можеше да го възприеме и попита дали трябва да я съжали или прокълне. Суом вдигна рамене и отговори, че по принцип вярата на крепостните е различна от тази на вишестоящите, но това не пречи никому, щом всеки е доволен от своята. Има, разбира се, и покръстили се крепостни, но то е, за да се понаравят на господарите си. Тайно обаче остават верни на вярванията си.

Сесилия веднага си каза, че е длъжна да спаси Суом, която много ценеше, от ноктите на езичесвото. Скоро обаче се отказа, виждайки, че тя не иска нито да бъде окайвана, нито покръстена в друга вяра.

По мълчаливо съгласие двете промениха темата и се захванаха с удвоени усилия да шият сватбената дреха. На гърба ѝ Суом приши черния щит със сребърен кант — герба на рода Поле. Направи го много изкусно и изобщо не личеше, че не е втъкан в самата материя. От своя страна Сесилия успя да получи чудесен зелен цвят, който хареса и на двете. В крайна сметка дрехата бе готова навреме.

Малко преди началото на моминската вечер дойде моментът Сесилия и Суом да се разделят. Суом бе изпълнила задачата си. Събра иглите, конците и платовете, които бе донесла, и се приготви да се върне в Арнес сама в лятната нощ. Сесилия не искаше да я пусне да си тръгне така изведнъж, помоли я да ѝ разкаже за живота си в Арнес и я попита задоволява ли я той, би ли могъл да бъде и по-добър, оценяват ли се по достойнство прекрасните неща, които изработва. Против желанието си Суом ѝ отговори, че преди, в младостта ѝ, когато господарката Сигрид, майката на Арн и Ескил бе още жива, е било по-добре. Двете са прекарвали много време в тъкачната работилница на Арнес, всички стени на която са били по онова време покрити с изработените от госпожата гоблени. След идването на съпругата на

Ескил обаче са ги махнали и сега сигурно се въргалат на някой таван. Суом се въздържа, доколкото можа, да каже лоша дума за съпругата на Ескил, защото добре знаеше, че е сестра на Сесилия. Последната обаче бе наясно с всичко. Внезапно ѝ дойде идеята да попита Суом не иска ли да дойде във Форшвик, за да продължат заедно да се занимават с шивачество и тъкачество. Възрастната жена избухна в звънък смях, отбелязвайки, че няма дори правото да реши дали да бъде продадена или не.

Сесилия разбра, че въпросът ѝ бе неуместен, засрами се и бузите ѝ порозовяха. Бе напълно забравила, че Суом е крепостна. Не знаеше дали няма само да усложни положението, ако попита собственика ѝ, бил той Ескил, Арн или баща им възможно ли е да я купи.

Въпреки всичко двете нежно се сбогуваха, а Сесилия има все пак благоразумието да не пожелае на Суом да се радва на Божията милост по пътя към Арнес.

След заминаването на Суом Сесилия остана сама в работилницата, размишлявайки върху това да бъде ли Суом свободна или да си остане крепостна. Бе прекарала почти целия си живот в манастира и не разбираше от тези неща за разлика от роднините си в Хюсабю, които третираха крепостните си като животни, без това да ги прави лоши. Неоспорим факт е, че всеки, бидейки крепостен, може да бъде продаден или купен, както и всеки, който притежава крепостен, може да му даде свободата. Ето защо първото нещо, което ще трябва да направи, е да купи Суом, колкото и това да я отвращава. А не би ли могла, например, да я поиска като сватбен подарък, после да я отведе във Форшвик и там да ѝ даде свободата? В такъв случай Суом ще бъде възнаградена за работата си, тъй като това, което излиза изпод сръчните ѝ ръце, е наистина ценно.

Колкото и добра да беше идеята, Сесилия изпита отвращение при мисълта, че ще трябва да поиска като подарък едно човешко същество сякаш е някаква дреха или накит.

Казвайки си това, тя прибра червеникавите си коси, които до момента свободно падаха на раменете ѝ, с помощта на една диадема, както го правеха неомъжените жени. Трудно ѝ бе да си се представи със задължителната шапчица на домакиня, каквато скоро щеше да бъде. За нея нямаше голямо значение, а и не мислеше, че бъдещият ѝ

съпруг строго ще следи за съблюдаването на това правило, което за нея бе същото като винаги да си слагаш нощна шапчица.

Тя бавно се изправи, загърна се в прекрасното зелено наметало и се отправи към голямата зала, където близките ѝ се бяха събрали за кратката вечерна почерпка, отбелязваща началото на празненствата. При нейното появяване, лицата на братята ѝ светнаха. Видът на наметалото ѝ ги направи наистина щастливи. Възхитиха му се, поискаха да докоснат тъканта и да видят как блести на светлината. Изпитаха облекчение от това, че в навечерието на сватбата си тя не е пренебрегнала семейните цветове заради синьото на Фолкунгите.

Поле Йонсон лично ѝ подаде чаша бира и се чукна с нея. След това тя направи същото с Алгот, по-малкия си брат. Най-младият, Стуре, който още не бе женен, в момента яздеше към Арнес, за да се включи, като единствен представител на семейство Поле, в ергенската вечер. Всички вдигнаха чаши за негово здраве, тъй като, както отбеляза Поле, няма да е лесно да се защити семейната чест сред всички онези Фолкунги и Ерики.

След това започна същинската подготовка на вечерта. Шест девойки от семейство Поле влязоха в голяма зала и дойдоха да поздравят Сесилия. Тя не познаваше нито една от тях, защото бяха много млади. Свещеникът от църквата на Хюсабю ги благослови и седемте. После крепостни им донесоха по една бяла риза и по едно венче, сплетено от клонки на боровинка.

Сесилия имаше само смътна представа за подобен род тържества и не знаеше как да се държи. Когато непознатите девойки се построиха в редица, държейки в ръце белите ризи с венчетата върху тях, тя си рече, че ще е най-добре да ги следва във всичко каквото правят и тръгна заедно с тях към вратите на залата, отворени към лятната нощ.

Навън ги очакваха построени в редица стражи, всеки трети от които държеше в ръка запалена факла с цел да бъдат прогонени злите сили и духове при излизането им, тъй като това бе най-благоприятният момент за силите на мрака.

Сесилия вървеше най-отзад в групата, която с бавни крачки се оправи към дъбовата гора и близкия поток, до който бе напалена банята.

Когато излязоха от двора и навлязоха в гората, девойките запяха песен, непозната за Сесилия. Някои от думите в песента вече дори не

се употребяваха. Подразбра само, че възхваляваха някаква езическа богиня. В гората се прокрадваха заплашителни сенки. Сесилия, която не вярваше нито във феи, нито в таласъми, реши, че това са охраняващи наоколо въоръжени мъже.

Традицията изискваше да дойдат до банята в най-тъмната част на нощта. По Еньовден обаче тя е твърде кратка.

Заслепи ги ярката светлина на факлите и огньовете около колибата, пред която имаше две големи пейки. Една по една девойките съблякоха всичките си дрехи, смеейки се приглушено, и ги поставиха върху пейките. Махнаха дори диадемите от косите си и ги разпуснаха по раменете и гърдите си.

Сесилия се притесни и почервения. Никога не се бе събличала пред когото и да било и сега се подвоуми какво да прави. Другите се престориха, че треперят от студ и я замолиха да побърза, за да могат да влязат на топло. Често казано, имаше един, пред когото Сесилия се бе съблякла гола преди много време, и това бе Арн Магнусон. И щом го е направила пред мъж, бил той и любимият, тя реши, че пред жени щеше да е по-лесно. Срамежливо и несръчно свали дрехите си и ги подреди върху дървената пейка.

В индийска нишка и с ръце, кръстосани над гърдите, те обиколиха седем пъти банята, пеейки друга езическа песен, също неизвестна на Сесилия. После тази, която вървеше най-отпред, отвори вратата на банята и всички се втурнаха вътре, смеейки се високо и надавайки кратки пискливи викове. Там ги очакваха големите корита със студена и топла вода и кофите, с които да загребват. След като опитаха с крак температурата на водата, решиха, че трябва да долеят студена вода в коритото с топла, толкова голямо, че да побере цели два заклати вола. Някои заляха със студена вода останалите и това отново предизвика гръмки викове и смях. После една от девойките събра кураж, влезе в коритото, потопи се във водата и даде знак на другите да направят същото. Хванати за ръце, те отново запяха песни, някои от които толкова нечестиви, че Сесилия почервения още повече. По най-директния начин в тях се изброяваха забранените преди първата сватбена нощ неща, които пък след това ставаха напълно позволени, а в някои от строфите дори се твърдеше, че да откъснеш забранения плод е най-приятното нещо.

Сесилия си каза, че с нищо не може да се противопостави на това и няма защо да се държи като някаква глезла. Тази мисъл я успокои и скоро усети да я обхваща странна веселост, придружена със силно вълнение, сякаш магията на песните завладяваше и нея самата.

Останаха потопени във водата, докато тя поизстина и навън започна да се зазорява, а огньовете един по един да гаснат. Трябваше да направят още нещо, преди да получат правото да пийнат. Притичаха до потока и се хвърлиха с оглушителни викове в ледените му води. После отново се върнаха в топлата колиба, запалиха нови факли и взаимно измиха телата си, включително и най-интимните им части. Накрая бързо се изтриха с големи ленени кърпи, облякоха белите ризи, поставиха венчетата на челата си и вчесаха още мокрите си коси. Иззад колибата извадиха едно току-що отворено буре бира и чаши, наляха си и се чукнаха, като същевременно подигравателно имитираха смешната мъжка походка — шумна и разкращена. На Сесилия дори ѝ се прииска да повтори смешките на Бланка, която се осмеляваше да се оригва и пърди като мъж.

Трябваше да изпият до дъно бурето, преди да се приберат, защото в противен случай това ще донесе нещастие на младоженката, както обясни на Сесилия една от младите ѝ родственички на име Улрика. Нямаше обаче защо да се притесняват, тъй като през тази нощ девойките имаха правото на воля да пият силни напитки.

Бирата бе хладка, подсладена с мед и галеше небцето на жените. Скоро вече всички надигаха чашите, разговаряйки на все по-висок глас.

Свенливостта, която в началото Сесилия и младите ѝ родственички изпитваха една от друга, въпреки че не го показваха, също изчезна. Една от девойките я увери, че изобщо няма да повдигат въпроса защо е чакала да стане на толкова години, за да отпие едва сега от бирата на последната моминска вечер, а друга допълни, че който умее дълго да чака нещо добро, търпението му не отива напразно.

Вместо да я окуражат, каквато сигурно бе целта им, тези думи набързо върнаха Сесилия към първоначалната ѝ свенливост. Всички момичета бяха много красиви, а гърдите и ханшовете им — стегнати и прекрасно оформени. За сметка на това, след като тази вечер бе

опипала тялото си с доста по-малко резерви от който и да е друг път, тя знаеше, че гърдите ѝ са поувиснали, а тялото ѝ — слабо и ъгловато.

Другите веднага доловиха безпокойството в очите на Сесилия и една от девойките, Катарина, събра смелост, за да изрази на висок глас мислите на всички останали. За тях този ден е наистина паметен, защото Сесилия е доказала, че една жена е способна да вземе решение за много неща, включително и да се противопостави на желанието на близките си да влезе в манастир, за да се омъжи за любимия си. Друга пък рязко възрази, че няма никакво значение за кого се омъжваш, стига да пазиш честта на семейството си. Последва кратка, но бурна разправия, в края на която Катарина и една на име Бригада се хванаха за косите, заливайки се същевременно с бира. Това предизвика силен смях, който сложи край на караницата и всички отново напълниха чашите си. Катарина подхвърли идеята да си поискат още едно буре преди да се присъединят към останалите в голямата зала. Въпреки това, щом първото буре свърши, те сложиха наметалата си върху белите ризи, взеха другите си дрехи и обувките си и отидоха в залата. Бе вече почти съмнало, птичките пееха и предвещаваха един чудесен сватбен ден. За голямо удоволствие на Сесилия, девойките запяха *Kyrie eleison* и гласът ѝ за първи път се извиси над техните, ясен и силен. Те можеше и да имат по-хубави гърди и ханшове, но никоя не умееше да пее като нея.

Десет каци мед, тринадесет осолени свине и двадесет и шест живи, двадесет и четири пушени глигански бута и още толкова плешки, десет осолени овни и двадесет и четири живи, шестнадесет живи вола и четири осолени, четиринадесет бъчви масло, четиристотин и двадесет пилета, сто и осемдесет гъски, четири качета черен пипер и кимион, пет качета сол, осем качета солена херинга, двеста съомги и сто и петдесет сушени риби от Норвегия, както и овес, пшеница, ръж, житено брашно, ечемик за бира и хвойнова ракия в достатъчно количество.

Ескил тъкмо се чудеше как да се справи с непрекъснатия поток от пристигащи в Арнес стоки, когато брат му и младите му придружители пристигнаха ден по-рано от очакванията му. А на следващия ден тук щяха да се стълпят повече от двеста поканени

гости. Само за ергенската вечер сигурно щяха да бъдат повече от стотина, привлечени от традиционните игри, които този път обещаваха да бъдат изключителни заради прочутите участници.

За момента още никой от гостите не бе пристигнал и дворът бе пуст. Единствено хората от прислугата тичаха насам-натам. Къщите бяха освободени от обитателите си и почистени до най-скритите кътчета заради поканените от най-високо потекло, за които палатките бяха съвсем неподходящи. В полето отвъд дълбокия ров на запад изградиха колиби от кленови клони, в които подредиха маси и пейки. Изтъркаляха през двора бъчви с бира, докараха и разтовариха пълни коли с брезови и кленови клони и украсиха стените на голяма зала.

Арн и придружаващите го нямаха грижа за всичко това и след като повериха конете си на момчетата от конюшната, ярл Ерик обяви, че има намерение малко да поспи, за да събере сили преди предстоящите вечерта тежки изпитания. Фолке Йонсон счете решението му за съвсем правилно, още повече че дошлите първи можеха да си изберат най-удобните места за спане.

Арн смяташе, че биха могли да свършат и нещо по-добро, но се въздържа да го сподели с останалите. Вместо това прегърна Торгилс и Магнус през раменете и ги поведе към голямата кула. И двамата се сепнаха, когато той им каза, че ще видят стария господар Магнус, тъй като мислеха, че той вече не е с разсъдъка си. Ето защо доста се изненадаха, когато намериха Магнус на крепостната стена. Той решително крачеше насам-натам. Мърмореше си нещо и се подпираше на една дебела тояга, негова единствена опора. Придружаваше го само един от чужденците. Виждайки новодошлите, той широко се усмихна, разпери ръце и благодари на висок глас със съвсем разбираеми думи на Господа за оказаната му милост.

Магнус хвана възрастния мъж за ръката и го поздрави с бърз поклон, докосвайки земята с коляно. Торгилс го последва, а Арн остана трети по ред.

— Възвърна силите си много по-скоро отколкото очаквах, татко — каза Арн.

— Да. Доволен съм, но и малко сърдит да ви видя тримата, въпреки че дълго време не съм ви виждал, внуци мои, нито тебе Магнус, нито тебе Торгилс.

— Нямахме наистина никакво намерение да те сърдим, скъпи дядо — каза тихо Магнус.

— Не ме разбирай погрешно! Искях чисто и просто да кажа, че исках да ви изненадам по време на сватбеното угощение. Всички смятат, че се валям, скрит на някое тайно място, в собствените си изпражненията, а вместо това аз пръв ще вдигна чаша в чест на младоженката, защото отдавна не съм имал възможността да изпитам подобно удоволствие. Моля ви да не споменавате нищо пред никого, за да успея в моята изненада.

Говореше ясно и разбрано, но като че ли малко по-бавно от преди. Магнус и Торгилс, които не го бяха виждали от две години и то не по радостен повод, а за да си вземат сбогом, сега бяха обзети от чувството, че присъстват на някакво чудо. Господарят Магнус с лекота прочете мислите им.

— Изобщо не е това, което си мислите — каза им той и направи няколко крачки по крепостната стена, за да им покаже, че може да ходи както и преди. — Успях да победи болестта с помощта на този лекар тук и на нашия Господ Бог, разбира се.

Междувременно Арн можа да проведе кратък разговор с чужденеца на тих глас и на непознат език и очевидно получи добри новини.

— Не се преуморявай днес, татко — помоли той. — Това би могло да има нежелани последствия, а утрешната нощ ще бъде дълга. И тримата обещаваме да не казваме никому нищо, нали? — попита, обръщайки се към внуците, които тържествено кимнаха с глави. — Сега трябва да си починеш два часа, татко. После ще се поупражняваш и пак ще отдъхнеш два часа. Ние няма да те безпокоим повече.

Тримата се поклониха, отстъпиха три крачки назад, преди да се обърнат и отдалечат по крепостната стена с Арн начело, който имаше намерение да им покаже строежа.

Магнус и Торгилс обаче бяха малко смутени от присъствието му и изразиха желание да отидат, също като Ерик, да си починат преди състезанията, определени за вечерта.

Разочарован от липсата на интерес от тяхна страна и разтревожен, че това може да се дължи на някаква причина, която той не разбира, Арн продължи пътя си по посока на езерото, откъдето се чуваха ударите на каменоделците и скърцането на макарите на

корабните въжета. Остана наистина изненадат от бързината, с която напредваха строителните работи. Отправи многословни похвали към зидарите сарацини, преди да им съобщи, че предстоят три дена празненства по случай сватбено тържество, на което всички да се чувстват поканени да дойдат, но подходящо облечени. Не спомена обаче нищо относно необходимостта от хубаво измиване, тъй като това би било обида за верните на Пророка.

Пошегува се все пак кратко с обляния в пот брат Гилберт, който някога също е бил цели дванадесет години тамплиер в Светите земи, и му напомни за забраната в правилника по отношение на всяко ненужно миене. Думите му силно разсмяха брат Гилберт, който отговори, че от всички правила това, което изисква да смърдиш като свиня, е може би най-трудно разбираемото. Постановявайки го, свети Бернар сигурно е смятал с бездънната си мъдрост, че сарацините силно ще се уплашат от един смърдящ противник.

Брат Гилберт отиде да се измие и да облече бялата си риза, а Арн тръгна да потърси Ескил. Намери го да разговаря на няколко езика едновременно с група жонгльори и свирачи на флейта и барабани, пристигнали от Скара с четири волски коли. Изглежда обаче трудно се разбираха помежду си, а ставаше въпрос за паричното възнаграждение и заплащането в натура на тези хора. Когато стана ясно, че водачът на групата е родом от Прованс, Арн дойде на помощ на брат си и се разбраха както за броя на сребърните монети, така и за количеството бира и месо, които ще им бъдат дадени. Спогодиха се също да изградят лагера си малко по-встрани. След като и двете страни останаха доволни, жонгльорите веднага откараха колите си на договореното място.

После Ескил отведе брат си в брачната стая, разположена отделно, в западната част над голямата зала. Показа му, че в нея се влиза по две стълбища — едното от едната страна за младоженеца, другото, отсреща, за младоженката. Показа му и дрехите, които трябва да облича по време на различните фази от сватбената церемония, тъй като военните си одежди може да носи единствено когато отиват да искат невестата. Обясни му, че сватбената му премяна е в син и сребрист цвят, изработена от плат, какъвто обикновено носят жените. За ергенската вечер са му приготвили широка бяла пелерина с ръкави до лактите, а за отдолу — синя туника от сърнешка кожа, панталони до

коленете от необработена кожа и меки кожени обувки с калцуни. При всички случаи обаче задължително ще бъде и с неразделния си меч.

След всички тези обяснения относно облеклото Ескил въздъхна така, сякаш нещо много спешно му бе дошло на ума за стотен път през този ден. Бяха само шестима за ергенската вечер — ярл Ерик, Стуре Йонсон от рода Поле и четиримата Фолкунги — Арн, Магнус Монешьолд, Фолке Йонсон и Торгилс. Трябваше обаче да са седем. Необходимо бе да се намери още един ерген, който да не е от Фолкунгите.

Арн изрази съжаление, че не може да помогне в случая, тъй като има съвсем бегла представа за подобен род вечери с изключение на очакването да бъде изпито, съвсем не по християнски, огромно количество бира. Ескил с трудно удържано търпение му обясни, че това е един вид начин за сбогуване с волния ергенски живот, една последна нощ в компанията на неженени млади мъже, преди да се обърне страницата на младостта.

За да обезоръжи ироничната усмивка, която видя да пробягва по устните на Арн, той добави, че младежите вече съвсем не са деца и че младоженецът е на достойна възраст и има син и племенник между тези, които ще отпразнуват събитието заедно с него. Никога по-рано не се е представял такъв случай и понеже някои от младежите, особено Ерик и Магнус Монешьолд, са доста ловки и много добре владеят оръжията, тази вечер сигурно няма да е лишена от любопитни случки.

Тогава Арн с въздишка предложи седмият да бъде брат Гилберт, който е най-добрият му приятел след Ескил. Никой не може да го заподозре, че е Фолкунг, най-вероятно е девствен, повече поне от тези млади петлета.

Ескил изсумтя, изтъквайки, че един бивш монах рискува да предизвика много повече смях отколкото възхищение по време на игрите, с които трябва да се отбележи вечерта.

Неодобрявайки отговора и намирайки го толкова неприятен колкото и мисълта да се огъне пред нравите и обичаите, Арн невинно попита с какво младите петлета са по-добри от брат Гилберт.

Ескил уклончиво отговори, че ще има седем игри, три от които на кон с различни оръжия и онзи, който победи останалите, ще се покрие с вечна слава. Ще бъде жалко, ако някой и най-вече толкова

близък приятел като брат Гилберт вместо възхваляван да бъде жестоко осмян.

Арн седна за момент върху брачното ложе, но не поради причината, която Ескил предположи. Нямаше никакво намерение да участва в подобни игри заедно с тези нерешителни сополанковци, а още по-малко да ги нарани. С неприязън си спомни за деня, в който крал Ричард Лъвското сърце бе насърчил един от младоците си да предизвика с копие в ръка един тамплиер. Подобни изхвърляния обикновено приключват твърде зле. Момчетата трябва да бъдат възпитавани и обучавани на много други неща, а не да бъдат карани да участват като противникова страна в рицарски турнири. Примири се обаче с мисълта, че брат му трудно ще разбере тези му доводи.

— С какви оръжия ще трябва да защитаваме честта си — попита той накрая.

— Казах ти вече, че ще има седем различни турнира — отговори припряно Ескил. — Три на кон и четири пеша, като последните ще са с брадва, копие, лък и боздуган, върху дъска.

— Три на кон и един с боздуган? — попита Арн внезапно развеселен. — Сигурно ще бъде много по-смешно, отколкото предполагаш, и не се притеснявай за монаха, гарантирам ти, че той чудесно ще справи за голямо удоволствие на публиката. Но трябва първо да говоря с него, а после да отида в кулата да потърся лъкове, подходящи за ръста ни, и да накарам да оседлаят кобилата ми по прилягащ за един монах начин.

Тогава Ескил разпери ръце и заяви, че сваля от себе си всякаква отговорност. После си спомни за нещо, което трябва още да свърши, и се втурна надолу по стълбището, определено за младоженеца.

Арн коленичи, вдъхна нежния аромат на брачното ложе и на билките в него и след това отправи молба към светата Дева да простре ръката си закрилница над обичната му Сесилия, а него да предпази от суетата, която евентуално би го подтикнала да нарани някое от момчетата или дори собствения си син.

Привечер в Арнес вече се бяха стекли повече от стотина от поканените, за да присъстват на угощението и най-вече на турнирите. Дворът бе почти изцяло зает от палатки за пиене на бира и високи

скелета, от които публиката да наблюдава акробатите и фокусниците. Гърмяха тъпани и флейти, дечурлига се кривяха в най-невъобразими пози. Всички очакваха голямото събитие на вечерта — турнирът, какъвто човек не помни и в който щяха да вземат участие един ярл на кралството и един рицар тамплиер от Светите земи.

Спектакълът започна с идването на облечените в бяло момчета, които излязоха в индианска нишка от конюшните и обиколиха в кръг двора. Начело яздеше ярл Ерик, а най-отзад един монах в бяла роба, посрещнат със смехове и викове на учудване. Всеки бе яхнал по един чудесен северен жребец с изключение на Арн и монаха, чиито дребни мършави коне изглеждаха подплашени от възбудената тълпа.

Ерик застана начело на строя, който премина през вратите и се отправи към поляната, на която се издигаше беседка, покрита със зеленина. Слуги хванаха конете за юздите и те слязоха от тях. Поканените от Арнес заеха места на най-високата част на западната стена, откъдето гледката бе толкова обширна, че никой нямаше да изпусне и най-малкото събитие на състезателната площадка.

Долу седемте младежи, защото точно така трябва да бъдат наричани, въпреки че най-малко четирима от тях бяха на зряла възраст, избраха Ерик за съдия в случай, че се получат възражения. Никой все пак не мислеше в действителност, че тези мъже ще се карат като хлапета. Всички бяха убедени, че ще се държат напълно достойно.

Състезанието започна с хвърляне на брадва и резултатът от него щеше да определи следващата надпревара, тъй като победителят щеше да има право да избира и да реши как да протече.

За мишена служеше издълбан в дънера на голям дъб кръг, центърът на който бе боядисан в червено. Всеки имаше право на три опита от десет крачки разстояние с двуостра брадва.

Арн и брат Гилберт, които стояха един до друг, се пошегуваха, че по време на битка подобна брадва трябва да се стиска колкото се може по-дълго в ръка. Хвърлиш ли я, веднага се излагаш на многобройни рискове. Поради тази причина не го бяха правили никога, а и никога не се бяха упражнявали да го правят.

Ярл Ерик започна пръв. Бравата му разсече въздуха и се заби с глух звук в червеното кръгче. От зрителските редици се понесоха одобрителни възгласи, защото и четирима Фолкунги едва ли щяха да успеят срещу единствения представител на рода Ерик.

Втората хвърлена от него брадва се заби почти на същото място, а третата — малко извън кръга.

Последва го Магнус Монешьолд. И той заби две от бравите си в кръга, а третата — извън него. Приеа обаче, че Ерик се е представил по-добре и се въздържаха от всякакви прояви на яд или тържествуване.

Младият Торгилс успя да заби в червения център само една от бравите, а останалите попаднаха в големия кръг. Фолке Йонсон се представи още по-зле от Торгилс. Когато дойде редът на Стуре Йенсон, над трибуните се понесоха глъч и смях. Трудно можеше да бъдат избегнати шегите по повод на това какво би се случило ако единственият член на рода Поле победи представителя на Ериците и тези на Фолкунгите.

Именно това обаче се случи, поне временно. И трите брави се забиха вътре в червения кръг, съвсем близо една до друга. Аплодираха го, макар и малко против волята си.

След това напред пристъпи монаха. Посрещнаха го хихикания и подигравки. Чуха се приказки, че той може и да е девствен, но освен това не притежава кой знае колко други качества, за да се докаже в едно такова състезание. Както се и очакваше, само една от бравите му улучи мишената и то извън кръга.

Когато Арн Магнусон пристъпи последен с трите си брави в ръка, всички млъкнаха и настъпи пълна тишина. Още по-пълно обаче беше последвалото разочарование и всички полугласно коментираха постижението му, след като две от бравите едва докоснаха мишената, без да останат забити в нея, а третата се заби само за миг и също падна на земята. Не това очакваха хората от един възпят в толкова легенди воин.

Тогава донесоха седем кошници, в които състезателите, съобразно резултата, трябваше да сложат миналогодишни полуизгнили гулии. Арн получи седем в своята кошница, а Стуре Йенсон само една. Който в края на турнира се окажеше с най-малко гулии в кошницата си, той щеше да е и победителят.

При хвърлянето на копие Стуре Йенсон трябваше да избере с кого първи да премери сили. Започваха сериозните неща. Отсега нататък силата и ловкостта нямаше да са достатъчни. Трябваше и точно да се прецени кое ще е най-разумното действие. Ако Стуре мислеше за победата, в негов интерес беше първо да премери сили с

най-добрите си противници с цел те да получат най-голям брой гулии като първите победени. Обратно, ако не смяташе да се изявява в това състезание, най-добре щеше да е започне двубой с монаха или Арн, които се бяха показали като посредствени хвъргачи.

Изпълнен с вяра в себе си и сякаш уверен в победата, той посочи с копието си като първи ярл Ерик.

Скоро обаче съжали, защото след като всеки направи трите си опита към мишената — един вол от слама, именно Стуре Йенсон трябваше да получи седем гулии в кошницата си.

Никой не се усъмни, че Ерик се целеше в победата, след като посочи с копието точно Магнус Монешьолд. Последният наистина можеше да се окаже най-сериозният му съперник и трябваше да направи така, че той да получи колкото е възможно повече гулии в кошницата си.

Борбата между тези двама отлични хвъргачи протече доста разгорещено. Многократно от зрителските трибуни се понасяха викове на възхищение. И двамата забиха и трите си копия толкова близо едно до друго, че се оказа невъзможно да се даде решаващ глас и бе решено да се направят по още три хвърляния.

След като ги направиха, Ерик призна Магнус Монешьолд за победител. Тогава последният посочи монаха и го победи съвсем лесно, както всички очакваха. После, без никакво притеснение, посочи баща си.

Арн Магнусон бе победен със същата лекота като монаха. Магнус Монешьолд излезе победител от това второ изпитание и много от зрителите бяха вече сигурни, че той ще бъде носителят на златната корона.

Последва изпитанието с боздуган. Състоеше се в двубой върху дълга дъска, поставена над дълбокия, пълен с вода, ров. Целта бе да се принуди противника да загуби равновесие с помощта на боздуган, обвит от двете страни с кожа. По традиция преди това състезание участниците трябваше да съблекат част от дрехите си, тъй като накрая всички освен един щяха да получат по една принудителна баня.

Сигурен в победата си, Магнус Монешьолд не направи дори и опит да свали бялата си ленена риза, преди да посочи с боздугана си монаха.

От своя страна монахът не биваше да остава без риза. Когато той взе в ръка боздугана си и замахна няколко пъти във въздуха за загрявка, сред присъстващите избухна злобен смях. Някои от тях може би забелязаха, че измежду състезателите Арн Магнусон имаше най-весел вид, когато отиде да потупа окуражително по гърба своя приятел и пусна дебелашка шега по отношение хигиенните навици на монасите.

Именно тогава нещата взеха колкото неочакван, толкова и незабравим за стотината зрители обрат.

Монахът се качи усмихнат и с вдигната глава върху дъската, където го очакваше Магнус Монешьолд с отпуснат надолу боздуган, за да покаже, че изобщо не се страхува от един стар монах, неспособен да мятат нито копие, нито брадва.

Магнус Монешьолд обаче цопна във водата още преди някой да може да си даде сметка за каквото и да било. По-голямата част от присъстващите помислиха, че монахът е бил облагодетелстван от късмета си.

Брат Гилберт остави боздугана, за да навие робата около белите си прасци, а после посочи към ярл Ерик. Последният прояви повече благоразумие от приятеля си и свали бялата си риза преди да се качи върху дъската. Това обаче изобщо не промени резултата. Ерик се намери във водата почти толкова скоро, колкото и Магнус.

Този път от стените наблюдаваха по-внимателно какво се случва. Монахът първо се прицели в главата на Ерик, но по средата на замаха прехвърли боздугана само в едната си ръка и подкоси през краката своя съперник.

С подобна лекота той се справи и с останалите трима младежи, които предварително сваляха все повече дрехи от себе си предвид банята, която ги очакваше. Накрая остана единствено Арн Магнусон.

Преди да тръгне към брат Гилберт, той съблече не само ленената си риза, но и синята туника. Последва диалог, от който малко зрители разбраха нещо, независимо че всички наостриха уши, тъй като протече на езика на франките.

— Ти вече не си толкова бърз в движенията си както някога, скъпи учителю — каза Арн.

— Не забравяй, че никога не си ме побеждавал в такъв дуел, младо-зелено — отговори брат Гилберт през смях, като вдигна

заплашително боздугана си с вид на човек, който се кани да нанесе страховит удар. Арн не му обърна никакво внимание и преди да започнат същинското стълкновение, рече:

— За твое голямо съжаление, вече не съм толкова млад и зелен.

След това ударите започнаха да ваят с невъобразима бързина ту към единия, ту към другия, като всеки ги отбиваше също толкова бързо. На всички още от самото начало стана ясно, че тези двамата многократно превъзхождат другите участници в това състезание.

Накрая като че ли умората у монаха надви и Арн увеличи бързината на ударите си, докато успя да подкоси крака на противника си. В момента, в който той залитна, Арн протегна към него боздугана си, монахът го хвана, вече падайки, успя да възстанови отчасти равновесието си, което пък му позволи да падне в рова там, където водата бе най-плитка и да намокри само долния край на ризата си.

От този момент нататък никой от младежите не посмя да претендира за победата. Това стана още по-очевидно след като започнаха двубоите на кон.

При първия участниците, двама по двама, трябваше да галопират един срещу друг, въоръжени с по една тежка торба с пясък, като всеки се старае пръв да избути с нея противника си от седлото. Като победител в предходното изпитание, Арн избра реда, по който останалите да се явяват пред него, и се справи с младежите с лекотата, с която монахът го бе направил върху дъската. Отново останаха само той и монахът. Последва дълга демонстрация на високоскоростна езда, подправена с трудноразбираеми похвати. И този път Арн спечели, но пак по начин, който да остави впечатлението, че отново умората е причина за поражението на монаха.

Следващото изпитание изискваше от всеки от участниците да препусне към забитите в земята колове със забучени на тях гулии, които да разполови с меч си. Нито един от младежите не успя да разреже и половината от своята редица гулии, преди да дойде реда на Арн. Той дори не си даде труда да замахва към всяка гулия, а просто профуча покрай коловете, протегнал като крило дългия си тънък меч и толкова бързо разполовяваше всяка гулия, че отсечената половина още летеше към земята, докато той разсичаше следващата. Монахът, който бе и последният му противник, се опита да направи същото, но мечът

му внезапно се заклеци в третата гулия и за него това бе краят на състезанието.

Щеше да е почти невъзможно за победителя от изпитанието с гулиите да спечели и следващото, защото предстоеше скоростното надпрепускане. Ако успееше да вземе победа над един противник, после над втори, над трети дори, то по-нататък щеше да му става все по-трудно да накара вече поуморения си кон да препуска толкова бързо колкото и напълно отпочиналите.

Арн Магнусон знаеше това много добре. Реши при първите надбягвания да използва по-умерена скорост, колкото само едва да изпревари съперника си. Отначало му се искаше първо да се надпреварват с монаха, който яздеше един от отвъдморските вихрогони. Предпочете обаче да го запази за края.

Двамата мъже се понесоха с пълна скорост, също както при състезанията с торбите с пясък и с гулиите. Но добре отпочиналата кобила на монаха надбяга с лекота жребеца на Арн.

Остана единствено най-благородническото състезание — стрелбата с лък. Досега не се бе чувало монах да стреля с лък. Но и никой не си бе представял, че монах може така да язди или да върти меч и боздугана като този тук.

Арн и монахът може би предварително бяха решили помежду си как да приключи турнира, защото краят му бе наистина завладяващ. Още в момента, в който монахът опъна пробно тетивата на лъка, който Арн му подаде, си пролича добре, че не за първи път държи в ръка подобно оръжие.

Правилата за това последно състезание бяха следните: всеки от двамата противници трябваше поред да изстрелва по една стрела към мишена от сноп слама със забита отгоре глава на черен дракон от петдесет крачки разстояние. Когато донесоха мишените, откъм зрителите се чува приглушени хихикания и мърморения, защото наистина бе доста дръзко да избереш за мишена герба на Сверкерите. Не бе никак достойно да се подиграеш по този начин с един победен неприятел.

Без да му се налага да полага големи усилия, монахът победи подред Стуре Йенсон, Торгилс и Фолке Йонсон. Трябваше повече да се постарее, за да се справи с Ерик, а когато дойде редът на Магнус

Монешьолд си пролича, че е принуден да даде най-доброто от себе си, защото единият стреляше почти толкова добре, колкото и другият.

И двамата улучваха драконовата глава до деветата поредна стрела. На деветия път стрелата на Магнус прелетя малко встрани от мишената, а тази на монаха се заби в самия ѝ център. Магнус отново улучи целта с десетия изстрел. Всичко вече зависеше от десетия опит на монаха.

Преди това брат Гилберт се обърна и каза нещо на Арл Магнусон, който отговори с поклащане на глава. После монахът заби стрелата си в центъра на мишената, побеждавайки по този начин с една точка повече най-добрия стрелец с лък в цяла Източна Готаланд, тъй като в Западна Готаланд имаше поне още един друг такъв, не по-малко добър.

При стрелбата с лък тактиката бе обратна на тази при надбягването с коне. Тук не бе изгодно да стоиш до последния момент без нищо да правиш. Напротив, можеше да се добие предимство, ако времето бъде използвано за тренировки с по-слабите противници преди решителния двубой. На брат Гилберт му бе достатъчен само един поглед към младежите, за да си извади заключение, по известен само нему начин, кои от тях са добри стрелци и кои не толкова, след което определи най-удобния за него ред на двубоите с тях.

— Този път, млади ученико мой, няма да можеш да спечелиш срещу стария си учител благодарение на силата на белите си дробове или на здравината на краката си — каза хитро усмихнат брат Гилберт, като същевременно предизвикателно опъна на няколко пъти тетивата на лъка си, докато Арн заемаше мястото си.

— Точно така — отговори Арн. — Бих предпочел да проведем двубой насаме, за да разбера наистина дали учителят е все така по-добър от ученика. А при условия като тези тук кой от нас иска победата?

— Магнус, синът ти, бе много разочарован от загубата, забелязах го, въпреки че я понесе рицарски — каза брат Гилберт. — Кое ще е по-добре? Да види баща си надвит от един монах? Или да види как той, баща му, взима победата, въпреки че винаги досега непрекъснато се е усъвършенствал в стрелбата с единствената цел да те победи, теб или твоята сянка? Той наистина стреля много добре.

— Да, видях го — съгласи се Арн. — Наистина много добре. Докъде ли би стигнал, ако ти му беше учител? И все пак не мога да преценя кой от нас двамата трябва да спечели, та Магнус да не изстрада победата му.

— Аз също — каза брат Гилберт, като се прекръсти, за да покаже, че оставя това деликатно решение на висшите сили.

Арн изрази мнението си с кимване, на свой ред се прекръсти и постави първата стрела върху тетивата на лъка си. Уцели долната част на драконовата глава. В това обаче нямаше нищо изненадващо, защото това бе първият му изстрел и трябваше да се цели или по-високо, или по-ниско, за да прецени качествата на лъка.

После брат Гилберт поведе в състезанието до седмия изстрел. До този момент и двамата улучваха точно средата на мишената и стрелите им се забиваха почти една върху друга. При седмия опит стрелата на брат Гилберт попадна в горната част на мишената, но все пак не толкова високо, колкото първата стрела на Арн — ниско, в долния край.

Горе, на стените, цареше пълна тишина, а младите участници несъзнателно се бяха приближили, за да виждат по-добре, и се бяха подредили в полукръг точно зад гърбовете на стрелците.

При осмия опит стрелите и на двамата се забиха в центъра на мишената. При деветия се получи същото.

Арн изстреля десетата си стрела. Въпреки че премина през украсата от разноцветни пера на други две, тя отново се заби в центъра на мишената. Сега вече всичко зависеше от последния опит на монаха.

Той дълго се цели и през всичкото това време се чуваше единствено шумът от крилата на прелитащите лястовички.

Брат Гилберт промени намерението си, отпусна лъка и направи няколко дълбоки вдишвания и издишвания. После го вдигна отново и опъна тетивата към бузата си. И пак дълго се цели.

Стрелата се заби твърде високо, защото много силно бе опънал тетивата. Арн стана победител в турнира, който никой от присъстващите нямаше да забрави. Пък и не само те, а и онези, които от толкова чути разкази за него само след няколко години си повярваха, че са видели всичко със собствените си очи.

Ескил веднага дойде при състезателите, придружен от Ерика Йоаршдотер, която носеше в ръце две прекрасни корони — едната

златна, другата сребърна. Двамата застанаха един до друг, а младежите са подредиха в редица пред тях покрай защитния ров, за да могат всички присъстващи да видят и да чуят какво ще последва.

— Тази вечер започна много добре — каза Ескил високо. — Гордея се с вас. Никога не бяхме виждали такъв турнир, а няма и занапред да видим. Короната за победителя е от злато, защото и самата победа е толкова ценна. Много съм щастлив, разбира се, че я спечели моят брат. Всеки друг резултат щеше да е оскърбителен за честта и славата му. А и златото си остава вкъщи! Приближи се, господарю Арн!

Арн се поколеба и Магнус Монешьолд и младият Торгилс трябваше да го подбутнат напред. Той се поклони пред брат си и получи златната корона от ръцете на Ерика Йоаршдотер. Остана така, без да знае какво повече да направи, докато Магнус не го издърпа, хващайки го за ризата, което силно развесели публиката горе по крепостните стени.

След това Ерика Йоаршдотер вдигна сребърната корона над главата на брат Гилберт, тъй като нямаше никаква необходимост да броят гулиите в кошницата му, за да определят следващия след победителя.

Брат Гилберт запротестира и не даде тя да я сложи на главата му, което се стори на всички като една фалшива монашеска скромност, докато той не обясни, че обетът, който е дал, не му позволява да притежава каквото и да е и че все едно дават това сребро на „Школата на живота“.

Ескил смръщи вежди и обяви, че няма защо да се дава подобен подарък на манастир, на който той вече е дал достатъчно. Последва момент на объркване, през който Ерика отпусна вдигнатите си с короната ръце и погледна към Ескил, който само вдигна рамене.

Брат Гилберт бе този, който намери начин да се излезе от неловкото положение. Той взе внимателно короната от ръцете на Ерика и отиде да преброи гулиите в кошниците на Ерик и Магнус Монешьолд. На връщане се отправи към Магнус.

— Магнус, ти си най-добрият стрелец с лък, който познавам в тази страна, след баща ти, разбира се — каза той тържествено, допълвайки: — И след мен, но аз не влизам в сметките, защото

правилата, пожелани от Господ, го забраняват. Следващият си ти. Затова наведи глава, млади момко!

Магнус се подчини, изчервявайки се, но в същото време горд от себе си и доволен от окуражителните възгласи на приятелите си. И така, тази вечер баща и син отидоха да пият от празничната бира — първият със златна, а вторият със сребърна корона на главите си.

Обичаят изискваше ергените да прекарат заедно вечерта в беседка с покрив от зелени клони. Ескил и Ерика Йоаршдотер се прибраха при гостите си, а младежите се отправиха към мястото си за забавления на открито. Конярите поеха грижите за конете им, а крепостните дотичаха да им донесат наметалата и сухи дрехи, месо и бира.

Вече сами, седмината започнаха едновременно да разговарят, толкова много неща имаха за казване. Най-трудно им бе да разберат как един стар монах успя да победи тях, младите северни воители, и то в двубои с оръжията, които най-добре владееха.

Арн им обясни, че брат Гилберт не е някакъв най-обикновен монах, а е бил тамплиер като него и би било голям срам за тях двамата, ако не бяха сложили наперени млади северни петлети като тях на мястото им.

Още преди да започнат да отпиват от бирата си, всичките бяха в добро настроение и доста шумни. Всеки имаше основателна причина да бъде доволен.

Магнус Монешьолд се радваше, въпреки че беше дошъл с твърдото намерение да спечели. Бе все пак победен единствено от двама тамплиери на Всевишния и този ден всички можаха да се убедят със собствените си очи, че онова, което се говори за тези свети воители на Господа, е вярно. Но пък победи приятелите си.

Ярл Ерик също бе доволен. Знаеше, че без да има много голям късмет, няма да може да победи Магнус, но пък и никой от останалите му другари не се оказа по-добър.

Торгилс, от своя страна, бе доволен, защото успя да избегне последното място, дори и да бе най-млад от всички, а Стуре Йенсон, макар и последен, а и без да е тамплиер, се радваше, че бе спечелил състезанието по хвърляне на брадва.

Арн бе доволен от победата си, дори и да не си го признаваше. Трябваше да се бори, за да спечели отново уважението на сина си и

тази вечер бе направил голяма стъпка напред в това отношение.

Брат Гилберт като че ли бе най-доволен от всички. Доказа, въпреки възрастта си, че все още е способен да удържи сравнението с един брат по оръжие. Впрочем, Господ позволи състезанието по стрелба с лък да завърши по най-добрия начин и така спести неудобството Арн и той да решават кой да е победител.

Подобна вечер между ергени в толкова добро настроение обещавахе да струва доста бира на Ескил и да причини силно главоболие на някои от тях на заранта, тъй като нощта им принадлежеше.

Имаха на разположение такива количества ядене и пиене, че Арн и брат Гилберт дори се поуплашиха. А освен всичко това Арн бе наредил да дотъркалят и малката бъчва с вино, която бе донесъл от Ливан, както и две чаши за единствените двама, предпочитащи виното пред бирата от Любек.

През първия час, преди още главите им да се замаят, те си припомняха различни епизоди от току-що приключилия турнир, а един от тях дори има смелостта да се подиграе с онези тамплиери, които не знаеха как се хвърля нито брадва, нито копие.

Без да позволи доброто настроение да го напусне, брат Гилберт обясни, че умението да хвърля копие не е първото задължение на един тамплиер. Колкото до хвърлянето на брадва, готов е да се изправи срещу когото и да е от присъстващите тук младежи, но на кон. И без да трябва да мятат брадвата. При последните думи той си придаде особено строг и жесток вид, който накара момчетата да потръпнат, после избухна в звънък смях и продължи с разсъждения относно изпитанието с боздугана върху дъската. При него трябваше да се приложат всички основни положения на бойното изкуство като бързина, подвижност и равновесие, без да се забравя, че отбраната е също толкова важна, колкото и атаката. Това е било и първото нещо, на което е научил Арн, когато е бил млад.

Последният вдигна чашата си и потвърди с тежка въздишка и наведена глава, че точно така е било след пристигането му във Варнхем и че цели дванадесет години е понасял ударите и е бил смазан от бой от брат Гилберт, което предизвика всеобща радост.

Консумацията на бира доведе до някои неотложни нужди и младите час по час изтичваха нанякъде, докато Арн и брат Гилберт

оставаха спокойни на местата си. Щом се освободеше място до тях, веднага биваше заето от друг младеж, вече достатъчно разговорлив, така че брат Гилберт и Арн имаха възможност да поговорят с всеки от тях.

Магнус Монешьолд закъсна много повече с настаняването си до Арн, отколкото той предполагаше. Изглежда трябваше по-голямо количество бира и вино, за да се разсее притеснението помежду им.

Магнус започна с извинение за това, че на два пъти зле е отсъдил по отношение на баща си, но пък и доста се е поучил от грешките си. Арн си даде вид, че не разбира за какво става дума и го помоли да обясни. Тогава Магнус спомена за разочарованието, което е изпитал, виждайки го да размахва мистрията, но бързо е променил мнението си, след като го е видял да язди при напускането на Форшвик. Отново обаче наивно се бе оставил на разочарованието да надделее, когато бе пропуснал мишената при хвърлянето на брадва. Бил е достатъчно справедливо наказан и за това, а сега трябваше да признае, че легендите не лъжат и че няма по-добри стрелци с лък от монаха и от него, баща му.

Арн се опита да промени темата, като обеща усилено да тренира хвърлянето на различните оръжия. Шегата не мина пред Магнус, който запази сериозния си вид и продължи по същество, задавайки въпрос с уговорката, че току-що му е дошъл на ума.

— Когато пристигнахме във Форшвик и заобиколихме строящата се къща, на чийто покрив ти се трудеше с мистрията, татко, когато слезе само с един скок от скелето и ни погледна, как позна, че именно аз съм твой син?

Арн избухна в неудържим смях, въпреки желанието си да остане сериозен.

— Ами как! — възкликна той, разчорляйки буйните му рижави коси. — Кой друг освен майка ти има подобна коса, сине? Освен това, дори и да носеше шлем, достатъчно щеше да бъде да погледна щитовете ви. Само един бе с изобразена нова луна до лъва на Фолкунгите, нали? А и ако това не бе достатъчно, щях да погледна очите ти. Ти имаш хубавите кафяви очи на майка си.

— Утре вече действително ще стана твой син — каза Магнус, едва сдържайки сълзите си.

— Винаги си бил мой син — отговори Арн. — Може би сме съгрешили, като те заченахме малко рано, майка ти и аз. Сватбата ни позакъсна, защото на моя приятел Кнут му трябваше много повече време да стане крал, отколкото е предполагал в началото, а беше обещал да почете женитбата ни с присъствието си. Майка ти и аз силно се обичахме, а и влечението, което изпитвахме един към друг бе толкова голямо, че извършихме грях, за който бяхме наказани и който изкупихме с доста страдания, за да бъдем сега пречистени. Утре ще отпразнуваме сватбата, която трябваше да се състои преди повече от двадесет години. Но не това събитие ще те направи мой син, както и Сесилия моя съпруга. Аз винаги съм бил неин и ти винаги си бил мой, сине, всеки ден в молитвите ми през цялото време на една дълга война.

Магнус остана дълго време замислен над тези думи, чудейки се как да продължи разговора, тъй като искаше да каже много неща едновременно.

— Мислиш ли, че кралят ще дойде на сватбата, както е обещал? — попита той, надявайки се въпросът му да спомогне за избягването на по-горещи теми.

— Не, няма да дойде — отговори Арн. — Знаем, че Биргер Бруса не иска да дойде, а смятам, че кралят не би желал да обиди своя наместник. Освен това вече разбрах, че кралските обещания не на всяка цена се спазват, особено когато са дадени преди качването на престола. Но тъй като синът му е тук, можем да кажем, че сме почетени с кралско присъствие и с това на рода Ерик.

— Той дойде защото ми е приятел — възрази Магнус, без да се замисля над това, което казва.

— Аз съм щастлив, че той е сред нас и че е твой приятел — каза Арн. — Но той преди всичко е ярл на кралството и наш бъдещ крал. Това ще извади моя приятел Кнут от затрудненото положение. Той присъства чрез сина си, както бе обещал, и в същото време тялом не е тук, както без съмнение пък е обещал на Биргер Бруса. Точна така трябва да постъпва един далновиден приятел, който на всичкото отгоре е и крал.

— Очаква ли ни скоро война? — запитва Магнус, като че ли изведнъж осенен от внезапно вдъхновение или защото езикът му се ръководеше от изпитата вече бира, а не от добрите маниери.

— Не и преди да мине доста време — отговори Арн. — Но за това ще говорим друг път, когато няма да трябва да пием толкова много.

Като че ли думите на Арн относно пиенето напомниха на Магнус за една естествена нужда. Той помоли баща си да го извини и излезе с колеблива походка в сумрака, за да се облекчи, крепостните донесоха факли и още печено на скара месо.

За момент Арн и брат Гилберт останаха сами, всеки пред своята чаша вино. От всички страни ехтяха гръмки викове и песни.

Арн подкачи брат Гилберт по повод последната изстреляна от него стрела, отбелязвайки, че дългото умуване преди изстрела неминуемо води до пропускането на целта. В старанието си да постигнеш най-доброто, почти винаги пресилваш нещата. Брат Гилберт би трябвало да знае това по-добре от всеки друг.

Последният призна, че може и така да се каже, но и че наистина е имал за цел да спечели или най-малкото да даде всичко от себе си, за да не би някой да си помисли, че подарява победата на Арн. Затова висшите сили именно така бяха насочили стрелата му.

— *Господ пожела!* — възкликна Арн с нотка на ирония, като едновременно с това протегна свит юмрук по тамплиерски към събеседника си.

Брат Гилберт се призна за победен след тази шега и чукна юмрук в юмука на Арн.

— Може би един ден отново ще имаме възможност да си премерим силите, но този път на кон и по подвижни мишени — каза Арн.

— А, не! — възрази сухо брат Гилберт. — Ще се възползваш от случая, за да поставиш стария си учител на мястото му. Предпочитам отново да те натупам с боздугана!

Двамата избухнаха в чистосърдечен смях. Момчетата не им обръщаха повече внимание, може би защото нищо не разбираха от разговора. Верни на навика си, Арн и брат Гилберт си говореха на езика на франките.

— Едно нещо ми кажи, братко — продължи Арн замислено. — Колко тамплиери биха били нужни за овладяване на положението в страната на готите и в Свеаланд?

— Триста — отговори брат Гилберт след кратък размисъл. — Точно толкова бяха достатъчни за продължително удържане на Светите земи. Това кралство тук, разбира се, е по-голямо, но не разполага с конница. С триста рицари и три укрепени места ние бихме могли да умиротворим цялата област. Аха! Досещам се какво си казваш: аз точно сега изграждам една от тези крепости с помощта на нашите скъпи приятели, сарацините. Божествена ирония, нали? А не се ли опасяваш в действителност, че тези приятели, сарацините, ще ти създадат неприятности? Искам да кажа, че рано или късно северните варвари ще разберат кои са тези чужденци, които се молят по пет пъти на ден и то съвсем открито, за да се изразя тактично.

— Поставяш ми едновременно много въпроси — въздъхна Арн. — Да, наистина мисля, че ако вдигна на крак една добре тренирана, като нас тамплиерите, сила, в тази страна ще се възцари мир. Да, ще е нужно повече от една крепост. Колкото до сарацините, струва ми се, че те първо ще трябва да докажат способностите си. След това нашите хора ще трябва да избират между тези способности и собствената си предубеденост към сарацините.

— Именно тази последна точка ме притеснява — отговори замислен брат Гилберт. — Ти и аз знаем истината за сарацините по очевидни причини. Не мислиш ли, че който и да е от тези невежи и глупави наши епископи би рискувал да се гътне мъртъв, задушен от голямото количество изядено свинско месо, когато научи истината за тези строители? А колкото до осигуряването на мира чрез една принудителна сила, идеята е колкото добра, толкова и лоша.

— Знам защо е добра, но защо е лоша? — попита веднага Арн.

— Лоша е, защото хората от Севера не разбират значението на конницата и нейната непобедимост. Ако успееш да създадеш подобна сила, ще трябва на първо място да докажеш последното, за да постигнеш мир, което пък във всеки случай означава война.

— Много пъти съм се питал за това — призна Арн. — И имам един-единствен отговор: този урок да бъде колкото е възможно безболезнен. Вярвам, че не си забравил златното правило, нашето, на тамплиерите?

— *Щом извадиш меч, не мисли за този, когото ще убиеш. Мисли за онзи, на когото ще спасиш живота* — отговори брат Гилберт на латински.

— Именно. Точно така. И слава Богу! — съгласи се Арн.

[1] Първият крал християнин (980–1022), който, според легендата е бил покръстен в извора на Хюсабю от английския епископ Зигфрид през 1008 г. — Б.пр. ↑

[2] Lagman — Законотворец, лице, натоварено да бъде изразител на правото и да интерпретира закона. — Б.пр. ↑

[3] Според древните северни предания, берсерките са били свирепи воители, които при определени обстоятелства изпадали в транс и вършили чудеса от храброст, бидейки същевременно неуязвими. ↑

VI.

Тежки копита звънтяха по пътя в двете посоки, арбалети блестяха на слънцето, дрънчаха оръжия и отвред се чуваха дрезгави войнишки викове. Някои от конниците носеха кралския герб, но повечето бяха Фолкунги, идващи от съседните ферми и села. Хилядите въоръжени мъже трябваше да бдят за сигурността на булката през целия ѝ път. Откакто цареше мир никой не бе виждал струпана на едно място толкова много войска, сякаш се бяха върнали старите времена, когато кралят свикваше всички запасни войници.

Любопитните прииждаха и от най-отдалечените места, като областта Скара например, и още от сутринта се трупаха по пътя между Хюсабю и църквата на Форшхем. Някои седяха пред чаша бира и парче свинско, други разговаряха с отдавна несрещани съседи, докато децата им играеха около тях. Всички искаха да видят как ще мине булката. Не че до сега не бяха виждали жена да язди, очакваха нещо друго. Появили се бяха обезпокоителни знамения в небето — четири слънца едновременно и тръгнаха слухове за заплахи, тегнещи над нея. Някои твърдяха, че тя ще бъде отвлечена от водния дух, вкаменена от горските привидения, отровена от троловете. Други, вярващи в не толкова свръхестествени неща, говореха за войни и нещастия, които ще се стоварят върху страната, независимо дали булката ще успее да достигне жива до брачното ложе или ще бъде убита. Сред по-възрастните и здравомислещи хора се коментираше прикрито, че тази сватба има нещо много общо с борбата за власт.

Независимо от всичко, сватбеното шествие обещавахе да бъде истински спектакъл и затова си заслужавахе чакането часове наред. А чакането действително се проточи, защото то много закъсня.

В уречения час, когато слънцето бе вече високо, тримата настойници — Поле, Алгот и Стуре, върнал се от Арнес сутринта уморен, но в добро настроение и с много впечатления от един турнир с участието на най-добрите стрелци в страната, дойдоха да изведат Сесилия на двора.

Тримата братя бяха облекли най-хубавите си зелени мантии с герба на семейството, но те все пак леко простееха и изглеждаха поизбелели пред тази на Сесилия. Булката ги очакваше с пет кожени торби, пълни с пръст от всяка от фермите и с тежък сандък, побрал зестрата ѝ. До него бе мантията с цветовете на Фолкунгите, която Сесилия бе приготвила за подарък на Арн.

Конярите държаха здраво конете за юздите, а шестте девойки в бели ризи развиха дългото бяло ленено платно, което Сесилия трябваше да наметне след пристигането на кортежа с тези, които ще дойдат да я искат.

Всички стояха в очакване, но нищо не се случваше.

— Вероятно господарят Ескил е прекалил с хубавата си бира — събра смелост да каже младият Стуре, мислейки, също като другите, че именно той ще дойде да поиска булката, тъй като старият господар Магнус не бе в състояние да го направи.

Стояха така на едно място цял час под лъчите на обедното слънце, защото всяко мръдване би било лошо предзнаменование. В началото Сесилия се страхуваше да не се е случило някое нещастие, после този ѝ страх премина в тих гняв, че Ескил си позволява да я кара да чака. Така хитър при уреждането на собствените си дела, него явно малко го беше грижа за щастието или нещастieto на другите.

Скоро обаче тя щеше да разбере, че Ескил нямаше никаква вина.

Оттатък завоя на пътя, близо до потока и моста, изведнъж се чуха виковете на множеството посрещачи и това бяха по-скоро виковете на радост, а не на страх и безпокойство.

Сесилия и тримата братя Поле ставаха все по-нетърпеливи и не откъсваха погледи от този далечен завой.

Първото, което видяха, бе един конник, носещ кралския знак. Следваше го внушително шествие и върховете на копията блестяха на слънцето.

— Ако е трябвало толкова дълго да чакаме заради *това*, значи не сме чакали напразно — каза Поле Йенсон и даде знак на девойките да покрият Сесилия с лененото платно така, че от нея да не се вижда почти нищо.

Тя остана неподвижна, докато кралските конници не влязоха в двора сред силен тропот на копита и не направиха широк кръг с извадени мечове, сочещи навън.

Тогава всички видяха краля и кралицата да навлизат в така оформения кръг и двамата с хермелинови плащове и корони и да спират конете си на десет крачки от братята Поле и Сесилия.

Лицето на последната бе скрито под воала и тя не можа да срещне погледа на приятелката си Бланка. Кимна обаче леко с глава, когато тя ѝ се усмихна. После кралят вдигна ръка, за да поиска тишина.

— Преди много години, ние, Кнут Ериксон, крал на свеите и готите, обещахме, че ще те заведем на сватбата ти със скъпия нам Арн Магнусон. Обещанията се дават, за да бъдат изпълнявани и най-вече тези на един крал. Сега те молим да ни извиниш, че с такова закъснение изпълняваме това наше обещание.

При тези думи кралят слезе от коня си и отиде да поздрави всеки един от братята Поле. И тримата отговориха на поздрава му с дълбок поклон, докосвайки с коляно земята. Рядко би могло да се види настойник да предава по този начин булката, а още по-рядко — дошлият да я иска да е самият суверен.

След това кралят сведе бързо глава към Сесилия, но без да я докосва, тъй като това би могло да донесе нещастие и на двама им.

Мъже от кралската свита бяха повикани, за да натоварят зестрата и подаръка от булката на една колесница, украсена със зелени клони и теглена от два буйни дорести коня. Слугите доведоха коне за булката и близките ѝ и те се метнаха по седлата. Специално за Сесилия бяха донесли и столче без облегалo. Тя бе с рокля и булчински воал и нямаше как да откаже дамското седло, което иначе толкова мразеше.

Кортежът напусна фермата Хюсабю начело с краля и кралицата, последвани от булката и братята Поле. Кралските гвардейци яздеха плътно до тях от двете им страни, а други конници препуснаха напред, за да отстранят от пътя любопитните, които се бяха скупчили твърде наблизко.

Непрекъснато отекваха заповеди, а крепостните от Хюсабю подхванаха от своя страна научена наизуст песен, за да изразят пожеланията си за много щастие.

От времето, когато Кнут Ериксон бе дошъл в „Божия дом“, за да вземе бъдещата си съпруга, никой не бе виждал такова прекрасно шествие като това, което сега напускаше Хюсабю на път към Форшхем под чудесното лятно слънце. Дори граждани от Скара бяха нарочно

дошли да го видят. Те лесно се разпознаваха, тъй като носеха изтънчени дрехи и пера на шапките и говореха носово.

От всички страни се чуваха пожелания за щастие и благословии към булката, обсипвана с брезови клонки. На моменти те препълваха скута ѝ и тя, доста нечестиво впрочем, си помисли как съвсем скоро ще бъде покрита с много повече зелени листа отколкото самия горски дух.

С приближаването към църквата на Форшхем всички забавиха ход. Конници се понесоха напред в галоп, вдигайки облаци прах, за да осигурят едновременното пристигане на двата кортежа.

Сесилия отдалеч забеляза, че сред тълпата около църквата червените облекла бяха доста повече от сините. Но тъй като нито кралят, нито кралицата изглеждаха разтревожени от това, тя само се прекръсти, решавайки, че няма никаква опасност.

Щом приближиха, тя разбра причината за преобладаващото червено. Пред църквата в очакване бе застанал архиепископът с гвардията си, състояща се почти изцяло от Сверкери.

Кортежът на младоженеца пристигаше откъм Арнес. Начело яздеше най-отдавнашният командир на гвардията на Фолкунгите, дошъл от далечната Алгаря, за да има честта да носи семейния герб. Следваха го един до друг Ескил и Арн, и двамата във военна униформа, която отиваше повече на по-младия брат, отколкото на по-големия. Арн и конят му бяха покрити с кленови клонки, тъй като той също стана обект на множество пожелания за щастие. Подир него яздеха шаферите му, а между тях и един монах от ордена на цистерианците, облечен в бяла роба и с качулка на главата.

Всичко се разви както повеляваше обичаят. Стигнала до църквата, булката слезе от коня с помощта на настойниците си. Членовете на кралската гвардия, на тази на Фолкунгите и на тази на архиепископа, оформиха с щитовете и мечовете си кръг в преддверието, където стоеше прелатът, облечен в свещеническите си дрехи и с белия омофор на гърдите и гърба. От двете му страни стояха двама капелани в черно.

Булката се поклони пред архиепископа, внимавайки да не го докосне. Тримата ѝ настойника паднаха на колене пред него и целунаха пръстена му.

След като изгледаха този ритуал от разстояние, Арн и хората му се приближиха, за да поздравят прелата. Арн целуна пръстена му.

Последва тържественият момент, в който Арн и Сесилия застанаха един срещу друг пред архиепископа и тя бавно повдигна ленения воал, за да открие лицето си. Тя вече бе видяла Арн през тъканта, но той не можеше да види лицето ѝ, точно както изискваше обичаят.

Настъпи моментът за раздаването на подаръците. Ярл Ерик пристъпи към Арн и, правейки дълбок поклон — неочаквана чест, която даде повод за доста мърморения, му подаде тежък и скъп колан от златни халки, всяка обкована с по един зелен камък. Арн завърза колана около талията на Сесилия с известна несръчност, предизвикала тук-там смях, а тя се завъртя с вдигнати високо ръце с цел всички присъстващи да видят как златото блести около кръста ѝ и пада надолу отпред по тялото ѝ.

След това Поле Йенсон донесе Сесилиния подарък, който съвсем очевидно бе сгънато синьо наметало. Ескил реагира веднага и отиде да сваля от раменете на брат си наметалото, което той носеше. Бавно и тържествено Сесилия разгъна подаръка си. Виковете на силно възмущение и голямо възхищение откъм тълпата не закъсняха и всички се блъскаха зад гърбовете на гвардейците, протягайки врат. Никой никога не бе виждал по-красива мантия. На гърба ѝ блестеше лъвът, целият златен и с кървавочервен език, а трите потока присвяткваха като разтопено сребро. Ескил и Сесилия я положиха на раменете на Арн. Той, също като нея, се завъртя, разпервайки с ръце чудесната дреха, за да могат всички да я видят. Нови викове на възхита отекнаха сред тълпата.

Архиепископът вдигна жезъла си и леко се подразни от факта, че поисканата тишина не настъпи мигновено. Присъстващите не замълчаха не защото бяха неблагочестиви, а защото викаха един през друг от възхита пред скъпите сватбени подаръци.

— В името на Отца и Сина и светата Дева — провикна се епископът в настъпилата най-накрая тишина — аз ви благославям, тебе, Арн Магнусон и тебе, Сесилия Алготсдотер, които се свързвате чрез венчилото, постановено от Господа. Нека щастието, покоят и благоденствието бъдат с вас, докато смъртта ви раздели и нека този

съюз, постановен от Господа, спомогне за мира и разбирателството в кралството ни. Амин.

След това той гребна с една сребърна купа, която му подаде един от капеланите, от светената вода и поръси с няколко капки челото, раменете и сърцето на Сесилия. Същото направи и с Арн.

Според архиепископа сега Арн и Сесилия би трябвало да се прегърнат, за да покажат, че бракът им от този момент нататък вече е скрепен. Нито единият, нито другият обаче пожела да направи подобно изпълнение. Пред роднините и приятелите си, както и пред закона, те окончателно щяха да станат съпруг и съпруга едва в брачното ложе. И тъй като от тях явно се очакваше да изберат между архиепископа, който искаше да възтържествува гледната точка на Църквата, и близките си, които пък държаха да се продължи традицията, те прецениха, че сега не е моментът и само един поглед им бе достатъчен, за да се разберат.

Ядосан и на двамата, че се направиха на несхванали намека в благословията му, архиепископът рязко се завъртя на токовете си и влезе в църквата, за да отслужи литургията. Последваха го кралят и кралицата, Арн и Сесилия, шаферите им, както и онези от роднините и приятелите им, които успяха да си намерят място в малката църква.

Тъй като бе наясно, че присъстващите бързат повече да започнат банкетата, отколкото да отдадат дължимото на своя Господ, архиепископът бе предвидил по-кратка литургия. По време на песнопенията той получи обаче неочаквана помощ от младоженците и от монаха от ордена на цистерцианците, който бе в свитата на Арн. В момента, в който реши да приключи, те подеха продължението, пеейки на три гласа с все по-голяма жар, като Сесилия държеше сопрановата партия, а монахът — басовата, докато накрая очите на двамата съпрузи не плувнаха в сълзи.

Архиепископът огледа приятно изненаданите хора в църквата, които явно бяха забравили намерението си скоро да напуснат дома Божии и да се отдадат на по-осезаеми удоволствия. Погледът му падна върху Арн Магнусон, който за разлика от другите мъже, не бе свалил меч от кръста си. В първия момент той се уплаши при мисълта за някакъв капан, но не долови никакви лоши намерения в очите на този мъж, пеещ с истинско усърдие. Изведнъж си припомни, че въпреки

синия си плащ, младоженецът беше тамплиер. Бързо се прекръсти, молейки се в душата си да бъде простен за тази глупава грешна мисъл.

Бе решил да се отнася добре с Арн и се надяваше той да сподели как смята да помогне на това кралство, в което властваха такива простаци като Кнут Ериксон и Биргер Бруса. Добре би било да го спечели на своя страна в борбата между Църквата и преходната власт, която се очертаваше. Човек като този тамплиер задължително трябваше да е много по-наясно с тези въпроси отколкото жадните му за власт родственици.

Мислите на архиепископа, които първоначално се бяха породили под знака на злото и подозрението, сега станаха по-леки и оптимистични, особено след като чу тримата да пеят така майсторски хвалебните песни.

Тълпата любопитни се бе поразредила след сватбената благословия и литургията и затова кортежът успя да пристигне в Арнес за по-малко от час, охраняван през целия кратък път от църквата до имението от въоръжените мъже.

Начело на шествието, веднага след двамата конника, носещи кралския герб и този на Фолкунгите, един до друг яздеха Арн и Сесилия. Обичаят не бе точно такъв, но този ден много неща излизаха извън приетия ред. Никой не бе чувал крал да дойде на крака да поиска някоя булка. Необичаен бе и фактът, че съпрузите пяха много по-добре от хората на архиепископа, както и този, че един гост не бива никога да предхожда домакина си. Но ако пък този гост е самият крал с кралицата до себе си? Тази сватба в действителност обърна с главата надолу доста обичаи.

Стените на Арнес бяха обкичени с толкова ярки цветове, че чак бодяха очите. Около палатките, в които сервираха бира, се смесваха яркото червено на наметките на Сверкерите и блестящото синьо-зелено на тези на Ериките и Фолкунгите. Можеха да се видят и множество разноцветни чуждестранни одежди, носени от поканени, желаещи да се различават или от няколкото франки, дошли с Арн Магнусон, които смятаха, че е под достойнството им да пият бира, и чийто език бе напълно неразбираем. Навсякъде думкаха барабани и свиреха флейти, жонгльорите мятаха във въздуха горящи факли и ловко ги хващаха преди да паднат на земята, певци с лютни, покачени върху скелетата, рецитираха франкски легенди. Архиепископът, който

влезе носен на стол от няколко носачи, вдигаше от време на време ръка с добродушен вид и благославяше тълпата ту отдясно, ту отляво.

Арн и Сесилия отново се разделиха. Тя трябваше да се качи на един подиум, обграден със зелени клони, а той, заедно с шаферите на друг. Така бе решил Ескил, за да може всеки да вижда булката и младоженеца, защото в голяма зала можеше да се побере едва половината от гостите, а другите, останали за пиршеството на двора, щяха да се почувстват обидени от отреденото им място, откъдето нямаше да виждат новобрачната двойка. Подобни подиуми бяха изградени за краля, архиепископа и господаря на дома.

Брат Гилберт пъргаво се качи на подиума и седна до Арн, провиквайки се към свирачите и трубадурите да повторят току-що изпятата песен. Окуражени от това, че сред присъстващите има хора, които разбират текста, те веднага го направиха. Още при първите думи на песента Арн и брат Гилберт си кимнаха един на друг, като вторият даже понечи да подхване някои от строфите, въпреки че дори слушането на подобни светски песни не му беше позволено.

Трябва да се отбележи, че в песента се разказваше за рицаря Ролан, който в момента на смъртта си искал да счупи меча си Дюрандал, за да не попадне в ръцете на врага. В дръжката на този меч били скрити ценни реликви като зъб на свети Петър и нишки от една от полите, които е носела Божията майка. Въпреки усилията му обаче, мечът отказвал да се счупи и накрая изпратените от Господ ангели се смилили над героя, отнасяйки меча към небето. Тогава Ролан легнал под сянката на един бор, положил до себе си рога, с който свирел, и обърнал глава по посока на страната на неверниците, та Карл Велики да не намери своя воин със страхливо обърнато в противоположна посока лице. После се изповядал и протегнал желязната си ръкавица към Всевишния. Архангел Гавраил се спуснал от небето, взел ръкавицата и отнесъл душата на Ролан към Бога.

Песента много развълнува Арн и брат Гилберт. В нея откриха част от това, което те самите бяха преживели. Често бяха слушали разкази за храбри рицари от Светата земя, които чупели мечовете си и лягали на земята в очакване на смъртта, предавайки душите си на Господ.

Щом провансалските трубадури видяха, че това, което пеят, много е развълнувало двама от слушателите им, те се приближиха,

доколкото можаха, до Арн и брат Гилберт и продължиха безкрайната си балада.

Арн, на когото най-накрая му дотегна, не се досети да им даде няколко сребърни монети, за да се отърве от тях, а им викна на езика на франките, че им е много признателен, но не желае повече да ги слуша. Те веднага престанаха и леко слисани тръгнаха да потърсят другаде по-щедра публика.

— Мисля, че трябваше да им дадеш някоя пара — му каза брат Гилберт.

— Да, но също като теб нямам нито една — отговори Арн и допълни:

— Ще се постарая да не забравя следващия път. В мен все още живее монахът. Никак не е лесно да се отърсиш от тези навици.

— Крайно време е да го направиш, защото приближава първата ти брачна нощ — пошегува се брат Гилберт и веднага съжали за казаното, като видя как Арн силно пребледня при това невинно напомняне.

Звук на рог оповести началото на същинското тържество и половината от гостите се отправиха към входа на голямата зала. Останалите навън се питаха как да постъпят, за да прикрият обидата си, че не са сред стотината избрани. Единствените, които открито изразиха недоволството, си бяха Сверкерите, които се скупчиха в средата на двора като голямо кърваво петно. Съвсем малко бяха червените наметала, отправили се към голямата зала и всички бяха носени от жени.

Най-красивото от тях лежеше на раменете на Улвхилде Емундсдотер, скъпата приятелка на двете Сесилии от мрачните времена в „Божия дом“. Дружбата, която ги свързваше, бе учудващо силна, ако се има предвид кръвнината, която стоеше между тях. Някога Арн бе отсякъл ръката на Емунд, бащата на Улвхилде. А Кнут го бе убил, устройвайки му капан.

Трите жени влязоха първи в залата. Кралица Бланка вече знаеше кой къде трябва да се настани и те трябваше да седнат на пейката на булката пред шестте шаферки.

Въпреки ясната лятна привечер в залата горяха факли. На стената зад почетните места висеше закачен син гоблен с лъва на Фолкунгите. Бе леко поизбелял, тъй като поколения наред го бяха ползвали. От двете му страни хората от прислугата бяха окачили с

очевидно двусмислен претекст всички мишени от предната вечер. И първото нещо, което можеше да се види на трепкащата светлина на факлите, бяха два черни дракона на Сверкерите, пронизани от стрели. На снопчето стрели, забити в единия от тях, бе окачена златна корона — доказателството за това, което вече мълвата бе разпространила, а именно, че младоженецът беше забил от петдесет крачки разстояние десет стрели толкова близо една до друга, че можеше да бъдат обхванати от една корона.

Първа си даде сметка за това Улвхилде. Сядайки до двете Сесилии, тя отбеляза с чувство за хумор, че за щастие не е била поканена предната вечер, когато ще е трябвало много да внимава гърбът ѝ да не бъде надупчен от стрели. Поводът за тези ѝ думи бе очевиден, тъй като на гърба на червеното ѝ наметало, точно по средата, с копиринени конци бе избродирана черна драконова глава.

Сесилия Бланка заяви, че всяка обида има стойността, която обиденият ѝ придава. За да отвърне със същото, Улвхилде ще трябва само да направи така, че при следващото състезание по стрелба с лък при нея в Улфсхем мишената да бъде с формата на лъвска глава.

Пейката на младоженеца бе недалеч от тук, от другата страна на първата голяма маса, по средата на която бяха почетните места. На тях седнаха Ескил и Ерика Йоаршдотер, а между тях бе архиепископът. Кралят реши да седне до жениха, както кралицата — до булката. На нито една новобрачна двойка в кралството на Ериките и Фолкунгите досега не бе оказвана подобна чест.

Всички бяха заели вече местата си, когато Ерика Йоаршдотер изведнъж напусна своето и застана близо до входа. В залата се надигна глъчка, тъй като на гостите това се стори доста необичайно. Изненадата, която последва, не бе никак по-малка. На входа се появи старият господар Магнус и, хванал подръка Ерика, мина достолепно между масите, за да заеме почетното си място до архиепископа, а Ерика се настани до тях.

Слугите донесоха старинния рог със сребърен обков, от който и дедите са пили вино, поднесоха го на господаря Магнус, който се изправи стабилно, стъпил на двата си крака, и го вдигна за тост. Безкрайно учудени и любопитни, всички притихнаха в трепетно очакване. Досега бяха живели с убеждението, че господарят Магнус от

дълги години е инвалид и се надява единствено на черната освободителка.

— На малцина е дадено да познаят такава радост, каквато аз изпитвам в този ден — започна господарят Магнус с ясен и силен глас. — Пия сега с вас, роднини и приятели, за сина, върнал се от Светите земи и довел ми дъщеря. Пия за дадената ми милост да възвърна здравето си и за радостта да ви видя вас, роднини и приятели, събрани в дома ми в мир и разбирателство. Нито един от дедите ми не е имал подобен повод да вдигне този рог!

При тези думи господарят Магнус го изпи до дъно, без да разлее и капка, въпреки че към края леко потръпна от положеното усилие.

След като господарят Магнус седна на мястото си и подаде рога на сина си Ескил, настъпи кратка тишина, последвана от бурни овации, бързо преминали в неописуем шум, когато стоте гости започнаха да удрят с юмруци по масите. Не след дълго, облечени в бяло крепостни започнаха да поднасят храната под звука на флейти и барабани. Пред тях жонгльори, правейки чудновати мимики, показваха най-различни номера.

— Месото, бирата и тези музиканти ще отклонят вниманието от нас, което никак няма да е лошо — каза кралица Бланка, вдигайки чашата си по посока на Сесилия и Улвхилде. — Тези хора наистина имат много по-интересни неща за гледане при този спектакъл в зелено, червено и синьо, който им предлагаме.

Улвхилде и Сесилия се развеселиха от фриволния начин, по който Бланка пропъди засиления интерес, на който от известно време бяха обект, и трите започнаха да пият без задръжки.

— И все пак не виждаме много червени наметала в залата — каза Улвхилде, оставяйки чашата си и преструвайки се на засегната.

— Не се прави на толкова важна, скъпа приятелко — отговори ѝ кралица Бланка. — Няма защо да се оплакваш от отношението към теб, защото си на една маса с кралицата и булката и имаш късмета да седиш върху пустия му черен петел.

— В такъв случай ти седиш върху три корони! — прихна Улвхилде.

Шумът в залата ставаше все по-силен и те бяха уверени, че никой друг освен тях не чува какво си говорят. Кралицата прецени, че е дошъл моментът да хвърли светлина върху някои неща, докато все

още бяха трезви. Започна с това, че трябва да си обяснят кратко и ясно какво се крие зад цялата тази комедия тук. Вярно е, че и трите има защо да бъдат радостни. Не са си се представяли така дори и в най-смелите си мечти по времето на затворничеството в „Божия дом“ — две вече щастливо омъжени, а третата на път да го направи. Но имат целия живот пред себе си, за да разговарят за тази неописуема радост и тази необяснима милост. В момента обаче имат да говорят за друго и привлече вниманието на приятелките си към факта, че почти всички мъже имащи власт в страната, се намират в тази зала, с изключение на Биргер Бруса и някои епископи. Редом до Арн са сегашният и бъдещият крал, до булката е тя, кралицата, а на почетния трон седи архиепископът. Призна, че е трябвало да се бори, за да бъде така, защото съпругът ѝ, кралят, бе категорично заявил, че за нищо на света няма да обиди Биргер Бруса. При все това, последният в момента неприветливо посреща други гости в Биелбо, до Бригида. Това, разбира се, не е най-доброто, но важното е да се покаже, че в кралството цари разбирателство, че Ерики и Фолкунги са винаги едни до други. Повече от това няма как да се направи.

— Скъпа приятелко, ти самата преди малко отбеляза, че за нас е голямо щастие да бъдем тук и трите заедно. Да не би сега да искаш да кажеш, че не си дошла от приятелски чувства, а поради причини, свързани с властта? — прекъсна я с огорчен вид Сесилия.

— Очевидно! — отговори кралицата. — Трябва обаче да си наясно с нещата. Не става въпрос за приятелството ни. Никой не би могъл да твърди, че кралят е действал задкулисно, за да попречи на тази сватба, както и че скърбим, задето не отиде в Рисеберя да дадеш обет. Ако кралят бе наложил волята си, всички щяха да помислят, че сме сърдити и единствено ярл Ерик щеше да дойде заедно с архиепископа и с едва половината от сега присъстващите. В такъв случай в тази зала щяха да преобладават червените мантии на Сверкерите, а не цветовете на Ериките и Фолкунгите. Нямахме да закъснеят и слухове за разцепление. Кралят и Арн щяха да започнат да се гледат накриво, а това щеше да налее вода във воденицата на Биргер Бруса, което би било напълно глупаво, разбира се. Но по принцип мъжете не изглупяват ли понякога?

— Ти си единствената от нас, която трябваше да стане кралица — въздъхна Улвхилде. — Здравомислеща си и си напълно наясно с

боричканията за властта. Аз обаче не успях да разбера как успяваш да получиш от Кнут това, което искаш. На мен самата в Улфсхем ми е полесно, защото фермата е моя. Но ти как го постигаш?

— Част от тайната е търпението — отговори кралицата с хитра усмивка, изпи останалото в чашата ѝ вино, подаде я на един крепостен да ѝ сипе още и продължи: — Другата е мъжкото тщеславие. Мъжете понякога проявяват съвсем необосновано самодоволство, сякаш чавка им е изпила ума. С това обаче лесно може да се пребориш. По-трудно е да овладееш умението да бъдеш търпелив. Когато казах на моя скъп Кнут, че той е този, който може да осигури щастливото и мирно протичане на тази сватба, за която се наговориха толкова лоши думи, когато го уверих, че ще затвърди доброто си име на великодушен крал, попречил на злите сили да вършат пъклените си дела, веднага пролича, че той на драго сърце ще изслуша съображенията ми. Именно тогава изтъкнах, че тъй като е невъзможно да се попречи на тази сватба, няма и никакъв смисъл да се правим на сърдити и да я лишим от присъствието си. Много по-добре би било кралят да протегне над всички своята ръка-закрилница с присъщата му сила и без капка егоизъм. Точно така трябва да постъпва един мъж, верен в приятелството, така трябва да постъпва и един добър крал. И той го разбра.

— И все пак в началото си е мислел за един абсолютно противопоставящ се Биргер Бруса и за две Сесилии, отказващи да се подчинят на волята му — каза, смеейки се, Улвхилде.

— Важното е да повтаряш всеки път едно и също нещо, но с различни думи. И така, ние сме тук не само за собствено удоволствие, а и за доброто на кралството — подчерта кралицата и радостно запляска с ръце над дървения поднос с тлъстия добре изпечен петел сред украсата от червени и черни пера. Още с пристигането си бе пошушнала на Ерика, че не желае да ѝ сервират свинско месо и че двете ѝ приятелки от времето на живота им в манастира сигурно ще пожелаят същото.

В този момент всички вдигнаха първата чаша в чест на булката. Сесилия се изправи, изчервявайки се, и изпи до дъно пълната си с вино чаша. Ръката ѝ трепна от вълнение и последните капки паднаха върху булчинския воал.

— Трябва да накараме да ни донесат вода, защото това явно няма да е последният тост в чест на булката тази вечер — тихо каза Улвхилде.

Кралицата кимна решително в знак на съгласие и направи знак на един от крепостните, който имаше заповед да не я изпуска от очи.

Кралят беше седнал на пейката на младоженеца, в другата страна на залата, до Арн, а от другата му страна седяха Магнус Монешьолд и ярл Ерик. Самият той бе поискал да бъде така, след като бе разбрал, че именно Магнус се е представил най-добре на турнира след двамата тамплиери, които, в чест на истината, бяха на собствен терен. Прегърнал Арн през рамо, кралят му споделяше колко много съжалява, че той не е бил до него през кървавите години, предшествващи деня, в който короната здраво се бе закрепила на главата му, че той е най-добрият му приятел, защото Биргер Бруса му е повече като баща, даващ му добри съвети, и можеше сега да го признае, защото в момента друг никой не ги чуваше. Освен това изобщо не се е подвоумил дали да дойде на сватбата на приятеля си с всичките знамена и конници, с които разполага, а и никога не се съмнявал, че този съюз става по Божията воля и е награда от светата Дева за верността им и надеждата, която винаги са хранили той и Сесилия. Та кой е той, бедният грешник, за да се противопостави на волята на Всевишния? А като се има предвид топлото приятелство между Сесилия Роса и кралицата, то щастието ще е още по-голямо, ако двете семейства живеят наблизко. Най-близката църква за хората от Форшвик е тази в Нес. И тъй като той самият няма нищо против да посещава дома на Арн, то очаква от цялото си сърце Арн и Сесилия да се отбиват да го виждат не само когато отиват на литургия.

Кралят дълго време обсипва Арн с тези хубави думи в началото на вечерта. Отначало Арн се почувства щастлив и облекчен. Дълго бе живял в свят, в който лъжата и лицемерието не съществуваха и приемаше за чиста монета всичко, което му кажеха. Малко по-късно обаче си спомни разказите на сарацините за онзи несведущ франкски лекар, на когото му било дошло на ума да маже раните с мед. Тъй като е известно, че соленото е обратно на сладкото и че солта действа зле на раните, мнозина вярваха в това лечение с мед, дебело намазан върху зейналата рана. Не след дълго обаче медът увеличаваше болката, а раната загниваше.

Групата на зидарите сарацини бе настанена на другата голяма маса, недалеч от мястото на младоженеца. Арн бе настоявал да бъдат в залата, за да се знае, че са оценени заради работата си. Бе поръчал на Ерика Йоаршдотер да се погрижи на масата им винаги да има прясна вода и слугите да не им предлагат свинско месо. А за да бъдат избегнати всякакъв род инциденти, бе поискал, освен всичко друго, работниците му да бъдат настанени близо до него. Опасенията му изглежда се оправдаха, защото там сега като че ли назряваше някакъв конфликт, въпреки че трудно би могло от разстояние да се каже какъв точно. Давайки знак на краля, че отива по малка нужда, Арн стана от мястото си и се оправи към вратата, спирайки се междувременно при сарацините с цел те да го поздравят. Те точно това и направиха, когато той застана до тях и разправията се успокои от само себе си.

Арн изпитваше известна неловкост в тези скъпи франкски одежди, които шумоляха под наметалото му при всяко движение. Стори му се дори, че долови сянка на подигравателна усмивка по лицата на приятелите си, която те с големи усилия се мъчеха да прикрият. Тогава ги попита направо, по северен, а не по арабски маниер, за какво е караницата. Получи само уклончиви отговори, че е заради някакво блюдо, което се сторило на някои нечисто. Почувства се задължен да сложи точка на тази разпра, докато слухът не се е разпространил сред тези франки, които не ядяха свинско месо. Имаше само един начин да се получи уважението и подчинението на сарацините. И тъй като можеше да каже наизуст която и да е чуждестранна поема, им каза усмихнат на собствения им език:

— В името на добрия и милостив Аллах! — извика той първо и веднага на масата се възцари пълна тишина. — Чуйте първия куплет от главата на Корана за масата. „О, вярващи! Бъдете верни на вашите задължения! Позволено ви е да се храните с месото на животните от стадата ви“. Или ето ви думите на самия Аллах в главата от Корана за добитъка: „Яжте от всяка храна, върху която е произнесено името Господно, ако вярвате в наставленията Му. И защо да не ядете от храната, върху която е произнесено името Господно, щом Той вече ви е изброил това, което ви е забранил, с изключение на случаите, когато сте принудени от нуждата? Повечето хора заблуждават другите от незнание. Но Аллах познава виновните“.

Не бе нужно Арн да казва нищо повече, нито пък да обяснява смисъла на тези думи. Кимна приятелски с глава сякаш току-що чисто и просто е изрецитирал някоя светска поема, само за да разсее приятелите си строители, дошли от Светите земи. После седна спокоен на мястото си. През цялата вечер на масата на сарацините не се чува повече никакви взаимни обвинения.

Кралят, изпаднал вече под въздействието на изпитото вино, не говореше така благо както в началото и изведнъж се впусна да обяснява това, което най-много тежеше на сърцето му. Заяви, че за него е много важно Арн да се сдобри с вуйчо си Биргер Бруса. Позова се на следващата сватба, която, според него, би трябвало да се отпразнува у Фолкунгите, тази на Магнус Монешьолд с девойката Ингрид Улве от рода на Сверкерите. Арн едва не се задави, отпивайки от виното си.

— Сесилия и аз още не сме легнали в брачното ложе, а ти вече мислиш за следващата сватба. Какви задни мисли имаш? — попита Арн, щом престана да кашля.

— Този коварен архиепископ иска следващия път да сложи един Сверкер, и по-точно Сверкер Карлсон, на трона — отговори Кнут, снижавайки глас, въпреки че никой не би могъл да го чуе сред всеобщата глъчка.

— Първо, сега на власт сме ние, Фолкунгите, и вие, Ериките. И второ, не виждам с какво бихме повлияли на епископа, като оженим сина ми за дъщеря на Сверкерите — отбеляза Арн.

— Намерението ми изобщо не е такова — каза кралят. — Желанието ни е да избегнем колкото се може по-дълго войната. Познаваме вече нейните злини и не искаме да ги преживеем отново. И не архиепископа и датските му приятели трябва да придумваме със сладки приказки, а Сверкерите. Колкото по-многобройни са брачните връзки, толкова по-голям шанс ще имаме да избегнем войната.

— Така мисли Биргер Бруса — каза Арн, поклащайки със сведущ вид глава.

— Да. И през последните двадесет години не се е лъгал. Суне Сверкенсон Сик е брат на крал Карл. За да тръгнат на война срещу нас, архиепископът и неговите датски приятели трябва да спечелят на своя страна Суне Сик. Няма да са достатъчни само Сверкерите, които те угояват там, край Рошкилд. Суне Сик обаче добре ще си помисли,

преди да извади меч срещу Магнус Монешьолд, ако последният е негов зет. Такова е нашето кралско желание!

— Нали ние убихме Карл на Висинг. Сверкер, синът му, намери убежище в Дания. А сега ще трябва да го наказваме и със сватба. И няма значение дали аз, както първоначално го бяхте замислили Биргер Бруса и ти, или синът ми Магнус ще вземе за жена тази Ингрид Улве!

— Да, така смятаме да постъпим!

— Питал ли си Магнус какво мисли той за бъдещата си женитба?
— попита Арн без капка припряност.

Вместо отговор кралят само се изсмя и поръча на слугите да му донесат осолено волско месо и бира.

Магнус Монешьолд седеше до баща си и разпалено разговаряше за лов и мятане на копие с ярл Ерик, така че нямаше пречка току-що зададеният от Арн въпрос да получи бърз отговор. Така поне си помисли той, навеждайки се към сина си.

Магнус веднага прекъсна разговора си и се обърна към него.

— Искам да ти задам един въпрос, сине, чийто отговор сигурно ще е по-труден, отколкото самото му изричане — каза Арн. — Готов ли си да се ожениш за Ингрид Улве, дъщерята на Суне Сик?

В първия момент Магнус Монешьолд остана като втрещен, но бързо дойде на себе си.

— Ако такова е желанието ти, татко, както и това на краля, можеш да бъдеш сигурен, че ще се подчиня — отговори той, скланяйки леко глава.

— Това не е заповед. Бих искал да разбера ти какво искаш — каза Арн, смръщвайки вежди.

— Искам да задоволя твоите желания, татко, както и тези на краля, според възможностите си. Бихте могли да поискате от мен нещо много по-неприятно от това да се ожения — отговори бързо Магнус, сякаш казваше молитва.

— Харесва ли ти подобна перспектива или не? — настоя Арн, недоволен от страната покорност на сина си.

— Не мога да кажа, че не ми се нрави, татко — отговори Магнус.
— Виждал съм Ингрид Улве само два пъти. Тя е красива девойка с тънка снага и с черни коси като на повечето жени от рода Сверкер и като на твоята майка, както съм чувал. Зестрата ѝ не е за пренебрегване и е с кралска кръв. Какво повече мога да искам?

— Много неща, ако много обичаш една жена и се молиш всяка вечер за нея, а сутрин се събуждаш с огромното желание да я видиш — прошепна Арн с наведени очи.

— Аз не съм като теб, татко — отговори тихичко Магнус повече с любов и съчувствие, отколкото с присмех, стараейки се да запази вежливия тон. — Това, което се говори за любовта, която ви свързва с мама, е много хубаво. Нея я възпяват както по панаирите, така и в конюшните. Днес не е денят, който ще помрачи тази прекрасна сага от вяра, надежда и любов и аз искрено се радвам на това. Когато дойде часът на моята сватба, ще направя това, което честта, семейството ми, баща ми и моят крал ще поискат от мен. Никога няма да престъпя думата си.

Арн кимна мълчаливо с глава и се обърна към краля. На езика му бе да каже, че сватбата с Ингрид Улве може да се отпразнува веднага след като се получи съгласието на Суне Сик, но се въздържа. Изведнъж се сети, че именно той ще трябва да иде да иска булката и да отведе до олтара дъщерята на мъжа, за чието убийството и той бе помогнал. Това налагаше първо да помисли и да се помоли, а не да прибързва.

С настъпването на нощта дойде и часът на танците. Предхождани от музикантите, шестте облечени в бяло шаферки станаха от местата си, хванаха се за ръце и минаха с големи гъвкави крачки между масите, в такт с музиката. Това бе сбогуването с младостта на тази, която щеше да се отдели от сестрите си. Танцът рядко бе изпълняван при съпровод от чуждестранни музиканти, но този път бе за добро.

Когато девойките направиха пълна обиколка около масите, музикантите засвириха в по-бърз ритъм, за да направят втората, а за третата и последна го увеличиха до такава степен, че някои от тях с усилие пазеха равновесие. Традицията повеляваше те да танцуват в кръг, хванати за ръце, за да се подкрепят при най-бързата част, но хората в залата бяха толкова много, че им бе трудно да я спазят.

След третата обиколка те спряха, задъхани и със зачервени лица, пред пейката на булката и подканиха Сесилия, Бланка и Улвхилде Емундсдотер да се хванат с тях. Дамското шествие, начело с кралицата, следвана от Улвхилде и булката, отново обиколи залата, но този път с бавни стъпки и всички участнички в него излязоха през вратата. След като тя се затвори зад тях, в залата от всички страни се

надигнаха виковете за още бира. Шумът стана толкова силен, че дори седящите един до друг не се чуваха, ако не крещяха. Едва успяха да изпият по още една халба, когато старият господар Магнус се изправи и, опирайки се на Ерик, се отправи към пейката на младоженеца. С ръка подкани сина си да излезе от мястото си, после краля, ярл Ерик, Магнус Монешьолд и накрая монаха.

Приветстван от радостни възгласи с пожелания за щастие, някои от които доста дръзки вследствие здравото пиене, Арн бавно и величествено прекоси залата в края на колоната, водена от краля.

Гостите, които бяха в двора, се покатериха върху масите и пейките, за да проследят пътя на шествието към брачната стая, очертан от факлоносци. Той не бе никак дълъг, защото свършваше в края на голямата сграда, откъдето пък започваха стълбите, водещи към стаята.

Старият господар Магнус изпита затруднения при изкачването на стълбата на младоженеца и поиска, леко раздразнен, някой да му помогне.

В преддверието на стаята се събра цяла тълпа, защото всички се натъпкаха в него и започнаха да събличат Арн, въпреки усилията му да се противопостави. Баща му се пошегува, че вече е малко късно да се отказва.

Свалиха чуждоземните му дрехи и му облякоха дълга до петите бяла ленена риза доста изрязана около врата. После отвориха вратата към стаята.

Вътре, на голямото легло, облечена в бяла роба, с разпуснати коси и с ръце до тялото лежеше Сесилия. Водейки го за ръка, кралят и господарят Магнус отведоха Арн до леглото и го помолиха да легне до Сесилия. Той го направи, изчервен като любимата си, а тези, които го бяха довели, се присъединиха към кралицата, Улвхилде и шестте шаферки, застанали в края на леглото.

Всички мълчаха. Арн, който нямаше ни най-малка представа какво се очаква от него, както и от Сесилия, я погледна разтревожен и ѝ зададе тих въпрос, на който тя не отговори. Изглежда всички тези роднини и приятели очакваха нещо, но нито той, нито тя знаеха какво.

Очакването им се стори дълго и тягостно, преди да разберат причината за него. Очакваха архиепископа. Той мъчително изкачи стълбите и влезе с нерешителна стъпка в стаята, подкрепян от един от капеланите си.

Моментът бе дошъл. Архиепископът вдигна ръка и задъхвайки се, изрече благословията си. След това кралицата хвана единия край на дебелата завивка, кралят хвана другия ѝ край и бавно покриха с нея Арн и Сесилия.

Така събирането на двамата младоженци в брачното ложе стана в присъствието на дузина свидетели. От този момент нататък Арн Магнусон и Сесилия Роса бяха законни съпруг и съпруга. Според законите на Църквата, те ще бъдат в такъв съюз, докато смъртта ги раздели. Според тези на Западна Готаланд и на дедите, ще бъдат съпрузи, докато не възникнат причини да се разделят.

Един след друг приятелите им ги поздравиха с лек поклон и ги оставиха сами за първата им нощ заедно.

Факли и свещи осветяваха стаята. Отначало Арн и Сесилия лежаха, без да помръдват с очи вперени в тавана. Дълго време не продумаха.

Пътят, довел ги до това ложе, беше извънредно дълъг. Сега лежаха в него, защото Господ бе поискал така, защото светата Дева им го беше обещала и защото и двамата се бяха молили за това повече от двадесет години. Трябваше да бъдат заедно и за да има мир и разбирателство в кралството, и за да се подчинят на волята на близките си. Кралят и кралицата бяха положили върху им брачната завивка като знак на одобрение на брачния им съюз.

Сесилия си казваше, че това дълго изпитание, започнало в момента, когато го видя да пристига на коня си в Нес, въпреки всичко отмина така бързо, като лястовичка в полет. А полетът на времето замая главата ѝ и тя се помъчи да го спре, затваряйки очи, за да си припомни момента, в който видя любимия да идва към нея на сребърногривестия си кон. Щом обаче затвори очи, леглото започна да се върти като мелнично колело и тя се принуди отново да ги отвори.

Арн си казваше, че силната обич, която бе изпитвал в продължение на толкова години и за която бе дал клетва, че никога няма да предаде, неусетно бе отстъпила място на нещо, което няма много общо с любовта. Само преди малко Кнут и той бяха говорили за женитбата като начин за избягване на войната. Същото становище по темата бе изразил и синът им, неговият и на Сесилия, когато го бе попитал за евентуален брак с Ингрид Улве. Изглежда тази

непрекъснатата борба за власт бе повлякла любовта му в калта и я бе свела до съвсем малко нещо.

Колкото до плътската страна на въпроса, той се бе научил да я пропъжда от мислите си чрез молитви, студена вода и нощни разходки на кон. Сега обаче щеше да бъде благословен от самата света Дева за това, което му предстоеше в това отношение. Участниците в празненството очакваха той да се свърже плътски със Сесилия, защото утре младоженката ще бъде отведена в църквата на Форшхем, за да бъде пречистена по време на литургията. Опитва се да си спомни удоволствието, което бе изпитал, когато се бяха отдали един на друг, но сякаш вратите на този спомен бяха затворени и заключени от многото молитви и мъчителните нощи в малката манастирска килия или в голямото спално помещение с братята по оръжие. Усети, че започва да се поти и внимателно отбелязва завивката, която кралят и кралицата бяха положили върху тях, покривайки ги чак до носовете.

— Благодаря ти, любими — каза тя.

Това бе всичко. И все пак колко приятно бе усещането да чуе гласа ѝ и тези думи, които с пълно право можеха да изричат сега.

— Ето че вече можем да си казваме така, любима моя — отговори той дрезгаво. — И след като в този момент сме тук, не трябва ли преди всичко да благодарим на светата Дева за закрилата ѝ през цялото това време?

Сесилия понечи веднага да слезе от леглото, за да коленичи до него, но той протегна ръка, за да я спре.

— Хвани ръката ми, любима — каза той, поглеждайки я за пръв път в очите, когато тя се обърна към него. — Този път съм сигурен, че светата Дева иска да чуе благодарността ни от мястото, където сме.

Той взе ръката на Сесилия в своята и подхвана на езика на Църквата дълга благодарствена молитва, а тя повтаряше тихо след него.

След края на молитвата свенливостта като че ли ги обхвана отново. Арн продължително се загледа в ръката на Сесилия, която държеше в своята. Тя бе същата като някога, само дето вените ѝ сега изпъкваха повече, пръстите — понадебелели, а ноктите тук-там изпочупени от работата, която тя бе вършила в манастира.

Сесилия видя погледа му и се досети за какво мисли. Тя на свой ред погледна ръката му и си каза, че това е някогашната ръка, но

укрепнала от работата му с чука в ковачницата или с меча на бойното поле, а кожата ѝ е закоравяла от страданията и лишенията през дългото му наказание.

— Ти си моят Арн и аз твоята Сесилия — каза тя накрая, след като видя, че той не може да събере кураж да заговори отново. — Но дали ти си същият Арн, а аз същата Сесилия като онези, които се разделиха с толкова мъка в онзи паметен ден пред вратите на манастира?

— Да, същите сме — отговори той. — Душите ни са същите. Телата ни вече не са толкова млади, но те са само обвивката на душата. Ти си Сесилия, която помня и която съм си представял в мечтите и в молитвите, когато съм искал да видя лицето ти. Не си ли правила и ти така?

— Опитвах се. През цялото това време съм си те представяла такъв, какъвто изглеждаше през онова лято, когато си бе пуснал дълги коси и те се вееха зад гърба ти при бързото галопиране. Никога не можах да си те представя по друг начин. Винаги се връщаше във въображението ми със същите тези черти, макар и по-стар всеки следващ път.

— Дълго време си спомнях лицето ти такова, каквото беше — косите ти, очите ти и всяка рижава луничка по носа ти. През годините съм се опитвал да си те представя различна — същата Сесилия, но по-възрастна. Не ми се отдаваше лесно и образът постепенно избледняваше. Когато те видях близо до Нес, разбрах, че си много по-красива, отколкото съм си те представял и в най-дръзките си мечти. Бръчките ти, тези твои бръчици около очите ти, те правят още по-хубава. Ах, как бих желал да ти кажа всичко това на франкски език! Прости ми, ако говоря недодялано на нашия език и думите ми трополят като груби дървени налъми.

— Думите са ти прекрасни и ги разбрах, въпреки че никога не съм чувала за думи, които да са като налъми — увери го тя и се засмя. Този смях дойде като облекчение и за двамата и ги накара да се засмеят вече едновременно.

Сесилия предпазливо се приближи до Арн в голямото легло.

— А моето лице? — попита Арн с въздишка на облекчение. — Понякога се опасявах, че заради тези рани и белези моята любима

няма да може да ме разпознае, когато дойде моментът. Но не е така, нали?

— Познах те от хвърлей на стрела, още преди да съм видяла лицето ти — отговори бързо тя. — Достатъчно бе да те зърна само веднъж на коня, за да разбера, че идваш именно ти и никой друг. Не мога да намеря думи да опиша мига, в който те видях и познах, любими мой. Ах, колко е сладко, че мога да те наричам така!

— А уплаши ли се като видя лицето ми отблизо? — настоя да разбере Арн с широка усмивка, която прикриваше и известно безпокойство.

С другата си ръка, която досега криеше зад гърба си, тя погали мълчаливо големите бели белези.

— Ти каза, че душите ни са същите — напомни тя със сериозен тон. — Казват също, че очите са огледало на душата, а твоите са все така сини и нежни, както в спомените ми. Сарацините са те ранили, знаеш, че го виждам. Какво са моите бръчки около очите в сравнение с белезите от тези рани? С каква тиха сила грее лицето ти, любими! Какво ли не ми разказват раните ти за тази вечна борба със злото и за белезите, които носят единствено най-добрите, тези, чиято вяра е неуязвима? Ще вървя редом с теб с винаги гордо вдигната глава, защото няма по-красив мъж в цялото кралство.

Арн изглеждаше толкова трогнат от думите ѝ, че тя усети, че няма да може отговори каквото и да е. Уплаши се да не би мълчанието отново да се настани между тях, наведе се към него, целуна го с изпръхнали от тази внезапна тревога устни първо по челото, после по бузата и накрая, затваряйки очи, потърси устата му.

Той отвърна на целувките ѝ, представяйки си, че са на осемнадесет години, и всичко вече стана по-лесно. Но пък и не толкова непосредствено както някога. Обхванат от странно чувство на отчаяние, той задържа устните си върху тези на Сесилия, внимателно полагайки мазолестата си ръка на една от гърдите ѝ.

Сесилия си наложи да не се напруга, нито да изглежда уплашена. Но от известно време стискаше толкова силно очи, че главата ѝ силно се завъртя от изпития алкохол. Изведнъж се видя принудена да се изтръгне от прегръдката му, да побегне надолу по стълбите и шумно да повърне.

Арн първо остана да лежи, сякаш парализиран от срам. Скоро обаче си даде сметка, че не може да остане така бездееен, докато любимата му страда. Скочи от леглото, отиде при Сесилия и я прегърна успокоително през рамо. После отвори външната врата и извика да донесат прясна вода.

Малко по-късно, двамата отново легнаха в леглото, освежени от студената вода, всеки с по една голяма стомна в ръка.

Сесилия дълго време не можа да се отърси от срама и избягваше погледа на любимия си. Той я утеши с ласки, после прихна да се смее и смехът му бе споделен.

— Имаме целия остатък от живота си да се научим да се любим както някога — каза той, галейки влажното ѝ чело. — В манастира желанието за това бързо се изгубва. Също както и сред тамплиерите, защото водим монашески живот. Няма защо да бързаме да научим отново това, което някога правехме с голяма лекота.

— И без преди това да сме изпили бъчва вино и изяли цял вол — каза Сесилия.

— Вместо това да опитаме студената вода — отговори Арн и се засмя при спомена на една далечна мисъл, преминала през замъгления му от виното мозък.

Дори и да не разбра какво толкова смешно намира Арн в това да заменят виното с вода, Сесилия също прихна. И прегърнати, двамата известно време чистосърдечно продължиха да се смеят.

Късно на другата сутрин дванадесетте свидетели, със зачервени очи и несигурна крачка, дойдоха в стаята, точно според обичая. След като Арн стана от леглото, му връчиха едно копие, за да го метне навън през отвореното кръгло прозорче. Някой се пошегува с дрезгав глас, че разстоянието е толкова малко, че дори и Арн Магнусон не би пропуснал целта.

И той не я пропусна. Подаръкът от младоженеца за булката бе вече придобит и от този момент нататък Форшвик щеше завинаги да принадлежи на Сесилия и на наследниците ѝ.

VII.

Празникът на свети Олаф отбелязваше идването на ново годишно време в Западна Готаланд. Обикновено тогава плевните бяха вече празни, а сенокосът, сега в разгара си, трябваше да приключи на празника на свети Лоран, дванадесет дни по-късно. Но през това необичайно топло лято реколтата стана по-рано и сеното бе вече прибрано. Бе изминал месец от сватбата на Арн и Сесилия и тя трябваше да се причести за трети път. Първият път беше на сутринта след първата брачна нощ, а вторият — седмица по-късно.

Сесилия си мислеше, че всички молитви на свещеника и всичката светена вода, с която той ще я поръси, не биха могли да я направят по-чиста, отколкото си беше преди. Дълбоко в себе си изпитваше срам, който не смееше да признае дори и пред самата себе си в редките моменти на самота и размисъл, изживени през този един месец във Форшвик. Смяташе за грях, че двамата с Арн не се бяха свързали плътски. Упрекваше себе си за това, но нямаше представа как би могла да промени това положение.

Колкото до Арн, той работеше като луд. Започваше ранни зори и Сесилия го виждаше съвсем за кратко на закуска и обяд. На свечеряване той слизаше до езерото, за да отмие с плуване потта и прахта от тялото си. Когато влезеше при нея в спалнята, бе вече съвсем тъмно и едва разменяха по някоя и друга дума, преди да потънат в дълбок сън.

Преживяваха особен период, изпълнен с трескава работа, за да посрещнат зимата. Имаше много хора, на които трябваше да се осигури подслон и най-вече на чужденците, които и представа си нямаха какво е северен студ. Ковачниците и стъklarската работилница трябваше да заработят преди настъпването на зимата, трябваше да се подсигурят храна и топли жилища. Арн притичваше от едно място на друго — да превози кола с дървени трупи, да помогне при издигането на стените или при строежа на новите сгради. Щом във Форшвик

пристигнаха лодки, той тичаше да провери количеството докарани тухли.

Именно тухлите бяха основната причина за забавянето на строителните работи. След като напразно търсиха наоколо, намериха подходяща глина чак в отдалеченото блато Браксенбулет до Викен. Ниските и блатисти брегове на това пресъхващо езеро бяха от твърда и плътна глина. Оказа се обаче невъзможно да я карат до Форшвик по вода. Отпадна и възможността да я транспортират с корабите на Ерик заедно с другите стоки. Тогава Арн накара да построят временна тухларна на брега на блатото. Всяка лодка, която минаваше оттам, спираше и товареше скромно количество тухли. По обратния път лодките тръгваха натоварени с достатъчно бира и храна за онези, които изпълняваха тежката, мръсна и монотонна работа, каквато е производството на тухли.

Животът във Форшвик не бе никак весел. Редките думи, които Арн и Сесилия си разменяха, се отнасяха най-често за работата през изтеклия ден или за предстоящия утрешен. Сесилия се утешаваше с мисълта, че този период ще отмине бързо и че нещата ще се поуспокоят през зимния мрак. Беше ѝ приятно, влизайки вечер в стаята им, да вдъхне миризмата на дърво и пресен катран, която я изпълваше.

Арн беше решил Сесилия и той да живеят в една от малките къщи с каменни основи, намиращи се недалеч от основната сграда, в края на склона, гледащ към Ботенсъ. При пристигането им, преди още да бъде обзет от неудържимото желание да работи през всеки час на деня, той я бе накарал да обиколят собствеността и ѝ бе обяснил същността на строежите. От двете страни на стария Форшвик се раждаше едно ново селище.

За нейно голямо облекчение той бе построил нова къща само за тях двамата. Също като него и тя не би искала да се подчини на традицията, според която господарят и господарката на дома трябва да спят на най-топлото място в основната сграда, сред крепостните и прислугата. Беше ѝ казал, че е свикнал с рицарските общи спални и че и той като нея дълги години е спал в килия. Но нито на него, нито на нея сега ще им хареса да спят в компанията на други хора като по време на големите празници.

Къщата им беше със скромни размери и разделена на две части. Сесилия скоро се убеди, че няма друга такава в Западна Готаланд.

Когато той я въведе през малката врата в дрешника, тя с учудване чу шум от течаща вода. Единият от потоците наистина минаваше през къщата вътре в един затворен канал, изграден от тухли. Водата влизаше през отвор в единия край на сградата и излизаше от другия близо до входната врата. На две места в тухления канал имаше пробити отверстия, през които можеше да потопиш ръце във водата. Над едно от отверстията имаше малко кръгло прозорче с капак, а на стената бе окачена ленена кърпа за изтриване на ръцете. В едно малко дървено легенче имаше нещо като каша, което той нарече *сапун* и което служело да се измиеш. Суровата тухла на другото отверстие беше покрита с полирано дърво, върху което можеше да се седне. В началото Сесилия не беше сигурна, че разбира за какво служи това и на мълчаливия ѝ въпрос той отговори с усмивка и поклащане на глава, че това в действителност е *нужник*, откъдето всичко, което излиза от тялото, веднага се отнася от течението и по канала от тухли отива далеч от къщата, в един поток, който пък се влива в езерото. Призна, че не е сигурен дали водата ще тече през цялата зима, въпреки че предвидливо са вкопали канала в земята. Но при влизането вътре в къщата, водата трябва да мине по нещо, което определи с латинската дума *aqueductus* и трудността е да се направи така, че да не замръзва, излизайки от земята. Ще се види какво е положението към средата на зимата и ако потръбва, ще се търси друго решение.

Сесилия толкова се ентусиазира от видяното при влизането си, че забрави да влезе в спалнята, а хукна отново навън, за да разбере как бе стъкмено всичко това.

Идеята бе същата като в „Божия дом“ или в „Школата на живота“ — да се използва течащата вода и денивелацията. Във Форшвик Ботенсъо беше разположен по-ниско от Викен и всеки прокопан канал в тази посока позволяваше водата да се оттича. В „Школата на живота“ създателите на тази канализационна система бяха още от самото начало използвали оловото и водата влизаше в сградите по метални тръби. По липса на друга възможност, тук бяха използвани тухли. Но пък водната струя беше по-голяма и вследствие на това по-трудно би замръзнала. А и нечистотиите не биха могли лесно да доведат до затлачване.

Много въпроси се въртяха в главата на Сесилия относно това чудно изобретение, породени от спомените ѝ за зимните дни, когато бе

отишла в манастирския *laboratorium* да търси лед. А тук трябваше да направи само няколко крачки, ако ѝ се наложеше да отиде по належаща нужда, без да е необходимо да се обува и да излиза в нощта, в студа, в снега или в калта, за да отиде до нужника.

След като изрази на висок глас тези си мисли, тя си даде сметка, че напълно е пренебрегнала останалата част от къщата и се върна, смеейки се, обратно, за да разгледа спалнята. В това помещение на къщата стените бяха изцяло от камък, в центъра му имаше голямо огнище с два отвода. Оджакът му, във форма на камбана, лежеше върху усукани чугунени подпори. Подът, както и вътрешните стени, бяха от дървени дъски, слепени с мъх и ленено платно, напоени в борова смола. Подът беше покрит с дебел килим от червена и черна вълна, украсен с чуждестранни мотиви.

Арн сподели със Сесилия, че е донесъл много подобни килими, но не само за собствено ползване, а и защото хората, дошли от Светата земя, ще бъдат щастливи, ако през северната зимна нощ подът в жилищата им е покрит така, както в родния им дом.

В пода, където беше огнището, все още зееше една дупка и Арн, с леко притеснение обясни, че камъните, предназначени за покриване на тази част от него, не са пристигнали. Но тъй като при всички случаи тук ще горят буйни огънове като настъпи зимата, по-добре е тази част от пода да бъде от камък, а не от дърво.

Арн бе поръчал да направят едно голямо легло, подобно на онова, приютило първата им брачна нощ в Арнес. Стените бяха голи, с изключение на източната с изглед към Ботенсъ, на която имаше кръгло прозорче с капаци, което можеше да се затваря и отвътре, и отвън. Оттам влизаше светлината в стаята. Зимно време обаче щеше да влиза студ и да става течение. По този повод Арн обясни, че ще стане по-комфортно, когато прозорчето вече ще има стъкло.

Цялата къща миришеше на дърво и смола. Вътре миризмата на смола се усещаше още по-силно, защото положеният в новите постройки слой беше по-дебел. Правеха го с цел не само да се попречи на гниенето, нито пък за да имат тези постройки вечен живот като църквите в Норвегия, а защото по този начин се запълваха цепнатините между хоризонталните греди на стените и се компенсираше свиването при съхнене на прясно отсечения дървен материал. Във Форшвик не разполагаха с време да го изчакат да стане

готов за употреба, освен ако не искаха да спят под открито небе през зимата.

После Арн поведе Сесилия към съседната къща, обширна като старата основна сграда. За нейна изненада той я помоли да изчакат за момент навън. Малко след това от къщата излязоха двама чужденци, които ги поздравиха с поклон, и Арн хвана Сесилия за ръка, за да я въведе вътре.

Помещението бе изградено по подобие на това в Арнес, с горна триъгълна част на стените изцяло от камък и с огромно огнище. И тук водата бе доведена по същия начин, както в тяхната къща, и подът също бе покрит с килим в червено и черно. По протежение на стените бяха наредени едно над друго, в групи по три, легла, отделени с падащи до пода завеси. Част от тях бяха с цветовете на килима, други — сиви и по-тъмни. Арн помоли Сесилия да прокара ръка по една от тях, плътна и хлъзгава. Обясни ѝ, че тази материя е филц, първият от новите продукти, които ще се произвеждат във Форшвик.

Сесилия с изненада установи, че следващата постройка не бе предназначена за хора, а за животни. В нея биха могли да се поберат повече от тридесет коня през зимата, всеки в своя отделна ясла. Единият край на помещението бе запазен за кравите, а тавана над него — за фуража. Подът бе от трамбована пръст, но Арн ѝ обясни, че предстои да бъде покрит с плочи, за по-лесно почистване. Тези три нови къщи бяха малко встрани от карето на стария Форшвик.

След това Арн отведе Сесилия на двора. Минавайки покрай старите сгради, той ѝ каза, че в тях няма какво толкова да се види. През зимата в старата основна сграда щяха да се настанят крепостните и хората от фермата. Все още обаче нямаха зала за пиршества и помещения за гости. Той държеше най-вече да ѝ покаже една редица малки къщички от другата страна на старата ферма. Тук вече функционираха три ковачници — първата за по-големите изделия, втората за изделия за домакинството и третата за изработка на оръжия и желязна тел. Като тяхно продължение следваха почти готовата стъklarска работилница, цехът за производство на филц, където ту пеейки, ту пъхтейки, се трудеха двама чужденци, двете сгради за ръчна изработка на различни изделия, определение, което на Сесилия ѝ се стори малко неясно, и накрая работилницата за барут.

От другата страна вече рушаха няколко стари сгради, за да се освободи място за нови. Арн сподели предположението си, че *икономката* на Форшвик би могла да води сметките си в някоя от тях, ако не предпочита, разбира се, да го прави в собствения им дом, както побърза да уточни, за да покаже, че тя е господарката тук. Сесилия веднага отхвърли идеята да работи там, където спи, и Арн, успокоен, я поведе към обектите, където вече кънтеше шумът от строителните работи. Именно тук щеше настъпи голямата промяна, както гордо заяви той. В близост до работилниците се простираха ябълковите насаждения и градината на Форшвик, засадена с кромид и праз лук и с бяла и червена ряпа.

— За съжаление, всичко това ще трябва да бъде изкоренено — уведоми я той, поглеждайки я с крайчеца на окото. — Затова бих искал да знам как един вещ в градинарството човек като теб би могъл да спаси всичко това и да го пресади другаде в подходящия момент.

Сесилия намери, че това ще е малко прибързано и му отговори, че по-голямата част от старите ябълкови дървета ще загинат, ако бъдат изкоренени. Това би означавало да се пренебрегнат годините труд, положен от тези, които сега почиват до дедите им и чийто дух все още витае над градината. Затова, каквото и да е замислил да има тук, ще се наложи да му намери друго място.

Арн отговори с въздишка, че това няма да е възможно, тъй като не става въпрос за къщи, а за мелничен канал. Гънката на терена, върху който се намираше градината, бе наистина идеално място за това. Всички преценки и сондажи, направени от него и от всички останали, посветили се на този проект, бяха показали, че по-подходящо място от това няма.

На Сесилия ѝ се искаше да защити градината си, но не знаеше какво точно е това мелничен канал и не посмя много да настоява. Помоли го да ѝ обясни по-подробно.

Тогава лицето на Арн просветна и я поведе първо към малкия водопад, където се въртяха колелата на мелницата, изградена от монасите на Люняс. Когато влязоха вътре, той в детайли ѝ обясни за какво би могла да послужи хидравличната енергия.

Щом отново се върнаха в градина, Арн ѝ разясни, че мелничният канал служи за довеждане на постоянен воден приток не само от пролет до есен, а и през част от зимата и че с тази вода ще се

задействат духалата и чуковете на няколко работилници. Увери я, че хората, които бе довел от Светите земи, са способни на много неща, но не могат да вършат чудеса, ако не разполагат с необходимата енергия. А тя, енергията, е тук, пред тях, но за голямо съжаление, по средата на градината. От нея обаче зависи бъдещето на Форшвик, тя е източникът на бъдещия просперитет и на това, което ще позволи да се осигури траен мир.

Сесилия си наложи да не се поддаде на ентусиазма на Арн. Знаеше, че той може да разсъждава като *иконом* и познава разликата между дебит и кредит. Може би сега нямаше търпение да я запознае с новите си идеи. Говореше й обаче доста объркано и тя не схвана добре каква е връзката между строителството и производството във Форшвик и гарантирането на мира. Помоли го да седне до нея на една стара каменна пейка в градината и пак да й обясни, но по-бавно и едно по едно. Вместо да изпълни молбата й, той започна да ходи в кръг и, размахвайки силно ръце, да повтаря вече казаното по същия объркан начин както преди.

Смесваше абсолютно всичко: буретата с масло с желязото от Свеаланд, фуражът с остриетата за стрели, стъклото с брашното и вълната, обработената във Форшвик кожа с тази, която ще трябва да се купи, глината за съдове с направата на бъчви. Накрая самият той толкова се обърка в собствените си приказки, колкото на нея й беше трудно да ги следи. Отново го помоли да отговоря на въпросите й, вместо да се опитва да й каже всичко на един път, защото ако не разбере какво й говори, няма да може да му е от полза. Тези й думи имаха резултат. Той седна до нея и погали ръката й, поклащайки глава, сякаш за да й се извини.

— Хайде да започнем отначало — предложи тя. — Кажи ми най-напред какво ще докарат във Форшвик корабите на Ескил. Само това ми кажи — какво ще е необходимо да купим.

— Железни пръти, вълна, сол, фураж, зърно, част от пясъка, необходим за производството на стъкло, кожи и няколко вида камъни — изброи покорно той.

— И всичко това ще трябва да се плати? — попита тя строго.

— Да — потвърди той. — Но това не означава винаги да го плащаме в сребро.

— Знам — прекъсна го тя. — Има няколко начина на плащане, но ще ги коментираме по-нататък. Сега ми кажи какво ще тръгва от Форшвик.

— Всичко, направено от желязо и стомана — отговори той. — Различни видове оръжия, които ние ще съумеем да правим по-добре от другите в тази страна, както и палешници и колела с метални обръчи. В състояние сме да мелим брашно по всяко време на деня и нощта през цялата година, защото корабите на Ескил, които ще ни докарват зърното, са много и няма да има риск от недостиг. Ще произвеждаме всичко, което има общо с обработената кожа и със седларството. Ако успеем да решим деликатния за момента въпрос със снабдяването с глина, грънчарите ни ще могат да работят без прекъсване, също като мелничарите ни. В началото стъклото ще е това, което ще ни носи най-добри приходи.

— Танто за кукуригу. Опасявам се, че така няма нищо да спечелим, а напротив, дори ще загубим — каза Сесилия. — Не бива да забравяме всички тези хора, които трябва да нахраним. Многобройни сме, а и ще станем още повече през зимата, ако добре съм разбрала замислите ти. Освен това имаме толкова коне, колкото и кралят в замъка Нес, а никога няма да можем да осигурим достатъчно фураж от собствените си земи. Сигурен ли си, любими, че не те е обхванала манията за величие?

В първия момент той остана объркан, хвана с двете си ръце ръката ѝ и, поднасяйки я към устните си, я целуна. Това я поуспокои, без напълно да я убеди.

— Ти не си същата, каквато те оставих пред портите на „Божия дом“, любима — каза той. — Сега си много по-прозорлива от тогава. Веднага забелязваш това, за което никой от роднините ти не се и сеща. Няма по-добра господарка на дома от теб в цялата страна.

— Именно това искам да бъда за теб, една добра господарка на дома — отговори му тя. — Но трябва също и да обузда амбициозните ти проекти, защото имам чувството, че ще се хвърлиш в други строежи, различни от тези тук в момента.

— Сигурно — съгласи се той, без да изглежда ни най-малко неспокоен. — Имах намерението да оставя за по-късно въпросите за приходите и разходите, за загубите и ползите, макар и много добре да знам, че не могат да се избегнат.

— Този начин на разсъждения може да ни струва много скъпо и има риск много от нас да заплатят със силни коремни конвулсии тази зима — отговори важно тя. — Не трябва ли за известно време да престанеш да работиш и да помислиш повече?

— Не, смятам да оставя това последното на теб — отговори той, целувайки отново ръката ѝ. — Известно ти е, че е възможно да се направят добри сделки, но първо трябва да се инвестира.

— Да, известно ми е и дори ми се е случвало, въпреки че навремето нито го бях искала, нито пък го разбирах. За целта трябва да имаш добър резерв от сребърни монети в сандъка си и да бъдеш сигурен, че нещата ще вървят добре занапред.

— Ние, тук, във Форшвик, ще изпълним тези две условия. Но какви загуби си понесла ти, скъпа моя?

— Бланка, Улвхилде и аз бяхме първите, които спечелихме пари за „Божия дом“, шийки връхни дрехи, каквито сега се носят в цялата страна. Отначало ги продавахме доста евтино и похарчвахме спечеленото за закупуване на кожи и конци от Любек — отговори незабавно тя, след като нагази в познати води.

— После увеличихте цената. Не след дълго всеки един е искал да притежава такава хубава дреха като другите и вие я увеличихте още повече — изпревари я Арн, разпервайки радостно ръце, сякаш нямаше за какво повече да се тревожи.

— Точно така, но бяхме принудени да го направим — отговори, свъсила вежди, Сесилия. — Ти обаче каза, че имаме пари и че за в бъдеще нещата ще вървят добре. Обясни ми това.

— На драго сърце — отговори Арн. — Имаме достатъчно количество сребърни монети. Можем веднага да продадем стъкло, но вярно е, че парите от него няма да покрият разходите за останалото. Щом започнем да продаваме оръжие, нещата ще се уравният. После ще дойде ред на керамиката, строителния дървен материал и много други неща, продажбата на които ще увеличат приходите ни за сметка за загубите, веднага щом почнем да ги произвеждаме.

— Оръжия? — попита недоверчиво Сесилия. — Как ще продаваме нещо, което всеки си прави у дома?

— Нашето ще е с по-добро качество.

— А как хората ще разберат това? Да не искаш да тръгнеш да обикаляш страната с оръжията в ръка, за да им ги демонстрираш?

— Не. Производството на оръжия за Арнес ще отнеме известно време. Там трябва да бъдат въоръжени около стотина мъже. За тях ще трябва и плетени железни ризници. Ескил ще ни ги плати. После ще дойде редът на Биелбо, а след това на всички Фолкунги, едни подир други.

— Ето ти един нов начин за правене на сделки — съгласи се Сесилия с усмивка. — Да докарваш желязо от Свеаланд във Форшвик, откъдето да изнасяш оръжия, не е най-главното разбира се. По-важното е, че вълната от овцете ни изчезна заради твоя... Как го наричаше?

— Филц.

— Точно така. Но ние сме свикнали да използваме вълната за изработването на дрехи за всички, благородници или не. Ще трябва ли да купуваме необходимата ни вълна?

— Да, ще купуваме вълна и за изработването на дрехи, и за производството на още повече филц.

— Сигурно ще имаме нужда и от повече кожи, отколкото ще получим от нашите животни, след като ги заколим. Както и от повече месо от това, с което разполагаме сега, за да изкараме зимата, най-вече овнешко. Ще ни трябва също и повече фураж за животните, най-вече за конете.

— Всичко това е вярно, любима. Добре виждаш нещата.

— Трябва единият от нас да пресметне всичко, за да можем да вземем съответните мерки, щом дойде моментът, а никак няма да е лесно да се направи подобна сметка — отбеляза Сесилия след кратък размисъл, усещайки как планината от трудности се изпречва през нея.

— Мога ли да те помоля ти да я направиш, защото ти си тази, която се грижи за дома ми? — попита той с припряност, която ѝ се стори прекалена.

— Да, можеш да ме помолиш — отговори тя. — Сметала имам, но това, за което говориш, трудно може да се помни. Затова ще ми е необходим пергамент и нещо за писане. Ще трябва и да говоря с много хора. Ще отнеме време. Но ако не започнем веднага със сметките, тази зима ще умрем от глад.

Той веднага ѝ обеща, че ще получи всичко, което ѝ трябва. Със самочувствие подчерта, че във Форшвик никога не може да се умре от

глад. После изглежда, че в един миг забрави за всичко и се върна към работата си с обичайното настървение.

Кралят беше казал на Арн, че църквата на замъка Нес е най-близката до Форшвик, но това не бе съвсем точно. Имаше по-близка. Наистина, до тази в Нес можеше да се стигне по-бързо, както до никоя друга при попътен вятър, а и кралят имаше винаги на разположение норвежки моряци и гребци.

Рано сутринта на празника на свети Олаф корабът *Късата змия*, наречен така от норвежците заради малките му размери, дойде да вземе Арн и Сесилия. Последната много се зарадва, като видя тънкия му черен вълнорез и ѝ се прииска кормчията да е същият като преди. Така и се оказа, само дето дългите му коси бяха побелели.

Арн не намираше причини да се радва. Беше участвал в най-първото пътуване на този кораб, завършило с убийството на един крал. Не каза нищо за това на Сесилия, нито на когото и да е друго. Прекръсти се, сведе глава и се качи на кораба. Гребците, норвежци, си размениха многозначителни усмивки. Очакваха за пореден да вземат на борда някой от Западна Готаланд, който никога не е плувал по море. Споменът за тази благородна дама, която един ден беше попитала Стайбьорн не се ли опасява, че може да се изгубят в тази локва, каквато е езерото Венерн, бе останал запечатан в паметта им. Не гребяха и час, когато задуха вятър и вдигнаха платната. Корабът веднага като че ли политна напред, порейки разпенените от скоростта вълни пред носа му.

След литургията и третото причастие на младоженката в църквата на замъка, приятелите се разделиха. Двете Сесилии тръгнаха нанякъде заедно, а Кнут отведе Арн на крепостната стена и нареди да донесат маса, пейка, храна и напитки. Не успя обаче да убеди Арн да хапне и пийне в този празничен ден.

Трябваше да поговорят за много неща и цял ден нямаше да им стигне, както тъжно отбеляза Кнут, прокарвайки ръка по почти оплешивялата си глава и предложи да започнат от по-лесните теми, оставяйки най-деликатните за накрая.

За начало подхвана въпроса за женитбата на Магнус Монешьолд с Ингрид Улве и увери Арн, че разбира скрупулите, които той и Суне

Сик хранят, всеки от своя страна, относно това, че първият, в качеството си на законен настойник на сина си, ще трябва да се договаря с мъжа, за убийството на чийто брат е спомогнал. Обаче Биргер Бруса беше разрешил тази трудност с учудваща лекота. Магнус бе отгледан в Биелбо повече като по-малък брат, отколкото като осиновено дете. Достатъчно ще е Биргер да поеме задълженията на законен настойник и всички пречки ще бъдат избегнати по начин, който няма да обиди никого. От друга страна, на Суне Сик, брат на един бивш крал, ще му бъде оказана честта да контактува лично с кралския наместник на кралството.

Арн не намери какво да каже по въпроса. Задоволи се само да кимне с глава и измърмори, че не е нужно да губят време по този въпрос, защото наистина има доста по-деликатни.

Следващият въпрос бе наистина такъв, защото тук гордостта влизаше в конфликт с проникателността, а последната не бе достатъчна, за да го реши. Трябваше на всяка цена Арн да се сдобри възможно най-скоро с Биргер Бруса. Кнут бе направил опит да поговори за това с него, но кралският наместник само бе изсъскал в лицето му като подивяла котка, че се почувствал предаден от краля и от Арн по повод на този набързо сключен брак. А фактът, че кралят и кралицата са го гарантирали със залога на присъствието си, изобщо с нищо не е допринесъл за уреждането на нещата.

Арн попита дали той и Сесилия не биха могли да отидат в Биелбо без предварително известие. И без това рано или късно би трябвало да посетят Улвхилде Емундсдотер в Улфсхем, както Сесилия бе обещала. А тъй като Биелбо се намира между Форшвик и Улфсхем, не би имало нищо странно в това Сесилия и той, забавени от лошото време или по друга причина, да се отбият нечакани в Биелбо. Биргер Бруса не би могъл да изгони роднините си.

При тази подсказана възможност Кнут само тръсна глава. Арн го помоли да каже мнението си и той обясни, че Биргер е прочут с неуважението си към неканените гости и че причината може би се крие в многото подобни посещения през изминалите години. Гостоприемството му би могло да приключи с това да заповяда на слугите си да осигурят на Арн и Сесилия малко храна и скромна постеля в обора, в най-лошия случай, или в помещението за

обикновените пътници, в най-добрия. А ако Арн и този път покаже, че е обиден, положението неминуемо ще се влоши.

Двамата известно време поразсъждаваха мислено по въпроса, преди Арн да отбележи, че по време на сватбата, която не може да се състои другаде, освен в Биелбо или в дома на Суне Сик, бащата и майката на младоженеца задължително ще трябва да седят на почетните места. Същото се отнася и за годежа. А пък нали едно от тези места по право се пада и на кралския наместник? И ако не успеят да се сдобрят по време на гощавката за годежа или на тази на сватбата, случаят ще се окаже наистина безнадежден.

Кнут се съгласи и допълни, че в такъв случай ще да е най-добре гощавката да бъде отложена колкото се може по-дълго във времето и да се насрочи точно преди Коледните пости, между Голяма задушница и Андреевден. Може би с падането на първия сняг Биргер Бруса щеше да бъде по-благоразположен. Най-доброто без съмнение беше да се *бърза бавно*.

Арн счете, че деликатните теми вече бяха изчерпани и попита краля как страната ще бъде управлявана занапред. Известно му бе, че доста неща се бяха променили от времето на младостта им. Някога всеки можеше да вземе участие в общия съвет на всички готи редом с краля, с кралския наместник, с изпълняващия длъжността лагман и с още около две хиляди души. След завръщането си обаче не бе чувал да се говори за подобно събитие и това може да означава само едно — властта вече не е в ръцете на съвета.

Кралят с въздишка призна, че е точно така. Някои от направените промени бяха довели до добър резултат за радост на всички. Други обаче се бяха оказали несполучливи.

На съвета свободните селяни сами решаваха за всичко, което ги засягаше. Заглаждаха различията си, определяха наказанията за убийство, бесеха крадците и уреждаха други дребни неща от подобен род.

Съветът бе този, който взимаше решения за важните дела в кралството, а именно кой да бъде крал, ярл или епископ, какви данъци да се събират, колко манастира да се построят, каква външна търговия да се води и каква да бъде стратегията за отбраната на страната. Когато преди пет години бяха нахлули грабителите отвъд Балтийско море, бяха опожарили град Сигтуна и бяха убили архиепископ Йохан, именно

съветът трябваше да постанови съответните решения, които не би могло да бъдат взети на едно събрание на селяни, търсещи само поводи да се карат. Тогава съветът одобри като целесъобразно построяването на един нов град^[1], за да се прегради входа откъм езерото Малар към Агнефит. На първо време там бяха издигнати отбранителни кули, бяха побити колове и между тях бяха опънати вериги през тесния вход на пристанището, за да не могат източните грабителни да преминат отново или поне не толкова лесно както първия път. Своевременното реагиране на именно такива нововъзникнали обстоятелства зависеше от съвета.

Арн отлично знаеше къде се намира Агнефит, защото един ден бе минал през Стоксунд, връщайки се от Източен Арос в Биелбо. Веднага сподели идеята си, че мястото би било много подходящо за център на кралството.

Кнут малко се подразни от неочаквания обрат на разговора, но не можа да се въздържа да не попита Арн какво точно има предвид и с какво не му харесва Нес.

— Местоположението му — отговори Арн с кратък изблик на смях. — Нес го построи Карл Сверкершон и то по една-единствена причина — да разполага с укрепено място, където да бъде извън обсега на убийците. Ти и аз по-добре от всеки друг знаем до каква степен това хрумване се оказа безполезно, защото именно тук го убихме, на хвърлей със стрела от мястото, където сега говорим.

По-нататък Арн изрази мнението си, че кралят трябва да се намира там, където се стича златото и среброто на страната. А с оглед на бъдещото развитие на нещата и в зависимост от това колко далеч напред могат да бъдат предвидени, седалището на кралската власт трябва да се намира в източната, а не в западната част на кралството, към Дания. Оттам кралят би могъл, например, да следи по-добре държавните дела и в частност търговията с Любек от Линшъопинг, в Източна Готаланд. Този град обаче от край време е придобивка на Сверкерите и за един суверен от рода Ерик да се установи там би означавало да сложи главата си в устата на лъва. Освен това би било невъзможно да се достигне до Любек от Лидице по море, ако датчаните се възпротивят. Значи, най-подходящо би било кралят да се настани в един нов град на брега на Балтийско море, принадлежащ единствено на този, който го е съградил.

Кнут възрази, че Нес е по-сигурен. Тук човек може и да се отбранява, и да избяга, а през по-голямата част от годината е недостъпен за който и да е неприятел. Ако изградят нов град, рискуват той да бъде превзет или опожарен. Арн го прекъсна, настоявайки, че в Агнефит и Стоксунд например, може да се изгради един непревземаем град. Най-опасният враг ще е Дания. Ако датчаните решат да го атакуват, могат да го направят единствено по суша откъм Скания^[2]. Колкото и да е могъща тази държава, тя не би могла така лесно да достигне до източните брегове на кралството. Между другото, много по-бързо се стига в Любек от Агнефит, отколкото от Нес при благоприятен попътен вятър.

Говориха още известно време за този нов град на Балтийско море, но на Кнут друго му тежеше на сърцето и той побърза да се върне на темата за явната враждебност на архиепископ Петър. Каза, че няма нищо по-лошо от това за един крал. Имат примера на Норвегия, където въпреки усилията си крал Свере не можа да избегне сблъсъка с духовенството. След смъртта на някой си Ойстен няколко години по-рано, той направи напразни опити да се намеси в избирането на нов архиепископ, но за такъв бе избран един от враговете му на име Ейрик от Ставангер, Свере го принуди да избяга в Дания и сега може да бъде отлъчен от църквата. Папата в Рим е наредил Кнут и кралят на Дания да нападнат Норвегия. Той лично обаче засега се въздържа, още повече че сестра му Маргарета е съпруга на Свере и кралица на Норвегия. За съжаление, положението в кралството на свеите и готите, е същото. Архиепископ Петър е на страната на Сверкерите и не го крие. Очевидно е, че иска да го свали него, Кнут, от трона и да постави короната на главата на Сверкер Карлсон, който е прекарал живота си в Дания.

Арн отбеляза, че въпреки могъществото си, Светата римска църква няма право да определя кой да бъде крал на дадена страна. Ако беше така, то на света щеше да има една-единствена власт.

Кнут се съгласи, но подчерта, че това не прави положението по-малко деликатно. Съветът назначава епископите, а кралят им връчва жезъла и пръстена. Никой не би могъл да стане епископ без поръчителството на суверена. За сметка на това нещата не стоят така просто, що се отнася до архиепископа. Него кралят не може нито да избере, нито да отхвърли. В случая решава Рим. А по всичко личи, че

Светият престол е натоварил с тази грижа Абсалон, архиепископа на Лунд. Това ще рече, че именно датчаните решават кой да бъде архиепископ в кралството на свеите и готите. И колкото и да е жалко, никой нищо не може да направи срещу това. Усилията му да прочисти епископското съсловие отиват на вятъра. Тези негодници го предават веднага, щом ги назначи, въпреки тайно договорените помежду им техни задължения. Няма доверие на нито един Божи служител. Този подлец Петър непрекъснато го упреква, че не е изкупил греха си за убийството на Карл и докато това не стане, короната му ще бъде нелегитимна, дори и да е получил миропомазване от Църквата. Прави и подмятания от рода, че никой от синовете му няма да може да наследи такава корона. Освен това твърди, че кралица Бланка е дала обет и синовете им Ерик, Ойн, Йоар и Кнут следователно са незаконни, а незаконен син не може да наследи короната. И архиепископът не престава да играе с тези два свои коза. Ако обещае да организира кръстоносен поход и да построи манастири, Петър тутакси се позовава на обета, даден от Бланка. Притиснат обаче от многобройните доказателствата, че този слух е само една клевета, той веднага прибегва до аргумента за убийството на Карл. И той, кралят, стои притиснат в тези клещи, без да вижда начин да се освободи.

Арн възрази, че Църквата не може да се противопоставя на избора на един крал. Ако съветът реши да постави Ерик на трона след баща му, то епископите няма да имат думата, въпреки че биха могли, разбира се, недоволно да крещят, да вдигат очи към небето, да се позовават на греха и в крайна сметка да откажат да го коронясат. Както и да е, страната вече е имала крал, който Църквата не е коронясала.

— Какво би станало обаче, ако всички тези епископи отидат в Дания и коронясат този Сверкер вместо Ерик? — попита почти отчаяно Кнут.

— Никой в кралството на свеите и готите няма да вземе това на сериозно — отговори спокойно Арн. — Един такъв крал, зависим от чужбина, никога не би могъл да стъпи в предполагаемото му кралство.

— А ако дойде начело на една датска армия? — не отстъпи Кнут.

— Този, който го победи, ще спечели, както винаги, войната — отговори Арн. — Ще бъде същото, ако датчаните решат да ни анексират още от сега. Това няма нищо общо с краля, който ще изберем.

— Мислиш ли, че са способни на това, смяташ ли, че могат да ни победят? — попита Кнут, почти разплакал.

— Без никакво съмнение — отговори Арн. — Ако сме толкова глупави, че да предизвикаме датската армия на бойното поле, то тя лесно ще вземе победата. Ако бях главнокомандващ, щях да те посъветвам, както съм се заклел да го правя според възможностите си, да избягваш битка с тях на голо равно поле.

— Но тогава ще бъдем опозорени, че не сме воювали за честта и свободата си.

— Не, по никакъв начин — каза Арн. — Има известно разстояние от провинция Йоланд до Нес и още по-голямо до Източен Арос, в страната на свеите. Ако датската армия проникне в нашите земи, тя ще търси бърза и решителна победа, възползвайки се от хубавото време и от лесните начини за снабдяване. Представи си, че ѝ попречим. Ти би го направил и затова датчаните ще очакват ние да свикаме целия резерв и всеки мъж в тази страна да нахлузи шлема и безстрашно да се хвърли срещу врага с брадва в ръка, за да бъде премазан от датската конница и да загине, геройски, разбира се, но все пак да загине. Ами ако предприемем друга тактика?

— Ще бъдем опозорени, а никой не следва един опозорен крал — отговори разгорещено Кнут, удряйки с юмрук по масата.

— Никой не следва един мъртъв крал — поправи го хладно Арн. — Ако не дадем на датчаните голямата битка, която те очакват, те няма да спечелят. Ще изгорят един град. Ще ограбят ферми и села и ще ни нанесат значителни загуби. Но накрая ще дойде зимата. Когато провизиите им се изчерпят, ние ще ги атакуваме едни подир други и ще отрежем връзките им с Дания. Щом настъпи пролетта, ти ще бъдеш големият победител. Ти ще бъдеш на върха на славата си.

— Имаш наистина странни идеи относно войната — отбеляза кралят.

— Грещиш — отговори Арн с почти безочлива усмивка. — Аз мисля като хиляди други. В Светите земи бяхме не повече от хиляда срещу много по-многочислена вражеска армия, каквато датчаните биха вдигнали срещу нас. А пък тамплиерите спечелиха множество големи победи за половин век.

— Обаче накрая загубихте! — възкликна Кнут.

— Вярно — отговори Арн. — Загубихме, когато един луд крал реши да хвърли всичките ни сили само в една-единствена битка срещу много по-силен враг. Ако бяхме продължили да се бием както обикновено, Светите земи и днес щяха да са наши.

— Как се казва този крал?

— Ги дьо Лузинян. А онзи, който му даваше съвети, се наричаше Жерар дьо Ридфор. Вечен позор на имената им!

За Яков и Марк Вахтиян пътуването до Скара се оказа едно от най-странните, които бяха предприемали досега, въпреки че този край не им беше съвсем непознат. Арн искаше да ги изпрати там сами, само с няколко крепостни за водачи. Те обаче отхвърлиха с ужас и отвращение това предложение, аргументирайки се с това, че няма да могат да правят покупки на език, който не знаят. А в действителност ги беше повече страх от тъмните нощи по реката. Бяха убедени, че тази северна страна е населена с демони, а живите същества, с които се бяха срещали, трудно се различаваха от животните, но това изобщо не им действаше успокоително. Отначало Арн отказваше да напусне строителната площадка, но после склони пред аргументите им. Съгласи се да ги придружи заедно със съпругата си, която също трябваше да направи някои покупки. Братята вяло подсказаха, че не е много предвидливо да носят необходимото количество злато и сребро за дългия списък от придобивки без охрана от въоръжени конници. Арн високо се беше изсмял и, покланяйки им се с преднамерено дълбок рицарски поклон, ги успокои, че ще имат цял тамплиер на свое разположение. За това пътуване той облече бойните си доспехи и освен меч и бойната брадва, които носеше винаги, взе лъка си и стрели.

След като качиха в лодката волската кола, двата коня и провизиите за из път, Арн се сети, че ще трябва някой, който да води колата, когато им се наложи да продължат по суша. Накара да повикат две момчета, които, много въодушевени, се качиха на борда, когато вече лодката се отделяше от брега.

За това пътуване наеха лодка с осем гребци с лукав вид и миришещи лошо. Братята Вахтиян смятаха, че не трябва изобщо да цениш живота си, за да прекосиш тази пустош със златото и среброто у

себе си, с което тези мъже бяха напълно наясно. Бързо обаче промениха мнението си, като видяха как смирено и почти уплашено тези недодялани хора гледаха Арн. Поеха по посока на Аскеберя, както когато се отива в Арнес, след това навлязоха в езерото Остансъо. Вместо да продължат на северозапад, плаваха няколко часа на юг по една друга река, докато стигнаха до едно място, където им се наложи да разтоварят всичко и да продължат на кон.

Пътят към най-близкия град минаваше през гъста гора. По него задължително минаваха всички, тръгнали на пазар, защото друг нямаше и така опасностите в гората се увеличаваха.

Тези техни мрачни предчувствия скоро се потвърдиха, тъй като Арн, който яздеше най-напред, внезапно спря коня си, вдигна дясната си ръка, за да спре конвоя и сложи шлема си. Той внимателно огледа земята пред него и вдигна нагоре очи. После извика нещо на неговия си език и изведнъж върховете на дърветата се заклатиха. От тях се спуснаха бандити, но вместо да ги нападнат, което би ги направило богати в случай на успех, те сведоха глави и оръжия и пропуснаха малкия конвой, без да бъде хвърлена нито една стрела. Двамата братя никога не бяха виждали по-жалки бандити.

Когато излязоха от гората и в далечината се видя камбанарията на църквата на градчето, Марк с чувство за хумор каза, че отвъд морето такива бандити не биха доживели до дълбока старост.

Усъмнен до известна степен, че такова е обичайното поведение на северните разбойници, Яков настигна Арн и го попита за случилото се. Когато се върна до брат си, той му сведе до знанието доста забавни неща.

Тези бандити са едновременно и бирници на служба при епископа на града и изглежда съобразяват действията си според самоличността на пътниците. От едни взимат налог за своя епископ. Други обират за собствена сметка, тъй като не получават възнаграждение за работата си. Този път е минало без взимане на данък и без разбойнически прийоми, защото още щом е усетил присъствието им, Арн ясно им е обяснил положението. Казал им кой е и че е в състояние да ги убие. Уведомил ги накрая, че е от Фолкунгите и че дори някои от тях да успеят да му избягат, нито един няма да доживее и три залеза на слънцето, ако се осмели да пусне някоя стрела. И тези жалки мъже намерили думите му за твърде убедителни.

В тази варварска страна имаше без съмнение кралска власт и Църква, и законът изглежда се прилагаше почти както в другите християнски държави. Бяха се убедили в това със собствените си очи по време на сватбата. Но в коя друга страна някой би могъл да разубеди и обезоръжи разбойници или събирачи на данъци, произнасяйки единствено фамилното си име? Само в някоя отвъдморска страна. Всеки, който нападне член на някое от бедуинските племена, може да бъде сигурен, че ще бъде преследван за отмъщение до свършека на света, ако потрѣбва.

Марк отговори шеговито, че е истинска благословия да си в компанията на такива бедуини, които приличат до голяма степен на отвъдморските асасини^[3]. Кой от тези мъже би искал да е враг на Стареца от планината? Никой. И все пак може ли Фолкунгите да бъдат оприличавани на тези бедуини или по-скоро на тези асасини? Разликата е толкова малка, колкото от разбойник до събирач на данъци. В крайна сметка това се свежда до едно и също нещо, тъй като сигурността и в двата случая е гарантирана.

Преминаха, без дори да спрат за кратка почивка, през това първо вонящо като помийна яма градче, чийто епископ беше очевидно изключително алчен. Яков и Марк се почувстваха едновременно облекчени и разочаровани. Причината за последното бе, че задните им части, непривикнали на дълга езда, вече ги наболяваха. От друга страна, носещата се из града воня, прогони желанието им да спрат.

Бяха впрочем възмездени за издръжливостта си, тъй като няколко часа по-късно стигнаха точно навреме до един манастир, където да прекарат нощта, защото падна мъгла и настъпи вечерният хлад.

Тук ги обзе чувството, че са се върнали вкъщи. Настаниха ги в една от стаите на манастирския приют с варосани стени, едната от които украсена с разпятие. Монасите говореха на франкски език и се държаха като истински човешки същества. Храната, която им предложиха след вечерната се оказа с отлично качество, също като и виното. Останаха приятно изненадани от всичко това, сякаш бяха попаднали в оазис с добре узрели фурми и прясна студена вода наред пустинята. Двамата не можеха да влязат в манастира, но видяха Арн да слага тамплиерската си наметка, за да отиде да каже молитвата си.

Както им обясни съпругата му на един чудноват църковен латински, той отиваше да посети гроба на майка си.

На сутринта оставиха голяма част от дрехите и провизиите си в приюта на манастира, тъй като отново щяха да се върнат да прекарат тук нощта, след като привършат с покупките в града, наречен Скара.

Бяха им казали, че този град е най-древният и най-големият в Западна Готаланд, което пък породило у тях прекомерни надежди. Не в Дамаск обаче влязоха този ден. Посрещна ги същата смрад на разорение и нечистотия както в градчето снощи, чието непроизносимо име бяха вече забравили. Хората бяха също толкова мръсни, а улиците — кални и без странични ручейчета. А мизерната малка църквица с две камбанарии, имаща смелостта да се нарича катедрала, повече би стреснала душата, отколкото да я успокои. При все това, като добри християни, те не можаха да отклонят поканата да се помолят заедно с Арн, съпругата му и момчетата. И на двамата им се стори, че в тази църква Господ го няма, защото или никога не е идвал, или е забравил къде се намира. Вътре беше влажно и миришеше на езичество. В този мизерен град обаче, ги очакваше хубава изненада, също като манастира сред гората. Те последваха Арн и съпругата му, които правеха път в тълпата подобно кораб, порещ вълните с носа си. Яков предположи, че основна роля играе синята манта. Марк, по-наблюдателен, забеляза, че в този град почти никой не носеше меч. Онези, които имаха такива, развяваха или сини мантии като Арн, или червени. Всички тези въоръжени мъже се поздравяваха сърдечно, ако бяха с мантии от един и същи цвят, или пък студено, но вежливо, ако цветът беше различен. Изглежда в тази страна имаше няколко бедуински племена и само те имаха право да носят оръжие. Очевидно най-добре щеше да е да си нямаш работа с тези мъже.

Скоро им се отдаде друга възможност за размисъл. В края на града откриха чиста и поддържана улица, също както в някой франкски или отвъдморски град. И миризмата беше друга — смес от аромати на кафе, храна и подправки. Хората тук говореха на франкски и на други чужди езици. Намираха се на улицата на стъкларите, казанджиите и каменоделците. Забелязали добре натъпканата кесия, висеща на колана на Арн, от всички страни дотичаха преводачи, предлагайки услугите си, но всички скоро се убедиха, че способностите им не са нужни.

Арн и хората му влязоха в различни дюкяни, седнаха и пиха студена вода от красиви стъклени гарафи, отказвайки халбите с бира, които настойчиво им предлагаха. Това място представляваше един миниатюрен Дамаск и те можеха да разговарят на неразбираем в другите части на града език за неща, каквито там не познаваха.

Така те научиха, че от Дания и от Любек може да се докара пясък, съдържащ частици мед или меден сулфид, от който може да се получи стъкло с жълт или син цвят. Необходимите за зелено и розово елементи могат да се намерят в страната, стига да се знае точното място. Арн поръча на двете момчета да докарат волската кола, която бяха оставили пред катедралата на грижите на няколко пазача и бързо пристъпи към покупките. Човек би казал, че се готви да изкупи всичко, което дюкяните имаха на склад. Тук имаше в големи количества олово, тъй като стъklarските работилници изработваха най-вече витражи. Сделките вървяха с пълна пара. Арн похарчи доста сребърни монети без да се пазари, което предизвика учудването както на съпругата му, така и на братята Вахтиян. Стъklarските работилници, в по-голямата си част франкски, също останаха приятно изненадани от оборота, който направиха. В такива случаи обикновено прибегваха до помощта на преводачи, но този път можеха да разговарят на майчиния си език с един северняк, владеещ го така добре като тях. Освен това бяха свикнали да продават крайния продукт, а не сечивата и суровините, необходими за производството. Арн обаче закупи като мостри и някои предмети.

Същото се повтори и при казанджиите. При вида на кованите калайдисани съдове, изложени пред дюкяните, братята Вахтиян и Арн заключиха, че на дамаските работници във Форшвик няма да им е трудно да изработят още по-хубави. Арн все пак купи няколко от вежливост. За сметка на това се сдоби с големи количества медни слитъци и калай на калъпи.

След като обиколиха всички занаятчий от едната страна на улицата, те преминаха отсреща с тежко натоварената кола, за да посетят каменоделците или техните слуги и чираци, останали в дюкяните. Господарите им бяха по строителните площадки, нуждаещи се от присъствието им. По този повод Яков и Марк с учудване научиха, че строителството на църкви в тази малка страна процъфтяваше както никъде другаде по света. Тук в етап на строеж бяха повече от сто

едновременно. Несекващите поръчки бяха толкова много, че занаятчиите можеха спокойно да предлагат двойно по-високи цени от тези, които биха искали в Англия, Саксония и навсякъде другаде във франкските страни. Един от тях работеше на още по-висока от останалите тарифа и пред дюкяна му бяха изложени статуи, поръчани му за катедралата на Скара. Приблжиха се, за да разпознаят коя на кого е, което не се оказа трудно за онзи, който познава добре Светото писание. Арн и най-вече съпругата му високо оцениха изкуството на този майстор. Влязоха без стеснение в дюкяна му. Първоначално намръщен и безучастен, той заяви, че няма време нито възможност да води разговор, но когато разбра, че може да разговаря на своя език с този купувач, веднага промени отношението си и ентусиазирано, но малко объркано, им обясни как работи и какви изделия обича да прави. Арн от своя страна сподели, че има намерение да поднови изцяло фамилната църква и да направи ново осветяване. Тя няма да е посветена на светата Дева както почти всички църкви в Западна Готаланд, а на Гроба Господен.

Майсторът, на име Марселий, загуби ума и дума. Когато дойде на себе си, отговори, че през всичките тези години е извайвал образа на светата Дева в почти всичките му аспекти — нежна и добра, строга и укоряваща, с покойното ѝ чедо в ръце, с новородения ѝ син, в момента на Благовещението, по пътя към Витлеем, под звездата, в яслата и почти навсякъде, където човек може да си помисли. Но Гроба Господен! За това би трябвало всичко отново да се премисли. Необходими са и талант, и дълбок размисъл. Колкото до сроковете, Марселий ги уведоми, че има ангажименти за година и половина напред. Не би могъл да ги откаже, защото държи на думата си. Арн отговори, че това не е проблем. Важното е работата да бъде свършена добре и да остане за вечни времена. Тъй като издяланото в камъка остава завинаги, той настоя да сключат сделка.

Яков и Марк не повярваха на очите си, когато видяха каква огромна предплата даде Арн. Не можеха обаче да се намесят в тази сделка, която приключи с изплащането на фантастичната сума от десет византийски жълтици за едногодишна работа и с обещание за още десет на всяка допълнителна година до завършване на строежа. Марселий не изчака да го молят, за да приеме.

По пътя на връщане към манастира съпругата на Арн се опита да му отпрати известни упреци, макар и не много остри, за безотговорния начин, по който борави със златото и среброто. Той обаче не се смути и ѝ отговори с щастлив вид и с многозначителни жестове, с които напомни за амбициозните си проекти. После той запя, а тя не се стърпя и започна да му приглася. Мелодията беше много хубава и двамата братя почувстваха, че това е по-скоро благодарствен църковен химн, а не някоя светска песен.

С тези двама божествени певци начело те пристигнаха в манастира доста преди залеза на слънцето и падането на мъглата. Братята отчетоха, че това пътуване в края на краищата се бе оказало богато на хубави изненади.

На сутринта отпътуването им бе забавено от съпругата на Арн, която се отби да си купи пергамент и няколко розови храста, които постави в мокри кожени торби с пръст. Тази жена явно се справяше много по-добре със сделките от съпруга си. Трябваше да изчакат тя да се спазари с градинаря. Арн не се намеси. Накрая съпругата му се сдоби с всичките растения, които поиска, и ги натовариха на колата. И съдейки по червените и бели рози, красящи стените на Варнхем, тези на Форшвик щяха да бъдат още по-чудесно разкрасени.

След краткия период на интензивна работа по прибирането на последната реколта между празника на свети Бертил и този за Рождество Богородично южният вятър върна за седмица лятото в Западна Готаланд. През този период Сесилия работи усърдно като Арн. Трябваше да събере всичко, което бе родила градината, и после да се опита да спаси, каквото може. Тя превиваше гръб заедно с крепостните, на които бе наредила да пресадят ябълковите дървета по хълма над Ботенсъ, точно под къщата ѝ. На това място почвата беше винаги влажна. Допълнително удоволствие за нея беше да ползва течащата вода. Дори ръцете ѝ да бяха станали черни от пръстта и растителния сок, щом ги насапунисаше и потопеше във водната струя, течаща през къщата, те веднага ставаха отново бели.

Приключила с тази си дейност, тя отиваше в работилницата на братята Вахтиян и ако нямаша належаща работа, ги водеше със себе си в различните работилници като преводачи при разговорите ѝ с мъжете,

дошли от Светата земя. В ковачниците ѝ показаха различни видове върхове на стрели, едни от които дълги и тънки, за да преминават през мрежестите ризници, други — с широка заострена периферия, предназначени за лов и за вражеските коне. Тя посети и работилницата, където ковяха мечовете и ризниците от железни халки, за да зададе и там въпросите си. Отиде и в стъklarската работилница, където поиска да ѝ покажат измежду всички стъклени изделия, изложени на един тезгях, онези, които би могло да се изработят във Форшвик и тези, които би трябвало да се внесат. От конярите получи информация за количеството фураж, необходимо за един кон, от краварите — за количеството мляко от крава, а в кланицата — за количеството сол и бурета за консервиране на месо. След всяко посещение тя се връщаше при сметалата и записките си. Пергаментът, върху който правеше сметките си беше, според нея, най-добрата придобивка, по-изгодна и от покупката на прочутата роза от Варнхем. Със сметките тя се справяше много по-добре отколкото с грънчарството или градинарството, тъй като цели десет години се бе занимавала с финансовите въпроси на два манастира.

Накрая тя доби съвсем ясна представа за положението и се запозна със сметките на Форшвик с точност до стотинка. Един ден отиде при Арн, който тъкмо довършваше изграждането на складовите помещения до големия поток. Той се зарадва, като я видя, изтри с показалец потта от челото си и поиска да бъде поздравен за свършената работа. Тя трудно би могла да откаже, но при вида на тази обширна празна сграда, не се показва толкова ентусиазирана, отколкото той очакваше. По стените бяха забити в дълги редици железни куки в очакване на несъществуващи провизии. Тя му го напомни с толкова строг тон, че той веднага преустанови радостното си бърборене.

— Ела да ти покажа сметките, любими — каза тя, свеждайки поглед. — И после ще ти обясня.

Тя много добре знаеше, че тези думи ще го засегнат. Не го направи само от женска хитрост, а и от любов.

Въпреки всичко трябваше да му каже, че това е лудост, и щеше да му го докаже с цифри. Вътрешно се помоли той да го разбере, макар и обсебен от идеята да строи за през зимата.

Още не се беше съвсем стъмнило през тази необичайно топла привечер и тя не запали свещите, когато отвори книгите си и го помоли

да седне до нея. Бе писала на латински, но знаеше, че той владее този език по-добре и от нея.

— Погледни, любими — показва му тя списъка с ежедневните дажби на хората и животните във Форшвик. — Ето колко фураж трябва всеки ден за един кон. Тук виждаш общия сбор за един месец, а това е количеството, което имаме в плевните. Сам можеш да се убедиш, че малко след Сретение Господне, значи точно по средата на зимата, нашите тридесет и два коня ще умрат от глад. Към Благовещение ще сме изчерпали запасите от месо, дори и да заколим още няколко животни до тогава. На Коледа вече няма да имаме овце, а сушената риба още няма да е пристигнала. Ето го всичко черно на бяло. Ясно ти е, нали?

— Да — отговори той. — Пресмятанията ти са точни. Какво да правим тогава?

— Трябва сушената риба да пристигне както е предвидено, за предпочитане преди постите. Що се отнася до месото, организирай ловците си. Елени и глигани не липсват в околните тори. Около Тиведен живее едно животно, едро колкото крава и от което може да се добие доста месо. Колкото до конете, мисля, че не би желал да ги заколим на Сретение Господне.

— Не, разбира се — каза усмихнат Арн. — Всеки от тях струва повече от двадесет северни коня.

— В такъв случай ще трябва да се купи фураж — отсече Сесилия. — Общо взето никой не го прави, защото обикновено всеки си произвежда толкова, колкото му е необходимо за собствени нужди. С това трябва да се започне, преди студът да ни изненада. Смятам, че колкото по-рано се заемеш, толкова по-лесно ще бъде.

— И аз така мисля — каза Арн. — Ще се погрижа за това още от утре. Какво още установи с изчисленията си?

— Че сме похарчили сребро колкото стойността на цял Форшвик без съответните приходи. Златото, което даде на каменоделеца от Скара, би ни стигнало да живеем охолно в продължение на години.

— Това злато не влиза в сметките! — рязко отговори Арн, но веднага се усмихна, за да се извини за невъздържаното си поведение. — Имам достатъчно злато в резерв, що се отнася до църквата на Форшхем. Пази се в отделно сандъче, което няма нищо общо с нас. Можеш да смяташ тази църква вече за платена.

— Това наистина променя много неща — съгласи се Сесилия. — Трябваше да ми кажеш по-рано, щях да икономисам мастило... Крайно време е да споделиш със съпругата си състоянието на финансите ни и по-точно това, което притежаваш ти самият, защото аз съм собственичката на Форшвик.

— Мога да разполагам с приблизително хиляда златни монети — отговори притеснено Арн, свеждайки поглед към земята. — Но това е без да се смята какво ще струва да направим от Арнес непревземаема крепост, за да осигурим спасението си, когато дойде моментът. Не слагам тук и цената на църквата във Форшхем.

След тези последни думи той продължи да гледа все така притеснен надолу, защото много добре знаеше, че никой здравомислещ човек не би им повярвал.

— Хиляда златни монети! — възкликна Сесилия втрещена. — Та това е повече отколкото притежават Рисеберя, „Школата на живота“ и „Божия дом“ взети заедно.

— Сигурно е вярно, щом ти го казваш, любима — отговори тихо Арн, изглеждайки повече засрамен, отколкото горд от това богатство.

— Защо не си ми казал до сега? — попита Сесилия.

— Каних се няколко пъти да го направя — отговори той. — Не намирах обаче удобен момент. Историята за това как съм се сдобил с това злато в Светите земи е дълга и трудна за разбиране. Ако започна, ще трябва да я разкажа цялата, а имаме доста работа преди да дойде зимата. Златото няма да ни предпази от студа. Не съм имал намерение да го крия от теб. Щях да ти разкажа цялата история през някоя от дългите и студени зимни нощи.

— Ако чакаш зимата, има защо — каза Сесилия леко усмихната, което веднага разсея странното им притеснение.

— Чакам я с нетърпение — отговори Арн и също се усмихна.

— Въпреки това златото само по себе си с нищо няма да ни помогне срещу студа и глада. Трябва още от утре, както вече каза, да се захванеш с покупката на фураж от Линшьопинг или от другаде.

— Обещавам ти го. Какво друго намери в неумолимата логика на цифрите? Знаеш какво искам да каже с думата логика, нали?

— Да, зная. Монахините не са невежи във философията, дори и да казват, че в големи дози тя може да бъде вредна за мозъка ни. Но със или без помощта на Аристотел, открих, че трябва да купиш или да

накараш да построят лодка за транспортирането на глината — отговори бързо тя, придавайки си невинен вид.

— Защо? — учуди се за първи път Арн.

— За всяка пещ е необходимо съответното количество прясна глина и по-добре ще е тухлите да се изпичат в Браксенбулет, където тя се добива — продължи мисълта си Сесилия, сякаш въпросът за златото повече не я занимаваше. — Това обаче не се отнася за керамиката. Ако доставиш на грънчарите достатъчно глина, те ще могат да работят тук през цялата зима. Достатъчно е само тя да се поддържа влажна, като се внимава да не замръзне.

Той я погледна с неприкрито възхищение и тя му се усмихна доволна, почти ликуваща.

— Скъпа моя Сесилия — каза той, — ти наистина си не само най-хубавата и най-достойната за обич жена, която съм срещал, но и най-умната. Съвсем сигурно е, че щом ти водиш нашето счетоводство, богатството ни е гарантирано!

— Трябваше по-рано да ми повериш тази работа — каза тя и го погали по тила с престорено обиден вид.

— Вярно, трябваше да направя това още първия ден — съгласи се той. — Умът ми бе изцяло зает с това, което в края на краищата вече е направено. Ще ми простиш ли, че бях толкова глупав?

— Да, но при едно условие — каза тя със загадъчна усмивка.

— Приемам го още преди да си го казала — увери я той веднага.

— Недей да работиш повече днес — каза тя. — Ела с мен да пояздим и да се порадваме на плодовете на нашия труд. Вечерта е толкова хубава.

Без да отговори, той я хвана за ръка, отведе я в дома им и откачи от дрешника две вълнени наметки. Погледна я за момент, после отново протегна ръка и взе костюма ѝ за езда, който сама си беше ушила.

— Сигурно няма да искаш дамско седло — предположи той. В сумрака на стаята му се стори, че тя се зачерви, когато докосна дрехите ѝ.

Тя взе костюма за езда, бързо влезе в спалнята и затвори врата зад себе си, за да се преоблече. Докато я чакаше, той свали изцапаните си работни дрехи, изми зачервеното си потно лице на водната струя и облече синя туника. Подвоуми се за миг и после запаса меча си.

Помисли си, че тя би искала да не е въоръжен, но реши, че ще е непредпазливо да отиде в гората с любимата си без меча си.

Както го бе предвидил, тя леко свъси вежди, като излезе от стаята и го видя праметнал през ръка вълнените им наметки, сякаш за да прикрие дългата черна ножница, която се подаваше под тях. Но не каза нищо.

Отидоха първо в празната конюшня. По това време на годината конете бяха на пасището. По стените висяха закачени в дълга редица седла със странни знаци по тях. Арн избра две, към които с тънки кожени ремъчки бяха привързани трензели и поводи. Той подаде наметките на Сесилия, за да метне седлата на рамо, и тръгна пред нея към оградата. Слънцето се бе вече спуснало ниско, но още хвърляше топлина като през летен ден. Лекият ветрец подобно нежна ласка галеше лицата им.

Една кобила с жребчето ѝ бяха отделени сами в малко оградено място. Те влязоха вътре, промъквайки се между напречните пръти на оградата. Арн остави седлата на земята и повика кобилата. Тя веднага наостри уши и тръгна към него, поклащайки глава, следвана от жребчето си. Сесилия с почуда видя как любимият ѝ потърка лице по муцуната ѝ, говорейки ѝ едновременно с това на някакъв непознат език.

— Ела — каза Арн, протягайки ръка към Сесилия. — Трябва да се запознаеш с кобилата, която отсега нататък ще е твоя. Ела да я поздравиш!

Сесилия пристъпи напред и се опита да направи като Арн, но в първия момент кобилата прояви известно непокорство. Тогава Арн каза нещо на животното на същия чужд език. Кобилата веднага промени поведението си и потърси ласките на Сесилия, която побърза да ѝ отвърне.

— На какъв език ѝ говориш? — попита Сесилия, играейки си с кобилата и с жребчето, което срамежливо се бе приближило.

— На езика на конете — загадъчно усмихнат отговори Арн и радостно тръсна глава. — Така ми каза един ден брат Гилберт, когато бях малък, и аз чистосърдечно повярвах, че съществува език, който само конете разбират. Истина обаче ще е ако ти кажа, че говоря на езика, с който тези коне са свикнали още с раждането си отвъд морето, тоест на езика на сарацините.

— А аз единствено мога да ѝ говоря на тукашния език или на латински! — възкликна Сесилия, избухвайки в смях. — Трябва поне да науча името ѝ.

— Казва се Ум Аназа, което ще рече майка Аназа. Жребчето ѝ се нарича Ибн Аназа, както най-напред наричах баща му. Жребецът, който скоро ще видим, се нарича Абу Аназа и предполагам, че ти отгатна какво означават Абу и Ибн.

— Баща и син — каза Сесилия, кимвайки с глава. — Но какво означава Аназа?

— Това е собствено име — отговори Арн, премятайки един широк ремък, подплатен с овча кожа, през гърба на кобилата. — Аназа наричат най-благородните коне в Светите земи. През някоя от дългите зимни нощи ще ти разкажа тяхната история.

Арн оседла кобилата и учудващо бързо ѝ постави юздата, но съвсем не изглеждаше припрян. Кобилата изобщо не се възпротиви и сякаш беше щастлива, че ще излезе извън оградата.

Сесилия поведе Ум Аназа за юздата към голямото оградено пасище, на което бяха жребците. Арн пъргаво прескочи оградата и свирна. Всички коне вдигнаха глави и в следващия момент вече препускаха в галоп към него. Земята под копитата им зазвънтя. Сесилия се уплаши. Но след като видя как животните внезапно спряха, щом Арн им заповяда, разбра, че няма място за притеснения. Конете заобиколиха Арн и той им заговори приятелски. После погали този, който много приличаше на кобилата на Сесилия. По лъскавия му черен косъм и сребристата грива, не беше трудно да се отгатне, че това е Абу. Сесилия си даде сметка, че за Арн тези животни са нещо много повече от коне. Каза си, че в страните от Севера никой не се отнася така с тях, но че и никой не може да язди като него. Нежните грижи, а не строгостта и надменното отношение, са явно тайната на добрата езда.

Малко по-късно, когато напуснаха Форшвик и тръгнаха на север по брега на Ботенсъ, Сесилия разбра, че поведението на кобилата ѝ е далеч от робското подчинение. Точно обратното, тя като че ли харесваше новата си ездачка и ѝ отговаряше с леки и плавни движения, различни от тези на другите коне.

Слънцето залезе зад върховете на първите дървета от обширната иглолистна гора на Тиведен. Арн пръв започна да изкачва една пътека и не след дълго се озоваха точно над Ботенсъ, а в далечината видяха

да проблясваше във вечерния здрач и Ветерн. Миризмата на конете се смесваше по вълшебен начин с тази на боровите и горската пръст.

Арн се приближи до Сесилия. Каза ѝ, че вече е доста стар за упражненията по равновесие. В първия момент тя не можа да го разбере. После си спомни деня, в който за първи път се бяха озовали сами високо горе над Кинекуле. Тогава, стъпил с крака върху седлото, Арн се бе впуснал напред в галоп и, обръщайки се назад към нея, се бе блъснал в един дебел клон и се бе проснал на земята.

— Този ден сърцето ми спря да бие — прошепна му Сесилия.

— Намерението ми беше съвсем друго — отговори Арн. — Искях да го спечеля това твоє сърце.

— Като ми се изперчиш, че можеш да се държиш прав върху коня ли?

— Ако би трябвало и на главата си щях да застана. Но все пак постигнах целта си, нали?

Ръсейки шегите по отношение на любопитните начини за съблазняване на любимата, той хвана седлото и се изправи на ръце, наклони тялото си, разкрачи крака и пак ги събра. Застана в равновесна стойка надолу с глава, докато конят спокойно продължаваше пътя си, сякаш свикнал на подобен род смехории от страна на господаря си.

— Не е нужно да се правиш на интересен — прихна Сесилия. — Ако те уверя, че сърцето ми изцяло ти принадлежи, ще седнеш ли да яздиш нормално, както го правят всички?

— Ако е наистина така, да — отговори Арн и бързо седна на седлото, пхвайки крака в стремената. — Имаме голям късмет, че сме съпруг и съпруга и че аз очевидно съм доста стар за подобни упражнения.

— Не подценявай тази, която с добротата и с благосклонността си ни свързва — призова го строго Сесилия и веднага съжали за тона си, но пък и Арн като че ли попрекали с шегите си.

— Не мисля, че светата Дева ще погледне с лошо око на закачките ни за това как се роди любовта ни — отговори предпазливо Арн.

Сесилия се упрекна, че ненужно е изтъкнала страха от Господа, след като за първи път от толкова време двамата се държаха така

свободно един с друг. Както се опасяваше, продължиха да яздят мълчаливо.

Излязоха на една поляна, покрита с яркозелен мъх, близо до един поток. Като че ли това огромно меко легло, осеяно с дребни горски розови цветчета, ги подканяше да се насладят на последните слънчеви лъчи.

Ум Аназа, сякаш водена от мислите на ездачката си, се отправи точно натам, без Сесилия да я кара. Последната слезе от седлото и без да продума, опъна наметката си върху килима от мъх.

Арн я последва, скочи на земята, завърза предните крака на конете и метна наметалото си до нейното.

Не намериха за нужно да си кажат каквото и да е. Всичко бе изписано на челата им с пределна яснота.

Прегърнаха се, сякаш трудният период след първата им брачна нощ никога не бе съществувал. И щом осъзнаха, щастливи, че страховете им са се изпарили, желанието ги облада със същата сила както на седемнадесет години.

[1] Бъдещият Стокхолм. — Б.пр. ↑

[2] Тази понастоящем шведска провинция до XV в. е принадлежала на Дания. — Б.пр. ↑

[3] Име, дадено от тогавашните хроникьори на една тайна мюсюлманска общност, породила се при разцеплението на шиизма на Фатимидите. През 1094 г., в планината Аламут, на югозапад от Каспийско море, Хасан Ибн ал-Саббах — водач на сектата, когото тамплиерите наричали „Старецът от планината“, възвестява нов вид проповед. — Б.пр. ↑

VIII.

Една жена от рода на Фолкунгите беше жестоко убита от мъжа си. Този злодейски акт се случи в късния следобед и убиецът видя залеза на слънцето първи път след извършеното от него престъпление.

Името на този мъж бе Сванте Снивинг от семейство Ямсе, а на съпругата му — Елин Гермундсдотер от Алгаря. Имаха само един син, Бенгт, на тринадесет години.

Като видя майка си пребита до смърт, момчето избяга да се скрие в Алгаря у дядо си по майчина линия. Един пратеник, носещ специалния за подобни случаи жезъл, тръгна веднага да обиколи домовете на най-близките Фолкунги.

Конниците вестители пристигнаха във Форшвик късно сутринта на другия ден. Сесилия посрещна неочакваните посетители с хляб, сол и бира. Те набързо утолиха жаждата си и съобщиха, че носят жезъла на Фолкунгите и трябва да го предадат на господаря Арн.

Сесилия им каза, че веднага отива да потърси мъжа си и ги подкани да похапнат от шунката и да пийнат още бира, докато чакат. С разтуптяно сърце тя се затича към площадката за тренировки, откъдето се чуваше тропот на галопиращи коне. Там тя намери Арн в компанията на Суне, Сигфрид и двама сарацински конника. Сесилия силно размаха ръце към Арн и той се втурна към нея със скоростта на вятъра на гърба на Абу Аназа, като отдалеч си даде сметка, че тя е силно разтревожена и я прегърна веднага щом скочи от коня.

— Донесоха ти жезъла на Фолкунгите — отговори тя на мълчаливия му въпрос.

— Жезълът на Фолкунгите? Какво означава това? — попита я той загрижено.

— Двама млади мъже със сериозен вид дойдоха на коне и ми казаха, че трябва да ти предадат този жезъл. Не знам нищо повече. Попитай тези момчета тук.

Невиждайки какво друго би могъл да стори, Арн направи това, което му каза Сесилия.

— Носят ми жезъла на Фолкунгите. Може ли някой от вас да ми обясни какво означава това? — обърна се той към Суне и Сигфрид.

— Това значи, че Фолкунгите от мъжки пол във Форшвик трябва да оставят всичко друго, да вземат оръжието си и да последват пратениците — отговори Сигфрид.

— Някой не може да не се подчини на този призив, ако не иска да бъде опозорен завинаги — допълни Суне.

— Вие сте още деца и не ви приляга да сте въоръжени като мъже — измърмори Арн.

— Ние сме не по-малко Фолкунги, макар и млади, а и сме единствените, които в момента са с вас тук, господарю Арн — отговори Суне, без да слиза от коня.

Арн въздъхна дълбоко и размисли за момент, свел поглед. После извика на сарацините нещо, което прозвуча като заповед и посочи с пръст сините ризници на момчетата. Воините от Светата земя веднага склониха глави в знак на подчинение и се понесоха в галоп към фермата.

— Да отидем при роднините — каза Арн, качи Сесилия на седлото пред него и се понесоха в бесен галоп към старата главна сграда сред звънкия смях и кратките писъци на съпругата му.

Двамата непознати посетители се поклониха на Арн още с влизането му. След кратко колебание единият от тях тръгна към него, опря коляно на земята и му поднесе жезъла с герба на Фолкунгите.

— Носим ти, господарю Арн, жезъла на нашия род и те молим да ни придружиш с всички мъже, които са тук и които са в състояние да носят оръжие — каза той.

Арн взе жезъла, без да знае какво да прави с него. В този момент влязоха Суне и Сигфрид, покланяйки се първо на пратениците, после на Арн.

— Дълго време бях по Светите земи и не зная какво очаквате от мен — каза той смутено на пратениците. — Ако ми обясните, няма да се подвоумя да направя това, което честта ми повелява.

— Отнася се за Сванте Снивинг, известен като винаги склонен, особено когато е изпил доста бира, да пребива от бой крепостните си, слугите си и дори собствения си син — съобщи този от пратениците, който досега бе мълчал.

— Това не му прави чест — отговори Арн уклончиво. — Кажете ми какво общо имам аз с това.

— Вчера той уби госпожа Елин Гермундсдотер, която е от нашия род. Вече видя един път залеза на слънцето — допълни другият пратеник.

— Жезълът за свикване на сбор обикаля от снощи всички Фолкунги, които могат да дойдат утре в Ямсеборг преди залез-слънце — уточни младият му другар.

— Мисля, че разбирам — каза Арн, кимвайки с глава. — Каква съпротива можем да очакваме от страна на този Сванте?

— Трудно е да се каже. Той разполага с група от десет въоръжени мъже. Ние може да се съберем петдесет или повече. Трябва да тръгнем още тази вечер или дори веднага, ако е възможно.

— Тук сме само трима Фолкунги, от които двамата са млади момчета. Мога да взема мъжете от въоръжената охрана, нали? — попита Арн и получи в отговор потвърждаващи кимания с глава.

Нямаше какво повече да се каже или попита. За по-малко от час петимата от Форшвик подготвиха конете и себе си за битка. Слънцето все още беше високо, когато поеха на път в северозападна посока.

Беше веднага след Рождество Богородично. Дърветата грееха в есенната си премяна от червени и жълти листа. Стъмваше се по-бързо, което пък беше добре дошло за верните на Пророка, защото два дни преди това беше започнал Рамадана. Арн си помисли първо за изключенията, предвидени в Корана в случай на конфликт. Но тази експедиция в действителност нямаше военен характер. Доколкото беше схванал, ставаше въпрос за обикновена екзекуция.

Без заобикалки той попита другарите си мюсюлмани какво мислят за създалото се положение. Отговориха му шеговито, че постите едва започват, времето е необичайно свежо за този период от годината, а и слънцето благосклонно няма да пропусне да залезе, тъй че нямат никакви грижи. Освен това изобщо не рискуват да се изпотят при тази бавна крачка на водачите им. Арн мълчаливо поклати глава и се усмихна. После си помисли, че за щастие през следващите години рамаданът не се пада около Еньовден.

Продължиха да яздат час след здрачаване. Али и Мансур, които сега носеха сини туники над ризниците си, не проявиха желание да

спрат, за да пият и ядат. Когато съвсем се стъмни, си направиха лагер за през нощта.

На другия ден, когато слънцето щеше да залезе за трети път след убийството на жената от рода на Фолкунгите, около Ямсеборг се събраха няколко десетки конника. През нощта от високите огради от дъски и колове стражите видяха обръча от многобройните лагерни огньове, препречващ всички пътища за бягство. Над затворените порти, даващи обикновено достъп до двора, четирима стрелци с лъкове с безпокойство наблюдаваха мъжете в сини наметала, сбрали се на хвърлей стрела разстояние, с намерението да потърсят възмездие.

Гермунд Биргерсон, бащата на жертвата, предвождаше всички тези дружини. Едно момче с тъжно лице, цялото в синини, носещо наметка с цветовете на рода на Сванте Снивинг — жълто и черно, стоеше неотлъчно до него.

Арн повика Али и Мансур и отидоха да обиколят оградата. За да победят по-лесно, беше достатъчно да я запалят. Безполезно щеше да бъде да я атакуват на коне. Освен това Арн знаеше, че нямат много време, защото всичко трябваше да приключи преди залез-слънце. Щом се върнаха, той отиде при Гермунд Биргерсон, за да разговарят. Каза му, че е разбрал, че момчето ще наследи Ямсеборг и в такъв случай не бива да го опожаряват. Гермунд му отговори с тъжна усмивка, че сигурно няма да е трудно стражите да бъдат накарани да отворят вратите, ако Арн, легендите за когото бързо бяха обиколили и тези краища, се съгласи да му помогне да ги убеди. Арн обеща да направи всичко, което е по силите му.

— Ти си мъж на честта и всяко друго поведение от твоя страна би ме учудило — изръмжа Гермунд доволен, изправяйки се трудно на крака. — Мятай се на коня и идвай с мен да уредим тази работа възможно най-бързо.

Арн се върна при коня си, позатегна ремъците и се присъедини към Гермунд, който вече се беше отправил към портите. Не ги последва никой друг от Фолкунгите.

Приближиха се толкова, че лесно би могло да ги улучат с някоя стрела, но никой не стреля по тях.

Възрастният командир на Фолкунгите хвърли лукав поглед към Арн, преди да се приближи още повече. Арн веднага го последва,

защото при подобни обстоятелства всяко колебание води до смъртен риск.

— Аз съм Гермунд Биргерсон, един от Фолкунгите. Дошъл съм в Ямсеборг, за да уредя един въпрос на чест, а не да грабя или воювам. Аз съм бащата на госпожа Елин и съм тук заедно с роднините си, за да предявя правото си — каза старецът напевно със силен и ясен глас.

Откъм високата ограда никой не отговори, нито пък направи опит да вдигне оръжие. Гермунд изчака за момент и продължи:

— Нямаме желание да разрушим Ямсеборг, тъй като скоро той ще бъде на Бенгт, нашия млад сродник. Ето защо тържествено се заклевам в следното. Ние искаме смъртта на Сванте. Не желаем да причиним каквито и да е разрушения и още по-малко да нараняваме крепостни, слуги или стражи. След като свършим това, за което сме дошли, няма да налагаме присъствието си със сила. Така ще бъде, ако до един час вие отворите тези врати и положите оръжие. Всички вие ще преминете на служба при младия Бенгт или при този, на когото ще поверим града, за да пребъде той на това място. За вас нищо няма да се промени. Ако, обратно, окажете съпротива, никой от вас няма да остане жив. Виждате тук до мен Арн Магнусон, който даде клетва, същата като моята.

При тези думи Гермунд обърна коня си. Арн го последва, придавайки си строг вид, въпреки напирания в гърдите му съвсем неуместен смях. Без да го попита, Гермунд не беше ли обещал и от негово име смърт и разрушения?

Не засвистяха нито една стрела, не се чу нито една подигравка.

— Смятам, че тази работа ще бъде уредена преди свечеряване — каза Гермунд Биргерсон, сядайки тежко на стола в лагера на Фолкунгите, от който преди малко бе станал.

— Какво ще правим с труповете, след като всичко приключи? — попита Арн.

— Ще откарам тялото на дъщеря си в Алгаря, за да ѝ направя християнско погребение в близката църква — отговори Гермунд. — Колкото до Сванте, ще му отрежем главата, ще сложим трупа му в торба от волска кожа и ще го изпратим на семейството му. После ще изберем някой, който да управлява Ямсеборг от името на Бенгт.

— Нещастното момче! Чакат го трудни дни след смъртта на майка му и баща му — каза Арн.

— Наистина — съгласи се, замислен, Гермунд. — Бих направил всичко, за да направя съществуването му по-малко мрачно. Той е все още хлапак. Не иска да обработва земята. Чуди се само как да стане рицар и член на кралската гвардия. Или да служи в Арнес. В наши дни младите не мислят за нищо друго.

— Да — съгласи се Арн със сериозен тон. — Младите ги влече мечът и копието, а не ралото и остенът. Предполагам, че ще го накараш да промени намеренията си?

— Много съм стар за това — промърмори Гермунд, ядосан при мисълта, че върху него падат грижите за тринадесетгодишното момче, на което трябва да му се осигури и образование.

Арн го помоли за извинение и тръгна да потърси Суне и Сигфрид. Намери ги вгълбени да острят върховете на стрелите си. Взе камъка от ръцете на Суне и му показва как да върши това по-добре, като междувременно им разказа за тъжната съдба на младия Бенгт. Подсказа им, че може би няма да е лоша идея ако те двамата му правят компания през близките часове, тъй като са най-младите в дружината. Биха могли да му разкажат и на какво се учат във Форшвик. После изведнъж се изправи и се отдалечи от младите си оръженосци, трудно прикривайки усмивката си.

Един час по-късно Фолкунгите се качиха по седлата и се отправиха към портите на Ямсеборг, които се отвориха пред тях, щом приближиха на хвърлей стрела разстояние. Те влязоха в двора, подредиха се с конете си в редица и зачакаха. Не се виждаше никой, освен крепостните, които надзъртаха оттук-оттам. От време на време през двора пробягваше някоя млада селянка по петите на отскубнало се дете.

Тишината нарушаваха единствено пръхтенето на конете и звънтенето на стремената. Никой не проронваше дума. Нищо не се случваше. Чакаха така много дълго време.

Гермунд накрая изгуби търпение и направи знак на десетина млади здравеняци. Те слязоха от конете, извадиха мечовете си и влязоха в главната сграда на фермата. Последваха викове и тупурдия, а малко след това излязоха, мъкнейки завързания за краката и ръцете Сванте Снивинг. Заставиха го да коленичи пред редицата конници. Наметалото в жълто и черно на младия Бенгт се открояваше сред

всички тези сини наметала. Момчето, чието лице все още пазеше следите от ударите на бащините юмруци, стоеше безучастно.

— Настоявам за правото си на свободен феодал в страната на готите по силата на техния закон! — изкрещя Сванте Снивинг с дрезгав глас, показващ, че е по-малко пиян от обикновено, макар и за последно.

— Който причини смърт на един Фолкунг, бил той мъж или жена, млад или стар, няма друго право, освен да умре, преди слънцето да залезе за три пореден път след извършеното от него престъпление — отговори му Гермунд Биргерсон от гърба на коня си.

— Предлагам двойно по-голямо обезщетение от обичайното, за да изложа основанията си пред съвета! — провикна се Снивинг, сякаш наистина убеден в правото си.

— Ние, Фолкунгите, не приемаме подобен род сделки, независимо дали става въпрос за двойно или за тройно повече от обичайното — отговори Гермунд с такова презрение в гласа, че някои от конниците избухнаха в смях.

— Тогава настоявам за правото Господ да отсъди и да се бия в двубой, за да умра като свободен човек, а не като някой роб — отвърна Сванте Снивинг с глас, изпълнен с повече нотки на гняв, отколкото на страх.

— Ще трябва още един път да си помислиш — изсумтя Гермунд Биргерсон. — Измежду тези, който дойдоха да ме подкрепят, е и Арн Магнусон. Той ще бъде нашият фаворит, ако се стигне до двубой. Без никакво съмнение ще загинеш много по-скоро, отколкото под бравата на палача, и смъртта ти няма да бъде по-славна. Моли се да не те обесим като някой роб и разбери, че единственото достойно нещо, което все още можеш да направиш, е да умреш като мъж, без хленчене и без да търсиш каквото и да е предимство.

След тези си думи Гермунд Биргерсон даде знак с ръка и някои от младите конници, които бяха довели Сванте Снивинг, бързо донесоха дръвник и брадва. Гермунд мълчаливо посочи с пръст този от тях, който изглеждаше най-силен. Той пък без колебание взе бравата. Миг по-късно главата на Сванте Снивинг се търкулна на земята. Двама души държаха силно трясящото му се тяло, докато от него не престана да блика кръв.

Арн не изпусна от поглед лицето на младия Бенгт. Видя го само леко да потрепва, когато отекна удара на брадвата върху дървника и това беше всичко. Нито една сълза, нито кръстен знак. Запита се дали подобна твърдост е добро знамение. Беше сигурен, че това момче храни безгранична омраза към баща си.

Останалото приключи много бързо. Докато влачеха тялото и главата на Сванте Снивинг към кланицата, за да ги увият и зашият в някоя кравешка кожа, младият Бенгт слезе от коня си и бавно тръгна към локвата кръв. Свали наметалото си и го метна върху нея.

С непроницаеми лица Фолкунгите проследиха с поглед този младеж, чиито поведение и кураж бяха достойни за похвала. Гермунд направи знак на Арн да дойде да му помогне да слезе от коня и да го придружи до мястото, където стоеше Бенгт, застана зад него и постави ръка на лявото му рамо. После хвърли кратък поглед към Арн, който постави ръка на другото рамо на момчето. Изчакаха мълчаливо, докато Бенгт открие дълбоко в себе си какво да каже. Очевидно не му беше никак лесно, защото сигурно искаше думите му да прозвучат твърдо.

— Аз, Бенгт, син на Сванте Снивинг и на Елин Гермундсдотер, взимам занапред в присъствието на роднините ми името Бенгт Елинсон! — каза той накрая с глас, който нито потрепна, нито показва каквото и да е колебание.

— Аз, Гермунд Биргенсон, и Арн Магнусон, моят сродник, те приветстваме с добре дошъл в нашето семейство. Отсега нататък ти си Фолкунг и ще останеш такъв завинаги.

По време на настъпилото мълчание Гермунд с глава подкани Арн да продължи. Той обаче не знаеше нито какво да каже, нито какво да направи. Наложил се Гермунд да се наведе към него и тихо да му даде наставления, не без известна язвителност. След това Арн свали синьото си наметало и го сложи на раменете на Бенгт. Всички конници извадиха мечовете си и ги насочиха първо към небето, после към младежа.

Бенгт Елинсон беше вече член на семейството на Фолкунгите. Не прояви никакво желание да остане и ден повече в Ямсеборг и дядо му определи двама души да се грижат за фермата.

Не след дълго Гермунд разбра какво е истинското желание на Бенгт. Щом дружината напусна двора и започнаха да се сбогуват, той

помоли да последва Арн във Форшвик, тъй като е научил от двете придружаващи го момчета с какви чудесни неща се занимават там.

Дядото разбра, че е дошъл моментът да се вземат бързо важни решения. Младият Бенгт имаше нужда от промяна в живота си и то колкото по-скоро, толкова по-добре. Да дойде да погребее майка си в Алгаря и да пази едноседмичен траур би било, разбира се, точно както го изисква обичая, поне що се отнася за някой зрял мъж. Същото обаче не би могло да се изисква от едно момче, което за по-малко от три дни е изгубило и майка си, и баща си. Гермунд дойде при Арн, който тъкмо разговаряше с хората си на някакъв непознат език, и го попита без каквито и да е заобикалки възможно ли е да изпълни горещото желание на този току-що провъзгласен Фолкунг. Арн изобщо не се учуди на въпроса и отговори, че е напълно възможно.

Така, тримата Фолкунги тръгнали от Форшвик да защитят честта на семейството, станаха четирима.

През първата половина на есента във Форшвик започна да цари такъв ред, че дори зоркото око на Сесилия не можеше да открие нещо, което да не бъде точно както трябва. На всеки два дни пристигаха лодки и разтоварваха фураж, който трупаха на копи. Започнаха да пристигат и количества сушена риба от Арнес, което означаваше, че Харалд Ойстенсон е достигнал целта си по време на второто си пътуване с кораба на тамплиерите.

Заедно с третата пратка риба пристигнаха крепостните, които Арн беше поискал от Ескил. Между тях бяха старата Суом и сина ѝ Гуре, известен като много добър майстор-строител на всичко, което се прави от дърво, както и Кол, ловецът, със сина си Сварте.

Арн и Сесилия се зарадваха на пристигането им и ги посрещнаха като важни гости. Сесилия поведе Суом за ръка, за да ѝ покаже тъкачната работилница, която трябваше само да се дооборудва, а Арн отведе мъжете в помещението на крепостните, за да си определят легло. Той веднага си даде сметка, че това, което можеше да им предложи, беше доста скромно с оглед предстоящата зима и нареди на Гуре да започне работата си във Форшвик с подобрения на неуютните стаи, преди да се захване с изграждането на нови. Определи четирима крепостни, които той да командва, както намери за добре, а при нужда от инструменти му каза да се обръща направо към ковачите.

Арн предложи на Кол и Сварте да ги настани в старата главна сграда, но те го уведомиха, че предпочитат да са в най-обикновена колиба, защото са свикнали да живеят сами, а и денонощният график на ловците е съвсем различен от този на другите хора.

Арн веднага бе разпознал Кол, защото го беше виждал през годините на младостта си. Наложил се обаче да го попита няколко пъти, преди да получи неговия утвърдителен отговор и да чуе разказа му. Кол припомни, че са ловували заедно, когато Арн е бил на седемнадесет години. Самият Кол тогава бил ученик на баща си, който се казвал Сварте и чието име сега носи синът му. Старият Сварте бил погребан в градината на Арнес. Там не оставяли на произвола на съдбата старите немощни крепостни. По тази причина купили Кол и неговия син.

Арн остана смутен след тези обяснения и се отказа да попита за майката на момчето. Все още не му беше дошло на ума да притежава човешки същества. За човек като него, живял сред монаси и тамплиери, идеята за крепостничеството беше отвратителна. Даде си дума да поговори много сериозно за това със Сесилия.

Той каза на Кол, че на първо време ще им трябват коне със съответните принадлежности, за да могат да тръгнат и да открият къде има дивеч, след което тръгна към ограденото пасище. Кол и Сванте го последваха безмълвно, без да може да се разбере дали мълчанието им се дължи на недоволство или на стеснение. Арн сложи поводи на два коня, които избра заради спокойния им нрав. Повеждайки конете към фермата, Арн предупреди ловците да ги държат в конюшната и да не ги пускат на пасището, защото още не са свикнали с тях и биха срещнали трудности, когато се наложи да ги отделят от другите коне. Той с удоволствие констатира, че Кол открито показва радостта си, като видя животните, и започна трескаво да разговаря със сина си на езика на крепостните. Арн не можа да се въздържи да не го попита какво му казва. Кол обясни, че му е разказал, как на точно такава порода кон господарят Арн е пристигнал някога в Арнес. Дотогава всички във фермата смятали, че такива коне не стават за нищо. Той — Кол и баща му, от глупост споделяли същото мнение, докато не видели Арн на този кон на име Шамал или нещо подобно.

— Шимал — поправи го Арн. — Това означава Север на езика на страната, откъдето са тези животни. Кажи ми, Кол, ти самият откъде

идваш?

— Роден съм в Арнес — тихо отговори Кол.

— Откъде е баща ти, с когото също съм ловувал?

— От Новгород, на отсрещния бряг на Балтийско море — отговори Кол, леко навъсен.

— А останалите крепостни и крепостни в Арнес? Откъде идват те или техните деди? — продължи да пита Арн, въпреки очевидното нежелание на Кол да говори за тези неща.

— Всички ние сме дошли от отсрещния бряг на морето — обясни Кол против волята си. — Някои от нас знаят точно откъде, други само мислят, че е така, защото едни казват от Миклагард^[1], втори — от Русия или Полша, Естония или Сарклад^[2]. Разправят се много неща, но се знае съвсем малко. Според някои, дедите ни някога са били затворници. Други смятат, че винаги сме били крепостни. Лично аз не го вярвам.

Арн не отговори. Наложил си да се въздържа и да не каже на Кол и на сина му, че отсега нататък са свободни. Решил, че ще е по-добре да поговори първо със Сесилия. Престана да им задава неприятни въпроси и им поръча да посветят следващите дни на опознаване на околностите и да убиват дивеч само ако им се открие възможност. Подчерта, че най-важното за него е те да свикнат да се ориентират и да открият местата с дивеч. Кол само кимна с глава и се разделиха.

Арн беше решил да се възползва от пътуването им до Биелбо, където трябваше да отидат на годишна сина им с Ингрид Улве, за да поговори със Сесилия по въпроса за крепостните.

Изглежда тя също бе счела, че това пътуване и най-вече първите монотонни часове с кораб по езерото Венерн, са подходящи за разговор на теми, изискващи време и размисъл. Щом корабът вдигна котва, тя с неизчерпаем ентузиазъм започна да възхвалява чудните дарби на Суом. По нейна молба Ескил бе изпратил и голям пакет с част от гоблените, украсявали някога стените на голямата зала в Арнес и изработени от старата жена. Впрочем той вече е видял някои от тях, тъй като ги е окачила по стените на спалнята им.

Арн измърмори, че между тях има и доста странни като тези, изобразяващи Йерусалим например, където може да се видят златни

улици и сарацини с рогове на челата, което няма нищо общо с действителността, а той е в състояние да го потвърди по-добре от всеки друг.

Сесилия като че ли леко се обиди и възрази, че красотата на тези гоблени не е свързана с реалността, а с изкуството да се съчетават цветовете и с това какво те извикват във въображението. Двамата изгубиха нишката на първоначалната мисъл на Сесилия и се оплетоха в дълъг, почти безполезен спор за красотата и истината.

Арн се отдалечи за момент към задната част на кораба, за да види Суне и Сигфрид, които взе на пътуването с цел да наглеждат конете, въпреки че те по-скоро се считаха за част от охраната на господаря Арн. Когато се върна, Сесилия подхвана темата, която най-много я вълнуваше.

— Искам да дадеш свободата на Суом и Гуре, синът ѝ — каза тя бързо, взирайки се встрани.

— Защо само на Суом и Гуре? — попита Арн учуден.

— Защото това, което правят, е много ценно, и може да даде по-голям принос в сребърни монети, отколкото е цената на един крепостен — отговори веднага тя, без да го поглежда.

— Имаш правото да дадеш свободата на когото искаш във Форшвик — каза ѝ замислено Арн. — Форшвик ти принадлежи заедно с всичките си крепостни. От моя страна, аз бих искал да освободя Кол и Сварте.

— Защо тези двама мъже? — попита го тя, изненадана, че нещата се решиха, преди да бъдат разисквани.

— Да предположим, че Кол и синът му ни донесат осем елена още тази зима. Това ще разнообрази не само менюто ни. Този принос ще надвиши стойността на един крепостен и то само за периода на една-единствена зима. Ако се замислиш, това се отнася и за всички крепостни — приносът им е много по-голям от това, което струват.

— Ти май искаше и друго да кажеш? — попита тя, поглеждайки го изпитателно.

— Да — призна той. — Има нещо, за което бях решил да ти говоря по време на това пътуване.

— Аз също! — възкликвайки радостно го прекъсна тя, преди да запуши с длан устата си като знак, че не е имала намерение да каже каквото и да било преди той да е приключил мисълта си.

— Господ не е създал крепостни, било те мъже или жени, това е, което си мисля — продължи Арн. — Казано ли е в Светото писание? Ти също като мен живя зад стените на манастир, където подобно нещо е немислимо. Смятам, че сме съгласни в това отношение.

— И аз така мисля — отговори съсредоточено Сесилия. — Но не мога да преценя аз ли греша или членовете на семейството ни. Самите крепостни изглежда смятат, че Господ е повелил кои да бъдат господари и кои — крепостни.

— Много от тях дори не вярват в Господа — обърна й внимание Арн. — Също като теб се питам аз ли греша? Или пък по-умен ли съм от другите? Нещо повече ли съм от нашите роднини, от Биргер Бруса и от Ескил?

— Да — потвърди тя. — И то по простата причина, че си задаваш този въпрос. В това отношение си приличаме, ти и аз.

— И понеже постигнахме съгласие, какво ще правим? — попита Арн. — Ако дадем свободата на всички крепостни във Форшвик, тъй като нито единият, нито другият от нас иска да притежава такива, какво ще стане?

Сесилия не знаеше отговора. Остана замислена, подпряла глава с ръка. Изглежда е по-лесно да кажеш, че се отказваш от греха, отколкото да го извършиш.

— Заплата — каза Арн. — Ще им дадем свободата в средата на зимата, та студът да ги подтикне да мислят и да им попречи всеки да тръгне, накъдето му очи видят с тази свобода. После ще започнем да им плащаме заплати. От началото на другата година всеки крепостен, бил той мъж или жена, ще получава по еди-колко си сребърни монети. Една друга възможност, към която прибягна покойната госпожа Сигрид, майка ми, е да направим от тези освободени крепостни арендатори на необработени земи, за които всяка година да плащат аренда. Предлагам да пробваме тези две възможности.

— Ще трябва да се направят много разходи — въздъхна Сесилия. — А аз вече си мислех, че финансовото ни състояние се подобрява.

— Който дава милостиня на бедните е драг Богу, въпреки че кесията с толкова олеква — каза Арн, сякаш мислейки гласно. — Това е справедлив акт, а аз искам да живея като справедлив човек. Тази причина е достатъчна. Другата е, че хората, на които майка ми даде свободата, полагаха след това много по-голямо старание в работата си.

Увеличиха богатството ни, без да ни струват и най-малкото количество фураж. Ако освободените винаги работят по-здро̀во от крепостните, то без съмнение освобождаването им фактически се превръща в добра сделка.

— В такъв случай, роднините ни, които притежават крепостни, са не само грешници, а и плиткоумни — гръ̀мко се изсмя Сесилия. — Не е ли проява на високомерие от наша страна да мислим така, скъпи мой Арн?

— Ще видим. Щом ние с тебе искаме да се пречистим от един грях, нека го направим! Не е важно дали Господ ще ни въ̀знагради. Дори и да ни дойде малко скъ̀по, имаме средствата за това. Да опита̀ме!

— Добре. Да изчака̀ме средата на зимата, за да не се разпи́леят въ̀в всички посоки като кокошки, щом се видят свободни! — каза Сесилия смеейки се, сякаш вече виждаше объркването, което щеше да настъпи въ̀в Форшвик.

В Биелбо Арн и Сесилия не бяха приети така добре, както очаква̀ха. С пристигането си мина̀ха между запалените за добре дошли огньове пред църквата и бяха посрещнати от хора от прислугата, които ги отведо̀ха в една от сградите за гости, сякаш щеше да се наложи да бъдат заедно с хората от охраната си. А те не бяха много, защото водеха единствено Суне и Сигфрид.

Това беше и един от малкото въ̀проси, които Биргер Бруса засегна по време на кратката си среща с Арн. Обърна му внимание, че е недостойно един Фолкунг да пътува без охрана и че присъстващите на пиршеството Сверкери биха могли да го приемат като обида.

Суне Сик, бащата на Ингрид Улве, също хладно поздрави Арн. Каза му само няколко думи, за да отбележи, че кръ̀вта, която стои между тях, може да бъде измита само след сватбата.

Тягостната атмосфера на почетните места, където нито законният настойник на булката, нито съпругата му не каза̀ха ни една приятелска дума по адрес на Арн и Сесилия, скоро обхвана цялата зала. Тази годежна го̀щавка нямаше да бъде запомнена като весело събитие.

През всяка от трите вечери на празника Арн и Сесилия се оттегляха при първата възможност, без риск да оскърбят домакина си. Не им се отдаде да поговорят по-дълго със сина си и бъдещата му съпруга, тъй като украсената с клонки пейка на годениците беше далеч от почетните места.

Не се задържаха и ден повече от определените по традиция три дни.

Атмосферата в Улфсхем, у Улвхилде Емундсдотер, където се отбиха след това, не се оказа много по-добра. Фермата се намираше на удобно място, по средата на пътя между Биелбо и Линшьопинг. Вино имаше достатъчно, а месото беше крехко. Обаче между Арн и Улвхилде тегнеше сянка, която не може да се разсее, въпреки че никой не посмя да засегне болната тема.

И Йон, съпругът на Улвхилде, отдаден повече на закона, отколкото на меча, не успя да проведе смислен разговор с Арн, смятайки, че той не знае нищо друго, освен военните умения. Арн забеляза, че Йон говори с него като с малко дете или като с някой съвсем прост човек.

Не спомогна за разведряване на обстановката и фактът, че Биргер и Емунд, синовете на Йон, не преставаха да гледат Арн с блеснали от възхищение очи. Арн подкани Суне и Сигфрид да излязат с тях навън вместо учтиво да седят на масата заедно с възрастните. Момчетата послушно излязоха и скоро от двора долетя звън на мечове. Арн изобщо не се учуди, но Йон остана видимо недоволен.

През втората вечер, последна от гостуването им в Улфсхем, Арн, Сесилия, Йон и Улвхилде седнаха край огъня. Изглежда двете жени, които винаги имаха много какво да си приказват, бяха стигнали до заключението, че съпрузите им не намират никакво удоволствие да са заедно. Отначало разговорът вървеше мъчително и само на най-обикновени теми.

Арн знаеше какво крият тези тихи, но мътни води и отначало реши да се задоволи само с това. След час на унила размяна на несъществени приказки, прекъсвани от дълги паузи на тягостно мълчание и нито един път от смях, той реши, че по-добре би било да сложи пръст в раната.

— Хайде да поговорим за това, което ни боли. С нищо няма да помогне да се преструваме, че не ни интересува — каза той по средата

на дърдоренето за хубавото време тази есен в сравнение с миналогодишната.

Отначало последва мълчание, нарушавано само от пукота на горящите в огнището цепеници.

— Искаш да кажеш за Емунд Улвбане, моя баща — каза накрая Улвхилде. — Така е. По-добре е да поговорим за него. Бях дете, когато той бе предателски убит. Не зная обаче цялата истина за това. Роса е най-добрата ми приятелка, ти си неин съпруг и между нас не трябва да има лъжа. Кажи ми какво се случи.

— Емунд беше верен на крал Сверкер и негов най-достоеен фаворит — започна Арн, след като си пое дъх. — Казвах, че е непобедим. На съвета на всички готи в Аксевала той нанесе тежка обида на баща ми и запазването на честта му можеше да стане единствено чрез двубой между тях двамата или между някои от синовете им, както позволява законът. Баща ми не беше голям воин и можеше да очаква единствено смъртта при този дуел. Той накара да извикат свещеник, изповяда се и си взе сбогом с близките. Тогава реших аз да застана лице в лице с Емунд вместо него. Бях само на седемнадесет години и не исках да убивам никого. Направих, каквото можах, и на два пъти по време на двубоя предложих на баща ти, който нямаше надмощие, да се оттегли. Това не помогна с нищо. За да приключим, не намерих друг начин, освен да го раня така тежко, че той да се откаже от борбата. Днес сигурно бих измислил по-добро решение.

— Ти не си бил там, когато Кнут Ериксон е убил баща ми, във Форшвик? — попита Улвхилде след кратко мълчание.

— Не — отговори Арн. — Но Ескил, брат ми, беше там. Задачата му обаче беше само да проведе сделката по откупуването на Форшвик от баща ти. След сключването на договора и поставянето на печата, той се върна в Арнес. Кнут обаче остана, за да си отмъсти.

— За какво точно е искал да си отмъсти? — попита Улвхилде, сякаш никога не беше чувала да се говори за този случай.

— Казват, че Емунд е бил този, който е отрязал главата на свети Ерик, бащата на Кнут — отговори Арн. — Аз не зная дали е истина, но Кнут е сигурен в това. Твърди, че е убил Емунд, защото той пък е убил баща му.

— Емунд не е могъл да се противопостави, защото е бил с една ръка и то благодарение на теб — прекъсна го Йон, за да защити Улвхилде.

— Вярно е това, което казваш — отговори тихо Арн. — При все това, когато става въпрос за кръвен дълг, смятам, че няма значение дали си с една или с две ръце.

— Убийствата трябва да се поставят на вниманието на съвета, а не да бъдат уреждани чрез рязане на глави — възрази Йон.

— Така може би го повелява законът, наистина — съгласи се Арн. — Но в случай на убийство на крал, се прилага не законът, а правото на по-силния. Ти си Фолкунг като мен и значи знаеш, че убийството на член на рода ни никога няма да бъде поставено на вниманието на съвета.

— Това би значело да не се зачете законът — отново възрази Йон.

Никой не посмя да му противоречи по този въпрос. Улвхилде, умислена, също запази известно време мълчание, после стана, приближи се бавно до Арн, хвана дясната му ръка, поднесе я към устните си и я целуна три пъти в знак на помирение според обичая на предците.

Вечерта не стана никак по-весела след това и не даде повод нито за смях, нито за шеги. Все пак атмосферата стана по-малко тягостна, както когато слънцето се готви да изгрее отново след преминалата буря.

Краят на гостуването в Улфсхем се оказа за Арн по-добър от началото му. Остана доволен, че чарът на Суне и Сигфрид по отношение на момчетата на тяхната възраст, беше отново подействал. След тяхното пребиваване младият Емунд не остави на мира Йон и Улвхилде, докато не получи разрешението им да отиде във Форшвик, бившата собственост на дедите на майка му. Беше обзет от желанието да стане рицар. Трябваше обаче да изчака да навърши тринадесет години, за да осъществи мечтата си.

При завръщането си във Форшвик Арн и Сесилия констатираха, че отсъствието им през последните десетина дни не се е почувствало. Гуре беше намерил между другите крепостни такива, които да му помогнат при довършителните работи в спалните помещения. В ковачницата, в барутчийницата, във фабриката за стрели и в тази за

филц работата вървеше спокойно и без разправии. Единствено чужденците използваха Рамадана, за да си починат от каквито и да е obligations. Реколтата, освен цвеклото, беше вече прибрана и Гуре имаше на разположение достатъчно работна ръка. Той се оказа доста ценен за Форшвик и останалите се подчиняваха на всяко негово желание, сякаш им беше господар, не крепостен като тях.

Братята Вахтиян се бяха разделили на смени, за да направят списък на новопристигналите продукти и го предадоха на Сесилия. Настояха тя и Арн да дойдат в мелницата, за да им покажат новото си изобретение. Яков го беше измислил и начертал. В ковачницата Марк го беше превърнал в реалност от желязо и стомана.

И двамата отдавна ги бил занимавал въпросът как да се използва наличната хидравлична енергия за задвижването на трион. Тази енергия кара например мелничните колелата да се въртят. Пред невъзможността да превърнат това въртливо движение в праволинейно, каквото е движението на бичкията, се замислили за създаването на кръгъл трион. Отначало срещнали трудности при постигането на такава форма, защото ако металната режеща лента захапела косо, дори и съвсем леко, то тя веднага се късала или се нагорещявала при допира с дървото. Накрая успели да постигнат въртене на лентата в правилна отвесна повърхнина, а зъбците да устояват на топлината при триенето. Възникнали обаче други трудности. Оказало се невъзможно предназначеният за рязане дънер да бъде избутват с ръка срещу триона поради голямото съпротивление. Тогава направили подставка върху жлеbove в земята, с чиято помощ да избутват дънерите. Подът обаче се оказал неравен. Когато преодолели и тази пречка, се появили нови.

Сега вече смятаха, че са отстранили всички пречки. Повикаха Гуре и групата му. Само са няколко мига те нарязали от един и същи дънер и пред смаяния поглед на Арн четири гладки, като обкова на кораб, дъски.

Когато Сесилия ги попита за какво служи сега това остроумно приспособление, двамата братя й отговориха, че то произвежда дървен материал за подовите на сградите в Арнес, а след това, без съмнение, и за тези във Форшвик, защото грубо одяланите греди, върху които стъпват сега, може спокойно да бъдат подменени с нещо по-добро. Предварително обаче ще трябва да се осигури количеството дървени

дъски, които да съхнат през зимата и следващото лято. Чак след това ще може да се оценят подобренията. Направата на под с такива дъски ще изисква десет пъти по-малко време за труд отколкото реденето на плочи.

Това, впрочем, беше само първият трион, който да подели енергията на мелничното колело с мелничните камъни от различна големина. След построяването на мелничния канал, както и на още колела, би могло да се инсталират и други циркуляри. Така, според двамата братя, ще се икономисва много работно време и ще може да се реже много повече дървен материал, отколкото е необходим за собствените им нужди.

Арн приятелски ги потупа по гърба и им каза, че подобни нововъведения по отношение на инструментите са като злато за Форшвик, но също и за създателите си.

Следващата седмица Арн посвети една цяла сутрин заедно с Али и Мансур на упражнения по езда, които докараха и момчетата, и конете до пълно изтощение. Следобед тренираха с лък и меч — първо сами, после заедно с тримата си млади оръженосци. Арн беше изковал мечове без остриета, но и така на момчетата те им се струваха съвсем истински. Прибягна до множество опити преди да направи всеки от предназначенията за момчетата мечове с необходимото за тренировка тегло, тъй като те нямаха същата мускулна сила. Накара да им направят също и мрежести ризници, но Сесилия определи това като детинщина, защото кой би могъл да си представи тези толкова млади момчета тръгнали на война.

Леко засегнат, Арн ѝ обясни, че и през ум не му е минавало за истински бойни действия. Желанието му е момчетата да свикнат да се придвижват облечени в тези тежки средства за защита. А в отговор на въпроса ѝ дали те няма бързо да пораснат, за да им се правят сега такива скъпи доспехи, я увери, че след тях ще дойдат други такива момчета и в края на краищата във Форшвик ще разполагат с много тренировъчни оръжия и с всякакъв размер рицарски брони.

Тези му думи подтикнаха Сесилия към размисъл. Беше сметнала, че от добра душа и от неспособност да каже не, Арн беше приел да се грижи за момчета. Но ето че сега видя цели редици мечове и ризници, окачени по стените с номера отгоре също като седлата в конюшната. Тази картина я накара да потръпне.

Изцяло зает с обучението на тези момчета Арн не забеляза нищо от тази тревога. Беше обучил вече много воители, най-вече по времето когато беше господар на Газа. Това бяха мъже, дошли в Светите земи след подбор, направен от подразделенията на Ордена на тамплиерите в Рим или в Прованс, в Париж или в Англия. Смятаха се за непобедими, но далеч не бяха такива. Още с пристигането им в Газа някои от тях показаха такива умения в битките, че веднага биха били убити, ако ги беше изпратил срещу сирийските или египетските конници. С подобни ученици беше необходимо да прояви изключителна твърдост, защото имаха много да учат, за да станат тамплиери. С момчета на тринадесет години обаче, това надали е най-добрият метод. Това го разбра много бързо. Първата му грешка беше, че ги остави да се бият помежду си веднага щом сложиха ризниците. Нахвърлиха се бясно едни срещу други. Особено настървено се биеше Бенгт Елинсон. Омразата, която беше натрупал у себе си, бликваше веднага, щом в ръката си усетеше нещо, с което може да удрия.

Арн бързо извърши промени в упражненията, като им определи за противници неодушевени предмети. Направи ги от дънери, по които изрязва четири вдлъбнатини, представляващи главата, ръцете, колената и краката. После направи демонстрация на най-често практикуваните упражнения, показвайки върху собственото си тяло местата, в които болката е най-силна. Наблегна специално на необходимостта от постоянна предпазливост. Не се учуди да констатира, че Бенгт Елинсон бе този от тримата, който не обърна никакво внимание на болките, от които тялото му страда. Продължи упражненията, докато не му стана зле и после цяла седмица се лиши, против волята си, от тях. Арн се замисли за по-добри предпазни средства за главата, лицето и ръцете, преди трите момчета да започнат да тренират един срещу друг. Болката сама по себе си не носи вреда, защото вдъхва необходимия респект към меча на противника. Но при много голяма доза у младите ученици-воители можеше накрая да породии страх. За свое успокоение Арн си каза, че сигурно всичко ще си дойде на мястото, когато брат Гилберт пристигне във Форшвик през зимата. Този монах не бе ли направил от него рицар? Дарбите му на учител бяха неоценими.

Името на брат Гилберт събуди гузната му съвест. Трети месец вече откакто този човек се претрепваше от работа заедно с

каменоделците сарацини в Арнес, а той не само че не бе отишъл досега да ги види, а не им бе изпратил дори една окуражителна дума.

Така се засрами от себе си, че веднага яхна Абу Аназа и се понесе в галоп към Арнес напъряко през гори и полета. Пристигна още същата вечер. Очите му се насълзиха, като видя приятелите си сарацини да се трепят целите в дрипи и потънали в пот. Расото на брат Гилберт беше раздрано от острите ръбове на камъните и толкова изцапано с хоросан, че го правеше повече да прилича на крепостен, отколкото на монах.

Въпреки чувството си за срам Арн не можа да се въздържи да не обиколи на кон стените на Арнес, за да добие представа докъде е стигнала работата. Това, което видя, надмина и най-лудите му надежди. Частта от стената с поглед към езерото и пристанището беше вече изградена и по ъглите изпъкваха кръглите защитни кули. Над широко отворената към пристанището порта се извисяваше една квадратна кула, а най-дългата част от стената, тази в посока запад — изток, беше напълно завършена. Арн си каза, че изграждането на всичко това само за няколко месеца и с толкова малко работна ръка, би учудило самия Саладин. Пред погледа му действително изникваше една наистина непревземаема крепост.

От тази негова замечтаност го изтръгнаха виковете на забелязалите присъствието му работници и гузната му съвест отново се обади. Тръгна към тях, направи им знак да се приближат, слезе от коня и коленичи. Те останаха безмълвни от изумление.

— ПравOVERни братя — каза им той, като се изправи и поклони. — Свършили сте огромна работа и дългът ми към вас е също толкова голям, колкото и упреците, които отправям към себе си, задето съм ви накарал да водите този робски живот. Но знайте, че и аз също работих здраво, за да не стане северната зима един ад за вас. Предлагам ви да прекратите тази работа през студения период и след два дни, щом сте готови, да дойдете с мен и да се настаните в подготвените ви за зимата жилища. Месеът на постите ви е към края си и ще отпразнуваме това заедно. Обещавам ви, че няма да съжалявате. И още нещо! Дойдох да ви поздравя, преди да съм се отбил да видя роднините си, тук, в Арнес.

Сред сарацините настъпи тишина. Изглеждаха повече изненадани отколкото доволни, че тежката им работа приключва. Арн отиде при брат Гилберт и го прегърна без дълго да пророни дума.

— Ако не ме пуснеш скоро, малки ми братко, ще придобием лоша слава сред тези, които ти наричаш правоверни — изръмжа накрая брат Гилберт.

— Прости ми — каза Арн. — Всичко, което мога да направя, е да повторя това, което казах на тези сарацини, и то е, че не съм спрял да се претрепвам от работа, за да можем да прекараме една хубава зима. Много ми е мъчно, че сте изживели такова тегло.

— Повечето от нас са преживели и по-тежки моменти от поддръждането на камъни в хладно време — измърмори брат Гилберт, който не беше свикнал да вижда Арн толкова развълнуван.

— Вероятно ще можем да тръгнем още утре — предположи Арн, внезапно развеселен. — Какво трябва да се направи, за да предпазим строежа от зимата?

— Не много — отговори брат Гилберт. — Опитавме се вече да направим необходимото. По-точно, аз се постарях да го направя, защото нашите приятели нямат представа за пораженията, които могат да нанесат студът, ледът и мразът. Осигурихме непромокаемостта от горе надолу, но в голямата си част зидарията е още прясна.

— А ако покрием всичко с кожи? — подсказа Арн.

— Идеята е добра, действително — прецени брат Гилберт. — А смяташ ли, че ще можеш да ни осигуриш олово за пролетта?

— Олово ли? — учуди се Арн. — Да, но не в много големи количества. За какво ти е?

— За точките на сцепление горе — отговори брат Гилберт, вдишвайки дълбоко. — Ако можеш да си представиш цвета на разтопеното олово там горе, в точките на сцепление, които са под открито небе, ще разбереш може би какво искам да кажа.

— Да — каза Арн, кимвайки леко с глава. — Ако можем да запълним тези места с олово, водата няма да се просмуква и няма да се образува лед. Това е добра идея и ще се опитам да намеря олово. Но по-скоро ми кажи, че си добре, че тялото ти не е схванато от други болки освен от умората. Кажи ми, че ми прощаваш, задето те оставих тук.

— Ще изчакам първо да видя зимната си квартира и да хапна първото си парче шунка, защото нямах правото да се докосвам до нея през този месец на пости — каза брат Гилберт, смеейки се и силно

разтърсвайки Арн, както го правеше, когато порицаваше младия ученик в „Школата на живота“.

— Но ти не си правил Рамадан! — възкликна Арн с опулени очи.
— Не си все пак.

— По никакъв начин! — прекъсна го брат Гилберт, преди въпросът да е станал оскърбителен. — При все това, работейки заедно с тези неверници, счетох за редно да постя като тях, за да се спася от упреците им.

— Да не хапнеш нищо от изгрев до залез — каза Арн замислен.
— И здраво да работиш. Как е възможно?

— От много ядене се дебелее — измърмори брат Гилберт, преструвайки се на недоволен. — А ако пиеш много вода, не спираш да се освобождаваш от нея през първите часове работа. Щом слънцето залезе, ядем с часове като дяволи и за късмет не можем да накараме всичкото изядено печено месо и изпито вино да слезе надолу.

Докато брат Гилберт отвеждаше сарацините да се подготвят за тръгване, Арн влезе в Арнес и намери Ескил и Торгилс в стаята за водене на счетоводството на голямата кула. Баща му, господарят Магнус, беше на върха й заедно с Юсуф, лекаря. Посрещнаха го топло и Арн остана очарован да чуе похвалите на най-близките си относно строежа. Предложиха му да го разгледат заедно и Арн не се остави дълго да го молят.

Изкачиха се по скелетата, за да достигнат до най-скоро издигнатите части, тъй като новите стени бяха два пъти по-високи от старите. Вече най-горе, тръгнаха покрай бойниците. Отворите им от вътрешната страна бяха по-широки от външните по лесно обясними причини.

За някои други детайли обаче Арн счете за необходимо да даде известни пояснения. От страната на езерото, например, кулата над портите бе издадена извън стената, за да може по цялото й протежение да се стреля по противника, ако той се опита да изправи стълби и по тях да премине в пристъп. Това трудно можеше все пак да стане, защото стената бе два пъти по-широка в основата си, отколкото на върха и в такъв случай ще трябва обсаждащите да използват дълги и подсилени стълби, което пък ще ги направи по-тежки и трудни за бързо боравене. Друго предимство бе, че тази скосена стена щеше да стане хлъзгава през зимата, което пък щеше да направи невъзможно

използването на класическия стенолом. В такъв случай неприятелят ще се види принуден да построи много по-високи и със системи от кобилици, защото ако ударите попадат само в основата на стените, то резултатът няма да бъде впечатляващ. А построяването на такива стеноломи няма да е лесно, защото ще трябва да се извърши на място, под стрелите на защитниците, разположени по крепостната стена и в кулата. Отворът към пристанището се намираше достатъчно високо в центъра на кулата и трудно можеше да се достигне, било със стеноломи, било с други механизми. Самата врата щеше да бъде предпазена от желязна решетка, която да може бързо да се спуска от вътрешността на кулата в случай на внезапна атака. След това щеше да трябва само пред решетката да бъде вдигнат с вериги тежкия подвижен мост, за да се попречи на проникването на нападателите.

За момента малобройната група можа да обиколи само малка част от крепостните стени. Не беше трудно обаче да си ги представят изцяло завършени. Тогава в цялата страна нямаше да има повнушителна крепост.

Арн помоли за позволение да използва възможно най-голямото количество сурови кожи, за да се покрие отгоре стената. Баща му и брат му отговориха едновременно и почти безгрижно, че може да иска каквото и да е от тях. Двамата несъмнено бяха разбрали, че с това амбициозно строителство се открива нова ера и че никой не ще може да превъзхожда по могъщество Фолкунгите. По средата на този весел разговор господарят Магнус отбеляза мимоходом, че Биргер Бруса скоро ще дойде в Арнес, за да проведе заседание на семейния съвет.

Настъпи неловко мълчание. Биргер Бруса беше заявил ясно, че присъствието на Арн Магнусон не е необходимо в този случай, защото баща му и брат му могат да говорят вместо него и никой не бе посмял да оспори това. Биргер Бруса бе най-изтъкнатият между Фолкунгите и ярл на кралството. Желанията му бяха заповеди.

Вечерята беше особено оживена. Разговаряха надълго за текущите строителни работи и за това какво е направил Арн във Форшвик. Ескил и господарят Магнус вече бяха имали време да разберат, че това имение ще се превърне във втори стълб на империята на Фолкунгите.

Бяха от доста време прекратили разговорите за тези проекти, когато младият Торгилс напомни за даденото му обещание да отиде

във Форшвик. Щом Арн му отговори, че може да дойде когато пожелае, младият му племенник реши, че ще тръгне незабавно, въпреки явното неодобрение на баща му, който обаче не каза нищо.

Преди да се качи на борда на кораба, който трябваше да ги откара до товарния кей на езерото Венерн, Арн проведе кратък разговор с Юсуф и разбра, че господарят Магнус сега е в доста добра форма и няма нужда от ежедневни грижи. Затова реши Юсуф също да дойде във Форшвик, където го очакваше Ибрахим. Да накараш един мюсюлманин да прекара зимата сам и да стане свидетел на оргиите със свинско на Коледа, би означавало зле да му се отплатиш за услугите. Дръпна баща си встрани и му припомни учтиво, но и твърдо това, което Юсуф го бе посъветвал да изпълнява, а именно, че трябва да се упражнява разумно всеки ден, да предпочете телешкото, еленското, овнешкото или съомгата пред свинското, да пие вино, а не бира по време на празниците.

Господарят Магнус изсумтя, че е можело и сам да се сети за всичко това. На всички, за съжаление, им бе известно, че беше в интерес на хората на неговата възраст да не пият бира на Коледа.

Докато Арн отсъстваше, Сесилия имаше време да си зададе някои въпроси относно чужденците, които живеяха във Форшвик. Нощем те вдигаха много шум, а миризмата на мазнина и хляб, която се носеше от жилищата им, явно подсказваше, че си правят гуляи. Не харесваха местния хляб и си бяха построили собствени глинени пещи, приличащи на големи кошери. В тях всяка вечер си печеха хляб с формата на големи тънки питки. Сутрин ставаха късно и се упътваха бавно към работните си места.

Сесилия се губеше в догадки и реши, че се държат така, защото Арн не е тук. Не всички обаче правеха така. Братята Вахтиян работеха със същия плам както и преди. Същото се отнасяше и за Джон и Атълстън, двамата англичани, които правеха стрели. Тя отдавна се канеше да разговаря с Арн за тези чужденци. А дългите зимни нощи, през които ѝ беше обещал да получи отговор на всичките си въпроси, бяха все още далеч.

След деня, в който светата Дева им беше позволила да изпитат отново удоволствието, което някога ги бе вкарало в грях, а сега можеха

да му се радват като законни съпрузи, нощите им бяха станали толкова нежни, че Сесилия се изчервяваше само при мисълта за тях. В спалнята не им оставаше никакво време да говорят за сериозни неща.

При завръщането на Арн тя констатира, че той води със себе си младия Торгилс и другите чужденци — зидарите от Арнес. Изглеждаха доста окаяни в дрипите си, въпреки че сигурно имаха чисти и здрави дрехи в бохчите, които носеха. Явно бяха вдигнали лагера в Арнес и щяха да прекарат зимата във Форшвик. Сесилия се почувства леко обидена, че не е била уведомена. Считаше, че щом идват толкова свободни мъже у дома ѝ, тя трябва да ги приеме като гости. Почти се разгневи, когато те със смях и с тръскане на глава отказаха хляба, солта и бирата за добре дошли. В Западна Готаланд никой не отказваше подобно посрещане.

Гневът ѝ се удвои през първата нощ, последвала пристигането на още чужденци. Врявата, идваща откъм техните помещения, се увеличи. Арн накратко ѝ обясни, че празнуват Лайлат ал-Кадр, което означава „Нощта на откровението“. Попита за какво откровение става дума и кръвта във вените ѝ замръзна, като разбра, че честват деня, в който Мохамед е имал първото си откровение.

Мохамед! Този Сатана с човешко лице, който се изкарваше Господ! Тази ерес, причинила толкова страдания на християните в Светите земи, където трябваше да влязат в битка с тези дяволи, с тези рогати чудовища!

Арн изглежда не забеляза, че е изпаднала в смут, и прояви повече интерес към плътските удоволствия, като побърза да ѝ го докаже. В такъв един момент Сесилия трудно би могла да скочи от леглото, да тупне с крак и да заяви, че предпочита да говорят за Мохамед. Остави се на любовния плам на съпруга си и забрави за всичко останало.

Два или три дни по-късно, той я помоли да облече най-хубавата си рокля за предстоящата празнична вечер. Попита го къде ще ходят и той ѝ отговори, че е толкова близо, че могат да отидат и пеша. Тя го прие като шега, но той ѝ показа своите празничните дрехи, които беше подредил на леглото над сватбеното си синьо наметало.

Малко преди залез-слънце Марк и Яков Вахтиян, официално облечени, както и брат Гилберт, облечен в прекрасна бяла роба, дойдоха да вземат Арн и Сесилия, за да ги отведат на празника. В

двора вече се носеше миризмата на овнешко печено, примесена с аромата на непознати подправки.

Сесилия не беше влизала в сградата за гости от времето, когато Арн я беше развел из нея, за да ѝ я покаже. Сега не можеше да я познае. Към килимите, които си спомняше, имаше добавени нови, с още по-ярки цветове, а стените бяха облицовани с гоблени, изобразяващи въображаеми съзвездия. Покрай тях във формата на квадрат бяха наредени пейки, а зад тях натрупани пухени покривки и възглавнички. От тавана висяха медни и железни лампи, украсени с цветни стъкла. Върху скарите в централното огнище се печеха пъстърви с цвят на съомга от Ветерн.

Облечен в дълга роба от бляскав плат и с увит около главата тюрбан, Ибрахим ги посрещна на прага и ги отведе до почетните места в центъра на редицата пейки и възглавнички до западната стена.

Донесоха и подредиха върху пейките медни, красиво изработени съдове и стъклени чаши, направени във Форшвик. Сесилия понечи да седне върху една от пейките и Арн с усмивка ѝ прошепна в ухото, че трябва да клекне на колене върху възглавничката зад пейката и че не трябва да се докосва нито до храната, нито до напитките, щом още никой друг не го е направил.

Чакаха залеза на слънцето и междувременно всички чужденци заеха места, с изключение на онези, които печеха рибата и на Ибрахим, който излезе на двора.

За свое голямо разочарование Сесилия забеляза, че нито брат Гилберт, нито братята Вахтиян, нито Арн изглеждаха притеснени от тези обичаи и странни аромати. Те разговаряха и се шегуваха на езика, който тя свикна да разпознава като този на франките.

Арн скоро усети объркването на съпругата си. Помоли останалите да го извинят и се обърна към нея, за да ѝ обясни.

Есенната нощ е тиха и спокойна, а небето — обсипано с безброй звезди. Ибрахим е на двора, за да наблюдава небосклона на северозапад. С настъпването на мрака там трябва да се появи тънкият сърп на луната, за да отбележи началото на новия месец. Тогава ще започне и празникът, наречен Ид ал-Фитр, означаващ края на постите.

Сесилия понечи да възрази, че не се пости през есента, а само през пролетта, но размисли и си каза, че сега не е време за спорове по

религиозните обреди.

Тогава Ибрахим се върна от двора, произнесе на неразбираемия си език няколко като че ли излизащи от дъното на гърлото му думи и всички присъстващи започнаха да се молят. Молитвата им не трая дълго. След това Арн, без да се смущава, взе една от медните тенджери, наредени на масата, и отсипа от нея в чаша, която подаде първо на Сесилия, а после обслужи също брат Гилберт, Марк и Яков Вахтиян. Останалите сътрапезници също си сипаха, вдигнаха чаши и жадно ги изпиха, за да си сипят отново. Сесилия поднесе чашата към устата си много по-бавно и предпазливо. Неволно се закашля, като разбра, че в нея има вода, а не бяло вино, както очакваше.

Храната се състоеше от печено овнешко, печени гъски, пъстърва на скара и други неизвестни за нея ястия. Засвириха непознати инструменти и някой запя песен, които другите подхванаха в хор.

Арн отчупи залък от тънката и мека питка, подаде го на Сесилия и ѝ посочи да го топне в соса на овнешкото. Щом тя го хапна, устата ѝ се изпълни с нови вкусови усещания, подсилени от различни подправки. След кратко колебание реши, че е годно за ядене, а накрая ѝ се стори дори много вкусно. Месото се оказа най-крехкото, което някога беше опитвала, а рибата имаше неочакван вкус, благодарение на една подправка, напомняща леко на кимион.

Арн се забавляваше да бърка в различни подноси и да ѝ дава да опитва като на малко дете. Тя се дърпаше, смеейки се, но той ѝ обясни, че това е учтивият начин да изразиш отношението си към съпругата си или към добър приятел.

В началото чужденците ядяха лакомо, но след като заситиха първоначалния си глад, повечето от мъжете се облегнаха на възглавничките и започнаха да се хранят по-бавно, с удоволствие и с притворени леко очи, под звуците на музиката, изпълнявана от двама от тях на струнни инструменти, напомнящи на онези на франкските жонгльори на сватбата в Арнес.

Не след дълго Сесилия също се облегна на меките възглавнички, които няколко мъже ѝ поднесоха с поклон. Тя се отпусна и бавно започна да опитва от всички тези хубави неща. А при вида на количеството мед, използвано за лакомствата, които им поднесоха след месото и рибата, тя само леко повдигна вежди. Това бяха малки хлебчета с плънка от лешници и с настъргани отгоре моркови, целите

потопени в мед. Имаше нещо подбуждащо към безгрижие в тези аромати и вкусове, което ѝ хареса, и постепенно тя оцени по достойнство музиката, която отначало ѝ се беше сторила фалшива. Замечта се за далечни страни. Разликата между това угощение и всички онези, на които беше присъствала досега, беше, че то ставаше все по-мирно и спокойно, а песните — по-тъжни и протяжни. Никой не се сби, никой не повърна. Тя се остави на размишленията за тези чужди обичаи и изведнъж си даде сметка, че пият вода, а не бира или вино. Замечтаността ѝ я водеше далеч от мястото, където се намираше, докато не дойде Арн да я хване за ръка и да ѝ каже, че двамата почетни гости трябва първи да напуснат трапезата.

Поведе я към изхода близо до *lavatorium*, хвана я за ръка, поклони се и каза на този непознат език няколко думи, след които всички мъже в стаята станаха на крака и също се поклониха.

Когато тя излезе на двора, студът я сграбчи и развали очарованието. Каза си, че тази нощ ще бъде първата от тези, през които Арн ще ѝ разкаже за приключенията си.

След като той стъкна огъня и двамата легнаха в голямото легло, тя повдигна възглавниците, за да седнат един до друг срещу веселите пламъци в огнището и го помоли да започне разказа си. Искаше да разбере защо са приютили най-злите врагове на християнството.

Отговори ѝ с умишлено премълчаване отначало, че тези мюсюлмани, както наричат верните на Пророка, са работили за християните в Светите земи и че биха били избити от своите, ако не се бяха укрили на север. Същото се отнасяше и за братята Вахтиян, християни по същите тези места, чиито работилници и магазини са били в Ал-Хамедях, голямата търговска артерия на Дамаск. Отвъд морето не само религията те прави член на този или онзи лагер.

Сесилия стеснително изрази своето неразбиране.

Тогава той подхвана разказ, за който щяха да му трябват няколко такива нощи.

В Светата земя има мъже, различни от другите. Той има предвид двама от тях. Единият е християнин на име Раймонд от Триполи. За него ще ѝ разкаже някоя друга нощ. Сега ще побърза да започне с другия, защото е мюсюлманин и името му е Юсуф ибн Аюб Салах ал-Дин, но християните за по-кратко го наричат Саладин.

Чувайки името на най-големия враг на християнството, Сесилия затаи дъх. Монахини и свещеници хиляди пъти бяха проклинали по най-свиреп начин това име пред нея.

Това не пречи Саладин да му бъде приятел, отбеляза Арн, без да обърне внимание на тревожната забележка на съпругата си. А през годините приятелството им се е скрепило толкова, че дори и най-невярващият не би могъл да си помисли друго, освен че то е дело на Господ.

Всичко започнало в деня, в който той спасил живота на Саладин. Ако се замисли човек, това събитие не би могло да се случи по друг начин освен с Божията намеса. Тъй като за какво му е на един тамплиер да спасява живота на този, който в крайна сметка щеше да победи християните и да ги изгони от Светите земи?

Двамата се срещнали на бойното поле и Арн победил малко след това, когато се върнал начело на превишаваща по численост армия, за да атакува крепостта Газа, където Арн бил командир на тамплиерите, Саладин на свой ред спасил живота му.

Арн се впусна в дълъг емоционален разказ за мъже с голямо душевно благородство, за най-долни човешки отрепки, за една огромна пустиня и тайнствени конници, за един вълшебен меч, толкова важен за неверниците, колкото и Истинския кръст. Последният в края на краищата бил изгубен поради лудостта и греховете на християните, след като Саладин ги разбил в голяма битка близо до град Тивериада. Арн дошъл на себе си в дългата редица на пленените, водени да бъдат обезглавени. Гледал как главите на братята му падат една след друга и как след всяка следваща палачите се приближават към него.

Тогава се помолил, смятайки, че това ще е последната молитва в живота му. Тя била за Сесилия и за детето, което никога нямало да види. Помолил светата Дева да ги закриля и се приготвил да отиде в рая. Но Саладин го пощадил в името на приятелството им.

След загубата на Йерусалим и на по-голямата част от християнските градове и след като Арн от пленник се превърнал в емисар и посредник на Саладин, един от най-големите злодеи, стъпвали по тези земи, предизвикал Саладин в битка, за да завоюва отново Светия град. Името на този човек е Ричард Лъвското сърце и заслужава да бъде завинаги покрито с позор. По време на преговорите той счел за необходимо да бъдат обезглавени три хиляди пленници

вместо да вземе остатъка от поискания за тях откуп и да върне Истинския кръст в християнския свят.

След това тъжно събитие Арн и Саладин се разделили завинаги. Тогава Арн получил като прощален подарък петдесетте хиляди византийски жълтици, които Ричард отказал, предпочитайки да задоволи жаждата си за кръв.

Тези пари сега му дават възможност да финансира строителните работи в Арнес и във Форшвик, както и строежа на църквата във Форшхем.

Уточни, че се е спрял само на основните моменти в тази история, защото ще му трябват още доста зимни нощи, за да я разкаже в детайли и може би остатъка от живота им, за да вникне тя в смисъла ѝ.

Когато спря да говори и стана да сложи още дърва в огъня, забеляза, че Сесилия е заспала.

[1] Буквално, „големият град“, име, с което северните народи са наричали Константинопол. — Б.пр. ↑

[2] Термин, използван като общо название на арабските страни. — Б.пр. ↑

IX.

Изпълнен с лоши предчувствия, Арн влезе в Линшъопинг начело на кортежа на жениха. Над замъка на епископа, до строящата се катедрала, предизвикателно се вееха три сверкерски знамена, а враждебната тълпа зяпачи беше изцяло с червени мантии. Нито една кленова клонка не полетя към жениха.

На Арн му се стори, че е попаднал в капан. Ако Суне Сик и неговите хора бяха решили да се възползват от тази сватба, за да изпълнят кръвния си дълг, те можеха да избият до един водачите на Фолкунгите с изключение на стария господар Магнус, който заради здравословното си състояние беше предпочел да остане в Арнес в този хладен есенен ден.

Докато се приближаваха до катедралата, чуха надигането на далечни възгласи — знак, че кортежът на младоженката бе много по-добре посрещнат от техния.

Ярл Ерик беше рамо до рамо с приятеля си Магнус Монешьолд, а от другата страна вървяха Сесилия и Ескил. Първородният кралски син също рискуваше живота си. Ако Сверкерите бяха решили да си върнат короната със сила, отдаваше им се идеална възможност.

Но Фолкунгите не отиваха на заколение. Придружаваха ги стотина въоръжени мъже — роднини и охрана. Предварително изтегленият жребий беше избрал петдесет измежду тях, които нямаше да пият дори чаша бира през първото денонощие. Останалите бяха поели същото задължение за следващите двадесет и четири часа.

Арн се безпокоеше най-много за Сесилия. Той самият би могъл да препусне с коня си през цяла орда местни селяни, мислещи се за воители, и с меч да си пробие път през охраната. Въпреки това не смееше и да мисли за жестоката дилема: да остане до Сесилия или да спаси собствения си живот, за да не бъдат Фолкунгите лишени от водачите си във войната, която щеше да последва.

Верността му към техния род изискваше да избяга след първата полетяла стрела, защото никой по-добре от него не би водил войските

към победа и не би отмъстил подобаващо. Това бе очевидно.

Но той реши, ако се наложи, да се противопостави на това правило. Нямаше да напусне жив Линшъопинг без Сесилия. Тя яздеше превъзходен кон, беше добра ездачка, а с новото си облекло можеше да яхне коня по мъжки. При първия отблясък на изваден меч, той щеше да се появи до нея и да ѝ разчисти пътя.

Приближаваха катедралата, а кортежът на младоженката пристигаше от другата страна. Заради тревожните мисли бащата на жениха изглеждаше мрачен.

Хората, край които минаваше, го сочеха с пръст и шушукаха, сякаш си набелязваха онзи от враговете, който трябваше да бъде повален най-напред.

Слязоха от конете пред катедралата и веднага се появиха няколко слуги, които трябваше да се погрижат за животните. Докато се отправяше към Магнус, Арн хвърли подозрителни погледи около себе си и нагоре към епископския замък. Магнус очевидно не се бе съвсем възстановил от ергенската вечер в Биелбо, но пък я смяташе за успешна. Този път не му се беше наложило да се изправя срещу старчета и свещеници и затова бе успял да грабне короната на победителя, изплъзнала му се в Арнес.

Подаръкът, предназначен за младоженката, представляваше солидна златна огърлица с червени камъни. Първо ярл Ерик я подаде на Арн, който я предостави на сина си, а последният несръчно я постави около врата на Ингрид Улве, над червената ѝ мантия.

Тогава Суне Сик донесе подаръка на жениха: франкски меч, чиято ножница беше покрита със злато и сребро, а предпазителят на дръжката — със скъпоценни камъни. Ингрид Улве го препаса на кръста на Магнус, а Арн си каза, че такъв меч е по-подходящ за празник отколкото за битка.

Епископът благослови младоженците, които му целунаха ръка. След това тези, които успяха да си намерят място, влязоха, за да присъстват на месата. А тя бе кратка, защото гостите повече бързаха да опитат от земните радости отколкото от небесното блаженство.

През целия път от катедралата до кралската ферма Стенг, където щеше да се състои празненството, нямаше и следа от опасност.

Макар да бе стара и разположена на открито, тази ферма беше най-красивата постройка в Линшъопинг. Суне Сик и без това я

поддържаше в добро състояние, но със сигурност искаше да покаже, че когато посреща гости, го прави така, както подобава на кралския брат. Всъщност, в Линшъопинг всички Сверкери считаха кралските ферми за своя собственост.

Две редици солидни дървени колони поддържаха покрива на голямата зала. Те бяха боядисани в червено, сякаш за да бъдат прикрити нечестивите изображения върху тях. Разпятията и изображенията на Христос, окачени между факлите, като че трябваше да отблъскват злото.

Арн и Сесилия очакваха също толкова мрачна вечер, като онази в Биелбо. Но още със заемането на местата Биргер Бруса и Суне Сик показаха, че желаят доброто настроение да властва сред гостите. Напразно се питаха за причината за тази внезапна промяна в отношението. Сесилия направи опит да разбере нещо от майката на младоженката — Валевска, но без особен резултат, тъй като последната говореше само полски.

Седнал далеч от Арн и Сесилия, епископът също изглеждаше доста приятелски и добре разположен и веднага след като се чукна с Биргер Бруса и Суне Сик, се обърна към тях. На гощавката нямаше вино. Въпреки че бяха решили да не докосват сервираната им бира, Арн и Сесилия не можаха да откажат — толкова много бяха отправените към тях неочаквани приятелски жестове. На няколко пъти самият Арн остана изненадан от хвалбите на Биргер Бруса по адрес на Суне Сик, произнесени като от истински роднина и приятел и то на достатъчно висок глас, че Арн да ги чуе.

Оттеглянето на младоженците в покоите им се случи по-рано от предвиденото, тъй като множеството желаше да се освободи от тази формалност, за да си отдъхне. Благодарение на брака между Магнус Монешьолд и Ингрид Улве, Сверкери и Фолкунги щяха да имат обща кръв и щеше да се избегне всеки риск от пожари, убийства и предателства.

Постройката на брега на реката, където се помещаваше брачното ложе, беше пазена от еднакъв брой стражи от всеки лагер. Отличаваха се хората в синьо — те стояха изправени, понеже не бяха пили.

След танците младоженката беше изведена от членовете на семейството си извън голямата зала. Тези, които останаха вътре,

наостриха слух, сякаш се опасяваха, че ще чуят викове и тракане на оръжия. Но всичко изглеждаше спокойно.

Решителният миг настъпи малко по-късно, когато Магнус Монешьолд и Фолкунгите тръгнаха да излизат.

Докато минаваше между запалените факли, Арн притисна Сесилия близо до себе си и внимателно разхлаби колана, на който се крепеше мечът му. Без да продумат, те наведоха глави, молейки се за помиряването на двете фамилии.

Нищо не се случи. Скоро те се озоваха край брачното ложе, където, хванати за ръка и много весели, вече се бяха настанили младоженците, пременени в бели ленени ризи. Епископът произнесе кратка молитва, след което Биргер Бруса и Суне Сик праметнаха брачното покривало върху красивата брюнетка Ингрид Улве и рижавия здравеняк Магнус Монешьолд.

Всички въздъхнаха вътрешно с облекчение. Суне Сик протегна двете си ръце към Арн, благодарейки на Бога за помирението и заклевайки се, че вече не съществува кръвна вражда помежду им. Бяха станали съответно свекър и тъст на детето на другия и отсега нататък бяха кръвно свързани.

На излизане свидетелите на ритуала бяха посрещнати от радостни възгласи в чест на мира и съединението, скрепени с настоящата сватба.

Сега вече, след като почетните гости заеха отново местата си, в голямата зала се дишаше много по-леко. Арн още си спомняше мъките, последвали прекаляването с бира, и се беше заклел да не повтаря подобна глупост. За негово нещастие обаче, скоро се свлече под масата, превръщайки се в жертва на големия брой халби, поднесени му от Биргер Бруса и Суне Сик, които сякаш се бяха наговорили да го напият.

На следващата сутрин Сесилия не бе особено благосклонна към него. Тя дори използва доста тежки думи, за да смъмри строго рицаря, който се напиваше като първия срещнат войник. В своя защита Арн изтъкна, че е бил толкова щастлив да види Магнус и Ингрид Улве под брачната завивка, че е позволил на опиянението да надделее над вече безполезната предпазливост.

През останалите два сватбени дни Арн показва много по-сериозна съдържаност. Впрочем, в тяхна чест Суне Сик беше наредил да се

сервира вино, което не се пиеше в такива количества като бирата.

Като сватбен подарък от Фолкунгите Ингрид Улве беше получила фермата в Улвеса, разположена на едно възвишение на брега на езерото Борен. И така, след три дни празненства Биргер Бруса оглави кортежа, който отведе младоженците дотам.

Понеже езерото беше свързано с Ветерн, Арн и Сесилия бяха почти съседни на Магнус и Ингрид Улве — на един ден път с кораб през лятото и още по-малко с шейна през зимата. Сесилия и снаха ѝ можеха да се разбират помежду си, още повече, че последната беше прекарала много години в метоха във Врета. Те бяха на едно мнение по отношение на доста неща, като взаимните посещения например или организирането на приеми, все случаи, при които мъжете им нямаха думата.

Роднините на младоженците не можеха да останат в Улвеса по-дълго време от определеното от традицията. Знаеше се, че при първа възможност Арн и Сесилия трябваше да се качат на кораба на Ескил, за да се приберат във Форшвик.

Когато наближи моментът на заминаването, Биргер Бруса се приближи до Арн и като се прокашляше, му промърмори, че би бил щастлив да се приберат заедно в Биелбо. Трябвало да поговорят.

Желанията на ярлът бяха закон. Арн нямаше представа какво кара чичо му да търси неговата подкрепа. Уведоми Ескил и Сесилия, че няма да може да ги придружи, а те приеха без да задават въпроси. Ескил се закле в честта си да бди над сигурността на фолкунгската дама, а Арн му отговори през смях, че сега, когато мирът бе възстановен, това нямаше да е трудно.

Щом Биргер Бруса и хората му се приготвиха да потеглят към Биелбо, Арн предложи да се присъедини към тях по-късно, защото искаше да се възползва от случая и да поговори със сина си. Биргер Бруса трудно можеше да се противопостави, но все пак леко се намръщи. Изсумтя, че Биелбо не е далеч и че няма намерение да чака племенника си, тъй като времето му е скъпо. Арн обеща да не ги кара да чакат и обеща, че ще пристигне по същото време.

— Ще ти трябва добър кон! — каза Биргер Бруса и препусна в галоп, последван от слисаните си стражи.

— Не се тревожи за това, скъпи ми чичо! — пророни Арн, докато ярлът беше вече далеч.

Младоженците, без съмнение отегчени от компанията на роднините си, размениха няколко целувки. Но Магнус нямаше как да отклони поканата на баща си да пояздят заедно и да поговорят.

Кацнала красиво на хълма, фермата Улвеса бе обградена от блестящи води и плодородни поля, обработвани както от местните жители, така и от пришълци от съседното село Харма, също собственост на Ингрид Улве. Постройките обаче бяха стари и вероятно не така приветливи през зимата. Арн не каза нищо, но се зарече напролет да изпрати зидари от Форшвик, за да постегнат жилищата на господарите и прислугата. Но за това щеше да мисли когато му дойде времето, сега имаше по-неотложни дела.

Без да се бави с разговори за сватбата или за турнира в Биелбо, споменаването на който би дало повод на Магнус да започне да се хвали, Арн заговори за бъдещия облик на Арнес. В случай на размирици всички Фолкунги, живеещи на по-малко от три дни път, щяха да могат да се укриват тук и да се спасяват от опасностите.

Магнус отговори с горчивина, че в такъв случай мнозина биха изоставили фермите си да бъдат опожарени или разграбени. Арн се съгласи с него. Наистина, когато врагът е страшен, по-важно е да си спасиш живота, отколкото да се грижиш за няколко дървени постройки, които винаги би могъл да възстановиш.

Магнус като че нито разбираше, нито дори се интересуваше от това, което баща му искаше да каже. Докъдето поглед стига, нямаше никакви врагове. Освен това мирът между Сверкери и Фолкунги беше по-сигурен от всякога. Вече можеха да се разхождат спокойно из Улвеса, докато Ингрид Улве ги чака във фермата. Нали това беше целта на сватбата? Без да протестира, беше приел да се подчини на семейния дълг, въпреки че да споделяш брачното ложе с толкова красива жена, не бе кой знае каква саможертва.

Прекалено късно Арн си даде сметка, че не е избрал подходящия момент за своя опит да накара сина си да разбере какво заплашва кралството и съответно как да се предпази от заплахата. Затова той отговори уклончиво, че наистина в близко бъдеще не ги грози никаква опасност и че тази сватба е най-сигурният гарант на мира. От своя страна обаче, той би искал да вижда по-надалеч. Магнус само

повдигна рамене и Арн най-после го попита как е преминал турнирът в Биелбо.

Магнус не изпусна сгодния случай и с радост разказа подробно какво се беше случило във всяко от седемте изпитания, от които в крайна сметка бе излязъл победител, надвивайки отново ярл Ерик.

Около час по-късно Арн едва скриваше нетърпението си, като мислеше и за малко прибързаното обещание, което бе дал на Биргер Бруса. Затова намери претекст да откаже халбата бира, която Магнус му предложи преди тръгване. Сбогуваха се на двора и Арн потегли в галоп към Биелбо. Магнус го проследи с поглед и си помисли, че никой не би могъл да препуска дълго с такава скорост. Каза си също, че баща му се е опитал да го впечатли с внезапното си отпътуване и че ще трябва да забави ход, щом премине оттатък гората.

Пред Биргер Бруса и хората му оставаше съвсем малко път и те вече виждаха камбанарията на църквата в Биелбо, когато Арн ги настигна като светкавица. Щом му съобщи, че се задава някакъв конник, Биргер Бруса се извърна на седлото си и видя синята мантия на Фолкунгите. Каза си, че Арн ги е следвал незабелязано и сега просто взима последния етап от прехода на скорост. Но когато видя колко изпотен е конят му, трябваше да преосмисли идеята си.

Арн пък с облекчение установи, че младият кон, с който избра да дойде на сватбата, има качества, въпреки че е по-бавен от Абу Аназа. Понеже козината на последния беше черна, не бе подходящо да се ходи с него на венчавка. Сесилия бе заявила, че такъв кон е по-подходящ за погребения и че би могъл да донесе нещастие с присъствието си на сватбата.

Едва преминали дървената ограда на Биелбо, Биргер Бруса заяви, че има работа и че ще се присъедини към Арн в стаята на най-горния етаж на църковната кула, където от незапомнени времена се провеждаше семейният съвет. Заповяда там да бъдат занесени мангали, бира, възглавници и овчи кожи. Час по-късно във въпросното помещение трябваше да бъдат само двамата с Арн. След като даде нарежданията си, той слезе от коня, остави го на един ратай и без дори да се обърне, се отправи с големи крачки към главната сграда. Най-напред отиде да облече по-обикновени дрехи, а след това се появи в писмовната, където насъбралите се хора го очакваха по разни дела.

Доста засегнат, Арн трябваше сам да се заеме с коня си, който се нуждаеше от по-внимателни грижи след бясното препускане. Изобщо не го беше грижа за учудването, което предизвика с появата си в обора, където рядко стъпваше господарски крак. Здравето на коня му беше по-важно от всичко останало. След като го разчеса и отстрани камъчетата от копитата му, той заповяда да покрият гърба му, за да не изстине прекалено бързо. Остана до него, като му говореше на някакъв странен език и го галеше, сякаш за да го ободри. Ратаите поклатиха глави и като си размениха съучастнически погледи зад гърба му, се оттеглиха смутени.

След като остави коня си, Арн отиде веднага да се измие и в уречения час вече чакаше в кулата. Силна миризма на мухъл и вар изпълваше стаята. Биргер Бруса малко закъсня.

— Създаваш ми повече грижи от който и да било друг член на семейството, Арн Магнусон, и не знам дали някога ще успея да те разбера! — изрече на висок глас Биргер Бруса, веднага след като се качи по стълбите и седна на най-големия стол, точно както Арн бе очаквал.

— В такъв случай, достатъчно е да ме попиташ и с Божията помощ ще се постарая да те осветля, скъпи ми чичо — отговори смирено Арн, който нямаше никакво желание да спори отново с ярла.

— Не си прави труда! — изръмжа Биргер Бруса. — Още по-лошо става, когато те разбера, защото тогава се чувствам глупак, който не се е сетил по-рано! Не желая да ти се извинявам, понеже веднъж вече трябваше да се унижа пред теб. Но ето, че правя именно това за втори път. Никога не се е случвало и с Божията помощ няма повече да ми се наложи да моля два пъти един млад палячо за извинение.

— Но какво трябва да ти прощавам? — попита Арн, изненадан от театъра, който чичо му разиграваше.

— Видях строежите в Арнес — отговори Биргер Бруса с по-мек тон, разпервайки почти отчаяно ръце. — Видях какво си предприел там, а не съм слабоумен. На път си да осигуриш на семейството ни власт, по-силна от всякога и да ни превърнеш в господари на кралството. Брат ми Магнус и Ескил ми разказаха и за делата ти във Форшвик. Необходимо ли е да продължавам?

— Не и ако искаш да ти прощавам, чичо — отвърна Арн внимателно.

— Отлично! Искаш ли бира?

— Не, благодаря. През последните дни пих толкова, че мога да се въздържа до Коледа.

Биргер Бруса се подсмихна подигравателно и се изправи. Взе две празни халби, отиде до бурето, напълни ги и като постави мълчаливо едната пред Арн, се върна на мястото си и се настани удобно в овчите кожи. Погледна към Арн, този път доброжелателно.

— Разкажи ми малко за това, с което си се захванал — продума след известно време. — Какво е днешното положение, какво ще стане, щом Арнес бъде завършен, и какво ще последва в идните години?

— Доста време би ми отнело да отговоря на всички тези въпроси — каза Арн.

— В момента няма нищо по-важно за ярла. Разполагаме с необходимото време, сами сме и никой не може да ни чуе — отговори Биргер Бруса, като взе своята халба и изпи няколко големи глътки, преди да я сложи на коляното си и да направи въпросителен жест с ръце, без дори халбата да се поклати.

— Днес царува мир, родът Ерик е съюзник на Фолкунгите — започна бавно Арн. — Сверкерите не се съпротивляват, те чакат Кнут да се спомине и, ако е рекъл Господ, ще има да чакат дълго. Така че не виждам никаква опасност от война в близките години.

— На твоето мнение съм — съгласи се ярлът. — А след това какво ще стане?

— Никой не знае — изрече Арн. — И все пак едно е сигурно: тогава заплахата от война ще е по-сериозна. Но това не означава, че тя задължително ще избухне. Ако в днешно време укрепим достатъчно нашето могъщество, то ще ни позволи да осигурим мира също толкова добре, колкото и най-обмислената сватба.

— Точно така — каза Биргер Бруса. — И къде е слабото ни място?

— Не можем да се противопоставим на датската армия на открито — отговори веднага Арн.

— Датската армия? Защо датската армия? — повдигна вежди Биргер Бруса.

— Това е единствената опасност, която ни застрашава и единствената, за която трябва да се тревожим — отвърна Арн. — Дания е сила, подобна на Франкското кралство и воюва почти като

франките. Датчаните опустошиха голяма част от Саксония и завладяха обширни територии, показвайки, че са способни да победят саксонската армия. Щом им омръзне да пробиват на юг или пък ако стигнат достатъчно далеч в тази посока, за да подсигурят тила си, биха могли да отправят поглед на север, тоест към нас. А ние сме много полесна плячка от Саксония. Освен това в Роскилде синът на Карл Сверкершон не само получава датско образование, но има и права над короната. Той би бил идеалният васал на датчаните. Това трябва да имаме предвид, когато говорим за най-лошото.

Биргер Бруса поклати замислено глава, сякаш признаваше, че се страхува именно от това, без да смее да мисли за него. Ярлът отпи отново и помежду им се възцари тишина, докато той не се реши да отправи следващия въпрос.

— Можем ли да победим датчаните? — внезапно извиси глас той.

— След пет или шест години — с цената на тежки загуби. След десет години — по-лесно — Арн беше толкова категоричен, че очаквалият по-обстоен отговор Биргер Бруса се смути.

— Обясни ми малко по-добре! — поде след малко той.

— До пет години кралят ще умре — започна Арн, като бързо вдигна ръка, за да не бъде прекъснат, преди да може да продължи — естествено не знаем дали ще е точно така. Това е просто една мрачна възможност. И все пак, трябва да я имаме предвид. Тогава страната ще бъде завзета от датската армия, понесла заедно с мунициите си и един малко или много омаян Сверкер Карлсон. Ние ще разполагаме със стотина конници. Със сигурност не такива, които биха могли да се противостоят на голяма франкская или датска армия, но въпреки всичко способни да направят похода й през нашата страна достатъчно мъчителен и рискован. Не ще могат да влязат в пряк двубой с нас или да ни поробят. Ще крадем провизиите им, ще изстребваме дойните им животни и ще убиваме или раняваме по дузина датчани на ден. В най-добрия случай ще ги привлечем до Арнес. Те ще го обсадят и това ще се превърне в катастрофа за тях. Такова ще бъде положението след пет години, а цената, която ще се наложи да платим, ще бъде опустошаването на цялата област отсам Скара.

— А след десет години? — попита Биргер Бруса.

— След десет години ще можем да ги победим в открит бой, след като леката ни конница ги е тормозила в продължение на месеци с множество нападения — отговори Арн. — Но за да бъде това възможно, ти ще трябва да се постараяш и да финансираш някои предприятия, които сериозно ще надупчат ковчежетата със скътаните ти жълтици.

— Защо аз, а не кралят? — за първи път от началото на разговора им Биргер Бруса беше искрено учуден.

— Защото ти си Фолкунг — отвърна Арн. — Могъществото, което съм на път да изградя, няма да е могъщество на кралството, а на Фолкунгите. Наистина съм се заклел във вяроност на Кнут и нямам никакво намерение да престъпя тази клетва. Може би някой ден ще трябва да положа същата клетва пред ярл Ерик, не се знае. Днес сме съюзници с неговия род. Но утре? Единственото сигурно е, че ние, Фолкунгите, трябва да сме заедно и че само ние сме силата, способна да удържи целостта на кралството.

— По този въпрос смятам, че ти самият не си даваш сметка колко си прав — каза Биргер Бруса. — След малко ще ти кажа нещо, което трябва да запазиш само за себе си. Но първо ми кажи, какво мислиш, че е необходимо да направя в качеството си на ярл и на Фолкунг.

— Трябва да построиш укрепление на западния бряг на Ветерн, например в Лена, където и без това притежаваш голяма ферма. Датчаните ще проникнат в Източна Готаланд през Скания. Веднъж стъпили в Скара, ще могат да продължат на североизток към Арнес или да изберат незащитения път покрай Скьовде, откъдето през Ветерн ще достигнат Нес посред езерото. Необходимо е също така да се укрепят Аксевала. По този начин, нашите сили ще бъдат прегрупирани в три крепости. Конницата ни ще има възможност да се придвижва между тях, без врагът да може да я залови или да предположи откъде ще дойде следващата атака. Така с три укрепления, едното от които непревземаемо, ще бъдем в безопасност.

— Аксевала принадлежи на краля — възрази замислен Биргер Бруса.

— Толкова по-добре за твоите финанси — отвърна Арн с усмивка. — Ако аз укрепя Арнес, а ти — Лена, не би трябвало да имаш проблем като ярл да убедиш Кнут, че кралят е длъжен да даде и своя

принос, като укрепи принадлежащия му Аксевала. Това ще е както в негова, така и в наша полза.

— Установявам, че си започнал да ми говориш все едно сме равни — каза Биргер Бруса и за първи път пусна онази широка усмивка, толкова характерна за него още от младостта му.

— Мой ред е да те помоля за извинение, чичо. Увлякох се — отговори Арн, скланяйки леко глава.

— И аз така се увлякох, че не забелязах веднага — отвърна все още усмихнат Биргер Бруса. — Отсега нататък искам да си говорим като равни, освен може би пред съвета. Но нали ти споменах, че имам да ти казвам нещо важно. Възможно е да пожелае Сверкер Карлсон да бъде следващият ни крал.

Биргер Бруса замълча веднага, след като произнесе тази ужасяващо предателска мисъл. Може би очакваше Арн да подскочи разярен, да обърне халбата с бира, да му отправи в лицето няколко обиди или пък просто да остане със зяпнала уста. Само че, колкото изненадан, толкова и разочарован, установи, че Арн не реагира, а спокойно изчаква продължението.

— Може би искаш да узнаеш как стигнах до тази мисъл? — попита недоволен Биргер Бруса с малко пресилена усмивка.

— Да — отговори Арн с равен глас. — Това, което ми казваш, е или най-висше предателство, или изключително хитро, така че бих искал да знам какво точно представлява.

— Кралят е болен — въздъхна Биргер Бруса. — Понякога има кръв в испражненията, а, както е известно, това не е добър знак. Вероятно дори няма да преживее и тези пет години, които са ни необходими, за да се подготвим за една жалка защита.

— Разполагам с хора, способни да лекуват и незаети в момента. Ще ги изпратя при краля веднага след Коледа — каза Арн.

— Хора, способни да лекуват, казваш? — попита Биргер Бруса, като прекъсна мисълта си по средата. — Мислех, че с тези неща се занимават предимно жени. Както и да е, животът на Кнут е в Божиите ръце. Ако той умре прекалено скоро, положението ще бъде катастрофално, нали?

— Да — отвърна Арн. — Нека си представим най-лошото. Кнут умира в следващите три години. Какво ще правим тогава? Според теб, това ли е моментът, в който ще се намеси Сверкер Карлсон?

— Да, той ще дойде с датчаните — поклати тъжно глава Биргер Бруса. — Вече шест или седем години живее с датската си жена, казваше се, мисля, Бенедикта Ебесдотер. Доста бързо им се роди момиче, но нямат други деца, т.е. нямат момче.

— Мисля, че знам накъде биеш — каза Арн. — Даваме короната на Сверкера вместо да воюваме с него. В същото време няма да му направим този забележителен подарък, без да получим нищо в замяна. Ще трябва със сигурност да се закълне, че именно Ерик ще го наследи.

— Горе-долу — поклати глава Биргер Бруса.

— Това е колкото хитро, толкова и рисковано — продума Арн. — Дори Сверкер Карлсон да не се сдобие със син, твърде вероятно е в Дания да се появи някой негов роднина, който да предяви претенции към короната. И тогава ще сме наистина притеснени.

— Поне ще сме спестили дълги години война.

— Без съмнение за нас, Фолкунгите, това ще е добре — съгласи се Арн. — Ще спечелим времето, необходимо ни да придобием силата, която ще ни осигури победата. Но едва ли ще имаш успех пред рода Ерик, ако им разкриеш това, което сподели с мен.

— Наистина — продължи Биргер Бруса, — в момента те са в трудно положение. Щом ярл Ерик престане да вика и да ни отправя обиди, за които скоро ще съжалява, той ще си даде сметка, че не може да се бори за короната без помощта на Фолкунгите. Без нас той е безсилен. Мисля, че баща му Кнут би го осъзнал по-лесно. Разбира се, много неща зависят от здравословното състояние на краля в близките години. Ако то се влоши, ще намеря начин да му обясня как можем да запазим мира и следователно — главата на Ерик и короната му. В случай, че болестта изсмуче силите му и че моментът за този разговор бъде добре подбран, Кнут ще се съгласи с мен.

— А след Ерик? — попита с лукава усмивка Арн. — На кого смяташ да повериш короната?

И той надигна халбата и я изпразни на един дъх.

— Аз няма да съм на този свят — избухна в смях Биргер Бруса. — Но ако получа добро място на небето (всъщност, след всички молитви за спасението на душата ми, за които съм платил в три различни манастира, би трябвало да имам запазено място на първия ред), с огромно удоволствие бих наблюдавал коронясването на първия Фолкунг.

— При това положение те съветвам да започнеш да се сватосваш със Свеаланд, вместо да сгодяваш членовете на семейството си за други Сверкери — изрече невъзмутимо Арн.

— Точно това възнамерявам да направя! — възкликна Биргер Бруса. — Тъкмо си дадох сметка, че брат ти Ескил, който е отлична партия, скоро ще има нужда от нова съпруга!

Арн въздъхна, усмихна се и вдигна халбата си към Биргер Бруса с престорена радост. Възхищаваше се на способността на чичо си да оказва влияние върху борбата за власт. Такива мъже бяха рядкост дори и в Светите земи.

Вече се питаше дали купените молитви наистина щяха да са достатъчни, за да осигурят на чичо му в отвъдното онова удобно място с изглед надолу, на което той се надяваше. Въздържа се да говори за това.

Първият за годината сняг падна рано и беше много обилен. Снегът и усилващият се студ повлияха странно на чужденците във Форшвик. Докато едни показваха нараснал хъс за работа, други не се отлепяха от камината в главната сграда. Не беше трудно да се разбере причината, тъй като усърдно трудещите се бяха работници в ковачницата или в стъklarската работилница, където беше толкова топло, че независимо от външната температура, човек имаше нужда само от леко наметало и налъми с покриваща глезените кожа. Другите задължения, като излизането с шейни за събиране на дърва за нуждите на строителството или почистването на двора и алеите от снега, бяха поверени на крепостните от Форшвик, по-привикнали към зимните дейности.

През втората снежна седмица Яков Вахтиян изненада Арн, като предложи наземната част от водопровода, захранващ помещенията на чужденците, да бъде покрита със сняг. Без да се церемони, Арн го предупреди, че това сякаш не е най-доброто решение, тъй като щеше да е жалко, ако водата замръзне. Именно това Яков се стремеше да избегне. От един роднина, живеещ високо в арменските планини, той знаеше, че въздухът е по-студен от снега. Учтиво отстояваше позицията си, без да се съгласява да отстъпи, и затова Арн реши да изпробва един от водопроводите, като остави арменеца да избере точно

кой. Яков искаше да започне, разбира се, ако Арн не се противопоставеше, с главната сграда на сарацините, тъй като повечето от тях не бяха виждали сняг досега. Заледяването би било истинско зло за тях, тъй като би ги принудило да излизат нощем по нужда навън, а освен това сигурно щяха да откажат да се мият сутрин и вечер.

Убеден, че това ще завърши зле, Арн въпреки всичко удовлетвори желанието му. Водопроводът на главната сграда, минаващ на повърхността, беше покрит.

Скоро в собственото му жилище водата спря. А когато отиде при сарацините, Арн установи, че тя си тече както в разгара на лятото.

И се видя принуден с помощта на Гуре и като ругаеше непрестанно, с кирки и мотики да отвори собствения си водопровод, за да налее вътре вряла вода. Накрая образувалата се ледена тапа беше откъртена, оттече се с тих шум през къщата и скоро водата тръгна както преди. Арн нареди да покрийт и неговия водопровод със сняг и от тогава насетне всичко бе наред, дори по време на най-големия зимен студ.

Но този период от годината не беше изцяло неприятен, тъй като дните не бяха така натоварени откъм работа и човек можеше да се отдаде на размишления.

Затова Арн реши всеки четвъртък след обедната молитва в сградата на сарацините да се провежда *майлис*^[1], на който по негова молба трябваше да присъстват и чужденците християни. На първата среща той помоли да го извинят, че не е организиран по-рано това събитие. Както със сигурност всички знаеха, вече бяха взети мерки за защита от зимата. Работите, за които не бе останало време, щяха да почакат до пролетта. Тогава за какво щяха да говорят?

Отначало никой не отговори. Сякаш сарацините, толкова свикнали с *майлиса*, бяха забравили голяма част от онова, което преди е било естествено в техния живот. В най-лошия случай те се изживяваха като крепостни, зависими от добрата воля на господаря.

Арн забеляза, че двамата англичани не разбират нищо на арабски и затова преведе думите си на франкски, но онези отново не схващаха.

— Заплата — първи се изказа Атълстън Кросбоу. — Ние работи една година, къде заплата? — уточни той.

Арн веднага преведе въпроса на арабски и установи, че той предизвиква оживление из цялата зала.

Един предложи да се обсъди също въпросът за работното облекло. Старият Ибрахим, най-уважаван сред последователите на Пророка и единствен упълномощен да говори от името на всички, добави, че трябва да се реши един проблем, не достатъчно добре изяснен до този момент — проблемът с почивните дни, отредени по Божията воля.

Само миг по-късно мълчанието на залата беше просто спомен, хората се прекъсваха взаимно и се наложи Ибрахим и Арн да извисят глас, за да възстановят реда.

Първото решение се отнасяше до заплатите. Събранието смяташе, че е по-добре в края на всяка година да се получава дължимото за периода, отколкото да се взимат закуп възнагражденията за пет години, непосредствено преди отпътуването за родните земи. Основният проблем се състоеше в намирането на място за съхранение на златото и среброто, от които всъщност нямаше полза във Форшвик. Нямаха никакво основание да се съмняват в дадената от Арн дума, а златото им щеше да е наистина на сигурно място в Арнес, крепостта на техния господар.

Въпреки това Арн реши, че ще изплати всички заплати в жълтици веднага след предстоящото си посещение при брат си по Коледа — най-големия християнски празник.

Въпросът за работното облекло беше по-лесен за разрешаване. Повечето от присъстващите знаеха от какво се нуждаят в ковачницата, в стъklarската или в каменоделската работилница. Арн ги увери, че изработването на необходимите дрехи ще бъде основната задача на сарачите през зимата, понеже това облекло трябваше да се подсили с кожа.

Най-деликатен беше въпросът за почивния ден: петък или неделя? Не бе за препоръчване да се гаси огънят в стъklarската работилница или в ковачницата два пъти седмично. По-безпроблемна беше неделя, защото там се трудеха много християни, особено ако се смятаха и крепостните от Форшвик. Те можеха да работят в петък, а правоверните — в неделя. Но със стъklarската работилница нещата стояха другояче — там всички с изключение на братята Вахтиян бяха мюсюлмани.

Арн попита брат Гилберт как са постъпили при строителните работи в Арнес, но последният се притесни и трябваше да отговаря

шепнешком, че там неделите минаваха за петъци и че никой не протестираше. Думите му предизвикаха шумна реакция и гневни погледи от страна на тези, които бяха участвали в изграждането на укрепленията. Явно ги бяха излъгали относно петъците и неделите.

Арн прекрати прекалено разгорещеното недоразумение, като обяви, че през зимата във Форшвик мюсюлманите ще почиват в петък, а християните — в неделя. Засега темата беше изчерпана. А как щяха да се организират нещата в Арнес напролет, предстоеше да се обмисля.

Присъстващите на този пръв *майлис* не бяха напълно удовлетворени, но в това нямаше нищо необичайно.

Арн и Сесилия бяха по-загрижени за датата на освобождаването на крепостните. Те прекараха доста вечери в стаята си в компанията на брат Гилберт, за да обсъдят този въпрос без свидетели, така че тайната да остане добре пазена до самото ѝ изпълнение. За по-сигурно те разговаряха на латински.

Брат Гилберт подкрепяше напълно идеята за освобождаването на крепостните — за него това беше естественият изход. Но въпреки всичко си даваше сметка, че една толкова важна новина трябваше да се обяви внимателно и предпазливо — за него самия не беше трудно да си представи как би я приел в качеството си на крепостен. Опасяваше се, че именно наложеното му със сила смирение изведнъж би се превърнало в насилие. Дали тези бедни, наивни души, нямаше да решат в изблик на лудост да разчистят старите сметки, въобразявайки си, че свободният човек може да прави каквото поиска. Или просто щяха да избягат в гората.

Сесилия отбеляза, че едва ли би се намерил някой, който посред зима да избяга от Форшвик в гората. Именно поради тази причина не биваше да забавят обявяването на новината.

Арн от своя страна потвърди, че няма особен смисъл да се питаш какво би било мнението на един крепостен: невъзможно е да го проумееш, след като винаги си бил свободен. Не беше ли най-добре да питаш самия него?

Другите двама обаче веднага отхвърлиха това предложение, изтъквайки, че дори и една изпусната дума, би предизвикала във Форшвик вълна от верни или неверни слухове само за няколко часа. Арн настоя на своето, като поиска да му посочат един крепостен, от който можеше да се потърси съдействие.

— Гуре, синът на Суом — отговориха те в един глас.

За Гуре, който дори след първия сняг не преставаше да се занимава с ремонта на вратите на жилищата на крепостните, както и с поддържането на огъня, тази неочаквана покана от господарите, вещаеше нещо лошо. Веднага прекъсна работа, изкачи се по заснежения хълм, за да стигне до двора, а след това и до къщата на господаря Арн. Като тревожно се питаше, дали не е отделил прекалено много време на крепостните, вместо да се занимава с оборите, той се подготвяше за предстоящите упреци. Не се плашеше, че ще бъде бичуван, защото не само тук, но дори и в Арнес, не използваша бича за наказание, а всички, с които беше говорил, потвърждаваха, че няма бичуван крепостен във Форшвик, откакто управляваха новите господари.

Щом стигна пред къщата на господаря Арн, за миг се спря в снега объркан. Отвътре се чуваха гласове, които му се сториха доста високи и заплашителни, сякаш господарят му и хората, с които той говореше на някакъв чужд език, се караха. Не го притесняваше толкова фактът, че очевидно ще бъде порицан, а че не знаеше защо. Чака така дълго, без никой да дойде да го повика, че му стана студено. Не можеше да влезе сам. Чувахе гласа и на господарката, но всъщност никой крепостен не биваше да се появява в нейната стая. Мушна ръце под мишниците си и затупа с крака, за да се стопли.

Вероятно в това се състоеше наказанието му. Но не трябваше ли поне да знае причината? Що за наказание бе това, ако не беше ясен мотивът?

Съвсем неочаквано брат Гилберт се оказа негов помощник — ако последният знаеше, че в господарската къща има тоалетна, Гуре щеше да си стои още навън. Но отецът живееше в старата постройка и по навик излизаше навън, за да се облекчи. Застанал на площадката пред стъпалата, той тъкмо повдигаше расото си, когато си даде сметка, че замалко щеше да намокри Гуре.

Отначало изненадан, брат Гилберт се опомни, сграбчи Гуре за рамото и го поведе първо през сумрачния дрешник и после в голямата стая, където огънят разпръскваше задушаваща топлина. Свещеникът го заведе до огнището, сложи го да седне на порядъчно разстояние от огъня и каза нещо на чужд език на господаря Арн.

Без да вдига очи, Гуре потърка ръце, за да ги стопли. В същото време знаеше, че господарите и монахът го наблюдаваха внимателно, въпреки че не казваха нищо. Изведнъж господарката Сесилия се изправи, взе една дъска за рязане, върху която имаше шунка и му я подаде заедно с един нож.

Гуре помисли, че сънува. Невиждано беше една господарка да поднася храна на крепостен и той не знаеше какво да прави нито с ножа, нито с шунката. Тя кимна и му даде знак да отреже от шунката и да яде.

— Не искахме да те караме да чакаш вън на студа, Гуре — най-после каза господарят Арн. — Повикахме те, за да ти зададем един въпрос.

Арн замълча и тримата се взряха в Гуре. Пушената шунка, която опитваше за първи път, образува в устата му непрекъснато растяща топка, която Гуре не успяваше да преглътне.

— Това, което искаме да те попитаме, не бива да излиза от тази стая — продължи господарката Сесилия. — Искаме да знаем мнението ти по един въпрос, но не желаем да споделяш думите ни с някой друг. Разбираш ли?

Вместо отговор Гуре поклати глава. Помисли си, че съществува някаква важна тайна, за която господарите искат да говорят с него и че той е точният човек, понеже познава нравите на крепостните във Форшвик. Това го безпокоеше. Не знаеше нищо особено по въпроса и затова рискуваше господарите да не му повярват. Крадците ги бесеха. Но какво се случваше с тези, които ги прикриваха?

— Ако те освободим, Гуре, какво би направил? — намеси се рязко господарят Арн.

Гуре трябваше да обмисли добре този неочакван въпрос. С голямо усилие преглътна месото, което бе в устата му, и разбра, че трябва бързо да даде смислен отговор, тъй като господарите му и монахът го гледаха така, сякаш очакваха нещо изключително.

— Най-напред бих благодарил на Христа и на моите господари — проговори накрая Гуре, а думите му като че ли се отрониха неволно и той вече съжаляваше, че не бе споменал господарите преди името Христово.

— И какво би направил после? — запита господарката Сесилия, като изглежда не отдаваше никакво значение на това, което го

притесняваше.

— Бих отишъл в църквата, за да приема светото кръщение — запази той присъствие на духа, за да спечели време.

Но отецът не му остави много време да се опомни и бързо продължи:

— Мога да те кръстя още утре, а след това какво ще направиш?

Гуре не успя да каже нищо. Свободата беше мечта, която, едва зародила се, изчезваше и след нея не оставаше нищо.

— Че какво може да стори един освободен? — отговори той, като с усилие се опитваше да събере мислите си. — Освободеният не трябва ли да се храни? Не трябва ли да се труди? Дори и свободен, ако имах възможност, пак бих работил като строител, както сега. Какво друго бих могъл да правя?

— И другите ли мислят като теб? — попита господарката Сесилия.

— Предполагам — отвърна Гуре малко по-самоуверено. — От известно време се говори, че ще бъдем свободни. Някои вярват, други казват, че това са само слухове. Освободените могат да останат при господарите си или пък да открият нови земи, всеки го знае. Ако можем да останем във Форшвик, ще го сторим. Ако ни изгонят, ще трябва да се примирим, няма друго решение.

— Благодарим ти за тези думи — проговори господарят Арн. — Не си глупав, разбрал си какви са намеренията ни. Затова ще ти кажа истината. След като господарката ти и аз се върнем от коледните празненства в Арнес, където ще присъстваме на тържествената служба, ще освободим всички крепостни от Форшвик. Ето, това е. Забраняваме ти да говориш за това на когото и да било, дори и на собствената ти майка. Това вероятно е последната заповед, която получаваш от мен в качеството си на крепостен, но трябва да ѝ се подчиниш.

— Думата на един крепостен не струва нищо, нито пред закона, нито пред хората — отговори Гуре, като гледаше Арн в очите. — И въпреки това, ти я давам, господарю Арн.

Последният не проговори повече, а само се усмихна леко и се изправи, като даде знак на Сесилия да направи същото. Това накара и брат Гилберт да стане. Гуре разбра, че трябва да тръгва, но нямаше

представа как да си вземе довиждане. Покланяйки се, той се постара да поздрави и да излезе дискретно.

Веднага щом Гуре затвори вратата, Арн, Сесилия и брат Гилберт заговориха един през друг за любопитната сцена, чиито свидетели бяха станали. Арн приемаше току-що видяното за доказателство, че крепостните не са толкова глупави, колкото се смяташе. Брат Гилберт пожела да кръсти освободените и предложи този Гуре да бъде поставен за техен водач, за да не се налага Арн и Сесилия сами да се грижат за всяка подробност. Последните се съгласиха. Все пак Сесилия отбеляза, че вероятно не всички крепостни са като Гуре. Тя го беше наблюдавала внимателно по време на разговора и смяташе, че е забелязала нещо любопитно. Гуре говореше почти като тях и със сигурност не като някой крепостен. Беше й направило впечатление също така, че той даже не приличаше на крепостен: ако с Арн разменяха дрехите си, не би могло да се каже кой е крепостният и кой — рицарят.

Самата тя не разбра какво я бе прихванало, за да каже това. Веднага съжали за думите си, виждайки за първи път в живота си гневен проблясък в очите на Арн. Опита се да представи неразумното си изказване като шега и добави, че по-скоро Гуре прилича на Арн, но на по-слабия Арн. Това обаче никак не й помогна.

На празника на света Лусия, най-мрачният ден в годината, злите духове са по-силни от всякога и във Форшвик вдигнаха голям шум, за да ги прогонят. В снега крепостните обиколиха три пъти къщата със запалени факли в ръце и със сламени маски с рога на главите. Въпреки хапещия студ някои от сарацините, слисани и треперещи, увити в палта и в килими, излязоха на вратата, за да погледат този спектакъл. Беше толкова студено, че снегът силно скърцаше под сламените терлици, които крепостните бяха обули над летните си обувки.

Така, през тази нощ злите духове бяха изгонени далеч от Форшвик и той полека потъна в мразовития покой в сърцето на зимата. Единствено ловците не прекратиха дейността си.

Когато Арн, Сесилия, Суне, Сигфрид, Бенгт и чужденците християни се върнаха с шейните си от Арнес, където бяха присъствали на литургията и изпили умерено количество от коледната бира, за да

може и господарят Магнус да вземе участие, дойде времето на голямата промяна.

На другия ден преди обяд всички крепостни във Форшвик бяха повикани да се съберат в старата главна сграда. Бяха повече от тридесет заедно с кърмачетата в ръцете на майките. Много от тях никога не бяха стъпвали в тази обширна зала, тъй като животът им протичаше в работа на полето или в бараките. Хората от домашната прислуга пуснаха по някоя и друга подигравка по адрес на ококорените им от учудване очи. Щом се събраха всички, Арн и Сесилия застанаха пред почетното място. Арн взе думата по молба на Сесилия, въпреки че тези крепостни бяха нейни. Той обяви, че двамата са решили отсега нататък никой във Форшвик да не е лишен от свобода, защото крепостничеството е мерзост в Божиите очи. От този момент всички те са свободни и могат навсякъде да се хвалят и гордеят с името Форшвик, та всеки наоколо да разбере, че идват от място, където крепостни вече няма. Като свободни мъже и жени ще получават заплата за труда си, а тези, които изберат да останат във Форшвик, ще получат възнаграждението си за първата година следващата Коледа. Които от тях предпочитат, могат да се установят като арендатори и да плащат съответната аренда. След тези му думи Арн и Сесилия седнаха на местата си с чувство на разочарование, че от редиците на крепостните не се чува нито радостни викове, нито благодарности, нито молитви. Изненадата, която забелязаха по много от лицата, ги убеди, че Гуре е спазил думата си. Някои се прегръщаха, тук-там се видяха и сълзи.

Сесилия стана от мястото си и сложи край на шушуканията, като вдигна дясната си ръка в знак към всички, че иска тишина. Обяви спокойно, че утре в тази зала ще се сервира коледната бира и всички свободни хора във Форшвик ще бъдат добре дошли. В първия момент ѝ се стори, че не се е изразила съвсем ясно и повтори казаното, подчертавайки думите *всички свободни хора* във Форшвик, за да проличи, че те се отнасят за всички присъстващи в залата. Но очевидно те все още не разбираха.

Тогава обясни, че тази есен са сварили толкова бира, колкото се е варяла и по времето на бившите собственици, които са пиели много от това питие и би било жалко, ако сега отиде зян. Сега вече те разбраха и

Арн и Сесилия получиха възторжените ръкопляскания, които те очакваха още от самото начало.

Същата вечер седнаха на масата с брат Гилберт и братята Вахтиян, които понякога вечеряха с християните вместо с мюсюлманите в основната сграда. Разговорът беше доста оживен, макар и воден на латински език. Изтъкнаха резервите, с които крепостните приеха вестта за дадената им свобода и бурно проявената им радост от възможността да дойдат да пият от коледната бира. Сесилия изрази съжалението си, че в тази страна бирата е на такава почит и че крепостните предпочитат пиенето пред свободата. Арн и брат Гилберт споделиха разочарованието й.

След кратък размисъл Марк Вахтиян представи нещата по различен начин. Заяви, че никой разумен човек, дори и в тази страна, не би поставил пиенето пред свободата. Радостта от неочакваната за един крепостен поканата да сподели коледната бира е първата конкретна проява на тази свобода. Възможността да изпие една халба заедно с господарите си дава на освободения крепостен увереността, че действително е свободен.

Християните прекараха остатъка от нощта в изслушване на тъжния и удивителен разказ за живота на братята Вахтиян. След като били познали огъня, смъртта и разрушението, намерили богатството в обкръжението на различни принцове, после отново се наложило да избягват надвиснали нещастия и да се установят в Дамаск, където се чувствали в безопасност. Сега са много далече от там и не биха могли да кажат дали злочестините им тук, в тази страна накрай света са свършили.

Следващата нощ беше още по-изключителна, защото в празника участваха хора, вкусващи единствено от свободата. Арн имаше опасения голямото количество бира да не доведе до изстъпления и насилия. Сесилия от своя страна се страхуваше най-вече от пиянските повръщания, които никой не ще си направи труда да почисти, тъй като във Форшвик вече нямаше крепостни.

И двамата обаче се лъжеха. Празникът протече доста спокойно за Западна Готаланд и със сигурност беше един от най-тихите, на които тази зала бе ставала свидетел. Отначало всеки наблюдаваше господарите, седнали на почетните места, и се стараяше да яде и пие

като тях. Умереността в пиенето и яденето на Арн и Сесилия се наложи за първи път като модел за подражание.

Разбира се, че не мина и без няколко от мъжете да повърнат късно вечерта. Сесилия го отдаде на факта, че тези току-що усетили свободата си същества не са свикнали с бирата. Всичко бе почистено така добре, както и по време на крепостничеството и от същите онези, които го правеха и тогава. А Гуре хвана виновниците за ушите и ги изгони от залата.

На Нова година задуха северният вятър. Седемдневната буря покри Форшвик с дебел сняг, който попречи на въздушните течения да проникват в жилищата на бившите крепостни, където студът би се настанил, без до го е грижа дали тези хора са свободни или не. По време на зимните бури и ловците останаха на закрито. В ковачницата и в стъklarската работилница работата продължи както обикновено. Беше невъзможно обаче да се излезе навън на кон. Тъй като вратите на конюшната трябваше да останат затворени, не можеше и да се правят тренировките, които брат Гилберт бе започнал с трите момчета и с Торгилс Ескилсон. В тъмното не можеше нито да се стреля с лък, нито да се върти меч.

В страните от Севера средата на зимата бе времето, през което се разказват истории и легенди. Нямаше нощ да не бъде посветена на дълги разговори на теми, за които не оставаше време през другите сезони на годината.

Арн и брат Гилберт прекараха три дни заедно в стаята на Арн и Сесилия, докато тя беше със Суом и няколко други бивши крепостни в тъкачната работилница близо до стъklarското ателие, чиято топлина достигаше и до нея.

Това, което най-вече занимаваше Арн и брат Гилберт, бе да си изяснят дали доброто може да се постигне чрез насилие. По онова време много християни биха се затруднили да следят подобен разговор, но за двама тамплиери нямаше нищо неразбираемо в това да се служи на Господ с меч и огън.

Въпросът по-скоро беше да се разбере дали това, което за тамплиерите е вярно, е същото и за обикновените християни. Първият път когато брат Гилберт чу Арн да казва, че ще работи за мира чрез камъка и желязото, той не можа да разбере как ще е възможно това. В изграждането на крепостта в Арнес и в това, което щеше да се построи

и да се преподава във Форшвик, той беше видял само първата проява на една преходна власт. Но когато разбра откъде идва златото за финансиране обработката на дяланите камъни и производството на лято желязо, той бързо промени мнението си. Предназначено най-напред за войнствения Ричард Лъвското сърце, сега то щеше да се превърне в цитадела на мира, в конница по модел на тази на тамплиерите и в църква, посветена на Гроба Господен.

Именно идеята за тази църква беше впечатлила най-много брат Гилберт. Какво друго би могло да бъде съградено, което да е по-драго Богу от една църква, наречена на Гроба Господен, в която хората да могат отново да потърсят Неговото страдание и Неговата смърт в себе си, без да има нужда да ходят да дирят смъртта си по Светите земи?

Господ не би могъл да намери по-добър начин да лиши подлия Ричард от златото на Саладин, като го посвети на тази мисия накрай света.

Достигнал до този етап в разсъжденията си, брат Гилберт заключи, че може да участва с чиста съвест в предприетите от Арн работи, без да го е грижа дали отец Гийом от „Школата на живота“ го е предоставил в подчинение, за да се занимава единствено с арабските коне. Тази сделка беше добре дошла за манастира и докара значително количество от златото на Саладин.

Постигнали съгласие по тази точка, Арн и брат Гилберт не счетоха за нужно да се занимават повече с Божиите дела и преминаха на това, което трябва да бъде свършено тук долу.

Арн изрази съмнение във възможностите си да продължи да следи по-отблизо строителните работи в Арнес, а брат Гилберт би трябвало да се нагърби с голяма част от обучението на момчетата при боравенето с оръжията. Предложи да ръководят на смени строежа в Арнес, защото не могат да оставят мюсюлманските работници сами в страна, в която законът казва, че убийството на чужденец не е престъпление, без да се слагат в сметката различните други инциденти, които биха могли да възникнат. Брат Гилберт сподели, че е имал случаи да види как някои крепостни обикалят около палатките на работниците с доста очебийна цел.

Арн обаче нямаше да може често да отсъства от Форшвик. През една от дългите зимни нощи до огнището Сесилия почувства, че нещо в нея се движи, сякаш рибка размахва опашка. Тя веднага разбра

причината, защото вече бе имала предчувствие, но не бе посмяла веднага да повярва. Беше вече прехвърлила четиридесетте и смяташе, че е доста възрастна за този род благословия. Арн тъкмо ѝ описваше момента, в който в Светите земи бе заповядал да развеят хоругвата на светата Дева, закрилницата на тамплиерите, бе вдигнал ръка в знак за атака, а облечените в бяло рицарите се бяха прекръстили и бяха поели дълбоко дъх преди да се хвърлят...

Тя хвана полека ръката му и му каза какво се е случило. Той веднага млъкна, обърна се към нея и видя, че казва истината, че това не е нито сън, нито шега. Прегърна я нежно и прошепна в ухото ѝ, че Господ ги е дарил с още едно чудо.

На празника на свети Тибуртий, когато ледовете по езерата в Западна Готаланд се топяха, когато щуките започнаха играта си и когато лодките на Ескил отново тръгнаха по реките между Линшьопинг и Льодьосе, Арн пристигна с работниците в Арнес. Сесилия му беше казала, че разполага с около месец преди раждането на детето. Тя смяташе, че ще бъде момиче. Арн от своя страна мислеше, че ще има втори син. Бяха си обещали, че Сесилия ще избере името, ако бъде момче, и обратно.

Строителството на крепостната стена беше бързо подновено и работниците изглеждаха щастливи да се върнат към работата си след една зима, която в началото им се стори подходяща за приятно мързелуване, но накрая им дотегна. Заявиха, че са много доволни от новите инструменти, изработени в ковачницата на Форшвик и от работните дрехи, ушити им по мярка в тъкачната и шивашка работилница. Тези дрехи покриваха телата им от раменете до колената, а за краката им бяха направили обувки без пети като тези на ковачите, но с обковани с желязо върхове, предпазващи пръстите.

Зимата беше причинила някои поражения, но не чак толкова колкото се опасяваше Арн. Лятната топлина скоро щеше да изсуши местата на сцепление и би могло, както беше предложил брат Гилберт, да се прибегне до разтопеното олово. Сега трябваше да се изгради частта от стената от пристанището до жилищните сгради. Нямаше да бъде трудно, тъй като щеше да има само една кула по средата. Работата напредваше бързо за радост на всички.

Дълго време търсиха задоволително решение на въпроса за почивния ден. След доста спорове на тази тема Арн се умори и реши,

че в Арнес неделята ще се смята за петък. Във всеки случай, верните на Пророка не можеха да работят в неделя. Живеещите в Арнес християни биха го счели като обида, което пък би довело до разправии относно правата вяра.

И тъй като Господ е този, който вижда и чува всичко, освен че е добър и милостив, Арн счете, че Той сигурно ще прости на вярващите в Него, попаднали в далечна страна и принудени за кратко време от обстоятелствата, ако объркат неделята с петък. След като дълго мисли и разговаря с Ибрахим — най-образованият от сарацинските му гости, Арн дори успя да намери в Корана известни аргументи в полза на това решение, наложено от нуждата.

Работата беше монотонна и малко разговаряха помежду си, освен в случаите, когато трябваше да се подбират камъните. Въпреки че пристигаха с почти еднакви размери, налагаше се по-голямата част да бъдат одялани в четириъгълна форма и изгладени, за да паснат така точно на местата си, както го искаха Арн и сарацините.

Арн запази един-единствен спомен от този тревожен месец, през който мислено непрекъснато беше във Форшвик и с детето, което очакваше да се роди. Един ден при него дойде мъж на име Ардус, родом от Ал-Кхалил, града на Авраам, и го помоли да поговорят на четири очи. Онова, което поиска, беше доста неочаквано. Изяви желание да купи една от крепостните в Арнес на име Муна. Поискка да разбере цената и дали две византийски жълтици, каквато е заплатата му, ще бъдат достатъчни. Изненадан, Арн отговори първо, че доколкото му е известно, с две византийски жълтици могат да се купят четири крепостни и една крава. После бързо се съвзе от изненадата и го попита строго каква комедия му разиграва и какви тъмни намерения се крият зад подобен въпрос.

Ардус го увери, че няма никакви греховни помисли и че желае да се ожени за споменатата крепостна.

В първия момент Арн остана доста объркан. После попита полушеговито-полусериозно пред кой Бог ще бъде чествана сватбата. Ардус отговори, че това може да стане само пред единия истинен Бог и че техният съюз може да бъде благословен от стария Ибрахим, тъй като той е не само лекар, но и свещеник, и съдия.

Тогава Арн си помисли, че си има работа с някой слабоумен и му заяви, че Хадж Ибрахим, който познава Корана като петте си пръста,

сигурно ще бъде против да събере пред Онзи, който вижда и чува всичко, един правоверен и една безбожница или в най-добрия случай една християнка.

— Но моята любима е правоверна като мен — възрази Ардус, ококорвайки очи.

Арн се видя принуден да замълчи. Думите на Ардус бяха много смели, за да бъдат лъжа. Реши да се запознае по-отблизо със случая и то възможно най-скоро.

Без повече приказки Арн отведе Ардус със себе си в Арнес. Щом пристигнаха, те потърсиха младата жена и я намериха сред перачките до вадата. Муна доста се притесни и впери поглед в пръстите на краката си, щом видя единият от господарите на Арнес да идва с широки крачки към нея и чу да я пита за вярата ѝ. Отговори му тихо, че е запазила вярата на дедите си. Арн не остана доволен от отговора ѝ и заповяда да обясни по-конкретно.

— Няма друг Бог, освен Господ и Мохамед, неговият пророк — отговори тя на елементарен, но напълно разбираем арабски език.

Арн замълча за момент, мъчейки се да си припомни строфите от Корана. Почувства се съвсем малък пред милостта, която Господ му бе оказал, също както и на тези двама влюбени. Те го гледаха втренчено, тръпнещи пред решението му.

— В името на добрия и милостив Господ Бог — каза той, спомнил си казаното в Корана. — И сред тези знамения е и това, че той е създал за вас съпруги по ваше подобие, за да живеете с тях. Постановил е любов и състрадание между вас. В това има знак за тези, които разсъждават.

Муна изглежда не разбра всички думи от езика на предците си, тъй като не бе чувала да се рецитира Корана от времето на своята младост, преди още да бъде отделена от баща си. Но виждайки изражението, изписано по лицето на любимия си Ардус, тя със сигурност разбра, че Арн им беше дал благословията си.

Трудно би могло да се каже кой от тримата се трогна повече от това позоваване на Корана. Арн се развълнува също толкова, колкото Ардус и Муна. Усети как вътре в него неудържимо се надига желанието да се върне при Сесилия.

За да задоволи поне отчасти любопитството си, той попита Муна знае ли откъде е дошла. Тя не знаеше много за това и каза само, че

майка ѝ и баща ѝ са били вкарани в затвора и че тя е родена в Норвегия. После, когато някоя си дама се омъжила за един Фолкунг, тя била определена за част от зестрата ѝ, а баща ѝ останал в Норвегия.

Арн реши да не я разпитва повече за момента. При радостта, която тя сега изпитваше, сигурно щеше да ѝ бъде още по-трудно да говори за нещастията си. Обеща, че горещата им молба ще бъде удовлетворена, защото Господ ги е събрал по чудодееен начин. Но и дума не може да става Ардус да купи любимата си. Подобно нещо би обидило Този, който им е дал своята благословия. Предложи Муна да дойде през зимата да живее във Форшвик, където да направят и сватбата пред братята им по вяра. Не е възможно това да стане другаде в страната и затова трябва търпеливо да изчакат.

Забравили за всякакви задръжки, обзети от неимоверно щастие, те се хвърлиха в прегръдките си пред смаяните погледи на перачките, които не разбраха и една дума от разговора, но пък това не им попречи да избухнат в смях и да започнат радостно да дърдорят.

След чудото на възнаградената любов между Ардус и Муна Арн започна да брои дните, отделящи го от завръщането му във Форшвик. Можеше да напусне Арнес на другия ден след пристигането на брат Гилберт. Този ден му се стори безкрайно дълъг. Брат Гилберт го увери, че всичко е наред както във Форшвик, така и със Сесилия. Наближаваше времето тя да роди и според това, което бе чул да казват вещите в тези неща жени, Арн ще успее да се прибере навреме.

Той набързо се сбогува с роднините си и с работниците. За първи път му се стори, че корабът напредва много бавно. Вечерта в Аскеберя го обзе дори желанието да се метне на някой кон и да препусне в хладната нощ. Отказа се, като видя яздитните и впрегатни коне в конюшната.

След празника на свети Филип, когато в Западна Готаланд извеждат животните на пасищата и поправят оградите им, Сесилия роди едно прекрасно момиченце. По този повод празнуваха три дни, през които никой във Форшвик не работи, включително и в ковачницата. Всички свободни мъже и жени с радост взеха участие, защото имаха чувството, че и те също са благословени от събитието.

Арн реши името на детето да е Алде. Според Сесилия това чуждестранно име сигурно беше свързано с някои от историите му, но

й прозвуча красиво, когато го прошепна, люлеейки малката в скута си:
Алде Арнсдоотер.

Тогава настъпи най-щастливият период в живота на Арн и Сесилия, откакто се бяха намерили отново. Щяха завинаги да запазят този спомен. През това лято Арн посвети много повече време на препускането с кон с дъщеря си на ръце, отколкото с момчетата, желаещи да станат рицари, като го правеше с почти същата детинска гордост. Не обърна никакво внимание на надвисналите на хоризонта тъмни облаци.

[1] Майлис — събрание, на което присъстват свидетели, заклеващи се над Светото Писание, Тората или Корана. — Б.пр. ↑

Х.

Арн не се страхуваше от смъртта. Беше свикнал с тази мисъл, а и беше видял прекалено много смърт по Светите места. Със сигурност беше убил повече от хиляда души със собствените си ръце и беше видял края на хиляди други. Някой посредствен или самонадеян водач вдигаше ръка и в следващия миг ескадрон от шестнадесет братя се спускаше срещу по-многобройния враг. Те се устремяваха без сянка на съмнение и изчезваха завинаги. Братята се утешаваха, казвайки си, че ще се срещнат отново в рая. Тамплиерът нямаше защо да се страхува от смъртта, защото можеше да избира само между победата и рая.

Но бавната и воняща смърт в собствената си слуг и изпражнения беше нещо друго. Приятелят му Кнут се беше вкопчил в съществуването в продължение на три дълги години. Непрестанно слабеше, докато накрая заприлича на скелет. Ибрахим и Юсуф, след като го бяха прегледали, се бяха задоволили само да поклатят глава и да кажат, че туморът в стомаха, който гризеше тялото на краля, щеше единствено да нараства, докато не разкъса всичко живо в него.

Сега той лежеше на леглото си в Ериксберг, домът на неговото детство. Ръцете и краката му бяха тънки като клонки на леска. Под одеялото туморът образуваше топка в средата на корема му и по ужасяващ начин напомняше за бременна жена. Тялото му се беше обезкосмилло напълно, включително и веждите, и миглите му, а в устата му се виждаха големите черни дупки, останали след падналите зъби. Цялото помещение вонеше от смрадта му.

Арн беше пристигнал сам в Ериксберг, защото продължаваше да настоява да се придвижва без охрана. За разлика от всички, които бяха идвали да видят краля на смъртния му одър, той можеше да остане в помещението необезпокояван от смрадта или поне без да го издава.

Кралят беше с всичкия си. Туморът разкъсваше тялото, но не и мозъка му. В последните си часове той искаше най-вече да поговори с Арн. В действителност, агонизиращият владетел можеше да му говори за Непостижимото и за Бог, както би го направил с архиепископ Петър.

С единствената разлика, че Арн не изглеждаше толкова нетърпелив да види края му. За архиепископа кралят да умре най-после беше истинска благодат, защото това беше прелюдия към новия ред, на който той възлагаше надежди от толкова време. Според това, което Кнут беше научил, Сверкер Карлсон вече се готвеше да се върне в страната и вече нямаше особен смисъл да се бори за живота си.

Кнут беше прекарал по-голямата част от живота си в Нес, в центъра на Ветерн, постоянно заобиколен от каменни стени и стражи, за да не умре по същия начин като толкова други владетели. Сега, когато беше в преддверието на смъртта, вече нямаше въоръжени мъже, които да го пазят. Фермата в Ериксберг беше съвсем обикновена, без крепостна стена и дори без ограда. Колкото до църквата, която някога свети Ерик беше започнал да строи, тя не предоставяше сигурно укритие. Но нямаше и никаква нужда от такова. Кой би дошъл да убие някого, който е с единия крак в гроба?

— Не е честно — каза кралят със слаб глас, поне за втори път през втория ден от посещението на Арн. — Бих могъл да живея още двадесет години и въпреки това трябва да отида при предците си след един не особено славен край. Защо Бог иска да ме накаже така? Нима съм по-лош от останалите? Нека вземем за пример дори само този Карл Сверкершон, който според архиепископа е причината за моите страдания. Ами той? Именно той нареди убийството на свети Ерик, моя баща! Нима убийството на светец не е най-ужасното злодеяние, което може да се извърши?

— Да, това наистина е много тежък грях — каза Арн с почти нагла усмивка. — Но ако се замислиш над това, вярвам, че ще разбереш, че грешиш. От колко време Карл Сверкершон беше крал, когато го убихме? Шест или седем години? Не помня вече точно. Сигурното е, че беше млад и че твоето властване продължи пет пъти по-дълго. Животът ти можеше да бъде далеч по-кратък и жалък. Трябва да приемеш тази мисъл, да се примириш със смъртта и да покажеш благодарност пред Бог за милостта, която ти оказа въпреки всичко.

— Да покажа благодарност пред Бог? Сега? Когато умирам като куче в собствените си изпражнения? Как можеш? Ти, който си единственият ми истински приятел, да, единственият ми истински

приятел... Докъде бях стигнал? Как можеш да кажеш, че трябва да покажа благодарност пред Бог?

— Би било по-благоразумно, отколкото да богохулстваш — отговори сухо Арн. — И ако наистина ти трябва отговор, ще ти дам един: ти ще умреш скоро, това е факт. Аз съм ти приятел, това също е факт, и нашето приятелство не е от вчера.

— Но — прекъсна го той, сочейки с пръст толкова кльощав, че приличаше на нокът на граблива птица, — как може ти да си в такова добро здраве? Нима не си също толкова виновен, колкото и аз за смъртта на убиеца на моя баща?

— Възможно е — отговори Арн. — Заминавайки за Божи Гроб, носех със себе си два гряха. Много тежки грехове за толкова млад човек. Бях познал тялом любимата си, без да дочакам тайнството на брака, а преди това бях правил любов с Катарина, сестра й. Бях станал също съучастник в убийството на крал. Изкупих и двата, прекарвайки двадесет години под бялата мантия. Може да сметнеш, че не е честно, но въпреки това нещата стоят така.

— Бих сменил участта си за твоята тогава! — изсъска кралят.

— Малко късно се сецаш за това — отговори Арн, поклащайки глава с усмивка. — Ако замълчиш поне за момент, ще се опитам да ти обясня същността на мисълта си. Грехът, който крал Карл Сверкершон извърши, подстрекавайки към убийството на свети Ерик, той изкупи почти веднага. Да се върнем към теб сега. Ти уби, а след това изкупи това убийство, но не напълно. Ти запази мира в тази страна по-дълго от всеки друг крал и за това ще ти бъде въздадено в царството небесно. Ти създаде четирима синове и една дъщеря, Сесилия Бланка беше не просто твоята приятна съпруга, но и истинска кралица, която направи много за твоята слава. Ти укрепил властта на Църквата в тази страна, дори и понастоящем това да ти носи не само радост. За това също ще ти бъде въздадено. Като се претегли всичко, твоят живот не беше толкова лош и ти не си чак толкова зле възнаграден. Все пак ти остава да изплатиш още един дълг, за да изкупиш напълно греховете си. И по-добре това да стане на земята, отколкото в чистилището. Така че не се оплаквай и умри като мъж, приятелю!

— Какво говориш? — попита Кнут отчаяно.

— Говоря за чистилището. Там греховете ти ще бъдат изтръгнати от душата ти с нажежено желязо и тогава ще страдаш.

— Нима един тамплиер не може да ми даде опрощение? Нали сте нещо като монаси? — попита кралят, в чиито очи внезапно проблесна надежда.

— Не — отвърна сухо Арн. — За да стане това, ще трябва да се изповядаш за последен път пред архиепископ Петър. Той ще бъде толкова щастлив от смъртта ти, че няма да се учудя много, ако в този случай бъде особено благосклонен.

— Проклетиет Петър е просто предател. Ако не умирах, той би искал да бъда убит! — изсъска Кнут, като кашляше и се давеше. — Освен това, щом е в толкова добро настроение край смъртния ми одър, ще ми откаже опрощение, а аз ще бъда безсилен като дете и напълно измамен. Това няма ли да ми струва скъпо в чистилището?

— Не — отвърна спокойно Арн. — Помисли за това, което следва: Бог е по-велик от всичко. Той чува всичко. Той вижда всичко. Той е с нас в този момент. Това, което има значение, е състоянието на духа, в което се намираш. Ако Петър се възползва от ситуацията, той ще трябва да си плати на свой ред. Трябва да се довериш на Бог.

— Искам да дойде свещеник, който да ми даде опрощение. Прочее, нямам никакво доверие на този Петър — измърмори кралят.

— Не се дръж като дете, не подхожда на сана ти. Ако мислиш, че ще можеш да оживееш още два или три дни, ще повикам отец Гийом от Варнхем. Той може да ти даде последно миросване, да те изповяда и да ти даде опрощение. Във всеки случай ти ще се радваш на вечен мир във Варнхем, а това няма да стане без манастирът да получи няколко сребърника с лика на баща ти. Ако го искаш, заминавам веднага да доведе отец Гийом, но трябва да ми обещаеш да не умираш докато се върна.

— Нищо не мога да обещаая, нямам сили за това — каза кралят.

— И така, връщаме се към начина да се спаси наистина душата ти: трябва да имаш доверие на Бог. Това е моментът да се обърнеш лично към Бог Отец. Ти си крал на смъртен одър и Той ще те чуе. Нямах нужда от посредници като светците или Божията майка. Имай доверие в Бог и само в него!

Кралят се умълча за момент, обмисляйки думите на Арн. За негово голямо учудване, те му донесоха утеха. Той затвори очи, долепи длани и опита да се помоли на Бог лично. Дори и да се чувстваше като удавник, който се хваща за сламка, все пак не губеше нищо ако опита.

Отначало успя само да прехвърли собствените си мисли, но след миг сякаш го поглъщаше вълна от надежда, сякаш Бог му отговаряше, облъхвайки го за кратко с дъха на Своя дух. Не беше кой знае какво, но без съмнение той май не заслужаваше повече.

— Прекалено много се самосъжалявам — каза той, отваряйки рязко очи, като се обърна към Арн. — Оставям душата си в ръцете на Бог и това ще е всичко, що се отнася до мен. Сега да се върнем на синовете ми. Заклевах ли се, че ще си сред тези, които ще направят така, че ярл Ерик да наследи датчанина като крал?

— Да, ще бъда от тях — каза Арн. — Сключихме договор със Сверкер Карлсон, този, когото наричаш датчанина. Той няма синове. Ще го наследи именно Ерик, първородният ти. След Ерик ще бъдат братята му, първо Йон, после Йоар и накрая Кнут. Сверкер ще трябва да се закъсне в това, за да получи короната. Не Бог му дава короната, а ние, готите и свеите. Ако той положи тази клетва, ние ще му се закъснем във вярност, докато държи на обещанието си. Ето какво ще стане.

— Това добро или лошо разрешение е? — попита кралят през зъби, защото туморът току-що му беше причинил жестока болка. — Скоро ще умра, а ти си единственият, който ми говори съвсем искрено. Отговори ми, скъпи Арн.

— Ако всеки удържи на думата си, всичко ще бъде наред — отвърна Арн. — Ерик ще бъде крал приблизително в същия момент, в който би станал такъв, ако ти беше живял толкова дълго, колкото баща ми или Биргер Бруса. Това ще ни коства унижителното задължение да се подчиняваме на червените наметала за известно време. Това, което ще спечелим, е да спестим на кралството ужасен конфликт, в който бихме победили единствено с цената на множество жертви и немалко разрушения. Ето защо това е добро разрешение.

— Ще участваш ли в съвета на кралството?

— Не. Нима Биргер Бруса не се закле, че аз никога няма да заседавам там?

— Мислех, че все пак сте се одобрили?

— Така е. Но няма да съм на място в съвет, подвластен на датчаните.

— Как така? Аз лично съжалих, че ти не участваш. Никой не би могъл да има по-добър главнокомандващ от теб в нашата страна.

— Именно това е причината — каза Арн със загадъчна усмивка. — По този въпрос двамата с Биргер Бруса сме съгласни и сме го обсъждали неведнъж. Ако бях член на съвета на крал Сверкер с ранг на главнокомандващ, може би щяха да ни сторя повече злини, отколкото добрини. Затова ние с Биргер Бруса решихме да се преструваме на скарани и останах във Форшвик, където продължих да работя за успеха на лагера на Ерик и Фолкунгите.

Кралят обмисли тези думи и накрая заключи, че именно този вид тактика можеше да се очаква от Биргер Бруса. Той отново усети как го обгръща топла вълна, сякаш Бог си спомняше за него.

— Готов ли си да се закълнеш пред мен и пред Ерик, че ще бъдеш негов главнокомандващ и ничий друг? — попита той след дълъг размисъл.

— Да, но трябва да сме много внимателни — отговори предпазливо Арн. — Не забравяй, че първо ще се закълна във вярност пред датчанина, както и всички останали. Тази клетва ще важи само докато той спазва своята. Ако я наруши, ще има война. А в случай на сблъсък, ще бъда главнокомандващ на Ерик Кнутсон, заклевам ти се и съм готов да го направя и пред него!

Така Арн смяташе, че не е обещал повече, отколкото можеше да изпълни. Тъй като умиращият сякаш преценяваше, че подобна клетва отива твърде далеч, той накара да повикат сина му, взе ръцете на двамата мъже, притисна ги една в друга съвсем отпаднал и поиска взаимно да се врекат във вярност. Ярлът трудно понасяше смрадта, която се излъчваше от баща му, и очите му се навлажниха от отвращение и мъка, докато се заклеваше на Арн. За първи път Арн осъзна, че нещо в Ерик не му се нрави: неспособността му да застане с достойнство до смъртния одър на баща си. Въпреки това той покорно се закле да направи всичко по силите си с меча си, със съветите си, дори с цената на живота си, короната да отиде при Ерик, когато Карл Сверкершон изневереше на клетвата си, дадена пред събранието на готите и свеите и пред съвета на кралството.

Крал Кнут Ериксон, син на Ерик, покровител за вечни времена на новоизграждащото се кралство, почина от естествена смърт в Ериксберг, дом на предците му, в лето господне 1196-о. Той бе погребан в манастира Варнхем с дължимите на първия от рода Ерик почести. Кортетът, който го съпроводи до последния му дом, не беше

особено голям, защото той беше загубил по-голямата част от кралската си власт преди смъртта си. Но гробът му в близост до този на майка Сигрид, основателка на обителта и майка на Арн и Ескил, беше внушителен.

Бяха изречени много молитви за упокой на Кнут, защото неговите дарове за манастира бяха големи и беше обещано тази църква да бъде оттук насетне гробница за рода Ерик и Фолкунгите. Биргер Бруса се беше заклел, че съюзът между трите корони и лъвът ще бъде вечен на това място.

Така по-късно двамата приятели Кнут Ериксон и Арн Магнусон щяха да почиват един до друг.

В пристанищата на Форшвик — както това за големите кораби на Ветерн, така и в онова за лодките от другата страна на брега на Викен — беше вече толкова оживено, че беше трудно да се залавят натрапниците. Много от тях идваха във Форшвик, момчета, избягали от къщи с торба на рамо и куп мечти в главата. Привличаше ги мълвата за чудесата, които очакваха там младежите. Слуховете се бяха разпространили до най-отдалечените ферми и горки колиби. Но малцина бяха избраните.

По правило, когато ги заловяха, ги прашаха там, откъдето бяха дошли с първия кораб. Гуре, който служеше при надзирателя, дори често пъхваше монета в ръката на водача, като му благодареше за услугите.

Когато пристигнаха във Форшвик в момента на погребението на крал Кнут във Варнхем, Сиге и Орм бяха на дванадесет и тринадесет години. Макар и да знаеха, че почти от една година той е на път да умре, те бяха в неведение, че това вече се е случило. Господарят и господарката на мястото отсъстваха заради погребението.

Каквото и да бяха мечтали да открият във Форшвик близо до господаря Арн, това, което видяха, бързо ги отрезви. Може би очакваха да попаднат в голяма къща, с покрив, украсен с драконови глави, а господарят Арн — яхнал кон на двора, с блестящ на слънцето меч и обграден от млади мъже и момчета, стараещи се да му подражават. Но това, което завариха, беше укрепление от четири улици, тълпа от хора, които тичаха във всички посоки и говореха на неразбираеми езици, дразнещи слуха им.

Все пак се поуспокоиха, като видяха и немалко момчета на тяхната възраст, облечени като тях в сиви *vadmal* (вид вълнена връхна дреха). Те огледаха също младежите, от които някои изобщо не бяха по-големи от тях, облечени в богати дрехи, с ризници и сини туники, сякаш това беше най-обичайното нещо на света. На главната улица те се спряха първо до голяма постройка без стени, под чийто покрив поне две дузини млади момчета се упражняваха с меч и щит под надзора на възрастни.

Малко по-нататък, в края на улицата, имаше широка оградена арена, където се чуваше тропот на сабо. Сиге и Орм веднага се настаниха на оградата, за да гледат как младежите се придвижваха мълниеносно във всички посоки по заповед на по-възрастни мъже. А рицарите носеха доспехи, сякаш заминаваха на война или отиваха на празник. Значи беше вярно: във Форшвик човек можеше да стане рицар.

Като всички млади натрапници те останаха твърде дълго на място. След няколко часа рицарите приключиха упражненията, образуваха дълга колона и се отдалечиха в крачка. Сиге и Орм веднага бяха разкрити и един младеж слезе от коня, хвана ги за вратовете и ги повлече грубо към пристанището.

Малкият Сиге се вбеси и без да се стъписва, заяви, че той и брат му нямат намерение веднага да се качат отново на кораба. Господарят Арн им е дал дума, че могат да дойдат във Форшвик.

При тези странни думи пазачът им избухна в смях, но Сиге не се предаде, оказа ожесточена съпротива, забивайки пети в земята и изкрещя, че той и брат му могат да се закълнат в Бог и всички светци, че лично господарят Арн им бе дал дума. Мъжът се поколеба, защото обикновено, веднъж заловени, натрапниците се изнизваха тихо и по-скоро започваха да се оплакват безкрайно, отколкото да нахалстват. Той се качи отново на коня, заповяда им да не мърдат и се върна в галоп до колона от рицари, където спря при мъж с наметало на Фолкунгите. Той беше един от тези, които ръководеха маневрите на арената.

Последният незабавно се върна при тях, следван от този, който ги беше хванал. Той скочи от коня, подаде юздите на другия рицар и хвана момчетата за вратовете. Те отново бяха в железен юмрук, в прекия смисъл на думата, защото мъжът носеше такива ръкавици.

— Форшвик е само за Фолкунги, а не за избягали млади крепостни! — каза той строго, като ги гледаше с твърдост. — Как се казвате и откъде идвате?

— Казвам се Сиге, син съм на Гурмунд от Аскеберя, а това е брат ми Орм — изви глас Сиге заради желязната хватка на мъжа, но с тон, в който нямаше и намек за подчинение. — А ти самият как се казваш?

Стъписан, мъжът изведнъж отпусна хватката. Подобно на подчинения си и той не очакваше такова нахалство.

— Аз съм Бенгт Елинсон и съм един от главните тук след господаря Арн — отговори той малко по-меко, като оглеждаше натрапниците замислено. — Познавам Гурмунд, често сме спирали при него между Форшвик и Арнес. Той е освободен крепостен, нали?

— Баща ни е свободен и ние сме родени свободни, и двамата — отвърна Сиге.

— Е добре, това ще ни спести усилието да ви връщаме у дома с вързани ръце и крака. Избягали сте от там без разрешение, нали?

Така беше. Гурмунд беше отказал да отстъпи пред молбите им и тъй като те бяха упорствали да заминат за Форшвик, той ги беше наказал толкова жестоко, че те бяха избягали колкото заради лошото отношение, толкова и за да осъществят рицарската си мечта. Сиге не можа да отвърне нищо и само поклати глава, без да вдига очи.

— Баща ви е набил и това не му прави чест — каза Бенгт Елинсон с тон, в който нямаше вече и сянка от строгост. — Отлично зная как се чувства човек на вашите години и няма защо да се боите от мен. Но вие не сте Фолкунги и за вас тук, във Форшвик, няма място, поне такова на каквото вие ще се надявате. Трябва да се приберете у дома. Ще съобщя на Гурмунд, че вече не трябва да ви посяга, ако не иска да си има работа лично с Бенгт Елинсон.

— Но ние имаме думата на господаря Арн — настоя Сиге.

— А той винаги спазва обещанията си. — Да, имаш право — отвърна Бенгт Елинсон, опитвайки се без особен успех да прикрие усмивката си с длан. — Къде и кога господарят Арн ви е дал такова, синове на освободен крепостен?

— Преди пет години — отговори Сиге, без да се смуцава. — Той говори с нас в двора и ни показва меч, който беше толкова остър, че само като го докоснах си порязах пръста. Каза ни да дойдем да го намерим след пет години. Те вече изтекоха.

— Какъв беше този меч? — попита Бенгт, като изведнъж стана сериозен. — Можете ли да ми опишете господаря Арн?

— Той беше по-дълъг от другите и пъхнат в черна ножница със златен кръст. Беше напълно гладък и имаше магически златни руни — отговори Сиге, сякаш го беше видял вчера. — А господарят Арн имаше благи очи и много белези по лицето.

— Господарят Арн замина за погребението и няма да се върне до няколко дни, дори седмица — отвърна този път откровено приятелски Бенгт Елинсон. — През това време вие ще сте наши гости тук. Последвайте ме!

Със Сиге и Орм никога досега не се бяха отнасяли като с гости и те не разбраха какво накара този влиятелен Фолкунг толкова внезапно да промени мнението си. Затова останаха на място, без да могат да направят и крачка. Без съмнение бяха придобили глупаво изражение, защото Бенгт Елинсон реши, че е добре да сложи ръце на крехките им рамене и да ги помъкне към пристанището.

Там той ги предаде на русокос висок мъж на име Гуре, който работеше на строежа на една къща. Той пък на свой ред ги съпроводи към един ред сгради, където се чуваше шум на чукове и триони.

В една от тях четири момчета на тяхната възраст и един възрастен седяха до дълга маса и правеха стрели. На масата сред купи с катран и патешки пера имаше огромна купчина върхове от всякакъв вид. Гуре им обясни, че млади гости като тях не трябва само да ядат даром хляба на Форшвик, но могат и да го заслужат с работа. Част от нея беше много лесна и те можеха да се справят. Преди това двама от младите работници щяха да ги разведат из помещенията, за да могат да свикнат да се ориентират и да видят къде ще се хранят и ще спят. След това той посочи две от момчетата, които веднага станаха и му се поклониха в знак на послушание. После той се оттегли без да каже друго.

Придружителите се казваха Луке и Токе. Косите им бяха късо подстригани, като на Сиге, както го изискваше обичаят за младите крепостни, за да се избегнат въшките. Преценявайки, че не са свободни, Сиге се отнесе с тях високомерно. Заповяда им да престанат да го зяпат с такова учудване и да направят това, което им бе казано. По-големият и по-едър от двамата веднага му отвърна грубо, че трябва

да замълчи и да не забравя, че като новак във Форшвик няма защо да си придава важност.

В началото на обиколката разговорът между четирите момчета вървеше трудно. Започнаха от ковачниците. Посъветваха ги да не се мотаят в краката на работещите, ако искат да избегнат злополука. След това минаха през стъklarницата, където на етажерки бяха наредени в целия си блясък малки сини и светлочервени чаши. С майсторите стъклари работеха четири-пет чирака. С помощта на дълга тръба те вземаха парчета от нещо като тесто, което се намираше в една изключително шумна пещ. После въртяха тръбите в ръцете си, докато ги пренасяха към предварително навлажнени дървени форми. След това духаха в тях без да спират да ги въртят. Тази видимо крайно трудна работа не беше съвсем невъзможна, все пак съдейки по количеството стъklarия на етажерките. Жегата в помещението ги накара да преминат бързо към сарачницата, където хората се трудеха над седла и конски амуниции, както и над други предмети от кожа. После посетиха тъкачниците, където имаше жени от всички възрасти, работилницата за бъчви и две други места, които приличаха на фабриката за стрели и където сглобяваха арбалети под ръководството на двама майстори-чужденци, чийто език Сиге и Орм не можаха да разберат.

Когато излязоха от работилниците, минаха по един мост и се озоваха сред много по-големи постройки, чийто под, за техен голям ужас, беше разположен над шумен водопад. Токе повдигна един капак и под него те видяха разпенената вода на бързото течение. Впечатляващо беше как две големи мелничарски колела се въртяха бавно и тежко. Чувахе се скърцането и тракането на воденичните камъни, които мелеха варовик и жито. Трионите издаваха режещ звук, впивайки зъби в дебели пънове, а някакви мъже точеха мечове, върхове на копия и други предмети, чиято употреба беше неясна за Сиге и Орм. Докарваха бъчви с жито, като ги търкаляха, а други, пълни с брашно, затваряха с капаци, преди да ги откарат отново търкаляйки ги към едното или другото пристанище.

Слисането на Сиге и Орм накара другите двама постепенно да смекчат отношението си и на връщане от работилниците, разположени до канала, минавайки отново по моста, който водеше до конюшните и залите за упражнение, те бяха малко по-разговорливи. Впрочем, Луке

им разказа, че двамата с брат му са родени крепостни, но след това били освободени, като всички тук във Форшвик. Те добавиха, че тук се обработва земя само за да се произвежда фураж за конете и добитъка. Затова в живота им, освен това че са освободени, настъпили немалко промени. Ако беше останало както преди, повечето от тях щяха да бъдат длъжни просто да обработват земята. Но всички младежи можеха да станат чираци в работилниците, а това беше нещо като рай, в сравнение с това да се трепеш цял живот на полето.

Сиге и Орм не можеха да разберат как в една толкова голяма ферма не се обработва земя. Луке и Токе им се присмяха, като им припомниха бъчвите с жито, които бяха видели в мелниците. Те пристигаха всеки ден във Форшвик по реката или през езерото и ежедневно почти същият брой бъчви, пълни с брашно, пътуваха на обратно. Оставяха една от осем и това беше предостатъчно, както за хората, така и за конете, на които през зимата даваха овес, а не само сено. Защо да се потят и да се трепят в полето на четири крака, когато можеха да имат повече хляб, без да обработват земята?

Все пак Сиге и Орм не успяваха да разберат това разсъждение. Да кажеш, че имаш повече хляб, без вече да обработваш земята, за тях си беше проява на някаква магия.

Двете конюшни бяха почти празни, защото по-голямата част от конете бяха навън, докато още можеха да пасат. Дълги поредици седла и оръжия бяха закачени на стените. Те принадлежаха на бъдещите рицари и никой от чираците нямаше право да ги докосва.

Всичките тези младежи бяха Фолкунги и трябваше да учат бойния занаят в течение на пет години. Всяка годна идваха нови, млади и съвсем неуверени. Някои от тях след това се връщаха у дома, придобили страшни умения в боравенето с копие или меч. Те имаха също така собствена сграда във Форшвик. Обикновените хора нямаха право да влизат там, но Токе знаеше, че вътре има повече от шестдесет легла.

До тази постройка се намираше сградата на чужденците, където също не беше препоръчително да се влиза. А отзад беше домът на господаря Арн и госпожа Сесилия, пред който растеше горичка от червени и бели рози. На склона, който слизаше към Ботенсъо, имаше редове ябълкови дървета, чиито плодове скоро щяха да узреят, и лехи с различни зеленчуци и подправки.

В средата на двора, над дома на господаря Арн се издигаше просторната сграда без стени, където бъдещите рицари се упражняваха с меч и щит, а от другата страна имаше малки къщички, в които живееха някои от най-знатните чужденци.

След това те се върнаха към работилниците и стигнаха до някогашния главен корпус на Форшвик, където са живеели тези, които са били стопани на мястото преди господаря Арн и госпожа Сесилия. Именно там сега живееха повечето освободени, там и се хранеха, на смени с бъдещите рицари, защото не всички се побираха едновременно. Щяха да чакат още няколко часа, защото тези, чиято работа беше най-лесна, се хранеха последни.

Зад тази сграда се намираха тухлени постройките, в които съхраняваха на хладно месото както през зимата, така и през лятото. Там беше тъмно и студено. На земята бяха поставени големи топящи се късове лед, а водата се стичаше навън през една вада. Сиге и Орм се запитаха откъде можеше да има толкова лед, след като есента едва беше започнала. Веднага ги заведоха до друга постройка съвсем наблизо. Там те видяха огромни късове лед, обвити в талаш и складирани още след отрязването им от езерото миналата зима. Всяка година пълнеха този склад от пода до тавана и изглежда това беше достатъчно за целия топъл период през годината.

Зад тези складове се намираше редът от жилища на бившите крепостни, където сега живееха свободни мъже и жени. Някои от освободените бяха напуснали Форшвик и се бяха настанили в доста далечни земи, но по-голямата част бяха избрали да останат. Впрочем, според Луке и Токе, това беше най-доброто, което можеха да направят, защото тук никой не умираше нито от глад, нито от студ през зимата.

Обиколката завърши във фабриката за стрели, там, където беше започнала, а Сиге и Орм трябваше да се заловят за работа. Очевидно беше, че не знаят как да се справят с това, което беше в ръцете им. Същевременно, бяха им избрали съвсем лесна задача. С помощта на инструменти, които те не бяха виждали досега, трябваше да направят прорез в бъдещата стрела там, където щеше да бъде закрепен върхът. Правеха ги в два размера: едните с обикновена дължина, а другите по-дълги с една трета. Имаше и много видове върхове. По-дългите стрели имаха много дълъг и заострен връх, способен да пробие кожата. Късите стрели имаха два вида върхове — един, при който зъбците

имаха обичайната форма, и друг, чийто зъбци, напротив, бяха доста широки, почти като мънички крила.

С вид на познавач Луке им обясни, че дългите стрели с източен връх и без зъбци са предназначени за далекобойни лъкове. Върховете им бяха така направени, че да пробиват ризници. Стрелите с широки върхове служеха да повалят коне и от тях вече бяха направени повече от хиляда, от които повечето бяха изпратени в Арнес в бъчви. Във Форшвик всеки ден се правеха поне тридесет стрели.

Появата на тези чираци малко промени организацията на работата в ателието. Така Сиге и Орм бяха определени да пробиват прореза, в който се вмъкваше върхът. Ако той не беше достатъчно широк или дълбок, им връщаха ствола със забележки. След това Луке и Токе слагаха върха на място и го закрепваха с ленен конец, намазан с катран, преди да предадат стрелата на двамата чужденци, натоварени с най-фината работа — поставянето на перата.

Не точно за такъв нов живот във Форшвик при господаря Арн бяха мечтали Сиге и Орм. Чувстваха, че няма смисъл да казват на Луке и Токе, че искаха да учат бойния занаят редом с бъдещите рицари.

На вечеря, когато Орм изпусна няколко думи за мечтите си, всички на масата започнаха да му се подиграват. Мястото на освободените беше в работилниците и само Фолкунгите можеха да искат да изучават бойния занаят.

Сиге стисна зъби. Той имаше думата на господаря Арн и смяташе да му го припомни при удобен случай.

След погребението на краля за първи път в живота му Арн беше ескортиран до Арнес. Охраната от шестнадесет човека, сред които бяха Суне, Сигфрид и Торгилс Ескилсон, беше придружила Сесилия до Варнхем, заобикаляйки езерото Ветерн.

Щом се озоваха там, тези младежи от Форшвик привлякоха любопитни погледи. Конете им не бяха оседлани и екипирани като тези на другите, а носеха цветовете на Фолкунгите. Някои, които изглежда се интересуваха от здравите черни кожени ремъци, които опъваха тъканта, се приближиха да ги докоснат. Установиха, че тънкият плат с герба на Фолкунгите беше дебело подплатен с ризница, която защитаваше конете от стрели. Това, че само трима от тези

гвардейци бяха достигнали зряла възраст, също изглеждаше странно. Както и да е, изключително младите спътници на Арн Магнусон носеха с лекота оръжието си и яздеха както малцина го можеха в Западна Готаланд.

Тази показност беше породила вълна от слухове за това, което ставаше във Форшвик. Арн го разбираше много добре. Въпреки това му беше трудно да доведе Сесилия на погребението на краля, без да осигури подobaващата за ранга ѝ охрана.

Те яздиха дял ден от Варnhem до Арнес, без да има нужда да пришпорват конете си. Както обикновено Сесилия ползваше нормално седло и яздеше Ум Аназа по мъжки. С такава кобила не ѝ беше никак трудно да бъде наравно с кортежа си от млади изкусни ездачи.

Не спряха в Скара, защото не разполагаха с необходимия впряг за това, което евентуално биха купили от там. Багажът им беше в чанти, пренасяни от товарни животни. Беше пазарен ден и близо до Скара те се разминаха с множество селски каруци, които отиваха към града или излизаха от там. Синият кортеж предизвика възхищение и учудване. Конниците излъчваха сила, която можеше да внуши страх. Всички можеха да се досетят, че мощта на Фолкунгите растеше. Но никой не можеше да каже дали тя ще послужи на мира или на войната.

Минаха през кариерата в Кинекуле, за да посетят каменоделеца Марселий, който сега работеше над украсата на новата църква във Форшхем. Някои от скулптурите бяха наскоро довършени. Една от тях предизвика всеобщо възхищение, докато друга накара Арн да се изчерви и заеква, така както никой не би повярвал.

Тази, на която всички скоро щяха да се любуват, щеше да бъде поставена над входната врата и изобразяваше Христос, който дава на Петър ключовете от небесното царство, а на Павел — книгата на християнската вяра. Над главата на Спасителя имаше кръст с надпис на латински, който гласеше:

„Тази църква е посветена на Нашия Спасител Исус Христос и на Неговия Гроб Господен.“

Композицията беше впечатляваща. Изглеждаше сякаш човек присъства на сцената, макар и тя никога да не се бе състояла. Но за бог

времето и пространството не съществуваха. Той бе времето и всички места в едно и затова тази композиция беше толкова красива, колкото и вярна. Арн почти изпита страх при мисълта за милостта, която му беше оказана да изгради тази църква в чест на Гроба Господен. Въпреки че далеч не беше още довършена, този шедьовър му даваше възможност да си представи бъдещата църква.

В противовес, скулптурата, която предизвика у него толкова гняв и неудобство, изобразяваше Спасителя Христос, който получава ключовете от църквата от ръцете на рицар и я благославя, докато един каменоделец работи, приведен над длетото си.

Трудно беше да не се разпознае образа на дарителя и на скулптора. Той не беше нито погрешен, нито богохулен, но суетен.

Марселий гледаше на произведението си много по-хладнокръвно. След хиляда години тези, които щяха да наблюдават скулптурата, щяха да видят как Арн Магнусон дарява тази църква. Това беше просто един утвърждаващ образ. Вместо да тръгнат към Светите земи в търсене на Гроба Господен с война и смърт, истинските вярващи щяха да могат да го потърсят в собственото си сърце. Тя изобразяваше идеално това, за което се бяха договорили в деня, когато се срещнаха за първи път в Скара.

Арн не помнеше да е поръчвал това, но все пак призна, че подобна идея никак не беше далеч от собствената му. Все пак да застане така на показ близо до Спасителя Христос за него беше тежък грях.

Марселий вдигна рамене, като каза, че това не е по-лошо, отколкото да се изобрази как Бог изгонва Адам и Ева от рая, както възнамеряваше той да направи в църквата. Бог и хората спокойно можеха да бъдат изобразени заедно. Не само добрите и светците можеха да бъдат представяни. Понякога можеха да бъдат видени Варава или римският войник, който забива копие си в разпнатия Спасител. Да се каже, че Арн Магнусон беше изградил тази църква и я беше посветил на Гроба Господен не беше проява на суета. Това просто беше чистата истина.

Сесилия се намеси: скулптурата беше едновременно правдива и хубава и само можеше да се хареса на Спасителя, защото изразяваше единствено смирение пред него.

Разбраха се да не решават нищо прибързано и да продължат разсъжденията си относно това изобразяване на Бог и строителите на църквата. Нямаше нужда да се бърза, храмът беше далеч от завършването и освещаването си.

В единствения ден, който прекараха в Арнес, Арн обходи още веднъж крепостната стена и я огледа до най-малката подробност. Тъй като мястото беше вече довършено отвън, вече можеха да бъдат наети толкова хора, колкото беше необходимо за довършителните работи вътре. Триетажната къща беше почти завършена и беше възможно войските да прекарват зимата там. Оставаше да се построят складовете за жито, за сушена риба, за фураж... Всичко необходимо за продължителна обсада. Останалото бяха обикновени дейности, за които не бяха нужни най-добрите строители на света. Важното беше да бъдат довършени стената, кулите, вратите и подвижните мостове. Във Форшвик вече бяха изковани големите вериги за подвижните мостове и входните решетки.

Старата главна кула беше преобразувана в склад за оръжие и ценности. В най-горното помещение бяха наредени много бъчви с десет хиляди стрели, готови за изстрелване. Помещението отдолу преливаше от арбалети, мечове и стрели. Арнес вече беше в състояние да издържи обсадата на могъщ враг. Засега не се задаваше никаква война и затова имаха цялото необходимо време, за да довършат подготовката такава, каквато я бяха замислили в началото.

Скоро Арнес щеше да бъде място, където стотици Фолкунги можеха да се укрият, независимо от заплахата, надвиснала над него.

Тъй като не се беше прибирал от Коледа, Торгилс реши да остане няколко дни при Ескил, а Арн и другите продължиха към Форшвик. Тръгнаха рано сутринта, за да изминат пътя наведнъж, без да прекарват нощта в Аскеберя.

Вечерта при пристигането си чува голямата камбана да известява тревога и само за няколко минути бъдещите рицари и конярите се втурнаха към конете си. Когато Арн и Сесилия влязоха, преминаха пред три отряда конници, строени по протежение на главната улица на укреплението. Бенгт Елинсон, единственият знатен воин, останал във Форшвик, беше застанал с коня си на три крачки пред останалите. Той пръв изтегли меч си, а останалите направиха същото, за да поздравят господаря Арн и госпожа Сесилия със завръщането им.

Арн се приближи до Бенгт, благодари му, прие командването и заповяда на младежите да продължат това, с което се занимаваха преди да забие камбаната.

Следващите дни бяха тежки заради горчиво-сладката тъга на раздялата. Беше дошъл краят на петте години, за които Арн беше наел своите бойци сарацини. Тези, които искаха да се върнат у дома, щяха да имат възможност да го направят скоро, защото в Льодьосе чакаха големия кораб със сушена риба от лофотенските острови. Можеха да се качат на него до Бьоргвин, големия град на западните брегове на Норвегия. Оттам непрекъснато заминаваха кораби за Лисабон, където почти щяха да са стигнали до страната на последователите на Пророка.

Ибрахим и Юсуф, които бяха сигурни, че ще бъдат по-полезни с уменията си на лекари в Андалусия, в кралството на Алмохадите, искаха да се върнат. Англичаните Джон и Атълстън също желаеха да се приберат. За тях беше по-лесно — между Льодьосе и Англия, където Ескил беше започнал търговия, пътуваха кораби.

Половината от наетите на строежа в Арнес искаха да последват Ибрахим и Юсуф, смятайки, че е трудно да се следва истинската вяра в страна, забравена от Бога. Част от тези, които искаха да останат, вече имаха жена и деца.

Айбар и Бюлент, които произвеждаха филц, нямаха желание да заминават. Без съмнение, нямаше да им е трудно да стигнат до Лисабон. Но след това имаше още дълъг път до Анатолия. А и родните им села отдавна бяха изгорени и изравнени със земята от християните и мюсюлманите. Така че те нямаха къде да отидат.

Колкото до братята Вахтиян, те започваха да се чувстват северняци и отдавна говореха съвсем разбираемо местния език.

Освен това Яков ги беше изненадал със завръщането си от Любек, където беше отишъл от името на Ескил и Арн, водейки със себе си жена, за която твърдеше, че се е венчал пред Бог. Тя се казваше Гретел и се говореше, че била изоставена от бъдещия си съпруг в деня на сватбата. За щастие, бързо беше намерила утеха в прегръдките на този арменски търговец. Не всичко в разказа му беше съвсем ясно. Но никой не възрази. Така че за Яков не можеше и да става дума вече да си тръгне. Неговата Гретел категорично отказваше да се върне в

страната си, а още по-малко желаше да живее в Армения. Освен това чакаше дете.

Марк нямаше никакво желание да заминава сам. Той нямаше жена, но животът във Форшвик не беше лош. За него дори беше удоволствие да измисля непрестанно как да се използва хидравличната енергия, как да се създават нови оръжия и непознати инструменти. Разбира се, щеше да е още по-добре, ако си имаше съпруга.

Арн реши да придружи заминаващите до Лъодьосе, така че последното им пътуване през земите на неверниците да премине спокойно. Всъщност, той смяташе, че последователите на Пророка ще са в безопасност, щом се качат на кораба, който заминава за Бьоргвин. Що се отнася до англичаните, идеята да ги остави сами за известно време в Лъодьосе не го безпокоеше.

Сбогуването беше трудно. Очите на тези, които бяха работили заедно в продължение на пет години, се насълзиха, когато пътниците се качиха на лодките, с които щяха да отидат до Венерн, за да вземат по-големи кораби до Гьота. Все пак за всички беше облекчение, когато моментът свърши и лодките изчезнаха след първата извивка на реката, която водеше към езерото. Арн и Сесилия се зарадваха, че много от чуждоземните въпреки всичко бяха решили да останат. Познанията и уменията им бяха безценни, а още бяха далеч от това свободните да се научат да вършат работа, която изискваше години чиракуване, за да свършена задоволително.

Седмица по-късно Арн се върна от Лъодьосе с доста натежало сърце. Най-тежко беше да се сбогува със стария Ибрахим, с Юсуф и туркополите Али и Мансур. Изкуството на тези лекари беше незаменимо, а обучаващите се рицари имаха да направят още много, преди да се изравнят със сирийски ездаци като Али и Мансур, чието препитание бяха оръжието и ездата.

Но уговорките трябваше да се спазват. Трябваше да се радва, че половината от сарацините бяха избрали да останат, и да не забравя всичко, което беше направено, за да се запази мирът.

Все пак Арн не беше в много добро настроение, когато Гуре го потърси, съпроводен от двама чираци, които той не познаваше. Първоначално не повярва на ушите си, слушайки това, което те пелтечеха изчервени, а именно, че им беше обещал да ги приеме във Форшвик. Веднага се виждаше, че не са Фолкунги. Попита ги строго

какво им беше внушило такива измислици и знаеха ли какъв тежък грях извършват, давайки тази лъжлива клетва. Но когато те му припомниха, че по време на първото си посещение в Аскеберя беше разговарял с тях в двора на хана, той бързо се досети за случката. Помисли малко, преди да вземе решение. Сиге и Орм изгаряха от нетърпение. Колкото до Гуре, повече от всичко друго, той беше изненадан.

— Заведи тези момчета при Сигфрид Ерлингсон — нареди той накрая. — Кажи му да ги сложи в групата на най-младите новопостъпили и да проследи да им дадат подходящи дрехи и оръжие.

— Но тези момчета не са Фолкунги, господарю — възрази смаяно Гуре.

— Отлично знам това. Те са синове на освободен. Аз съм дал дума, а думата на Фолкунг трябва да се спазва.

Гуре сви рамене и отведе момчетата, които изглеждаха готови да подскочат от радост и едва успяваха да се сдържат.

Арн дълго стоя пред наполовина празната си чиния. Всъщност току-що си беше задал въпрос, който никога не бе докосвал съзнанието му. Питаше се дали човек може да е Фолкунг само по рождение и дали не можеше да стане такъв впоследствие. Не всички Фолкунги бяха най-добрите сред хората, а от останалите не всичките бяха най-лошите.

Според правилата на тамплиерите, единствено този, чийто баща имаше герб на щита си, можеше да бъде приет в ордена като брат. Другите трябваше да се задоволят със сержантско звание. При все това неведнъж той беше виждал сержантите да се държат като братя, а братята да не заслужават тази титла.

Защо тогава да не можеше да бъдат обучени хора, така че да се превърнат във Фолкунги така, както беше възможно да се влее свежа кръв, за да се подобри дадена животинска порода? Кръстосвайки северни и арабски коне, бяха на път да създадат нова порода коне, от която да се състави тежката конница, която беше следващата му задача. Можеха да се свържат готски и арабски качества така, както се използваша различни видове желязо и стомана за направата на мечовете на Форшвик. Защо да не се постъпи така и с Фолкунгите?

Първо трябваше тези момчета да приемат кръщението, ако още не го бяха направили, защото никой воин от Форшвик не би носил

името Сиге или Орм.

Сверкер Карлсон пристигна в Нес начело на внушителен кортеж от сто воини с намерението да лагерува. Беше изчакал разгара на зимата, за да стане ледът достатъчно дебел, та да преминат през Ветерн.

След Нова година той събра всички благородници на Фолкунгите, на рода Ерик и на Свеите, за да пристъпи към възкачването си на трона, след като положи клетва. След това щеше да има тридневни празници.

В Нес никога не бяха виждали толкова червени плащове, дори по времето на Карл Сверкершон. Цветът не беше просто този на Сверкерите, но и най-разпространеният сред датчаните. Ярл Ерик, който присъстваше на пристигането на бъдещия крал, прошепна в ухото на Арн, не без нотка на отвращение, че гледката наподобява течаща през леда кървава река.

Биргер Бруса, брат му Фолке и ярл Ерик бяха единствените миряни сред членовете на новия съвет на кралството, които не бяха датчани или Сверкери. Ескил се беше принудил да се раздели с поста си, тъй като бъдещият крал бе заявил, че толкова важни неща като търговията в кралството трябва да се поверят на по-способни от него датчани. За главнокомандващ избра приятеля си Еббе Сунесон, който беше свързан с Фолкунгите от Арнес чрез роднината си Конрад, съпруг на полусестрата на Арн и Ескил — Кристина. Сверкер смяташе, че тази роднинска връзка беше мост между датчаните и Фолкунгите.

Архиепископ Петър сияеше и непрестанно хвалеше Бога за това, че в безкрайната Си милост и справедливост най-сетне бе направил така, че короната на готите и свеите да се върне при сина на покойния крал Карл. Той беше сигурен, че това е проява на Божията воля.

Все пак Сверкер не можеше да постави короната на главата си, преди да положи клетва пред съвета на кралството и събранието на всички сановници, че с Божията помощ ще направи така, че да господства справедливостта и да се прилага законът. Трябваше също да се закълне, че близките му се отказват от всякакви претенции към короната и че негов наследник ще бъде Ерик. След него редът на

унаследяване предвиждаше по-малките братя на Ерик — Йон, Йоар и Кнут — които от този момент нататък щяха да имат всички права на кралски синове.

При полагането на тази клетва архиепископът беше прескочил някои пасажи, но свеите и готите веднага го бяха поправили строго. Едва след като всичко протече нормално, събранието на цялото кралство се закле във вярност на крал Сверкер, докато е жив и докато държи на думата си.

През трите празнични дни датчаните показаха как се празнуват значимите събития по широкия свят. Организираха двубои между воители, които се втурваха един срещу друг, въоръжени с копие и щит. Единствено датчаните участваха в тези игри, защото новите господари на кралството смятаха, че нито в изостаналата провинция Западна Готаланд, нито в Свеаланд някой беше способен да се бие на кон. И съдейки по множеството изумени погледи, пълни с възхищение, които видяха сред новите си поданици, крал Сверкер заключи, че тези отдавна познати в Дания геройства бяха новост за по-северните страни.

С непроницаемо изражение Арн наблюдаваше внимателно това, което правеха датските рицари. Само известна част от показаното изискваше умения, които не бяха за пренебрегване. Останалото беше лесно и никак не го впечатли. Никой от тези мъже не би бил в състояние да е сержант при тамплиерите. Но трудно щяха да бъдат победени на полето на северна битка. На Форшвик му трябваша още няколко години подготовка, за да се справи с тези датчани на открито поле. Това беше цялото им предимство.

През тези дни кралят и неговия главнокомандващ не напуснаха голямата зала, където бяха в обкръжението на датски придворни. Те викаха един по един най-влиятелните хора в страната, за да разговарят с тях. Биргер Бруса беше натоварен да ги представя. Кралят много се постара да се покаже изключително приятелски настроен и да се отнесе с Фолкунгите и представителите на рода Ерик като с роднини.

Беше ред на Ескил и Арн да се представят пред суверена и датското му обкръжение. Биргер Бруса представи Ескил като търговец, участвал някога в съвета на крал Кнут и бъдещ господар на Арнес. За Арн спомена само, че е прекарал дълги години сред монасите, именно в Дания, и че сега е господар на Форшвик.

Арн хвърли към чичо си кратък въпросителен поглед. Единственият отговор на Биргер Бруса беше бързо и дискретно намигване.

Кралят беше щастлив да разговаря с някого, който без труд разбираше датски, за разлика от много от своите, които не бяха много съобразителни. За Арн не беше трудно да разговаря на езика, който дълго беше употребявал на младини. Като го слушаше, човек винаги можеше да реши, че е по-скоро датчанин, отколкото гот.

Като начало разговорът започна с незначителни теми като красотата на Лимфьорд, близо до манастира Витскьол, или неуспешния опит там да се отглеждат миди. Той покани Арн и Ескил да отидат в Дания с пропуск, подписан от него, за да се срещнат със сестра си Кристина. След като по реакцията на двамата братя разбра, че това пътуване не беше от първостепенно значение за тях, той смени тактиката и вместо това предложи да покани Кристина и съпруга ѝ Конрад Педерсон в Нес през идното лято. Накратко, той направи всичко, за да покаже, че старата вражда между техните родове вече беше само лош спомен.

Затова им се стори доста неуместно, че главнокомандващият Еббе Сунесон внезапно припомни, че някога е имал разпавии с някои членове на рода им в Арнес, но сега всичко това е мъртво и погребано.

Беше го казал меко, с крива усмивка в крайчеца на устните. Биргер Бруса поклати глава, гледайки Арн, за да го предупреди, а той едва се овладя, преди да отговори, че този, който беше починал в онзи ден, бе техният брат Кнут, а те все още се молеха за покоя на душата му. Въпреки това те нямаха никакво намерение да отмъщават.

Трябваше Еббе Сунесон да си замълчи. Може би беше пил малко повече по време на празника, а може би се беше самозабравил заради победата си в турнира. Или пък подобно на приятелите си беше убеден, че сега вече те са господарите на населението, което не заслужава никакво уважение.

И Биргер Бруса, и кралят пребледняха, макар и по различни причини, след това, което той каза в този момент.

В действителност, с откровено ироничен тон той заяви, че Арн и Ескил няма защо да показват такава сдържаност. Ако наистина имаха чувството, че не са получили справедливост след смъртта на брат си, той беше готов да кръстоса меч с тях във всеки един момент. Впрочем,

защо не веднага? Очевидно всичко зависеше от това дали са им останали достатъчно чест и смелост.

Арн сведе поглед, наложи му се да направи голямо усилие, за да потисне надигащото се желание да поиска единоборство. Без съмнение така остави впечатлението, че го е срам от това, че не посреща току-що отправеното му предизвикателство, което сякаш го бе зашлевило.

Когато тишината стана непоносима, той вдигна отново глава и каза, че не му се струва никак разумно новият крал и хората му да прекарат първите си дни в страната на свеите и готите, проливайки кръв. Каквото и да стане, независимо дали Еббе ще предизвика смъртта на един Фолкунг от Арнес или пък той ще убие главнокомандващия, този двубой не би послужил на каузата на новия владетел, нито на тази на мира, към който всички се стремят.

Тогава кралят сложи ръка върху тази на Еббе Сунесон, за да му попречи да отговори, след което каза, че за него е голяма чест сред хората, които му се бяха заклели във вярност, да има мъже като Ескил и Арн Магнусон, способни да поставят мира в кралството пред собствените си чувства.

Нито единият, нито другият отговориха. Задоволиха се само с това да се поклонят и да излязат безмълвно. Наложил се Арн, който кипеше отвътре от гняв и унижение да излезе навън, за да се охлади. Ескил го последва бързо, за да му каже, че би било нещастие един Фолкунг да убие главнокомандващия на кралството още през първата седмица на новия крал. Без съмнение тези оскърбителни думи биха могли да бъдат избегнати, ако Биргер Бруса беше по-точен в думите си по отношение живота, който беше водил Арн, дори и в манастира. Така, както изглеждаше, този надут главнокомандващ дори и не подозираше до каква степен беше застрашил живота си.

— Все пак не разбирам защо Бог постави в обсега на меча ми убиеца на брат ни — процеди Арн през стиснати зъби.

— Ако Бог иска да се изправите един срещу друг с меч в ръка, Той ще направи така, че това да стане. Засега е очевидно, че той не го желае — отговори объркан Ескил.

XI.

През първата година от царуването на Сверкер единствената добра новина, която дойде от Нес, беше тази за смъртта на архиепископ Петър, който беше починал от стомашно разстройство в деня след Коледа. Като изключим това, не се случи нищо от особено значение за Фолкунгите и рода на Ерик. Това, което засягаше върховната власт в кралството, сякаш вече не ги касасеше.

Когато Сверкер реши да замине на кръстоносен поход на изток, не счете за необходимо да потърси помощта на Фолкунгите и на рода на Ерик. Съюзи се с датчаните. Впрочем, този поход не беше особено впечатляващ. Армията на Сверкер трябваше да дебаркира в Курландия, за да разпространи правата вяра и да отнесе всичко, което можеше да бъде отнесено. Но двестата кораба на експедицията бяха отклонени от буря толкова на север, че акостираха в Ливония. Там те разграбваха три дни, натовариха плячката на корабите и се върнаха.

Тези, които не участваха в този подвиг, не загубиха нищо. Въпреки това свеите бяха обидени, че не са поканени да изпратят дори само един отряд или кораб и че кралят и неговите датчани имат толкова лошо мнение за тях.

Що се отнася до Фолкунгите от Арнес и Форшвик, те не изпитаха никакво неудобство от това, че новият владетел не прибегна до услугите им, защото имаха по-важна работа. В Арнес строяха къщите зад крепостната стена, както и складове, и кладенци. Във Форшвик Сесилия бе отбелязала, че започват да излизат на печалба.

Това не се дължеше само на факта, че вече продаваха стъкло от Форшвик в Линшьопинг, Скара, Стренгнес, Йоребро, Западен Арос, Източен Арос и дори Норвегия. Някои от бъдещите рицари бяха завършили обучението си. Беше време да се завърнат у дома и на свой ред да обучат собствената си гвардия и стрелци, както и да укрепят именията си. Те купуваха всичките си оръжия от Форшвик, така че все по-голяма част от произведеното, първоначално предвидено като безплатна доставка за Арнес и Биелбо, осигуряваше парични

постъпления. Обратно на това, което се беше случило в Библията, седемте години на кльощавите крави бяха изминали преди петте години изобилие. Когато нещата започнаха да се променят, Сесилия трябваше многократно да преправя сметките си, защото не вярваше, че не се е объркала. Притокът на сребърни монети беше все така голям, но сега той не секваше.

Последните години на XII век, които според някои духовници и лоши пророци трябваше да донесат края на света, бяха мирни за Фолкунгите и белязани от много бракове.

Биргер Бруса и братята му Магнус и Фолке смятаха, че вече не е толкова изгодно да се свързват със Сверкерите. Тъй като Ескил най-сетне беше анулирал брака си с Катарина, вече можеше да се впусне в търсене на нова съпруга в Западен Арос и Сигтуна, наскоро опустошена от естонски набези. Намери щастието си при Бенгта Сигмундсдотер, вдовица от крепостта. Съпругът ѝ беше убит преди много години при разграбването на града. Изглежда тя бе надарена с интуиция. Двамата с мъжа ѝ притежаваха най-голямата търговска къща в Сигтуна. Съвсем предпазливо тя не съхраняваше там ценностите им, а ги беше укрила във фермата на родителите си на север от града. Така, тя беше една от малкото жители на Сигтуна, които не бяха претърпели истинска загуба по време на разграбването.

Може и да не беше толкова богата, колкото трябва, за да донесе на Ескил истински достойна за него зестра, но никоя жена в страната не би могла да бъде такава. Тъй като ставаше дума за вдовица, това не беше толкова важно, а и нямаше необходимост от официален годеж, защото тя не се нуждаеше от ничие одобрение. Така че щом Ескил и Бенгта се договориха, отпразнуваха сватбата си незабавно без други формалности.

Ескил и Бенгта смятаха, че идеално си подходат. Бенгта беше делова, а търговията също беше основното удоволствие за Ескил. Още от първата си среща те бяха предвидили Бенгта да напусне Сигтуна и да установи търговията си във Висби или в Любек. Така можеха да работят за взаимните си интереси.

Не беше толкова лесно да се намери съпруга и за Торгилс Ескилсон в Свеаланд. Сесилия Бланка, кралската вдовица, беше родом от тази страна и след смъртта на Кнут не беше понесла мисълта да продължи да живее в Нес, въпреки че новият крал Сверкер я беше

поканил да остане там колкото иска. Но отношението на неговите царедворци не беше такова. Дори и да изглеждаха свободни, ярл Ерик и братята му всъщност бяха затворени в златна клетка. Бланка се престори, че иска да се оттегли в Рисеберя, както подобаваше на вече лишена от властта си жена с нейния ранг. В крайна сметка беше акостира в Форшвик, където се беше установила. Двете Сесилии незабавно бяха обсъдили женитбата на Торгилс и бяха стигнали до заключението, че най-подходяща би била дъщеря на лагман. Такива като тях бяха много влиятелни сред свеите и нямаше да е зле да завържат връзки с тях.

Стана както те го искаха и онова лято им се наложи да пътуват много из областта. След собствената си сватба Ескил, придружен от Торгилс, Арн и сина му Магнус, начело на голяма свита пристигна в горите на Упланд, където отсядаше при високопоставени личности или от новото му семейство, или от това на Бланка. Годешът на Торгилс Ескилсон и Улрика, дъщерята на лагман Лейф, се състоя във фермата Норгарн, намираща се на един ден път от Източен Арос, около празника на свети Лоран преди началото на есента. Сватбата беше пет дни по-късно в Арнес.

В този мирен период дамите също пътуваха много. Любимото им място за срещи беше Улвеса, имението на Ингрид Улве, защото се намиреше по средата между Форшвик и Улфсхем, така че двете Сесилии и Улвхилде трябваше да пътуват само ден, за да се срещнат там. Ингрид Улве и Улвхилде бяха от Сверкерите, Бланка произхождаше от род на свеите, а Сесилия от рода Поле от Хюсабю. Така те можеха да се събират свободно, без да се налага непрекъснато да го обмислят, както Фолкунгите и тези от рода Ерик, за които бяха омъжени. Ингрид Улве вече имаше двама сина и чакаше трето дете. Тъй като Биргер, по-големият син на Ингрид Улве, скоро щеше да стане на пет, както и Алде, те се погрижиха децата да получат добро възпитание и потърсиха начини да им го дадат заедно. Предходните години Улвхилде беше пращала синовете си при духовник в Линшьопинг, но откакто времената се бяха променили, вече не беше много препоръчително млади Фолкунги да бъдат изпращани в това гнездо на Сверкери.

Накрая Бланка реши, че Биргер и Алде трябва да бъдат обучавани във Форшвик, ако старият монах брат Гилберт можеше да

бъде убеден да отделя по-малко време на меча и конете. Бланка смяташе също, че тъй като вече има своите забавления, можеше да бъде полезна по начин, който никой не би могъл да упрекне, като участва в тяхното обучение. Идеята изглеждаше толкова добра и очевидна, че дамите решиха още на следващия ден да вземат първия минаващ кораб, който отиваше до Форшвик, за да обсъдят въпроса лично с монаха.

Така малко по-късно брат Гилберт се озова в доста деликатно положение в голямата зала на Форшвик. Впрочем, не беше необходимо да го убеждават, че от една страна това щеше да е мисия, която само можеше да се понарава на Бог, а от друга — че това щеше да пощади много повече намалелите му сили, отколкото мечът и конят. Все пак той се питаше дали това съответства на задачата, която му беше поверил отец Гийом на тръгване от Варнхем.

Бланка отклони това възражение с аргумента, че за отец Гийом въпросът беше само в парите. Макар и брат Гилберт да бе напълно съгласен дълбоко в себе си, той продължи да настоява на своето, като припомни, че имаше задължения и към Арн. Тогава пък се намеси Сесилия Роса, като каза, че Форшвик беше именно нейна собственост.

Изчерпал аргументите си, брат Гилберт изтъкна, че не може да приеме окончателно преди завръщането на Арн. Успяха да получат от него обещание, че ако Арн не вижда пречка, той ще склони.

Упоритите дами бяха удовлетворени и размениха победни погледи. Когато двете започнаха да разговарят помежду си и щедро да си сипват вино, брат Гилберт побърза да се оттегли.

Фолкунгите и представителите на рода Ерик никак не оплакваха смъртта на Бенедикта, датската съпруга на крал Сверкер, която почина от треска. Единствената дъщеря на кралската двойка, Хелена, не представляваше заплаха за короната.

Смайването беше по-голямо, когато се появиха слухове, че Биргер Бруса е извел единствената си дъщеря, Ингегерд, от манастира Рисеберя, за да я омъжи за владетеля. Тя изглежда можеше да роди немалко синове. Други добавяха, че това е единствената глупост, която Биргер Бруса е извършил през дългия си живот и че над кралството надвисват черни облаци.

По начина, по който Сверкер раболепничеше пред Църквата и епископите, стана ясно, че след като беше управлявал предпазливо в първите години на властването си, кралят вече правеше все по-смели и по-смели планове. Това стана очевидно по почти смешен начин, когато имитирайки крал Кнут Датски, той реши да издаде нов закон, без да се допита до съвета.

В действителност датският владетел беше изтъкнал, че като крал по Божия воля, той може да издава закони по свой начин. Сверкер не посмя да стигне толкова далеч, но все пак твърдеше, че щом желанието му е такова, може да постъпи по този начин. Както заявяваше, бе го осенило божие вдъхновение.

Като изключим това, че имаше нещо общо с Бог, смисълът на този израз не беше особено ясен. Освен това ставаше дума за закон, действащ вече от доста време, който освобождаваше Църквата от данъци. Разбира се, епископите бяха очаровани и направиха всичко възможно да обяснят това какво се разбира под вдъхновение.

Когато се разнесе ужасният слух, че лично Биргер Бруса беше предоставил на Сверкерите кралица, способна да им осигури наследници, Фолкунгите се събраха на семеен съвет. Събитието се състоя в Биелбо, защото Биргер беше изтъкнал като довод възрастта и здравето си, въпреки че повечето не се заблуждаваха — той предпочиташе да посрещне предизвикателството у дома.

Упрекнаха го строго за тези планове за брак, за които бе взел решение сам. Повечето от присъстващите признаха, че много от браковете, които беше уредил, се бяха оказали разумни и бяха послужили за установяването на мира. Но все пак този път беше различно.

Биргер Бруса седеше на почетното място отпуснат в стола си. В началото той дори не се опита да се защити. Винаги се държеше така, когато беше най-влиятелен: намесваше се едва накрая на разговора, за да обобщи това, което другите бяха казали и да забие острия си меч в слабото място, което винаги откриваше сред разминаващите се мнения.

Но сега всички бяха единомишленици и той бързо се принуди да се защитава. Опита да говори тихо, както често го правеше преди, за да настъпи тишина в залата. Извикаха му да говори по-високо. Той отвърна на висок глас, че владетел, останал толкова рано вдовец, няма

да пропусне да си вземе нова кралица. Щом беше неизбежно, нима не беше по-добре тя да е от Фолкунгите, отколкото чужденка?

Силно раздразнен, Магнус Монешьолд възрази, че това не е така очевидно. Един вдовец би могъл също да реши да се ожени за вдовица. Така че щяха да гледат с по-добро око на някоя възрастна датчанка, отколкото на млада жена, която може да забременее.

След това думата взе Ескил и каза, че злото вече е сторено. Опитът нещата да се върнат назад, след като годежът вече беше отпразнуван, можеше да предизвика сблъсък, който да доведе до война. Тогава Сверкер можеше да претендира, че са изменили на клетвата. Следователно трябваше да се отиде докрай и да се молят Ингегерд да народи много момичета, докато членът на съпруга ѝ е храбър.

Щом се заговори за война, много от присъстващите младежи се запалиха, като казаха не много високо, че може би идва време за решителни действия. После се обърнаха към Арн, за да го попитат какво мисли. През Форшвик бяха минали толкова млади Фолкунги или все още се намираха там, че всички бяха сигурни, че той ще е водачът им в предстоящия сблъсък.

Арн отвърна бавно, че са се обвързали с клетва пред краля, докато той не наруши своята. А ако Сверкер се омъжи за жена от Фолкунгите, няма никаква законна причина за война.

Освен това тя би била съвсем ненавременна. Какво щеше да стане, ако заминат направо за Нес да убият краля? Това щеше да означава не само война с Дания, но и директно отлъчване на не един Фолкунг от страна на архиепископа на Лунд Абсалон. Всяко убийство на крал вече се наказваше така, както и споровете относно личността на архиепископа и на този, който би следвало да короняса върховния владетел. Свере Норвежки го беше изпитал на гърба си и това бе навредило на съюза на Фолкунгите със страната му. Затова не можеха да воюват със Сверкер, ако той не наруши клетвата си.

Доводите на Арн бяха толкова мъдри, че събранието веднага се успокои. Биргер Бруса се опита да обърне нещата в своя полза, като заяви твърдо, че е изключително важно всеки да знае, че войната е още далеч въпреки всичко. Трябва да извлекат най-голяма полза от този момент на спокойствие. Той настоя, че е необходимо във Форшвик да

се обучат още младежи и да се поръчат оръжия за всички ферми на рода.

Тези думи очевидно бяха много разумни. Влиянието, което Биргер Бруса беше имал толкова години в семейния съвет, вече не съществуваше. Когато съгласно традицията той напусна пръв залата, ръцете и главата му трепереха, сякаш го беше страх или сякаш чувстваше смъртта по петите си.

Лето Господне 1202-о беше зловеща година. Сякаш Божиите ангели бяха слезли на земята, за да изгорят сухата трева и да подготвят почвата за смяна на властта. В Норвегия крал Свере бе изгорял в пламъците, а тези, които го оплакваха, бяха също толкова многобройни, колкото и тези, които се радваха. Неговата смърт засегна още повече връзките между рода на Ерик и Фолкунгите с тази страна.

В Дания също почина крал Кнут, а короната отиде при брат му Валдемар, наречен Победителя. Току-що беше завладял Любек и Хамбург, които вече принадлежаха на датската корона, а беше предприел и множество походи до Ливония и Курландия. Навсякъде армиите му бяха победили. Никой не можеше да си представи по-страшен враг.

Дори и да изглеждаше сякаш Бог си играе с Фолкунгите и рода на Ерик, както и с други родове в Западна Готаланд и Източна Готаланд, все пак нямаше никаква опасност Валдемар да опустоши северна Сконе. Сверкер беше човек на датчаните и не беше необходимо страната му да бъде завладявана, докато беше на трона. Той не виждаше нищо нередно в това на търговията между земите му и Любек да бъде наложена бариерна такса в полза на Дания. Както Ескил бе процедил веднъж през зъби, правейки разчетите си, вече трябваше да се плаща налог в мирно време.

Смъртта засегна най-вече Фолкунгите. През януари същата година умря Биргер Бруса. Стана бързо и близките, които успяха да си вземат последно сбогом с него, не бяха многобройни. В последния му път го придружиха повече от хиляда Фолкунги. Събраха се в Биелбо и после, като дълго военно шествие, облечено в синьо, преминаха по леда през Ветерн до Жьовде, преди да стигнат до Варнхем по суша.

Беше изключително студено и повечето семейства бяха представени само от мъже. Все пак, от Арнес, Форшвик, Биелбо и Улвеса дойдоха всички: съпруги, деца, дори някои старци, като стария Магнус, който се качи в шейна, увит във вълчи и овчи кожи. Впрочем, немалко конници бяха искали да разменят мястото си с него, защото ризниците, с които бяха облечени, създаваха усещането за леден слой по тялото и всяка почивка беше повод за страдание.

Арн отпътува от Форшвик начело на четиридесет и осем млади конници, единствените в траурното шествие, които сякаш не страдаха от ледения вятър, въпреки че бяха със снаряжението си. В действителност те имаха специално зимно облекло, което не позволяваше допир на метала с кожата им. Дори краката им, покрити като всичко останало, изглежда бяха защитени от студа.

Причините, поради които крал Сверкер не дойде във Варнхем, бяха спорни. Беше успял да събере само двеста човека, а това щеше да изглежда твърде скромно в сравнение с множеството Фолкунги. Освен това на погребение хората понякога губеха самообладание под двойното въздействие на мъката и бирата. А какво щеше да се случи, ако някой с червен плащ се беше разприказвал толкова свободно, че да си извадят мечовете? От тази гледна точка, от страна на Сверкер със сигурност беше предпазливо и разумно да не се показва на погребението на стария ярл. Но все пак отсъствието му можеше да се сметне за обида.

Погребаха го близо до олтара, недалеч от Кнут, владетеля, комуто беше служил в името на мира и благото на кралството. Заупокойната служба беше дълга, особено за тези от близките, които не намериха място в църквата и трябваше да стоят два часа в снега.

Малко след това триста от тези, които бяха съпроводили Биргер Бруса до Варнхем, трябваше да се върнат до там за друго погребение. Господарят Магнус беше понесъл зле студа по време на погребението на брат си. При завръщането си в Арнес той започна да кашля и да трепери. Сложиха го да седне до голямо огнище на първия етаж на къщата. Но той не се възстанови. Едва успяха да доведат свещеника от Форшхем да му даде опрощение и предсмъртно миросване, преди да почине. До последния момент той не пожела да мисли за най-лошото. Не престана да повтаря, че Фолкунгите не се боят от студа. Тогава някой предрече, че това ще бъдат последните му думи.

Траурът надвисна тежко над Форшвик през четирийсетте дни на поста. Несъмнено, работата в мелницата и работилниците продължи нормалния си ход, но изобщо не се чуваха смеховете и шегите, които обикновено я съпътстваха. Траурът на господарите беше заразен.

Арн посвещаваше по-малко време отпреди на тренировките на бъдещите рицари. Това беше съвсем естествено, тъй като голяма част от тях вече бяха зрели мъже и от години бяха придобили навика да обучават младите си роднини на бойното изкуство. Суне, Сигфрид и Бенгт бяха предпочели по-скоро да останат във Форшвик, отколкото да поемат стопанство, тъй като Бенгт и Сигфрид поне можеха да го сторят.

Присъствието на тези нови учители отчасти запълни празнината, оставена от брат Гилберт сред воините и по време на състезанията с меч. Сега той прекарваше по-голямата част от времето си в канцеларията на новопостроената малка църква, където се бе посветил на обучението на Алде и Биргер Магнусон. Вече преподаваше всичките си уроци на латински.

Все пак обучението му не беше лишено от упреци — от деня, в който Сесилия откри, че беше накарал да направят два малки лъка за децата и ги упражняваше зад църквата да целят малки кожени топки, висящи на връв. Той й обясни, че стрелбата с лък е изкуство, което изостря ума. То беше много полезно и в случаите, когато човек се опитва да проникне в тайните на граматиката и логиката на Платон. Сесилия се отнесе скептично и поговори за това с Арн. Той пък прекалено горещо одобри думите на брат Гилберт и никак не разсея съмненията й.

Тя смяташе, че с Алде и Биргер трябва да се отнасят по друг начин. Алде щеше да бъде господарка на дома във Форшвик или на друго място. Дори и със сигурност да не беше толкова ясно какво очаква Биргер, не беше трудно да се предположи, че като първороден син на едно от най-видните семейства на Фолкунгите и с майка с кралска кръв, стрелбата с лък, ездата и копието щяха да заемат голямо място в живота му. Алде нямаше нужда да се учи да воюва.

Арн се опита да успокои Сесилия, като каза, че стрелбата с лък не служи само за военни цели и че някои дами са отлични в лова. Не можеше да е позорно дамата да е в състояние да сервира на масата патица или елен, които сама е свалила. Колкото до Биргер, обучението

му ще бъде сериозно променено, когато стане на тринадесет и бъде приет сред начинаещите измежду бъдещите рицари.

Сесилия се задоволи с това обяснение, докато не откри, че брат Гилберт беше направил малки дървени мечове, с които Алде и Биргер се биеха с жар пред многословния си и жестикулиращ учител.

Арн призна, че не е толкова тревожно да видиш дъщеря си как се учи да борава с меч. Но обучението на децата не беше лесно, а брат Гилберт беше взискателен учител, той си беше на мястото и го знаеше. Не беше зле от време на време да се преминава от граматиката към по-развлекателни дейности. Нима древните не са казвали, че трябва да имаш здрав дух в здраво тяло?

Когато седемгодишният Биргер получи кон, също имаше сълзи и обвинения. Сесилия забрани на Алде да язди, преди да навърши дванадесет. Във Форшвик отлично знаеха, че ездата не беше безопасно забавление. Вече беше имало не малко рани и цицини, дори някои обучаващи се рицари трябваше да останат на легло известно време. За младежите, които се обучаваха на военния занаят, това беше опасност, от която не можеха да избягат. Но за Алде не беше така.

Арн беше притиснат между дъщеря и съпруга, и двете еднакво вироглави и свикнали да правят с него, каквото си искат. По време на първата езда обаче трябваше да спечели или едната, или другата и в крайна сметка това беше Сесилия.

Той се опита да утеши Алде, като я водеше на разходка с кон, седнала пред него, в лек тръс, докато се виждаха от Форшвик и в галоп след това. Алде викаше от щастие и за известно време вече не роптаеше. Въпреки това Арн осъзнаваше, че привиква дъщеря си към лош навик. Съществуваше опасност да поиска да галопира също толкова бързо, щом вече има собствен кон. Впрочем, когато човек се учи да язди, скоростта е най-лошото нещо.

За Великден малката църква на Форшвик беше украсена със стенни килими, изработени от Суом. Те изобразяваха страданието Христово на Голгота, кръстния път по Виа Долороса и Тайната вечеря сред учениците. За Арн винаги беше трудно да възприеме Йерусалим, изобразен като Скара, а учениците на Исус — сякаш току-що са присъствали на съвета в Западна Готаланд. Той имаше непредпазливостта да сподели тази идея гласно, което му коства дълга реч за изкуството от страна на Сесилия. Не беше важна приликата с

действителността, важното беше това, което произведението е в състояние да ни накара да почувстваме. Той отстъпи пред нея с неохота, по-скоро от желание за спокойствие, отколкото по убеждение. Все така му беше трудно да приеме изображенията в Божия дом, защото смяташе, че те пречат на чистотата на мисълта.

В тази траурна година пролетта закъсня. Край Форшвик ледовете нито бяха достатъчно стабилни, за да могат хората да минават по тях, нито достатъчно разтопени, за да се прекоси през тях с кораб. Християните трябваше да си останат въкъщи и да празнуват Великден на място. Все пак не бяха напълно лишени от служба, защото брат Гилберт можеше да замести свещеника. Освен това разполагаше и с отлични певци: Арн и двете Сесилии в действителност знаеха химните толкова добре, колкото и той. Дори и църквата във Форшвик да не беше толкова представителна и да приличаше повече на дървен норвежки параклис, Великденските служби през тази 1202 година без съмнение бяха изпети там така добре, както никъде другаде в Западна Готаланд, разбира се с изключение на манастирите.

След като отпразнуваха възкресението на Господа, на третия ден ядоса пасхалното агне в голямата зала. Траурните облаци се разпръснаха, а това не се дължеше само на края на поста. Начинът, по който сарацините приготвяха овнешкото, предизвика всеобщо възхищение.

Тогава стана възможно отпразнуването на съюза между Марк Вахтиян и една германка. Тя се казваше Хелга и също идваше от Любек. Тъй като Яков вече имаше две деца и не му се искаше толкова да пътува до там два пъти годишно, той беше поискал Марк да го замества. Без съмнение той беше донесъл във Форшвик полезни и приятни неща, като се почне от големите наковални, които не можеше да бъдат произведени на място и се стигне до остриетата от Пасау, украсени с тичащ вълк. Бяха изработени от отлична стомана и с тях лесно можеше да се направят истински мечове. Сесилия беше изчислила колко струва изработката им на място или закупуването им в тази форма. Беше стигнала до извода, че вторият вариант е по-икономичен. Трябваше да се имат предвид не само похарчените пари, но и спестеното време, което можеше да се посвети на други работи, също доходоносни. Братята Вахтиян и Арн одобриха тези разчети.

От всичко, което беше донесъл от Германия, Марк най-много ценеше Хелга и не само защото това беше единственото, за което не беше платил мито на датчаните, както се шегуваше той.

Беше хубав празник, огласен от първите от много време насам смехове. Арн беше заел почетното място между двете Сесилии, заедно с Алде и малкия Биргер пред него. До братята Вахтиян и германските им съпруги седяха Гуре, кръстен веднага след като беше получил свободата си, и брат Гилберт. Малко по-далеч в залата бяха настанени шестдесетима младежи, облечени в цветовете на Фолкунгите, които под въздействието на бирата и времето ставаха все по-шумни.

Тогава Сесилия поиска да занесат вино и чаши у тях и покани по-възрастните от сътрапезниците да дойдат там пасхалното агне, защото младежката шумотевица щеше да се увеличава с всеки час.

Те пиха и разговаряха до късно през нощта, но в един момент Арн помоли да го извинят. Трябваше да отиде да поспи малко, защото щеше да става рано, тъй като имаше много работа. Като видя учудените погледи на другите, той обясни, че малко след изгрев-слънце младежите ще тръгнат на тежка тренировка по езда. Бяха се научили да пият като мъже. Оставаше да изпитат главоболието, което това ще им коства, когато на сутринта се заемат с обичайните си занимания.

Алде и Биргер намериха брат Гилберт в канцеларията. Седеше с перо в ръка, облегат спокойно на стола си. В светлината на първите лъчи той изглеждаше заспал. Тъй като не успяха да го събудят, децата отидоха да се оплачат на Сесилия. Настъпи истинска суматоха.

Когато Арн научи какво се е случило, без да каже дума, отиде в дрешника си, извади най-широката тамплиерска мантия, която намери, намери игла и конец и сам уши савана около тялото. После накара да оседлаят любимия кон на брат Гилберт, силен, дорест и расов, когото използваша за тренировки на тежката кавалерия, и завърза за него починалия си приятел. Мантията образуваше голяма бяла торба, от която се подаваха само краката и ръцете. Докато подготвяха Абу Аназа, самият Арн се облече в тържествени тамплиерски дрехи. За самара на седлото завърза характерен за рицарите от Форшвик мях и торба злато.

Половин час след като намериха тялото, той беше готов да замине за Варнхем.

Сесилия се опита да възрази, че това не беше християнски начин да изпратиш стар приятел в последния му път с уважение. Арн ѝ отговори сухо и тъжно, че въпреки това така се бяха върнали много тамплиери. Той спокойно би могъл да бъде на мястото на брат Гилберт. Впрочем, това не беше първият път, в който правеше подобна услуга на свой брат, а монахът не беше кой да е. Този тамплиер беше достигнал гроба си както много други го бяха направили преди него и щяха да го направят и след това.

Сесилия разбра, че нямаше смисъл да настоява повече. Тя поиска да даде на Арн храна за из път, но той отхвърли тази идея с пренебрежение и посочи своя мях. Повече не размениха нито дума, преди той да напусне Форшвик с наведена глава и праметнатия на гърба на коня брат Гилберт.

Естествено, беше му трудно за кратко време да изгуби баща си и чичо си. Но си беше помислил, че ако смъртта му отнеме, без да се бави, и стар приятел, болката ще е непоносима.

Изобщо не бе придружаван от брат Гилберт — такова беше впечатлението му. Разбра, че този траур беше едновременно по-тежък и по-лек. Брат Гилберт беше тамплиер като другите братя, които Арн беше изгубил през годините, понякога при ужасни обстоятелства. Краят на един тамплиер не беше като този на обикновен човек, защото монахът воин непрекъснато живееше в преддверието на смъртта. Той знаеше, че рискува в следващия миг да е сред призваните. Тези, на които беше оказана милостта да живеят толкова дълго, без да избягат или да правят компромис със съвестта си, не трябваше да се оплакват. Бог беше счел, че мисията на брат Гилберт на земята беше приключила, беше повикал при Себе си един от най-смирените си слуги, който току-що бе завършил латинската граматика, предназначена за децата. Брат Гилберт бе отпуснал ръка, бе подсушил мастилото за последен път и бе издъхнал с усмивка на устните си. Да умреш така, беше благослов.

За сметка на това имаше много по-трудни за разбиране неща в земния път, който беше извървял брат Гилберт. Той беше воювал повече от десет години в Светите земи, а малко братя успяваха да оцелеят толкова време. Каквито и грехове да влачеше след себе си,

откакто беше участвал в първата си битка под бялата мантия, беше ги изкупил повече от сто пъти. Въпреки това не му беше отредено да отиде веднага в рая, върховна награда за тамплиерите.

Бог го беше отвел в едно изгубено кътче на света, за да обучава един петгодишен Фолкунг, двадесет години по-късно да го направи тамплиер и да работи с него за съвсем други цели.

Така, както виждаше съществуването си, за Арн нямаше нищо неразбираемо, защото лично Божията майка му бе казала какво да прави: да работи за мира и да построи църква, посветена на Гроба Господен. Беше се постарал да изпълни волята ѝ възможно най-добре.

Този, който вижда и чува всичко, както казват мюсюлманите, знаеше със сигурност какво се криеше в дъното на душата на този кръвожаден предател Ричард Лъвското сърце, когато беше предпочел да езекутира няколко хиляди затворници, отколкото да вземе последната вноска, която беше поискал за тези пленници. Бог със сигурност знаеше, че това злато ще отиде в Западна Готаланд, както и за какво ще послужи. Едва след случилото се Божията воля можеше да бъде разкрита и разбрана.

Въпреки това, в този момент, когато той стигаше във Варnhem, бъдещето бе по-несигурно от всякога. Времето на брат Гилберт на земята бе свършило и Арн не можеше да си представи друга съдба за един толкова добър човек, освен място в Божието царство.

Що се отнася до това, какво чакаше самия него, той нямаше никаква идея. Наистина ли Бог искаше той да се сражава с Валдемар Победителя? Добре тогава, щеше да се постарее да го направи. Но все пак би предпочел военната сила, която бе изградил, да се окаже достатъчно мощна, за да се избегне войната. Най-доброто, което можеше да се случи с Арнес, беше това място да бъде толкова укрепено, че никой враг да не посмее да пристъпи към него и капка кръв да не се пролее на стените му. Най-доброто, което можеше да се случи на конницата, която той сформираше в момента, беше никога да не ѝ се налага да атакува.

Старайки се да разсъждава трезво и хладнокръвно, той все пак трябваше да признае, че се очертава мрачно бъдеще. Веднага след смъртта на Биргер Бруса пред съвета, събран в Нес, Сверкер беше издигнал Йохан, синът, който Ингегерд току-що му бе родила, за ярл на кралството. Не беше трудно да се разгадае намерението му. Още

повече, че в Нес Ерик и братята му се чувстваха по-скоро като затворници, отколкото като осиновени от владетеля.

В крайна сметка Арн прие, че единственият начин да се ориентира в ситуацията, бе да се помоли. Ако Бог пожелаеше, в следващия момент Сверкер щеше да умре на място и всичко да се уреди без военен конфликт. Ако Бог имаше други намерения, най-голямата опустошителна война в Западна Готаланд беше неминуема.

Затова той започна да се моли и така измина по-голямата част от пътя до Варнхем. Спря се сред гората за през нощта, запали огън и положи брат Гилберт до себе си. Продължи да се моли, за да получи просветление.

Между Скьовде и Варнхем много от селяните гледаха опулено как този рицар, облечен в бяло, с Божия кръст, преминава с наведена глава и непроницаемо лице, без да вижда или поздравява някого. Това, че тялото, което караше, бе обвито в подобно наметало, само засилваше учудването им.

Във Варнхем Арн остана три дни, за да присъства на заупокойната служба и погребението. Брат Гилберт имаше честта да бъде погребан във вътрешния двор, близо до мястото, където почиваше отец Хенри.

Когато след близо седмица се върна във Форшвик, го придружаваше млад монах, който силно се беше затруднил да язди коня на брат Гилберт. Казваше се Жозеф д'Анжу и щеше да бъде новият възпитател на Алде и Биргер.

През тази тъжна 1202 година смъртта не изпусна от прегръдката си Форшвик. Малко след задушница Суом изпадна в агония. Гуре и Сесилия се редуваха до нея. Въпреки това Суом отпращаше брат Жозеф, който идваше да я изповяда, докато не са я напуснали силите. Синът ѝ и Сесилия я убедиха да приеме тайнството и да се изповяда. Тя не се възпротиви на кръщението. Изглежда обаче изпитваше много повече колебания да се изповяда. Всъщност тя смяташе, че този, който е прекарал по-голямата част от живота си като крепостен изобщо не е имал случай да извърши простъпки, които господарите считаха за такива. Накрая брат Жозеф все пак успя да говори с нея насаме, да я изповяда, да ѝ даде опрощение и да я подготви за отвъдния живот.

На излизане той беше толкова блед, че Сесилия се учуди. Той сподели, че няма право да казва каквото и да било и че не знае кое е по-добре: тази жена да мълчи до гроба си или Сесилия да я накара да говори. Сесилия беше много объркана от това полуразкритие, което Арн счете за нарушение на тайнството на изповедта. Каква тайна можеше да пази тази жена?

Сесилия се опита да убеди себе си, че не любопитството, а единствено желанието да узнае истината я подтикваше да разпита Суом, чиито сили бързо я напускаха. Ако беше извършила някаква несправедливост, нейните наследници може би можеха да я поправят, а Суом напълно го заслужаваше. С труда си тя беше допринесла за красотата на Форшвик, а с работата си — и много пари. Две млади жени дори бяха тръгнали по нейните стъпки.

Това, което научи накрая, я обърка. Беше неин ред да пази тайна, която не можеше да носи сама. Нямахше да е лесно да говори с Арн за това. Веднага беше повярвала на онова, което беше чула, а най-много се страхуваше от това да се скара със съпруга си. Това обаче изглеждаше неминуемо.

Първо отиде в църквата и се помоли пред олтара на светата Дева. Тъй като мислеше, че благосклонността на Божията майка се разпростира и върху нея, като върху Арн, Сесилия я помоли да му даде сила да се овладее и да приеме спокойно информацията, която тя щеше да му съобщи.

После тя се отправи към къщата без стени, където знаеше, че той обикновено се намира по това време на деня сред най-големите от учениците. С крайчеца на окото си той я забеляза много бързо, въпреки че изглеждаше много погълнат от атаката, с която беше зает. Той поздрави противника си, постави меч в ножницата и тръгна към Сесилия. Не му беше трудно да прочете по лицето ѝ, че има да му съобщи нещо сериозно, и я отведе настрана, в двора, където никой не можеше да ги чуе.

— Нали нищо не се е случило с Алде? — попита той.

Сесилия само поклати глава.

— Суом ли почина? Във Форшвик ли искаш да я погребем или на друго място? — продължи той предпазливо.

— Току-що научих от нея това, което е изповядала пред брат Жозеф — прошепна тя като постави глава на рамото на Арн, сякаш не

се осмеляваше да го погледне.

— И какво? — попита той нежно и я отдалечи от себе си, за да могат да се гледат в очите.

— Гуре е твой брат, както и на Ескил. Господарят Магнус е баща и на трима ви — каза бързо Сесилия, отвръщайки лице, сякаш я беше срам да изрече истината.

— И ти мислиш, че това е вярно? — попита Арн тихо, без и най-малка следа от гняв в гласа.

— Да — отговори тя, поглеждайки го право в очите. — Не забравяй, че Гуре е по-млад от теб с около шест години. Когато баща ти е загубил господарката Сигрид, майка ти, Суом е била млада. Без съмнение е била и най-хубавата жена в Арнес. А приликата между теб, Ескил и Гуре е толкова очебийна, че не сме го забелязвали, само защото е роден крепостен.

След като бе последвала съветите на светата Дева и бе казала истината, Сесилия въздъхна дълбоко.

Арн не отговори. Замислен, той първо поклати глава, сякаш да накара тази мисъл да влезе там, после се завъртя на пети, отиде до църквата с големи крачки и затвори вратата след себе си. Като видя начина, по който той прие тази новина, Сесилия почувства едновременно облекчение и успокоение: Божията майка, изпълнена с мъдрост и благод, очакваше един от синовете, на които щедро беше дала толкова доказателства за любов.

Арн не остана дълго. След като излезе от църквата, той намери Сесилия да седи върху каменната ограда на кладенеца в средата на двора и да го чака. Той ѝ се усмихна и ѝ подаде ръка. Двамата отидоха при Суом, където брат Жозеф и Гуре бяха коленичили до леглото и се молеха. При идването на господарите, те се изправиха. Без да каже нищо, Арн се отправи към Гуре и го прегърна, който беше засрамен от този жест, но не толкова учуден, колкото можеше да се очаква.

— Гуре! — каза Арн силно, за да може да го чуе Суом. — От днес нататък ти си мой и на Ескил брат с всички права и задължения, които това води след себе си! Единствено бих предпочел да узная истината по-рано, защото не ми прави чест брат ми да ми е бил крепостен, дори и не задълго!

— Ако крепостните можеха да избират господарите си, което се случва рядко, за съжаление, изборът ми нямаше да е толкова лош —

отговори скромно Гуре, навеждайки очи.

Суом, която никой не гледаше, простена и Арн се насочи към леглото ѝ. Той коленичи до нея и прошепна в ухото ѝ, че току-що му е направила голям подарък. При следващия съвет Гуре щеше да бъде обявен за Фолкунг. Тя отговори единствено с усмивка, която впрочем никога не угасна, защото тя повече не дойде в съзнание.

Обвиха я в мантия на Фолкунгите, преди да я заровят близо до новата църква. На погребението присъстваха всички християни от Форшвик, а в този ден Гуре за първи път зае почетното място между Арн и Сесилия.

Не му се наложи изобщо да чака, за да встъпи напълно в правата си. Седмица след смъртта на Суом в Аскеберя имаше съвет на северната част от Западна Готаланд, където всички свободни можеха да дойдат да отстояват каузата си. Тези събрания бяха ценени много и привличаха все повече хора. Имаше много дела за разглеждане, въпреки че събранието беше загубило част от властта си в полза на съвета на кралството. За рода на Ерик и Фолкунгите това го правеше още по-значимо, защото те чувстваха, че ги държат все по-настрана от решенията в Нес.

Арн замина за Аскеберя, придружаван от Гуре и отряд от най-старите си ученици. Сред тях бяха Сигурд, някога познат като Сиге, и Одвар, който някога се наричаше Орм.

За да бъде някой обявен за член на род, беше необходима клетвата на този, който поемаше отговорността за него. Клетвата пък трябваше да бъде потвърдена от шестнадесет мъже от същия род, дори и да бяха младежи, но всичките трябваше да бъдат Фолкунги. Те произнесоха тази клетва твърдо, като един.

Пред събранието Арн постави мантията на Фолкунгите върху раменете на Гуре, после и върху тези на Сигурд и Одвар, които от този момент насетне можеха да я носят като останалите обучаващи се във Форшвик.

Ескил също присъстваше. Не изглеждаше така доволен като Арн, че изведнъж има нов брат. Все пак се утешаваше, като си казваше, че няма опасност да има спор за наследството на баща им, защото то беше вече поделено по законен път.

Немислимо беше в този момент някой да оспори каквото и да било във връзка с това, че Арн Магнусон присъединява някого към

Фолкунгите. Можеше да присъедини камъните от пода, ако искаше, до такава степен надеждите на рода бяха свързани с него. Всеки беше убеден, че войната срещу Сверкерите и техните приятели, датчаните, вече ставаше неизбежна.

Дори в най-черните си или най-щастливи моменти Суне Фолкесон не би могъл да си представи, че животът му ще претърпи такъв обрат. Нито един млад Фолкунг не изпитваше неговата болка в гърдите и едновременно с това такъв силен плам.

Вече бяха изминали две години от деня, в който Арн го беше извикал в стаята си, старателно беше затворил вратата след него и му беше съобщил тази невероятна вест: налагаше се да бъде предател. След като му беше посветил девет години от живота си и беше станал един от тримата най-високопоставени там след самия господар Арн, трябваше да напусне Форшвик. Щеше да потърси убежище в Нес и да поиска да служи на Сверкер.

Слушайки господаря Арн съвсем спокойно и приятелски да му съобщава това, той не повярва на ушите си. Накрая го разбра, но беше объркан.

Господарят Арн бавно му обясни, че след смъртта на Биргер Бруса Фолкунгите вече нямаха никаква представа какво се случва при краля. Дори не можеха да се стоварят със съюзниците си от рода на Ерик, защото лидерът им, ярлът, беше затворен в Нес и без съмнение никога нямаше да излезе от там.

Във войната, която щеше да избухне, защото рано или късно кралят щеше да наруши клетвата си, получаването на достоверни сведения беше половината от победата. Сверкер беше издигнал сина си Йохан за ярл, докато той още беше невръстно момче, и сериозно подозираха, че той вижда в него бъдещия владетел. Освен това Сверкер беше съюзник на Валдемар Победителя, най-страшния противник, съществувал в страните на Севера. Със сигурност Валдемар не беше Саладин. Но това правеше сведенията още по-ценни.

Суне Фолкесон беше по-подходящ от всеки друг да изиграе ролята на предател. Майка му беше датчанка, а той не притежаваше нито собственост, нито злато в страната на готите. Следователно щеше

да му бъде сравнително лесно да накара да повярват, че като половин датчанин е бил съблазнен от възможността да намери по-славна служба от тази на редови член на гвардията в една изгубена сред гората фолкунгска ферма.

Арн настоя Суне да се представи така, а не като командир на три ескадрона от лека конница, подобна на тази на тамплиерите. Трябваше да се прави на скромен и обикновен. Когато проверяваха уменията му в боравенето с меч и копие, трябваше доколкото е възможно да избягва да показва на какво е способен. Иначе рискуваше да предизвика учудване и подозрение. Нямаше никаква нужда да показва широтата на уменията си, за да стане член на кралската гвардия: и без това за датчаните щеше да е привлекателно да имат на своя страна млад Фолкунг с датска кръв.

Най-трудното за Суне щеше да бъде да запази всичко това в тайна. Собствените му братя във Форшвик дълго време щеше да се наложи да вярват, че той ги е напуснал и щяха да оплюят името му, ако изобщо се осмеляха да го произнесат.

Ако Арн и самият той бяха единствените, които знаят за неговата мисия, нямаше опасност да бъде предаден. Ако се наложеше да се срещнат в Нес, щяха да избягват да се погледнат и щяха да показват само презрение един към друг.

Никога вече нямаше да се видят или да разменят и дума, дори и при най-строга тайна, преди деня, в който той щеше да избяга от Нес, за да съобщи за идването на чужда армия. Не трябваше да търси убежище при своите, освен ако въпросът не беше на живот и смърт. Преди това, разбира се, трябваше да забелязва всичко, което вижда и да го помни: начина, по който датчаните язدهа, върховете на копията, които използваша, и всичко, което можеше да бъде важно. Все пак тези сведения, макар и безспорно много полезни, не можеха да оправдаят бягството му.

От предпазливост Арн щеше да остави у собствения си син запечатано писмо, в което разказва цялата истина. Ако умреше, докато Суне още изпълнява опасната си мисия, информацията щеше да бъде предадена на наследника му и щеше да остане в семейството.

Преди да напусне Форшвик, Суне трябваше да потърси упование в молитвата. Щеше да отнесе със себе си само учебното оръжие и най-вече не трябваше да споменава нищо на братята си. Можеше също да

открадне малка кесия със сребърни монети, завърши Арн, като му я подаде.

След тази среща Суне се умълча задълго и прекара в църквата повече време от другите. В една ноемврийска сутрин той се промъкна между сънените моряци на един кораб за Линшьопинг, натоварен с брашно и стъклария. Слезе близо до бързеите на Мо и продължи пеша по източния бряг на Ветерн, докато не срещна рибар, който ловеше пъстърва и срещу добро възнаграждение го закара до Висинг.

Това, което Арн предрече, се сбъдна с точност, по-голяма от тази, която бяха предполагали. Когато на другата сутрин Суне се представи на началника на кралската гвардия, му се изсмяха в лицето, до такава степен изглеждаше млад и беден. Когато каза, че баща му е Фолкунг, а майка му — датчанка и че има достатъчно дълъг опит като гвардеец, отношението се промени. Накараха го да изчака, докато главнокомандващият лично реши да го приеме. След това всичко стана много по-лесно, отколкото си го беше представял. Главнокомандващият Еббе Сунесон познаваше добре майка му, защото накрая тя се беше омъжила за мъж от рода Хвиде. Той беше далеч от идеята да упреква тази жена, върнала се в родината си, че е оставила сина си. Кой можеше се съмнява в трудностите, изпитани от жена, опитала се да изтръгне детето си от дивашките нокти на Фолкунгите? Ако беше успяла, младият Суне щеше да бъде отгледан като датчанин, а завръщането можеше да бъде сметнато за проява на Божиата воля.

Все пак кръвта не беше всичко. Суне трябваше да покаже, че е способен да бъде част от кралската гвардия.

Изпитанията, на които беше подложен, не представляваха никаква трудност за него. Трябваше да положи усилия да не забрави за предпазливостта, за която Арн го беше посъветвал. Датските гвардейци, които бяха негови противници в двубоя с мечове, бяха толкова жалки, че и момче от Форшвик не би срещнало никаква трудност да ги победи.

Още от първия ден в Нес трябваше да облече червената мантия на Сверкерите, което беше най-голямото унижение в живота му. Вечерта можа да седне на масата на краля, който беше очарован, че един смел Фолкунг постъпва в неговата гвардия.

Още от тази вечер очите му се спряха на дъщерята на краля, Хелена, с дълги златисторуси коси. Тя също го поглеждаше често.

Ако по-късно той доближаваше масата на владетеля, то беше само за да сервира. Между готите и датчаните имаше немалко разлики в нравите: при последните не крепостните или освободените сервираха на масата, а младежи, които наричаха пажове. И така, Суне трябваше да започне пребиваването си в Нес като прислуга. Питаше се дали това е обида, но този въпрос скоро престана да го гложди, защото така виждаше Хелена всяка вечер. И дори и да не можеше да говори с нея, все по-често разменяха съучастнически погледи.

Почетните места на кралската маса бяха за владетеля, новата му съпруга Ингегерд Биргерсдотер, дъщеря му Хелена и главнокомандващия Еббе Сунесон. Понякога кралицата беше със сина си Йохан, на чиято глава винаги слагаше малка корона.

Тя напълно осъзнаваше, че така нанася тежка обида на рода на Ерик, представителите на който заемаха много по-скромни места. Винаги наричаше сина си с титлата ярл, а Ерик споменаваше само с името му — Ерик Кнутсон. Никой не можеше да се съмнява, че в сина си тя вижда бъдещия владетел.

Обикновено ярл Ерик и братята му изглеждаха унили на масата. На всяко ядене те отнасяха по някоя нова обида. Кралят им се подиграваше, като ги наричаше свои скъпи гости, докато вдигаше наздравица или повтаряше колко се радва, че са до него. Тогава множеството датчани избухваше в звучен смях. Нямаше никакво съмнение: четиримата потомци на Ерик бяха истински затворници в Нес.

Към Суне те показваха враждебност и презрение. Поискаха той да не им сервира, защото имаха чувствително обоняние. Миризмата на предател не вървеше добре с тази на бира и печено месо. Често се напиваха и тогава трябваше да ги влачат извън залата. Кралят не гледаше на това с лошо око и често караше да донесат още бира в момента, когато те изглеждаха готови да спрат да пият.

През месеците, които последваха, Суне не успя да се наспи и една нощ. Спеше в студено и влажно помещение с десетима гвардейци, които хъркаха и воняха. Глождеше го срамът от предателството, както и мъката, която изпитваше да гледа четиримата потомци на свети Ерик да се търкалят под масата и непрекъснато да му показват презрението си. Пламъкът, който Хелена Сверкерсдотер беше запалила в него, все повече го изгаряше, така че беше под кръстосан

огън. Когато накрая заспеше, ако сънуваше, то това беше нейното лице, дългите ѝ коси и красивите ѝ очи. Когато успяваше да намери съня, той му връщаше чувството за свобода.

Малко преди Еньовден се подготвиха, както беше редът, да отпразнуват осемнадесетата годишнина на Хелена. В нейна чест щеше да има датски и франкски състезания, тоест с меч и с боздуган. Накратко, неща от които тези селянци свеите и готите нищо не разбираха.

Според съветите на Арн, Суне трябваше да се пази от участие в тях. Въпреки това, когато разбра, че победителят в турнира щеше да получи привилегията да заеме мястото до Хелена като истински принц за останалата част от празниците, сърцето му надделя над разума.

Турнирът щеше да е по франкски: всеки щеше да има право да участва в него на своя отговорност. Вътрешният двор на замъка беше изпразнен, а покрай стените поставиха големи тезгяхи. Там монтираха трибуните, от които кралят и неговите гости щяха да наблюдават състезанията.

На Суне му беше неприятно, когато слушаше другите гвардейци да говорят за турнира с коне и боздуган, в който повечето от тях имаха намерение да участват. Не беше възможно обикновен гвардеец да победи, защото победата беше запазена за някой от датските благородници. Въпреки това би било чест човек да е от последните бойци на арената.

Колкото повече подробности чуваше, толкова по-трудно му беше да устои на изкушението. Накрая се облече като другите, отиде да вземе червен щит, боздуган и коня, към когото беше най-привикнал.

Когато четиридесетте конници, въоръжени с боздугани и щитове, излязоха да дефилират в кръг пред краля и гостите му, дворът бе огласен от рогове и барабани. След час може би само един от тях щеше да е още на седлото. За да ги окуражи, кралят стана и издигна короната на победителя. Настъпи тишина и всеки от състезателите си се помоли наум. После въздухът бе раздран от острия звук на рога. Внезапно дворът се превърна в объркано и ревящо меле от конници, които се сблъскваха един с друг. За нула време дванадесетина мъже вече бяха на земята.

Суне предпазливо беше застанал извън кръга на бойците и в началото направи така, че да избегне ударите. С кон от Форшвик,

помисли си той, дори не би имал нужда да вдига ръка, само щеше да избягва ударите, докато не остане последен на арената. Но датският му кон беше прекалено тежък и непрекъснато трябваше да бъде силно пришпорван, за да напредва.

Когато гвардейците падаха, слугите ги извличаха настрани и се опитваха също да уловят свободните коне, които пречеха на двубоя. Щом половината от гвардейците бяха повалени, датските благородници се насочиха един към друг. Наистина разчитаха, че победителят ще е един от тях. Оставащите гвардейци щяха да са полесни за отстраняване, когато имаше повече свободно място и рискът от атака в гръб беше по-малък.

Суне се оглеждаше внимателно и непрестанно се местеше, за да не стане лесна мишена за противниците си. Едва когато останаха не повече от десет конника, той изненадващо повали първия си човек, като му стовари удар върху шлема. Това предизвика смехове и учуден шепот сред присъстващите, защото събореният беше датски благородник. Тогава другите сякаш забелязаха присъствието му и започнаха да го вземат на сериозно. В действителност той беше един от тримата последни гвардейци, които още бяха на седлото. Конниците се впуснаха да го преследват, обикаляйки в кръг двора, но това беше рисковано, защото много от тях бяха ударени от противници, които яздеха в обратната посока.

Когато останаха само четирима благородници, Суне трябваше да се остави да го победи първият срещнат. За всички беше очевидно, че главнокомандващият Еббе Сунесон ще победи в турнира. Никой не смееше да го атакува, дори и позицията да беше удобна. Но непреодолимото желание на Суне да заеме мястото до Хелена взе връх. Той бе спестил силите си. И така, решителният момент наближаваше, ако не искаше да отстъпи, трябваше да вложи всичко.

Когато двама от датчаните се спуснаха към него един до друг, а Еббе и четвъртият благородник ги наблюдаваха, Суне разбра, че вече беше в състояние да победи в турнира. Той обиколи веднъж двора, преследван от другите двама. Внезапно се отклони към центъра, където рязко спря коня си. След като бързо се завъртя, конят му се вдигна на задните си крака и удари с копита единия от противниците му, а Суне повали другия с боздугана си.

Тогава Еббе Сунесон внезапно свали мъжа, който беше до него, за да покаже, че вече няма нужда от помощ и че се впуска изцяло в борбата. Той мина на два пъти пред хората на краля в лек галоп и вдигайки ръка, за да поздрави и посрещне овациите, преди да се обърне към Суне, който го чакаше в средата на двора.

Сигурен в победата си, той се приближи бавно, преди да се впусне в атака. Суне реши да опита една много лесна, но рискована маневра, която всеки във Форшвик знаеше. Ако противникът не беше подготвен или направеше грешката да подцени опасността, победата беше сигурна. Ако той познаваше тази хитрост или имаше време да я разкрие, човек губеше безвъзвратно.

Суне се престори, че го е страх и тръгна в галоп, което накара главнокомандващия да се впусне да го преследва. След това той остави датчанина да се почувства все по-сигурен в победата си и да го доближи под радостните викове на тълпата. Тогава Суне спря рязко, наведе глава, за да може боздуганът на противника му да нанесе удар във въздуха, а самият той нанесе удар в обратна посока, като уцели преследвача си точно в гърдите. Еббе прелетя няколко метра, преди да се сгромоляса по гръб на земята.

Суне събра юздите си, вдигна шлема си и пооправи дрехите си, преди да се отправи към краля. Той се наведе с дясна ръка на сърцето в знак на вярност и впери поглед в Хелена, преди да се изправи. Ако преди това му се виеше свят, то тази размяна на погледи не му помогна да си възвърне разума.

Господарят Еббе се приближи накуцвайки и крещейки, че този кльощав гвардеец беше имал незаслужен късмет. Той поиска правото да уреди тази работа с меч.

Тъй като не познаваше такава клауза, кралят се огледа учудено. Някои от датчаните около него поклатиха тежко глава и го увериха, че ако победата е оспорена, това наистина може да се реши чрез меч. Кралят не можа да направи нищо друго, освен да попита Суне желае ли да продължи борбата или предпочита да остави победата на сир Еббе, като се има предвид, че е рисковано да влиза в двубой с меч с него.

Сега Суне беше толкова близо до това да прекара две вечери до Хелена, че нищо на света не би могло да го накара да се откаже.

Кралят въздъхна и реши, че двамата мъже ще се срещнат в двубой с меч, щит и шлем след час.

Суне сам трябваше да заведе коня си в конюшната, докато с този на сир Еббе се заеха гвардейци. Когато дойде в оръжейната, другарите му по оръжие го посрещнаха, като започнаха един през друг да му дават полезни съвети. Някои му рекоха да внимава с левия си крак, защото рано или късно Еббе щеше да се цели в това слабо място. Други му казаха да бъде особено бдителен, когато Еббе се престори, че губи равновесие и се обърне наполовина с гръб, защото в такъв момент той продължаваше да се върти около оста си и удряше или в левия крак, или в главата.

В оръжейната имаше множество щитове с герба на Фолкунгите, въпреки че не бяха пребоядисвани и поправяне от дълго време. Изкушението за Суне беше голямо, особено когато видя, че един от тях му подходеше почти толкова добре, колкото и собственият му във Форшвик. Не му се наложи да търси дълго, за да намери меч по вкуса си, защото датчаните не използваха северни мечове като готите, а франкски или саксонски като във Форшвик.

Суне беше висок колкото Еббе. На пръв поглед обаче човек би се объркал. Еббе, който беше ходил на поне хиляда пиршества повече от Суне, изглеждаше по-внушителен в доспехите си, докато и двамата се приближаваха, за да се поклонят пред краля и кралицата, а Суне се възползва, за да срещне обезпокоения поглед на Хелена.

При първите мигове на сблъсъка Суне се смрази и беше почти парализиран от страх. С поглед, пълен с омраза, Еббе нанасяше тежки и точни удари. Мечовете им не бяха тренировъчни и бяха изключително остри. Когато Суне разбра, че го чака смърт, той прокле гордостта си и не нанесе нито един удар, само парираше или избягваше тези на противника.

Всичко, което гвардейците му бяха казали, се оказа вярно. Еббе вече на два пъти се беше опитал да го постави в затруднение с атаката към левия крак, а други два пъти се престори, че залита, а се беше обърнал веднага и беше нанесъл жесток удар по посока на главата на Суне.

Този спектакъл никак не беше по вкуса на краля и гостите му, защото празникът не трябваше да приключи с проливане на кръв.

Въпреки това честта не позволяваше дори и на краля да прекъсне единоборство, щом то е започнало.

След известно време главата на Суне се проясни, а атаките на противника му ставаха по-бавни. Със свито гърло до момента той само си беше повтарял това, което беше научил от младежките си години: да брои едно, две и на три да се отмества, за да мине острието близо до главата му или до левия крак, който току-що беше преместил. Той си върна увереността: това, на което беше способен във Форшвик, можеше да направи и тук.

Накрая той прекрати изцяло отбранителната си тактика и премина в атака. На свой ред той притисна Еббе, пречейки му да нанесе и най-лекия удар. Трябваше да намери и начин да приключи. Ако не беше трудно да се узнае как може да се загуби един такъв двубой, то това да се намери начин той да бъде спечелен, беше по-сложно. Нима не рискуваше да причини смъртта на главнокомандващия на кралството, след като господарят Арн го беше посъветвал да не привлича вниманието върху себе си?

Колкото повече продължаваше двубоят, толкова повече Еббе изглеждаше уморен и накрая на силите си, а случаите, при които Суне да му нанесе фатален удар — по-многобройни. Все пак той реши да не го убива, а само да го изтощи. Сега вече беше очевидно, че главнокомандващият беше не само два пъти по-стар, но и два пъти по-уморен от противника си.

Някои от високопоставените датски благородници вече бяха прошепнали на краля, че противно на обичая трябваше да прекрати двубоя, преди той да завърши зле. Еббе щеше да се уморява все повече и повече, а младият му противник вече беше имал възможност да го убие, ако го беше искал.

Въпреки това на Сверкер не му се наложи да се намесва. Внезапно Еббе вдигна ръка, насочи се към владетеля и му каза, че помилва този прислужник. Защото, добави той задъхано, щеше да бъде жалко да бъде убит един толкова смел млад човек, който повече заслужава да служи на своя крал, отколкото да слезе в гроба преждевременно.

Без да се усмихва подигравателно, при тези благородни и разумни думи владетелят поклати замислено глава. После направи знак на Суне да се приближи и го попита дали приема победата при

тези условия. В съзнанието на младежа препуснаха куп повече или по-малко неразумни отговори. Все пак той успя да се овладее и почтително се поклони, като каза, че за него е чест да му бъде оказана такава милост от най-славния боец, който някога беше виждал.

Без съмнение това беше най-откровената лъжа, която беше произнасял след пристигането си в Нес. След като си беше възвърнал благоразумието, се беше опитал да намери противовес на неразумното си поведение.

Но именно това неблагоприятие спаси малко по-късно кралството. Понеже, макар и ходът на събитията да костваше не един човешки живот, немалко други животи бяха пощадени.

Така за две дълги вечери Суне можа да заеме мястото до Хелена, с короната на победителя на главата си. Това беше достатъчно, за да пламне с пълна сила огънят, който тлееше в тях.

След тези две вечери, през които бяха пред погледите на всички и трябваше да се държат подобаващо, те не само изразиха силата на чувствата си, но и помислиха и за по-земни неща, като това как и кога биха могли да се срещат сами или поне във възможно най-тесен кръг.

Хелена беше дъщеря на краля, а още не бяха решили кой ще бъде неин съпруг. Без съмнение Сверкер се надяваше да я омъжи за Валдемар Победителя. Но шансовете тези надежди да се сбъднат не бяха големи, защото толкова могъщ владетел неминуемо би искал да вземе съпруга от Франкското кралство или от Свещената германска империя. Но докато Валдемар беше ерген не всичко беше загубено.

В най-лошия случай Хелена можеше да сключи брачен съюз с някой Фолкунг или дори някой от рода на Ерик, за да се гарантира мирът в кралството. Докато още нищо не беше сигурно, тя трябваше само да расте и да става все по-хубава. Всъщност баща ѝ трябваше да я изпрати в един от манастирите на фамилията, Врета или „Божия дом“, за да я подготви по-добре за сватбата, за която я гласеше. Но той я обичаше прекалено много, за да го направи. Тя му напомняше за едни по-щастливи в много отношения времена, въпреки че сега вече беше крал. Бенедикта, майката на Хелена, беше нежна и приятна жена, докато Ингегерд, новата кралица, беше твърда, груба и жадна за власт като мъж. Щом му роди син, тя започна да използва всеки предлог, за да не го допуска в леглото си. Тя непрестанно му досаждаше, както по

повод на празни приказки, така и за интриги, които можеха да костват живота на всички им.

Въпреки това той не би пропуснал да затвори Хелена в манастир, ако знаеше с кого се среща нощем, макар и тези срещи да бяха напълно невинни. Принцесата се беше заклела пред Бог никога да не позволи мъж да влезе в стаята ѝ. Тя беше разположена на върха на източната кула на Нес, чиито покрити с беседкова лоза стени предоставяха на някой дързък младеж възможността да се вмъкне там.

Сигналът, за който се бяха договорили, се състоеше в това тя да постави две запалени свещи на прозореца. След победата си в турнира Суне беше назначен за командир на част от кралската гвардия и следователно имаше основателни причини да се намира нощем на крепостната стена. Достатъчно беше да се престори, че отива да провери хората си.

Дори и да нямаше право да влиза в стаята ѝ, вече беше влязъл в сърцето ѝ. Оставаше на прозореца, докато ръцете му не изтръпнеха от това да стои хванат за лозата.

Нито единият, нито другият искаше да губи надежда и двамата отказваха да приемат, че като кралска дъщеря тя беше предопределена за съпруг с по-знатен произход, отколкото обикновен гвардеец. За тях беше без значение и това, че тя бе от Сверкерите, а той от Фолкунгите. След две седмици Суне най-накрая се осмели да се наведе към нея, за да я целуне и двамата се врекоха във вечна вяност.

Понеже се обичаха с любов, толкова голяма, колкото и отчаяна, Хелена му повери тайни, които щяха да ѝ костват главата заради държавна измяна, ако някой ги беше чул.

Така в една нощ в края на лятото Суне научи, че дните на ярл Ерик и братята му бяха преброени. Кралица Ингегерд беше поискала смъртта им. Тя беше изливала бавно отровата си пред краля, като твърдеше, че знае за това, че четиримата от рода на Ерик чакат удобния момент, за да го убият. Непрестанно виждаше нови признаци на конспирация в Нес.

Накрая Сверкер отстъпи. Четиримата Ерик щяха да бъдат удавени, а техните тела без следи от удари и рани, откарани във Варнхем, където щяха да бъдат погребани. Щяха да кажат, че по време на риболов на езерото Ветерн една от множеството капризни бури, които се завихряха там през есента, им е коствала живота.

Суне бе два пъти по-тъжен да научи тази новина. Може би по-малко заради съдбата на четиримата нещастници, отколкото заради задължението, което му се падаше да се върне във Форшвик и да се раздели с Хелена. Освен ако не намереше начин да предупреди четиримата Ерик.

По време на вечерите често му се случваше да седи до ярла и братята му, въпреки че те отказваха да разговарят с него. Те го игнорираха, като се държаха с него, както заслужава един предател. Неведнъж, достатъчно високо, за да го чуят всички, Ерик беше съжалявал, че Еббе Сунесон не беше отсякъл главата на Суне в онзи ден. Той добавяше, че още не беше късно за това. Не стига, че беше особено мъчително да седят до него, но те се и редуваха, за да направят още по-тежко това мъчение. Една вечер, когато самият ярл седеше до Суне, той имаше сгоден случай, какъвто очакваше с все по-голямо нетърпение. Сега или никога.

— Кралят има намерение много скоро да ви удави — каза той тихо, докато се усмихваше, подавайки парче месо на съседа си, като се поклони учтиво.

— Защо да вярвам на думите на предател като теб? — попита Ерик, като все пак се пазеше да не говори прекалено високо.

— Защото съм човек на господаря Арн и защото ще изгубя главата си, ако някой ни чуе да разменяме тези думи — отговори Суне, като му сервира все така учтиво този път бира.

— Къде можем да се укрием? — прошепна Ерик, станал изведнъж много по-сериозен и внимателен.

— Във Форшвик. Там ще бъдете в безопасност при господаря Арн — отговори Суне, вдигайки халбата си. — Трябва да побързате. Не чакайте повече от една-две нощи.

Ярлът поклати глава и за изненада на братята си вдигна халбата си, за да се чукне със Суне.

Два дни по-късно вълнението беше голямо, когато откриха, че четиримата потомци на свети Ерик са избягали. Безсмислено беше да наказват стражата от тази нощ, защото никой не знаеше нито откъде, нито как бе станало това.

Мнителната кралица Ингегерд хвърли продължителни и подозрителни погледи към Суне. Мислеше, че ги е видяла да си говорят малко преди това, противно на навика им. Кралят не пожела да

повярва нито на една дума, защото смяташе за невъзможно неговият смел гвардеец да предупреди проклетите Ерик. Впрочем, как би могъл да знае това, което кралят, кралицата и главнокомандващият замисляха? Кой от тримата бе предал плана? Възможно ли беше да е Еббе, чиито чувства към Суне след жалкото му поражение бяха известни на всички? Или може би самите крал или кралица? Не, просто четиримата Ерик бяха имали късмет. Между другото, беше очевидно, че нямаха причини да харесват престоя си в Нес напоследък.

Тогава кралят направи единственото, което можеше. Обеща богато възнаграждение на този, който можеше да му каже къде се крият четиримата Ерик. Все пак не бяха се изпарили.

Необходима му беше една година, за да разбере, че се намират във ферма в Западна Готаланд, наречена Елгарос и принадлежаща на Фолкунгите. Тогава той заповяда на Еббе Сунесон да изпрати там стотина конници, които да ги доведат живи или мъртви.

В онази вечер Суне разбра, че са намерили следите на четиримата братя и че те ще умрат. Това беше последният път, в който той бе на прозореца на Хелена. Кралицата беше поставила шпиони, за да проследят тези, които тя подозираше най-много: дъщерята на краля и Суне.

Веднага го хвърлиха в тъмница, без да си дават труда да го измъчват особено. Може би гвардейците си бяха помислили, че ще е жалко да не може да върви сам до дръвника, където да умре като човек на честта, какъвто се беше показал въпреки всичко.

От килията си Суне чу тракането на оръжия и шпори, разбра, че стоте кралски конника се готвят да потеглят на зазоряване, и прокле непредпазливостта си. Беше оставил нещата да стигнат твърде далеч. Любовта не само ги бе отвела до гибелта, него и четиримата синове на крал Кнут, но го бе хвърлила и в пълно отчаяние, което беше тежък грях. Който се отчайваше, копаеше собствения си гроб. Той се помоли на свети Георги, закрилника на рицарите и на благородните духом.

Посред нощ той чу в ключалката на килията му внимателно да се завърта ключ. Двама облечени в черно мъже влязоха и го накараха тихо да се качи по стълбите, без да го насилват. Горе го чакаше Хелена. Трябваше да отпътува за манастира Врета и го накара да ѝ обещае, че ще дойде да я освободи. Първо се поколеба при мисълта за отвлечане от манастир, едно от най-недостойните неща, които някой мъж би

могъл да извърши. След като го убеди, че никога няма да приеме духовен сан, защото беше кралска дъщеря, а не обикновено момиче, което би станало монахиня, тя му обеща, че ще се спусне да го посрещне, щом види сините мантии да се приближават към Врета.

Тогава той ѝ обеща, че ще отиде за нея там, придружен от ескадрон от свои роднини в сини мантии посред бял ден, за да се виждат отдалеч.

Те се прегърнаха, плачейки, после тя се изтръгна от обятията му с дълбока въздишка, преди бързо да се отдалечи в тъмнината.

Пред стените на замъка чакаше малък кораб. Вятърът духаше от юг и така за една нощ той достигна Форшвик.

На зазоряване Суне пристигна във Форшвик облечен като Сверкер, мръсен и раздран. Двамата му придружители бързо напуснаха пристана в посока на север. Никога вече нямаше да стъпят в Нес и нямаше никаква нужда от това. Хелена ги беше възнаградила за цял един живот със златните си бижута.

По това време на утринта нямаше много хора отвън във Форшвик. Но един от учениците, който отиваше към тоалетната, забеляза Суне. Веднага отиде да бие камбаната. Няколко секунди по-късно Суне беше обграден от въоръжени гневни млади хора, които го наричаха предател. Скоро беше завлечен с вързани ръце и крака на мястото, където се събираха в случай на тревога. Там той трябваше да стои на колене, докато чакаха господарят Арн, който идваше, тичайки, наполовина облечен в ризницата си.

Като видя Суне, Арн се закова на място, усмихна се и извади ножа си от пояса. Настана пълна тишина, докато той се приближаваше към Суне и срязва връзките, за да го вземе в обятията си и да го целуне по бузите.

Вече почти всички ученици във Форшвик се бяха събрали, с изключение на няколко закъснели, които идваха на бегом и се обличаха в крачка. Гневът им се беше изпарил и те разменяха въпросителни погледи.

— Помислете над думите на Спасителя, хора от Форшвик! — каза Арн, вдигайки дясната си ръка, за да настъпи тишина. — Не трябва да се доверяваме на външността и никога да не забравяме, че не

дрехата прави монаха. Пред вас е Суне, един истински брат, който с риск за живота си беше наш шпионин в Нес, при Сверкер. Именно Суне спаси живота на ярл Ерик и братята му. Благодарение на него те успяха да се укрият при нас и да избегнат смъртта от ръцете на този крал предател. Всички, които са мислили лошо за него, трябва да поискат прошка от Бог и от Суне.

Първите, които дойдоха да прегърнат Суне, бяха Бенгт Елинсон и брат му Сигфрид Ерлингсон. Останалите ги последваха един по един.

Арн заповяда да загреят сауната, да отнесат нови дрехи в цветовете на Фолкунгите, а червените дрипи на Суне да бъдат изгорени. Суне се опита да протестира: той имаше спешни новини и нямаше време да се къпе. Арн поклати глава и отговори, че нищо не може да е спешно до такава степен, че да не се помисли, преди да се поеме на път. Силно се съмняваше, че Суне е напуснал поста си за дреболия, щом беше останал там с риск за живота, след като беше спасил четиримата Ерик.

Суне не се забави в сауната. Дообличаше фолкунгските си дрехи на път за къщата на Арн и Сесилия, благославяйки тихо. Вътре го чакаше току-що изпечен сарацински хляб и овнешки бульон. Господарят Арн и госпожа Сесилия със сълзи на очи го прегърнаха и му пожелаха добре дошъл.

Докато се хранеше, Суне разказа най-важното. Накрая кралят беше узнал, че ярл Ерик и братята му се крият в Елгарос и пращаше там сто въоръжени души, за да ги убият. Ако принцовете наистина бяха там, нямаше време за губене.

Арн поклати тъжно глава. В действителност, по съвет на Бенгт Елинсон, бяха изпратили четиримата братя да се укрият в Елгарос, защото наблизко нямаше Сверкери, и бяха помислили, че кралят по-скоро ще търси към Ериксберг на юг. Освен това, когато беше пристигнал във Форшвик, Ерик беше имал присъствието на духа да довери на Арн насаме, че Суне ги беше предупредил. На никого друго не беше споменал и дума. Арн му беше разкрил, че Суне никога не е преставал да бъде техен човек, въпреки че в Нес беше облякъл червената мантия. Ерик беше разказал на Арн и за странния начин, по който Суне се беше постарал да остане незабележим. За това щяха да говорят по-късно, защото беше време да тръгват.

Същата сутрин три ескадрона, две леки конници и една тежковъоръжена, напуснаха Форшвик. Докато правеше преглед преди заминаването им, Арн накратко ги предупреди, че не става дума за упражнение: точно това беше войната, за която се бяха подготвяли. Тренировъчните мечове бяха заменени с истински, върховете на стрелите вече не бяха покрити, а копията вече не бяха с топки на върховете, а с тройни стоманени остриета.

Успехът може би щеше да е на тяхна страна, ако се бяха задоволили с леката кавалерия, вместо да вземат и тежката, която ги забави. Но винаги е по-лесно да се вземат добрите решения впоследствие.

Независимо от това разказаното от Суне за конете и оръжията на датските рицари беше убедило Арн, че ескадрон от тежката кавалерия беше необходим, поне защото щеше да се наложи да се бият с два пъти по-многобройна от тях група.

Когато пристигнаха в Елгарос, фермата вече гореше, а пушекът се виждаше отдалеч. Въпреки това Арн строго наложи да се следва неговия пример и да запазят лекия тръс, за да не са изтощени в момента, когато се срещнат с датчаните и Сверкерите.

Когато най-накрая след безкрайно препускане бяха на разстояние, което им позволяваше да атакуват, видяха мъжете в червено да влизат през дупка в дъсчената ограда. Нямаше повече време за губене. Арн разположи тежката си конница на първа линия, за да проникне със сила, и заповяда на Бенгт Елинсон да остане отвън, за да елиминира бягащите.

Хората на краля бяха толкова превъзбудени, че прекалено късно разбраха какъв беше този шум, който причиняваха втурналите се към тях конници в синьо. Фолкунгите смазаха всичко, което се намираше на пътя за Елгарос.

В единия край на фермата се беше скупчила група от местните, начело на която беше ярл Ерик. Тежката конница, която атакува първа, се раздели и отзад изникна ескадронът, воден от Сигрид Ерлингсон. Повечето от бягащите Сверкери и датчани бяха посрещнати от другата страна на оградата от Бенгт Елинсон и неговите хора. Не взеха пленници. Оцелелите не бяха много, а сред тях беше и Еббе Сунесон.

В същото време раненият Ерик беше единственият оцелял от четиримата братя. Навсякъде из двора лежах млади и стари

Фолкунги. Дори и крепостни, и добитък бяха посечени.

Ерик се държа подобаващо за обстоятелствата. Въпреки че беше целият в кръв, той проведе кратък разговор с Арн, тихо и задъхано. После избърса окървавения си меч, повика при себе си Суне, Сигфрид и Бенгт, командирите на трите ескадрона, както и техните помощници Сигурд, Одвар и Емунд Йонсон, синът на Улвхилде. В качеството си на нов крал на свеите и готите той им заповяда да коленичат с единия крак и ги провъзгласи за рицари.

Това бяха първите рицари на новото кралство.

XII.

Трябваше цяла седмица, за да се върнат рицарите във Форшвик. След битката в Елгарос трябваше да положат много усилия, за да хвърлят деветдесет датчани и Сверкери в общ гроб и да направят християнски гробове за убитите хора от фермата.

Двама от хората от Форшвик вече почиваха в мир, а други четирима бяха ранени, като двамата толкова тежко, че Арн не посмя да ги пренесе, за да бъдат лекувани. На единственото парче пергамент, което успяха да намерят на място, той написа послание до хоспиталиерите от Ескилсуна и го подписа с тамплиерското си име. После накара да сложат ранените на каруца за Йоребро, за да бъдат прекарани по-спокойно към това болнично заведение през езерото Хялмар. Двамата загинали увиха във фолкунгските им мантии и ги закараха при семействата им.

При завръщането си групата изглеждаше разпръсната, защото голям брой от войниците на Форшвик бяха придружили загиналите си другари или ранените. Когато влязоха в двора под звуците на тревогата, лицата на Арн и Ерик не предвещаваха нищо хубаво. Новините, които носеха двамата, бяха лоши преди всичко за кралица Бланка, която беше сред първите посрещнали ги. Трима от синовете ѝ лежаха увити в мантиите си в една каруца в края на кортежа.

Бланка пребледня и се отпусна на земята. Тя остана да седи там, като се люшкаше тихо напред-назад и ровеше почвата с нокти. Внезапно извика с дълбока мъка, която прониза сърцата на всички. После Ерик я заведе до църквата, където останаха затворени задълго.

Арн нареди да занесат трите тела в склада за лед и да се погрижат за конете и оръжията. Това изобщо не беше място, достойно за кралските синове, но започваха да миришат и скоро трябваше да ги погребат.

После взе Сесилия за ръка, заведе я в спалнята, затвори вратата и ѝ разказа накратко какво се беше случило. Сверкерите бяха убили тримата принцове. Фолкунгите бяха заловили почти всички убийци, но

малка част от тях бяха успели да се измъкнат. Сега войната беше обявена, дори и истинското начало на сраженията да не беше съвсем близо. Най-спешното беше да бъдат погребани братята Ерик. Той самият предлагаше манастира Рисеберя: той беше най-близо, а и преди всичко щеше да е прекалено далеч и прекалено опасно да се пътува до Варнхем, да не говорим за отражението на топлината върху телата, които бяха мъртви вече от седмица.

На Сесилия ѝ беше трудно да отговори. Трудно ѝ беше да го познае и беше силно смутена от това. Той говореше сухо и твърдо. Накрая тя разбра, че това беше друг Арн, когото тя не познаваше. Това не беше вече нейният нежен любим съпруг, нито беше бащата на Алде, това беше мъжът, участвал в Свещената война.

Ерик ѝ изглеждаше по същия начин, когато го видя да се връща, подкрепяйки ридаящата си и съсипана майка, която ѝ повери сякаш беше дете. Той издърпа Арн настрана, за да се разберат с няколко думи кога и как ще стигнат до Рисеберя.

Същият ден траурното шествие потегли. Повечето от участвалите в експедицията до Елгарос останаха във Форшвик. Арн смяташе, че словоохотливостта, с която разказваха за победата си, щеше да бъде неуместна по време на погребението. Тези, които останаха на място, сформираха три ескадрона. Шестимата произведени в рицари от Ерик също пътуваха, както го изискваше рицарската им чест.

Принцовете бяха погребани в Рисеберя, а за покаяние на душите им Ерик остави солидна сума, взета назаем от Арн и Сесилия Роса. Що се отнася до Бланка, тя остана в манастира, когато кортежът тръгна обратно за Форшвик. Никой не знаеше колко време щеше да остане там. Дори тя не знаеше.

Сред Фолкунгите и рода Ерик настъпи голямо оживление през есента и началото на зимата. Ярлът замина за Норвегия, за да се опита да набере там войници. Ескил, Торгилс, Арн и Магнус Монешьолд направиха голяма обиколка на Свеаланд, където новината за недостойното убийство на принцовете предизвика яростен гняв. В действителност свеите считаха рода на Ерик за свой кралски род. За да се осигури добра реколта, всяка година в полята на Упланд правеха процесия с мощите на свети Ерик. На сбора при камъните на Мора^[1] близо до Източен Арос свеите единодушно обявиха, че са готови да се

вдигнат на оръжие. Съюзниците им Фолкунги успяха да ги разубедят, защото подобна армия със сигурност имаше нужда от по-добър терен от есенната кал, за да се възползва по-добре от способностите си, както изключително дипломатично подчерта Арн. Знаеше, че воините свеи нямаше да са по-ценни от датските конници. След дълги обсъждания накрая решиха, че напролет, между празниците на света Гертруда и на светата Дева, свеите ще се присъединят към съюзниците си в Биелбо.

На връщане към Форшвик Фолкунгите се спряха в Ескилсуна, където Арн посети хоспиталиерите, облечен в тамплиерската си мантия. Дори и да се беше надявал да намери рицари, бързо беше разочарован. Там братята се посвещаваха преди всичко на грижи за болни и той трябваше да се откаже от всяка надежда да получи подкрепление от най-добрите воители в света, като се изключат самите тамплиери. Той беше много добре и любезно приет от братята, които бяха показали почти същите умения като сарацините в грижите за двамата ранени, които щяха да могат да яздят през пролетта.

След Нова година съветът на Фолкунгите се събра в Арнес. Присъстваше и завърналият се от Норвегия Ерик. Беше разочарован, защото норвежците бяха започнали отново да се бият помежду си и бяха доста заети в собствената си страна. Все пак донесе поздрав от Харалд Ойстенсон, който сега беше ярл на Биркебените в Нидарос и господар на обширно имение. Харалд беше обещал, че когато победи, той и неговите хора ще им се притекат на помощ. Все пак такова обещание беше твърде несигурно.

Преди събранието Ерик, който не беше идвал в Арнес от много години, обиколи крепостта с Арн. Не спести похвалите си за впечатляващите крепостни стени, но те го караха и малко да мечтае. Когато Арн откровено го попита какво има предвид, той отговори, че вече беше очевидно, че Фолкунгите са по-силни от другите. Конниците, които Арн беше обучил във Форшвик и които лесно бяха победили два пъти по-многоброен враг, само подсилваха това впечатление. Тогава как можеше той, който беше просто първият от рода на свети Ерик, да не се надява един ден да сложи короната на баща си на главата си?

Арн не взе насериозно тези думи и ги разсея, като отговори, че ако Ерик си избере добър главнокомандващ, част от грижите му ще

изчезнат. Ярлът не разбра шегата и каза, че е смятал, че именно Арн заема това място.

— Наистина — отговори Арн със смях и постави ръка върху рамото на Ерик. — Със сигурност не си забравил клетвата, която си дадохме край смъртния одър на баща ти. Аз съм ти главнокомандващ, а за мен ти вече си крал. Заклех ти се.

— А защо не вземете веднага властта вие самите, Фолкунгите, и без това сте на една ръка разстояние? — попита ярлът не особено сигурен.

— По две причини — каза Арн. — Първо, защото сме се заклели да се бием за твоята корона, а Фолкунгите имат навика да удържат на думата си. Освен това защото свеите са на твоя страна, а не на наша. Техните брадви и необикновените им конници може би никак не се плашат от датчаните. От моя страна не се съмнявам в тяхната храброст, а те са и многобройни.

— А ако нямах свеите на моя страна? — попита Ерик, разтваряйки ръце.

— Въпреки всичко щяхме да удържим на думата си и ти ще бъдеш крал. Единственото несигурно е кой ще те наследи. Може би Биргер Магнусон.

— Младият Биргер, синът на Магнус Монешьолд?

— Да, той е най-храбрият от целия род в Улвеса и е много интелигентен. Но защо да се тревожим за време, в което няма да живеем? Бъдещето е в Божиите ръце, а засега ние трябва да победим в една война. Това е единственото спешно за нас.

— А ще я спечелим ли тази война?

— Да, без никакво съмнение. С Божията помощ. Целият въпрос е в това какво ще последва. Сверкер не разполага с наистина опасна армия. Ако умре по време на конфликта, това ще е краят. Но ако успее да избяга в Дания, не след дълго ще трябва да се бием с Валдемар Победителя. А това ще е друго нещо.

— Значи ще трябва да убием Сверкер тази пролет.

— Да, така смятам. Това е единственият начин да му попречим да потърси помощ от датчаните.

Първата война срещу Сверкер беше кратка. През пролетта на 1206 година шумна и многобройна орда свеи нападна Източна Готаланд, като заплаши да опустоши Линшьопинг, ако владетелят не излезе да се бие с тях на бойното поле. Докато чакаха отговора му, се задоволиха с това да изпият цялата бира на града.

Тогава Сверкер напусна набързо Нес, за да се укрие в Дания. Свеите трябваше да се приберат, без изобщо да са се сражавали. Кралят беше оставил дъщеря си Хелена в манастира Врета, където беше затворена сред сестрите фамилиарес.

Ерик се върна в Нес, домът на детството му, придружен от майка си и от своите. Свеите и Фолкунгите имаха крал. Въпреки че Арн смяташе, че владетелят трябва по-скоро да отиде в Арнес, той изпрати три ескадрона, за да подсили кралската гвардия в Нес.

Датската армия щеше да дойде, това беше сигурно, но никой не знаеше кога. За момента крехката власт на Ерик не беше заплашена, защото през онази година Валдемар Победителя беше зает с нов поход. Опустоши островите Дагьо и Йосел, уби много езичници, които не му се струваха достатъчно християни, и откара много монети в Дания.

Ковачниците във Форшвик работеха денонощно, освен на Разпети петък. В онази година Биргер Магнусон беше сред младите Фолкунги, които по-многобройни от всякога постъпиха във Форшвик. Наложиха се да построят нови сгради и най-вече къща за шестимата, които кралят направи рицари след победата в Елгарос. В главното помещение бяха закачени щитовете на Сверкерите и датчаните, спечелени в тази битка.

Едва през есента на 1207 година след първите снегове научиха, че в Скания напредва внушителна армия. Валдемар не беше начело, без съмнение, за да не обижда васала си Сверкер. Но беше изпратил най-добрите си военачалници, между които Еббе Сунесон и братята му Ларс, Яков и Педер, следвани от дванадесет хиляди мъже. Това беше най-могъщата армия, събирана някога в северните страни.

Арн предупреди всички Фолкунги и рода на Ерик да се съберат силите на двете крепости Арнес и Биелбо (последното беше по-скоро укрепена ферма). После той се подготви за среща с врага начело на четири ескадрона от Форшвик.

Сесилия наблюдаваше трескавата подготовка на Арн едновременно с безпокойство и възхищение. Тя не успяваше да

разбере какво удоволствие можеше да изпитва той да тръгне на поход едва с шестдесет и четирима души срещу значително по-многочислен враг. Вечерта преди заминаването Арн отдели време за съпругата и дъщеря си. Нямаше намерение да им говори за войната. Но поради някаква непонятна причина датчаните бяха избрали да атакуват през зимата, поради което тежката им конница не беше толкова маневрена. Никога не би могла да стигне мъжете на Форшвик, които щяха да ги обстрелват от разстояние. Преди всичко трябваше да се осведомят за техния брой и въоръжение.

Не беше лъжа, но далеч не беше цялата истина.

Конницата на Арн забеляза за първи път врага близо до Скара. Беше няколко седмици преди Коледа, земята вече беше покрита със сняг, но не беше студено. Бойците от Форшвик нямаха нужда да обличат тежките зимни дрехи, в които бяха напъхани дебели пластове кожа. Приблжиха датската армия, така че да могат да я атакуват и едновременно с това да преброят врага и да определят къде биха могли да нанесат първите удари. От време на време датчаните пращаха по петите им група тежковъоръжени с копия конници, които нямаха никаква трудност да държат на разстояние. Те видяха, че Сверкер и архиепископ Валерий се намираха приблизително в средата на армията, обградени от внушителен брой конници, които носеха знамена. Арн прецени, за ненужно да атакува владетеля. Рискуваха да понесат тежки загуби, без дори да са сигурни, че ще могат да го убият. Освен това повечето младежи никога не бяха участвали в сражение и беше добре първо да им се даде възможност да постигнат няколко полесни победи, преди да се иска от тях да жертват живота си.

След като един час следваха датската армия, получиша неочакван шанс. В действителност тежки волски каруци пренасяха основната част от провизиите и фуража през трудно проходим разкалян терен. Нямаше да е трудно да се приближат до тези животни, да убият достатъчен брой и да запалят фуража, за да забавят значително вражеската армия.

В същото време не се налагаше да бързат, а се предоставяше и удобен случай младите да научат малко повече за стратегията. Арн смяташе, че те вече знаят достатъчно за дребните бойни операции и изкуството да се защитават. Без да изстреля и една стрела или да предприеме маневра, Арн отведе хората си да прекарат нощта в

достатъчно отделена хижа. Отнесоха се внимателно с местните и взеха само това, от което имаха нужда за вечеря. Нито удариха, нито нараниха тези, които се противопоставяха.

Арн използва вечерта, за да обясни, че могат да унищожат провизиите на неприятеля, но това няма да им помогне особено, защото датската армия върви към Скара. Ако хората отидеха там изгладнели, местните рискуваха да си изпатят. Освен това в сегашното положение не знаеха какво имат намерение да правят по-нататък Сверкер и неговите датчани. Арн подозираше, че идват през зимата, за да стигнат до бреговете на езерото Ветерн, когато то замръзне, и да преминат оттам до Нес. Това не беше стратегическо място, но кралете понякога имаха своите детски идеи. Край езерото Висинг Сверкер щеше да има чувството, че отново е крал. Както и да е, как щеше да изхрани толкова голяма армия? Арн се разсмя откровено, за да окуражи своите млади неопитни бойци. Отлично разбираше какво чувстват, вървейки край толкова внушителна армия. От утре щяха да бъдат малко по-сигурни в себе си.

След една спокойна и дълга нощ Арн обяви, че ще минат в атака, но не срещу волове или провизии, не! — срещу най-добрите датски рицари, които със сигурност се намираха начело на кортежа. Стратегията беше проста: трябваше да ги накарат да разберат, че този, който преследва по-бързи врагове, никога няма да се върне.

Първият път, когато приложиха тази тактика, тя действа идеално.

Начело на един-единствен ескадрон Арн се насочи към първата линия на армията, където имаше голяма тежка конница и значително количество знамена. Датчаните в началото не повярваха на очите си, когато видяха група от едва шестнадесет човека да се приближава достатъчно, за да могат да си разменят обиди. Тогава Арн взе лъка си, сложи тетива, постави колчана на хълбока си, сякаш смяташе, че има достатъчно време, опъна тетивата и се прицели в първия знаменосец, който вдигна щита си. Но той веднага смени целта си и повали друг човек, малко по-назад в строя. На него дори не му беше хрумвало да се предпази и остана зяпнал от учудване. Едва тогава датчаните вдигнаха щитовете, за да се предпазят. В първите редици на армията се чува заповеди и петдесетина тежковъоръжени конници се подготвиха да

атакуват в широко разгънат строй. Арн се разсмя подигравателно и гръмко и заповяда на хората си да опънат лъковете.

Това беше прекалено за датчаните, които се впуснаха в атака с наведени копия, в хвърчащия около конете им сняг. Без да бързат, Арн и хората му завиха към най-близката горичка, а врагът тръгна по петите им.

Като ги видяха да бягат окаяно към гората, датчаните нададоха победни викове.

Оттам не излезе нито един жив датски рицар. Пресрещнаха ги три ескадрона лека конница, които ги връхлетяха, преди те да имат време да извадят стрелите си, а последните оцелели посякоха с меч.

Втори път тази хитрост не подежда, защото датчаните не посмяха да преследват докрай врага, който се криеше. Вече се бяха примирили със загубата на двадесетина от своите, по-голямата част от които бяха най-добрите. Трябваше да се погрижат за останките им, дори и да бяха жадни за мъст. Освен това, тъй като конниците им вървяха напред, за да отгъпват прекалено дебелия сняг, не разполагаха с пехотинци стрелци в началото на строя. А конете им не можеха да настигнат много по-леките и бързи животни на Форшвик.

На следващия ден Арн отново доближи датския авангард начело на седемдесет и четиримата си конници. Беше избрал открито място между два хълма, където изгледът беше добър, така че датските конници да не заподозрат засада.

Хората от Форшвик приближиха бавно, на достатъчно разстояние, така че да са сигурни, че ще достигнат целите си. Не се целеха в облечените с ризници конници, нито в щитовете им, а в конете. Всяко уцелено в корема животно беше обречено, а ездачът му ставаше пехотинец. Заради трудния терен датчаните не бяха сложили тежките метални ризници на конете си.

Тази атака предизвика нов пристъп на ярост в тях и те разгънаха сто конника, въоръжени с копия, за да преминат в контраатака.

Тогава сякаш мъжете от Форшвик се уплашиха и поколебаха, преди да избягат. Датските конници веднага атакуваха. Така те бяха принудени да се отдалечат все повече и повече от останалата група и след като изхабиха повечето си сили, както и тези на конете си, окапаха един след друг. Мъжете от Форшвик се обърнаха, разделиха се на две и обградиха датските рицари, след това ги обсипаха със стрели,

които пронизваха ризниците им. Убиха и раниха голяма част от тях преди да се оттеглят отново пред приближаващите подкрепления от по-голямата част на вражеската армия. Все пак не успяха да ги примамят достатъчно надалеч, за да ги унищожат.

Не беше мразовито в онзи ден. За датските конници мокрият тежък сняг беше проклятие, а за мъжете от Форшвик — благослов.

В следващите дни врагът премисляше повече, преди да атакува. Нито от едната, нито от другата страна нямаше нападение — това напълно удовлетвори Арн.

Датчаните не останаха дълго в Скара и разграбиха умерено града, преди да продължат пътя си на югоизток. Дори не се спряха в Аксевала, което показваше, че истинската им цел бяха Ветерн и Нес. По пътя им се намираше Лена, която по съвет на Арн Биргер Бруса беше укрепил, не без да роптае срещу разходите. За да контролират пътя към Нес, датчаните трябваше или да превземат крепостта, или да я обсадят. Значи там щеше да се състои решителната битка. Трябваше съгласуване, за да се постави клопка за цялата датска армия. Арн изпрати четирима конници в Биелбо, за да предупреди, че свеите и готите трябва да се стекат към Лена.

Беше настанал часът конницата на Форшвик сериозно да забави хода на датската армия, за да даде време на своите да се съберат.

Сменяйки тактиката, мъжете от Форшвик убиха стотина бивола и други дойни животни, а после запалиха фуража на неприятеля. Накрая отрязаха обратния път, за да попречат на тези, които бяха тръгнали към Скара за нови животни.

Когато тежката датска конница беше изпратена назад, за да пази групата, Арн веднага разгърна своята към авангарда и се прицели в знаменосците и конете им. Датчаните вече се пазеха от преследване на атакуващите ги.

На всеки три дни Арн изпращаше по един ескадрон във Форшвик, където да превържат раните на хората, да поправят бронята на конете, да наточат оръжията, а бойците да си починат, докато друг ескадрон ги замества. През седмиците, в които те ежедневно нападаха датчаните, успяха да ги забавят и изнервят, така че те да прибързат да нанесат решителен удар. Хапещият студ навярно също ги подтикваше да спечелят решително боя или да се устремят през ледовете на Ветерн, за да стигнат до Нес.

Нощите ставаха все по-мъчителни, а снегът позволяваше да се придвижват тихо, дори и на кон. Хората от Форшвик се приближаваха под наметалото на мрака. Светлината от огъня, край който се топлеха датските войници, не им даваше възможност да видят летящите към тях стрели.

Когато врагът беше на един ден път от Лена, преследвачите му внезапно изчезнаха. Но следите им ясно водеха към това място, което кралят и хората му познаваха добре. Изглеждаше сякаш свеите и готите най-накрая се готвеха да се бият като мъже на честта.

И наистина, цялата армия на свеите, съставена от три хиляди пехотинци, и конниците на Фолкунгите се бяха групирани край Лена.

От всички ферми бяха дошли повече от три хиляди крепостни, коняри, селяни, управители, ковачи и дори домашни слуги. Повечето бяха донесли лъковете си и по пет стрели. Тези, които имаха нужда от нови тетива или лък, от други стрели, само трябваше да ги поискат.

Хората от Форшвик бяха сто и петдесет, от които една трета — тежка кавалерия, а останалите — лека. Разполагаха също с двеста арбалетчици от Арнес, от Биелбо и от други ферми на Фолкунгите, както и със сто човека с тежки щитове и рицарски копия.

Когато датската армия приближи Лена, Фолкунгите, свеите и малцината от рода на Ерик, които бяха успели да заобиколят врага, застанаха над долината, близо до Хьостенабергет. Тежката кавалерия беше на първа линия, най-вече за да предизвика датчаните да настъпят в привидно лесно нападение. На втора линия беше леката кавалерия, а зад нея стена от щитове и копия. След това идваха двестата арбалетчици и пехотата, съставена от цялата кохорта ревящи и жадни за бой упландци и други свеи.

Най-отзад имаше повече от три хиляди мъже, въоръжени с далекобойни лъкове. В тях беше ключът към победата.

Арн беше помолил крал Ерик и два ескадрона от кавалерията да го придружат срещу датчаните, за да ги увлекат в правилната посока. Ерик беше обграден от знаменосците си и в този хубав зимен ден трите златни корони на син фон се виждаха отдалеч. Така искаха да накарат датчаните да повярват, че най-накрая ще срещнат врага в решителна битка.

Бързо забелязаха, че маневрата е успешна: датчаните заеха позиция над долината, за да използват наклона по време на първата

опустошителна атака на тежката си конница. Навярно бяха много доволни, че неприятелят изглежда не разбира в какво неизгодно положение се намира. Е, мястото на битката беше решено. Трябваше да се изчакат още няколко часа датските сили най-накрая да заемат позиции.

Тогава Арн, придружаван от краля, се върна при останалата част от конницата си. Всички можеха да видят каква мощна армия се струпва над тях. Двамата увериха хората си, че ако всеки прави това, което са му казали, победата им ще е по-бърза, отколкото можеха да си представят. Никой не трябваше да се отчайва, защото това беше не само тежък грях, но и почти сигурна загуба.

На войниците, които образуваха дългата редица от големи квадратни щитове и копия, казаха, че никой не трябва да напуска поста си. Ако и един измежду тях тръгнаше да бяга, чувайки тропота на конете, хвърлени в атака, врагът щеше да види тази пролука, от която имаше нужда, за да проникне. Ако никой не помръднеше, той просто нямаше да премине.

На арбалетчиците повториха няколко пъти, че трябва да се изправят едва когато врагът е толкова близо, че да виждат цвета на очите му. Чак тогава можеха да се прицелят и да стрелят. Ако всеки правеше това, което трябва, пред копията щяха да паднат повече от сто конници, преграждайки пътя на воините зад себе си, ако останеха такива.

Не беше толкова лесно да накарат своите да се вслушат в разума. Тези свирепи воители горяха от нетърпение да се впуснат веднага в битка и да бъдат убити.

Беше важно обаче да се говори на стрелците, които се намираха най-отзад и съставляваха основната част от армията. Арн им обясни, че победата се основава на техните лъкове. Победата беше сигурна, ако правеха точно това, което се очакваше от тях. Ако ли не, всички щяха да умрат край Лена.

В момента, когато устата на Арн и тази на краля бяха пресъхнали от говорене, на върха на хълма се забеляза някакво движение, сякаш датската армия се готвеше за атака. Над бойното поле настъпи тишина и всеки се помоли на Бог и на светците да му донесат победа и да го запазят жив. Датчаните бяха сигурни в надмощието си. Имаха срещу

себе си три пъти по-малобройна армия, с конница, представляваща една трета от тяхната.

Докато готите, хората от рода на Ерик и Фолкунгите се страхуваха от първата атака, свеите очакваха началото ѝ с все по-голямо нетърпение.

Арн отиде до последните редици и поиска от един от най-добрите стрелци, родом от поселище близо до Арнес, да изстреля стрела с червени пера в посоката и на височината, която беше определена за всички.

Самотната стрела прелетя надалеч над бойното поле и се заби приблизително по средата между двете армии. Тогава откъм редиците на датчаните се чуха груби смехове, които сякаш вярваха, че някакъв стрелец се е уплашил и е загубил самообладание. Това доказваше, че те никога не са се сблъскали с далекобойни лъкове. Арн въздъхна облекчено и каза последната си молитва.

Когато датската армия тръгна напред, се чу тропотът на хиляди копита, които тъпчеха снега. Арн си помисли, че шумът щеше да е още по-ужасяващ, ако не го приглушаваше снега. По склона се спускаше истинска смъртоносна стоманена стена.

Арн беше застанал до малко възвишение, над стрелците, на които заповяда да извадят първите си стрели, да опънат лъковете си и да стрелят. Ясно се чу звукът от тези три хиляди опънати лъкове.

Тропотът на копитата и тракането на оръжията все повече се приближаваха. Повдигнатият във въздуха сняг образуваше непрекъснато растящ облак, а това беше предимство, за което Арн не беше помислил. Той се вгледа в далечната стрела и червените ѝ пера, както и приближаващата я стена от конници. После вдигна ръка и с пълно гърло извика да изчакат... да изчакат още... още малко!

— Стреляйте! — извика след това с всичка сила, като свали ръката си.

И тогава бойното поле притъмня от огромен черен облак, който заплашваше летящите в галоп конници. Сякаш излетяха милион чапли.

Когато първата вълна от стрели достигна датската армия, сякаш железният юмрук на Господ се стовари върху нея. Хиляди коне се претърколиха на земята цвилейки, като метнаха пелена от сняг,

заслепила тези зад тях, голяма част от които също паднаха и без да са уцелени. В същия миг пуснаха втората вълна от стрели.

Някои датски конници бяха успели да преминат под този смъртоносен порой и продължаваха да препускат, без да намаляват скоростта си. Не бяха забелязали, че вече бяха само шепа хора.

Последната вълна стрели удари пехотинците, които тичаха след конниците. Тогава Арн се насочи към арбалетчиците и заповяда на конницата си бързо да се отдели, за да не попадне в обсега.

Той спря коня си сред арбалетчиците и извика на хората си, че победата е близо, само трябваше да имат търпението да изчакат подходящия момент. После заповяда на арбалетчиците да се изправят и да стрелят.

На двадесетина крачки почти всички останали датски конници изпадаха на земята, докато останалите напредваха мъчително в снега към копията, които ги очакваха, за да ги набучат.

Конницата на Фолкунгите, непокътната, вече можеше да атакува, връза се в разпокъсаната датска армия като палешник на плуг и бързо догони бягащите пехотинци.

Без Арн да им казва каквото и да е, свеите вече се бяха впуснали в бой с викове и размахани над главите си брадви. Наложил се той да се отдръпне, за да не го блъснат. Отиде при краля, когото беше разположил с ескадрон от лека конница на върха на един хълм, откъдето той можеше да наблюдава цялото бойно поле.

— Ще ни даде ли Бог победата? — попита Ерик задъхан, когато Арн се приближи.

— Той вече го стори! Но Сверкер и датчаните му там горе не го знаят, защото от този облак от сняг не виждат какво се случва.

Арн върна конницата си, която беше станала излишна, защото свеите удряха с всички сили. Битката приличаше по-скоро на клане, отколкото на двубой. Свеите видяха случай, за който не бяха и посмели да мечтаят — враговете им бяха сведени до пехотинци, повечето от които мъртви или ранени, а на всичкото отгоре и затъващи в снега.

Време беше да се укрепи победата. Арн, заедно с краля и знамето му, поеха, придружавани от леката конница на Форшвик. Минаха пред хълма, където се намираха датчаните по време на първата атака и се разделиха на две групи. Рицарите Одвар и Емунд Йонсон и

хората им заобиколиха вражеските знамена, които се виждаха малко по-далеч, и така пресякоха пътя им за бягство.

Сверкер и хората му още не бяха разбрали какво се случва. Те не повярваха на очите си, когато видяха Арн и Ерик да се приближават спокойно със знаменосците си, носещи трите корони и лъва на Фолкунгите. Те се обърнаха обезпокоени и установиха, че са обкръжени.

Победителите тръгнаха към Сверкер и хората му, сред които разпознаха архиепископ Валерий и главнокомандващия Еббе Сунесон, както и някои други.

Кръгът от фолкунгски конници се затвори около Сверкер и неговите, а датчаните напразно очакваха пристигането на подкрепления. От бойното поле все така долитаха виковете на агонизиращите и цвиленето на конете. Пръв взе думата кралят, спокоен и с много достойнство.

— Е, Сверкер, битката свърши — каза той. — Ти си в моя власт и аз държа живота ти в ръцете си, сякаш си птичка. Същото е и с тези, които те заобикалят. Всички останали са или скоро ще бъдат мъртви. Знаеш го, както и аз. Кажи ми, какво щеше да направиш, ако беше на моето място.

— Кралеубийството е забранено от църквата — отговори Сверкер с пресъхнала уста.

— Значи смяташ, че Бог е с теб? — отговори Ерик със странна усмивка. — В такъв случай Той ти показва Своята благосклонност по странен начин. Дойде тук като страхливец, начело на чужда армия, а Той ти въздаде според заслугите. Сега ще ти кажа до какъв извод стигнах аз самият и Господ знае, че много мислих над това, което ще направя, когато дойде този миг. Баща ти уби дядо ми. После моят баща уби твоя баща. Да спрем дотук. Дай ми короната, която носиш, а после си иди в Дания и никога не се връщай в страната ни. Отведи архиепископа и хората си, остави само Еббе Сунесон, защото той има да изплаща дълг. Следващия път няма да пощадя живота ти, заклевам се пред всички тук и пред Бог.

Сверкер нямаше избор. Без да се замисля, той свали короната от главата си, приближи се и я подаде на Ерик.

Тогава главнокомандващият, който си даваше сметка, че животът му виси на косъм, със силен и твърд глас поиска правото на личен

двубой, по възможност с този страхлив Фолкунг, чийто брат беше убил.

Кралят и всички негови хора също бяха смутени, като разбраха, че така датчанинът посочва именно Арн Магнусон. Те се спогледаха с недоумение, мислейки, че не са чули добре.

— Вярно е, че се въздържах да те убия, за да отмъстя за това, че ти умъртви брат ми само за удоволствие. Тогава бях дал клетва на Сверкер. Е, той току-що ме освободи от нея. Благодарен съм на Бог, че ме избра да бъда този, който ще ти въздаде съдбата, която заслужаваш.

След тези думи Арн насочи коня си леко встрани, извади меча си и наведе глава за кратка молитва. Изглеждаше по-скоро сякаш благодари, отколкото сякаш се моли за живота си.

Еббе Сунесон беше единственият, който не разбра срещу кого е избрал да се бие в единоборство. Той изтегли победоносно меча си и се втурна в галоп към Арн. След няколко минути главата му се въргаляше в снега.

Сверкер Карлсон и архиепископът му бяха сред двадесет и четиримата, които се върнаха в Дания. Армията, която Валдемар Победителя беше изпратил срещу свеите и готите наброяваше повече от дванадесет хиляди единици. Касапницата и разграбването продължиха през цялата нощ в светлината на огньовете, както и на другия ден.

След като по този начин получи короната лично от Сверкер, крал Ерик се оттегли в Нес за зимата. Постъпи добре, като беше толкова предпазлив, защото дори самата Римска църква не може да му оспори титлата на крал на свеите и готите.

Така беше пощадил живота на Сверкер Карлсон, когото беше държал в ръцете си. Това е красив жест, достоен за крал. Все пак няколко години по-късно той щеше да съжали за това.

Победата при Лена стана най-бляскавата в човешката памет на северните страни. Много бяха тези, които си я присвояваха. За хората от рода на Ерик, по-голямата част от които бяха останали в Западна Готаланд, тя без съмнение беше заслуга на краля. Той се беше изправил пред тежко изпитание, и беше показал, че е достоен за короната.

От своя страна повечето Фолкунги смятаха, че именно тяхната нова лека конница беше изиграла решаваща роля. Ако някой възразеше, че далекобойните лъкове бяха повалили датчаните, те веднага отговаряха, че крепостните, управителите, селяните и слугите бяха направили това, което господарите им Фолкунги им бяха заповядали.

Най-странното и учудващо обяснение беше на свеите. В страната им се разпространи легенда, според която след дълго отсъствие отново се беше завърнал бог Один. Много бяха онези, които твърдяха, че са видели със собствените си очи как облечен в синьо наметало и яхнал сивия си кон Слейпнер той застава начело на войската им и ги води в битката.

Този езически слух раздразни много епископите на трите страни и от Източен Арос, Стренгнес и Йоребро до Скара и Линшьопинг те възвестиха силно и ясно от висотата на амвона, че победата на свеите, готите и крал Ерик е дело на Отца, в неговата безкрайна милост. В това решително изявление имаше поне едно хубаво нещо — тя потвърждаваше, че Ерик беше победил по нарочната и ясно изразена Божия воля. Епископите като един се устремиха към събранието на съвета в Нес, за да потвърдят, че оттук нататък Ерик е безспорният владетел на кралството. Въпреки това, когато той поиска да го коронясат, те започнаха да увъртат под предлог, че това е невъзможно в отсъствието на архиепископа. Валерий беше избягал и единствено прелатът на Лунд, Андреас Сунесон, можеше да назначи нов. За съжаление, от него не можеше да се очаква нищо добро. Той не само беше човек на Валдемар, но и брат на Еббе, Ларс, Яков и Педер, датските военачалници, които бяха намерили смъртта си край Лена. Единственият, който имаше християнски гроб в Дания, беше Еббе, който при това беше отпътувал за отвъдното така да се каже по-нисък.

Тъй като по всеобщо мнение беше абсурдно Дания да посочва архиепископа на свеите и готите, въпросът със сигурност можеше да се реши чрез писмо до Светия отец в Рим. Но това не можеше да стане така бързо.

Новият владетел можеше само да се поздрави с това, че епископите са на негова страна. За Фолкунгите това означаваше също, че няма да се налага вече насила да карат прелатите да осветят църквата на Гроба Господен във Форшхем. Въпреки че беше

завършена преди много години, там все още не можеше да се отслужи меса. Кралят отиде лично на церемонията, за да почете основателя на тази църква и главнокомандващия на кралството Арн Магнусон.

Приятелството между Арн и краля вече беше много силно. В очите на първия Ерик вече не беше юноша, жаден за удоволствия, а сериозен и достоен мъж. Що се отнася до Ерик, който беше видял своя главнокомандващ в действие срещу мощен враг, той нямаше никакви съмнения на кого дължи победата си. Той му отдаде тази чест пред светските членове на съвета. В присъствието на епископите той все пак счете за по-предпазливо да каже, че победата му беше дадена от Бог.

Арн подчерта сравненията, които правеха епископите с Давид и Голиат. Това само подсилваше убеждението, че Ерик беше законният носител на короната, избран от Бог.

Въпреки това дълбоко в себе си Арн беше скептичен. Беше видял много привидно необясними победи и неочаквани поражения, за да бъде дълбоко убеден, че Бог се намесва във всеки малък сблъсък на земята. Съгласно опита му, победата на единия лагер беше пропорционална на глупостта на командването на другия.

А датчаните се бяха показали като глупави и самонадеяни. Те сериозно бяха подценили врага и почти напълно се бяха ослабили на тежката си конница, докато всъщност трябваше да се съобразят със снега. Най-тежката им грешка беше, че не бяха предположили наличието на далекобойни лъкове и така се бяха хвърлили в устата на лъва. Толкова много тежки грешки не можеха да не доведат до поражение.

Като главнокомандващ преди всичко беше длъжен да предпази краля си от надменност. Ако датчаните решаха да се върнат, нямаше да е възможно да се спечели нова победа като тази при Лена. Без съмнение, известно време щяха да се въздържат да го направят: загубата на толкова мощна армия, с толкова конници, коне, оръжия и брони, щеше да изисква много време за възстановяване.

След разграбването на бойното поле, продължило два дни, събраните оръжия, брони на конете и стрели бяха откарани във Форшвик с петнадесетина волски каруци. Това беше достатъчно за екипирането на повече от двеста нови конници.

Спечелените оръжия предоставиха ценна информация. В действителност датчаните имаха нови начини да се предпазват от стрелите и ударите на мечовете. Шлемовете им бяха по-внушителни и осигуряваха по-добра защита за очите, а ризниците им не бяха изработени от брънки ковано желязо, а от метални плочки, подобни на рибешки люспи, които дори и натовените върхове на стрелите не можеха да пробият.

Братята Вахтиян се заеха да копират най-добрите датски изобретения и да измислят нови оръжия, по-ефикасни от тези, с които разполагаха. Едно от тези оръжия представляваше дръжка, от едната страна на която имаше чук, а от другата — издължено острие, способно да пробие всякакъв шлем. Друго оръжие, което измислиха, след като дълго го обсъждаха с Арн, беше лек арбалет за конник. Трябваше време, за да се измайсторят тези оръжия, които събираха привидно необединими качества: достатъчно мощни, за да пробият металните пластини, и достатъчно леки, за да може с тях да се борави с една ръка, защото другата трябваше да държи юздите и щита.

Дъгата на арбалета щеше да е от много устойчив метал, малка и с голяма сила на изстрелване. Тъй като тетивата не можеше вече да бъде изработена от сухожилие, трябваше да прибегнат до сплетена желязна нишка, която струваше скъпо и трябваше да бъде докарана от чужбина. Но твърдостта на това метално оръжие не позволяваше то да бъде закачено на гърба на коня. Така че Яков и Марк изобретиха ръчка, която с помощта на зъбци и жлеbove позволяваше лесно да бъде заредено. За да може арбалетът да бъде задействан с една ръка, те скъсиха дръжката му и прибавиха щипка, която стрелецът можеше да фиксира в горната част на ръката си.

Нужно им беше време, за да измислят този арбалет, с който конникът можеше да се приближи до тежковъоръжен неприятел и да го повали с един изстрел.

Един главнокомандващ винаги трябва да мисли за най-лошото. Арн беше напълно сигурен в това и не пропускаше случай да го припомни колкото се може по-често на съветници и роднини, които от своя страна изглеждаха убедени, че мирът след победата при Лена беше окончателен.

Най-лошото в случая щеше да бъде датчаните да се върнат в разгара на лятото със същата тежка конница и без този път да

подценяват врага.

Основното предимство на датчаните беше многобройната бронирана конница. Една нейна атака беше като удар с железен юмрук върху какъвто и да е противник. При условие, че бъде пратена в подходящия момент.

Слабостта на готите и особено на свеите беше липсата на тежка конница. Това просто и достатъчно горчиво заключение доведе до преосмисляне в дълбочина на обучението във Форшвик. Всеки Фолкунг трябваше да се яви, за да бъде обучен на нови защитни умения. След това те извършваха маневри толкова дълго, колкото можеха, под ръководството на млади обучаващи се рицари. Полетата наоколо бяха трансформирани в конни арени, където вече не растеше трева. Магнус Монешьолд беше сред дошлите да се обучат на това ново военно изкуство.

Без съмнение беше лесно да бъдат обучени тежковъоръжени конници да яздят с наведено копие в стегнат строй и да не се колебаят в решителния момент. Трудното беше да не се хвърли тази конница в неподходящия момент. Затова Арн считаше, че отговорността за войната за в бъдеще щеше да тежи на раменете на младите рицари на Форшвик. Най-видните Фолкунги гледаха на това с лошо око. Недопустимо беше хора като Магнус Монешьолд и ярл Фолке да се подчиняват на заповедите на момчета, които можеха да им бъдат синове. Такова нещо беше неவிжданo в страната на свеите и готите.

Арн беше заповядал да донесат голям сандък с пясък в новата конна зала на Форшвик и веднъж или два пъти седмично събираше около него бъдещите рицари и командири на ескадрон. В нея той правеше възвишения и долини, където разполагаше шишарки, представляващи конници или квадрати от пехотинци. Така искаше да сподели опита си от бойните полета. Единствено младите бяха предразположени да ходят така на училища. По-възрастните Фолкунги вярваха много повече в собствената си смелост и в тази на своите, отколкото в това, което можеха да научат с помощта на шишарки.

За да се подготви тази война, в която никой не вярваше, дори и Арн, трябваше да бъдат създадени други места като Форшвик. Във фермата, наследена от него при Кинекуле, Сигфрид Ерлингсон обучи млади воители и поне стотина стрелци измежду селяните и крепостните си. Бенгт Елинсон имаше две именения. След смъртта на родителите си

беше наследил Имсеборг, а след тази на дядо си по майчина линия — Елгарос. В Имсеборг основа собствена школа, а Елгарос продаде на Арн и Ескил, които го повериха на Суне Фолкесон, който се зае да сформира три ескадрона лека конница и група от двеста стрелци. Така Форшвик все повече и повече служеше за обучение и ковачница за тежката конница.

За Суне Фолкесон беше особено трудно да се сбогува с Арн и Сесилия. Преди да го направи, той им разказа историята на голямата любов между него и Хелена Сверкерсдотер. Сподели с тях, че този плам замалко не е коствал главите и на двамата, както и че беше обещал да отиде с ескадрон Фолкунги до манастира Врета и да освободи от там любимата си. Тя все още беше там, въпреки че Сверкер си беше тръгнал за Дания без да пита за нея.

Без съмнение Арн и Сесилия бяха единствените двама души в цяла Западна Готаланд, които можеха да се развълнуват от такъв разказ. Те никога не бяха предали любовта, която ги свързваше, никога не бяха загубили надежда и бяха възнаградени за вярата си.

Въпреки това Арн беше непреклонен към Суне, който се надяваше да получи разрешение да замине веднага за Врета.

Отвлечане от манастира, дори и при пълното съгласие на Хелена, непременно щеше да разгневи епископите, а новото кралство беше още прекалено крехко, за да понесе такава разпра. Докато Сверкер беше жив, той щеше да остане законният настойник на Хелена. Никой не можеше да го лиши от това право, дори и младите влюбени да не бяха на това мнение. Докато той носеше тази отговорност, излизането ѝ от манастира щеше да бъде считано за отвлечане.

Според Арн единственото възможно за Суне щеше да е голямо нещастие за всички останали — Сверкер да се върне начело на нова датска армия и да бъде победен. В този случай вече нямаше да става дума за отвлечане от манастира, защото Сверкер вече нямаше да го има.

Дори Сесилия, въпреки че съчувстваше на двамата млади, само тъжно се съгласи със съпруга си. Такова действие щеше да е опозоряващо.

Така че в цялото кралство един-единствен човек с всички сили желаше нова война. Това бе рицарят Суне, който се оттегли в Елгарос

прекалено оскърбен, за да обучава младежи на бойно изкуство. Арн му изпрати всичките си работници сарацини, за да му помогнат да построи каменни стени на мястото на старата изгорена ограда.

В мекия пролетен ден, в който Алде празнуваше седемнадесетата си годишнина, във Форшвик направиха най-голямото тържество от много време насам. Тъй като имаше по-малко обучаващи се рицари от преди, за всички имаше място в голямата зала. Така всеки имаше чувството, че е част от едно голямо и задружно семейство, дори и не всички да говореха един език и да бяха от една вяра. Форшвик беше не само най-голямата фабрика за оръжие в страната, но и място, където всеки допринасяше за общото благополучие. Ковачи и мелничари, стъклари и бакърджии, дърворезачи, майстори на мечове, грънчари, зидари, майстори на стрели и филц, тъкачки, седлари и ловци се чувстваха у дома си, също както и младите рицари, и техните учители. Всички те обичаха Алде заради веселото ѝ настроение и интереса, който тя проявяваше към уменията им.

Вече от седем години брат Жозеф ги обучаваше с Биргер Магнусон и им беше предал всичко, което знаеше. Така че той вече се занимаваше с малка група млади християни. Нима Алде нямаше да наследи един ден Форшвик? Тя имаше нужда от знания, които брат Жозеф не можеше да ѝ даде. Сега вече Сесилия се занимаваше с дъщеря си. Беше започнала да ѝ предава тайните на счетоводството, които бяха и сърцето, и разумът на създаваните от тях богатства, както с ръцете, така и с духа. За да разбере по-добре какво има зад тези сметки, Алде посещаваше работилниците, придружавана от майка си, като се стараяше да се запознае с всеки малък детайл.

За Биргер Магнусон също беше време да смени учителя си и от три години, заедно с другите обучаващи се рицари, той следваше школата на Сигурд. Като внук на Арн, той получи особената чест да присъства на уроците по военна тактика, предавани от дядо му в рицарската зала и предназначени само за посветените в рицарство или командващи ескадрон.

Гуре, братът на Арн, се занимаваше с работилниците и строежа. Сесилия се беше заела с корабната търговия. Рицарите и командирите на ескадрони обучаваха най-младите в боравенето с меч и копие и

ездата. Арн имаше повече време отпреди, което посвещаваше на двамата млади.

Не се съмняваше, че брат Жозеф ги беше научил добре на латински и франкски — можеше да разговаря с тях на тези езици, както на местния. Сигурен беше, че от брат Жозеф бяха научили добре философията и логиката, граматиката и Светото писание.

Но имаше неща, които и най-набожният и учен цистерианец не познаваше: тези, които не се намираха в никоя книга и които можеха да научат само на бойното поле, по време на заседанията на съвета на кралството или от най-влиятелните хора в Църквата. Това знание нямаше име, а Арн го наричаше наука за властта. Затова започна да дава уроци на Алде и Биргер.

Съществуването на тази наука се състоеше в осъзнаването на факта, че тя можеше да послужи както на злото, така и на доброто. Следователно беше необходимо опитно око, което да направи разликата. Властта можеше да отслабне, но както и розите, които растяха около къщата му и в градините край езерото, на нея ѝ трябваше вода.

А тази вода беше не нещо друго, а Божието слово, чистата вяра, лишена от егоизъм, която позволяваше на властта да се укрепва в името на доброто.

Властта беше също и сила. Да имаш много бронирани рицари означаваше да имаш сила и следователно власт. При това тази сила богобоязливият човек трябваше да използва добре, защото както казва свети Павел в посланието си до римляните:

„Ние, които сме силни, трябва да подкрепяме тези, които не са, в тяхната слабост, а не да търсим собственото си удовлетворение. Нека всеки от нас търси удовлетворението на ближния си за свое добро, за съзидание.“

Това Божие слово беше водата на живота и именно така се опитваха да живеят и да градят Форшвик.

Естествено, беше трудно да се разбере, че злоупотребата с тази чиста вода на вярата можеше да помрачи човешкото съзнание, както го

бяха видели по Светите места. Човек трябваше да се научи накъде го води тази лудост, преди да е станало много късно. А в това можеше да се успее само с подкрепата на разума. Нито една епископска митра не беше по-важна от него.

Арн осъзнаваше напълно, че ако беше говорил така, докато носеше тамплиерската мантия, щяха да му я свалят и да го подложат на продължително наказание. За много от пазителите вярата не се различаваше от разума, защото те бяха едно неделимо цяло, а без вярата разумът беше само суета и егоизъм. Без съмнение Бог беше пожелал децата Му да извлекат поука от загубата на Гроба му и Светите земи. Ако ли не, какъв смисъл би имало едно толкова тежко наказание?

Известно бе, че съвестта е юздата, която позволява да бъде насочвана властта. Властта без съвест бе обречена на гибел и накрая стигаше до злото.

Властта беше също толкова ограничена, ежедневна, уморителна и монотонна, колкото тежката работа на селянина, който обработва земята си. По различни поводи Арн водеше Алде и Биргер на заседанията на съвета на кралството в Нес, където те трябваше да мълчат като риби зад него и Ескил, който отново беше включен в съвета. При завръщането си във Форшвик те разговаряха с дни за това, което бяха чули и видели. Властта беше също изкуството да се примиряват различни воли, а това беше изключително важно качество за един крал. Често се виждаше, че миряните, членове на съвета, виждаха по различен начин пътя на кралството, отколкото епископите, които никак не се интересуваха от изграждането на укрепления, от разходите по една нова конница или от таксите за преминаване, искани от датчаните. Много повече ги занимаваха даренията в злато и сребро, давани на Църквата, или новите кръстоносни походи към страните, разположени на изток, които вече бяха изпитали на гърба си достатъчно такива походи. Да упражняваш властта не означаваше да крещиш, да тропаш с юмрук по масата или да се изчервяваш от гняв. Това означаваше да успееш да накараш всички, миряни и духовници, да вземат решения, от които може би никой нямаше да бъде напълно удовлетворен. Когато успяваше да постигне основното, което искаше, без да всява раздор в съвета, кралят показваше друг вид власт, каквато

най-добре от всички Фолкунги до момента беше притежавал покойният Биргер Бруса.

Между другото Ескил имаше опит в друг аспект на властта. Търговията между отделните страни и потокът от богатства, който тя пораждаше, даваше мощ също толкова голяма, колкото тази на меча.

Вярата се управляваше от разума, меча и златото — трите стълба на властта. Мнозина бяха тези, които се чувстваха призвани да упражняват един от елементите на тази тройка, малцина бяха тези, които владееха и трите. Кралете трябваше да притежават обширни познания за всичко, свързано с тях. Иначе следваха съдбата на Сверкер.

Сесилия не беше убедена, че именно от такива разговори се нуждаеше дъщеря ѝ. Дълбоко в себе си тя мислеше, че на място като Форшвик има голяма опасност една жена да бъде възпитавана като мъж. Начинът, по който Алде яздеше, не можеше да бъде определен като особено женствен, дори и при положение, че ѝ бяха подарили една от най-хубавите арабски кобили по случай дванадесетия ѝ рожден ден. Беше невъзможно вече да я държат настрана от конете.

Тъй като самата Сесилия беше добра ездачка, в началото тя беше опитала да се заеме с упражненията по езда на дъщеря си, без да позволява Арн и младите рицари да се намесват. Но тя не можеше да е навсякъде по едно и също време, а сметките ежедневно заемаха част от времето ѝ. Така че не след дълго Алде настигна Биргер и другите младежи в ездата. Очевидно беше прекалено късно за безпокойство или оплаквания.

Когато дойде времето на големия есенен лов и първият сняг позволяваше да се върви по следите на дивеча, Алде беше сред стрелците, които ловците поставиха в засада, а конниците на Форшвик се разгърнаха, за да обградят дивеча. Още първата година Алде поразил първия си глиган.

Сесилия си каза, че в живота ѝ беше настъпило времето на жетвата. Нейните коси и тези на Арн сивееха и двамата вече бяха по-близо до гроба, отколкото до люлката. Чудесно беше да живеят така, когато им вървеше във всичко толкова добре и сякаш никаква опасност не ги грозеше.

Коледата преди войната вероятно трябваше да им донесе мир и увереност.

Празнуваха Рождество в Арнес, в голямата каменна зала гореше хубаво огнище и животът никога не беше изглеждал толкова хубав. На месата в църквата Арн можа без престорен срам да покаже гордостта си от това, което беше изградил, представен в каменното изображение над портата като този, който дава ключовете от църквата на Господ. След победата при Лена епископите бяха по-благосклонни и много от тях бяха заявили, че изработването на тази скулптура не е нито грях, нито гордост. Напротив, това щеше да е добър пример за всички хора. Какво можеше да е по-достойно от това да се посвети толкова красива църква на Гроба Господен?

Гробът се намираше в края на кораба, в центъра на църквата пред олтара и беше украсен с най-красивото произведение на майстор Марселий. В тази последна Коледа преди войната Арн и Сесилия изпяха сами псалмите по време на месата, всеки в своя регистър. Може би гласовете им не бяха вече толкова чисти, колкото някога, но всички бяха единомдушни, че когато слушаха песента им, виждаха пред себе си Божиите ангели.

Датчаните се върнаха в средата на лятото на 1210 година, след две години и половина мир. Сверкер Карлсон беше твърдо решен да си върне короната и за жалост беше убедил Валдемар Победителя да му предостави нова армия, почти толкова внушителна, колкото тази, която беше унищожена предния път.

Щом узна за пристигането на неприятеля, Арн тръгна от Форшвик на юг начело на три ескадрона лека конница, за да събере сведения, а през това време изпратиха вестоносци да поискат помощ от свеите и норвежците.

На втория ден, докато хората му вървяха край датската армия, Арн разбра, че няма да е толкова лесно, колкото първия път. А когато видя Сверкер Карлсон и архиепископ Валерий в центъра на войските им, кръвта му се смрази, както не беше се случвало от първите му години в Светите земи. Всъщност Сверкер беше обграден от почти сто души, носещи облеклото и щитовете на хоспиталиерите — червена ризница с бял кръст.

Трудно беше да се разбере защо хоспиталиерите се бяха съюзили със Сверкер и Валдемар. Все пак едно беше сигурно: сто хоспиталиери

бяха равни на също толкова тамплиери, а самият Саладин би бил впечатлен. Никой в северните страни не би могъл да победи такава сила.

Веднъж свикнал с мисълта, че трябва да се бие срещу най-добрите рицари на света, Арн се учуди, че те не вървят начело на армията, както имаха обичай. Така беше винаги в Светите земи: хоспиталиерите в авангард, тамплиерите в ариергард — в двете най-уязвими части на настъпващата армия. Тук хоспиталиерите бяха в центъра, като по този начин излагаха на конна атака и предната, и задната част. Със сигурност датчаните считаха, че за тях най-важно е да предпазят Сверкер Карлсон.

Този път датчаните се насочиха право към Фалкьопинг, сякаш имаха намерение да отмъстят за поражението си. Тъй като беше средата на лятото, реколтата още не беше узряла. Затова, за да се запасява, врагът трябваше да из земе месото и впрегатния добитък. Дори и датската армия да беше по-уязвима отзад, където се намираха провизиите, трябваше да се изчака тя да отмине Фолкьопинг, за да я атакуват.

По-важно беше да избързат и да предупредят жителите на крепостта да скрият всичко, което можеше да бъде разграбено от датчаните. Това отне два дни. Когато датчаните пристигнаха във Фолкьопинг, в града нямаше нищо, което врагът би могъл да вземе.

Арн показва повече предпазливост от когато и да било за времето, в което командваше дружини. Той прекара почти седмица, само следвайки отстрани дългата змия от вражески пехотинци и конници. Изчака подкреплението от хората на Бенгт Елинсон и Суне Фолкесон, които доведоха не само други леки конници, но и ескадрон от тежката конница. След това той не можеше да си позволи да чака повече.

Тримата се уговориха как да поведат първата атака. Мястото трябваше да бъде избрано внимателно, за да може да се действа бързо. Изчакаха още ден, докато хората от Форшвик намерят достатъчно високо, покрито с растителност възвишение, близо до което трябваше да мине вражеската армия. Застанаха там в засада.

Датчаните вече имаха навика непрестанно да виждат облечени в синьо конници да преминават недалеч от тях, без да смеят да ги нападат. Именно затова тази първа атака беше за тях истински гръм от ясно небе, който ги изненада със силата си. Изведнъж от една букова

гора пред датската армия изскочиха три ескадрона лека конница. Застанаха в дълга редица и се приближиха възможно най-много, за да улучат целта с арбалетите си. След тях оставаше да ехти врявата от цвилещи коне и викове на ранени мъже. Ако уцелеха, врагът имаше един рицар по-малко и един ранен повече, който да пренася със себе си. Ако не уцелеха, поне убиваха коне.

Когато последните конници на Форшвик отминаха, изскочи тежката конница, с такава бързина, че предишните едва имаха време да се оттеглят пред идването на този ескадрон с наведени копия, който прободеше вече тежко пострадалия авангард на датчаните. После изчезнаха също толкова бързо, оставяйки след себе си повече от стотина ранени и убити.

Подновяваха действията си два дни подред. След това датчаните доведоха пехотинци, въоръжени с лъкове и щитове, за да защитят авангарда си, който вече не беше атакуван. Тогава хората от Форшвик се заеха с ариергарда, като убиха почти всичкия впрегатен добитък и изгориха голяма част от провизиите. Изтеглиха се много бързо, преди хоспиталиерите да дойдат на подкрепление. Арн ясно беше подчертал, че сблъсъкът с тези мъже трябва да бъдат избягван.

Когато датчаните укрепиха защитата както отпред, така и отзад, атаката беше насочена към първата трета от колоната, където пехотинците бяха най-многобройни. Арн и тежката му конница пробиха датските редици, като след себе си оставиха широка полоса убити и ранени, които леката кавалерия довърши с меч.

Тези сблъсъци продължиха една седмица, през която датчаните напредваха бавно към същата местност като преди, тоест западната част на Ветерн. По-трудно беше да се разбере защо. Когато бяха дошли посред зима, имаха възможност да пресекат езерото по леда и да стигнат до Нес, но в разгара на лятото? Тогава Арн помисли, че възнамеряват да се укрепят близо до Лена или да я превземат и да чакат зимата и леда. В този случай разполагаха с достатъчно време и беше по-добре да го използват търпеливо и разумно, отколкото да влязат в битка прекалено рано.

Арн остави командването на Бенгт Елинсон и Суне Фолкесон и замина за Биелбо, където се групираха свеите и повечето Фолкунги и от рода на Ерик. Този път хората на рода Ерик не бяха блокирани на юг

и бяха се изкачили на север покрай реката и Ветерн. Така че кралят беше сред своите.

Според Арн, за съжаление военният съвет завърши зле. Свеите и водачът на Фолкунгите от Източна Готаланд ярл Фолке искаха да нападнат датчаните възможно най-скоро, за да приключи войната преди събирането на реколтата. Владетелят дълго се опитваше да подкрепи гледната точка на Арн — напротив, да се изчака възможно най-много, като се даде възможност на хората от Форшвик да обезсилят датската армия. Тя вече беше изгубила около двеста конници и я бяха забавили много със загубата на немалко коне и впрегатен добитък. Именно датчаните бяха във вражеска страна, начело на най-мощната армия, която бе виждана някога, и следователно те най-много можеха да спечелят от решителна битка преди събирането на реколтата.

Лагман Ингве, водач на свеите, заяви, че това са думи на страхливец, достойни за жена, а не за крал, от чийто род беше свети Ерик. Чакането само изтощаваше силния мъж, по-добре беше да се покаже смелост, докато бойният плам беше най-силен.

Арн беше много разочарован, че Магнус Монешьолд подкрепя Ингве и ярл Фолке и се запита дали всички те не бяха станали малко самонадеяни след щастливата победа край Лена преди две и половина години.

В крайна сметка Арн убеди своите поне да изчакат подкреплението от норвежците, които този път се бяха отзовали като един. Не можа да вразуми свеите, които както обикновено бързаха да умрат.

Решено бе, щом стане възможно, от другата страна на Ветерн да дебаркират дружини, които да пресрещнат датчаните приблизително на същото място като предния път, защото очевидно то беше благословено.

Арн се върна във Форшвик с натежало сърце, за да мобилизира всички, които можеха да носят оръжие. Натовариха каруци с месо, муниции и щитове и тръгнаха да събират хората от околностите, за да отидат в Лена.

Сесилия се ужаси, че той взема със себе си Биргер Магнусон, внука си, който беше едва шестнадесетгодишен, за да му бъде знаменосец и да язди редом с него с новите им цветове: синьо знаме,

едната половина от което беше заета от лъва на Фолкунгите, а другата — от трите корони на рода на Ерик. На собствения си герб Арн беше накарал да изрисуват червения кръст на Тамплиерите до златния лъв на Фолкунгите, както Биргер Бруса беше добавил франкската лилия, а синът му Магнус — лунен сърп. За да успокои страховете на Сесилия, Арн ѝ каза, че така младият Биргер щеше да е в по-голяма безопасност. Дългът му вече не беше да се бие храбро, а да остане жив до победата. Прекалено много мъже умираха глупаво в бой.

В течение на осем дни Арн и конниците му успяха да забавят крайния сблъсък чрез ежедневни атаки. В същото време, когато вече бяха на по-малко от ден път с кон от място, наречено Гестилрен, на юг от Лена, където ги очакваха своите, Фолкунгите, рода на Ерик и норвежците, предвождани от Харалд Ойстенсон, Арн реши, че предпазливостта вече не е удачна. Сега хората на Форшвик трябваше директно да се сразят с хоспиталиерите в сърцето на вражеската армия. Това не можеше да стане без да понесат тежки загуби, но единствено тези дружини бяха способни да им се противопоставят с някакъв шанс за успех, а сега, с приближаването на решителната битка — макар и прекалено рано от гледна точка на разума — те трябваше да поемат своята отговорност.

Той беше раздвоен. От една страна, не можеше да остави хората си да тръгнат в атака без да участва, но от друга — не трябваше да умира, преди да е сигурен, че неговият лагер ще спечели войната. Смени коня си, облече се като конник от тежката кавалерия и застана начело на два ескадрона, които трябваше да врхлетят вражеските редици, щом леката конница ги омаломощеше с арбалети.

В очакване на мига хората от Форшвик останаха скрити, за да се помолят. Атмосферата беше напрегната и единствено тракането на някоя шпора или цвиленето на кон нарушаваше тишината, която цареше в редиците. Виждаха между буквите как датските войници напредват бавно, огрени от слънцето, говореха си безгрижно, сякаш с облекчение, че от два дни са ги оставили на спокойствие. Арн беше избрал внимателно мястото за атака, в зависимост от положението на слънцето.

Помоли Бог да му прости задето ще се сражава с братята си хоспиталиери. Беше принуден да го направи, защото те идваха да нападнат страната му и да убият тези, които му бяха близки и скъпи. За

първи път не се помоли да оживее. Считаше го за дръзко в момента, в който щеше да нападне братя по религия. После заповяда на Бенгт и Суне да разгърнат стрелците си с лък в кръг, за да изскочат отстрани, а слънцето да е в гърба им и срещу най-силната група рицари, облечени в червено. В най-добрия случай така щеше да се вдигне толкова прах от сухата земя, че неприятелят щеше да открие твърде късно какво се задава зад тази редица леки конници, облечени в синьо.

„Deus vult“ — не можа да се въздържа да си каже той, вдигайки ръка, за да даде знак на всичките си хора да потеглят в лек тръс. На излизане от гората те се приближиха един до друг, така че коленете им почти се допираха, без да оставят и най-малко разстояние помежду си. Тогава ускориха ход.

Арн наблюдаваше местоположението на последния от леките си конници, които вече бяха под него и сееха объркване и паника сред хоспиталиерите, а те не бяха успели да заемат обичайния си боен ред.

Тогава с пълни гърди той даде заповед за атака, подета от всички, които се намираха около него, и в следващия миг те връхлетяха с насочени копия срещу червено-белите конници, които паднаха без съпротива, защото бяха почти неспособни да се отбраняват. Хората от Форшвик пробиха вражеските редици, без да загубят и един от своите. Като видя това, Арн ги накара да се обърнат и ги хвърли отново на пълна скорост в редиците на датчаните. После объркването стана прекалено голямо за нова атака.

Когато се върнаха при ескадроните от леката конница, бяха загубили само двама. Арн наблюдаваше безпорядъка, който цареше в тази част от вражеската армия, която му беше изглеждала непобедима. Той не повярва на очите си и мозъкът му за момент спря да работи. Беше Божие чудо, че само с една атака хората на Форшвик бяха успели да победят толкова хоспиталиери. Не можеше да повярва, че Бог може да накаже толкова сурово най-верните Си воители.

Сега разбра, че датчаните бяха прибегнали до измама. Бяха облекли някои от своите с червените дрехи с бял кръст, за да ги представят за хоспиталиери и да изплашат врага. Без съмнение, бяха успели.

Без да каже и дума, Арн подаде копието си на най-близкия до него, после даде знак на знаменосеца си Биргер да го последва и тръгна към редиците на датчаните. Там той спря на разстояние от един

изстрел и вдигна ръце, за да покаже, че идва да преговаря. Малко след това към него тръгнаха шестима.

Първо заговори с тях на франкски, но видя, че те не го разбират. Тогава се обърна към тях на собствения им език и поиска да му дадат двамата мъртви от неговите хора, защото му бяха много скъпи роднини. Датчаните отговориха, че това е невъзможно без да получат нещо в замяна. Арн отвърна, че според него в такъв случай честта изискваше да се забрави за всякаква облага. Те отстъпиха, когато той им каза, че ако датчаните толкова държат да им предостави трупове в замяна, това няма да е трудно. После ги попита за облеклото им, а те отговориха, че то им е дар от Самия Господ по време на един поход на изток и че този бял кръст на червен фон вече беше емблемата на Дания.

Близо до Гестилрен имаше възвишения, на които Арн беше поставил част от тежката конница и далекобойни лъкове. Не искаше да събира всички тези стрелци само на едно място, защото смяташе за малко вероятно датчаните да попаднат в същата клопка като преди. В долината се намираше тежката конница на Фолкунгите, командвана от ярл Фолке и Магнус Монешьолд, а зад нея арбалетчиците и нетърпеливите свеи. Последната редица беше от петстотин норвежки стрелци с лъкове, дошли с Харалд Ойстенсон.

Това беше доста глупав боен ред, защото всеки препречваше пътя на другия. Но като по Божия промисъл денят вече беше толкова напреднал, че битката щеше да изчака до следващия. Оставаше цяла нощ, за да бъдат убедени свеите и техните височайши родственици, че във войната на новото време начинът, по който се разполагаха силите по терена, беше по-важен от личната смелост.

Нощта бе дълга. Имаше много ненужни спорове и трудни размествания в мрака, когато очертанията на датската армия започваха да се виждат в мъглата, хората бяха по-добре разположени от преди.

Арн беше застанал на най-високото възвишение, близо до краля и придружен от тежката конница на Форшвик и два ескадрона лека конница, натоварени със задачата да пазят краля или да го отведат на сигурно място в случай на опасност. Арн и тежката му конница имаха само една задача — да убият Сверкер Карлсон.

Суне Фолкесон беше човекът, който най-много желаше да види бившия крал да се прощава с живота си. Затова той поиска да застане до Арн, негов учител във всичко, който не можа да се възпротиви — мястото на Суне беше именно сред най-добрите от Форшвик.

От мястото си Арн можеше да види цялото бъдещо бойно поле. Ако датчаните хвърлеха конницата си срещу дружините от Източна Готаланд и пехотата на свеите, този път облакът от стрели щеше да ги връхлети странично. В крайна сметка се бяха разбрали, че хората от Източна Готаланд трябваше да изчакат с атаката, докато видят синьо знаме на върха до краля.

Битката започна добре. Датчаните разбраха, че и този път тежката им конница е по-многобройна и ако успеят да пробият редиците на хората от Източна Готаланд, можеха лесно да покосят цялата пехота на свеите.

Изкушението беше прекалено голямо и те се подготвиха да атакуват. Арн наведе глава и благодари на Бога.

Въпреки това, когато датчаните се хвърлиха в нападение, ярл Фолке и Магнус Монешьолд не изчакаха уговорения сигнал, за да влязат в бой. Затова дъждът от стрели, предназначен за датчаните, удари също и първите редици от конниците на Фолкунгите. За няколко минути центърът на бойното поле се превърна в куп убити и ранени. Като не можеха да се сдържат повече, свеите се втурнаха натам и пристигнаха задъхани и уморени. Арн и кралят гледаха безпомощно как битката им се изплъзва. Харалд Ойстенсон и норвежците им дойдоха за момент на помощ от другата страна на долината, като бързо се придвижиха към линията на фронта и застанаха така, че да са сигурни, че стрелите им ще покосят датчаните.

Леката конница на Форшвик още не се беше включила, защото я пазеха за момента, в който да пресрещнат датчаните отзад. Но пред нея имаше все още прекалено голяма и мощна сила, вражеската армия не беше влязла достатъчно в клопката. Арн изпрати съгледвачи, за да я придвижи към центъра на битката със заповед да атакува в подходящия момент.

Всичко изглеждаше загубено, защото при дълъг и безреден сблъсък победител щеше да е този, който разполага с повече хора. Арн се сбогува с краля, като остави при него Биргер Магнусон със знамената на Фолкунгите и рода на Ерик.

Накрая Арн и конниците му видяха Сверкер Карлсон с неговите знамена на достатъчно голямо разстояние от битката. Нямаше и минута повече за губене, защото всяко колебание щеше да помогне на врага да се подготви по-добре.

Излязоха от гората в безпорядък, но много бързо се подредиха и препуснаха в тръс към сърцето на вражеските дружини, а когато им оставаха само няколко прескока, за да ги достигнат, се хвърлиха в галоп с насочени копия. Суне Фолкесон яздеше до Арн. И двамата бяха забелязали емблемата на Сверкер Карлсон, черен грифон със златна корона. Насочиха се натам.

Хората от Форшвик отначало пробиха бързо първите вражески редици, но после устремът им беше спрял. Бяха изгубили или счупили копията си. Трябваше да извадят меч или боен чук, за да си проправят път към Сверкер. Все по-трудно им беше да напредват и много от тях се простиха с живота си.

Беше прекалено късно да се връщат. Арн напредваше с двойни удари, но си даде сметка, че мечът му беше вече прекалено тежък за него. Хвърли щита си, взе меча в лявата ръка, а с дясната изтегли дългата си бойна брадва. Трябваше да повали шестима, преди да стигне до Сверкер Карлсон в момента, в който той отбиваше удар на Суне Фолкесон, обърнат с гръб към Арн, който го уби с един удар на брадвата си.

Когато Сверкер падна от коня покосен, онези от датчаните и Сверкерите, които все още бяха по седлата, застинаха мигновено. Битката спря изведнъж и всеки се огледа. Половината от хората от Форшвик бяха мъртви, но въпреки това бяха по-многобройни от датчаните, които бавно се групираха около архиепископ Валерий.

Едва тогава Арн забеляза, че кърви, а в левия му хълбок има забит връх на копие. Въпреки това не почувства никаква болка като го изтръгваше. Хвърли го на земята и наведе глава, за да си поеме въздух. После бавно слезе от коня и се приближи към тялото на Сверкер. Отрязва главата му и я набучи на копие с кралския герб, преди с мъка да се качи на коня. Суне намери щита му и му го подаде. Датчаните около архиепископа бяха спрели да се бият и Арн нямаше намерение да продължава сражението.

С останалите живи конници той се насочи към бойното поле, носейки набучени на копието си главата на Сверкер и герба му. Спря

на известно разстояние от мястото, където все още се биеха, и изчака да достигнат до него първите победни или ужасени викове. Изведнъж сражението спря.

Възползвайки се от спокойствието и тишината, Харалд Ойстенсон и стрелците му се приближиха внимателно, както и арбалетчиците на Фолкунгите, които още не се бяха включили в битката. Леката конница на Форшвик, която изглеждаше сякаш е претърпяла само малки загуби, бързо се прегрупира в боен ред.

Ако битката продължеше, щеше да е не по-малко кървава от предишната.

Обграден от конници, кралят се присъедини към Арн и обяви, че ще пощади всички, които се предадат.

Необходими бяха само няколко минути, за да се разберат. Дадоха пропуск на някои роднини на Сверкер, скупчени около знамената си, за да закарат тялото му до семейната гробница в манастира Алвастра. На датчаните също разрешиха да погребат своите преди да се приберат. Трябваше да се действа бързо, защото вече беше краят на юли.

Победата беше голяма, но скъпо платена. Половината от тези, които не можаха да се въздържат и се хвърлиха в битка прекалено рано, бяха покосени от стрелите на своите. Много Фолкунги загинаха в Гестилрен. Сред тях бяха ярл Фолке и Магнус Монешьолд. Само половината от свеите, дошли да се бият, се върнаха у дома.

При все това короната на Ерик беше окончателно укрепена, а той реши, че гербът на новото кралство ще носи завинаги трите корони на Ерик и лъвът на Фолкунгите.

Манастирът Врета беше построен на възвишение в равнината на Източна Готаланд и оттам се откриваше ясна гледка. Всички, които се намираха там, игуменката Сесилия, сестра на крал Сверкер, монахините, послушниците, сестрите фамилиарес и двадесетте гвардейци, които ги охраняваха, знаеха, че изходът от битката ще се реши скоро. Не една от пансионерките намери повод да се качи в камбанарията или на някоя стена, за да се вгледа в хоризонта и обширните полета с почти узряло жито, което вятърът люлееше докдето стигне погледът. Накрая Хелена Сверкерсдотер първа забеляза нещо.

В далечината приближаваше група конници, чиито сини мантии плющяха като платна. Дори и да идваха със сигурност от много далеч, защото Врета не беше в сърцето на региона на Фолкунгите, шестнадесетте мъже яздеха бързо.

Подчинявайки се на дълга си, гвардейците веднага излязоха, за да се изправят срещу Фолкунгите. Нито един от тях не оцеля.

После Фолкунгите продължиха към манастира. От стените ги следяха неспокойни погледи.

Отвори се малка портичка и младата Хелена се спусна към този, който водеше ескадрона. Рицарят Суне идваше направо от Гестилрен, но макар и да носеше все още следите от множество наранявания, не чувстваше никаква болка.

Когато Хелена стигна до него запъхтяна и разтреперана, Суне ѝ подаде голяма синя мантия и я помоли да я сложи.

Той я качи на седлото зад себе си и те бавно се отдалечиха, защото пътят до Елгарос беше дълъг.

Хелена му роди четири дъщери, а баладата, която разказва за това отвлечане, се предава през вековете^[2].

Раната, която беше получил Арн, го обричаше на бавна смърт. Ако приятелите му Ибрахим и Юсуф още бяха във Форшвик, той може би щеше да оцелее.

Той угасна бавно, докато до него бяха много дни и нощи Сесилия и Алде.

Това, което го измъчваше, не беше болката, защото той беше изпитал много по-тежки страдания. Мъчно му беше за дните на мир и спокойствие, през които можеше да седи под ябълките, сред червените и бели рози, да държи ръката на Сесилия и да гледа как Алде намира пътя към щастието.

Никой син на лагман в Упланд нямаше да е за нея, ако тя не го поискаше. По този въпрос баща ѝ и майка ѝ бяха съгласни и без да го обсъждат, защото и двамата произлизаха от средите на обикновените хора и вярваха силно в любовта.

Биргер Магнусон, който дойде да се сбогува с дядо си, от когото беше научил тайните на войната и властта, беше сломен от мъка, изгубил за толкова кратко време и баща си, и дядо си. Но преди всичко

двамата си поговориха за бъдещето. Арн накара Биргер да обещае, че ще построи нова крепост там, където Мелар излиза на Балтийско море, за да може страните да не бъдат ръководени от толкова изолирано място като Нес. За тази цел щеше да му трябва преди всичко подкрепата на свеите, а ако нямаше друг начин да я получи, щеше да се наложи да приеме новото кралство да носи името Свеа риге (Svea rige).

Тъй като Арн все още говореше със силен датски акцент, Биргер Магнусон помисли, че той казва „Сверите“^[3].

Биргер се закле да се постарее да изпълни изцяло волята на дядо си и получи от ръката му неговия меч. Арн му довери неговата тайна и му обясни значението на тайнствените знаци по него.

Хиляда мъже отнесоха своя многоуважаван главнокомандващ във Варнхем. В църквата, по време на заупокойната меса единствен младият Биргер Магнусон имаше правото да носи меч. Мечът на Арн. Благословеният меч на Тамплиерите.

В тази църква Биргер се закле пред Бог да следва примера на своя дядо, да изгради новата крепост на Балтика и да даде на тези три страни, обединени в едно кралство, името *Свериге*.

Той влезе в историята с името ярл Биргер^[4].

[1] Свеите избират краля си именно в равнината Мора, разположена на около десет километра от Упсала. Всеки път името на избраника било изсичано в камък. Именно тази сбирка от гравирани камъни наричат *Mora stenar*. — Б.пр. ↑

[2] Истински малък роман, една от най-известните средновековни шведски балади, която дава съвсем различна интерпретация на събитията. — Б.пр. ↑

[3] Швеция. — Б.пр. ↑

[4] Биргер Магнусон от Биелбо (1210–1266) е основател на град Стокхолм. Тук авторът е променил рождената му дата. — Б.пр. ↑

Издание:

Автор: Ян Гиу

Заглавие: Рицарят тамплиер: Кралство в края на пътя

Преводач: Румен Руменов, Гергана Панкова, Иван Руменов

Година на превод: 2009

Издание: първо

Издател: ИК „Персей“

Град на издателя: София

Година на издаване: 2009

Тип: роман

Националност: шведска

Художник: кадри от филма „Рицарят тамплиер“ разпространяван
от „Тандем филм“

ISBN: 978-954-9420-72-2

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/2825>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.